Mini Piibel

Ülevaade

See on hoolikalt koostatud valik iidsetest kreekakeelsetest tekstidest, mille eesmärk on kõige paremini edasi anda Jeesuse õpetust ja kirjutisi, millele Ta viitas, mida Ta õpetas ja mida Ta täitis. Meie eesmärk on pakkuda teile võimalikult täpset algse kreeka keele esitust kaasaegses, loetavas vormis.

Lahtiütlus

See tõlge loodi originaalsest kreekakeelsest Septuagintast ja Bütsantsi tekstidest suurte keelemudelite abil. Seetõttu sisaldab see palju algkeele kultuuri ja grammatika tunnuseid, kuid võib sisaldada ka vigu. Kui miski tundub veider, palun kontrollige originaalset kreekakeelset teksti. Kui leiate vea, palun saatke see e-posti aadressile jesusislord@joshuabible.com.

Litsentsimine

Teil on luba seda tõlget osaliselt või tervikuna paljundada ja levitada. Teil ei ole lubatud seda muuta ega müüa. Kui leiate vea, saatke palun e-kiri aadressile jesusislord@joshuabible.com, et saaksime selle parandada ja pakkuda teile uuendatud väljaannet.

Päritolu

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50

Matteuse evangeelium

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28

Väljumine

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40

Markuse evangeelium

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16

Arvud

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36

Johannese evangeelium

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21

Teine Seadus

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34

Johannese kiri

1 | 2 | 3 | 4 | 5

Joosua raamat

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24

Päritolu

1

Alguses lõi Jumal taeva ja maa. Aga maa oli nähtamatu ja korraldamata, ja pimedus oli sügaviku kohal, ja Jumala vaim hõljus vee kohal. Ja Jumal ütles: Saagu valgus! Ja valgus sai. Ja Jumal nägi valgust, et see oli hea, ja Jumal eraldas valguse pimedusest. Ja Jumal kutsus valgust päevaks ja pimedust kutsus ööks. Ja sai õhtu ja sai hommik, esimene päev.

Ja Jumal ütles: Saagu olema taevavõlv vee keskel ja see olgu eraldamas vett veest, ja nõnda sündis. Ja Jumal tegi taevalaotuse ja Jumal eraldas vee, mis oli taevalaotuse all, ja vee, mis oli taevalaotuse kohal. Ja Jumal kutsus laotuse taevaks, ja Jumal nägi, et see oli hea, ja sai õhtu ja sai hommik, teine päev.

Ja Jumal ütles: Olgu vesi, mis on taeva all, kogutud ühte kogunemisse, ja olgu kuiv nähtav. Ja nii sündis: vesi, mis oli taeva all, koguti nende kogunemistesse, ja kuiv ilmus. Ja Jumal

kutsus kuiva maaks ja vete kogumid ta kutsus meredeks, ja Jumal nägi, et see oli hea. Ja Jumal ütles: võrsugu maa rohtu ja muru, mis kannab seemet vastavalt oma liigile ja sarnasusele, ning viljakandvat puud, mis teeb vilja, mille seeme on selle sees vastavalt liigile maa peal, ja nõnda sündis. Ja maa tõi välja muru rohu, mis külvab seemet vastavalt liigile ja sarnasusele, ning viljakandva puu, mis teeb vilja, mille seeme on selles endas vastavalt liigile maa peal, ja Jumal nägi, et see oli hea. Ja sai õhtu ja sai hommik, kolmas päev.

Ja Jumal ütles: Saagu valgused taevalaotuses valgustama maad, eraldama päeva ja öö, ning olgu nad märkideks, aegadeks, päevadeks ja aastateks. Ja olgu nad valgusteks taevalaotusel, et valgustada maad, ja nõnda sündis. Ja Jumal tegi kaks suurt valgust: suurema valguse valitsema päeva ja väiksema valguse valitsema ööd ning tähed. Ja Jumal pani need taevalaotusesse, et nad annaksid valgust maa peale, ja valitsema päeva ja ööd ning eraldama valgust pimedusest, ja Jumal nägi, et see oli hea. Ja sai õhtu ja sai hommik, neljas päev.

Ja Jumal ütles: Veed toogu välja elavate hingadega roomajaid ja linde, kes lendavad maa kohal taevalaotuse järgi, ja nii sündiski. Ja Jumal tegi suured mereloomad ja kõik roomajate loomade hinged, mida veed välja tõid vastavalt nende liikidele, ja kõik tiibadega linnud vastavalt liigile, ja Jumal nägi, et need olid head. Ja Jumal õnnistas neid, öeldes: Suurenege ja paljunege, ja täitke veed meredes, ning linnud paljunegu maa peal. Ja sündis õhtu ja sündis hommik, viies päev.

Ja Jumal ütles: toogu maa välja elava hinge vastavalt soole, neljajalgsed loomad ja roomajad ja maa metsloomad vastavalt soole, ja nii sündiski. Ja Jumal tegi maa metsalised liikide järgi ja kariloomad nende liikide järgi ja kõik maa roomajad liikide järgi, ja Jumal nägi, et see oli hea.

Ja Jumal ütles: Tehkem inimene meie kujutise järgi ja meie sarnasuse järgi, ning nad valitsekem mere kalade üle, taeva lindude üle, loomade üle, kogu maa üle ja kõigi roomajate üle, kes roomavad maa peal. Ja Jumal tegi inimese, Jumala kujutise järgi ta tegi tema, isaseks ja emaseks ta tegi nad. Ja Jumal õnnistas neid, öeldes: Suurenege ja paljunege ning täitke maa ja allutage see, ning valitsege mere kalade üle ja taeva lindude üle ja kõigi loomade üle ja kogu maa üle ja kõigi roomajate üle, kes roomavad maa peal. Ja Jumal ütles: Vaata, ma olen andnud teile kõik seemet külvava rohu, mis on kogu maa peal, ja iga puu, mis kannab endas seemet kandvat vilja – need saavad teile toiduks. Ja kõigile maa loomadele ja kõigile taeva lindudele ja igale roomajale, kes roomab maa peal, kellel on endas eluhinge, ja kogu roheline rohi toiduks, ja nii sündiski. Ja Jumal nägi kõike, mida ta oli teinud, ja vaata, see oli väga hea, ja sai õhtu ja sai hommik, kuues päev.

2

Ja taevas ja maa said valmis ning kogu nende maailm.

Ja Jumal lõpetas kuuendal päeval oma teod, mida ta oli teinud, ja puhkas seitsmendal päeval kõigist oma töödest, mida ta oli teinud. Ja Jumal õnnistas seitsmenda päeva ja pühitses seda, sest sel päeval ta lõpetas kõik oma tööd, mida Jumal oli hakanud tegema.

See on taeva ja maa sünni raamat, kui see sündis, päeval, mil Issand Jumal tegi taeva ja maa. Ja iga roheline väljal enne saamist maa peale ja kogu rohi väljal enne tõusmist üles, sest Jumal ei olnud sadanud maa peale ja inimest ei olnud maad harima. Allikas aga tõusis maast üles ja kastis kogu maa pinda. Ja Jumal vormis inimese tolmust maast ning hingas tema näole elu hingeõhku, ja inimene sai elavaks hingeks.

Ja Jumal istutas paradiisi Eedenisse ida poole ja asettas sinna inimese, kelle ta oli vorminud. Ja Jumal lasi veel maast kasvada iga puu, mis oli ilus vaadata ja hea süüa, ning elupuu paradiisi keskel ja puu, mis annab teadmise heast ja kurjast. Jõgi aga voolab välja Eedenist, et kasta paradiisi, ja sealt see jaguneb neljaks haruks. Esimese nimi on Pishon, see ümbritseb kogu Havilahi maad, seal kus on kuld. Selle maa kuld on hea, ja seal leidub karbunklit ja rohelist kivi. Ja teise jõe nimi on Giihon, see ümbritseb kogu Etioopia maad. Ja kolmas jõgi on Tigris, see, mis voolab assüürlaste vastas, ning neljas jõgi on Eufrat. Ja Issand Jumal võttis inimese, kelle ta oli vorminud, ja pani ta hõngu paradiisi, et seda harida ja hoida. Ja Issand Jumal käskis Aadamale, öeldes: kõigist puudest, mis on paradiisis, sa võid süüa. Aga puust, mis annab teadmise heast ja kurjast, te ei tohi

süüa, sest päeval, mil te sellest sööte, surete te surma.

Ja Issand Jumal ütles: ei ole hea inimesel olla üksi, tehkem temale abistaja tema sarnaseks. Ja Jumal vormis veel maast kõik välja metsloomad ja kõik taeva linnud ning tõi need Aadama juurde, et näha, kuidas ta neid nimetab, ja kõik, mida Aadam nimetas elavaks hingeks, see oli selle nimi. Ja Aadam andis nimed kõigile loomadele ja kõigile taevalindudele ja kõigile välja metsloomadele, aga Aadamale ei leitud temaga sarnast abilist. Ja Jumal saatis Aadamale ekstaasi, ja ta magas, ja võttis ühe tema külgedest ning täitis selle koha lihaga. Ja Jumal ehitas külje, mille ta oli võtnud Aadamast, naiseks ja tõi ta Aadama juurde. Ja Aadam ütles: See nüüd on luu minu luudest ja liha minu lihast, teda kutsutakse naiseks, sest ta võeti mehest. Selle pärast jätab mees maha oma isa ja ema ning liitub oma naisega, ja need kaks saavad üheks lihaks. Ja need kaks olid alasti, Aadam ja tema naine, ja nad ei häbenenud.

3

Aga madu oli kõige kavalam kõigist metsloomadest, kes olid maa peal, kelle Issand Jumal oli teinud, ja madu ütles naisele: Mis see on, et Jumal ütles, et te ei tohi süüa ühestki paradiisi puust? Ja naine ütles maole: Paradiisi puu viljast me sööme, Kuid selle puu viljast, mis on paradiisi keskel, ütles Jumal: te ei tohi sellest süüa ega tohi seda puudutada, et te ei sureks. Ja madu ütles naisele: Te ei sure. Jumal ju teadis, et mis päeval te sellest sööte, avatakse

teie silmad ja te saate nagu jumalad, teades head ja kurja. Ja naine nägi, et puu oli hea toiduks, ja et see oli meeldiv silmadele vaadata, ja ilus mõistmiseks, ja võttes selle viljast, sõi, ja andis ka oma mehele, kes oli temaga, ja nad sõid. Ja kahel avati silmad ja nad teadsid, et nad olid alasti, ja nad õmblasid viigipuu lehed kokku ja tegid endale vööriided. Ja nad kuulsid Issanda Jumala häält, kes kõndis paradiisis õhtul, ja Aadam ning tema naine peitusid Issanda Jumala palge eest paradiisi puude vahele. Ja Issand Jumal kutsus Aadamat ja ütles temale: Aadam, kus sa oled? Ja ta ütles temale: Kuulsin sinu häält, kui sa paradiisis kõndisid, ja kartsin, sest ma olen alasti, ning peitsin end. Ja Jumal ütles temale: Kes teatas sinule, et sa oled alasti? Kas sa sõid sellelt puult, millest ma käskisin sul mitte süüa? Ja Aadam ütles: Naine, kelle sa mulle andsid, tema andis mulle puust ja ma sõin. Ja Issand Jumal ütles naisele: Mis sa seda tegid? Ja naine ütles: Madu pettis mind, ja ma sõin.

Ja Issand Jumal ütles maole: Kuna sa seda tegid, oled sa neetud rohkem kui kõik loomad ja kõik metsloomad maa peal; sa lähed oma rinnal ja kõhul, ja sa sööd maad kõik oma elu päevad. Ja ma panen vaenu sinu ja naise vahele, ning sinu seemne ja tema seemne vahele; tema valvab sinu pead ja sina valvad tema kanda. Ja naisele ütles ta: Korrutades korrutama sinu valud ja sinu ägamise; valudes sa sünnitad lapsi, ja sinu pöördumine on sinu meest poole, ja tema valitseb sinu üle. Aga Aadamale ütles ta, et kuulsid oma naise häält ja sõid puust, millest käskisin ainult sinule mitte süüa, sellest sa sõid - neetud olgu maa sinu tegude pärast, vaevades sööd seda kõik oma elu päevad.

Ohakaid ja okkataimi tõuseb sinule, ja sa sööd välja rohtu. Oma näo higis sa sööd oma leiba, kuni sa pöördud tagasi maasse, millest sind võeti, sest sa oled maa ja maasse sa lähed tagasi. Ja Aadam kutsus oma naise nimeks Elu, sest ta on kõigi elavate ema. Ja Issand Jumal tegi Aadamale ja tema naisele nahast tuunikad ja rietas neid.

Ja Jumal ütles: Vaata, Aadam on saanud nagu üks meist, teadma head ja kurja, ja nüüd, et ta mitte kunagi ei sirutaks välja oma kätt ja ei võtaks elupuust ning ei sööks, ja elab igavesti. Ja Issand Jumal saatis ta välja paradiisist, hõngu aiast, et harida maad, millest ta võetud oli. Ja ta ajas Aadama välja ja asus teda hõrgutise paradiisi vastapäät ning määras keerubid ja pöörleva leegitseva mõõga valvama teed elupuu juurde.

4

Aadam aga tundis Eevat, oma naist, ja olles rasestunud, sünnitanud Kaini, ja ütles: Omandasin mehe Jumala läbi. Ja ta sünnitaski tema venna Aabeli, ja Aabel sai lammaste karjaseks, Kain aga oli maad hariv. Ja pärast mõningaid päevi tõi Kain maa viljadest ohvri Issandale, Ja Aabel tõi ka ise oma lammaste esmasündinutest ja nende rasvadest, ning Jumal vaatas Aabeli peale ja tema annete peale. Kainile aga ja tema ohvriandidele ei pööranud ta tähelepanu, ja Kain kurvastus väga ning tema nägu langes. Ja Issand Jumal ütles Kainile: Miks sa said nii kurvaks ja miks su nägu on langenud? Kas pole nii, et kui sa õigesti

ohverdasid, aga õigesti ei jaganud, siis sa oled pattu teinud? Ole vait, tema pöördub sinu poole, ja sina valitsed teda.

Ja Kain ütles oma vennale Aabelile: Lähme välja tasandikule. Ja sündis nii, et kui nad olid tasandikul, tõusis Kain üles oma venna Aabeli vastu ja tappis ta. Ja Issand Jumal ütles Kainile: Kus on su vend Aabel? Ja ta ütles: Ma ei tea, kas mina olen oma venna valvur? Ja Issand ütles: Mida sa oled teinud? Sinu venna vere hääl karjub minu poole maast. Ja nüüd oled sina neetud maa poolt, mis avas oma suu vastu võtma su venna verd su käest. Kui sa maa kallal tööd teed, ei anna see enam sulle oma jõudu, ägades ja värisedes saad sa olema maa peal. Ja Kain ütles Issandale Jumalale: Minu süü on suurem, kui et mind võiks andestada. Kui sa täna heidad mind maa pinnalt välja ja ma pean sinu palge eest end varjama, siis ma olen ägades ja värisedes maa peal, ja igaüks, kes mind leiab, tapab mind. Ja Issand Jumal ütles temale: Mitte nii, igaüks, kes tapab Kaini, saab seitsekordselt kätte makstud. Ja Issand Jumal pani Kainile märgi, et mitte keegi, kes teda leiab, ei tapaks teda. Kain läks aga välja Jumala palge eest ja elas Naidi maal Eedeni vastas.

Ja Kain tundis oma naist, ja see, olles eostanud, sünitas Eenoki. Ja ta ehitas linna ning nimetas selle linna oma poja Eenoki nime järgi. Eenokile sündis Gaidad, ja Gaidad sündis Mahalaleel, ja Mahalaleel sündis Metuusala, ja Metuusala sündis Laamek.

Ja Laamek võttis endale kaks naist, ühe nimi oli Ada ja teise nimi oli Sella. Ja Ada sünnittas Jobeli, see oli telkides elavate

karjakasvatajate isa. Ja tema venna nimi oli Juubal; tema oli see, kes leiutas psalteerioni ja lüüra. Sella kandis ka tema Tubali, ja ta oli vasaralööja, pronksi ja raua sepp. Tubali õde aga oli Noema. Ütles aga Lamech oma naistele, Aadaле ja Sellale: kuulge minu häält, Lamechi naised, kuulake kõrvaga minu sõnu, sest ma tapsin mehe minu haava pärast ja noormehe minu verevalumi pärast. Sest seitse korda on kätte makstud Kaini eest, aga Lameki eest seitsekümmend korda seitse.

Aadam aga tundis Eevat, oma naist, ja tema rasestus ning sünnitas poja, ja nimetas tema nime Seet, öeldes: Jumal on ju tõstnud minule üles teise seemne Aabeli asemel, keda Kain tappis. Ja Sethile sündis poeg, ta nimetas aga tema nimeks Enos. See lootis kutsuda Issanda Jumala nime.

5

See on inimeste sünni raamat, mil päeval Jumal tegi Aadama, Jumala kujutise järgi ta tegi tema. Mehe ja naise lõi ta nad, ja õnnistas neid, ja andis neile nimeks Aadam sel päeval, kui ta nad lõi. Aadam elas aga kakssada kolmkümmend aastat ja sündis tema kuju järgi ja tema kujutise järgi, ning nimetas tema nime Seet. Aadama päevad, mida ta elas pärast Sethi sünnitamist, said seitsesada aastat, ja ta sündis poegi ja tütreid. Ja kõik Aadama päevad, mida ta elas, said olema üheksasada kolmkümmend aastat, ja ta suri. Seet elas kakssada viis aastat ja temale sündis Eenos. Ja Seet elas pärast Eenose sündi seitsesada

seitse aastat ja sündis poegi ja tütreid. Ja kõik Seethi päevad olid üheksasada kaksteist aastat, ja ta suri. Ja Enos elas sada üheksakümmend aastat ja temale sündis Kainan. Ja Enos elas pärast Kainani sündi seitsesada viisteist aastat ja sündis poegi ja tütreid. Ja kõik Enose päevad olid üheksasada viis aastat, ja ta suri. Ja Kainan elas sada seitsekümmend aastat ja siis sündis Mahalalel. Ja Kainan elas pärast Mahalaleli sündi seitsekümmend neli aastat ning sündis poegi ja tütreid. Ja kõik Kainani päevad olid üheksasada kümme aastat, ja ta suri.

Ja Mahalalel elas sada kuuskümmend viis aastat ja temale sündis Jared. Ja Mahalalel elas pärast Jaredi sündi seitsesada kolmkümmend aastat ja sündis poegi ja tütreid. Kõik Mahalaleeeli päevad olid kaheksasada üheksakümmend viis aastat, ja ta suri. Ja Jared elas sada kuuskümmend kaks aastat ja temale sündis Eenok. Ja Jared elas pärast Eenoki sündi kaheksasada aastat ja sai poegi ja tütreid. Ja kõik Jaredi päevad said kokku üheksasada kuuskümmend kaks aastat, ja ta suri. Ja Eenok elas sada kuuskümmend viis aastat ja temale sündis Metuusala. Eenok meeldis aga Jumalale pärast Metusala sündi kakssada aastat ja sai poegi ja tütreid. Ja kõik Eenoki päevad olid kolmsada kuuskümmend viis aastat. Ja Eenok meeldis Jumalale, ja teda ei leitud, sest Jumal oli ta üle kandnud. Ja Methuselah elas sada kuuskümmend seitse aastat ja temale sündis Lamech. Ja Methuselah elas pärast Lamechi sündi kaheksasada kaks aastat ning sai poegi ja tütreid. Ja kõik Metusala päevad, mida ta elas, said üheksasada kuuskümmend üheksa aastat, ja ta suri. Ja Lamech elas sada kaheksakümmend kaheksa aastat ja temale

sündis poeg. Ja ta nimetas tema nimeks Nooa, öeldes: See annab meile puhkust meie tegude ja meie käte vaevade eest ning maa eest, mida Issand Jumal needis. Ja Lamech elas pärast Noa sündimist viissada kuuskümmend viis aastat ja sai poegi ja tütreid. Ja kõik Lameki päevad olid seitsesada viiskümmend kolm aastat, ja ta suri. Ja Nooa oli viiesaja aastane ja tal sündis kolm poega: Seem, Haam ja Jaafet.

6

Ja juhtus, kui inimesed hakkasid maa peal arvukaks saama, ja neile sündis tütreid. Nähes aga Jumala pojad inimeste tütreid, et need on ilusad, võtsid nad endale naisi kõigist, keda valisid. Ja Issand Jumal ütles: Minu vaim ei jää nende inimeste sisse igavesti, sest nad on liha, kuid nende päevad on sada kakskümmend aastat. Aga hiiglased olid maa peal nendel päevadel ja pärast seda, kui Jumala pojad läksid inimeste tütarde juurde ja need sünnitasid neile, need olid hiiglased muinasajast, nimekateks saanud inimesed.

Nähes aga Issand Jumal, et inimeste pahed maa peal olid paljunenud ja iga keegi mõtleb oma südames pidevalt kurja peale kõigil päevadel, Ja Jumal kaalus, et ta tegi inimese maa peale, ja kavatsas. Ja Jumal ütles: ma kustutan välja inimese, kelle ma lõin, maa pinnalt, alates inimesest kuni loomani, ja roomajatest kuni taevaliindudeni, sest ma kahetsen, et ma lõin nad.

Noa aga leidis armu Issanda Jumala ees. Need olid aga Noa põlvkonnad. Noa oli õiglane inimene, täiuslik oma põlvkonnas, Noa meeldis Jumalale. Noa sündis aga kolm poega: Seem, Haam ja Jaafet. Maa sai aga hävitatud Jumala ees ja maa täitus ebaõiglusega. Ja Issand Jumal nägi maad, ja see oli rikutud, sest kogu liha oli rikkunud oma tee maa peal. Ja Issand Jumal ütles Noale: Kõigi inimeste aeg on tulnud minu ette, sest maa on täidetud nende ülekohtu läbi, ja vaata, mina hävitan neid ja maa.

Tee endale siis laev kandilistest palkidest, tee laevale pesad ja kata see seestpoolt ja väljastpoolt vaiguga. Ja nõnda sa teed laeva: kolmesaja küünarnukka pikkuseks, viiekümne küünarnukka laiuseks ja kolmekümne küünarnukka kõrguseks. Kokku kogudes teed sa laeva ja lõpetad selle ülevalt üheks küünarnukks, aga laeva ukse teed sa külgedest, alumised, teise korruse ja kolmanda korruse teed sa sellele. Mina aga, vaata, toon maa peale üleujutuse, vee, hävitamaks kogu liha, milles on eluvaim taeva all, ja kõik, mis on maa peal, sureb.

Ja ma sõlmin oma lepingu sinuga, aga sina lähed laeva, sina ja su pojad, ja su naine, ja su poegade naised koos sinuga. Ja kõigist loomadest, kõigist roomajatest, kõigist metsloomadest ja kõigist lihast toob sa kaks igaühest laeva, et hoida neid elus koos endaga – need on isane ja emane. Kõigist lindudest liigi järgi ja kõigist loomadest liigi järgi ja kõigist roomajatest, kes roomavad maa peal, liigi järgi, kaks kaks kõigist tulevad sisse sinu juurde, et toituda koos sinuga, isane ja emane. Sina aga võta endale

kõigist toitudest, mida te sööte, ja kogu need enda juurde, ning need on sinule ja neile söögiks. Ja Noa tegi kõik, mida Issand Jumal talle käskis, nõnda ta tegi.

7

Ja Issand Jumal ütles Noale: Sisene sina ja kogu su maja laeva, sest ma nägin sind õiglasena oma ees selles põlvkonnas. Aga puhtaist loomadest too enda juurde seitse seitse, isane ja emane, aga ebapuhtaist loomadest kaks kaks, isane ja emane. Ja taeva puhaste lindude seast seitse seitse isast ja emast, ja kõikide mittepuhaste lindude seast kaks kaks isast ja emast, et säilitada seemet kogu maa peal. Veel seitsme päeva pärast ma toon vihma maa peale, nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd, ja ma kustutan välja kõik elusolendid, mille ma tegin, kogu maa pealt. Ja Noa tegi kõik, mida Issand Jumal talle käskis. Noa oli aga kuussada aastat vana, ja veeuputus tuli maa peale. Sisenes aga Noa ja tema pojad, ja tema naine, ja tema poegade naised koos temaga laeva veeuputuse vee pärast. Ja puhastest lindudest ja ebapuhastest lindudest ja puhastest loomadest ja ebapuhastest loomadest ja kõigist roomavatest maa peal, Kaks-kaks sisenes Noa juurde laeva isane ja emane, nagu Jumal Noale käskis. Ja pärast neid seitset päeva juhtus, et veeuputuse vesi tuli maa peale. Kuuesaja aastas Noa elus, teise kuu seitsmendal ja kahekümnendal päeval, sel päeval purskasid lahti kõik sügaviku allikad ja taeva taevaluugid avati. Ja vihm sadas maa peale nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd. Sel päeval sisenes

Noa, Seem, Haam, Jaafet – Noa pojad – ja Noa naine ning tema poegade kolm naist koos temaga laevu. Ja kõik metsloomad vastavalt oma liigile, ja kõik kariloomad vastavalt oma liigile, ja kõik roomajad, kes liiguvad maa peal, vastavalt oma liigile, ja kõik tiivulised linnud vastavalt oma liigile. Nad sisenes Noa juurde laeva, kaks-kaks, isane ja emane, kõigist lihalikest olenditest, kelles on eluvaim. Ja sisenenud isased ja emased kõigist lihast sisenasid, nagu Jumal Noale käskis, ja Issand Jumal sulges laeva väljastpoolt.

Ja üleujutus kestis nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd maa peal, ja vesi suurenes ning tõstis laeva üles maast. Ja vesi valitses ja kasvas väga maa peal, ja laev kandus vee peal. Aga vesi valitses äärmiselt maa peal ja kattis kõik kõrged mäed, mis olid taeva all. Viisteist küünarnukka kõrgemale tõusis vesi ja kattis kõik kõrged mäed. Ja suri kogu liha, mis liikus maa peal: linnud ja loomad ja metsloomad ja kõik roomajad, mis liikusid maa peal, ja kõik inimesed. Ja kõik, kellel oli eluhingamine, ja kõik, mis oli kuival maal, surid. Ja kustutati välja iga elusolend, mis oli maa peal, alates inimesest kuni loomani, roomajad ja taeva linnud, ja nad kustutati maa pealt välja, ning jäeti alles üksnes Noa ja need, kes olid koos temaga laeval. Ja vesi oli tõusnud maa peale sada viiskümmend päeva.

8

Ja Jumal mäletas Noad ja kõiki metsloomad, ja kõiki kariloomad,

ja kõiki linde, ja kõiki roomajaid, mis roomasid, nii palju kui neid oli temaga laeval, ja Jumal tõi tuule maa peale, ja vesi lakkas. Ja sügaviku allikad kaeti kinni ja taeva lüüsid suletud ning vihm taevast lõpetati. Ja vesi, mis voolas maa pealt ära, hakkas taanduma, ja vesi vähenes pärast sada viiskümmend päeva. Ja laev laskus seitsmendal kuul, kuu seitsmendal ja kahekümnendal päeval Ararati mägedele. Aga vesi vähenes kuni kümnenda kuuni. Ja kümnendal kuul, kuu esimesel päeval, ilmusid nähtavale mägede tipud. Ja pärast nelikümmend päeva juhtus nii, et Noa avas laeva akna, mille ta oli teinud. Ja ta saatis ronka välja, ja see läks välja ega pöördunud tagasi enne, kui vesi maalt ära kuivas. Ja ta saatis tuvi pärast end, et näha, kas vesi oli maalt taandunud. Ja tuvi, kes ei olnud leidnud puhkepaika oma jalgadele, pöördus tagasi tema juurde laeva, sest vesi oli kogu maa pinna peal, ja ta sirutas välja käe, võttis ta ning tõi ta enda juurde laeva. Ja oodanud veel seitse teist päeva, saatis ta jälle tuvi laevast välja. Ja tuvi pöördus tema juurde tagasi õhtupoolsel ajal, ja tal oli oliivipuu leht nokk suus, ja Noa teadis, et vesi oli maalt taandunud. Ja oodanud veel seitse teist päeva, saatis ta jälle tuvi välja, ja see ei tulnud enam tema juurde tagasi. Ja see juhtus kuuesaja esimesel aastal Noa elus, esimesel kuul, kuu esimesel päeval, et vesi lõppes maa pealt. Ja Noa tegi laeva katuse paljaks, mille ta oli teinud, ja nägi, et vesi oli lõppenud maa pinnalt. Aga teises kuus kuivas maa kuu seitsmendal ja kahekümnendal päeval.

Ja Issand Jumal ütles Noale: Mine välja arhist sina ja sinu naine ning sinu pojad ja sinu poegade naised koos sinuga. Ja kõik

metsloomad, mis on sinuga, ja kõik liha lindudest kuni loomadeni, ja kõik roomajad, mis liiguvad maa peal, too välja endaga. Ja suurenege ja paljunege maa peal. Ja Noa läks välja ja tema naine, ja tema pojad, ja tema poegade naised koos temaga. Ja kõik metsloomad ja kõik kariloomad ja iga lind ja iga roomav asi, mis liikus maa peal, läksid välja arkist vastavalt oma liigile.

Ja Noa ehitas altari Issandale ja võttis kõigist puhastest loomadest ja kõigist puhastest lindudest ning tõi need põletusohvriks altarile. Ja Issand Jumal haistis head lõhna. Ja Issand Jumal ütles, olles mõelnud: Ma ei hakka enam maad needma inimeste tegude pärast, sest inimese meel on hoolsalt suunatud kurjale alates tema noorusest. Ma ei hakka seega enam lööma kogu elavat liha, nagu ma tegin. Kõigil maa päevadel seeme ja lõikus, külm ja kuumus, suvi ja kevad, päev ja öö ei lõpe.

9

Ja Jumal õnnistas Noad ja tema poegi, ning ütles neile: suurenege ja paljunege, ning täitke maa ja allutage see. Ja värin ja hirm teie ees on kõigi maa metsaliste üle, kõigi taeva lindude üle ja kõigi maal liikuvate üle ning kõigi mere kalade üle – teie kätesse olen ma need andnud. Ja iga elav roomav asi saab teile toiduks, nagu rohu köögiviljad, olen andnud teile kõik need. Välja arvatud liha koos verega, mis on hing, te ei tohi süüa. Ja sest teie vere teie hingede eest nõuan ma kõikide metsloomade

käest, ja inimese venna käest nõuan ma inimese hinge. See, kes valab välja inimese verd, tema vere eest valatakse välja tema veri, sest Jumala kujutiseks tegin mina inimese. Teie aga suurenege ja paljunege, ja täitke maa ning allutage see.

Ja Jumal ütles Noacile ja tema poegadele, kes olid koos temaga, öeldes Ja vaata, mina kehtestan oma lepingu teiega ja teie järeltulijatega pärast teid, ja kõigi elavate hingedega koos teiega, alates lindudest ja karjast ja kõigi maa metsloomadega, kõik, kes on koos teiega kõigist neist, kes tulid välja laevast. Ja ma seisan oma lepingu teie poole ning kogu liha ei sure enam üleujutuse veest, ja enam ei tule üleujutust veega kogu maa hävitamiseks. Ja Issand Jumal ütles Noale: See on lepingu märk, mille mina annan minu ja teie vahele ning kõigi elavate hingede vahele, kes on teiega, igavesteks põlvedeks. Minu vibu panen ma pilve ja see saab lepingu märgiks minu ja maa vahel. Ja kui mina kogun pilvi maa kohale, siis nähtakse vikerkaart pilves. Ja ma mäletan oma lepingut, mis on minu ja teie vahel ning kõigi elavate hingede vahel kogu lihas, ja vesi ei ole enam veeuputuseks, et hävitada kogu liha. Ja minu vibukaare saab olema pilves, ja ma näen seda, et mäletada igavest liitu minu ja maa vahel ning elava hinge vahel kõigis lihades, mis on maa peal. Ja Jumal ütles Noale: See on lepingu märk, mille ma sõlmisin minu ja kogu liha vahel, mis on maa peal.

Noa pojad, kes laevast välja tulid, olid Seem, Haam ja Jaafet. Haam oli Kanaani isa. Need kolm on Noa pojad, nendest paisati laiali üle kogu maa. Ja Noa, põllumees, hakkas harimama maad

ja istutas viinamäe. Ja ta jõi veinist, ja sai joobnuks, ja oli paljastatud oma majas. Ja Haam, Kaanani isa, nägi oma isa alastiolekut ja välja minnes teatas sellest oma kahele vennale, kes olid väljas. Ja Seem ja Jaafet võtsid rõiva, panid selle oma mõlema õlale ja läksid tagurpidi ning katsid oma isa alastioleku, ja nende nägu oli tagurpidi ning oma isa alastiolekut nad ei näinud. Noa ärkas veinast ja sai teada, mida tema noorem poeg oli talle teinud. Ja ta ütles: Neetud olgu Kaanan, sulane ta on oma vendadele. Ja ta ütles: Õnnistatud olgu Issand, Shemi Jumal, ja Kanaan saagu tema teenijaks. Laiendagu Jumal Jafetile, ja elagu ta Seemi majades, ja saagu Kaanan tema sulaseks.

Noa elas pärast veeuputust kolmsada viiskümmend aastat. Ja kõik Noa päevad said üheksasada viiskümmend aastat, ja ta suri.

10

Need aga on Nooa poegade Seemi, Haami ja Jaafeti põlvkonnad, ja neile sündisid pojad pärast veeuputust.

Jafeti pojad: Gomer, Magog, Madai, Jovan, Elisha, Tubal, Meshech ja Tiras. Ja Gomeri pojad: Ashkenaz, Riphath ja Togarmah. Ja Jovani pojad olid Elisha ja Tarshish, Kittim ja Rhodians. Neist eraldati rahvaste saared nende maal, igaüks vastavalt keelele oma suguharudes ja oma rahvaste seas.

Haami pojad aga olid Kuš ja Misraim, Fuut ja Kanaan. Kusi pojad olid Saba, Havila, Sabata, Regma ja Sabataka; Regma pojad olid Saba ja Dadan. Kuš aga sünnitas Nimrodi; tema hakkas olema hiiglane maa peal. See oli hiiglane jahimees Issanda Jumala ees; seetõttu öeldakse: nagu Nebrod, hiiglane jahimees Issanda ees. Ja tema kuningriigi alguseks sai Babülon ja Orek ja Arhad ja Kalanne Senaari maal. Sellest maast läks välja Assüüria ja ehitas Niineve ning Roobothi linna ning Kalahi, ja Dasahi Niineve ja Kalahi vahel – see on suur linn. Ja Mesraim sai pojad luudimid ja naftalimid ja enemetimid ja labimid, ja patruslased ja kasluhimlased, kust pärit olid vilistlased, ja kaftorlased Canaan aga sündis Sidoni, oma esmasündinu, ja hetiidi. ja jebuusiidi, amoriidi ja girgasiidi ja hiviidi ja aroukaioni ja asennaioni, ja araadialase, ja samaarlase ja amathilase. Ja pärast seda pillutati laiali kaananlaste hõimud. Ja kaananlaste piirid ulatusid Siidonist kuni Gerarani ja Gazani, kuni Soodoma ja Gomorra, Adama ja Sebojimini kuni Lašani. Need on Haami pojad nende hõimudes, vastavalt nende keeltele, nende maades ja nende rahvaste seas.

Ja Shemile sündis ka tema, kõigi Eberi poegade isale, Japheti, vanema venna. Shemi pojad: Elam ja Assyria ja Arphaxad ja Lud ja Aram ja Cainan. Ja Arami pojad: Uz, Ul, Gater ja Meshech. Ja Arphaxad sündis Cainan, ja Cainan sündis Sala, Sala aga sündis Eber. Ja Eberile sündis kaks poega: ühe nimi oli Phaleg, sest tema päevil jagati maa, ja tema venna nimi oli Joktan. Joktan aga sündis Elmodad, Saleth, Sarmoth ja Jerah. ja Hadoram, ja Abimael, ja Diklah ja Obal, ja Abimael ja Saba, ja Oofir, ja Euilah

ja Joobab – kõik need olid Joktani pojad. Ja nende eluase ulatus Massest kuni Saphera mäeni idas. Need on Seemi pojad nende suguharude järgi, nende keelte järgi, nende maade järgi ja nende rahvaste järgi. Need on Noa poegade hõimud nende põlvkondade järgi, nende rahvaste järgi; neist laiali paisati rahvaste saared üle maa pärast veeuputust.

11

Ja kogu maal oli üks keel ja üks kõne kõigil. Ja juhtus nii, et kui nad liikusid idast, leidsid nad tasandiku Senaari maal ja asusid seal elama. Ja inimene ütles oma naabrile: Tulge, tehkem telliseid ja küpsetagem neid tules. Ja tellisest sai neile kivi ning asfalt oli neile saviks. Ja nad ütlesid: Tulge, ehitame endale linna ja torni, mille pea ulatub taevani, ja teheme endale nime, enne kui meid laotatakse üle kogu maa. Ja Issand laskus alla, et näha linna ja torni, mille ehitasid inimeste pojad. Ja Issand ütles: vaata, üks sugu ja üks keel kõigil, ja nad on hakanud seda tegema, ja nüüd ei nurju nende käest miski, mida nad ka ei võtaks ette teha. Tulge ja laskume alla ning segame seal ära nende keele, et igaüks ei kuuleks naabri häält. Ja Issand hajutas neid sealt üle kogu maa näo, ja nad lakkasid ehitamast linna ja torni. Seetõttu kutsuti selle nimeks Segadus, sest seal ajas Issand segadusse kogu maa huuled, ja sealt puistas Issand neid laiali üle kogu maa pinna.

Ja need on Seemi põlvkonnad, ja Seem oli sada aastat vana, kui

ta sündis Arfaksadi teisel aastal pärast üleujutust. Ja Seem elas pärast Arfaksadi sündi viissada aastat ja sündis poegi ja tütreid, ja suri. Ja Arfaksad elas sada kolmkümmend viis aastat ja sai poja Kainani. Ja Arfaksad elas pärast Kainani sünnitamist nelisada aastat ja sünnitanud poegi ja tütreid, ja suri. Ja Kainan elas sada kolmkümmend aastat ja sünnitanud Sala, ja Kainan elas pärast Sala sünnitamist kolmsada kolmkümmend aastat ja sünnitanud poegi ja tütreid, ja suri. Ja Sala elas sada kolmkümmend aastat ja sai pojaks Eberi. Ja Sala elas pärast Eberi sünnitamist kolmsada kolmkümmend aastat ning sündis poegi ja tütreid, ja suri. Ja Eber elas sada kolmkümmend neli aastat ja sai poja Phalegi. Ja Eber elas pärast Pelegi sünnitamist kakssada seitsekümmend aastat ja sündis poegi ja tütreid, ja suri. Ja Phaleg elas sada kolmkümmend aastat ja sai poja Ragau. Ja Faleg elas pärast Ragau sündi kakssada üheksa aastat ja sündis poegi ja tütreid, ja suri. Ja Ragau elas sada kolmkümmend kaks aastat ja sai poja Seruhi. Ja Ragau elas pärast Seruchi sündi kakssada seitse aastat, ja tal sündis poegi ja tütreid, ja ta suri. Ja Seruh elas sada kolmkümmend aastat ja sai poja Naahori. Ja Seruch elas pärast Nahori sündi kakssada aastat ja sündis poegi ja tütreid, ja suri. Ja Naahor elas sada seitsekümmend üheksa aastat ja sai pojaks Terah. Ja Naahor elas pärast Terah sünnitamist sada kakskümmend viis aastat ning sündis poegi ja tütreid, ja suri. Ja Terah elas seitsekümmend aastat ja sai pojad Abram, Nahor ja Haran.

Need on aga Teera põlvkonnad. Teera sündisid Abram ja Nahor ja Haran, ja Haranile sündis Lot. Ja Arran suri oma isa Terah ees

maal, kus ta sündis, kaldealaste piirkonnas. Ja Aabram ja Naahor võtsid enestele naised: Aabrami naise nimi oli Saara ja Naahori naise nimi oli Melka, Harani tütar, ja isa Melka ja isa Jiska. Ja Saara oli viljatu ja ta ei sünnitanud lapsi. Ja Terah võttis oma poja Abrami ja Loti, Harani poja, oma pojapoja, ja oma miniat Saraid, oma poja Abrami naise, ning viis nad välja kaldeaste maalt, et minna Kanaani maale, ja nad jõudsid Haranisse ning ta asus seal elama. Ja kõik Teera päevad Harani maal said kakssada viis aastat, ja Teera suri Haranis.

12

Ja Issand ütles Abramile: Mine välja oma maalt, oma sugulaskonna juurest ja oma isa kojast ning tule maale, mille ma sulle näitan. Ja ma teen sind suureks rahvaks ja õnnistan sind ning suurendan su nime, ja sa saad õnnistatud. Ja ma õnnistan neid, kes sind õnnistavad, ja neid, kes sind neavad, ma neetan, ning sinus saavad õnnistatud kõik maa sugukonnad. Ja Abram läks, nii nagu Issand temaga kõneles, ja Lot läks koos temaga. Abram aga oli seitsekümmend viis aastat vana, kui ta Haranist välja läks. Ja Abram võttis Sarai, oma naise, ja Loti, oma venna poja, ja kogu nende omandi, mida nad olid omandanud, ja iga hinge, kelle nad olid omandanud Haranist, ja nad läksid välja, et minna Kaanaani maale. Ja Abram läbis maa selle pikkuses kuni Sihemi kohani kõrge tamme juurde, aga kaananlased elasid siis seda maad. Ja Issand ilmus Abramile ja ütles temale: Sinu seemnele annan ma selle maa, ja Abram ehitas seal altari

Issandale, kes oli temale ilmunud. Ja ta lahkus sealt mäe poole Beetelist itta ja püstitas seal oma telgi Beetelis mere poole ja Angai ida poole, ja ehitas seal altari Issandale ja hüüdis appi Issanda nime. Ja Aabram lahkus ja läinuna asutas laagri kõrbes.

Ja juhtus nälg maal, ja Abram läks alla Egiptusesse seal elama, sest nälg tugevnes maal. Aga kui Aabram lähedanes Egiptusesse sisenema, ütles Aabram oma naisele Saaraile: Mina tean, et sa oled ilusnäoline naine. Seega, kui egiptlased sind näevad, ütlevad nad, et see on tema naine, ja tapavad mind, aga sind säästaksid. Ütlesin seega, et olen tema õde, et mulle läheks hästi sinu pärast ja minu hing elaks sinu pärast. Juhtus aga, kui Aabram Egiptusesse sisenes, et egiptlased nägid tema naist, et ta oli väga ilus. Ja Vaarao valitsejad nägid teda ja kiitsid teda Vaarao ees, ja tõid ta Vaarao majja. Ja Abramiga käidi hästi tema pärast, ja temale said lambad ja vasikad ja eeslid ja teenrid ja teenijatüdrukud ja muulad ja kaamelid. Ja Jumal vaevas Vaaraot suurte ja kurjade nuhtlustega ning tema maja Saarai, Aabrami naise pärast. Vaarao aga, kutsunud Aabrami, ütles: Mis see on, mida sa tegid minule, et sa ei teatanud minule, et ta on sinu naine? Miks sa ütlesid, et ta on minu õde, ja ma võtsin ta endale naiseks, ja nüüd vaata, sinu naine on sinu ees, võta ta ja lahku. Ja Vaarao käskis mehi Aabrami kohta, et saata ära tema ja tema naine ja kõik, mis oli temal.

13

Aabram läks Egiptusest üles, tema ise ja tema naine ja kõik tema omad ja Loot koos temaga kõrbe. Abram aga oli väga rikas: tal oli palju loomi, hõbedat ja kulda. Ja ta läks, kust ta tuli, kõrbe kuni Betelini, kuni selle kohani, kus varem oli tema telk, Beteli ja Angai vahel. Altari paika, kus ta oli seal algul teinud, ja Aabram hüüdis seal appi Issanda nime. Ja Lotil, kes reisis koos Abramiga, oli lambaid, veiseid ja telke. Ja maa ei võtnud neid vastu koos elama, sest nende vara oli palju, ja maa ei võtnud neid vastu koos elama. Ja juhtus lahing Abrami loomade karjaste ja Loti loomade karjaste vahel, kuid Kaananlased ja Perissilased elasid siis sellel maal. Aga Aabram ütles Lotile: Ärgu olgu lahingut minu ja sinu vahel ega minu karjaste ja sinu karjaste vahel, sest meie oleme vennad. Eks vaata, kogu maa on ju sinu ees; eraldu minust. Kui sina lähed vasakule, siis mina lähen paremale, kui aga sina lähed paremale, siis mina lähen vasakule. Ja olles tõstnud oma silmad, nägi Loot kogu Jordani ümbruspiirkonda, et see kogu oli niisutatud enne, kui Jumal hävitas Soodoma ja Gomorra, nagu Jumala paradiis ja nagu Egiptuse maa, kuni Zoarani. Ja Loot valis endale kogu Jordani ümbruse piirkonna, ja Loot lahkus idast, ning nad eraldusid igaüks oma vennast. Abram aga elas Kaananis, Lot aga elas ümbruskonna linnas ja lõi telgi üles Soodomas. Aga inimesed Sodoomas olid väga kurjad ja patused Jumala ees. Aga Jumal ütles Abramile pärast Loti temast eraldumist: Tõsta üles oma silmad ja vaata kohast, kus sa nüüd oled, põhja ja lõuna ning ida ja mere poole. Sest kogu maa, mida sina näed, annan ma sinule ja su järglaskonnale igaveseks. Ja ma teen sinu seemne nagu maa liiv; kui keegi suudab lugeda maa liiva, siis loetakse ka sinu seeme. Tõuse ja läbi käi maa

pikkuses ja laiuses, sest ma annan selle sinule ja su järglastele igaveseks. Ja Aabram liigutas oma telgi ning tuli ja asus elama Mamre tamme juurde, mis oli Hebronis, ja ehitas seal altari Issandale.

14

Juhtus aga kuningas Amrapheli Shinari kuningriigis ja kuningas Ariochi Ellasari kuningriigis, kuningas Chedorlaomeri Elami kuningriigis ja kuningas Tidali rahvaste kuningriigis, Nad pidasid sõda Ballaga, Soodoma kuningaga, ja Barsaga, Gomorra kuningaga, ja Sennaariga, Adama kuningaga, ja Symoboriga, Sebooiimi kuningaga, ja kuningas Balakiga – see on Segor. Kõik need leppisid kokku Soolases orgus, see on Soolameri. Kaksteist aastat teenisid nad Kedorlaomerit, kuid kolmeteistkümnendal aastal nad temast lahkusid. Aga neljateistkümnendal aastal tuli Khedorlaomer ja kuningad koos temaga, ja nad lõid maha hiiglased Aštarotis ja Karnaimis, ja tugevad rahvad koos nendega, ja ommealased Saue linnas. Ja horrlased Seiri mägedel, kuni Parani terebiindini, mis asub kõrbes. Ja tagasi pöördudes tulid nad kohtuotsuse allika juurde, see on Kaades, ja raiusid maha kõik Amaleki valitsejad ja amoriidid, kes elasid Hatsatson-Taamaris. Läks välja aga Soodoma kuningas ja Gomorra kuningas ja Adama kuningas ja Seboiimi kuningas ja Balaki kuningas, see on Sooar, ja nad rivistusid nendega lahingusse soolases orus. poole Chedorlaomerit, Elami kuningast, ja Tidali, rahvaste kuningast, ja Amraphelit, Shinari kuningast, ja Ariochi,

Ellasari kuningast – need neli kuningast viie vastu. Aga soola org oli täis asfaldi kaeve, ja Soodoma kuningas ning Gomorra kuningas põgenesid ja kukkusid sinna, kuid need, kes jäid alles, põgenesid mäestikku. Nad võtsid aga kogu Soodoma ja Gomorra hobused ning kogu nende toidu ja läksid ära. Võtsid aga ka Loti, Abrami venna poja, ja tema pagasi, ja lahkusid, sest ta elas Sodoomas.

Saabunud aga keegi päästetute hulgast, teatas Abramile, heebrealasele. Tema aga elas amorlase Mambre tamme juures, kes oli Eshcoli vend ja Onani vend, kes olid Abrami liitlased. Kui Aabram oli kuulnud, et tema vend Loot oli vangistatud, luges ta kokku oma kodusündinud kodakondsed, kolmsada kaheksateist meest, ja ajis neid taga kuni Daanini. Ja ta ise koos oma teenritega tungis nende kallale öösel ja lõi neid ning ajas neid taga kuni Hobani, mis asub Damaskusest vasakul. Ja ta pööras tagasi kõik Soodoma hobused ja ta pööras tagasi Looti, oma vennapoja, ja kogu tema vara, ja naised, ja rahva. Soodoma kuningas läks aga talle vastu, pärast tema tagasipöördumist Kedorlaomeri ja temaga kaasas olnud kuningate löömisest Saave orgu, mis oli kuningate tasandik.

Ja Melkisedek, Saalemi kuningas, tõi välja leiba ja veini, ta oli aga Kõigekõrgema Jumala preester. Ja ta õnnistas Aabrami ja ütles: Õnnistatud olgu Aabram kõigekõrgemale Jumalale, kes lõi taeva ja maa. Ja õnnistatud olgu kõigekõrgem Jumal, kes andis sinu vaenlased sinu kätte, ja Aabram andis temale kümnendiku kõigest. Soodoma kuningas ütles aga Aabramile: Anna mulle

mehed, aga hobused võta endale. Aabram ütles aga Soodoma kuningale: ma sirutan oma käe Issanda, kõrgeima Jumala poole, kes lõi taeva ja maa. Kui ma võtan midagi alates niidist kuni sandaalipaelani kõigest, mis sul on, et sa ei ütleks, et mina rikastasid Aabrami. Välja arvatud see, mida sõid noored mehed, ja osa neist meestest, kes läksid koos minuga - Eshcol, Onan, Mamre - need võtavad osa.

15

Pärast neid sõnu aga juhtus Issanda sõna Abramile nägemuses, ütledes: Ära karda, Abram, mina olen sinu kilp, sinu palk saab väga suur. Aga Abram ütleb: Isand Jumal, mida sa minule annad? Mina lahkun ju lastetuna, aga minu kodukonna poeg, see Damaskuse Elieser. Ja Abram ütles: Kuna sa ei ole mulle seemet andnud, siis mu kodusündinud pärib mind. Ja kohe sai Issanda hääl tema poole, öeldes: ei pärima sind see, vaid see, kes sinust välja läheb, see pärima sind. Viis ta aga välja ja ütles temale: Vaata üles taevasse ja loe tähti, kui suudad neid loendada, ja ütles: Nõnda saab olema sinu sugu. Ja Aabram uskus Jumalat, ja see loeti talle õiguseks. Aga ta ütles tema poole: Mina olen Jumal, kes viis sind välja kaldealaste maalt, et anda sulle see maa pärida. Aga ta ütles: Isand Jumal, mille järgi ma tean, et ma pärän seda? Ta ütles aga temale: Võta mulle kolmeaastane lehm ja kolmeaastane kits ja kolmeaastane jäär ja turteltuvi ja tuvi. Ta võttis endale kõik need ja jagas need keskelt pooleks ning pani need vastamisi üksteisele, aga linde ta ei

jaganud. Aga linnud tulid alla kehade peale, nende pooleks lõigatud tükkide peale, ja Aabram istus nendega koos. Päikeseloojangul aga langes Abramile ekstaas, ja vaata, suur pime hirm langeb tema peale. Ja Abramile öeldi: Tea kindlalt, et sinu järglased elavad võõrsil maal, mis ei ole nende oma, ja neid orjastatakse, neid koheldakse halvasti ja neid alandatakse nelisada aastat. Aga rahvast, kellele nad teenivad, mõistan mina kohut, ja pärast seda lähevad nad välja siit suure pagasiga. Sina aga lähed oma isade juurde rahus, olles kasvatatud heas vanaduses. Neljandas põlvkonnas nad pöörduvad siia tagasi, sest amoriitide patud ei ole veel täitunud tänase päevani. Kuna aga päike oli loojumas, tekkis leek, ja vaata, suitsetav ahi ja tuletõrvikud, mis läbisid nende jaotatud tükkide vahelt. Sel päeval tegi Issand Abramiga lepingu, öeldes: Sinu järglastele annan ma selle maa alates Egiptuse jõest kuni suure jõe Eufratini. Keniidid ja kenesiidid ja kedmoniidid, ja hettlased ja perissilased ja refaiimid ja amorrlased ja kaananlased ja hivlased ja girgaslased ja jebuslased

16

Sarai, Abrami naine, ei sünnitanud temale lapsi, kuid tal oli Egiptuse teenijatüdruk, kelle nimi oli Hagar. Aga Saara ütles Aabramile: Vaata, Issand on sulgenud mind sünnitamast, sisene siis mu teenijatüdruku juurde, et ma saaksin temast lapsi. Ja Aabram kuulas Saara häält. Ja Sara, Abrami naine, võttis Hagari, egiptlanna, oma teenijatüdruku, pärast kümmet aastat, mil

Abram oli elanud Kanaani maal, ja andis tema oma mehele Abramile naiseks. Ja ta sisenes Haagari juurde, ja too jäi rasedaks, ja nägi, et ta on lapseootel, ja proua sai alandatud tema silmis. Ütles aga Saara Abramile: Mulle tehakse ebaõigust sinu pärast. Mina andsin oma teenijatüdruku sinu sülle, aga nähes, et ta on lapseootel, kaotasin ma au tema ees. Jumal mõistku kohut minu ja sinu vahel. Aabram ütles aga Saarale: Vaata, sinu teenijatüdruk on sinu kätes, tee temaga, nagu sulle meeldiv on. Ja Saara kohtles teda halvasti, ning ta põgenes tema eest.

Issanda ingel leidis aga tema veeallika juurest kõrbes, allika juurest Šuuri teel. Ja Issanda ingel ütles talle: Haagar, Saarai teenijatüdruk, kust sa tuled ja kuhu sa lähed? Ja ta ütles: Mina põgenen oma proua Saarai eest. Aga Issanda ingel ütles talle: Pööra tagasi oma proua juurde ja alista end tema käte alla. Ja Issanda saadik ütles talle: Ma teen su järglaskonna arvukaks, nii et seda ei saa loendada suure hulga tõttu. Ja Issanda ingel ütles talle: Vaata, sina oled rase ja sünnitad poja, ja sa kutsud tema nimeks Ismael, sest Issand on kuulnud sinu alandust. See saab olema metsik inimene, tema käed on kõigi vastu ja kõigi käed tema vastu, ning ta elab kõigi oma vendade silme ees. Ja ta kutsus Issanda, kes temaga rääkis, nimeks: Sina oled Jumal, kes mind näeb, sest ta ütles: Tõesti, siin ma nägin Teda, kes mulle ilmus. Selle pärast ta kutsus kaevu Kaev, kus ma nägin – vaata, see asub Kadeshi ja Baradi vahel. Ja Haagar kandis Aabramile poja, ja Aabram kutsus oma poja nimeks, kelle Haagar temale kandis, Ismael. Abram oli aga kaheksakümmend kuus aastat

vana, kui Hagar sünitas Abramile Ismaeli.

17

Juhtus aga, et Aabram oli üheksakümmend üheksa aastat vana. Ja Issand ilmus Aabramile ja ütles temale: Mina olen sinu Jumal, ole meeldiv minu ees ja saa laitmatu. Ja ma teen oma lepingu minu ja sinu vahele ning korrutatan sind väga suuresti. Ja Aabram langes oma näole. Ja Jumal rääkis temale, öeldes: Ja mina, vaata, minu liit on sinuga, ja sa saad paljude rahvaste isaks. Ja sinu nime ei kutsuta enam Aabram, vaid sinu nimi on Aabraham, sest ma olen määranud sind paljude rahvaste isaks. Ja ma suurendan sind väga-väga ning teen sinust rahvaid, ja kuningad tulevad sinust välja. Ja ma kehtestan oma lepingu sinu ja sinu järeltulevate põlvkondade seemne vahel igaveseks lepinguks, et olla sinu Jumal ja sinu järglaste Jumal pärast sind. Ja ma annan sinule ja sinu järeltulijatele pärast sind maa, milles sa elad võõrana, kogu Kanaani maa igaveseks omandiks, ja ma olen nende Jumalaks. Ja Jumal ütles Aabrahamile: Sina aga pead mu lepingut, sina ja su sugu pärast sind läbi nende põlvkondade. Ja see on leping, mida te peate pidama minu ja teie vahel ning sinu seemne vahel pärast sind nende põlvkondadeni: ümber lõigatagu teist iga meessoost. Ja te saate ümberlõigatud oma eesnahaliha, ja see saab olema lepingu märgiks minu ja teie vahel. Ja kaheksa päeva vanune laps ümber lõigatakse teile, iga meessoost teie põlvkondades, nii kodusündinud kui ka hõbedaga ostetud igast võõrast pojast, kes ei ole sinu

järglaskonnast. Ümberlõikamisega lõigatakse ümber sinu majas sündinu ja hõbedaga ostetud, ning minu leping jääb teie lihale igaveseks lepinguks. Ja ümberlõikamata mees, keda ei lõigata ümber tema eesnahaliha kaheksandal päeval, see hing hävitatud saab tema soost, sest ta murdis minu lepingu. Ja Jumal ütles Aabrahamile: Sinu naist Saraid ei kutsuta enam tema nimeliselt Sarai, vaid tema nimi on Saara. Ma õnnistan teda ja annan sinule temast lapse ning õnnistan seda, ja ta saab rahvasteks ning rahvaste kuningad saavad temast. Ja Aabraham langes näoli maha, ja naeratas, ja ütles oma mõttes: Kas sajaastasele sünnib poeg? Ja kas Saara üheksakümneaastaselt sünnitab? Aabraham aga ütles Jumalale: Ismael, see elagu sinu ees. Ütles aga Jumal Aabrahamile: Jah, vaata, Saara, sinu naine, sünnitab sulle poja, ja sa kutsud tema nime Iisak, ja ma panen paika oma lepingu temaga, igaveseks lepinguks, et olla temale Jumalaks ja tema järglastele koos temaga. Kuid Ismaeli kohta, vaata, ma olen sind kuulnud, ja vaata, ma olen teda õnnistanud, ja ma suurendan teda ja korrutada teda väga suuresti; kaksteist rahvast ta sünnitab, ja ma teen temast suure rahva. Aga minu lepingu ma sõlmin Iisakiga, kelle Saara sinule sünnitab sellel ajal järgmisel aastal. Ta lõpetas temaga rääkimise ja Jumal tõusis üles Aabrahami juurest.

Ja Aabraham võttis Ismaeli, oma poja, ja kõik oma kodusündinud ning kõik hõbedaga ostetud ja kõik meessoost isikud Aabrahami majas ning ümberlõikas nende eesnahad sel päeval, nagu Jumal oli temale rääkinud. Abraham aga oli üheksakümmend üheksa aastat vana, kui ta ümber lõikas oma

eesnahast liha. Ismael aga, tema poeg, oli kolmteist aastat vana, kui tema eesnahk ümber lõigati. Aga sel päeval oli Aabraham ümberlõigatud ja tema poeg Ismael, Ja kõik tema maja mehed, tema kodusündinud ja hõbedaga ostetud võõrastest rahvastest.

18

Ilmus aga temale Jumal Mamre tamme juures, kui tema istus oma telgi uksel keskpäeval. Üles vaadates aga oma silmadega nägi ta, ja vaata, kolm meest seisid tema kohal, ja nähes jooksis ta neile vastu oma telgi uksest ning kummardas maa peale. Ja ta ütles: Issand, kui ma siis olen leidnud armu sinu ees, siis ära möödagi oma sulasest. Võetagu tõesti vett ja pesku nad teie jalgu, ning jahtuge puu all. Ja ma võtan leiba, ja te sööte. Ja pärast seda te lähete oma teele, mille pärast te pöörasite kõrvale oma teenija juurde. Ja ta ütles: nii tee, nagu sa oled rääkinud. Ja Aabraham kiirustanud telgi juurde Saara poole ja ütles temale: Kiirusta ja sega kolm mõõtu peenjahu ning tee tuhkleivad. Ja Aabraham jooksis härjade juurde ja võttis õrna ja ilusa vasika ning andis teenijale ja kiirustis seda valmistama. Võttis aga või ja piima ja vasika, mille oli valmistanud, ja pani nende ette, ja nad sõid, tema aga seisis nende kõrval puu juures.

Aga ta ütles tema poole: Kus on Sarah, sinu naine? Tema aga vastas: Vaata, telgis. Aga ta ütles: Tagasi pöördudes tulen ma sinu juurde sel ajal järgmisel hooajal, ja Saara, sinu naine, saab poja. Saara aga kuulas telgi ukse juures, olles tema selja taga.

Abraham ja Sarah olid vanad, eakad, ja Sarahl olid naiselikud asjad lõppenud. Saara aga naeris endamisi öeldes: Ei ole ju mulle seda veel siiani juhtunud, aga mu isand on vana. Ja Issand ütles Aabrahamile: Miks Saara iseeneses naeratas, öeldes: Kas ma tõesti sünnitama saan? Mina aga olen vananud. Kas Jumalale on miski võimatu? Sel ajal ma pöördun tagasi sinu juurde õigel ajal ja Saaral on poeg. Eitas aga Saara, öeldes: Ei naernud ma, sest ta kartis. Ja ütles talle: Ei, vaid sa naersid.

Sealt üles tõusnud, vaatasid mehed alla Soodoma ja Gomorra poole. Aabraham aga rändas koos nendega, saates neid. Aga Issand ütles: Ma ei varja Aabrahami, oma teenri eest seda, mida ma teen. Abraham aga saab saama suureks ja arvukaks rahvaks, ja temas õnnistatakse kõik maa rahvad. Teadsin sest, et ta käsib oma poegadele ja oma majale pärast teda, ja nad hoiavad Issanda teid, tehes õiglust ja kohut, nii et Issand võiks tuua Aabrahami peale kõik, mida ta temaga rääkis. Ütles aga Issand: Soodoma ja Gomorra hüüd on jõudnud minu poole, ja nende patud on väga suured. Olles alla läinud, näen seega, kas vastavalt nende hüüdele, mis tuleb minu poole, nad lõpetavad, aga kui mitte, et ma teaksin. Ja mehed pöördusid sealt tagasi ning tulid Soodoma, aga Aabraham seisis veel Issanda ees. Ja Aabraham lähenedes ütles: Ära hävita õiget koos jumalakartmatuga, ja õige saab olema nagu jumalakartmatu. Kui linnas on viiskümmend õiglast, kas sa hävitad nad? Kas sa ei säästa kogu seda paika viiekümne õiglase pärast, kui nad seal on? Mitte mingil viisil ei tohiks sina teha nii, nagu see sõna ütleb, et tappa õige koos jumalakartmatuga, ja õige oleks nagu

jumalakartmatu. Mitte mingil viisil! Kas sina, kes mõistad kohut kogu maa üle, ei teeks õigust? Ütles aga Issand: Kui Soodomis on viiskümmend õiglast linnas, siis jätan terve linna alles ja kogu paiga nende pärast. Ja vastates ütles Aabraham: Nüüd olen ma hakanud rääkima oma Issandale, kuigi mina olen muld ja tuhk. Kui aga need viiskümmend õiglast vähenevad nelikümnele viiele, kas sa hävitad viie pärast kogu linna? Ja ta ütles: Ma ei hävita, kui leian sealt nelikümmend viis. Ja ta jätkas temaga rääkimist ning ütles: Aga kui seal leitakse nelikümmend? Ja ta vastas: Ma ei hävita nende nelikümmend pärast. Ja ta ütles: Kas ma ei tohi midagi öelda, Issand, kui ma räägin? Aga kui seal leitakse kolmkümmend? Ja ta ütles: Ma ei hävita nende kolmekümne pärast. Ja ta ütles: Kuna mul on õigus rääkida Issandaga, aga kui seal leitakse kakskümmend? Ja ta ütles: Ma ei hävita, kui leian seal kakskümmend. Ja ta ütles: Issand, kui ma räägin veel üks kord? Aga kui seal leitakse kümme? Ja tema ütles: Ma ei hävita nende kümne pärast. Issand aga läks ära, kui ta lõpetas Aabrahamiga rääkimast, ja Aabraham pöördus tagasi oma kohta.

19

Kaks saadikut tulid Soodoma õhtul. Loot aga istus Soodoma värava juures, ja kui Loot neid nägi, tõusis ta neid vastu minema ja kummardas näoga maa peale. Ja ta ütles: Vaadake, isandad, pöörduge kõrvale teie sulase majja ja peatuge, ja peske oma jalad, ja varakult tõustes lahkute oma teele. Ja nad ütlesid: Ei,

vaid tänavatel me peatume. Ja ta sundis neid, ja nad pöörasid tema poole kõrvale ning sisenusid tema majja, ja ta valmistas neile joogi ning küpsetas neile hapnemata leiba, ja nad sõid. Enne magama minekut aga linna mehed, sodomlased, ümbritsesid maja alates noorest mehest kuni vanemani, kogu rahvas koos. Ja nad hüüdsid Loti välja ja ütlesid talle: Kus on need mehed, kes tulid sinu juurde öösel? Too nad meie juurde välja, et me võiksime nendega lähedalt olla. Lot läks välja nende poole läve juurde ja sulges ukse enda järel. Aga ta ütles neile: Mingil juhul, vennad, ärge tehke kurja. On aga mul kaks tütart, kes ei ole meest tundnud, ma toon nad teie juurde välja ja kasutage neid, nagu teile meeldiks, ainult nende meeste vastu ärge tehke ebaõiglust, mille pärast nad on sisenenud minu katuse varju alla. Aga nad ütlesid temale: Seisa seal eemale! Sa tulid siia ajutiselt elama, mitte kohut mõistma! Nüüd kohtleme sind halvemini kui neid. Ja nad sundisid meest Loti väga ning lähenesid, et ust purustada. Käed välja sirutades tõmbasid mehed Loti enda juurde majja ja sulgesid maja ukse. Mehed aga, kes olid maja ukse juures, löödi pimedusega, väikesest kuni suureni, ja nad jäid abitult ust otsima. Aga mehed ütlesid Lotile: Kas sul on siin väimehi või poegi või tütreid? Või kui keegi teine sul on linnas, too välja sellest kohast, Sest meie hävitame selle koha, kuna nende hüüd tõsteti üles Issanda ees ja Issand saatis meid seda hävitama. Läks välja aga Loot ja rääkis tema väimeestega, kes olid võtnud tema tütred, ja ütles: Tõuske üles ja tulge välja sellest kohast, sest Issand hävitab linna, kuid näis, et ta teeb nalja tema väimeeste ees. Kui aga koit saabus, sundisid inglid Lotti, öeldes: Tõuse, võta oma naine ja oma kaks tütart,

kes sul on, ja mine välja, et ka sina ei hukkuks koos linna seadusetute tegudega. Ja nad olid häiritud, ja inglid haarasid tema käest ja tema naise käest ning tema kahe tütre kättest, sest Issand säästs teda.

Ja see juhtus, kui nad tõid nad välja, ja nad ütlesid: päästes päästa oma hing, ära vaata tagasi ega seisa kogu ümbritseval alal, mäele päästa ennast, et sa ei saaks kunagi kaasa haaratud. Lot ütles aga neile: Palun Isand, kuna su sulane leidis halastust su ees, ja sa suurendasid oma õiglust, mida sa teed minu heaks, et hoida elus mu hinge, siis mina aga ei suuda pääseda mäele, et kurjused ei tabaks mind kunagi ja ma sureks. Vaata, see linn on lähedal, et ma saaksin sinna põgeneda – see on väike, ja seal ma pääsen. Eks see ole väike? Ja mu hing jääb elama sinu pärast. Ja ta ütles temale: Vaata, ma olen austanud sinu palvet ja selle sõna pärast ei hävita ma linna, millest sa rääkisid. Kiirusta seega, et saada seal päästetud, sest ma ei suuda teha midagi enne, kui sa jõuad sinna. Seetõttu kutsus ta selle linna nimeks Zoar. Päike tõusis maa kohale ja Lot sisenes Zoari. Ja Issand sadas Soodoma ja Gomorra peale väävlit ja tuld Issanda juurest taevast. Ja ta hävitas need linnad ja kogu ümbritseva piirkonna ja kõik elanikud nendes linnades ja kõik, mis kasvas maast. Ja tema naine vaatas tagasi ja sai soolasambaks. Aabraham aga tõusis vara hommikul ja läks kohta, kus ta oli seisnud Issanda ees. Ja ta vaatas Soodoma ja Gomorra poole ning ümbruskonna poole, ja ta nägi, ja vaata, leek tõusis maast nagu aur ahjust. Ja see juhtus, kui Jumal hävitas kõik ümbritseva piirkonna linnad, mäletas Jumal Aabrahami ja saatis Loti välja hävitamise keskelt, kui

Issand hävitas linnad, milles Lot elas.

Lot aga läks üles Zoarist välja ja asus elama mäele, tema ise ja tema kaks tütart koos temaga, sest ta kartis elada Zoaris, ja ta elas koopas, tema ise ja tema kaks tütart koos temaga. Vanem ütles nooremale: Meie isa on vana ja maal ei ole kedagi, kes tuleks meie juurde, nagu on tavaks kogu maal. Tule ja jootkem oma isale veini ning magagem temaga ja saagem oma isast järglasi. Nad andsid aga oma isale veini juua sel ööl, ja vanem läks sisse ning magas oma isaga sel ööl, ja ta ei teadnud tema magamaminekust ega tõusmisest. Järgmisel päeval aga juhtus nii, et vanem ütles nooremale: Vaata, ma magasin eile meie isaga. Andkem talle täna öösel veini juua, ja sina sisene ning maga temaga, et me ärataksime meie isast seemne. Nad andsid ka sel ööl oma isale veini juua, ja sisenedes magas noorem oma isaga, ja ta ei teadnud, millal too magas ega millal tõusis. Ja Loti kaks tütart said last oma isast. Ja vanem kandis poja ja kutsus tema nimeks Moab, öeldes: Minu isast. See on moabiitide isa tänase päevani. Kandis aga ka noorem poeg ja kutsus tema nime Amman, öeldes: poeg minu soost, see on ammaniitide isa tänase päevani.

20

Ja Aabraham liikus sealt lõunamaale ning elas Kaadeshi ja Suuri vahel, ja ta elas võõrsil Geraras. Aabraham ütles aga oma naise Saara kohta, et ta on minu õde, sest ta kartis öelda, et ta on minu

naine, et linna mehed ei tapaks teda tema pärast. Aga Gerara kuningas Abimelek saatis ja võttis Saara. Ja Jumal tuli Abimeleki juurde unes öösel ja ütles: Vaata, sina sured naise pärast, kelle sa võtsid, sest tema elab mehega koos. Abimelech aga ei puudutanud teda ja ütles: Issand, kas sa hävitad teadmatut ja õiglast rahvast? Eks tema ise mulle öelnud, et ta on minu õde? Ja tema mulle ütles, et ta on minu vend? Puhta südamega ja õiglaste kätega tegin ma seda. Jumal ütles talle unes: Mina teadsin, et sa tegid seda puhta südamega, ja ma hoidsin sind patustamast minu vastu; seetõttu ma ei lubanud sul teda puudutada. Nüüd aga anna naine mehele tagasi, sest ta on prohvet, ja ta palvetab sinu eest, ja sa elad. Kui aga sa ei tagasta, siis sa saad teada, et sureb sina ja kõik su omad. Ja Abimelek tõusis vara hommikul ja kutsus kõik oma teenrid ning rääkis kõik need sõnad nende kõrvadesse, ja kõik inimesed kartsid väga. Ja Abimelek kutsus Aabrahami ja ütles talle: Mis sa meile tegid? Kas me oleme sinu vastu eksinud, et sa tõid minu peale ja minu kuningriigi peale suure patu? Teo, mida keegi ei tee, oled sa mulle teinud. Ütles aga Abimelek Aabrahamile: Mida nähes sa seda tegid? Aabraham aga ütles: ma ütlesin ju, et selles paigas ei ole jumalakartust ja nad tapavad mind mu naise pärast. Ja tõesti, ta on minu õde isa poolt, aga mitte ema poolt, ning ta sai mulle naiseks. Juhtus aga nii, et kui Jumal viis mind välja mu isa majast, siis ütlesin ma temale: Seda õigust teed sa minu vastu igas kohas, kuhu me läheme: ütle, et ma olen su vend. Aga Abimelek võttis tuhat didrahmat ja lambaid ja vasikaid ja teenijaid ja teenijatüdrukuid ja andis Aabrahamile, ja andis temale tagasi tema naise Saara. Ja Abimelek ütles Aabrahamile:

Vaata, minu maa on sinu ees; kus iganes sulle meeldib, seal ela. Aga Saarale ütles ta: Vaata, olen andnud tuhat didrahmat sinu vennale, need saavad sinule sinu näo auks ja kõigile nendele, kes on sinuga, ja kõiges räägi tõtt. Aabraham aga palvetas Jumala poole, ja Jumal tervendas Abimeleki ja tema naise ja tema teenijatüdrukud, ja nad sünnitasid. Sest Issand oli sulgenud kõik emakad Abimeleki majas Saara, Aabrahami naise pärast.

21

Ja Issand külastas Saarat, nagu ta ütles, ja Issand tegi Saarale, nagu ta rääkis. Ja olles rasestunud, kandis ta Aabrahamile poja vanadusse, sellel ajal, nagu Issand temale oli rääkinud. Ja Aabraham kutsus oma poja nimeks, kes temale sündis, kelle Saara temale kandis, Iisak Aabraham ümber lõikas aga Iisaki kaheksandal päeval, nagu Jumal talle käskis. Ja Aabraham oli sada aastat vana, kui temale sündis tema poeg Iisak. Aga Saara ütles: Issand on mulle naeru valmistanud, sest kes iganes kuuleb, rõõmustab koos minuga. Ja kes oleks teatanud Aabrahamile, et Saara imetab last? Et ma sünnitasin poja oma vanuses. Ja laps kasvas ja võõrutati, ja Aabraham tegi suure pidusöögi sel päeval, kui tema poeg Iisak võõrutati. Aga Saara nägi Haagari, egiptlanna, poega, kes sündis Aabrahamile, mängimas koos tema poja Iisakiga, Ja ta ütles Aabrahamile: Aja välja see teenijatüdruk ja tema poeg, sest see teenijatüdruku poeg ei saa pärida koos minu poja Iisakiga. See sõna ilmus aga

Aabrahami ees väga karmina tema poja kohta. Aga Jumal ütles Aabrahamile: Ärgu olgu see sinu ees karm lapse ja teenijatüdruku pärast. Kõike, mida Saara sulle ütleb, kuula tema häält, sest Iisaki kaudu kutsutakse sinule järglaskond. Ja ka selle teenijatüdruku poja teen ma suureks rahvaks, sest ta on sinu seeme. Aabraham tõusis hommikul, võttis leivad ja leilikoti vett ning andis need Haagarile. Ta pani lapse tema õlale ja saatis ta minema. Lahkunud Haagar eksles kõrbes, vande kaevu juures. Aga vesi nahkkorist lõppes ja ta viskas lapse ühe kuuse alla. Lahkunud olles istus ta temast kaugel, nagu vibu heite kaugusel, sest ta ütles: ma ei taha näha oma lapse surma. Ja ta istus temast eemal, aga laps hüüdis ja nuttis. Jumal aga kuulis lapse häält kohast, kus ta oli, ja Jumala ingel hüüdis Haagari poole taevast ning ütles talle: Mis on, Haagar? Ära karda, sest Jumal on kuulnud lapse häält kohast, kus ta on. Tõuse ja võta laps ning hoia seda oma käes kinni, sest ma teen temast suure rahva. Ja Jumal avas tema silmad, ja ta nägi elavat vett kaevu, ja läks, ja täitis nahkkoori veega, ja andis lapsele juua. Ja Jumal oli lapsega, ja ta kasvas ning elas kõrbes ja sai vibulaskjaks. Ja ta elas kõrbes, ja tema ema võttis talle naise Parani kõrbest Egiptusest.

Juhtus aga sel ajal, et Abimelek ja tema nõuandja Ohozat ning tema väe ülemjuhataja Fikol ütlesid Aabrahamile: Jumal on sinuga kõiges, mida sa teed. Nüüd seega vannu mulle Jumala nimel, et sa ei kahjusta mind ega mu järglasi ega mu nime, vaid vastavalt õigusele, mida ma tegin sinuga, teed sina minuga ja maaga, milles sa elasid. Ja Aabraham ütles: Mina vandun. Ja Aabraham noomis Abimelekit veekaevude pärast, mille

Abimelehi teenrid olid ära võtnud. Ja Abimelek ütles temale: Ma ei teadnud, kes tegi sinule seda asja, ega sina ole mulle teatanud, ega mina ole kuulnud, vaid alles täna. Ja Aabraham võttis lambaid ja vasikaid ning andis need Abimelehile, ja mõlemad sõlmisid lepingu. Ja Aabraham seadis üles seitse utte eraldi. Ja Abimelek ütles Aabrahamile: Mis on need seitse tallekest neist lammaste hulgast, mille sa eraldi seadsid? Ja Aabraham ütles, et need seitse utte lambaid võtad sa minu käest, et need oleksid mulle tunnistuseks, et mina kaevasin selle kaevu. Seetõttu nimetas ta selle koha nime Vande kaevuks, sest seal vandsid mõlemad. Ja nad sõlmisid lepingu Vande kaevu juures, siis tõusid Abimelek, tema nõuandja Ohozat ja tema väejõudude ülemjuhataja Fihol ning pöördusid tagasi filiistide maale. Ja Abraham istutus põllu vande kaevu juurde ja kutsus seal appi Issanda nime, igavest Jumalat. Aabraham elas aga vilistilaste maal paljusid päevi.

22

Ja pärast neid sõnu juhtus, et Jumal katsus Aabrahami, ja ütles temale: Aabraham, Aabraham, ja ta ütles: Vaata, siin ma olen. Ja ta ütles: Võta oma poeg, oma armastatu, keda sa armastad, Iisak, ja mine kõrgele maale ning ohverda ta seal põletusohvriks ühel mäel, mille ma sinule ütlen. Tõusnud aga Aabraham hommikul, ta sadulestas tema eesli, võttis aga endaga kaks teenijaid ja Iisaki, tema poja, ja lõhkunud puud põletusohvriks, tõusnud ta läks ja tuli kohale, mille Jumal temale ütles kolmandal päeval. Ja

Aabraham vaatas üles oma silmadega ning nägi kohta kaugelt. Ja Aabraham ütles oma teenritele: Istuge siin koos eesliga, mina aga ja poiss läheme edasi sinna, ja kummardanud pöördume tagasi teie juurde. Aabraham võttis põletusohvri puud ja pani need oma pojale Iisakile, aga võttis ise kätte tule ja mõõga, ning need kaks läksid koos. Iisak ütles aga oma isale Aabrahamile: Isa, ja tema ütles: Mis on, laps? Ta ütles aga: Vaata, siin on tuli ja puud, kus on lammas põletusohvriks? Aabraham aga ütles: Jumal näeb ise ette lamba põletusohvriks, mu poeg. Ja nad läksid mõlemad koos edasi. Tuli kohale, mille Jumal temale ütles, ja Aabraham ehitas seal altari ning pani peale puud, ja sidunud kokku oma poja Iisaki, pani ta altarile puude peale. Ja Aabraham sirutas oma käe, et võtta mõõk ja tappa oma poeg. Ja Issanda Ingel kutsus teda taevast ja ütles: Aabraham, Aabraham! Aga tema ütles: Siin ma olen. Ja ta ütles: Ära pane oma kätt poisi peale ega tee talle midagi, sest nüüd teadsin, et sina kardad Jumalat ja sa ei säästa oma armastatud poega minu pärast. Ja Aabraham vaatas üles oma silmadega ning nägi, ja vaata, üks jäär oli haaratud Sabeki taimikusse sarvedest. Ja Aabraham läks ning võttis jäära ja ohverdas ta põletusohvriks oma poja Iisaki asemel.

Ja Abraham kutsus selle koha nimeks Issand nägi, et nad ütleksid täna: Mäel Issand ilmus. Ja Issanda Ingel kutsus Aabrahami teist korda taevast, öeldes: Minu enese nimel ma vandusin, ütleb Issand, selle pärast, et sa tegid seda asja ja sa ei säästa oma armastatud poega minu pärast, Tõesti õnnistades õnnistan ma sind ja korrutades korrutatan ma sinu seemet nagu

taeva tähed ja nagu liiv mere kaldal, ning sinu seeme pärib vastaste linnad. Ja kõik maa rahvad saavad õnnistatud sinu seemnes selle eest, et sa kuuletsid minu häält. Aabraham pöördus aga oma teenrite poole, ja tõusnud läksid nad koos vande kaevu juurde. Ja Aabraham elas vande kaevu juures.

Juhtus aga pärast neid sõnu, et Aabrahamile teatati, öeldes: Vaata, Milka on sünnitanud poegi sinu vennale Naahorile. Uzi, esmasündinud, ja Buzi, tema vend, ja Kamueli, süürlaste isa, ja Hazadi ja Azau ja Phaldesi ja Jeldaphi ja Bethueli. Bethuel aga sündis Rebeca. Kaheksa olid need pojad, keda Melcha kandis Nahorile, Abrahami vennale. Ja tema kaasnaine, kelle nimi oli Reuma, sünnitas samuti Tabeki, Taami, Tohose ja Moha.

23

Saara elu oli sada kakskümmend seitse aastat. Ja Saara suri Arboki linnas, mis asub orus, see on Hebron Kanaani maal, ja Aabraham tuli Saarat leinata ja leinama. Ja Aabraham tõusis üles oma surnu juurest ja ütles Heti poegadele: Elav ja võõras olen mina teie seas, andke mulle seega hauapaik teie seas, ja matan oma surnud ära. Kuid Heti pojad vastasid Aabrahamile, öeldes: Ei, isand. Kuule meid, kuningas Jumala poolt oled sina meie seas, mata oma surnud meie valitud haudadesse, sest mitte keegi meist ei takista oma hauda sinult, et mataksid oma surnud sinna. Aga üles tõusnud Aabraham kummardas maa rahvale, Heti poegadele. Ja Aabraham rääkis nendega, öeldes: Kui teil on

teie hinges soovi matta minu surnud ära minu nägude eest, siis kuulake mind ja rääkige minu eest Efroniga, Sohhari pojaga. Ja andku ta mulle topeltkoopa, mis on temal ja mis asub tema välja osas; väärt hõbeda eest andke mulle see teie seas hauaomandiks. Ephron aga istus Hethi poegade keskel, ja vastates ütles hetiit Ephron Aabrahamile Hethi poegade ja kõigi linna sisenejate kuuldes, öeldes, Ole minu juures, isand, ja kuule mind: välja ja koopa, mis on selles, annan sulle; kõikide minu kodanike ees olen selle sulle andnud, mata oma surnud. Ja Abraham kummardas maa rahva ees. Ja ta ütles Efronile kõrvu maa rahva ees: Kuna sa oled minu poole, kuule mind, võta välja eest hõbe minult ja ma matan oma surnu sinna. Vastas aga Efron Aabrahamile, öeldes: Ei, isand, ma olen küll kuulnud, et maa maksab nelisada hõbedidrahmat, aga mis see oleks minu ja sinu vahel? Sina aga mata oma surnud. Ja Aabraham kuulis Efroni ja Aabraham maksis Efronile hõbeda, mida ta rääkis Heti poegade kõrvadesse, nelisada didrahmat heakskiidetud hõbedat kaupmeeste seas. Ja Efroni väli, mis oli kahekordses koopas, mis asub Mamre vastas, see väli ja koobas, mis oli selles, ja iga puu, mis oli väljal, ja kõik, mis on tema piirides ümberringi, seisis. Aabrahamile omandiks Heti poegade ees ja kõikide linna sisenejate ees. Pärast neid asju mattis Aabraham oma naise Saara kahekordse välja koopasse, mis asub Mamre vastas; see on Hebron Kaanani maal. Ja väli ja koobas, mis oli selles, kinnitati Aabrahamile hauaomandiks Heti poegade poolt.

24

Ja Aabraham oli eakas, päevades ette jõudnud, ja Issand õnnistas Aabrahamit kõiges.

Ja Aabraham ütles oma maja vanimale teenijale, kes valitses kõike tema oma: Pane oma käsi minu reie alla. Ja mina vannutatan sind Issanda, taeva Jumala ja maa Jumala nimel, et sa ei võtaks naist minu pojale Iisakile kaananlaste tütardest, kelle seas mina elan. Vaid minu maale, kus mina sündisin, sa lähed, ja minu hõimu juurde, ja võtad sealt naise minu pojale Iisakile. Ütles aga teenija talle: Kui naine ei soovi minuga kaasa tulla sellesse maale, kas ma viin su poja tagasi maale, kust sa sealt lahkusid? Aabraham ütles aga talle: Pane tähele, et sa ei pööraks mu poega sinna tagasi. Issand, taeva Jumal ja maa Jumal, kes võttis mind välja mu isa kojast ja maalt, kus ma sündisin, kes rääkis minuga ja kes vandus mulle, öeldes: Sinule ma annan selle maa ja su järglastele, tema saadab oma Ingli su ette ja sa võtad sealt naise mu pojale. Kui aga naine ei taha sinuga sellesse maale minna, siis oled sa puhas minu vandest, ainult ära pööra mu poega sinna tagasi. Ja sulane pani oma käe oma isanda Aabrahami reie alla ja vandus temale selle sõna kohta. Ja teenija võttis kümme kaameleid oma isanda kaameleist ja kõiki oma isanda häid asju endaga kaasa, ning tõusnud läks ta Mesopotaamiasse Nahori linna. Ja ta pani kamelid lamama linna väljas vee kaevu juures hilise aja poole, kui vett ammutavad naised välja tulevad.

Ja ta ütles: Issand, minu isanda Aabrahami Jumal, anna edu minu ees täna ja osuta halastust minu isandale Aabrahamile.

Vaata, mina seisan vee allika juures, aga linna elanike tütred tulevad välja vett ammutama. Ja olema neitsi, kellele mina ütlen: Kalluta oma veeanum, et ma jooksin, ja ta ütleb mulle: Joo sina, ja ma annan ka sinu kaamelitele juua, kuni nad lakkavad joomast, tema oled sa valmistanud oma teenrile Iisakile, ja sellest ma tean, et sa tegid halastust minu isanda Aabrahami vastu.

Ja enne kui ta oli lõpetanud oma mõttes rääkimise, vaata, tuli välja Rebekka, kes oli sündinud Betuelile, Nahori, Aabrahami venna naise Milka pojale, kandes veekannu oma õlgadel. Aga neitsi oli välimuselt väga ilus, neitsi oli, ükski mees ei olnud teda tundnud, ja olles laskund allika juurde, täitis ta oma veenõu ning läks üles. Aga teenija jooksis talle vastu ja ütles, Anna mulle juua natuke vett oma kanust. Tema aga ütles: Joo, isand, ja kiirustades lasku veekannu oma käsivarrele ning andis talle juua, kuni ta lõpetas joomise. Ja ta ütles: Ka sinu kaamelitele annan ma vett, kuni kõik on joonud. Ja ta kiirustanud ja tühjendas veenõu joogikaussi, ja jooksis kaevule ammutama uuesti, ja ammutas vett kõigile kaamelitele. Aga mees vaatles teda tähelepanelikult ja vaikis, et teada saada, kas Issand oli tema teed õnnistanud või mitte. Juhtus aga, kui kõik kaamellased lakkasid joomast, võttis mees kuldsed kõrvarõngad drahhma kaaluga ja kaks käevõrud tema käte peale, kümme kuldset nende kaaluga. Ja ta küsis temalt ja ütles: Kelle tütar sa oled? Teata mulle, kas sinu isa juures on meile koht peatuda. Aga ta ütles temale: Olen Betueli tütar, kelle Milka kandis Naahorile. Ja ta ütles temale: Meil on palju õlgi ja sööta ning ka koht

ööbimiseks. Ja olles rahul, kummardas mees Issanda ette. Ja ta ütles: Õnnistatud olgu Issand, minu isanda Aabrahami Jumal, kes ei hüljanud oma õiglust ja tõde minu isanda suhtes. Mind on Issand juhatanud minu isanda venna majja. Ja teenija jooksis ja teatas oma ema majja need sõnad. Rebekal aga oli vend, kelle nimi oli Laban, ja Laban jooksis mehe juurde välja allika juurde. Ja see juhtus, kui ta nägi kõrvarõngad ja käevõrud oma õe kätes, ja kui ta kuulis Rebeka, oma õe, sõnu ütlevat: Nii on mees minuga rääkinud, ja ta tuli mehe juurde, kes seisis kaamelite juures allika ääres. Ja ta ütles temale: Tule siia, sisene, Issanda õnnistatu! Miks sa seisad väljas? Mina olen valmistanud maja ja koha kaamelitele. Sisenes aga see mees majja ja laadis kaamelid maha ning andis kaamelitele õlgi ja sööta ning vett, et pesta tema jalgu ja nende meeste jalgu, kes olid temaga. Ja ta pani nende ette leivad süüa, ja ütles: Ma ei söö, enne kui olen rääkinud oma sõnad, ja ütles: Räägi.

Ja ta ütles: Mina olen Aabrahami teenija. Issand aga õnnistas minu isandat väga ja ülendas teda ning andis temale lambaid ja vasikaid ja hõbedat ja kulda, teenijaid ja teenijatüdrukuid, kaameleid ja eesleid. Ja Saara, minu isanda naine, sünnitanud ühe poja minu isandale pärast tema vananemist, ja andis temale kõik, mis tal oli. Ja minu isand vandus mind, öeldes: Sa ei tohi võtta naist minu pojale kaananlaste tütardest, kelle maal mina elan võõrana. Aga sa lähed minu isa majja ja minu hõimu juurde ning võtad sealt naise minu pojale. Ütlesin aga oma isandale, et äkki ei lähe naine minuga. Ja ta ütles mulle: Issand Jumal, kelle ees ma olen olnud meelepärane, saadab ise oma Saadiku sinuga

kaasa ja jõustab sinu teed, ning sa võtad naise minu pojale minu hõimust ja minu isa kojast. Siis oled sa süütu minu needuse eest, sest kui sa tuled minu suguhõimu juurde ja nad ei anna sulle, siis oled sa süütu minu vande eest. Ja olles täna allika juurde tulnud, ütlesin: Issand, minu isanda Aabrahami Jumal, kui sina õnnistad mu teed, mida ma nüüd käin, Vaata, mina seisan vee allika juures, ja linna meeste tütred tulevad välja vett ammutama, ja olgu see neitsi, kellele mina ütlen: anna mulle juua oma anumast natuke vett, Ja ütleb mulle: Sina ka joo, ja sinu kaamelitele ma annan vett – see on naine, kelle Issand on valmistanud oma teenijale Iisakile, ja sellest ma tean, et sa oled osutanud halastust minu isandale Aabrahamile. Ja enne kui ma olin lõpetanud rääkimise oma mõttes, läks Rebekka kohe välja, kandes veekannu õlgadel, ja ta läks alla allika juurde ning ammendas vett, ja ma ütlesin temale: Anna mulle juua. Ja kiirustades laskis ta veekannu oma käsivarrele maha ning ütles: Joo sina, ja sinu kaameleid annan ma juua, ja nad jõid, ja ta jootis kaameleid. Ja ma küsisin temalt ja ütlesin: Kelle tütar sa oled? Ütle mulle. Aga tema vastas: Ma olen Betueli tütar, Nahori poja, kelle Melka temale sünnitas. Ja ma panin tema kõrvu kõrvarõngad ja tema kätele käevõrud. Ja olles rahul, kummardsin Issandale ja õnnistasin Issandat, minu isanda Aabrahami Jumalat, kes juhtis mind tõe teel, et võtta minu isanda venna tütar tema pojale. Kui te seega osutate halastust ja õiglust minu isanda vastu, aga kui mitte, siis teatage mulle, et ma pöörduksin paremale või vasakule.

Vastates ütlesid Laaban ja Betuel: Issandalt läks välja see asi, me

ei suuda sinule vastu rääkida kurja või head. Vaata, Rebekka on sinu ees, võta ta ja mine minema, ja olgu ta naiseks sinu isanda pojale, nagu Issand rääkis. Juhtus aga, et Aabrahami teenija nende sõnu kuuldes kummardas maani Issanda ees. Ja teenija, olles välja toonud hõbedased ja kuldsed nõud ning rõivastuse, andis Rebeccale ja andis kingitusi tema vennale ja tema emale. Ja nad sõid ja jõid, nii tema ise kui ka mehed, kes olid temaga, ja nad magasid. Ja hommikul üles tõustes ütles ta: Saatke mind ära, et ma võiksin minna tagasi oma isanda juurde. Aga tema vennad ja ema ütlesid: Jäägu neitsi meie juurde umbes kümme päeva, ja pärast seda ta lahkub. Aga ta ütles neile: Ärge hoidke mind tagasi, sest Issand on muutnud minu tee edukaks. Saatke mind ära, et ma võiksin minna tagasi oma isanda juurde. Need aga ütlesid: Kutsume tüdruku ja küsime tema suust. Ja nad kutsusid Rebeka ja ütlesid talle: Kas sa lähed selle mehega? Aga tema ütles: Ma lähen. Ja nad saatsid välja Rebekka, nende õe, ja tema vara, ja Aabrahami teenija, ja need, kes olid koos temaga. Ja nad õnnistasid Rebekat ja ütlesid talle: Sa oled meie õde, saa tuhandeteks kümnetuhandetest, ja sinu seeme päriku vastaste linnad. Tõusnud üles aga Rebekka ja tema teenijatüdrukud ratsutasid kaamelitele ning läksid koos mehega, ja teenija võttis Rebekka ning läks ära.

Iisak aga rändas läbi kõrbe Nägemuse kaevu juurde, kuid tema elas lõunapoolses maal. Ja Iisak läks välja tasandikule vestlema õhtu poole ning üles vaadates nägi ta oma silmadega kaameleid tulevat. Ja Rebekka vaatas üles, nägi Iisaki ja hüppas kaameli seljast alla. Ja ta ütles teenrile: Kes on see inimene, kes läheb

tasandikul meile vastu? Teenr ütles aga: See on minu isand. Aga tema võttis suveriietu ja pani selle ümber. Ja teenija jutustas Iisakile kõik, mida ta oli teinud. Iisak läks aga oma ema majja ja võttis Rebeka ning temast sai tema naine, ja ta armastas teda, ning Iisak leidis lohutust Saara, oma ema pärast.

25

Liitudes olles võttis Aabraham naise, kelle nimi oli Ketuura. Ta kandis temale Zombrani, Iezani, Madali, Madiami, Iesboki ja Soie. Iezan aga sündis Saba ja Dedan, Dedani pojad aga olid Asshurim ja Letushim ja Leummim. Midiani pojad aga olid Gepher, Apher, Enoch, Abida ja Eldaag; kõik need olid Ketura pojad. Aabraham andis aga kõik oma vara oma pojale Iisakile. Ja oma konkubiinide poegadele andis Aabraham kingitusi ja saatis nad eemale oma pojast Iisakist, olles veel elus, itta, idamaa poole. Need aga on Aabrahami eluaastad, mida ta elas: sada seitsekümmend viis aastat. Ja nõrgenedes suri Aabraham heas vanuses vana mehena ja täis päevi ning ta liideti oma rahva juurde. Ja tema pojad Iisak ja Ismael matsid ta topeltkoopasse, hetlase Sohari poja Efroni väljale, mis asub Mamre vastas. Põllu ja koopa, mille Aabraham omandas Heti poegadelt, seal maeti Aabraham ja Saara, tema naine. Juhtus aga pärast Aabrahami surma, et Jumal õnnistas tema poega Iisakit, ja Iisak elas nägemuse kaevu juures. Need aga on Ismaeli, Aabrahami poja, põlvkonnad, kelle kandis Haagar, egiptlanna, Saara teenijatüdruk, Aabrahamile. Ja need on Ismaeli poegade nimed

vastavalt nende põlvkondade nimedele: Ismaeli esmasündinu Nebajot ja Kedar ja Nabdeel ja Massam, ja Masma ja Duma ja Masse, Ja Choddan, ja Thaiman, ja Ietur, ja Naphes ja Kedma. Need on Ismaeli pojad ja need on nende nimed nende telkides ja nende asulates, kaksteist valitsejat vastavalt nende rahvastele. Ja need olid Ismaeli eluaastad, sada kolmkümmendseitse aastat, ja ta nõrgenes ning suri ja liideti oma suguvõsaga. Ta asus elama Havilast kuni Suurini, mis asub Egiptuse vastas, kuni jõuad assüürlaste juurde; ta asus elama kõigi oma vendade vastas.

Ja need on Iisaki, Aabrahami poja põlvkonnad: Aabraham sünnitas Iisaki. Oli aga Iisak nelikümmend aastat vana, kui ta võttis endale naiseks Rebekat, Betueli, süürlase tütre Mesopotaamia Süüriast, Laabani, süürlase õe. Iisak aga palvetas Issanda poole oma naise Rebeka pärast, sest ta oli vili, ja Jumal kuulis teda ning Rebeka, tema naine, jäi lapseootele. Lapsed hüppasid tema sees ja ta ütles: Kui minuga nii hakkab juhtuma, miks see minuga nii on? Ta läks aga Issanda käest küsima. Ja Issand ütles temale: Kaks rahvast on sinu kõhus ja kaks rahvast lähevad lahku sinu kõhust, ja üks rahvas ületab teist rahvast, ja suurem teenib väiksemat. Ja täideti päevad tema sünnitamiseks, ja vaata, tema kõhus olid kaksikud. Esmasündinu tuli välja punane, tervenisti nagu karvane nahk, ja ta nimetas tema nimeks Eesav. Ja pärast seda tuli välja tema vend, ja tema käsi hoidis kinni Eesavi kannast, ning ta kutsus tema nimeks Jaakob. Iisak aga oli kuuekümne aastane, kui Rebekka nad sünnitanud oli. Noored mehed kasvasid, ja Eesav oli jahipidamist oskav mees, maaline, Jaakob aga oli lihtne mees, kes elas majas. Iisak

aga armastas Eesavit, sest tema jahisaak oli talle toiduks, Rebekka aga armastas Jaakobit.

Jaakob keesis hautist, aga Eesav tuli väljalt nõrgenuna. Ja Eesav ütles Jaakobile: Söötma mind sellest punasest hautisest, sest ma olen nõrk! Seetõttu kutsuti tema nimeks Edom. Ütles aga Jaakob Eesavule: Müü mulle täna oma esisünniõigus. Ja Eesav ütles: Vaata, mina lähen surema, ja mis kasu on mulle sellest esmasünniõigusest? Ja Jaakob ütles temale: Vannu mulle täna. Ja tema vandus temale. Nii müüs Eesav oma esmasünniõiguse Jaakobile. Jaakob aga andis Eesavile leiba ja läätsehautist, ja too sõi ja jõi, ja tõusnud läks minema, ja Eesav põlgas esmasünniõigust.

26

Juhtus aga nälg üle maa, peale selle varasema nälja, mis juhtus Aabrahami ajal, ja Iisak läks vilistiinlaste kuninga Abimeleki juurde Gerarasse. Issand ilmus aga temale ja ütles: Ära mine alla Egiptusesse, vaid ela selles maal, mille ma sulle ütlen. Ja ela võõrana selles maal, ja ma olen sinuga ning õnnistan sind, sest sinule ja sinu järglaskonnale annan ma kogu selle maa, ja ma kehtestan oma vande, mille vandusiin sinu isale Aabrahamile. Ja ma korrutama sinu seemet nagu taeva tähti, ja ma annan sinu seemele kogu selle maa, ja sinu seemes õnnistatakse kõik maa rahvad. Selle asemel, et su isa Abraham kuuletus minu häält ja hoidis mu käske ja mu käsud ja mu määrused ja mu seadused.

Iisak elas aga Geraras. Aga selle koha mehed küsisid tema naise Rebeka kohta, ja ta ütles: Ta on minu õde, sest ta kartis öelda, et ta on minu naine, et selle koha mehed ei tapaks teda Rebeka pärast, sest ta oli ilus välimuse poolest. Juhtus aga, et ta viibis seal pikka aega, ja Abimelek, Gerara kuningas, vaatas aknast välja ning nägi Iisaki mängimas oma naise Rebekaga. Kutsus aga Abimelek Iisaki ja ütles temale: Kas siis tõesti on ta sinu naine? Miks sa ütlesid, et ta on minu õde? Ütles aga temale Iisak: Ütlesin seetõttu, et ma ei sureks kunagi tema pärast. Ütles aga temale Abimelek: Mis see on, mida sa meile tegid? Vähe puudus, et keegi minu soost oleks maganud sinu naisega, ja sa oleksid toonud meile peale teadmatuse. Abimelech aga käskis kogu oma rahvale, öeldes: Igaüks, kes puudutab seda meest ja tema naist, on surma läbi süüdi. Iisak külvas selles maal ja leidis sel aastal sajakordselt odra, ja Issand õnnistas teda. Ja mees ülendati, ja edasi minnes ta muutus suuremaks, kuni ta muutus väga suureks. Tal tekkisid lambakari ja veisekari ning palju põllumajandust. Filištlased aga kadestasid teda. Ja kõik kaevud, mida tema isa teenrid kaevasid tema isa ajal, tõkestasid filištlased ja täitsid need maaga. Aga Abimelek ütles Iisakile: Mine ära meie juurest, sest sa said meist palju tugevamaks. Ja Iisak läks sealt ära ja peatus Gerara orus ning elas seal.

Ja jälle Iisak kaevas veekaevud, mida olid kaevanud tema isa Aabrahami teenrid, ja filištlased olid need ummistanud pärast tema isa Aabrahami surma, ja ta nimetas need nimedega vastavalt nimedele, millega tema isa oli need nimetanud. Ja Iisaki teenrid kaevatasid Gerara orus ja leidsid seal elava vee

kaevu. Ja Gerara karjased võitlesid Iisaki karjastega, väites, et vesi kuulub neile, ning nad nimetasid kaevu nimega Ülekohus, sest nad tegid talle ülekohut. Sealt lahkunud kaevas ta teise kaevu, kuid nad vaidlesid ka selle üle ja ta nimetas selle Vaen. Sealt lahkudes kaevas ta teise kaevu, ja selle pärast ei võideldud, ning ta nimetas selle Avaruseks, öeldes: Sest nüüd on Issand meile ruumi loonud ja meid maal suurendanud.

Ta läks aga sealt üles vande kaevule. Ja Issand ilmus temale sel ööl ja ütles: Mina olen sinu isa Aabrahami Jumal, ära karda, sest mina olen sinuga, ja ma õnnistan sind ja korutan sinu seemet sinu isa Aabrahami pärast. Ja ta ehitas seal altari ja hüüdis appi Issanda nime, ja ta lõi seal üles oma telgi. Kaevusid aga seal Iisaki teenrid kaevu Gerara orus. Ja Abimelech läks tema juurde Gerarist, ja Ochozath, tema nõuandja, ja Phicol, tema väejõudude ülemjuhataja. Ja Iisak ütles neile: Miks te tulite minu juurde? Teie ju vihkasite mind ja saatsite mind ära enda juurest. Aga nad ütlesid: Nähes oleme näinud, et Issand oli sinuga, ja ütlesime: olgu siis meie vahel ja sinu vahel, ning teeme sinuga lepingu. Ära tee meile kurja, sest meie ei ole sind jälgilt kohelda, ja nagu me oleme sinuga hästi käitunud ja oleme sind rahuga ära saatnud, nii oled sina nüüd Issanda poolt õnnistatud. Ja ta tegi neile pidusöögi, ja nad sõid ja jõid. Ja hommikul tõustes vandus igaüks oma naabrile, ja Iisak saatis nad minema, ning nad lahkusid tema juurest rahus. Juhtus aga sel päeval, ja saabunud Iisaki sulased teatasid talle kaevust, mida nad kaevatasid, ja ütlesid: Me ei leidnud vett. Ja ta kutsus seda Vandeks, seetõttu ta andis sellele linnale nime Vande Kaev kuni

tänase päevani.

Oli aga Eesav nelikümmend aastat vana, ja ta võttis naiseks Juuditi, heti Beeri tütre, ja Basemati, heti Eloni tütre. Ja nad olid tüliks Iisakile ja Rebekale.

27

Juhtus aga pärast Iisaki vananemist, et tema silmad hägustusid nägemisel, ja ta kutsus oma vanema poja Eesavi ning ütles temale: Mu poeg, ja too ütles: Vaata, siin ma olen. Ja ta ütles: Vaata, ma olen vananud ja ei tea oma surma päeva. Nüüd seega võta oma nõud, vibukobar ja vibu, mine välja tasandikule ja küti mulle saaki. Ja tee mulle herkusid, nagu mina armastan, ja too mulle, et ma sööks, nii et mu hing õnnistaks sind enne, kui ma suren. Rebecca aga kuulis Iisakit rääkimas Eesavile, oma pojale, ja Eesav läks tasandikule jahti pidama, et tuua saak oma isale. Rebecca aga ütles oma nooremale pojale Jaakobile: Vaata, ma kuulsin, kuidas sinu isa rääkis sinu vennale Eesavile, öeldes: Too mulle jahisaak ja valmista mulle hõrgutised, et ma söönuksin ja õnnistaksin sind Issanda ees enne minu surma. Nüüd seega, mu poeg, kuula mind, nagu mina sulle käsin. Ja läinuna lammaste juurde, võta mulle sealt kaks õrna ja head noort kitsi, ja ma teen neist herkud su isale, nagu ta armastab. Ja sa tood oma isale, ja ta sööb, et su isa õnnistaks sind enne surma. Jaakob ütles aga oma emale Rebeka: Minu vend Eesav on karvane mees, aga mina olen sile mees. Isa ei tohi mind kunagi puudutada, muidu

olen ma tema ees nagu põlgaja ja toon endale needuse, mitte õnnistust. Aga ema ütles temale: Sinu needus langu minu peale, mu laps, ainult kuula minu häält ja mine ning too mulle. Olles läinud, võttis ta ja tõi emale, ning tema ema valmistasroad, nagu tema isa armastas.

Ja Rebekka võttis oma vanema poja Eesau hea rüü, mis oli tema juures majas, ja riiettas sellega oma nooremat poega Jaakobi. Ja ta pani noorte kitsede nahad tema käsivarrede ümber ja tema kaela paljastele kohtadele. Ja ta andis hõrgutised ja leivad, mida ta tegi, Jaakobi, oma poja kätte. Ja ta tõi selle oma isale. Ta ütles: Isa. Aga too vastas: Vaata, siin ma olen. Kes sa oled, mu laps? Ja Jaakob ütles isale: Mina olen Eesav, sinu esmasündinu, olen teinud nagu sa mulle kõnelesid, tõuse ja istu ning söö minu jahisaagist, et sinu hing mind õnnistaks. Aga Iisak ütles oma pojale: Mis see on, mille sa nii kiiresti leidsid, mu laps? Tema aga ütles: Selle, mille Issand, sinu Jumal, andis minu ette. Aga Iisak ütles Jaakobile: Tule minu juurde lähemale, ja ma kombatan sind, mu laps, kas sina oled mu poeg Eesav või mitte. Jaakob aga lähenes oma isa Iisaki juurde ja puudutas teda, ja Iisak ütles: Hääl on küll Jaakobi hääl, aga käed on Eesavi käed. Ja ta ei tundnud teda ära, sest tema käed olid nagu tema venna Eesavi käed karvased, ja ta õnnistas teda. Ja ta ütles: Sina oled mu poeg Esau? Aga too ütles: Mina. Ja ta ütles: Too mulle, ja ma söön sinu jahisaagist, laps, et minu hing õnnistaks sind. Ja ta tõi talle, ja ta sõi, ja ta tõi talle veini, ja ta jõi. Ja Iisak, tema isa, ütles temale: Tule minu juurde lähemale ja suudle mind, mu laps. Ja lähenedes suudles ta teda, ja haistis tema riiete lõhna, ja

õnnistas teda, ja ütles: Vaata, mu poja lõhn on nagu täispõllu lõhn, mida Issand on õnnistanud. Ja Jumal andku sinule taeva kastecт ja maa rikkusest ning rohkesti teravilja ja veini. Ja las rahvad teenivad sind, ja las valitsejad kummardavad sind, ja saa oma venna isandaks, ja sinu isa pojad kummardavad sind; see, kes sind needub, olgu neetud, aga see, kes sind õnnistab, olgu õnnistatud.

Ja juhtus pärast seda, kui Iisak lakkas õnnistamast oma poega Jaakobi, ja juhtus, kui Jaakob läks välja oma isa Iisaki palge eest, et Eesav, tema vend, tuli jahilt. Ja tema tegi samuti roogasid ja tõi need oma isale ning ütles isale: Tõugu üles, mu isa, ja söögu oma poja jahisaagist, et su hing mind õnnistaks. Ja Iisak, tema isa, ütles temale: Kes sina oled? Aga tema ütles: Mina olen sinu poeg, esmasündinu Eesav. Iisak oli väga suuresti hämmastunut ja ütles: Kes siis käis minu jaoks jahil ja tõi mulle saagi, ja ma sõin kõigest enne sinu tulekut? Ja ma õnnistasin teda, ja ta saab olema õnnistatud. Aga kui Eesav kuulis oma isa Iisaki sõnu, hüüdis ta suure ja väga mõru häälega ning ütles: Õnnista tõesti ka mind, isa. Aga ta ütles temale: Sinu vend tuli petusega ja võttis sinu õnnistuse. Ja ta ütles: Õigesti kutsuti tema nimeks Jaakob, sest ta on mind tõrjunud kõrvale juba teist korda – ta on võtnud minu esmasünniõiguse ja nüüd võttis ta minu õnnistuse. Ja Eesav ütles oma isale: Kas sa pole jätnud minule õnnistust, isa? Vastates aga ütles Iisak Eesavule: kui olen teinud tema sinu isandaks ja kõik tema vennad olen teinud tema teenijateks, viljaga ja veiniga olen toetanud teda, siis sinule aga mida ma teen, laps? Eesav ütles aga oma isale: Kas sul pole ühtegi

õnnistust, isa? Õnnista ometi ka mind, isa! Iisak oli sügavalt liigutatud, Eesav hüüdis valjusti ja nuttis. Vastates aga ütles Iisak, tema isa, temale: Vaata, maa viljakusest saab sinu elupaik ja taeva kastecт ülalt. Ja sa elad oma mõõga najal ja teenid oma venda, kuid tuleb aeg, kui sa murrad ja eemaldad tema ikke oma kaelast.

Ja Eesav kandis viha Jaakobi vastu õnnistuse pärast, millega tema isa teda õnnistas, ja Eesav ütles oma meeles: lähenegu minu isa leinamise päevad, et ma tapaksin oma venna Jaakobi. Rebekale teatati aga tema vanema poja Eesavi sõnad, ja ta saatis ning kutsus oma noorema poja Jaakobi ning ütles temale: Vaata, sinu vend Eesav ähvardab sind tappa. Nüüd seega, laps, kuula minu häält ja tõuse ning põgene Mesopotaamiasse minu venna Laabani juurde Haranisse. Ja ela temaga mõned päevad, kuni viha taandub. ja sinu venna viha sinust, ja ta unustab, mida sa oled teinud temale, ja siis saadetuna kutsun ma sind sealt, et ma ei jääks kunagi ilma teist mõlemast ühel päeval. Rebekka ütles aga Iisakile: Olen oma elust väsinud Heti poegade tütarde pärast. Kui Jaakob võtab naise selle maa tütardest, mis kasu mul siis elamast on?

28

Iisak aga, olles Jaakobi kutsunud, õnnistas teda ja käskis talle, öeldes: Sa ei tohi võtta naist Kaananlaste tütarde hulgast. Tõuse ja põgene Mesopotaamiasse, Betueli, sinu ema isa majja, ja võta

endale sealt naine Laabani, sinu ema venna tütardest. Aga minu Jumal õnnistagu sind ja suurendagu sind ja paljundagu sind, ja sa saad rahvaste kogudusteks. Ja andku ta sinule minu isa Aabrahami õnnistuse, sinule ja su järeltulijatele pärast sind, et pärida su rändamise maa, mille Jumal andis Aabrahamile. Ja Iisak saatis Jaakobi, ja tema läks Mesopotaamiasse süürlase Betueli poja Laabani juurde, kes oli Rebekka vend, Jaakobi ja Eesavi ema.

Vaata aga, Eesav nägi, et Iisak õnnistas Jaakobi ja saatis ta Süüria Mesopotaamiasse võtma endale sealt naist, õnnistades teda, ja käskis talle, öeldes: Sa ei võta naist kaananlaste tütarde hulgast. Ja Jaakob kuulis oma isa ja ema ning läks Süüria Mesopotaamiasse. Nähes aga ka Eesav, et Kaanani tütred on kurjad tema isa Iisaki ees. Eesav läks Ismaeli juurde ja võttis Maelethi, Aabrahami poja Ismaeli tütre, Nebajoti õe, oma naiste kõrvale naiseks.

Ja Jaakob läks välja vande kaevust ja läks Harani. Ja ta jõudis ühte kohta ning magas seal, sest päike oli loojunud, ja ta võttis selle koha kividest ning pani need oma pea alla, ja ta magas seal kohas. Ja ta nägi und, ja vaata, redel oli kinnitatud maa külge, mille pea ulatus taevani, ja Jumala saadikud tõusid üles ja laskusid alla selle peal. Aga Issand seisis selle kohal ja ütles: Mina olen sinu isa Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal, ära karda, maa, millel sa magad, annan mina sinule ja sinu järglastele. Ja sinu järglaskond saab olema nagu maa liiv, ja see levib üle mere, lõuna, põhja ja ida poole, ja sinus õnnistatakse kõik maa hõimud

ja sinu järglaskonnas. Ja vaata, mina olen sinuga, hoides sind kõigil teedel, kuhu sa ka ei läheks, ja ma toon sind tagasi sellesse maale, sest ma ei jäta sind maha enne, kui olen teinud kõik, mida sulle rääkisin. Ja Jaakob ärkas unest ning ütles: Issand on selles kohas, aga mina ei teadnud seda. Ja ta kartis ja ütles: Kui kardetav on see koht! See ei ole midagi muud kui Jumala maja ja see on taeva värav. Ja Jaakob tõusis hommikul üles, võttis kivi, mille ta oli pannud seal oma pea alla, püstitas selle sambaks ja valas õli selle tipule. Ja ta kutsus selle koha nimeks Jumala maja, ja Oulamlouz oli varem linna nimeks. Ja Jaakob palvetas palvet, öeldes: Kui Issand Jumal on minuga ja kaitseb mind sellel teel, mida mina lähen, ja annab mulle leiba süüa ja rõiva ümber panna, ja ta pöörab mind päästmisega tagasi minu isa majja, ja Issand saab mulle Jumalaks. Ja see kivi, mille ma püstitasin sambaks, saab minule Jumala kojaks, ja kõigest, mida sa mulle annad, ma kümnendistan seda sinule.

29

Ja Jaakob tõstis jalad üles ning läks idamaale Laabani juurde, kes oli süürlase Betueli poeg ja Rebekka vend, Jaakobi ja Eesavi ema. Ja ta näeb, ja vaata, kaev oli tasandikul, seal olid kolm lambakarja puhkamas selle juures, sest sellest kaevust jootsid karjad, aga suur kivi oli kaevu suul. Ja seal koguti kokku kõik karjad, ning nad veeretasid kivi kaevuava suult ära, jootsid lambaid ning panid kivi tagasi kaevuava suule tema kohale. Jaakob ütles aga neile: Vennad, kust te olete? Nad aga ütlesid: Me

oleme Harranist. Ütles aga neile: Kas tunnete Labani, Nahori poega? Nad aga ütlesid: Tunneme. Ütles aga neile: Kas ta on terve? Nad aga ütlesid: On terve, ja vaata, Raahel, tema tütar, tuleb lammastega. Ja Jaakob ütles: Päev on veel pikk, pole veel aeg loomi kokku ajada. Jootke lambad, minge ja karjatage neid. Nad aga ütlesid: Me ei suuda, kuni kõik karjased kokku tulevad ja nad veeretavad kivi ära kaevusuust, ja siis me joodame lambaid. Veel tema neile rääkides, ja vaata, Raahel, Laabani tütar, tuli koos oma isa lammastega, sest tema karjatas oma isa lambaid. Juhtus aga nii, et kui Jaakob nägi Raaheli, Laabani, tema ema venna tütart, ja Laabani, tema ema venna lambaid, siis Jaakob läks ligi, veeretas kivi kaevu suult ära ja jootas Laabani, tema ema venna lambaid. Ja Jaakob suudles Raahelit ning hüüdes oma häälega nuttis. Ja ta teatas Raahelile, et ta on tema isa vend ja et ta on Rebeka poeg, ning jooksnud teatas ta tema isale vastavalt neile sõnadele. Juhtus aga nii, et kui Laaban kuulis oma õe poja Jaakobi nime, jooksis ta talle vastu, embas teda, suudles ja tõi ta oma majja, ning Jaakob jutustas Laabanile kõik need sõnad. Ja Laaban ütles temale: Sa oled minu luudest ja minu lihast, ja ta oli temaga kuu aega.

Ütles aga Laaban Jaakobile: Kuna sa oled mu vend, ei pea sa mind teenima tasuta. Ütle mulle, mis on sinu palk? Aga Labanil oli kaks tütart: vanema nimi oli Leeia ja noorema nimi Raahel. Leea silmad aga olid nõrgad, kuid Rachel oli ilus vormilt ja väga ilus näolt. Jaakob aga armastas Raahelt ja ütles: Ma teenin sind seitse aastat su noorema tütre Raaheli pärast. Aga Laaban ütles temale: Parem on mul anda tema sinule kui anda tema teisele

mehele. Ela minuga. Ja Jaakob teenis Raaheli pärast seitse aastat, ja need olid tema ees nagu vähesed päevad, sest ta armastas teda. Jaakob ütles aga Laabanile: Anna mulle mu naine, sest päevad on täitunud, et ma võiksin minna tema juurde. Laban aga kogus kokku kõik selle koha mehed ja korraldas pulmad. Ja juhtus õhtul, et võtnud Leea, oma tütre, tõi ta tema Jaakobi juurde, ja Jaakob läks tema juurde. Laaban andis aga oma tütrele Leale oma teenijatüdruku Zelfa, temale teenijatüdrukuks. Juhtus aga hommikul, ja vaata, see oli Leah. Jaakob ütles aga Laabanile: Mis sa seda mulle tegid? Eks ma teeninud sinu juures Raaheli pärast? Ja miks sa mind petsid? Vastas aga Laaban: Ei ole nii meie kohas anda nooremat enne vanemat. Lõpeta siis selle nädal, ja ma annan sulle ka tema vastutasuks töö eest, mida sa teed minu juures veel teised seitse aastat. Jaakob tegi nii ja täitis selle nädala, ning Laaban andis talle oma tütre Raaheli naiseks. Laaban andis aga oma tütrele teenijatüdruku Bilha teenijatüdrukuks. Ja ta sisenes Raaheli juurde, aga ta armastas Raahelit rohkem kui Lead, ja teenis teda veel seitse aastat.

Nähes aga Issand Jumal, et Leah oli vihatud, avas ta tema emaka, Raahel aga oli viljatu. Ja Leah rasestus ja sünnitaas poega Jaakobile ning kutsus tema nimeks Ruuben, öeldes: Sest Issand nägi minu alandust ja andis mulle poja, nüüd seega armastab mind minu mees. Ja ta jäi jälle rasedaks ja sünitas Jaakobile teise poja, ja ütles: Issand kuulis, et mind vihati, ja andis mulle ka selle, ja kutsus tema nimeks Simeon. Ja ta haaras veel last ja kandis poja ning ütles: Nüüd sel ajal on minu mees

minu poole, sest olen kandnud temale kolm poega. Seetõttu kutsus ta tema nimeks Leevi. Ja olles jälle rasestunud, sünnitas ta poja ning ütles: Nüüd tänan ma veel Issandat. Seetõttu kutsus ta tema nimeks Juuda. Ja ta lakkas sünnitamast.

30

Nähes aga Raahel, et ta ei olnud Jaakobile sünnitanud, kadestanud Raahel oma õde ja ütles Jaakobile: Anna mulle lapsi, sest muidu ma suran. Vihane olles ütles aga Jaakob Rahelile: Kas mina olen Jumala asemel, kes on sind ilma jätnud ihuviljast? Raahel ütles aga Jaakobile: Vaata, minu teenijatüdruk Bilha, sisene tema juurde, ja ta sünnitab minu põlvedel, ning ka mina saan lapsi temast. Ja ta andis temale oma teenijatüdruku Billa naiseks, ja Jaakob läks tema juurde. Ja Raaheli teenijatüdruk Bilhah jäi rasedaks ja sünnitas Jaakobile poja. Ja Raahel ütles: Jumal mõistis mulle kohut ja kuulis minu häält ning andis mulle poja, seetõttu kutsus ta tema nimeks Daan. Ja Raaheli teenijatüdruk Billa jäi jälle lapseootele ja sünnitas Jaakobile teise poja. Ja Raahel ütles: Minu Jumal on võidelnud, ja ma olen maadelnud oma õega, ja ma olin võimeline, ja ta kutsus tema nime Naftali. Leah nägi aga, et ta oli lakkanud sünnitamast, ja võttis oma teenijatüdruku Zilpah ning andis ta Jaakobile naiseks, ja Jaakob läks tema juurde. Ja Leea teenijatüdruk Zelpha jäi rasedaks ja sünnitas Jaakobile poja. Ja Leah ütles: Mis õnn! ja nimetas tema nimeks Gad. Ja Zelpha, Leea teenijatüdruk, jäi veel rasedaks ja sünnitas Jaakobile teise poja. Ja Leah ütles:

Õnnelik olen mina, sest naised kutsuvad mind õndsaks, ja ta kutsus tema nimeks Asher. Ruuben läks nisu lõikuspäeval ja leidis põllul alruunaõunu ning tõi need oma ema Leea juurde, aga Raahel ütles oma õele Leeale: Anna mulle oma poja alruune. Ütles aga Leeia: Kas pole sulle piisav, et võtsid mu mehe? Kas ka mu poja mandraagoriaid võtad sa? Ütles aga Raahel: Mitte nii, magagu ta sinuga selle öö, su poja mandraagoriate asemel. Jaakob sisenes aga õhtul põllult, ja Leea läks välja talle vastu, ja ütles: Minu juurde tuled sa täna, sest ma olen sind palganud oma poja mandragooride eest, ja ta magas temaga sel ööl. Ja Jumal kuulis Leia, ja rasestunud olles sünnitas ta Jaakobile viienda poja. Ja Leah ütles: Jumal on andnud mulle minu palga selle eest, et andsin oma teenijatüdruku oma mehele, ja ta kutsus tema nimeks Issachar, mis tähendab palk. Ja Leah sai veel last ja kandis Jaakobile kuuenda poja. Ja Leah ütles: Jumal on andnud mulle hea anni praegusel ajal, nüüd valib mind mu mees, sest olen sünnitanud temale kuus poega, ja ta kutsus tema nime Sebulun. Ja pärast seda kandis ta tütre ja kutsus tema nimeks Diina. Jumal mäletas aga Raahelit, ja Jumal kuulis teda, ja avas tema emaka. Ja rasedaks jäänud, sünnitas ta Jaakobile poja, ja Raahel ütles: Jumal on võtnud ära minu häbi. Ja ta andis talle nimeks Joosep, öeldes: Jumal lisagu mulle veel ühe poja.

Juhtus aga nii, et kui Raahel sünitas Joosepi, ütles Jaakob Laabanile: Saada mind ära, et ma läheksin oma kohta ja oma maale. Anna tagasi minu naised ja minu lapsed, kelle eest olen sulle teeninud, et ma võiksin lahkuda, sest sina tead orjust, mida olen sulle teeninud. Aga Laaban ütles temale: Kui olen leidnud

armu sinu silmis, olen ma aimata saanud, sest Jumal on mind õnnistanud sinu tuleku tõttu. Määratle mulle oma palk ja ma maksan selle. Aga Jaakob ütles: Sina tead, kuidas ma olen sulle teeninud, ja kui palju su loomi on minu juures olnud. Sest väike oli see, mis sul oli enne minu tulekut, ja see kasvas suureks hulgaks, ja Issand Jumal õnnistas sind minu jalajälgede peale, nüüd seega millal teen mina ka endale maja? Ja Laaban ütles temale: Mis ma sinule annan? Aga Jaakob ütles temale: Sa ei anna mulle midagi, kui sa teed mulle selle sõna, siis ma jälle karjatan sinu lambaid ja hoian neid. Lase kõik sinu lambad täna mööda minna ja eralda sealt iga tume lammas tallede seast ning iga triibuline ja täpiline kitsede seast, see olgu mulle palgaks. Ja minu õigus kuuleb mind järgmisel päeval, sest minu palk on sinu ees: kõik, mis ei ole täpiline ja triibuline kitsede seas ning tume lammaste seas, loetakse minu juures varastatuks. Laaban ütles aga temale: Olgu vastavalt sinu sõnale. Ja ta eraldas sel päeval täpilised ja tähnilised sikud ning kõik täpilised ja tähnilised kitsed, ja kõik, mis oli tumepruun tallede seas, ja kõik, mis oli valge nende seas, ja andis need oma poegade kätte. Ja ta eemaldas kolme päeva tee nende ja Jaakobi vahele, Jaakob aga karjatas Laabani lambaid, mis olid järele jäänud. Jaakob võttis endale värske styraksipuu, pähklipuu ja plaataanipuu kepi ning kooris neilt valgeid triipe. Rohelist maha kraapides ilmus keppidel valge, mille ta oli koorinud, kirjuks. Ja ta pani kõrvale kepid, mida ta oli koorinud, veejoogi nõudesse, et kui lambad tuleksid jooma, siis nende ette tulnud keppide juures jooma tulles eostuksid lambad keppide poole. Ja lammad eostasid keppide juures ning lammad sünnitasid puhtvalged, kirjud ja

hallid täpilised tallad. Lambad aga eraldas Jaakob ja asetas lammaste ette triibulise jäära ning kõik kirjud lambad, ja eraldas endale karjad eraldi ning ei seganud neid Laabani lammastega. Juhtus aga ajal, mil lambad olid tiinestumas ja võtsid kõhtu, et Jaakob pani kepid lambaid ette joogikausi, et nad tiinestuksid vastavalt keppidele. Kui aga lambad kandsid, ei pannud ta neid, ning juhtus, et märgistamata olid Laabani omad, aga märgistatud Jaakobi omad. Ja mees rikastus väga-väga, ja temale said paljud kariloomad ja härjad ja sulased ja teenijatüdrukud ja kaamelid ja eeslid.

31

Jaakob aga kuulis Laabani poegade sõnu, kes ütlesid: Jaakob on võtnud kõik meie isa oma ja meie isa omast on ta teinud kogu selle au. Ja Jaakob nägi Laabani nägu, ja vaata, see ei olnud tema poole nagu eile ja üleeile. Aga Issand ütles Jaakobile: Pöördu tagasi oma isa maale ja oma suguvõsa juurde, ja ma olen sinuga. Jaakob aga läkitas ja kutsus Leia ja Raaheli tasandikule, kus olid karjad. Ja ta ütles neile: Ma näen, et teie isa suhtumine ei ole minu vastu nagu eile ja üleeile, kuid minu isa Jumal oli minuga. Ja teie ise teate, et kogu oma tugevusega olen ma teeninud teie isa. Teie isa aga pettis mind ja muutis mu palga kümme korda, kuid Jumal ei lubanud tal mulle kurja teha. Kui ta nii ütleb, saavad kirjud olema sinu palgaks, ja kõik lambad sünnitavad kirjuid, kui aga ta ütleb, saavad valged olema sinu palgaks, ja kõik lambad sünnitavad valgeid. Ja Jumal võttis ära kõik teie isa

loomad ja andis need minule. Ja see juhtus, kui lambad olid paaritumas ja said tiineks, ning ma nägin unes oma silmadega, ja vaata, sikud ja jäärad, kes tõusid üles lammaste ja kitsede peale, olid valged ja kirjud ja halli värvi täpilised. Ja Jumala Ingel ütles mulle unes: Jaakob! Mina aga ütlesin: Mis on? Ja ta ütles: Tõsta oma silmad üles ja vaata sikke ja jäärasid tõusmas lammaste ja kitsede peale, mis on laikudega, kirjud, hallid ja täpilised, sest ma olen näinud kõike, mida Laaban sulle teeb. Mina olen Jumal, kes ilmus sinule Jumala paigas, kus sa võidsid mulle seal samba ja tõotasid mulle seal tõotuse. Nüüd seega tõuse ja mine välja sellest maast ning mine ära oma sünni maale, ja ma olen sinuga. Ja vastates ütlesid Raahel ja Leea temale: Kas pole meile enam osa või pärandit meie isa majas? Eks ole me talle nagu võõrad? Sest ta müüs meid ja neelas alla meie hõbeda. Kogu rikkus ja au, mille meie isa Jumal võttis ära, saab kuuluma meile ja meie lastele; nüüd seega tee kõik, mida Jumal sinule on öelnud. Tõusnud aga Jaakob, võttis ta oma naised ja oma lapsed kaamelite peale. Ja ta viis minema kogu oma vara ja kogu oma pagasi, mille ta oli hankinud Mesopotaamias, ja kõik oma omandid, et minna ära oma isa Iisaki juurde Kaanaani maale. Laban aga läks oma lambaid pügama, Raahel aga varastas oma isa kujud. Jaakob aga peitis Laban Süürlase eest, et mitte teatada temale, et ta põgeneb. Ja tema põgenes koos kõige oma omandiga, ületas jõe ja ruttas Galaadi mäe poole. Kolmandal päeval teatati aga süürlasele Labanile, et Jaakob oli põgenenud. Ja olles võtnud oma vennad endaga kaasa, ta ajas teda taga seitsme päeva teed ning tabas ta Gileadi mäel. Aga Jumal tuli une läbi öösel süürlase Laabani

juurde ja ütles temale: Valva ennast, et sa ei räägiks kunagi Jaakobiga kurja. Ja Laaban saavutas Jaakobi. Jaakob aga oli püstitanud oma telgi mäele, Laaban aga püstitas oma vennad Gileadi mäele. Ütles aga Laaban Jaakobile: Mida sa tegid? Miks sa salaja põgenesid ja varastasid mind ning viisid mu tütred ära nagu mõõgaga võetud vangid? Ja kui sa oleksid mulle teatanud, oleksin ma sind ära saatnud rõõmuga ja muusikaga ja trummide ja lüüradega. Ja mind ei peetud väärilisekс suudlema oma lapsi ja oma tütreid, nüüd aga sa tegid rumalalt. Ja nüüd on mu käsi tugev sind kahjustama, aga sinu isa Jumal ütles eile mulle, öeldes: Valva ennast, et sa ei räägiks kunagi Jaakobiga kurja. Nüüd oled sa seega läinud, sest sa igatsesite väga minna ära oma isa majja, aga miks sa varastasid minu jumalad? Vastates aga ütles Jaakob Laabanile: Kartsin, sest ütlesin, et sa ei võtaks kunagi oma tütreid minult ära ja kõike, mis on minu. Ja Jaakob ütles: Kelle juures sa leiad oma jumalad, see ei jää elama meie vendade ees. Tunne ära, mis on minu juures sinu omadest, ja võta. Aga ta ei tunnistanud tema juures midagi. Jaakob ei teadnud, et tema naine Raahel oli need varastanud. Laaban aga sisenes ja otsis läbi Leea maja, kuid ei leidnud, ja väljus Leea majast ning otsis läbi Jaakobi maja ja kahe teenijatüdruku maja, kuid ei leidnud, ning sisenes ka Raaheli majja. Rachel aga võttis kujud ja heitis need kaameli sadulavottidesse ning istus nende peale. Ja ta ütles oma isale: Ära pane seda pahaks, mu isand, ma ei suuda su ees tõusta, sest mul on naiste komme. Laaban otsis läbi kogu maja, kuid ei leidnud kujusid. Jaakob aga vihastus ja võitles Laabaniga, vastates ütles Jaakob Laabanile: Mis on minu ülekohus ja mis on minu patt, et sa ajasid mind taga? Ja et sa läbi

otsisid kõik mu maja nõud? Mida sa leidsid kõigist oma maja nõudest? Pane see siia oma vendade ja minu vendade ette, ning las nad mõistavad meie kahe vahel. Need kakskümmend aastat olen ma olnud sinu juures, sinu lambad ja sinu kitsed ei saanud lapsituks, sinu lammaste jäärasid ma ei söönud. Metsaliste poolt rebitud loomi ei ole ma sinule toonud, mina maksin need ise tagasi – vargused päeval ja vargused öösel. Ma sain päeval kuumusest põletatud ja öösel külmast ning uni lahkus mu silmadest. Need kakskümmend aastat olen ma olnud sinu majas, teenisin sind neljateist aastat sinu kahe tütre eest ja kuus aastat sinu lammaste juures, ja sa petsite mind minu palga osas kümme korda. Kui mu isa Aabrahami Jumal ja Iisaki hirm poleks olnud minuga, siis oleksid sa mind nüüd tühjade kätega ära saatnud, aga Jumal nägi minu alandust ja minu käte vaeva ning noomis sind eile.

Vastates ütles aga Laaban Jaakobile: Tütred on minu tütred ja pojad on minu pojad ja loomad on minu loomad ja kõik, mida sa näed, on minu, ja minu tütarde puhul - mida ma teen neile täna või nende lastele, kelle nad on sünnitanud? Nüüd seega tule, tehkem leping mina ja sina, ja see saagu tunnistuseks minu ja sinu vahel, ütles aga temale, vaata, keegi pole meiega, vaata, Jumal on tunnistaja minu ja sinu vahel. Jaakob aga võttis kivi ja püstitas selle sambaks. Aga Jaakob ütles oma vendadele: Koguge kive, ja nad kogusid kive ja tegid künka, ja nad sõid seal künka peal, ja Laaban ütles temale: See küngas tunnistab minu ja sinu vahel täna. Ja Laaban kutsus seda tunnistuse kühmuks, Jaakob aga kutsus seda tunnistaja kühmuks. Laaban ütles aga Jaakobile:

Vaata, see kuhi ja sammas, mille ma püstitasin minu ja sinu vahele – see kuhi tunnistab ja see sammas tunnistab, seetõttu kutsuti nimeks: kuhi tunnistab. Ja nägemus, mille ta ütles: vaataks Jumal minu ja sinu vahel, sest me eraldume üksteisest. Kui sa alandad mu tütreid, kui sa võtad naisi mu tütarde kõrvale, vaata, keegi meist ei ole nägemas, Jumal on tunnistaja minu ja sinu vahel. Kui mina ei läbi mine sinu poole, ega sina läbi mine minu poole üle selle künka ja selle samba kurjuse pärast. Aabrahami Jumal ja Nahhori Jumal mõistku kohut meie vahel, ja Jaakob vandus oma isa Iisaki kartuse nimel. Ja ta ohverdas ohvri mäel ja kutsus oma vennad, ja nad sõid ja jõid, ja nad magasid mäel.

32

Hommikul tõusnud Laaban suudles oma poegi ja tütreid ning õnnistas neid, ja tagasi pöördunud Laaban läks ära oma paika.

Ja Jaakob läks oma teed, ja üles vaadates nägi ta Jumala leeri, mis oli leerisse löönud, ja Jumala Inglid tulid talle vastu. Aga Jaakob ütles, kui ta neid nägi: See on Jumala laager, ja ta kutsus selle koha nimeks Laagrid.

Jaakob aga saatis sõnumitoojad enda ette oma venna Eesavi juurde Seiri maale, Edomi maale. Ja ta käskis neile, öeldes: nii te ütlete mu isandale Eesavile, nii ütleb su sulane Jaakob: Laabani juures elasin ma võõrana ja viivitasin praeguseni. Ja mulle said

härjad, eeslid, lambad, teenrid ja teenijatüdrukud, ning ma saatsin teatama oma isandale Eesaule, et sinu teenija leiaks armu sinu ees. Ja sõnumitoojad pöördusid tagasi Jaakobi juurde, öeldes: Me tulime sinu venna Eesavi juurde, ja vaata, tema tuleb sulle vastu nelisaja mehega. Jaakob kartis aga väga ja oli häiritud, ning jagas rahva, kes oli temaga, ja härjad, ja kaamelid, ja lambad kaheks laagriks. Ja Jaakob ütles: Kui Eesau tuleb ühe leeri juurde ja lööb seda, siis saab teine leir pääseda. Ütles aga Jaakob: Minu isa Aabrahami Jumal ja minu isa Iisaki Jumal, Issand, sina, kes ütlesid mulle: Jookse minema oma sünnimaale ja ma teen sulle head, Olgu mulle piisav kõigist õiglusest ja kõigist tõest, mida sa tegid sinu sulasele, sest selle minu kepiga ma ületasin selle Jordani, nüüd aga ma olen saanud kaheks laagriks. Päästa mind mu venna käest, Eesau käest, sest mina kardan teda, et ta tulles ei lööks mind ja ema koos lastega. Sina aga ütlesid: Ma teen sulle head ja panen su järglaskonna nagu mere liiv, mida ei loeta paljususe tõttu. Ja ta magas seal sel ööl, ja võttis kingitusi, mida ta oli kaasa toonud, ja saatis need oma vennale Eesavule, kaksisada kitse, kakskümmend siku-kitse, kaksisada lammast, kakskümmend jäärad kolmkümmend imetavat kaamelat ja nende poegi kolmkümmend, nelikümmend veist, kümme pulli, kakskümmend eeslit ja kümme varssa. Ja ta andis need tema teenritele, kari eraldi, aga ütles tema teenritele: minge minu ees, ja tehke vahemaa karja ja karja vahele. Ja ta käskis esimesel, öeldes: Kui sinuga kohtub minu vend Eesav ja küsib sinult, öeldes: Kelle oma sa oled? Ja kuhu sa lähed? Ja kellele kuuluvad need, mis su ees käivad? Sa ütled: Sinu sulase Jaakobi kingitused on saadetud minu isandale

Eesavile, ja vaata, tema ise tuleb meie järel. Ja ta käskis esimesel ja teisel ja kolmandal ning kõigil, kes läksid nende karjade ees, öeldes: Vastavalt sellele sõnale rääkige Eesavule, kui ta leiab teid. Ja te ütlete: Vaata, sinu sulane Jaakob tuleb meie järel. Ta ütles sest: Ma lepin tema näo annetega, mis lähevad tema ees, ja pärast seda ma näen tema nägu, sest äkki ta võtab vastu minu näo. Ja kingitused läksid tema ees edasi, aga tema ise magas sel ööl laagris. Tõustes aga sel ööl, võttis ta kaks naist ja kaks teenijatüdrukut ja oma üksteist last, ja ületas Jaboki jõeületuskoha. Ja ta võttis nad ja ületas jõe ning viis üle kõik oma omandid.

Jaakob aga jäi üksi, ja temaga maadles mees kuni hommikuni. Nägi aga, et ei suuda teda vastu, ja puudutas tema reie õõnsust, ja Jaakobi reie õõnsus muutus tuimaks, kui ta temaga maadlemas oli. Ja ta ütles temale: Saada mind minema, sest koit on juba käes. Aga ta ütles: Ma ei saada sind minema, kui sa mind ei õnnista. Ta ütles temale: Mis on su nimi? Too aga vastas: Jaakob. Ja ta ütles temale: Sinu nime ei kutsuta enam Jaakobiks, vaid Iisrael saab olema sinu nimi, sest sa oled tugevnenud koos Jumalaga ja koos inimestega oled sa võimekas. Küsis aga Jaakob ja ütles: Ütle mulle oma nimi. Ja ütles: Miks seda küsid sina, minu nime? Ja õnnistas teda seal. Ja Jaakob nimetas selle koha Jumala Näoks, sest ta nägi Jumalat palgest palgesse ja tema hing päästeti. Päike tõusis talle, kui Jumala kuju oli möödunud, kuid tema lonkas oma reie pärast. Selle pärast ei söö Iisraeli pojad seda kõõlust, mis tuimus, mis on reie õõnsuses, kuni selle päevani, sest ta puudutas Jaakobi reie õõnsust, seda kõõlust, mis

tuimus.

33

Üles vaadates nägi Jaakob oma silmadega, ja vaata, tema vend Eesav tuli nelisaja mehega, ning Jaakob jagas lapsed Lea, Raaheli ja kahe teenijatüdruku vahel. Ja ta pani kaks teenijatüdrukut ja nende pojad esimesteks ning Leia ja tema lapsed järele ning Raaheli ja Joosepi viimaseks. Aga tema ise läks nende ette ja kummardas maa peale seitse korda, kuni jõudis oma venna juurde. Ja Eesav jooksis talle vastu ning võttis ta embusesse, kukkus tema kaela kallale ja suudles teda, ning mõlemad nutsid. Ja üles vaadates nägi Eesav naised ja lapsed, ja ütles: Mis need sinule on? Aga ta ütles: Lapsed, kellele Jumal sinu sulast armus. Ja teenijatüdrukud ja nende lapsed lähenesid ning kummardusid. Ja Leea ja tema lapsed lähenesid ning kummardusid, ja pärast seda lähenesid Raahel ja Joosep ning kummardusid. Ja ta ütles: Mis need sinule on, kõik need laagrid, millega mina olen kohtunud? Aga ta ütles: Et sinu sulane leiaks armu sinu ees, isand. Aga Eesau ütles: Mul on palju, vend, olgu sinul su omad. Aga Jaakob ütles: Kui olen leidnud armu sinu ees, siis võta vastu need kingitused minu käte kaudu, sest ma nägin sinu palet nagu keegi näeks Jumala palet, ja sa oled minuga rahul. Võta vastu minu õnnistused, mida ma tõin sinule, sest Jumal oli halastav minu vastu ja minul on kõik, ning ta sundis teda ja too võttis need vastu. Ja ta ütles: Lahkudes lähme sirget teed. Aga ta ütles temale: Mu isand teab, et lapsed on õrnad ja

lambad ja veised imetavad minu juures. Kui ma siis ajaks neid kõvasti ühe päeva, surevad kõik loomad. Lähku minu isand ette oma sulase ees, mina aga lähen teel vastavalt reisi vabale ajale, mis on minu ees, ja vastavalt noormeeste sammule, kuni tulen oma isanda juurde Seiirisse. Aga Eesav ütles: Jätan sinuga koos osa oma rahvast. Kuid ta ütles: Miks seda? Piisab sellest, et leidsin armu sinu silmis, mu isand. Eesav aga pöördus tagasi sel päeval oma teele Seiri. Ja Jaakob lahkus telkide juurde ja ehitas endale seal majad, ja oma kariloomadele tegi ta telgid, seetõttu kutsus ta selle koha nimeks Telgid.

Ja Jaakob tuli Saalemi, Sihhemi linna, mis asub Kaanani maal, kui ta naasis Süüria Mesopotaamiast, ja ta lõi leeri linna ees. Ja ta omandas osa väljast, kuhu ta oli püstitanud oma telgi, Emmori, Suhemi isa käest saja amnoni eest. Ja ta püstitas seal altari ja hüüdis appi Iisraeli Jumalat.

34

Läks aga välja Diina, Lea tütar, kelle ta kandis Jaakobile, et tutvuda kohalike tütardega. Ja Sikem, Emmori poeg, hivviitlane, maa valitseja, nägi teda ja võttis ta, magas temaga ja alandas teda. Ja ta pööras tähelepanu Jaakobuse tütre Diina hingele ning armastas neitsit ja rääkis neitsi südame järgi temaga. Sikem ütles oma isale Emmorile öeldes: Võta mulle see tüdruk naiseks. Jaakob aga kuulis, et Hammori poeg oli rüvetanud tema tütart Diinat, kuid tema pojad olid tema kariloomadega tasandikul, ja

Jaakob vaikis, kuni nad tulid. Läks aga välja Emmor, Sikemi isa, Jaakobi juurde temaga rääkima. Aga Jaakobi pojad tulid väljalt, ja kui nad kuulsid, olid mehed sügavalt vapustatud, ja see oli neile väga valulik, sest ta oli teinud häbiväärsuse Iisraelis, olles maganud Jaakobi tütrega, ja nii ei tohi see olla. Ja Emmor rääkis neile, öeldes: Sikem, minu poeg, valis oma hingega teie tütre; andke seega tema temale naiseks. Ja abielluge meiega, andke oma tütred meile ja võtke meie tütred oma poegadele. Ja elage meie seas, ja vaata, maa on lai teie ees, elage seal, ja kaubelge seal, ja omandage seal varandust. Aga Sikem ütles tema isale ja tema vendadele: Leiaksin armu teie ees, ja mida te ka ei ütleks, seda me anname. Suurendage kaasavara väga palju, ja ma annan nii palju, kui te mulle ütlete, ja andke mulle see tüdruk naiseks.

Jaakoobi pojad vastasid aga Sihhemile ja tema isale Haamorile pettumusega ning kõnelesid neile, sest nad olid rüvetanud nende õde Diinat. Ja Simeon ja Leevi, Dina vennad, ütlesid neile: Me ei suuda seda asja teha – anda oma õde mehele, kel on ümberlõikamatus, sest see on meile häbi. Ainult selles me saame teile sarnaseks ja elame teie seas, kui te saate nagu meie, kui iga teie meessoost ümber lõigatakse. Ja me anname oma tütred teile, ja teie tütardest võtame endale naised, ja me elame teie juures, ja me oleme nagu üks rahvas. Kui aga te ei kuula meid ümber lõigata, siis võtame oma tütre ja läheme ära. Ja sõnad meeldisid Emmorile ja Sihemile, Emmori pojale. Ja noormees ei viivitanud seda asja tegema, sest ta oli kiire Jaakobi tütre pärast, kuid tema oli kõige austatavam kõigist nendest, kes olid tema isa majas.

Tuli aga Emmor ja Sikem, tema poeg, nende linna värava juurde ja kõnelesid nende linna meestega, öeldes: Need inimesed on rahumeelsed, las nad elavad meiega sellel maal ja kauplevad seal, sest maa on vaata lai nende ees; nende tütred võtame endale naisteks ja oma tütred anname neile. Ainult sel tingimusel saavad need inimesed meile sarnaseks, et elada koos meiega, nii et olla üks rahvas, kui meie kõik meessoost ümber lõigatakse, nagu ka nemad on ümber lõigatud. Ja nende kariloomad ja nende neljajalgsed loomad ja nende omandused, eks need saavad meie omaks? Ainult selles asjas saagem nende sarnaseks, ja nad elavad koos meiega. Ja Emmorit ja Suhemit, tema poega, kuulasid kõik, kes kaubitsesid nende linna väravas, ja ümberlõigati nende eesnahk, kõik meessoost.

Juhtus aga kolmandal päeval, kui nad olid vaevades, et kaks Jaakobi poega Simeon ja Leevi, Diina vennad, võtsid igaüks oma mõõga ja sisenusid linna turvaliselt ning tapsid kõik meessoost. Nad tapsid Emmori ja tema poja Sichemi mõõgaga ning võtsid Diina Sichemi kojast ja lahkusid. Aga Jaakobi pojad tungisid haavatud kallale ja rüüstasid linna, milles nende õde Diinat oli rüvetatud. Ja nad võtsid nende lambad ja nende härjad ja nende eeslid, nii palju kui oli linnas ja nii palju kui oli tasandikul. Ja kõik nende kehad ja kogu nende pagasi ja nende naised võtsid nad vangi ning rüüstasid kõik, mis oli linnas, ja kõik, mis oli majades. Aga Jaakob ütles Simeonile ja Leevile: Te olete teinud mind vihatud, nii et ma olen kuri kõigile, kes elavad selles maal, nii kaananlastele kui ka perissilastele. Mina aga olen vähene arvult, ja kui nad kogunevad minu vastu, lõikavad nad mind

lähki, ja mina hävitatakse, mina ja minu maja. Aga nad ütlesid: Aga kas nad kasutavad meie õde nagu prostituuti?

35

Jumal ütles aga Jaakobile: Tõuse üles ja mine Beeteli paika ning ela seal, ja tee seal altar Jumalale, kes ilmus sinule, kui sa põgenesid oma venna Eesau eest. Aga Jaakob ütles oma majale ja kõigile, kes olid temaga: Eemaldage võõrad jumalad, kes on teie keskel, puhastuge ja vahetage oma rõivad. Ja olles tõusnud, lähme üles Betelisse ja tehkem seal altar Jumalale, kes kuulas mind viletsuse päeval, kes oli minuga ja päästis mind teel, mida läksin. Ja nad andsid Jaakobile võõrad jumalad, mis olid nende kätes, ja kõrvarõngad, mis olid nende kõrvades, ja Jaakob peitis need tärpentinipuu alla, mis oli Sihhemis, ja hävitas need tänase päevani. Ja Iisrael lahkus Sihhemist, ja Jumala hirm tuli nende ümbruskonna linnade peale, ning nad ei ajanud taga Iisraeli poegi. Tuli aga Jaakob Luza, mis on Kanaani maal, mis on Betel, ise ja kõik rahvas, kes oli temaga. Ja ta ehitas seal altari ja kutsus selle koha nimeks Betel, sest seal ilmus temale Jumal, kui ta põgenes oma venna Eesavi eest.

Suri aga Debora, Rebeka toitja, ja ta maeti Betelist allpool tamme alla ning Jaakob kutsus selle nimeks leina tamm. Jumal ilmus aga Jaakobile veel Luusas, kui ta tuli Süüria Mesopotaamiast, ja Jumal õnnistas teda. Ja Jumal ütles temale: Sinu nime ei kutsuta enam Jaakobiks, vaid sinu nimi on Iisrael, ja ta kutsus tema

nime Iisraeliks. Ütles aga temale Jumal: Mina olen sinu Jumal, suurene ja paljune, rahvad ja rahvaste kogudused tulevad sinust, ja kuningad lähevad välja sinu niudeist. Ja maa, mille andsin Aabrahamile ja Iisakile, sinule olen andnud selle, sinule see kuulub, ja sinu järeltulijatele pärast sind annan selle maa. Jumal aga läks üles tema juurest kohast, kus ta temaga rääkis. Ja Jaakob püstitas samba selles kohas, kus Jumal temaga rääkis, kivise samba, ja valas selle peale joogioohvri ning valas selle peale õli. Ja Jaakob kutsus selle koha nime, kus Jumal temaga seal rääkis, Beteliks. Olles aga Jaakob Beetelistest lahkunud, püstitas ta oma telgi kaugemale Gaaderi tornist. Juhtus aga, kui ta lähenes Chabrathale, et tulla Efratasse, et Raahel sünnitas ja tal oli raske sünnitus. Juhtus aga nii, et kui tema raskelt sünnitas, ütles temale ämmaemand: Võta julgust, sest ka see on sinule poeg. Juhtus aga nii, et kui tema hing lahkus, sest ta suri, kutsus ta tema nimeks minu valu poeg, kuid isa kutsus tema nimeks Benjamin. Suri aga Raahel ja maeti teel Efrata poole, see on Petlehem. Ja Jaakob püstitas sammas tema hauakoha peale, see on sammas Raaheli hauakoha peale kuni selle päevani. Juhtus aga, kui Iisrael elas sel maal, et Ruuben läks ja magas koos Ballaga, oma isa Jaakobi liignaisera, ja Iisrael kuulis sellest, ja see oli kuri tema silmis. Aga Jaakobi poegi oli kaksteist.

Leah pojad: Jaakobil esmasündinu Ruuben, Simeon, Levi, Juuda, Issakar, Sebulon. Raaheli pojad aga olid Joosep ja Benjamin. Billa, Raaheli teenijatüdruku pojad olid Daan ja Naftali. Zilpah, Leah teenijatüdruku pojad aga olid Gad ja Asher, need on Jacobi pojad, kes said temale Mesopotaamias Süürias. Tuli aga Jaakob

oma isa Iisaki juurde Mamresse, tasandiku linna, see on Hebron Kaanani maal, kus elutses Aabraham ja Iisak. Iisaki päevad, mida ta elas, said aga sada kaheksakümmend aastat. Ja nõrgenedes suri Iisak, ja ta liideti oma sooga vanemana ja päevi täis olles, ning teda matsid tema pojad Eesav ja Jaakob.

36

Aga need on Eesavi põlvkonnad, tema on Edom. Esau aga võttis endale naised kanaaniitide tütardest: Ada, hettiti Ailomi tütre, ja Olibema, hiivlase Sebegoni poja Ana tütre. Ja Basemathi, Ismaeli tütre, Nebajoti õe. Ada kandis temale Elifase ja Basemat kandis Ragueli. Ja Olibema sünnitas Ieousi ja Ieglomi ja Kore, need olid Esau pojad, kes sündisid temale Kanaani maal. Eesav võttis aga oma naised ja oma pojad ja oma tütred ja kõik oma maja inimesed ja kogu oma vara ja kõik kariloomad ja kõik, mida ta oli omandanud, ja kõik, mida ta oli saanud Kaanani maal, ja Eesav läks Kaanani maalt ära oma venna Jaakobi eest. Sest nende omandused olid paljud, et elada koos, ja nende ajutise elamise maa ei suutnud kanda neid nende omanduste rohkuse tõttu. Asus aga Eesav Seiiri mäel, Eesav ise on Edom. Need on aga Eesavi, Edomi isa, põlvkonnad Seiri mäel. Ja need on Eesau poegade nimed: Elifas, Eesau naise Ada poeg, ja Raguel, Eesau naise Basemati poeg. Said aga Elifase poegadeks Taiman, Omar, Sofar, Gotom ja Kenez. Thamna aga oli Eesau poja Eliphazi konkubiin ja kandis Eliphazile Amaleki; need olid Eesau naise Ada pojad. Need aga olid Ragueli pojad: Nahat, Serah, Samma ja

Mosa; need olid Eesau naise Basemati pojad. Aga need on Olibema pojad, Sebegoni poja Ana tütre, Eesavi naise; ta sünnitas aga Eesavile Ieousi ja Ieglomi ja Kore. Need on juhid, Esau pojad, tema esmasündinu Eliphazi pojad: juht Teman, juht Omar, juht Zophar, juht Kenaz. Juht Korah, juht Gothom, juht Amalek, need on Eliphazi juhid Idumea maal, need on Ada pojad. Ja need on Ragueli, Esau poja, pojad: juht Nahoth, juht Zare, juht Some, juht Moze. Need on Ragueli juhid Edomi maal, need on Basemathi, Esau naise, pojad. Need aga olid Olibema, Eesau naise pojad: juht Ieous, juht Ieglom, juht Kore; need olid Olibema, Ana tütre ja Eesau naise juhid. Need on Eesavi pojad ja need on nende juhid, need on Eadomi pojad. Nood aga olid Seiiri horiidi pojad, kes elas maal: Lotan, Shobal, Zibeon, Ana. Ja Dišon, ja Asar ja Rison – need olid horiidi Seiri poja juhid Edomi maal. Lotani poegadeks said Chorri ja Heman, Lotani õeks aga Thamna. Need aga olid Shobali pojad: Golam, Manahath, Gaibel, Zophar ja Omar. Ja need on Sebegoni pojad: Aja ja Ana. See on Ana, kes leidis Jamini kõrbes, kui ta karjatas oma isa Sebegoni veoloomad. Need aga olid Ana pojad: Dišon ja Oholibama, Ana tütar. Need aga olid Desoni pojad: Amadah, Asban, Ithran ja Haran. Need aga olid Asari pojad: Balaam, Zoukam ja Ioukam. Need aga on Risoni pojad: Us ja Aran. Need aga olid Chorri juhid: juht Lotan, juht Shobal, juht Zibeon, juht Ana, Juht Dishon, juht Asar, juht Rison – need on horiitide juhid nende valitsusaladel Edomi maal.

Ja need on kuningad, kes valitsesid Edomis enne, kui keegi kuningas hakkas valitsema Iisraelis. Ja Balak, Beori poeg,

valitses Edomis, ja tema linna nimi oli Dennaba. Suri aga Balak ja tema asemel valitses Jobab, Zara poeg Bosorrast. Suri aga Jobab ja tema asemel valitses Asom Thaimani maalt. Asom aga suri, ja tema asemel valitses Adad, Baradi poeg, kes lõi maha Midiani Moabi tasandikul, ja tema linna nimi oli Gethaim. Suri aga Adad ja tema asemel valitses Samlah Masrekast. Suri aga Samada ja tema asemel valitses Saul Roobothist, mis on jõe ääres. Suri aga Saul ja tema asemel valitses Ballenon, Achobori poeg. Suri aga Ballenon, Achobori poeg, ja tema asemel valitses Arad, Baradi poeg, ja tema linna nimi oli Peor, aga tema naise nimi oli Metebeel, Maizobi poja Matraiti tütar. Need on Eesau juhtide nimed nende hõimudes, nende koha järgi, nende maades ja nende rahvaste seas: juht Thamna, juht Gola, juht Jether, juht Oholibamah, juht Helas, juht Finon, juht Kenaz, juht Teman, juht Mazar, juht Magediel, juht Zaphoin; need on Edomi juhid ehitatud aladel nende omandi maal. See on Esau, Edomi isa.

37

Jaakob elas aga maal, kus tema isa oli ajutiselt elanud Kanaani maal, need aga on Jaakobi põlvkonnad. Joosep oli aga seitseteist aastat vana, karjatades oma isa lambaid koos oma vendadega, olles noor, koos Balla poegadega ja koos Zelfa poegadega, oma isa naiste poegadega, ja Joosep tõi kurja süüdistuse Iisraeli, nende isa juurde. Jaakob aga armastas Joosepit üle kõikide oma poegade, sest ta oli tema vanadusepoeg, ja ta tegi talle kirju

kuue. Nähes aga tema vennad, et isa armastab teda kõigist oma poegadest, vihkasid nad teda ega suutnud temaga rahumeelselt rääkida. Aga Joosep nägi und ja teatas sellest oma vendadele. Ja ta ütles neile: Kuulge seda und, mida ma olen näinud. Mina mõtlesin, et te sidusite vihke keskel tasandikul, ja minu viht tõusis ning seisis püsti, aga teie vihud pöörasid end ümber ja kummardusid minu vihule. Aga tema vennad ütlesid temale: Kas sa tõesti hakkad meie üle valitsema või meie üle võimu omama? Ja nad hakkasid teda veelgi enam vihkama tema unenägude pärast ja tema sõnade pärast. Ta nägi aga teist und ja jutustas seda oma isale ning oma vendadele, öeldes: Vaata, nägin teist und: päike, kuu ja üksteist tähte kummardusid minu ette. Ja tema isa noomis teda ja ütles talle: Mis see uni on, mida sa nägid? Kas siis tõesti tuleme mina ja su ema ja su vennad su ette maha kummardama? Tema vennad kadestasid teda, aga tema isa hoidis seda sõna meeles. Tema vennad läksid aga karjatama nende isa lambaid Sihhemisse. Ja Iisrael ütles Joosepile: Eks su vennad karjata Sikemis? Tule, ma saadan sind nende juurde. Ja too ütles temale: Vaata, siin ma olen. Iisrael ütles aga temale: Mine ja vaata, kas sinu vennad ja lambad on terved, ja anna mulle teada. Ja ta saatis tema välja Hebroni orust, ja too tuli Sihhemisse. Ja üks mees leidis ta üles tasandikul eksimas, ja mees küsis temalt, öeldes: Mida sa otsid? Aga ta ütles: Ma otsin oma vendi, ütle mulle, kus nad karjatavad. Ütles aga temale see mees: Nad on siit lahkunud, sest kuulsin neid ütlevat: minge meie Dothaimi. Ja Joseph läks oma vendade järele ja leidis nad Dothaimi.

Nad nägid teda ette kaugelt enne, kui ta nende juurde jõudis, ja nad sepitsesid kurja, et tappa teda. Aga igaüks ütles oma vennale: Vaata, see unistaja tuleb. Nüüd seega tulge, tapame ta ja viskame ta ühte kaevudest, ja ütleme, et kuri metsaline sõi ta ära, ja näeme, mis saab tema unenägudest. Aga Ruuben, olles kuulnud, päästis ta nende kätest ja ütles: Ei lööme teda hinge sisse. Ütles aga neile Ruuben: Ärge valatage verd, visake tema ühte neist kaevudest, mis on kõrbes, kätt aga ärge pange tema kallale, et ta päästaks tema välja nende kätest ja annaks tema tagasi tema isale. Juhtus aga, kui Joosep tuli oma vendade juurde, et nad riisusid Joosepilt kirju tuunika, mis oli tema ümber. Ja võtnud tema, viskasid nad ta auku, aga auk oli tühi, vett seal ei olnud. Nad istusid aga leiba sööma, ja kui nad silmad üles tõstsid, nägid nad, ja vaata, Ismaeli rändajad tulid Gileadist, ja nende kaamelid olid laaditud suitsutuste, vaiku ja mürri. Nad läksid aga viima neid alla Egiptusesse.

Juuda ütles aga oma vendadele: Mis kasu on sellest, kui tapame oma venna ja peidame tema vere? Tulge, müüme tema neile ismaeelidele, aga meie käed ärgu olgu tema peal, sest ta on meie vend ja meie liha. Tema vennad kuulsid aga. Ja Midiani kaupmehed möödusid, ning nad tõmbasid välja ja tõid üles Joosepi kaevust, ning müüsid Joosepi ismaellastele kahekümne kuldrahaga. Ja nad viisid Joosepi alla Egiptusesse. Ruuben aga pöördus tagasi kaevu juurde ja ei näinud Joosepit kaevu sees ning rebis oma riided. Ja ta pöördus tagasi tema vendade juurde ja ütles: Laps ei ole. Mina aga, kuhu lähen veel? Võtnud aga Joosepi tuunika, tapasid nad kitse ja määrisid tuunika verega. Ja

nad saatsid kirju tuunika ja tõid selle nende isale ning ütlesid: Seda me leidsime, tunne ära, kas see on sinu poja tuunika või mitte. Ja ta tunnistas tema ära ja ütles: See on minu poja tuunika, kuri metsaline sõi tema, metsaline haaras Josephi. Jaakob rebis aga oma riided ja pani kotiriide oma vöökohtadele ning leinab oma poega paljusid päevi. Kuid kõik tema pojad ja tütred olid kogunenud ning tulid teda lohutama, kuid ta ei tahtnud lasta end lohutada, öeldes: Ma lähen leinavana oma poja juurde Hadesesse, ja tema isa nuttis tema pärast. Aga midjanilased müüsid Joosepi Egiptusesse Petephrele, vaarao peakokale, kes oli hofsulane.

38

Juhtus aga sel ajal, et Juuda läks alla oma vendade juurest ja saabus ühe adullamiitlasest mehe juurde, kelle nimi oli Hirah. Ja Juuda nägi seal ühe kaananilase tütart, kelle nimi oli Shua, ja võttis ta ning läks tema juurde. Ja rasestunud olles sünitas ta poja ja kutsus tema nimeks Er. Ja rasedaks jäänud, sünnitas ta veel poja ja kutsus tema nime Onan. Ja lisades sünnitanud poeg, ja kutsus tema nimeks Siilom; see aga oli Hasbis, kui ta neid sünnitanud. Ja Juuda võttis naise Erile, oma esmasündinule, kelle nimi oli Tamar. Juhtus aga, et Er, Juuda esmasündinu, oli kuri Issanda ees, ja Jumal tappis ta. Juuda ütles aga Onanile: Sisene oma venna naise juurde, abielu temaga ja anna järglasi oma vennale. Aga Onan, teades, et seeme ei saaks olema tema oma, valas selle maha maale, kui ta läks oma venna naise

juurde, et mitte anda seemet oma vennale. See oli kuri Jumala ees, et ta tegi seda, ja ta surmatas ka tema.

Juuda ütles aga oma miniale Taamarile: Istu lesena oma isa majas, kuni minu poeg Siilom suureks saab, sest ta ütles: Et ka tema ei sureks nagu tema vennad. Taamar läks ära ja elas oma isa majas. Päevad korrutati, ja suri Saua, Juuda naine, ja lohutust saanud Juudas läks üles oma lammaste käärijate juurde, tema ise ja Eeras, tema karjane, Adullamiit, Tamnasse. Ja Taamarile, tema miniale, teatati, öeldes: Vaata, sinu äi läheb üles Tamnasse oma lambaid pügama. Ja võtnud maha leseriided, pani ta selga suveriided ja kaunistas ennast ning istus Ainani väravate juurde, mis asub Thamna tee ääres, sest ta nägi, et Shiloh oli suureks saanud, kuid tema ei andnud teda temale naiseks. Ja nähes teda, arvas Juuda, et tema on prostituut, sest ta oli katnud oma näo ja ta ei tundnud teda ära. Ta kaldus teelt kõrvale tema poole ja ütles talle: Luba mul siseneda sinu juurde, sest ta ei teadnud, et see oli tema mõrsja. Aga too ütles: Mida sa mulle annad, kui sa siseneda minu juurde? Aga ta ütles: Mina saadan sinule kitse oma lammaste hulgast, aga ta ütles: Kui annad minule pandi, kuni sa saadad. Aga ta ütles: Missuguse pandiõiguse sulle annan? Tema aga ütles: Sinu sõrmuse ja kaelaehe ja kepi, mis on sinu käes. Ja ta andis talle need ning sisenes tema juurde, ja tema sai temast lapseootele. Ja tõusnud üles, läks ta ära ning võttis maha oma suveriietu enda pealt ja pani selga oma leserõivad. Juuda saatis aga kitse oma karjase, adullamiidi, käes, et saada naiselt tagasi pant, kuid ei leidnud teda. Ta küsis aga mehi sellest kohast: Kus on prostituut, kes oli

Enanissa teel? Ja nad ütlesid: Siin ei olnud ühtegi prostituuti. Ja ta pöördus tagasi Juuda poole ja ütles: Ma ei leidnud, ja kohalikud inimesed ütlevad, et siin ei ole prostituuti. Ütles aga Juuda: Las tal need olla, et meid kunagi ei naeruvääristataks. Mina olen küll selle kitsetalle saatnud, aga sina ei ole leidnud. Juhtus aga pärast kolme kuud, et Juudahle teatati, öeldes: Sinu minia Taamar on hooranud ja vaata, ta on rasedaks jäänud hoorusest. Juudas ütles aga: Tooge ta välja ja las ta põletatakse. Tema aga, kui teda viidi, saatis oma äia juurde sõna, öeldes: Mehest, kelle omad need asjad on, olen mina rasedaks saanud. Ja ta ütles: Tunne ära, kelle on see sõrmus ja kett ja kepp. Juuda aga tunnistas ja ütles: Tamar on õigem kui mina, sest ma ei andnud teda oma pojale Siilomile. Ja ta ei puutunud teda enam. Juhtus aga nii, et kui ta sünnitas, olid tema kõhus kaksikud. Juhtus aga tema sünnitamise ajal, et üks ulatas välja käe, ämmaemand aga võttis ja sidus tema käele punase lõnga, öeldes: See tuleb välja esimesena. Kui aga ta tõmbas käe tagasi, tuli kohe välja tema vend, ja ta ütles: Mis lõhe on sinu pärast tekkinud? Ja ta kutsus tema nimeks Peres. Ja pärast seda läks välja tema vend, kelle käel oli punane niit, ja ta kutsus tema nimeks Zara.

39

Joosep aga toodi Egiptusesse, ja Potifar, vaarao eunuhh, peakokk, Egiptuse mees, omandas tema ismaelitide käest, kes tõid tema sinna. Ja Issand oli Joosepiga, ja ta oli edukas mees, ja ta elas oma egiptlasest isanda majas. Tema isand teadis aga, et Issand

oli temaga, ja kõik, mida ta tegi, Issand tegi edukaks tema kätes. Ja Joosep leidis armu oma isanda ees ja meeldis talle. Ja ta määras tema oma maja üle, ja kõik, mis tal oli, andis ta Joosepi kätte. Juhtus aga pärast seda, kui tema oli saanud üle oma maja ja üle kõige, mis talle oli, et Issand õnnistas egiptlase maja Joosepi pärast, ja Issanda õnnistus tuli kõigele, mis talle kuulus majas ja tema põllul. Ja ta usaldas kõik, mis tal oli, Joosepi kätte, ja ta ei teadnud temaga seoses midagi, välja arvatud leiba, mida ta ise sõi. Ja Joosep oli ilus vormilt ja väga ilus näolt. Ja pärast neid sõnu juhtus see, et tema isanda naine heitis oma silmad Joosepi peale ja ütles: Heida minuga magama. Aga tema ei tahtnud, vaid ütles oma isanda naisele: Kui minu isand ei tea minu pärast midagi oma majas ja kõik, mis tal on, andis minu kätte, Ja selles majas ei ületa midagi mind, ega ole minust midagi tagasi hoitud, välja arvatud sinu, seetõttu et sina oled tema naine, ja kuidas ma teen selle kurja teo ja patustun Jumala ees? Kui aga ta rääkis Joosepile päev päevast, kuid ta ei kuuletunud temale, et magada temaga, et olla temaga lähedal. Juhtus aga selline päev, ja Joosep sisenes majja tegema oma töid, ja keegi ei olnud majas sees. Ja ta haaras teda riiete juures, öeldes: Magama mine minuga, ja maha jättes oma riided tema kätesse, ta põgenes ja läks välja. Ja juhtus nii, et kui ta nägi, et mees oli jätnud oma riided tema kätesse ja põgenenud ning läinud välja, Ja ta kutsus need, kes olid majas, ja ütles neile ütledes: Vaadake, ta tõi meile heebrea teenija meid narrima. Ta sisenes minu juurde ütledes: Magama mine minuga, ja ma karjusin suure häälega. Aga kui ta kuulis, et ma ülendasin oma häält ja hüüdsin, jättis ta oma riided minu juurde, põgenes ja läks välja.

Ja ta jättis riided enda juurde, kuni isand tuli tema majja. Ja ta rääkis temale neid sõnu, öeldes: Sisenes minu juurde Heebrea teenija, kelle sa meie juurde tõid, mind pilkama, ja ütles mulle: Ma lähen sinuga magama. Kui aga ta kuulis, et ma ülendanud oma hääle ja karjunud, jättis ta maha oma riided minu juurde ja põgenes ning läks välja. Sündis aga, kui isand kuulis tema naise sõnad, mida ta rääkis temale, öeldes: Nii tegi mulle sinu sulane, ja ta vihastas vihaga.

Ja isand, olles võtnud Joosepi, pani ta kindlusesse, kohta, kus kuninga vange seal kindluses hoitakse. Ja Issand oli Joosepiga ja valas tema peale halastust ning andis talle armu vanglavanema ees. Ja ülemvangivalvur andis vangla Joosepi kätte ning kõik vangistatud, kes seal vanglas olid, ja kõik, mida nad seal tegid, seda tema tegi. Peavaht ei teadnud tema kaudu midagi, sest kõik oli Joosepi käe kaudu, seetõttu et Issand oli temaga, ja kõike, mida tema tegi, Issand tegi edukaks tema kätes.

40

Juhtus aga pärast neid sõnu, et pattustas Egiptuse kuninga peajoogivalaja ja peaküpsetaja oma isanda, Egiptuse kuninga vastu. Ja vaarao vihastus oma kahele eunehhile, peajoogiandjale ja peaküpsetajale, Ja ta pani nad vangi vangimajja, samasse kohta, kus Joosep seal vangistatud oli. Ja ülemvangivalvur määras nad Joosepi juurde, ja ta teenis neid, ning nad olid mitu päeva vanglas. Ja mõlemad nägid und ühel ööl, kuid

peamundvalaja ja peaküpsetaja und nägemus, kes olid Egiptuse kuninga teenistuses ja kes viibisid vanglas, oli selline. Joosep tuli hommikul nende juurde ja nägi neid, ja nad olid häiritud. Ja ta küsis Vaarao hoovkonnateenreid, kes olid koos temaga vanglas tema isanda juures, öeldes: Miks on teie näod täna nii sünged? Nad aga ütlesid talle: Nägime und, ja selle tõlgendajat ei ole. Joosep ütles aga neile: Eks tõlgendused ole Jumalast? Jutustage seega mulle. Ja ülem viinamäe-valvur jutustas oma une Joosepile ja ütles: Minu unes oli viinapuu minu ees. Aga viinapuul oli kolm oksaharu, ja see õitses, oli välja ajanud võrseid, viinamarja kobarad olid küpsed. Ja vaarao karikas oli minu käes, ja ma võtsin viinamarja ning pressisin seda karikasse ja andsin karika vaarao kätte. Ja Joosep ütles temale: see on selle tõlgendus, need kolm oksa on kolm päeva. Veel kolm päeva, ja Vaarao mäletab sinu ametit ning taastab sind sinu pearjoojameistri ametisse, ja annad karika Vaarao kätte nagu varem, kui olid joogikannuks. Aga mälesta mind enda pärast, kui sul hästi läheb, ja osuta mulle halastust, ning mäleta mind vaarao juures, ja too mind välja sellest vanglast. Sest mind varastati heebrea maalt ja siin ei ole ma teinud midagi, vaid nad viskasid mind sellesse auku. Ja peaküpsetaja nägi, et ta tõlgendas õigesti, ja ütles Joosepile: Mina ka nägin und ja mõtlesin, et kannan kolme korvi peenest leivast oma pea peal. Aga ülemises korvis oli igat liiki toitu, mida vaarao sööb, pagari töö, ja taevased linnud sõid neid ülemiselt korvilt minu pea pealt. Vastates aga Joosep ütles temale: See on selle tõlgendus: need kolm korvi on kolm päeva. Veel kolme päeva pärast võtab vaarao su pea sinult ära ja riputab sind puu külge, ning taevased linnud söövad su liha sinult ära. Juhtus aga

kolmandal päeval, mis oli Vaarao sünnipäev, ja ta korraldas joogipeo kõigile oma teenritele, ja ta mäletas joogikallaja ametit ja pagari ametit oma teenrite keskel. Ja ta taastas ülemjoogivalamaja tema endisele ametikohale ja andis karikas vaarao kätte. Peapagarit aga poodi ta üles, nagu Joosep oli neile tõlgendanud. Ja peavanemvalaja ei meenutanud Joosepit, vaid unustas ta.

41

Juhtus aga pärast kaht aastat päevi, et Vaarao nägi und: ta arvas seisvat jõe ääres. Ja vaata, nagu jõest tõusid üles seitse lehma, ilusad välimuse poolest ja valitud liha poolest, ning nad karjatasid Aheis. Teised aga seitse lehma tulid pärast neid jõest välja, inetud vormilt ja õhukesed lihalt, ning karjatasid lehmade kõrval jõe kaldal. Ja seitse inetu ja lihaga õhukest lehma neelasid alla seitse vormilt ilusa ja lihaga valitud lehma, kuid vaarao ärkas. Ja ta nägi teist und, ja vaata, seitse viljapead tulid üles ühel varrel, valitud ja head. Ja vaata, seitse õhukest ja tuule poolt rikutud viljapead idanesid nende järel. Ja seitse õhukest ja tuulest rikutud kõrt neelasid alla seitse valitud ja täit kõrt, aga Vaarao ärkas üles, ja see oli uni. Sündis aga hommik ja tema hing sai häiritud, ning ta läkitas ja kutsus kokku kõik Egiptuse tõlgendajad ja kõik selle targad, ja Vaarao jutustas neile oma une, kuid ei olnud kedagi, kes seda Vaaraole seletaks. Ja peajoogikallaja kõneles vaaraole, öeldes: Oma patu mäletan ma täna. Vaarao vihastas oma teenritele ja pani meid vahi alla

pealikkooka majas, nii mind kui ka peapagarit. Ja me mõlemad nägime und ühel ööl, mina ja tema, igaüks nägi oma und. Oli aga seal meiega noor heebrea mees, peakoka sulane, ja me jutustasime talle, ja ta tõlgendas meile. Juhtus aga nii, nagu ta meile tõlgendas, nii ka sündis: mina taastati oma ametisse ja tema riputati. Vaarao aga, olles läkitanud, kutsus Joosepi, ja nad tõid ta vanglast välja, ja nad ajasid ta habeme, ja nad vahetasid tema rüü, ja ta tuli vaarao juurde. Vaarao ütles aga Joosepile: Olen näinud und, ja ei ole kedagi, kes seda tõlgitseks. Mina aga olen kuulnud sinust ütlevat, et sina kuuled unenäod ja tõlgitsed need. Vastates aga ütles Joosep vaaraole: Ilma Jumalata ei tule päästevat vastust vaaraole. Vaarao rääkis aga Joosepile, öeldes: Oma unenäos mõtlesin, et seisan jõe kaldal. Ja nagu jõest tõusid üles seitse lehma, ilusad väljanägemiselt ja valitud lihalt, ning nad karjatasid Acheis. Ja vaata, seitse teist lehma tulid nende järel üles jõest, kurjad ja inetu välimusega ning õhukeste lihadega, milliseid ma ei ole näinud nii inetuid kogu Egiptuse maal. Ja need seitse inetu ja õhukesed lehmad neelasid alla need seitse esimesed ilusad ja valikulised lehmad. Ja nad läksid nende kõhtudesse, kuid ei muutunud eristatavaks, et nad olid läinud nende kõhtudesse, ja nende välimus oli ine, nagu alguseski, aga ärgates magasin ma. Ja nägin jälle unes, ja seitse tähkpead tõusid ühel varrel, täis ja ilusad, Teised aga seitse õhukest ja tuulest rikutud kõrt idanesid nende kõrval. Ja seitse õhukest ja tuulest rikutud viljapead neelasid alla seitse head ja täit viljapead. Ütlesin siis tõlkijatele, kuid ei olnud kedagi, kes oleks mulle seda seletanud.

Ja Joosep ütles vaaraole: Vaarao unenägu on üks; mida Jumal teeb, seda ta näitas vaaraole. Need seitse ilusat lehma on seitse aastat, ja need seitse ilusat viljapead on seitse aastat, vaarao unenägu on üks. Ja need seitse õhukest lehma, kes tõusevad pärast neid, on seitse aastat, ja need seitse õhukest ja tuule poolt rikutud viljapead on seitse aastat, need saavad olema seitse näljaastat. Aga sõna, mille olen öelnud Vaaraole: kõik, mida Jumal teeb, on ta näidanud Vaaraole. Vaata, seitse aastat tuleb suurt heaolu kogu Egiptuse maale. Tuleb aga seitse näljaastat pärast neid, ja nad unustavad külluse, mis on olnud kogu Egiptuses, ja nälg hävitab maa. Ja küllust ei tunta enam maa peal pärast näljahäda, mis tuleb pärast seda, sest see on väga tugev. Aga selle kohta, et und vaaraole kaks korda korrati, on see sellepärast, et sõna Jumala poolt oleks tõene, ja Jumal kiirendab selle tegemist. Nüüd seega vaata välja mõistlik ja arukas inimene ning määra tema Egiptuse maa üle. Ja vaarao laseb seda teha ja laseb määrata kubernerid maa peale, ja nad lasevad koguda kõik Egiptuse maa saadused seitsme heaolu aasta jooksul. Ja las nad koguvad kogu toidu nende seitsme tuleva hea aasta kohta, ja las vili kogutakse Vaarao käe alla, toit linnades las säilitatakse. Ja toit, mis on hoitud, saab olema maa jaoks seitsmeks näljaaastaks, mis tulevad Egiptuse maale, ja maa ei hävi näljas. Meeldis aga see sõna vaaraole ja kõigile tema teenritele.

Ja Vaarao ütles kõigile oma teenritele: Kas me ei leia sellist meest, kes omab Jumala vaimu endas? Vaarao ütles aga Joosepile: Kuna Jumal on näidanud sinule kõike seda, ei ole

ühtegi inimest, kes oleks targem ja mõistlikum kui sina. Sina saad olema üle mu maja ja sinu suule kuuletub kogu mu rahvas, ainult trooni poolest ületan mina sind. Vaarao ütles aga Joosepile: Vaata, ma määran sind täna kogu Egiptuse maa üle. Ja vaarao võttis maha sõrmuse oma käelt, pani selle Joosepi käele, rietas ta peenest linasest riidest rüüsse ja pani kuldse kaelaahela tema kaela ümber. Ja ta tõi tema üles oma teisele vankrile, ja kuulutaja kuulutas tema ees, ja ta määras tema kogu Egiptuse maa üle. Vaarao ütles aga Joosepile: Mina olen Vaarao; ilma sinuta ei tõsta keegi oma kätt kogu Egiptuse maal. Ja vaarao kutsus Joosepit nimega Psontomphanech ja andis talle naiseks Asenethi, Heliopolise preester Petephre tütre. Joosep aga oli kolmekümne aasta vanune, kui ta seisis vaarao, Egiptuse kuninga ees, ja Joosep läks välja vaarao palge eest ning läbis kogu Egiptuse maa. Ja maa tegi seitsme heaoluaasta jooksul vihke. Ja ta kogus kokku kogu toidu seitsmest aastast, mil Egiptuse maal valitses küllus, ja ta pani toidu linnadesse – iga linna pani ta toidu seda ümbritsevatelt tasandiketelt. Ja Joosep kogus teravilja nagu mere liiva, väga palju, kuni seda ei olnud võimalik loendada, sest sellel ei olnud arvu.

Aga Joosepile sündis kaks poega enne seitsme näljaaasta saabumist, kelle talle sünnitanud Aasenat, Heliopolise preestri Potifera tütar. Joosep aga kutsus esmasündinu nimeks Manasse, sest Jumal tegi mind unustama kõik minu vaevad ja kõik minu isa oma. Aga teise poja nimeks pani ta Efraim, sest Jumal on mind suurendanud minu alanduse maal. Möödusid aga need seitse heaolu aastat, mis olid Egiptuse maal. Ja algasid seitse

näljaastat tulema, nagu Joosep oli öelnud, ja nälg tekkis kõigis maades, aga kogu Egiptuse maal oli leiba. Ja kogu Egiptuse maa näljutas, aga rahvas hüüdis vaarao poole leivade pärast, aga vaarao ütles kõigile egiptlastele: minge Joosepi juurde, ja mida ta teile ütleb, seda tehke. Ja nälg oli kogu maa peal, aga Joosep avas kõik aidad ja müüs kõigile egiptlastele. Ja kõik maad tulid Egiptusesse ostma Joosepi juurde, sest nälg valitses kogu maal.

42

Nähes aga Jaakob, et Egiptuses on müük, ütles ta oma poegadele: Miks te jõudetute? Vaata, ma olen kuulnud, et Egiptuses on vilja. Minge sinna alla ja ostke meile natuke toitu, et me elaksime ega sureks.

Joosepi kümme venda läksid alla Egiptusesse teravilja ostma. Aga Benjamini, Joosepi venda, ta ei saatnud oma vendade kaasa, sest ta ütles: et temaga ei juhtuks kunagi õnnetust. Iisraeli pojad tulid aga ostma koos teiste tulijatega, sest Kaanani maal oli nälg. Joosep aga oli maa valitseja, tema müüs kogu maa rahvale, aga Joosepi vennad tulid ja kummardusid talle näoga maa peale. Nähes aga Joosep oma vendasid, tunnistas ta nad ära ja võõrandus neist ning rääkis neile karmilt ja ütles neile: Kust te olete tulnud? Nemad aga ütlesid: Kaanani maalt toitu ostma. Tunnistas aga Joosep oma vennad, nemad aga ei tunnistanud teda. Ja Joosep meenus oma unenägusid, mida ta oli näinud, ja ütles neile: Te olete luurajad, te olete tulnud maa nõrkusi välja

selgitama. Aga nad ütlesid: Ei, isand, sinu teenrid tulime toitu ostma. Kõik me oleme ühe mehe pojad, me oleme rahumeelsed, su lapsed ei ole luurajad. Aga ta ütles neile: Ei, vaid te tulite vaatama maa jälgi. Aga nad ütlesid: Meid on kaksteist, sinu teenrid, vennad Kanaani maal, ja vaata, noorem on meie isa juures täna, aga teist ei ole enam olemas. Aga Joosep ütles neile: See on see, mida olen teile öelnud, öeldes, et te olete luurajad. Sellega te saate tõestatud, Vaarao tervise nimel, te ei lahku siit, kui teie noorem vend ei tule siia. Saatke üks teist ja tooge oma vend, aga teid endid hoitakse kinni seni, kuni teie sõnad saavad selgeks, kas te räägite tõtt või mitte. Kui aga mitte, siis Vaarao tervise nimel olete te tõesti luurajad. Ja ta pani nad kolmeks päevaks vahi alla. Ütles aga neile kolmandal päeval: Tehke seda ja te jääte elama, sest mina kardan Jumalat. Kui te olete rahumeelsed, siis olgu üks teie vendadest kinni peetud vanglas, aga teie ise minge ja tooge tagasi teie teravilja ost. Ja tooge oma noorem vend minu juurde, ja teie sõnadele usutakse, aga kui mitte, siis surete. Nad tegid nii. Ja igaüks ütles oma vennale: Jah, me oleme pattudes meie venna suhtes, sest me eirasime tema hinge ahastust, kui ta meid anus, ja me ei kuulanud teda, ning selle pärast tuli meile see ahastus. Vastates aga ütles Ruuben neile: Eks ma rääkinud teile, öeldes, ärge tehke poisile haiget, ja te ei kuulanud mind? Ja vaata, tema veri nõutakse. Nemad aga ei teadnud, et Joosep kuuleb, sest tõlk oli nende vahel. Ära pöördunud nende eest, nuttis Joosep, ja jälle läks ta nende juurde ning rääkis nendega, ja võttis Simeoni nende hulgast ning sidus ta nende silme ees kinni.

Joosep aga käskis täita nende anumad teraviljaga ja panna iga mehe hõbeda tagasi tema kotti ning anda neile toiduvarusid teekonnaks, ja nii tehti. Asetanud teravilja oma eeslite peale, läksid nad sealt ära. Üks neist avas oma koti, et anda sööta oma eeslitele seal, kus nad peatusid, ja nägi oma hõbeda kimpu, ja see oli tema koti suul. Ja ta ütles oma vendadele: Mulle anti hõbe tagasi, ja vaata, see on minu kotis, ja nende süda hämmastus ning nad olid häiritud üksteise vastu, öeldes: Mida seda Jumal meile tegi? Nad tulid aga oma isa Jaakobi juurde Kanaani maale ja teatasid talle kõik neile juhtunu, öeldes, Maa isand on meie vastu kõvasti rääkinud ja pani meid vanglasse kui maa väljanuhkijaid. Me ütlesime aga temale: Me oleme rahumeelsed, me ei ole luurajad. Meid on kaksteist venda, meie isa pojad; üks ei ole enam olemas, aga noorim on täna meie isa juures Kaanaani maal. Ütles aga meile mees, maa isand: Sellest ma tean, et te olete rahumeelsed: jätke üks vend siia minu juurde, aga võtke teie maja teraviljavarustuse ost ja minge ära. Ja tooge minu juurde oma noorem vend, ja ma tean, et te ei ole luurajad, vaid et te olete rahumeelsed, ja teie venna annan ma tagasi teile, ja maal te saate kaubelda. Juhtus aga, kui nad tühjendavad oma kotte, et igaühe hõbedakukkur oli tema kotis, ja nad nägid oma hõbedakukkruid, nemad ja nende isa, ning nad kartsid. Ütles aga neile nende isa Jaakob: Mind te olete lapsest ilma jätnud, Joosepit ei ole, Simeoni ei ole, ja Benjamini te võtate; kõik need on tulnud minu peale. Ruuben ütles aga nende isale: Tapa minu kaks poega, kui ma ei too teda sinu juurde tagasi. Anna tema minu kätte ja mina toon ta sinu juurde tagasi. Aga tema ütles: ei lähe minu poeg teiega, sest tema vend suri ja tema on üksi järele

jäänud, ja kui temaga midagi juhtub teel, mida te lähete, siis te toote minu vanaduse kurbusega Hadesesse alla.

43

Nälg aga tugevnes maa peal. Juhtus aga, kui nad olid lõpetanud teravilja ärasöömise, mille nad olid toonud Egiptusest, ja nende isa ütles neile: Minge jälle ja ostke meile natuke toitu. Aga Juuda ütles temale: Maa isand on meile piduliku hoiatusega tunnistanud, öeldes: Te ei näe minu nägu, kui teie noorem vend ei ole teiega. Kui sa tõepoolest saadad meie venna meiega kaasa, siis me läheme alla ja ostame sulle toitu. Kui aga sa ei saada meie venda meiega, siis me ei lähe, sest mees ütles meile: Te ei näe minu nägu, kui teie noorem vend ei ole teiega. Iisrael ütles aga: Miks te tegite mulle kurja, öeldes sellele mehele, et teil on vend? Nad aga ütlesid: Küsides küsis mees meist ja meie põlvkonnast, öeldes: Kas teie isa veel elab ja kas teil on vend? Ja me teatasime temale vastavalt sellele küsitlusele. Kas me teadsime, et ta ütleb meile: Tooge oma vend? Aga Juuda ütles Iisraelile, oma isale: Saada poiss minuga kaasa, ja tõustes läheme, et elaksime ja ei sureks meie, sina ja meie pagasi. Mina aga ootan teda, otsi teda minu käest, kui ma ei too teda sinu juurde ja ei seadista teda sinu ette, siis olen sinu vastu pattu teinud kõik päevad. Kui me poleks viivitanud, oleksime juba kaks korda tagasi pöördunud. Ütles aga neile Iisrael, nende isa: Kui nii on, siis tehke seda: võtke maa viljadest oma anumatesse ja viige alla sellele mehele annid vaigust ja meest, suitsutust ja

mürrh ja tärpentin ja pähklid. Ja võtke kahekordselt hõbedat oma kätesse, tagastage endaga hõbe, mis teie kottidesse tagasi pandi, äkki on see eksimus. Ja võtke oma vend ja tõuske üles ning minge alla selle mehe juurde. Aga minu Jumal andku teile armu selle mehe ees ja saatku tagasi teie venna, selle ühe, ja Benjamini. Mina tõesti olen nagu lastest ilma jäetud, olen lastest ilma jäetud.

Mehed võtsid need kingitused ja kahekordse hõbeda oma kätesse ning Benjamini, ja tõustes läksid alla Egiptusesse ning seisid Joosepi ees. Joosep nägi neid ja oma venda Benjamini, kes oli samast emast, ja ütles oma majapidaja ülevaatajale: Vii mehed majja, tapa ohvriloomad ja valmista, sest mehed söövad minuga koos leivu keskpäeval. Aga mees tegi nii, nagu Joosep ütles, ja tõi mehed Joosepi majja. Nähes aga, et nad olid viidud Joosepi majja, ütlesid mehed: Hõbeda pärast, mis oli alguses meie kottidesse tagastatud, meid viiakse sisse, et meid valesti süüdistada ja meile kallale tungida, et meid orjadeks võtta ja meie eesleid. Lähenedes aga mehe poole, kes oli Joosepi maja üle, rääkisid nad temaga maja väravas, Öeldes: Isand, me vajame, alguses tuli alla toitu ostma. Juhtus aga, kui tulime peatuma, ja avasime oma kotid, ja vaata, iga mehe hõbe oli tema kotis, meie hõbe täiskaalus, oleme nüüd toonud tagasi oma kätes. Ja teist hõbedat me tõime kaasa endaga, et osta toitu; me ei tea, kes pani selle hõbeda meie kottidesse. Aga ta ütles neile: Olgu teile armuline, ärge kartke! Teie Jumal ja teie isade Jumal andis teile aarded teie kottidesse, ja teie hõbeda olen ma hinnatud saanud. Ja ta tõi nende juurde välja Simeoni. Ja ta tõi

vett nende jalgade pesemiseks ja andis sööta nende eeslitele. Nad valmistasid kingitused ette, kuni Joosep keskpäeval tulema pidi, sest nad kuulsid, et ta kavatseb seal süüa. Joosep läks majja sisse ja nad tõid talle kingitused, mis neil käes olid, ning kummardusid tema ees maha maani. Küsis aga neid: Kuidas te olete? ja ütles neile: Kas on terve teie isa, see vana mees, kellest te rääkisite? Kas ta veel elab? Aga nad ütlesid: Terve on sinu teenija, meie isa, ta elab veel. Ja ütles: Õnnistatud on see inimene Jumalale, ja kummardudes nad kummardusid temale. Üles vaadanud aga oma silmadega, nägi Joosep Benjamini, oma venda samast emast, ja ütles: Kas see on teie noorem vend, kellest te mulle rääkisite, et toote? Ja ta ütles: Jumal halastagu sinu peale, mu laps. Joosep sai aga häiritatuks, sest tema sisikond keerdus tema venna pärast, ja ta otsis nutta, kuid kambri sisse sisenenud, nuttis ta seal.

Ja pärast näo pesemist läks ta välja, võttis end kokku ja ütles: Kandke laud! Ja nad panid ette talle üksi, ja neile eraldi, ja egiptlastele, kes sõid koos temaga, eraldi, sest egiptlased ei suutnud koos heebrealastega leiba süüa, sest see on jälestus egiptlastele. Nad istusid aga tema ees, esmasündinu vastavalt oma eesõigustele ja noorem vastavalt oma noorusele, inimesed aga olid hämmastunud, igaüks oma venna poole. Nad võtsid osa tema juurest eneste juurde, aga Benjamini osa oli viis korda suurem kui kõigi teiste osad, ja nad jõid ning said temaga joobnuks.

44

Ja Joosep käskis sellel, kes oli tema maja üle, öeldes: täitke meeste kotid toitudega, nii palju kui nad suudavad kanda, ja pange iga mehe hõbe tema koti suule. Ja pange minu hõbedane karikas noorema kotti koos tema vilja hinnaga, see juhtus aga vastavalt Joosepi sõnale, nagu ta ütles.

Hommik koidis ja inimesed saadeti minema koos oma eeslitenaga. Kui nad olid linnast välja läinud ega olnud kaugele jõudnud, ütles Joosep oma majapidaja ülemusele: Tõuse üles, aja mehi taga, ja kui sa nad kätte saad, ütle neile: miks olete hea eest kurjaga tasunud? Miks te varastasid minu hõbedase tassi? Eks see ole see, millest minu isand joob? Tema ju ennustab selle abil. Te olete teinud kurja selle läbi, mida te olete teinud. Aga kui ta oli nad leidnud, ütles ta neile need sõnad. Aga nad ütlesid temale: Miks räägib isand vastavalt nendele sõnadele? Mitte saaks sinu teenijad teha vastavalt sellele sõnale. Kui hõbeda, mille me leidsime oma rahakottidest, me tõime sulle tagasi Kaanani maalt, kuidas me siis varastaksime sinu isanda majast hõbedat või kulda? Kelle juurest sa leiad tassa oma sulastest, see surgu, ja meie aga oleme sulased oma isandale. Tema aga ütles: Ja nüüd, nagu te ütlete, nii see saab olema: kelle juures karikas leitakse, saab olema minu ori, teie aga saate olema puhtad. Ja nad kiirustasid ning igaüks võttis oma koti maha maale ja igaüks avas oma koti. Ta otsis aga vanemast alustades, kuni jõudis nooremani, ja leidis karikas Benjamini kotist. Ja nad rebisid

lõhki oma rõivad ning igaüks pani oma koti oma eesli selga ja nad pöördusid tagasi linna.

Juuda ja tema vennad astusid Joosepi juurde, kes oli veel seal, ja kukkusid tema ees maa peale. Aga Joosep ütles neile: Mis asi see on, mille te tegite? Kas te ei tea, et selline mees nagu mina ennustab ennustamise abil? Ütles aga Juuda: Mis me vastame lordile, või mis me räägime, või kuidas me saame õigustatud? Jumal aga leidis sinu teenrite ebaõigluse. Vaata, me oleme meie lordi teenrid, nii meie kui ka see, kelle juures tass leiti. Ütles aga Joosep: Ei saagu mulle teha seda asja! Mees, kelle juurest karikas leiti, temast saab minu sulane, aga teie minge üles päästetult oma isa juurde. Lähenedes aga temale, ütles Juuda: Palun, isand, las su sulane räägib sõna su ees, ja ära vihasta oma sulasele, sest sina oled koos vaaraoga. Isand, sina küsisid oma teenreid, öeldes: Kas teil on isa või vend? Ja me ütlesime isandale: Meil on vanem isa ja temale vanuses noorem laps, ja tema vend suri, kuid tema üksi jäi oma emale, ja isa armastas teda, Sa ütlesid aga oma teenritele: Tooge tema minu juurde alla ja ma võtan temast hoolt. Ja me ütlesime herrale: Laps ei suuda jätta maha oma isa, aga kui ta jätab maha isa, siis ta sureb. Sina aga ütlesid oma teenritele: kui teie noorem vend ei tule koos teiega alla, siis te ei näe enam minu palet. Juhtus aga, kui me läksime su sulase, meie isa juurde, teatasime talle meie isanda sõnad. Meie isa ütles: Minge jälle ja ostke meile natuke toitu. Meie aga ütlesime: Me ei suuda minna alla, aga kui meie noorem vend läheb koos meiega alla, siis me läheme alla, sest me ei suuda näha selle inimese nägu, kui meie noorem vend ei ole koos meiega. Ütles

aga sinu teenija, meie isa, meile: Teie teate, et naine sünnitas minule kaks. Ja üks läks minust välja ja te ütlesite, et ta on metsaliste poolt söödud, ja ma pole teda näinud tänaseni. Kui te seega võtate ka tema minu käest ära ja teel juhtub temaga midagi halba, siis toote te minu vanaduse kurbusega Hadesesse. Nüüd seega, kui ma lähen su teenri, meie isa juurde, ja last ei ole meiega, aga tema hing ripub selle hingest. Ja juhtub, et kui ta näeb, et last ei ole meiega, siis ta sureb, ja sinu teenrid viivad sinu teenri, meie isa, vanaduse kurbusega haadesse. Sest sinu teenija on isalt vastu võtnud lapse, öeldes: kui ma ei too teda sinu juurde ja ei sea teda sinu ette, siis olen ma pattu teinud isa vastu kõigil päevadel. Nüüd seega jään ma sinule teenijaks lapse asemel, isanda teenijaks, aga laps las läheb üles koos oma vendadega. Kuidas ma saan minna isa juurde, kui laps ei ole meiega? Et ma ei näeks neid õnnetusi, mis tabaavad minu isa.

45

Ja Joosep ei suutnud taluda kõiki neid, kes seisid tema juures, vaid ütles: Saatke kõik minust ära, ja mitte keegi ei seisnud Joosepi juures, kui ta andis end oma vendadele tunda. Ja ta laskis häälel koos nutmisega, kõik egiptlased kuulsid seda ja see sai kuuldavaks vaarao majas. Aga Joosep ütles oma vendadele: Mina olen Joosep, kas mu isa elab veel? Ja vennad ei suutnud talle vastata, sest nad olid hämmingus. Aga Joosep ütles oma vendadele: Tulge minu juurde lähedale, ja nad lähenesid, ja ta ütles: Mina olen Joosep, teie vend, kelle te müüsite Egiptusesse.

Nüüd seega ärge olge kurvad ega tundugu teile karm see, et müüsite mind siia, sest elu nimel saatis Jumal mind teie ette. See on nimelt teine näljaaasta maal, ja veel on alles viis aastat, mille jooksul ei ole kündmist ega lõikust, Sest Jumal saatis mind teie ette, et jätta maa peale teie jääk ja kasvatada teie suur järglaskond. Nüüd seega ei ole teie mind siia saatnud, vaid Jumal, ja ta tegi mind kui isaks vaaraole ja isandaks kogu tema koja üle ja valitsejaks kogu Egiptuse maa üle. Kiirustatuna minge seega üles mu isa juurde ja öelge temale: neid asju ütleb su poeg Joosep: Jumal tegi mind kogu Egiptuse maa isandaks, tule seega minu juurde alla ja ära jää. Ja sa elad Geesemi maal Araabias, ja sa oled minu lähedal, sina ja su pojad ja su poegade pojad, su lambad ja su härjad ja kõik, mis sinul on. Ja ma toidetan sind seal, sest nälg kestab veel viis aastat, et sa ei hävitataks, sina ja su pojad ja kogu su omand. Vaata, teie silmad näevad ja minu venna Benjamini silmad, et minu suu räägib teile. Teatage seega minu isale kogu minu au Egiptuses ja kõik, mida nägite, ja kiirustades tooge minu isa siia. Ja langedes oma venna Benjamini kaela peale, nuttis ta tema peal, ja Benjamin nuttis tema kaela peal. Ja suudeldes kõiki oma vendi, nuttis ta nende pärast, ja pärast seda rääkisid tema vennad temaga.

Ja hääl kõlas laialt Vaarao majas, öeldes: Joosepi vennad on tulnud. Vaarao aga rõõmustas koos oma teenijaskonnaga. Vaarao ütles aga Joosepile: ütle oma vendadele, tehke seda, täitke oma kotid ja minge ära Kaanani maale. Ja võttes kaasa oma isa ja oma vara, tulge minu juurde, ja ma annan teile kõik Egiptuse hüved ning te sööte maa üdinat. Sina aga käsi neid

asju: võtta neile vankrid Egiptuse maalt teie lastele ja teie naistele, ja üles võtnud teie isa, tulge. Ja ärge hoidke kinni oma varast, sest kõik Egiptuse head asjad saavad teie omaks. Iisraeli pojad tegid nõnda, ja Joosep andis neile vankrid vastavalt Vaarao kuninga öeldule, ja andis neile toiduvarud teele Ja kõigile andis ta kahekordset rüüd, aga Benjaminile andis ta kolmsada kuldrahad ja viis vahetusrüüd. Ja oma isale saatis ta vastavalt samadele asjadele kümme eeslit, kes kandsid kõiki Egiptuse parimaid asju, ja kümme muulat, kes kandsid leiba tema isale teekonnaks. Ta saatis aga oma vennad välja ja nad läksid, ning ta ütles neile: Ärge olge teel vihased. Ja nad läksid üles Egiptusest ja tulid Kanaani maale oma isa Jaakobi juurde. Ja nad teatasid talle ütledes, et su poeg Joosep elab ja tema valitseb kogu Egiptuse maa üle, ja Jaakob hämmastus meelelt, sest ta ei uskunud neid. Nad rääkisid aga temale kõik need sõnad, mis Joosep oli öelnud, kui palju ta oli neile öelnud. Kui ta aga nägi neid vankreid, mida Joosep oli saatnud, et teda ära tuua, ärkas ellu nende isa Jaakobi vaim. Iisrael ütles aga: Suur asi on see mulle, kui mu poeg Joosep veel elab. Lähen ja näen teda enne, kui suren.

46

Iisrael aga lahkus koos kõige oma omaga ja tuli Vande kaevu juurde ning ohverdas ohvri oma isa Iisaki Jumalale. Jumal ütles aga Iisraelile öises nägemuses: Jaakob, Jaakob! Ja tema ütles: Mis on? Aga tema ütleb talle: Mina olen sinu isade Jumal, ära karda

minna alla Egiptusesse, sest suureks rahvaks teen ma sind seal. Ja mina lähen sinuga alla Egiptusesse, ja mina toon sind lõpuks üles, ja Joosep paneb oma käed sinu silmade peale. Jaakob tõusis aga vande kaevust üles, ja Iisraeli pojad võtsid oma isa ning pagasi ja oma naised vankrile, mille Joosep oli saatnud teda tooma. Ja võtnud üles oma vara ja kogu omanduse, mille nad olid omandanud Kaanani maalt, läksid nad Egiptusesse – Jaakob ja kogu tema sugu koos temaga. Pojad ja tema poegade pojad koos temaga, tütred ja tema tütarde tütred ning kogu tema sugu viis ta Egiptusesse. Need aga on Iisraeli poegade nimed, kes läksid Egiptusesse koos oma isa Jaakobiga. Jaakob ja tema pojad, Jaakobi esmasündinu, Ruuben. Reubeni pojad aga olid Enoch ja Pallu, Hezron ja Charmi. Aga Simeoni pojad: Jemuel ja Jamin ja Ehud ja Jachin ja Zohar ja Saul, kanaani naise poeg. Leevi pojad aga olid Gershon, Kath ja Merari. Juuda pojad aga olid Eer ja Onan ja Siilom ja Peres ja Sera, aga Eer ja Onan surid Kanaani maal, Perese pojad aga said Hesron ja Jemuel. Issakhari pojad aga olid Tola, Phua, Hashum ja Shimron. Zebuluni pojad aga olid Sered, Allon ja Achoel. Need olid Leea pojad, keda ta sünnitanud oli Jaakobile Mesopotaamias Süürias, ja Diina, tema tütar; kõik hinged, pojad ja tütred, kolmkümmend kolm. Gadi pojad aga olid Saphon, Angis, Sannis, Thasoban, Aedeis, Aroedeis ja Areeleis. Asheri pojad aga olid Jemna, Iessoua ja Ieoul ja Baria ja Sara, nende õde. Baria pojad aga olid Chobor ja Melchiil. Need olid Silpa pojad, kelle Laaban andis oma tütrele Leale; tema sünnitas need Jaakobile, kuusteist hinged. Raaheli, Jaakobi naise pojad olid Joosep ja Benjamin. Joosepile sündisid pojad Egiptuse maal, keda temale sünitas Aasenat, Heliopolise preestrile

Petefrēle tütar: Manasse ja Efraim. Manassele sündisid pojad, keda temale sünitas süüria konkubiin: Maakir. Maakir aga sünnitas Gileadi. Manasse venna Efraimi pojad olid Suutalaam ja Taaam. Suutalaami pojad olid Eedom. Benjamini pojad aga olid Bala ja Bohor ja Asbel. Bala pojad aga said Gera ja Noeman ja Ahhis ja Ros ja Mamfim, Gera aga sünnitas Aradi. Need on Raaheli pojad, keda ta sünnitas Jaakobile, kõik hinged kokku kaheksateist. Dani pojad aga olid Asom. Ja Naftali pojad: Asiel, Guni, Issaar ja Sollem. Need on Balla pojad, kelle Laaban andis oma tütrele Raahelile, kes need Jaakobile sünnitas, kõik hinged kokku seitse. Kõik hinged aga, kes sisenenud koos Jaakobiga Egiptusesse, kes väljunud tema niudetest, ilma Jaakobi poegade naisteta, kõik hinged olid kuuskümmend kuus. Joosepi pojad, kes temale sündisid Egiptuse maal, olid üheksa hinge. Kõik Jaakobi koja hinged, kes koos Jaakobiga Egiptusesse tulid, olid seitsekümmend viis hinge.

Aga Juuda ta saatis enda ees Joosepi juurde, et kohtuda temaga Kangelaste linnas, Ramesese maal. Joosep aga rakendas oma vankrid ja läks üles kohtuma oma isa Iisraeliga Kangelaste linna juures, ja temale ilmudes kukkus ta tema kaela peale ja nuttis suure nutmisega. Ja Iisrael ütles Joosepile: Ma võin nüüd surra, kuna ma olen näinud sinu nägu, sest sina elad veel. Aga Joosep ütles oma vendadele: Läinud üles, kuulutan ma vaaraole ja ütlen temale: minu vennad ja minu isa maja, kes olid Kaananis, on tulnud minu juurde. Aga mehed on karjased, sest mehed olid karjakasvatajad, ja nad on toonud kariloomad ja härjad ja kõik oma vara. Kui vaarao teid seega kutsub ja teile ütleb: Mis on teie

töö? Te ütlete: Mehed karjakasvatajad oleme meie, sinu teenrid, lapsest kuni praeguseni, nii meie kui ka meie isad, et te elaksite Gesemi maal Araabias, sest jälkus on egiptlastele iga lambakarjane.

47

Tulles teatas Joosep vaaraole, öeldes: Minu isa ja minu vennad ning kariloomad ja nende härjad ja kogu nende omand on tulnud Kaanani maalt, ja vaata, nad on Gooseni maal. Aga oma vendadest võttis ta viis meest ja asetas nad vaarao ette. Ja Vaarao ütles Joosepi vendadele: Mis on teie töö? Nad aga ütlesid Vaaraole: Lammaste karjased on sinu teenrid, nii meie kui ka meie isad. Nad ütlesid aga vaaraole: Elama ajutiselt sellel maal oleme tulnud, sest ei ole karjamaad sinu teenrite loomadele, tugevnes ju nälg Kaanani maal. Nüüd seega elame Gosheni maal. Ütles aga vaarao Joosepile: Elagu Gosheni maal. Kui aga tead, et on nende seas võimelised mehed, määra nemad minu loomade valitsejateks. Tulid aga Egiptusesse Joosepi juurde Jaakob ja tema pojad, ja kuulis vaarao, Egiptuse kuningas. Ja Vaarao ütles Joosepile, öeldes: sinu isa ja sinu vennad on tulnud sinu juurde. Vaata, Egiptuse maa on sinu ees; asusta oma isa ja oma vennad parimas maal. Joosep tõi aga sisse oma isa Jaakobi ja seadis ta Vaarao ette, ja Jaakob õnnistas Vaaraot. Vaarao ütles aga Jaakobile: Kui palju on sinu elupäevade aastaid? Ja Jaakob ütles vaaraole: Minu eluaastate päevad, mida ma elan võõrana, on sada kolmkümmend aastat. Vähesed ja kurjad on olnud minu

eluaastate päevad. Need ei ole jõudnud minu isade eluaastate päevadeni, mil nad elasid võõrana. Ja Jaakob, olles õnnistanud vaaraot, läks tema juurest välja.

Ja Joosep asustas oma isa ja oma vennad ning andis neile omandi Egiptuse maal, parimale maale, Rameses maal, nagu vaarao käskis. Ja Joosep mõõtis välja teravilja oma isale ja vendadele ning kogu oma isa majale vastavalt pereliikmetele.

Teravili aga ei olnud kogu maal, sest nälg tugevnes väga, ning Egiptuse maa ja Kaanani maa nõrkesid nälgast. Joosep kogus kogu hõbeda, mis leiti Egiptuse maal ja Kanaani maal vilja eest, mida nad ostsid, ja mõõtis neile vilja välja ning tõi Joosep kogu hõbeda vaarao majja. Ja kogu hõbe lõppes Egiptuse maalt ja Kaanaani maalt, kuid kõik egiptlased tulid Joosepi juurde, öeldes: Anna meile leiba, ja miks me peaksime surema sinu ees? Meie hõbe on ju lõppenud. Joosep ütles aga neile: Tooge oma loomad, ja ma annan teile leiba teie loomade eest, kui teie hõbe on otsas. Nad tõid aga oma kariloomad Joosepi juurde, ja Joosep andis neile leiba hobuste eest, ja lammaste eest, ja härjade eest, ja eeslite eest, ja ta toitis neid leivaga kogu nende karja eest sel aastal. Läks mööda see aasta, ja nad tulid tema juurde teisel aastal ja ütlesid temale: Kas me peame hukkuma meie isanda ees? Sest meie hõbe on otsas, ja meie omandid ja kariloomad on läinud sinu, isanda kätte, ja meile ei ole meie isanda ees midagi jäänud peale oma keha ja meie maa. Nii et me seega ei sureks sinu ees ja maa ei muutuks kõrbeks, omanda meid ja meie maa leivade asemel, ja meie ja meie maa oleme sulased Vaaraole,

anna seemet, nii et me külvaksime ja elaksime ja ei sureks, ja maa ei muutuks kõrbeks. Ja Joosep omandas kogu egiptlaste maa vaaraole, sest egiptlased müüsid oma maa vaaraole, sest nälg valitses nende üle, ja maa sai vaarao omaks. Ja ta orjastas rahva temale teenriteks Egiptuse äärmistest piiridest kuni äärmisteni. Ainult preestreite maad välja arvata ei omandanud Joosep seda, sest vaarao andis preestritele anni, ja nad sõid anni, mille vaarao neile andis, seetõttu ei müünud nad oma maad. Aga Joosep ütles kõigile egiptlastele: Vaata, ma olen täna omandanud teid ja teie maa vaaraole. Võtke enestele seemet ja külvake maa. Ja selle saak tuleb anda nii, et te annate viiendiku osa vaaraole, kuid need neli osa jäävad teile seemneks maale ja toiduks teile ning kõigile teie majades olevatele. Ja nad ütlesid: Sa oled päästnud meid, me leidsime armu meie isanda ees ja me saame vaarao sulasteks. Ja Joosep pani neile käsu kuni selle päevani Egiptuse maal Vaaraole viiendat osa anda, välja arvatud ainult preestrite maa, mis ei kuulunud Vaaraole.

Iisrael asus aga elama Egiptuse maal Gošeni piirkonnas ja nad pärisid selle, ning kasvasid ja paljunesid väga. Jaakob elas aga Egiptuse maal seitseteist aastat, ja Jaakobi eluaastad said sada nelikümmend seitse aastat. Lähenesid aga Iisraeli päevad surra, ja ta kutsus oma poja Joosepi ja ütles temale: Kui olen leidnud armu sinu ees, pane oma käsi mu reie alla ja tee mulle halastust ja tõde, et mitte mind Egiptusesse matta. Aga ma laman koos oma isadega, ja sa viid mind välja Egiptusest ning matad mind nende hauasse. Tema aga ütles: Mina teen sinu sõna järgi. Aga ta ütles: Vannu mulle, ja too vandus talle, ja Iisrael kummardas

oma kepi otsa juures.

48

Juhtus aga pärast neid sõnu, ja Joosepile teatati, et sinu isa on haige, ja võtnud kaasa oma kaks poega, Manasse ja Efraimi, tuli ta Jaakobi juurde. See teatati aga Jaakobile, öeldes: Vaata, sinu poeg Joosep tuleb sinu juurde. Ja Iisrael võttis jõudu ning istus voodile. Ja Jaakob ütles Joosepile: Minu Jumal ilmus mulle Luusas Kaanani maal ja õnnistas mind, Ja ta ütles mulle: Vaata, mina suurendan sind ja korrutab sind ning teen sind rahvaste kogudusteks, ning annan sulle selle maa ja sinu järeltulijatele pärast sind igaveseks valduseks. Nüüd seega sinu kaks poega, kes said sinule Egiptuse maal enne minu tulemist sinu juurde Egiptusesse, on minu omad; Efraim ja Manasse saavad olema minu omad nagu Ruuben ja Simeon. Aga järglased, kelle sa pärast neid sünnitad, saavad nende vendade nime ja kutsutakse nende pärandite järgi. Mina aga, kui ma tulin Mesopotaamiast Süüriast, suri sinu ema Raahel Kaanani maal, kui ma lähendasin Chabratha hipodroomi juurde, enne Efratasse jõudmist, ja ma matsin tema hipodroomile viiva tee äärde; see on Petlehem.

Nähes aga Iisrael Joosepi poegi, küsis ta: Kes need sinule on? Joosep ütles aga oma isale: Need on minu pojad, kelle Jumal mulle siin andis. Ja Jaakob ütles: Too nad minu juurde, et ma neid õnnistaksin. Iisraeli silmad olid aga vanuse tõttu nõrgenenud ja ta ei suutnud näha, ning ta tõi nad enda juurde,

suudles neid ja ümbles neid. Ja Iisrael ütles Joosepile: Vaata, ma ei ole ilma jäetud sinu näost, ja vaata, Jumal on näidanud mulle ka sinu seemet. Ja Joosep viis nad välja oma põlvedelt, ja nad kummardusid tema ees nägu maani. Võttes aga Joosep oma kaks poega, Efraimi paremale, Iisraeli vasakult, ja Manasse vasakule, Iisraeli paremalt, tõi ta nad tema juurde. Iisrael aga siritas välja parema käe ja pani selle Efraimi pea peale, kuigi see oli noorem, ja vasaku käe Manasse pea peale, ristades käed.

Ja ta õnnistas neid ja ütles: Jumal, kellele mu isad meeldisid tema ees, Aabraham ja Iisak, Jumal, kes on mind toitnud noorusest kuni selle päevani, Ingel, kes mind vabastab kõigist kurjadest, õnnistagu neid lapsi, ja nende seas kutsutagu minu nime ja minu isade nime, Aabrahami ja Iisaki, ning nad kordugu suureks hulgaks maa peal. Nähes aga Joosep, et tema isa pani oma parema käe Efraimi pea peale, tundus see temale raske, ja Joosep võttis kinni oma isa käest, et eemaldada see Efraimi pea pealt Manasse pea peale. Joosep ütles aga oma isale: Mitte nii, isa, sest see on esmasündinu – pane oma parem käsi tema pea peale. Ja ta ei tahtnud, vaid ütles: Tean, laps, tean, ja temast saab rahvas, ja tema ülendatakse, aga tema noorem vend saab suuremaks temast, ja tema järglaskond saab rahvaste paljususeks. Ja ta õnnistas neid sel päeval, öeldes: Sinu kaudu õnnistatakse Iisrael, öeldes: Tehku Jumal sind nagu Efraimi ja nagu Manasset. Ja ta asetas Efraimi Manasse ette. Iisrael ütles aga Joosepile: Vaata, mina suren, ja Jumal on teiega, ja ta pöörab teid tagasi teie isade maale. Mina aga annan sinule Sihhemi erilisena üle sinu vendade, mille võtsin amoriitide käest oma

mõõga ja vibuga.

49

Jaakob kutsus aga kokku oma pojad ja ütles neile: Koguge kokku, et ma võiksin teile öelda, mis teiega juhtub viimsetel päevadel. Koguge kokku ja kuulge mind, Jaakobi pojad, kuulge Iisraeli, kuulge oma isa. Reuben, minu esmasündinu, sina oled minu tugevus ja minu laste algus, raske kanda ja kõvasti isepäine. Oled käitunud ülbelt nagu vesi, ära keema üle, sest sa läksid üles oma isa voodile, siis sa rüvetasid voodipesu, kuhu sa läksid üles. Simeon ja Levi, vennad, panid toime ülekohtu oma valiku läbi. Nende nõukogusse ärgu tulgu minu hing ja nende koosseisu juures ärgu tülitsenud minu maks, sest oma vihas nad tapsid inimesi ja oma ihalduses nad kärpisid härja. Neetud olgu nende viha, sest see on iseseisev ja kangekaelne, ja nende meelepaha, sest see on kõvastunud. Ma jagan nad laiali Jaakobi seas ja puistan nad laiali Iisraelis. Juudah, sind kiitsid sinu vennad, sinu käed on sinu vaenlaste seljas, sinu isa pojad kummardavad sulle. Lõvipoeg Juudast, võrsust, mu poeg, sa tõusid üles; maha heitnud sa magasid nagu lõvi ja nagu lõvipoeg – kes äratab tema? Valitseja ei lõpe Juudast ega juht tema niuetest, kuni tulevad need asjad, mis on talle peidetud, ja tema on rahvaste ootus. Sidudes viinapuu külge oma varsa ja võrse külge oma eesli varsa, peseb ta viinis oma rüü ja viinamarja veres oma rõivad. Tema silmad on säravamad kui vein ja tema hambad valgemad kui piim. Zebulun asub elama rannikul ja tema kõrval

on laevade sadam, ja ta ulatub kuni Siidonini. Issachar ihalda head, puhates pärandiosade vahel. Ja nähes, et puhkus on ilus ja maa on viljakas, asetas ta oma õla vaeva alla ning sai põllumeheks. Dan mõistab kohut oma rahva üle nagu üks hõim Iisraelis. Ja olgu Dan madu teel, istudes ootamas rajal, hammustades hobuse kanna, ja ratsanik kukub tagasi, Issanda päästet oodates. Gad, rüüstekoht rüüstab teda, kuid tema rüüstab teda kannul. Asher, tema leib on rammus, ja tema annab hõrgutisi valitsejatele. Naphtali on laiali laotatud tüvi, kes annab ilu järglaskonnale. Kasvanud poeg Joosep, minu kasvanud kadestatud poeg, minu noorim poeg, pöördu tagasi minu poole. Selle vastu, keda nõu pidades nad sõimasid, ja talle kandsid viha noolte valitsejad. Ja nende vibud purustati võimsusega, ja nende käsivarte kõõlused väsisid Jaakobi valitseja käe läbi, sealt Iisraeli Võimas sinu isa Jumala juurest. Ja minu Jumal aitas sind, ja õnnistas sind taeva õnnistusega ülalt ja maa õnnistusega, mis omab kõike, rindade ja emaka õnnistuse pärast. Sinu isa ja ema õnnistused ületasid püsivate mägede õnnistused ja igaveste küngaste õnnistused, need saavad Joosepi pea peale ja tema vendade seas juhtinud mehe pea lakke. Benjamin on röövliku hunt, hommikul ta sööb veel ja õhtuks annab ta toitu. Kõik need on Jaakobi kaksteist poega, ja neid rääkis neile nende isa ning õnnistas neid, igaüht vastavalt tema õnnistusele ta õnnistas. Ja ta ütles neile: Mina liitun oma rahvaga, matke mind koos mu isadega koopasse, mis asub heti Efroni põllul, kahekordses koopas, mis asub Mamre vastas Kanaani maal, mille Aabraham omandas koopana hetitilt Efronilt hauda omandisena. Seal matusid Aabrahami ja Saara, tema naise, seal matusid Iisaki ja

Rebekat, tema naise, seal matusid Leat. Välja ja seal oleva koopa omandamisel Heti poegadelt. Ja Jaakob lõpetas oma poegadele käskimise, ja tõstes oma jalad voodi peale, ta suri ja liitus oma rahvaga.

50

Ja Joosep langes oma isa näole, nuttis tema pärast ja suudles teda. Ja Joosep käskis oma teenijatel, kes olid matustekorraldajad, matustekorraldada oma isa, ja matustekorraldajad matustekorraldas Iisraeli. Ja nad täitsid tema nelikümmend päeva, sest nii loetakse matmise päevi, ja Egiptus leinas teda seitsekümmend päeva. Kuna aga leina päevad möödusid, rääkis Joosep Vaarao valitsejatega, öeldes: Kui ma olen leidnud armu teie ees, siis rääkige minu kohta Vaarao kõrvadesse, öeldes, Minu isa vandus mind, ütledes: Hauakambris, mille ma kaevusin endale Kanaani maal, seal pead sa mind matma. Nüüd seega, üles minnes, matan ma oma isa ja naasan tagasi. Ja Vaarao ütles Joosepile: Mine üles ja mata oma isa, nagu ta pani sind vanduma. Ja Joosep läks üles matma oma isa, ja temaga läksid üles koos kõik vaarao teenrid ja tema maja vanemad, ja kõik Egiptuse maa vanemad. Ja kogu Joosepi majapidamine, tema vennad, kogu tema isa maja, tema sugulaskond ning lambad ja härjad jäeti maha Goošeni maal. Ja temaga läksid üles koos vankrid ja ratsanikud, ning laager oli väga suur. Ja nad saabusid Atadi rehealusele, mis asub Jordani teisel kaldal, ja nad pidasid tema jaoks suurt ja väga tugevat

leinat, ning ta leinab oma isa seitse päeva. Ja Kanaani maa elanikud nägid leina Atadi rehealusel ja ütlesid: See on suur lein egiptlastele. Seetõttu kutsus ta selle nime Egiptuse Lein, mis asub teispool Jordanit. Ja tema pojad tegid temale nõnda. Ja tema pojad võtsid tema üles Kanaani maale ja matsin tema kahekordse koobasse, mille Aabraham omandas koobas hauana Efroni, Heti käest, Mamre vastas. Ja Joosep pöördus tagasi Egiptusesse, tema ise ja tema vennad, ja need, kes olid koos üles läinud matma tema isa.

Nähes aga Joosepi vennad, et nende isa on surnud, ütlesid: Äkki Joosep peab meile meeles halba ja tasub meile kõik kurjused, mida me tegime temale. Ja olles Joosepi juurde saabunud, ütlesid nad: Sinu isa vandus enne oma surma, öeldes: Nõnda ütlesite Joosepile: anna andeks neile nende ebaõiglus ja patt, sest nad näitasid sulle kurja, ja nüüd võta vastu sinu isa Jumala teenrite ebaõiglus, ja Joosep nuttis, kui nad temaga rääkisid. Ja kui nad olid tema juurde tulnud, ütlesid nad: Meie teame, et oleme sinu teenrid. Ja Joosep ütles neile: Ärge kartke, sest mina olen Jumala. Teie kavandsite minu vastu kurja, aga Jumal kavandasid minu kohta head, et juhtuks nagu täna ja toidetaks suur rahvas. Ja ta ütles neile: Ärge kartke, mina toidan teid ja teie maju, ja ta julgustas neid ning rääkis nende südamesse. Ja Joosep elas Egiptuses, tema ise ja tema vennad ning kogu tema isa majapidamine, ja Joosep elas sada kümme aastat. Ja Joosep nägi Efraimi lapsi kuni kolmanda põlvkonnani, ja Makiiri, Manasse poja, pojad sündisid Joosepi reitel. Ja Joosep ütles oma vendadele: Mina suren, aga Jumal külastab teid kindlasti ja toob

teid välja sellest maast sisse maale, mille kohta Jumal vandus meie isadele Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile. Ja Joosep vandus Iisraeli poegi, öeldes: Kui Jumal teid külastab, siis viige minu luud siit endaga kaasa. Ja suri Joosep saja kümne aastaselt, ja matusid tema ning asetasid kirstu Egiptuses.

Matteuse evangeelium

1

Jeesuse Kristuse, Taaveti poja, Aabrahami poja põlvnemise raamat. Abraham sündis Iisaki, Iisak sündis Jaakobi, Jaakob sündis Juuda ja tema vennad, Juuda aga sündis Phares ja Zerah Tamarist, Phares aga sündis Hezron, Hezron aga sündis Aram, Aram aga sündis Aminadabi, Aminadab aga sündis Nahessoni, Nahesson aga sündis Salmoni. Salmon sai pojaks Boaze Rahabist, Boaz sai pojaks Obedi Ruthist, Obed sai pojaks Jesse. Jesse aga sündis kuningas David. Kuningas David aga sündis Saalomon Uuria naisest, Saalomon aga sünditas Rehabeami, Rehabeam aga sünditas Abia, Abia aga sünditas Aasa. Asa sai poja Joosafati, Joosafat sai poja Joorami, Jooram sai poja Ussia. Uzziah aga sündis Jothami, Jotham aga sündis Ahazi, Ahaz aga sündis Hesekia. Hiskia aga sündis Manasse, Manasse aga sündis Amon ja Amon sündis Josia. Joosias aga sünnitas Jekonja ja tema vennad Babüloonia pagenduse ajal.

Pärast Babüloni pagendust aga sünnitas Jekonias Sealtiieli,

Sealtiel aga sünnitas Serubbaabeli. Zerubbabel aga sündis Abiudi, Abiud aga sündis Eliakimi, Eliakim aga sündis Azori. Azor sündis Sadoki, Sadok sündis Ahimi, Ahim sündis Eliudi. Eliud aga sündis Eleazari, Eleazar aga sündis Matthani, Matthan aga sündis Jaakobi, Jaakob aga sündis Joosepi, Maarja mehe, kellest sündis Jeesus, keda kutsutakse Kristuseks. Kõik põlvkonnad seega Aabrahamist kuni Taavetini on neljateist põlvkonda, ja Taavetist kuni Babüloni väljasaatmiseni on neljateist põlvkonda, ja Babüloni väljasaatmisest kuni Kristuseni on neljateist põlvkonda.

Jeesuse Kristuse sünd aga oli nii. Tema ema Maarja oli kihlatud Joosepile, enne kui nad kokku tulid, leiti ta olevat rase Püha Vaimust. Joosep aga, tema mees, olles õiglane ja mitte tahtes teda avalikult häbistada, soovis teda salaja lahutada. Kui ta neid asju oli kaalunud, vaata, ilmus talle unenäos Issanda ingel, öeldes: Joosep, Taaveti poeg, ära karda võtta endale oma naist Maarjat, sest see, kes temas on sündinud, on Püha Vaimust. Ta kannab poega ja sa kutsud tema nimeks Jeesus, sest tema päästab oma rahva nende pattudest. See aga kõik on sündinud selleks, et täide läheks see, mis on öeldud Issanda poolt läbi prohveti, kes ütles: Vaata, neitsi saab raseaks ja sünnitab poja, ja nad kutsuvad tema nime Emmanuel, mis tõlgituna tähendab meiega Jumal.

Unest äratatud Joosep tegi nii, nagu Issanda sõnumitooja talle käskis, ja võttis oma naise. ja ei tundnud teda, kuni ta oli sünnitanud oma esmasündinud poja, ja kutsus tema nime

Jeesus.

2

Aga kui Jeesus oli sündinud Petlehemas Juudamaal kuningas Heroodese päevil, vaata, tarkade idast saabusid Jeruusalemma. öeldes: Kus on sündinud juutide kuningas? Sest nägime tema tähe idas ja tulime teda kummardama. Kuningas Herodes aga, seda kuulnud, oli häiritud ja kogu Jeruusalemm koos temaga. Ja olles kogunud kõik ülempreestrid ja rahva kirjatundjad, uuris ta nende käest, kus Kristus sünnib. Aga nad ütlesid talle: Petlemmas Juudamaal, sest nii on kirjutatud prohveti kaudu, Ja sina, Petlehem, Juuda maa, sa ei ole sugugi väikseim Juuda juhtide seas, sest sinust tuleb välja juht, kes karjatab minu rahvast Iisraeli.

Siis Herodes, olles salaja kutsunud tähemõistjad, määras nende juurest täpselt kindlaks ilmunud tähe aja. Ja olles saatnud nad Petlemma, ütles: Minge ja uurige täpselt lapse kohta, aga kui te leiate, teatage minule, et ka mina tuleksin ja kummardaksin teda. Aga need, kes olid kuningast kuulnud, läksid, ja vaata, täht, mida nad olid näinud idas, läks nende ees, kuni see tuli ja seisis seal ülal, kus oli laps. Tähte nähes aga rõõmustasid nad väga suure rõõmuga. Ja majja tulles nägid nad last koos tema ema Maarjaga, ja maha langenud kummardusid nad teda, ning oma aarete avades pakkusid nad talle kingitusi: kulda ja viirukit ja mürri. Ja olles unenäos hoiatatud mitte Herodese juurde tagasi

pöörduma, lahkusid nad teist teed pidi oma maale.

Kui nad olid tagasi tõmbunud, vaata, ilmus Issanda ingel unes Joosepile, öeldes: Tõuse üles, võta laps ja tema ema ning põgene Egiptusesse ja ole seal, kuni ma sulle ütlen, sest Herodes kavatseb otsida last, et see hävitada. Aga üles tõustes võttis ta lapse ja tema ema öösel ning lahkus Egiptusesse. Ja ta oli seal kuni Heroodese surmani, et täidetud saaks see, mis oli öeldud Issanda poolt läbi prohveti, kes ütles: Egiptusest kutsusin ma oma poja.

Siis Herodes, nähes et ta oli tarkade poolt pilatud, oli väga vihane, ja läkitades tappis kõik lapsed Petlemmas ja kõigis selle piirides, alates kaheaastasest ja allpool, vastavalt ajale, mille ta tarkadelt täpselt teada sai. Siis täideti see, mida oli öelnud prohvet Jeremija, kes ütles: Hääl Raamas kuuldi, lament ja nutmine ja suur lein, Raahel nutmas oma lapsi, ja ta ei tahtnud lohutust vastu võtta, sest neid enam ei ole.

Pärast Heroodese surma ilmus Issanda sõnumitooja unes Joosepile Egiptuses Öeldes: Olles tõusnud, võta laps ja tema ema ning mine Iisraeli maale, sest lapse hinge otsijad on surnud. Aga ärgates võttis ta lapse ja tema ema ning tuli Iisraeli maale.

Aga kui ta oli kuulnud, et Archelaos valitseb Juudamaal tema isa Heroodese asemel, kartis ta sinna minna, kuid unes hoiatatud saanud, tõmbas ta tagasi Galilea paika. Ja tulles elas ta linnas, mida kutsutakse Naatsaretiks, et täidetud saaks see, mis oli

öeldud prohvetite kaudu, et teda kutsutakse Naatsaretlaseks.

3

Aga nendel päevadel tuleb ristija Johannes, kuulutades Juudamaa kõrbes. ja ütles: Parandage meelt, sest taevade kuningriik on lähedale tulnud. See nimelt on see, kellest rääkis prohvet Jesaja, öeldes: hüüdja hääl kõrbes, valmistage teed Issandale, tehke sirgeteks tema rajad.

Aga Johannesel endal oli rõivas kaamelite karvadest ja nahkvöö ümber vöö, aga tema toit oli rohutirtsud ja metsimesi. Siis läks tema juurde Jeruusalemm ja kogu Juudamaa ning kogu Jordani ümberkaudne piirkond. Ja neid ristiti Jordanis tema poolt, tunnistades oma patte.

Nähes aga paljusid variseridest ja saduseridest tulevat tema ristimise juurde, ütles ta neile: Rästikute järglased, kes näitas teile, kuidas põgeneda eesseisvast vihast? Tehke seega meeleparandusele väärilist vilja. Ja ärge arvake endamisi öelda: Meil on isaks Aabraham. Sest ma ütlen teile, et Jumal suudab neist kividest üles äratada lapsi Aabrahamile. Juba asub aga kirves ka puude juure juures, iga puu seega, mis ei kanna head vilja, raiutakse maha ja visatakse tulle.

Mina tõesti ristin teid vees meeleparanduseks, aga see, kes tuleb pärast mind, on minust tugevam, kelle sandaale ma ei ole

võimeline kandma, tema ristib teid Pühas Vaimus ja tules. Kelle viskamislabidat on tema käes ja ta puhastab põhjalikult oma rehealuse, ja ta kogub oma teravilja aita, aga aganad ta põletab kustumatus tules.

Siis tuleb Jeesus Galileast Jordani jõe äärde Johannese juurde, et tema poolt ristitud saada. Aga Johannes takistas teda, öeldes: Mina vajan sinu käest ristitud saada, ja sina tuled minu juurde? Vastates aga ütles Jeesus temale: Lase praegu, sest nii on meile sobiv täita kogu õiglus. Siis lubas ta teda. Ja ristitud olnud Jeesus läks kohe üles veest, ja vaata, taevad avati talle, ja ta nägi Jumala Vaimu laskumas nagu tuvi ja tulemas tema peale. Ja vaata, hääl taevast ütles: See on minu armastatud poeg, kelles ma olen leidnud heameele.

4

Siis Jeesus viidi Vaimu poolt kõrbe, et kuradi poolt kiusatust saada. Ja olles paastunud nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd, sai ta hiljem näljaseks. Ja temale lähenedes ütles kiusaja: Kui sa oled Jumala Poeg, ütle, et need kivid saaksid leivadeks. Aga tema vastas ja ütles: On kirjutatud: inimene ei ela üksnes leivast, vaid igast sõnast, mis väljub Jumala suust. Siis võtab kurat ta kaasa pühasse linna ja seab ta templi nurgale. Ja ta ütleb temale: Kui sa oled Jumala Poeg, viska end alla, sest on kirjutatud, et ta käsib oma saadikutel sinu kohta, ja nad tõstavad sind kätel, et sa ei komistaks oma jalga kivi vastu.

Jeesus ütles temale jälle: On kirjutatud: sa ei kiusa Issandat, oma Jumalat.

Jälle võtab kurat ta kaasa väga kõrgele mäele ja näitab talle kõiki maailma kuningriike ja nende au. Ja ta ütleb temale: Need kõik ma annan sinule, kui sa langedes kummardad mind. Siis ütles Jeesus temale: Mine minust ära, saatan, sest on kirjutatud: Issandat, oma Jumalat, pead sa kummardama ja teda üksi pead sa teenima. Siis kurat lubas ta lahti, ja vaata, saadikud lähenesid ja teenisid teda.

Kui aga Jeesus kuulis, et Johannes oli üles antud, taandus ta Galileasse. Ja olles maha jätnud Naatsareti, tuli ta ja asus elama Kapernaumasse, mis asus mere ääres Sebuloni ja Naftali piirides. nii et täidetud saaks see, mis öeldi prohvet Jesaja kaudu, kes ütles: Sebuluni maa ja Neftali maa, mere tee, Jordani teisel pool, paganate Galilea, Rahvas, kes istus pimeduses, nägi suurt valgust, ja neile, kes istusid surma maal ja varjus, tõusis valgus.

Alates sellest ajast hakkas Jeesus kuulutama ja ütlema: Parandage meelt, sest taevariik on lähedal.

Kõndides Galilea mere ääres nägi ta kahte venda, Siimonit, keda kutsuti Peetruseks, ja Andreast, tema venda, kes heitsid võrku merre, sest nad olid kalurid. Ja ta ütleb neile: Tulge minu järele ja ma teen teist inimeste kalurid. Nad aga jätsid kohe võrgud maha ja järgnesid talle. Ja minnes sealt edasi, nägi ta teised kaks

venda, Jaakobust, Sebedeuse poja, ja Johannest, tema venda, paadis koos nende isa Sebedeusega parandamas oma võrke, ja ta kutsus neid. Aga nad jätsid kohe maha laeva ja oma isa ning järgnesid talle.

Ja Jeesus käis ringi terves Galileas, õpetades nende kogudustes ja kuulutades kuningriigi head sõnumit ning teenides kõiki haigusi ja kõiki vaevusi rahva seas. Ja tema kuulsus levis kogu Süüriasse, ja tõid temale kõik halvasti olevad, mitmesuguste haiguste ja piinadega vaevatud, deemonite poolt valdatud, epileptikud ja halvatuid, ja ta tervendas neid. Ja paljud rahvahulgad järgnesid talle Galileast, Dekapolisest, Jeruusalemmast, Juudamaast ja teispool Jordanit.

5

Nähes aga rahvahulki, läks ta üles mäele, ja kui ta oli maha istunud, lähenesid temale tema õpilased. Ja avanud oma suu, õpetas ta neid, öeldes: Õnnistatud on need, kes on vaesed vaimult, sest nende päralt on taevariik. Õnnistatud on leinajad, sest neid lohytatakse. Õnnistatud on alandlikud, sest nemad pärivad maa. Õnnistatud on need, kes näljasid ja januvad õigust, sest nad saavad rahuldatud. Õnnistatud on halastajad, sest nemad saavad halastust. Õnnistatud on puhtad südamelt, sest nemad näevad Jumalat. Õnnistatud on rahumeistrid, sest neid kutsutakse Jumala poegadeks. Õnnistatud on need, keda taga kiusatakse õiguse pärast, sest nende oma on taevariik.

Õnnistatud olete te, kui teid teotakse ja taga kiustatakse ning teie vastu räägitakse valetades igasugust kurja sõna minu pärast. Rõõmustage ja hõiskake, sest teie tasu on suur taevas, sest nii kiusati taga prohveteid, kes olid enne teid.

Teie olete maa sool, kuid kui sool muutub maituks, millega seda soolatakse? See ei kõlba enam millekski muuks, kui et visata välja ja lasta inimestel tallata. Teie olete maailma valgus. Linn ei saa peitu jääda, kui see asub mäel. Ega nad süüta lampi ja pane seda korvi alla, vaid lambialuse peale, ja see paistab kõigile majas olevatele. Nõnda paistku teie valgus inimeste ees, et nad näeksid teie häid tegusid ja austaksid teie Isa, kes on taevastes.

Ärge arvake, et ma tulin seadust või prohveteid hävitama; ma ei tulnud hävitama, vaid täitma. Tõesti, sest ma ütlen teile: enne kui möödub taevas ja maa, ei möödub seadusest ära üks joota ega üks kriips, enne kui kõik on sündinud. Kes kui siis lõhub ühe neist vähimaid käskudest ja õpetab nii inimesi, kutsutakse vähimaks taevakuningriigis; kes aga teeb ja õpetab, see kutsutakse suureks taevakuningriigis. Ma ütlen teile, et kui teie õigus ei ületa kirjatundjate ja variseride oma, siis te ei sisene taevariiki. Te olete kuulnud, et muistsetele oli öeldud: Sa ei tohi tappa, ja kes tapab, see on kohtu all süüdi. Mina aga ütlen teile, et igaüks, kes on vihane oma vennale asjata, on süüdi kohtuotsuse ees, kes aga ütleb oma vennale raka, on süüdi nõukogu ees, kes aga ütleb rumal, on süüdi gehenna tule ees. Kui seega sa pakud oma anni altarile ja seal mäletad, et sinu vendadel on midagi sinu vastu, Jäta oma and sinna altari ette ja

mine esmalt leppima oma vennaga, ja siis tulles ohverda oma and. Ole oma vastase vastu kiiresti heatahtlik, kuni sa oled temaga teel, et vastane sind kunagi ei annaks üle kohtunikule ja kohtunik ei annaks sind üle abilisele ning sind ei heidetaks vangimajja. Tõesti ütlen sulle, sa ei lähe sealt välja enne, kui oled tagasi maksnud viimse veerandpenni.

Te olete kuulnud, et muistsetele öeldi: sa ei tohi abielu rikkuda. Mina aga ütlen teile, et igaüks, kes vaatab naist, et himustada teda, on juba teinud abielurikkumise temaga oma südames. Kui aga sinu parem silm põhjustab sind komistama, kisu see välja ja viska see eemale sinust, sest see on sinule kasulik, et hukkuks üks sinu jäsemetest ja mitte kogu sinu keha heidetaks gehenasse. Ja kui sinu parem käsi paneb sind komistama, siis lõika see maha ja viska see endalt ära, sest sinule on kasulik, et hukkuks üks sinu jäsemetest ja mitte kogu sinu keha heidetaks gehennasse.

Öeldi aga: kes lahutab oma naise, andku talle lahutuskiri. Mina aga ütlen teile, et kes lahutab oma naise, välja arvatud hooramise pärast, teeb temast abielurikkuja, ja kes abiellub lahutatud naisega, rikub abielu.

Jälle te kuulsite, et muistsetele öeldi: sa ei vannu valelikult, vaid täidad Issandale oma vanded. Mina aga ütlen teile mitte vanduda üldse, ega taeva juures, sest see on Jumala troon. Ega maa peal, sest see on tema jalgade jalaalune, ega Jeruusalemma peal, sest see on suure kuninga linn. Ega vannu oma pea peale,

sest sa ei suuda teha ühtegi juuksekarvagi valgeks ega mustaks. Olgu aga teie sõna jah jah, ei ei, kuid üleliigne neist on kurjast.

Te kuulsite, et on öeldud: silm silma eest ja hammas hamba eest, Mina aga ütlen teile mitte seista vastu kurjale, vaid kes iganes sind lööb paremale põsele, pööra temale ka teine. Ja sellele, kes tahab sinuga kohut käia ja sinu tuunika võtta, luba tal võtta ka ülerõivas. Ja kes iganes sind sunnib ühte miili, mine temaga kaks. Sellele, kes sinult küsib, anna, ja ära pöördu ära sellest, kes tahab sinult laenata.

Te kuulsite, et on öeldud: armasta oma ligimest ja vihka oma vaenlast. Mina aga ütlen teile: armastage oma vaenlasi, õnnistage neid, kes teid neavad, tehke head neile, kes teid vihkavad, ja palvetage nende eest, kes teid halvasti kohtelevad ja teid taga ajavad. nii et te saaksite oma taevase Isa poegadeks, sest tema päike tõuseb kurjade ja heade üle ning ta laseb sadada õigete ja ebaõigete peale. Kui te armastate neid, kes teid armastavad, mis palk teil on? Eks ka maksukogujad tee seda sama? Ja kui te tervitate ainult oma sõpru, mis erilist te teete? Eks ka maksukogujad tee samamoodi? Olge seega teie täiuslikud, nagu teie taevane Isa on täiuslik.

6

Pöörake tähelepanu, et te ei teeks oma heategevust inimeste ees selleks, et nad teid näeksid, sest muidu ei ole teil tasu oma Isa

juures, kes on taevastes. Kui sa siis teed halastust, ära helista trompetit enda ees, nagu silmakirjatsejad teevad koguduste ja tänavate sees, et nad oleksid inimeste poolt ülistatud. Tõesti ütlen teile, nad on juba saanud oma tasu. Aga sina tehes heategevust, ärgu teadku sinu vasak käsi, mida teeb sinu parem käsi. nii et sinu heategevus oleks salajane, ja sinu isa, kes näeb salajast, maksab sulle tagasi avalikult.

Ja kui sa palvetad, ära ole nagu silmakirjatsejad, sest nad armastavad koguduste sees ja tänavate nurkades seistes palvetada, et nad ilmuksid inimestele. Tõesti ma ütlen teile, et nad on juba saanud oma tasu. Sina aga, kui palvetad, sisene oma siseruumi ja sulgenud oma ukse, palveta oma Isa poole, kes on salajases, ja sinu Isa, kes näeb salajases, annab sulle tagasi avalikult.

Palvetades aga ärge lallitage nagu paganad, sest nad arvavad, et nende sõnaderohkuse pärast kuuldakse neid. Ärge seega olge nende sarnased, sest teie Isa teab, mida te vajate, enne kui te teda palute. Nõnda seega palvetage teie: Meie Isa, kes on taevastes, pühitsetud olgu sinu nimi, Tulgu sinu kuningriik, sündigu sinu tahe, nagu taevas, nii ka maa peal. Meie igapäevase leiva anna meile täna Ja anna meile andeks meie võlad, nagu ka meie anname andeks oma võlglastele. Ja ära vii meid kiusatusse, vaid päästa meid kurjast. Sest sinu on kuningriik ja vägi ja au igavesti, aamen.

Kui te sest andeks annate inimestele nende üleastumised, siis

annab ka teile andeks teie taevane Isa. Kui aga te ei andesta inimestele nende üleastumisi, ei andesta ka teie isa teie üleastumisi.

Kui aga te paastute, ärge olge nagu silmakirjatsejad kurvameelsed, sest nad moonutavad oma nägusid, et ilmuksid inimestele paastumas. Tõesti ütlen ma teile, et nad on saanud oma palga. Sina aga paastudes võida oma pead ja pese oma nägu, nii et sa ei ilmuks inimestele paastumas, vaid oma isale, kes on salajases, ja sinu isa, kes näeb salajases, annab sulle tagasi avalikult.

Ärge koguge endale aardeid maa peale, kus koiöö ja rooste hävitab ja kus vargad murravad sisse ja varastavad, Koguge aga endale aardeid taevas, kus ei koiöö ega rooste hävita, ja kus vargad ei murra läbi ega varasta, Kus teie aare on, seal on ka teie süda.

Keha lamp on silm, kui siis sinu silm puhas on, saab sinu terve keha valgusest täis. Kui aga sinu silm on kuri, siis saab sinu terve keha pimedaks. Kui siis valgus, mis on sinus, on pimedus, siis kui suur on see pimedus!

Keegi ei suuda teenida kahte isandat, sest ta kas vihkab ühte ja armastab teist, või hoiab kinni ühest ja põlgab teist. Te ei suuda teenida Jumalat ja rikkust.

Seetõttu ütlen ma teile, ärge muretsege oma hinge pärast, mida

te sööte ja mida te joote, ega oma keha pärast, mida te kannate, eks ole hing rohkem kui toit ja keha rohkem kui riietus? Vaadake taeva linde, sest nad ei külva ega lõika ega kogu aita, ja teie taevane Isa toitab neid – kas teie ei ole palju väärtuslikumad kui nemad? Kes aga teist muretsedes suudab lisada oma elueale ühe küünra? Ja miks te muretsete rõivastuse pärast? Vaadake põllu liiliaid, kuidas nad kasvavad: nad ei vaeva ega ketra. Ütlen aga teile, et isegi Soolomon kogu oma au sees ei olnud riietatud nagu üks neist. Kui aga Jumal nii riietab välja rohtu, mis täna on olemas ja homme ahju heidetakse, eks siis palju enam teid, te väheusklikud? Ärge seega muretsege, öeldes: Mis me sööme või mis me joome või mis me kanname? Kõiki neid asju otsivad ju paganad, teab ju teie taevane Isa, et te vajate seda kõike. Otsige aga esmalt Jumala kuningriiki ja tema õigust, ja kõik need asjad antakse teile. Ärge seega muretsege homme pärast, sest homme muretseb iseenda pärast, päevale piisab selle oma kurjusest.

7

Ärge mõistke kohut, et teid ei mõistetaks kohut. Sest millise kohtuotsusega te mõistate, sellega mõistetakse teid, ja millise mõõduga te mõõdate, sellega mõõdetakse teile. Mis aga sa näed põrmu oma venna silmas, aga palki oma silmas sa ei märka? Või kuidas sa ütled oma vennale: Luba mul ajada välja puru sinu silmast, ja vaata, palk on sinu silmas? Silmakirjatseja, viska välja kõigepealt palk oma silmast, ja siis näed selgelt, et visata välja pilbas oma venna silmast.

Ärge andke pühast koertele ega heitke oma pärleid sigade ette, et nad ei tallaks neid oma jalgade all ja pöördudes teid lõhki ei rebiks.

Küsige, ja teile antakse; otsige, ja te leiate; koputage, ja teile avatakse. Sest iga paluja saab ja otsija leiab ja koputajale avatakse. Või kes teist on selline inimene, kes annaks oma pojale kivi, kui poeg küsib leiba? Ja kui ta küsib kala, kas ta annab talle mao? Kui siis teie, olles kurjad, teate anda häid ande oma lastele, kui palju enam annab teie Isa, kes on taevas, häid asju neile, kes temalt paluvad?

Kõik seega, mida te tahaksite, et inimesed teile teeksid, tehke ka teie neile, sest see on seadus ja prohvetid.

Astuge sisse läbi kitsast väravast, sest lai on värav ja avar on tee, mis viib hävingusse, ja paljud on need, kes sisenevad läbi selle. Kui kitsas on värav ja vaevatud on tee, mis viib ellu, ja vähesed on need, kes seda leiavad.

Pöörake aga tähelepanu valeprofetitele, kes tulevad teie juurde lambaste riietes, kuid seestpoolt on nad röövhundid. Nende viljadest te tunnete neid ära. Kas nad koguvad ogadest viinamarju või ohaktest viigimarju? Nii teeb iga hea puu ilusaid vilju, aga mädanenud puu teeb kurje vilju. Hea puu ei suuda tuua kurje vilju ega mädanenud puu tuua ilusaid vilju. Iga puu, mis ei tee head vilja, raiutakse maha ja visatakse tulle. Seega nende viljadest tunnete te nad ära.

Mitte kõik, kes ütleb minule Issand, Issand, ei sisene taevariiki, vaid see, kes teeb minu Isa tahtmist, kes on taevas. Paljud ütlevad mulle sel päeval: Issand, Issand, kas me ei prohveteerinud sinu nimel ja kas me ei ajanud välja deemoneid sinu nimel ja kas me ei teinud palju vägesid sinu nimel? Ja siis ma tunnistan neile, et ma ei ole teid kunagi tundnud: lahkuge minu juurest, te seadusetuse tegijad!

Igaüks seega, kes kuuleb neid minu sõnu ja teeb neid, võrdan ma targa mehega, kes ehitas oma maja kaljule. Ja vihm tuli alla ja jõed tulid ning tuuled puhusid ja ründasid seda maja, kuid see ei kukkunud, sest see oli rajatud kaljule. Ja igaüks, kes kuuleb neid minu sõnu ja ei tee neid, võrreldakse rumala mehega, kes ehitas oma maja liivale. Ja vihm tuli alla ja jõed tulid ning tuuled puhusid ja lõid vastu seda maja, ja see kukkus, ja selle kukkumine oli suur.

Ja juhtus, kui Jeesus need sõnad lõpetas, et rahvahulgad olid hämmastunud tema õpetuse üle. Sest ta õpetas neid kui autoriteeti omav, ja mitte nagu kirjatundjad.

8

Kui ta oli mäelt alla tulnud, järgnesid talle paljud rahvahulgad. Ja vaata, pidalitõbine tuli ja kummardas talle, öeldes: Issand, kui sa tahad, suudad sa mind puhastada. Ja sirutanud käe välja, puudutas Jeesus teda, öeldes: Tahan, saagu puhtaks. Ja kohe

puhastati tema pidalitõbi. Ja Jeesus ütleb temale: Vaata, ära ütle kellelegi, vaid mine näita ennast preestri ja paku kingitus, mille Mooses käskis, tunnistuseks neile.

Kui ta oli Kapernaumisse sisenenud, lähenesid temale sajanik, paludes teda ja ütles: Isand, minu teenija on majas halvatud, kohutavalt piinatud. Ja Jeesus ütleb temale: Mina tulen ja tervendan ta. Ja vastates ütles sajanik: Issand, ma ei ole võimeline, et sa siseneksid minu katuse alla, aga ütle ainult sõnaga, ja mu teenija saab terveks. Sest ka mina olen mees autoriteediga, kellel on enda all sõdureid, ja ma ütlen ühele: Mine! ja ta läheb, ja teisele: Tule! ja ta tuleb, ja oma orjale: Tee seda! ja ta teeb. Seda kuuldes aga Jeesus imestas ja ütles neile, kes järgnesid: Tõesti ütlen teile, isegi Iisraelis ei ole ma leidnud nii suurt usku. Ütlen aga teile, et paljud idast ja läänest tulevad ning lamavad koos Aabrahami, Iisaki ja Jaakobiga taevakuningriigis. Aga kuningriigi pojad visatakse välja välimisse pimedusesse, seal on nutmine ja hammaste krigistamine. Ja Jeesus ütles sadanikule: Mine, ja nagu sa oled uskunud, nii olgu sinule. Ja tema teenija sai terveks sel hetkel.

Ja kui Jeesus oli tulnud Peetruse majja, nägi ta tema ämmä lamamas palavikus. Ja ta puudutas tema kätt, ja palavik lahkus temast, ja ta tõusis üles ning teenis teda. Õhtul aga tõid nad temale palju kurjast vaimust vaevatud inimesi, ja ta ajas vaimud välja sõnaga ning tervendas kõik, kes olid haiged. Nii et täidetud saaks see, mis öeldud oli läbi prohvet Jesaja, kes ütles: tema võttis meie nõrkused ja kandis haigused.

Nähes aga paljusid rahvahulki enda ümber, käskis Jeesus minna teisele poole. Ja üks kirjatundja lähenedes ütles temale: Õpetaja, ma järgnen sinule, kuhu iganes sa lähed. Ja Jeesus ütleb temale: rebased omavad koobad ja taeva linnud pesad, aga inimese pojal ei ole, kuhu pead panna. Teine tema jüngritest aga ütles temale: Issand, luba mul esmalt minna ja matta oma isa. Aga Jeesus ütles temale: Järgi mind ja lase surnuil matta oma surnuid.

Ja kui ta oli paati sisenenud, järgnesid talle tema õpilased. Ja vaata, suur maavärin juhtus merel, nii et laev kattus lainete alla, kuid tema magas. Ja tema jüngrid lähenesid ning äratasid teda, öeldes: Issand, päästa meid, me hukkume! Ja ta ütleb neile: Miks te olete arglikud, väheusklikud? Siis ta tõusis, manitses tuuli ja merd, ning saabus suur vaikus. Aga inimesed imestasid öeldes: Mis laadi on see, et isegi tuuled ja meri kuuletuvad talle?

Ja kui ta oli tulnud üle teisele poole Gergeseenlaste maale, kohtasid teda kaks kurjast vaimust vaevatud, kes tulid välja haudadest, väga ohtlikud, nii et keegi ei suutnud mööda minna sellest teest. Ja vaata, nad karjusid öeldes: Mis meil on sinuga, Jeesus, Jumala Poeg? Kas sa tulid siia enne aega meid piinama? Kaugel nende juurest karjatas suur sigade kari. Aga deemonid palusid teda, öeldes: Kui sa ajad meid välja, luba meil minna sigade karja. Ja ta ütles neile: Minge. Need aga, välja minnes, läksid sigade karja, ja vaata, kogu sigade kari tormas järsaku mööda merre ja surid vetes. Aga karjatajad põgenesid, ja linna minnes teatasid nad kõigest ning deemonidest vaevatud

meestest. Ja vaata, kogu linn läks välja Jeesust vastu, ja nähes teda, palusid nad, et ta lahkuks nende piiridest.

9

Ja olles paati sisenenud, ületas ta üle ja tuli oma linna. Ja vaata, nad tõid temale halvatut, kes lebas voodil, ja Jeesus, nähes nende usku, ütles halvatule: Ole julge, laps, sinu patud on sulle andeks antud. Ja vaata, mõned kirjatundjatest ütlesid enestes: See jumalateotab. Ja nähes Jeesus nende mõtteid, ütles: Miks te mõtlete kurja oma südametes? Mis on sest lihtsam, öelda: Sinu patud on andeks antud või öelda: Tõuse üles ja kõnni? Aga selleks, et te teaksite, et inimese pojal on autoriteet maa peal patte andestada, siis ütleb ta halvatule: Tõuse üles, võta oma voodi ja mine oma majja. Ja olles tõusnud, läks ta oma majja. Nähes aga seda, imeldasid rahvahulgad ja ülistasid Jumalat, kes oli andnud sellise autoriteedi inimestele.

Ja Jeesus sealt möödudes nägi inimest istumas maksukoguja putka juures, keda kutsuti Matteuseks, ja ütles temale: Järgne minule. Ja tõustes järgnes ta temale. Ja juhtus nii, et kui ta majas lamas, tulid paljud maksukogujad ja patused ning lamasid koos Jeesuse ja tema õpilastega. Ja variserid nähes ütlesid tema jüngritele: Miks teie õpetaja sööb koos maksukogujate ja patustega? Aga Jeesus, seda kuulnud, ütles neile: Terved ei vaja arsti, vaid haiged. Aga minge ja õppige, mis see on: halastust tahan, mitte ohvrit. Sest ma ei tulnud kutsuma õigeid, vaid

patuseid meeleparandusele.

Siis tulid tema juurde Johannese jüngrid ja ütlesid: Miks meie ja variserid paastume palju, aga sinu jüngrid ei paastu? Ja Jeesus ütles neile: Kas pulmasaali pojad võivad leinama olla seni, kuni peigmees on nende juures? Aga tulevad päevad, mil peigmees võetakse nende juurest ära, ja siis nad paastuvad. Mitte keegi aga ei pane kahandamata riide paika vana rõiva peale, sest see võtab ära rõivast ja hullem rebend tekib. Ega nad viska uut veini vanasse leilidesse, sest muidu purunevad leilid ja vein valatakse välja ning leilid hukkuvad, vaid uut veini visatakse uutesse leilidesse ja mõlemad säilivad.

Kui tema neile neid asju rääkis, vaata, üks valitseja lähenedes kummardas teda, öeldes: Minu tütar just nüüd suri, aga tule, pane oma käsi tema peale ja ta elab. Ja Jeesus tõusis ja järgnes temale ning tema jüngrid. Ja vaata, naine, kes oli kannatanud verejooksust kaksteist aastat, lähenedes tagant, puudutas tema rõiva narmast. Ta ütles ju eneses: Kui ma ainult puudutan tema rõivast, saan ma päästetud. Aga Jeesus pöördus, nägi teda ja ütles: Võta julgust, tütar, sinu usk on sind päästnud. Ja naine sai terveks sellest tunnist. Ja kui Jeesus oli tulnud valitseja majja ja näinud flöödi mängijaid ning häiritud rahvahulka, ütleb ta neile, Taanduge, sest tüdruk ei ole surnud, vaid magab. Ja nad naersid tema üle. Kui aga rahvahulk oli välja aetud, sisenes ta ja haaras tema käest, ja tüdruk tõusis üles. Ja see kuulujutt levis terves selles maakonnas.

Ja kui Jeesus sealt möödus, järgnesid talle kaks pimedat, kes hüüdsid ja ütlesid: Halasta meie peale, Taaveti poeg! Kui ta oli majja tulnud, lähenesid temale pimedad, ja Jeesus ütleb neile: Kas te usute, et ma suudan seda teha? Nad ütlevad temale: Jah, Issand. Siis ta puudutas nende silmi, öeldes: Teie usu kohaselt sündigu teile. Ja nende silmad avati ning Jeesus hoiatas neid rangelt, öeldes: vaadake, et mitte keegi ei saaks teada. Aga need, kes olid välja läinud, levitasid uudist tema kohta terves selles maal.

Kui nad aga välja läksid, vaata, toodi temale tumm, deemonist vaevatud inimene. Ja kui deemon oli välja aetud, rääkis tumm, ja rahvahulgad imetlesid, öeldes, et mitte kunagi pole sellist Iisraelis ilmunud. Aga variserid ütlesid: Deemonite valitseja väel ta ajab välja deemoneid.

Ja Jeesus käis ringi kõikides linnades ja külades, õpetades nende kogudustes ja kuulutades kuningriigi head sõnumit ning teenides kõiki haigusi rahva seas.

Nähes aga rahvahulki, tundis ta nende pärast kaastunnet, sest nad olid väsinud ja maha heidetud nagu lambad, kellel ei ole karjast. Siis ütleb ta oma jüngritele: Lõikus on tõepoolest suur, aga töölisi on vähe. Paluge seega lõikuse Issandat, et ta saadaks töölisi oma lõikusele.

10

Ja olles kutsunud kokku oma kaksteist jüngrit, andis ta neile autoriteedi rüvedate vaimude üle, et neid välja ajada ja ravida kõiki haigusi ja kõiki tõbesid. Kaheteistkümne apostli nimed on need: esimene Siimon, keda kutsutakse Peetruseks, ja Andreas, tema vend, Jaakobus, Sebedeuse poeg, ja Johannes, tema vend, Philip ja Bartolomeus, Toomas ja Matteus maksukoguja, Jaakobus Alfeuse poeg ja Lebbeus, keda kutsuti Taddeuseks, Siimon Kaananit ja Juuda Iskariot, kes ka andis ta üle.

Neid kaksteist läkitas Jeesus, olles käskinud neile: Rahvaste teele ärge minge ja samaarlaste linna ärge sisenege. Minge aga pigem kadunud lammaste poole Iisraeli majast. Minnes aga kuulutage, öeldes, et taevariik on lähedale tulnud. Haigeid ravige, pidalitõbiseid puhastage, surnuid äratage üles, kurje vaime ajage välja; tasuta te saite, tasuta andke. Ärge omandage kulda ega hõbedat ega pronksi oma vöödesse. Mitte kotti teele ega kahte tuunikat ega sandaale ega keppi, sest töötegija on väärt oma toitu. Millisesse linna või külla te ka ei läheks, uurige välja, kes seal väärikas on, ja jääge sinna, kuni te lahkute. Sisenedes aga majja tervitage seda, ütledes: Rahu sellele majale. Ja kui maja on tõesti väärikas, siis tulgu teie rahu selle peale, aga kui see ei ole väärikas, siis pöördugu teie rahu tagasi teie juurde. Ja kes ei võta teid vastu ega kuule teie sõnu, siis välja minnes sellest majast või sellest linnast raputage tolm oma jalgadelt. Tõesti ütlen ma teile: talutavam on Soodoma ja Gomorra maale kohtupäeval kui sellele linnale.

Vaata, mina saadan teid nagu lambad huntide sekka, olge seega

targad nagu maod ja süütud nagu tuvid. Olge aga inimeste suhtes ettevaatlikud, sest nad annavad teid üle kohtutesse ja oma koguduste sees nad piitsutavad teid, Ja teid viidakse juhtide ja kuningate ette minu pärast tunnistuseks neile ja rahvastele. Aga kui nad teid üle annavad, ärge muretsege, kuidas või mida te kõneleda, sest teile antakse sel tunnil, mida te kõneleda. Sest mitte teie ei ole need, kes räägivad, vaid teie Isa Vaim on see, kes räägib teie sees. Reostab aga vend venna surma ja isa lapse, ja lapsed tõusevad üles vastu vanemaid ja surmavad neid, Ja teid vihavad kõik minu nime pärast, aga see, kes peab vastu lõpuni, see päästetakse. Kui aga teid selles linnas taga kiusatakse, põgenege teise, sest tõesti ütlen ma teile, te ei jõua läbi käia Iisraeli linnu, enne kui tuleb Inimese Poeg. Õpilane ei ole üle oma õpetaja ega ori üle oma isanda. Õpilasele on piisav, et ta saab nagu tema õpetaja, ja orjale, et ta saab nagu tema isand. Kui majaisandat kutsuti Beelzebuliks, kui palju enam siis tema kodakondlasi! Ärge seega kartke neid, sest ei ole midagi kaetud, mis ei tuleks avalikuks, ja peidetud, mis ei saaks teatavaks. Mida ma ütlen teile pimeduses, öelge valguses, ja mida kõrva kuulete, kuulutage katuste peal. Ja ärge kartke neid, kes tapavad keha, aga hinge ei suuda tappa, vaid kartke pigem seda, kes suudab nii hinge kui ka keha hävitada põrgus. Kas kaks varblast ei müüda assarioni eest? Ja üks neist ei lange maa peale ilma teie Isata. Teie pea karvad on aga kõik loetud. Ärge seega kartke, teie olete palju väärtuslikumad kui varblased.

Iga, kes seega tunnistab mind inimeste ees, tunnistan ka mina teda oma Isa ees, kes on taevas. Kes aga mind inimeste ees eitab,

eitan ka mina tema ees mu Isa, kes on taevastes.

Ärge arvake, et ma tulin tooma rahu maa peale; ma ei tulnud tooma rahu, vaid mõõka. Sest ma tulin lahutama inimest tema isast ja tütart tema emast ning miniät tema ämmast. Ja inimese vaenlased on tema koduliikmed.

Kes armastab isa või ema enam kui mind, ei ole mind väärt, ja kes armastab poega või tütart enam kui mind, ei ole mind väärt, Ja kes ei võta oma risti ja järgne minu järel, ei ole mind väärt. See, kes on leidnud oma hinge, kaotab selle, ja see, kes on kaotanud oma hinge minu pärast, leiab selle.

See, kes teid vastu võtab, võtab vastu mind, ja see, kes mind vastu võtab, võtab vastu selle, kes mind läkitas. See, kes võtab vastu prohveti prohveti nimel, saab prohveti tasu, ja see, kes võtab vastu õiglase õiglase nimel, saab õiglase tasu. Ja kes iganes annab ühele neist väikestest tassitäie külma vett ainult jüngri nimel, tõesti ütlen ma teile, ta ei kaota kindlasti oma palka.

11

Ja sündis, kui Jeesus oli lõpetanud oma kaheteistkümne jüngri juhendamise, et ta lahkus sealt õpetama ja kuulutama nende linnades.

Aga Johannes, olles vanglas kuulnud Kristuse tegudest, saatis

kaks oma jüngrit Ta ütles temale: Kas sina oled see, kes tuleb, või peaksime teist ootama? Ja vastates ütles Jeesus neile: Minge ja teatage Johannesele, mida kuulete ja näete. Pimedad näevad jälle ja lonkavad kõnnivad, pidalitõbised puhastatakse ja kurdid kuulevad, surnud äratatakse üles ja vaestele kuulutatakse head sõnumit. Ja õnnistatud on see, kes ei solvu minus.

Nende aga minema minnes alustas Jeesus rääkima rahvahulkadele Johannese kohta: Mida te läksite kõrbe vaatama? Tuule poolt raputatavat pilliroogu? Aga mida te välja tulite nägema? Inimest, kes on riietatud pehmetes riietes? Vaata, need, kes kannavad pehmeid rõivaid, on kuningate majades. Aga mida te välja tulite nägema? Prohvetit? Jah, ütlen teile, ja enamat kui prohvetit. Sest tema on see, kellest on kirjutatud: Vaata, mina saadan oma käskjalg su palge ette, kes valmistab su tee su ees.

Tõesti ütlen teile, ei ole tõusnud naiste sündinutest suuremat kui Ristija Johannes, aga väikseim taevariigi sees on suurem kui tema. Alates aga Ristija Johannese päevadest kuni praeguseni taevariik sunnib end läbi, ja vägivallatsejad haaravad seda. Kõik prohvetid ja seadus prohveteerisid kuni Johanneseni. Ja kui te tahate seda vastu võtta, siis tema on Eelija, kes peab tulema. See, kellel on kõrvad kuulmiseks, kuulgu.

Kellega aga võrdlen ma seda põlvkonda? See on sarnane lastele, kes istuvad turuplatsidel ja hüüavad oma kaaslastele ning ütlevad, Me mängisime teile flööti, ja te ei tantssinud, me

laulsime teile leinalaulu, ja te ei leinanud. Sest tuli Johannes, kes ei söönud ega joonud, ja nad ütlevad: Tal on deemon. Tuli inimese Poeg söömas ja joomas, ja nad ütlevad: Vaata, inimene, kes on ahmija ja joomar, maksukogujate sõber ja patuste sõber. Ja tarkus sai õigustatud oma laste kaudu.

Siis hakkas ta laitma linnu, kelles tehti tema kõige võimsamad teod, sest nad ei parandanud meelt. Häda sinule, Korasiin, häda sinule, Betsaida, sest kui Tüüroses ja Siidonis oleksid toimunud need väed, mis toimusid teie juures, siis nad oleksid juba ammu kottiriides ja tuhas istudes meelt parandanud. Kuid ma ütlen teile: Tüürosele ja Siidonile saab kohtu päeval talutavam olema kui teile. Ja sina, Kapernaum, kes oled taevani ülendatud, surmavallani tuuakse sind alla, sest kui Soodomas oleksid toimunud need väod, mis toimusid sinus, oleks see jäänud alles tänaseni. Kuid ma ütlen teile, et Soodoma maale on kohtu päeval talutavam kui sinule.

Sel ajal vastas Jeesus ja ütles: Ma tänan sind, Isa, taeva ja maa Issand, et sa oled peitnud need asjad tarkade ja mõistlike eest ning ilmutanud need väikelastele, Jah, Isa, sest nii oli hea meel sinu ees. Kõik on mulle antud minu Isa poolt, ja keegi ei tunne Poega, välja arvatud Isa, ega tunne keegi Isa, välja arvatud Poeg ja see, kellele Poeg soovib seda ilmutada. Tulge minu juurde kõik, kes vaevate ja olete koormatud, ja mina annan teile puhkust. Võtke minu ike enda peale ja õppige minult, sest ma olen lembe ja alandliku südamega, ja te leiate rahu oma hingedele. Sest minu ike on hea ja minu koorm on kerge.

12

Sel ajal läks Jeesus hingamispäeval läbi viljapõldude, aga tema jüngrid olid näljased ja hakkasid katkuma viljapäid ning neid sööma. Aga variserid, olles näinud, ütlesid temale: Vaata, sinu jüngrid teevad seda, mida ei ole lubatud teha hingamispäeval. Aga ta ütles neile: Kas te pole lugenud, mida Daavid tegi, kui tema ise ja need, kes olid temaga, olid näljased? Kuidas ta sisenes Jumala majja ja sõi esitusleivad, mida tal ei olnud lubatud süüa ega nendel, kes olid temaga, kui mitte ainult preestritele? Või kas te ei ole lugenud seaduses, et hingamispäevadel preestrid templis hingamispäeva rüvetavad ja on süütud? Ma ütlen aga teile, et siin on midagi templist suuremat. Kui aga te oleksite teadnud, mis on halastust tahan ma ja mitte ohvrit, siis te ei oleks hukka mõistnud süütuid. Sest Inimese Poeg on isand ka hingamispäeva üle.

Ja olles sealt lahkunud, tuli ta nende kogudusse. Ja vaata, seal oli inimene, kellel oli kuiv käsi, ja nad küsisid temalt öeldes: Kas on lubatud hingamispäeval ravida? et nad võiksid teda süüdistada. Aga tema ütles neile: Kes teie seast on inimene, kellel on üks lammas, ja kui see langeb hingamispäeval auku, kas ta ei haara seda ja tõsta üles? Kui palju siis erineb inimene lambast? Seega on lubatud hingamispäeval head teha. Siis ta ütles mehele: Siruta välja oma käsi, ja too sirutas selle välja, ning see sai terveks nagu teine. Fariserid aga läksid välja ja võtsid nõu tema vastu, et teda hävitada. Aga Jeesus, seda teades, taandus sealt, ja

paljud rahvahulgad järgnesid temale, ja ta tervendas neid kõiki. Ja ta noomis neid, et nad ei teeks teda avalikuks. nii et täidetaks see, mis oli öeldud prohvet Jesaja kaudu, kes ütles Vaata, minu teenija, kelle valisin, minu armastatu, kellesse minu hing oli rahul, panen minu vaimu tema peale ja ta kuulutab kohut rahvastele. Ta ei vaidle ega hüüa, ega kuule keegi tänavatel tema häält. Purustatud kõrt ta ei murra ja hõõguvat lina ta ei kustuta, kuni ta toob kohtu võidule. Ja tema nimele loodavad rahvad.

Siis toodi tema juurde deemonist vaevatud pime ja tumm mees, ja ta tervendas teda, nii et pime ja tumm mees hakkas rääkima ja nägema. Ja kõik rahvahulgad olid hämmastunud ja ütlesid: Kas see pole Kristus, Taaveti poeg? Aga variserid, olles seda kuulnud, ütlesid: See ei aja välja deemoneid muidu kui Beelzebuli, deemonite valitseja kaudu. Teades aga Jeesus nende mõtteid, ütles ta neile: iga kuningriik, mis on jaotatud iseenda vastu, muudetakse laastuks, ja iga linn või maja, mis on jaotatud iseenda vastu, ei püsi. Ja kui Saatan Saatanat välja ajab, on ta iseenda vastu jagatud – kuidas siis tema kuningriik püsima jääb? Ja kui mina Beelzebuli läbi välja ajavad deemoneid, siis teie pojad kelle läbi välja ajavad? Selle pärast nemad ise on teie kohtunikud. Kui aga mina Jumala Vaimu läbi välja ajan need deemonid, siis on Jumala kuningriik jõudnud teie juurde. Või kuidas saab keegi siseneda tugeva mehe majja ja tema nõusid haarata, kui ta ei seo esmalt tugevat? Ja siis ta rüüstab tema maja. See, kes ei ole minuga, on minu vastu, ja see, kes ei kogu minuga, pillub laiali.

Seetõttu ütlen ma teile: kõik patt ja teotus antakse inimestele andeks, aga Vaimu teotus ei anta inimestele andeks. Ja kes iganes ütleb sõna Inimese Poja vastu, sellele antakse andeks, aga kes iganes ütleb Püha Vaimu vastu, sellele ei anta andeks ei praegusel ajastul ega tulevases.

Või tehke puu heaks ja selle vili heaks, või tehke puu mädaks ja selle vili mädaks, sest viljast puu tuntuks saab. Rästikute järglased, kuidas te suudate häid asju rääkida, olles kurjad? Sest südame ülekülluse välja räägib suu. Hea inimene toob heast aardest välja head asjad ja kuri inimene toob kurjast aardest välja kurjad asjad. Aga ma ütlen teile, et iga jõude sõna, mida inimesed räägivad, annavad nad sellest aru kohtupäeval. Sest sinu sõnade põhjal sa mõistetakse õigeks ja sinu sõnade põhjal sa mõistetakse hukka.

Siis vastasid mõned kirjatundjatest ja variseridest: Õpetaja, tahame sinult märki näha. Aga ta vastas neile: Kuri ja abielurikkuja põlvkond otsib märki, kuid märki ei anta sellele, välja arvatud prohvet Joona märk. Nii nagu Joona prohvet oli suure kala kõhus kolm päeva ja kolm ööd, nõnda on ka Inimese Poeg maa südames kolm päeva ja kolm ööd. Niineve mehed tõusevad üles kohtupäeval koos selle põlvkonnaga ja mõistavad selle hukka, sest nad kahetsesid Joona kuulutuse peale, ja vaata, siin on rohkem kui Joona. Lõuna kuninganna tõuseb üles kohtupäeval koos selle põlvkonnaga ja mõistab selle hukka, sest ta tuli maa äärtelt kuulama Saalomoni tarkust, ja vaata, siin on rohkem kui Saalomon.

Aga kui ebapuhas vaim inimesest välja läheb, läbib ta veeta kohti, otsides puhkust, ja ei leia. Siis ta ütleb: Ma naasan oma majja, kust ma välja läksin, ja tulles leiab selle tühjana, pühituna ja kaunistatud. Siis ta läheb ja võtab endaga kaasa seitse teist vaimu, kes on kurjemad kui tema ise, ning need sisenedes elavad seal. Ja selle inimese viimane seisund saab halvemaks kui esimene. Nõnda sünnib ka sellele kurjale põlvkonnale.

Veel aga tema rahvahulkadele rääkides, vaata, ema ja tema vennad seisid väljas, otsides temaga rääkida. Keegi ütles aga temale: Vaata, su ema ja su vennad seisavad väljas ja otsivad sind näha. Tema aga vastas sellele, kes temaga rääkis: Kes on minu ema ja kes on minu vennad? Ja sirutades välja oma käe oma õpilaste poole, ütles ta: Vaata, minu ema ja minu vennad, Kes iganes teeb minu taevase Isa tahtmist, tema on minu vend ja õde ja ema.

13

Aga sel päeval, olles majast välja läinud, istus Jeesus mere ääres. Ja tema poole olid kogunenud paljud rahvahulgad, nii et tema pidi paati sisenema ja istuma, ning kogu rahvahulk seisis rannal. Ja ta rääkis neile palju mõistujuttudes, öeldes: Vaata, külvaja läks välja külvama. Ja tema külvates kukkusid mõned tee äärde, ja linnud tulid ning neelasid need alla. Aga teised kukkusid kivisele pinnasele, kus ei olnud palju mulda, ja kohe need tärkasid, sest neil ei olnud mulda sügavuses, Päikese tõustes aga

see põletati ära, ja kuna sellel ei olnud juurt, kuivas see ära. Aga teised kukkusid ohakate peale, ja ohakad kasvasid üles ja lämmatasid need. Aga teised langesid heale maale ja andsid vilja, ühed sada, teised kuuskümmend, teised kolmkümmend. See, kellel on kõrvad kuulmiseks, kuulgu.

Ja õpilased lähenesid ja ütlesid temale: Miks sa räägid neile mõistujuttudes? Aga vastates ütles ta neile, et teile on antud teada taevariigi saladusi, neile aga ei ole antud. Sest kellel on, sellele antakse ja tal on ülekülluslikult, aga kellel ei ole, sellelt võetakse ära isegi see, mis tal on. Seetõttu ma räägin neile mõistatustes, et nähes nad ei näeks ja kuuldes nad ei kuuleks ega ka mõistaks. et nad ei pöörduks tagasi, ja siis täidetakse neile Jesaja prohvetikuulutus, mis ütleb: kuuldes te kuulete ja ei mõista sugugi, ja nähes te näete ja ei näe sugugi, Sest selle rahva süda on muutunud tuimaks, ja kõrvadega nad kuulsid raskelt, ja oma silmad nad sulgesid, et nad ei näeks silmadega ja ei kuuleks kõrvadega ja ei mõistaks südamega ja ei pöörduks tagasi, ja ma tervendaksin neid.

Teie silmad aga on õnnistatud, sest nad näevad, ja teie kõrvad, sest nad kuulevad. Tõesti, sest ma ütlen teile, et paljud prohvetid ja õiged igatsesid näha seda, mida te näete, aga ei näinud, ja kuulda seda, mida te kuulete, aga ei kuulnud.

Kuulge seega külvaja tähendamissõna. Iga, kes kuuleb kuningriigi sõna ja ei mõista, tuleb kuri ja võtab ära selle, mis on külvatud tema südames; see on see, kes on külvatud tee kõrvale.

Aga kivistele kohtadele külvatud on see, kes kuuleb sõna ja kohe võtab selle rõõmuga vastu. Tal ei ole aga juurt endas, vaid ta on ajutine, kui aga tuleb viletsus või tagakiusamine sõna pärast, siis ta kohe komistab. See aga, kes ohakate sisse külvati, on see, kes sõna kuuleb, ja selle ajastu mure ning rikkuse petlikkus lämmatab sõna, ja ta jääb viljatuks. See aga heale maale külvatu, see on see, kes sõna kuuleb ja mõistab, kes tõesti kannab vilja ja teeb üks sada, teine kuuskümmend, kolmas kolmkümmend.

Teise tähendamissõna pani ta nende ette, öeldes: Taevariik sai sarnastatud mehega, kes külvas head seemet oma põllule, Aga kui inimesed magasid, tuli tema vaenlane ja külvas umbrohi teravilja sekka ja läks minema. Kui aga rohi võrsus ja vilja kandis, siis ilmus ka umbrohi. Aga majaisanda orjad lähenesid ja ütlesid temale: Isand, kas sa ei külvanud head seemet oma põllule? Kust siis tuleb umbrohi? Aga ta ütles neile: Vaenlane inimene seda tegi. Orjad ütlesid temale: Kas tahad siis, et me läheksime ja koguksime need kokku? Aga tema ütles: Ei, et te umbrohtu kogudes ei juuriks välja koos sellega ka vilja. Laske mõlemal koos kasvada kuni lõikuseni, ja lõikuse ajal ütlen lõikajatele: koguge esmalt umbrohi ja siduge need kimbudesse, et need põletada, aga vilja koguge minu aita.

Teise tähendamissõna pani ta nende ette, öeldes: Taevaste kuningriik on sarnane sinepiseemnega, mille inimene võttis ja külvas oma põllule, See on tõesti kõigist seemnetest väiksem, kuid kui see kasvab, on see kõigist köögiviljadest suurem ja saab puuks, nii et taeva linnud tulevad ja pesitsevad tema okstel.

Teise tähendamissõna rääkis ta neile: Taevariik on sarnane hapendajaga, mille naine võttis ja peitis kolme mõõdu jahu sisse, kuni see tervenisti hapnes.

Kõiki neid asju rääkis Jeesus rahvahulkadele mõistatustes, ja ilma mõistatuseta ei rääkinud ta neile midagi, Nii et täidetud saaks see, mis öeldi prohveti kaudu, kes ütles: Ma avan mõistatustes oma suu, ma kuulutan välja peidetut maailma rajamisest saadik.

Siis jättis rahvahulgad maha ja tuli oma majja. Ja tema jüngrid lähenesid temale, öeldes: Selgita meile põllu umbrohtude tähendamissõna. Aga vastates ütles ta neile: Külvaja, kes külvab head seemet, on Inimese Poeg. Põld aga on maailm, hea seeme on kuningriigi pojad, umbrohi aga on kurja pojad. Aga vaenlane, kes külvas need, on kurat, lõikus on ajastu lõpp, ja lõikajad on sõnumitoojad. Nii nagu siis kogutakse umbrohi ja tules põletatakse, nõnda see saab olema selle ajastu lõpul. Inimese Poeg saadab oma inglid, ja nad koguvad tema kuningriigist kõik komistuskivid ja need, kes teevad seadusetust, Ja nad viskavad neid tule ahju; seal on nutt ja hammaste kiristamine. Siis õiglased paistavad nagu päike nende isa kuningriigis. Kellel on kõrvad kuulmiseks, see kuulgu.

Jälle on taevakuningriik sarnane aardele, mis on peidetud põllul, mille leidnud inimene peitis, ja oma rõõmust läheb ta ja müüb kõik, mis tal on, ja ostab selle põllu.

Jälle on taevariik sarnane kaupmeesele, kes otsib ilusaid pärleid, Kes leidis ühe väärtusliku pärli, läks minema, müüs kõik, mis tal oli, ja ostis selle.

Jälle on taevariik sarnane võrguga, mis heideti merre ja kogus kokku igat sorti kalu, Kui see täideti, tõid nad selle üles rannale ja maha istudes kogusid head nõudesse, aga halvad heitsid välja. Nii saab olema ajastu lõpus. Saadikud lähevad välja ja eraldavad kurjad õigete keskelt. Ja nad viskavad neid tule ahju, seal on nutt ja hammaste kiristamine. Jeesus ütleb neile: Kas te mõistsite seda kõike? Nad ütlevad temale: Jah, Issand. Aga tema ütles neile: Seetõttu iga kirjatundja, kes on saanud õpilaseks taevariiki, on sarnane majaisandale, kes toob välja oma aardeaardest uusi ja vanu asju.

Ja juhtus, et kui Jeesus oli need tähendamissõnad lõpetanud, lahkus ta sealt. Ja tulnud olles oma kodumaale, õpetas ta neid nende koguduses, nii et nad hämmastuks ja ütleksid: Kust sellel see tarkus ja need väed? Eks see ole puusepa poeg? Eks tema ema nimi ole Mirjam ja tema vennad Jaakobus, Jooses, Siimon ja Juuda? Ja kas tema õed pole kõik meie juures? Kust siis tal need kõik on? Ja nad olid temast solvunud. Aga Jeesus ütles neile: Prohvet ei ole austamata, välja arvatud oma isamaal ja oma majas. Ja ta ei teinud seal palju võimsaid tegusid nende uskmatuse tõttu.

14

Sel ajal kuulis tetrarch Herodes kuuldusi Jeesusest Ja ta ütles oma teenritele: See on Johannes Ristija, tema on tõusnud surnuist, ja seetõttu toimivad temas jõud. Sest Herodes oli Johannese kinni võtnud, sidunud ta ja pannud vanglasse Herodiase pärast, kes oli tema venna Filippuse naine. Sest Johannes ütles temale: Sul ei ole lubatud teda omada. Ja kuigi ta tahtis teda tappa, kartis ta rahvahulka, sest nad pidasid teda prohvetiks. Aga kui Heroodese sünnipäeva peeti, tantsis Herodiadese tütar seal keskel ja meeldis Heroodesele Seepärast lubas ta vandega anda talle seda, mida ta küsiks. Tema aga, olles ema poolt ärgitatud, ütleb: Anna mulle siia vaagnale Ristija Johannese pea. Ja kuningas oli kurb, kuid vandete ja külaliste pärast käskis ta anda. Ja olles saatnud, lõikas ta Johannese pea vanglas ära. Ja toodi tema pea vaagnal ja anti tüdrukule, ja ta tõi selle oma emale. Ja tema jüngrid lähenesid, võtsid keha üles ja matsid selle maha ning tulid ja teatasid sellest Jeesusele.

Kuulnud aga Jeesus lahkus sealt paadiga kõrbe paika omaette, ja rahvahulgad, kuulnud olles, järgnesid talle jalgsi linnadest. Ja välja minnes nägi Jeesus suurt rahvahulka ja tundis nende vastu kaastunnet ning tervendas nende haiged. Õhtul aga lähenesid tema õpilased temale, öeldes: Koht on kõrb ja tund on juba möödunud, saada rahvahulgad ära, et nad läheksid küladesse ja ostaksid endale toitu. Aga Jeesus ütles neile: Nad ei pea lahkuma, andke teie neile süüa. Aga nad ütlevad talle: Meil ei ole siin muud kui viis leiba ja kaks kala. Aga ta ütles: Tooge need mulle siia. Ja olles käskinud rahvahulkadel rohu peale pikali heita, võttis ta viis leiba ja kaks kala, vaatas üles taeva poole, õnnistas

need ning murdis ja andis leivad jüngritele, aga jüngrid andsid need rahvahulkadele. Ja kõik sõid ja said täis, ning korjasid üles järelejäänud tükid – kaksteist täit korvi. Aga söömas olid mehed nagu viis tuhat, ilma naiste ja lasteta.

Ja Jeesus sundis kohe oma jüngreid paati minema ja temast ette sõitma teisele kaldale, kuni ta rahvahulgad laiali saadab. Ja olles rahvahulgad hüvasti jätnud, läks ta üles mäele üksi palvetama. Kui aga õhtu saabus, oli ta seal üksi. Laev oli juba mere keskel, lainete poolt vaevatud, sest tuul oli vastupidine. Neljandal öövalvel aga läks Jeesus nende poole kõndides üle mere. Ja nähes teda meres kõndimas, olid õpilased häiritud, öeldes, et see on kummitus, ja hirmust hüüdsid nad. Kohe aga kõneles Jeesus neile, öeldes: Julgustage, mina olen see, ärge kartke. Vastates aga temale, ütles Peetrus: Issand, kui sina see oled, käsi mul tulla sinu juurde vete peale. Tema aga ütles: Tule. Ja Peetrus astus laevast välja ning kõndis vete peal, et tulla Jeesuse juurde. Vaadates aga tugevat tuult, kartis ta, ja hakates uppuma, hüüdis ta ütledes: Issand, päästa mind! Kohe aga Jeesus, sirutades kätt, haaras temast kinni ja ütles temale: Oh sina väikese usuga, miks sa kahtlesid? Ja kui nad laeva astusid, lakkas tuul. Need aga, kes paati tulnud olid, kummardusid talle öeldes: Tõesti oled sa Jumala Poeg.

Ja üle läinud tulid nad Gennesareti maale. Ja selle koha mehed, olles tema ära tundnud, saatsid sõnumeid kogu sellesse ümberkaudsesse piirkonda ja tõid tema juurde kõik haiged. Ja nad palusid teda, et isegi kui ainult puudutaksid tema rõiva äärt,

ja kõik, kes puudutasid, said päästetud.

15

Siis lähenesid Jeesusele Jeruusalemmast kirjatundjad ja variserid, öeldes: Miks sinu jüngrid rikuvad vanemate traditsiooni? Nad ju ei pese oma käsi, kui nad leiba söövad. Aga vastates ütles ta neile: Miks ka teie rikute Jumala käsku oma traditsiooni pärast? Sest Jumal käskis, öeldes: austa isa ja ema, ja kes räägib halvasti isast või emast, see surgu surmaga. Teie aga ütlete, et kes ütleb isale või emale: Kingitus, millest sa minult kasu saaksid, ja ei austa oma isa või oma ema, Ja te tühistasite Jumala käsu oma traditsiooni pärast. Silmakirjatsejad, hästi prohveteeris teie kohta Jesaja, öeldes: See rahvas läheneb minule oma suuga ja austab mind oma huultega, aga nende süda on minust kaugel, Asjata aga kummardavad nad mind, õpetades õpetustena inimeste käske.

Ja olles rahvahulga kokku kutsunud, ütles ta neile: Kuulge ja mõistke, Mitte see, mis siseneb suhu, ei rüveta inimest, vaid see, mis väljub suust, see rüvetab inimest. Siis tema jüngrid lähenesid ja ütlesid temale: Kas sa tead, et fariserid solvusid, kui nad kuulsid seda sõna? Aga vastates ütles ta: Iga istutus, mida minu taevane Isa ei ole istutanud, juuritakse välja. Laske neid, nad on pimedad, kes juhivad pimedaid; kui aga pime juhib pimedat, langevad mõlemad süvikusse. Vastates aga ütles Peetrus temale: Selgita meile seda mõistujuttu. Aga Jeesus ütles:

Kas teie olete ikka veel mõistmata? Kas te ikka veel ei mõista, et kõik, mis suhu siseneb, läheb kõhtu ja heidetakse välja latriini? Need aga, mis väljuvad suust, tulevad südamest välja, ja need rüvetavad inimest. Sest südamest tulevad välja kurjad mõtted, mõrvad, abielurikkumised, hoorad, vargused, valed tunnistused, jumalateotused. Need asjad on need, mis rüvetavad inimest, aga pesemata kätega söömine ei rüveta inimest.

Ja olles sealt välja läinud, tõmbus Jeesus tagasi Tüürose ja Siidoni paika. Ja vaata, Kaanani naine, kes oli tulnud välja nendest piiridest, hüüdis temale öeldes: Halasta minu peale, Issand, Taaveti poeg! Minu tütart vaevatakse rängalt deemon. Aga tema ei vastanud talle sõnagi. Ja tema jüngrid lähenesid ning palusid teda, öeldes: Saada ta minema, sest ta karjub meie järel. Aga vastates ütles ta: Mind ei ole saadetud muidu kui Iisraeli maja kadunud lammaste juurde. Aga tulles kummardas ta teda ja ütles: Issand, aita mind. Aga vastates ütles ta: Ei ole hea võtta laste leiba ja heita seda väikestele koertele. Tema aga ütles: Jah, Issand, sest ka väikesed koerad söövad purukesi, mis langevad nende isandate laualt. Siis Jeesus vastas ja ütles talle: Oh naine, suur on sinu usk! Olgu sulle, nagu sa tahad. Ja tema tütar paranes sellest tunnist.

Ja olles sealt lahkunud, tuli Jeesus Galilea mere äärde ning olles mäele läinud, istus ta seal. Ja paljud rahvahulgad lähenesid temale, omades endaga koos lonkavaid, pimedaid, kurttummasid, sandistatud ja paljusid teisi, ning viskasid neid Jeesuse jalgade juurde, ja ta tervendas neid. Nii et rahvahulgad

imetlesid, nähes kurte kuulmas, tummi rääkimas, vigaseid terveid, lonkajaid kõndimas ja pimedaid nähes, ja ülistasid Iisraeli Jumalat.

Aga Jeesus, kutsunud kokku oma jüngrid, ütles: Mul on kaastunne rahvahulga vastu, sest juba kolm päeva nad on minu juures viibinud ja neil pole midagi süüa, ning ma ei taha neid näljasena ära saata, et nad teel ära ei nõrkeks. Ja tema jüngrid ütlevad temale: Kust meile kõrbes nii palju leiba, et rahuldada nii suurt rahvahulka? Ja Jeesus ütles neile: Kui palju leiba teil on? Nemad aga vastasid: Seitse ja mõned väikesed kalad. Ja ta käskis rahvahulkadel maha istuda maa peale. Ja võttes seitse leiba ja kalad, murdis ta pärast tänuandmist ja andis oma jüngritele, jüngrid aga rahvahulkadele. Ja kõik sõid ja said kõhud täis, ning korjasid üles järelejäänud tükid – seitse täit korvi, Need aga, kes sõid, olid neli tuhat meest, ilma naiste ja lasteta. Ja olles rahvahulgad hüvasti jätnud, läks ta laeva pardale ja tuli Magdala piirkonda.

16

Ja lähenedes küsisid fariserid ja saduserid teda kiusates, et ta näitaks neile märki taevast. Tema aga vastas neile: Õhtu saabudes te ütlete: ilus ilm, sest taevas punab, Ja hommikul: täna on torm, sest taevas on punane ja sünge. Silmakirjatsejad, te oskate küll taeva palet eristada, aga aegade märke te ei suuda ära tunda? Kuri ja abielurikkuja põlvkond otsib tähemärki, kuid

tähemärki ei anta sellele, välja arvatud prohvet Joona tähemärk. Ja jätnud nad maha, läks ta ära.

Ja kui tema jüngrid tulid teisele poole, unustasid nad leivad võtta. Aga Jeesus ütles neile: Vaadake ja olge valvel fariseride ja saduseride haputaigna eest. Nad aga arutlesid endamisi, öeldes, et me ei võtnud leibasid. Aga Jeesus, seda teades, ütles neile: Mida te arutlete endamisi, vähese usuga, et te leibe ei võtnud? Kas te ikka veel ei mõista ega mäleta neid viit leiba viie tuhande jaoks ja kui palju korve te võtsite? Ega te mäleta seitset leiba nelja tuhande jaoks ja kui palju korve te kokku korjasite? Kuidas te ei mõista, et ma ei rääkinud teile leivast, vaid ütlesin olla ettevaatlik fariseride ja saduseride haputaigna suhtes? Siis nad mõistsid, et ta ei öelnud pöörata tähelepanu leiva haputainale, vaid fariseride ja saduseride õpetusele.

Kui aga Jeesus oli tulnud Filippuse Kaisarea osadesse, küsis ta oma jüngreid öeldes: Kelleks inimesed ütlevad mind, Inimese Poega, olevat? Nad aga ütlesid: Ühed küll Ristija Johannest, teised aga Eelijat, veel teised aga Jeremijat või mõnda prohvetitest. Ütleb neile: Aga teie, keda te ütlete mind olevat? Vastates aga ütles Siimon Peetrus: Sina oled Kristus, elava Jumala Poeg. Ja vastates ütles Jeesus temale: õnnistatud oled, Siimon Barjoona, sest liha ja veri ei ole avastanud seda sinule, vaid minu isa, kes on taevastes. Ja mina aga ütlen sinule, et sina oled Peetrus, ja sellele kivile ehitan mina oma koguduse, ja surmavalla väravad ei võida seda. Ja ma annan sinule taevariigi võtmed, ja mida sa ka ei seo maa peal, see on seotud taevastes, ja

mida sa ka ei lahti tee maa peal, see on lahti tehtud taevastes. Siis ta käskis oma jüngritele, et nad ei ütleks kellelegi, et tema on Kristus Jeesus.

Alates sellest ajast hakkas Jeesus näitama oma jüngritele, et tema peab minema Jeruusalemma ja palju kannatama vanemate ja ülempreestrite ja kirjatundjate käest ning tapetud saama ja kolmandal päeval üles äratatama. Ja Peetrus võttis ta kõrvale ning hakkas teda noomima, öeldes: Armuline olgu sulle, Issand, see ei tohi sinuga juhtuda. Aga ta pöördus ja ütles Peetrile: Mine minu tagasi, saatan! Sa oled minu komistuskivi, sest sa ei mõtle Jumala asju, vaid inimeste asju.

Siis Jeesus ütles oma jüngritele: Kui keegi tahab minu järel tulla, siis las ta eitab iseennast ja võtab oma risti ning järgneb minule. Sest kes tahab oma hinge päästa, kaotab selle, aga kes kaotab oma hinge minu pärast, leiab selle. Mis kasu on inimesele, kui ta võidab terve maailma, aga kaotab oma hinge? Või mida annab inimene oma hinge vastu? Sest Inimese Poeg kavatseb tulla oma Isa aus koos oma inglitega, ja siis ta tasub igaühele vastavalt tema tegudele. Tõesti ütlen teile, on mõned neist, kes siin seisavad, kes ei maitse surma, kuni nad näevad Inimese Poega tulevat tema kuningriigis.

17

Ja kuue päeva pärast võtab Jeesus kaasa Peetruse ja Jaakobuse ja

Johannese, tema venna, ja viib nad üles kõrgele mäele, eraldi. Ja ta muutus nende ees, ja tema nägu paistis nagu päike, aga tema rõivad said valged nagu valgus. Ja vaata, neile ilmusid Mooses ja Eelija, kes vestlesid temaga. Vastates ütles aga Peetrus Jeesusele: Issand, hea on meil siin olla. Kui sa tahad, tehkem siin kolm telki: sulle üks ja Moosesele üks ja Eelijale üks. Veel tema rääkides, vaata, hele pilv varjutas neid, ja vaata, hääl pilvest ütles: See on minu armastatud poeg, kelles ma olen leidnud heameele, teda kuulake. Ja kui jüngrid seda kuulsid, kukkusid nad näoli maha ja kartsid väga. Ja Jeesus lähenedes puudutas neid ja ütles: Tõuske üles ja ärge kartke. Tõstes aga oma silmad üles, ei näinud nad kedagi peale Jeesuse üksi. Ja kui nad mäest alla tulid, käskis Jeesus neile öeldes: ärge rääkige kellelegi sellest nägemusest, kuni Inimese Poeg on surnuist üles tõusnud. Ja tema jüngrid küsisid temalt öeldes: Miks siis kirjatundjad ütlevad, et Eelija peab tulema esimesena? Aga Jeesus vastas neile: Eelija tuleb tõesti esimesena ja taastab kõik, Ma ütlen aga teile, et Eelija on juba tulnud, ja nad ei tunnistanud teda, vaid tegid temaga, mida tahtsid, nõnda ka Inimese Poeg peab kannatama nende käe läbi. Siis mõistsid jüngrid, et ta rääkis neile Ristija Johannesest.

Ja kui nad olid rahvahulga juurde tulnud, lähenesid temale inimene, põlvitades tema ees ja ütles, Issand, halasta mu pojale, sest ta on kuutõbine ja kannatab halvasti, sest ta kukub sageli tulle ja sageli vette. Ja ma tõin tema sinu jüngrite juurde, ja nad ei suutnud teda ravida. Vastates aga ütles Jeesus: Oh uskmatu ja kõverdatud põlvkond, kuni millal ma pean olema teiega? Kuni

millal ma pean teid taluma? Tooge ta mulle siia. Ja Jeesus manitsas teda, ja deemon läks temast välja, ja teenija sai terveks sellest tunnist. Siis lähenesid õpilased Jeesusele eraldi ja ütlesid: Miks meie ei suutnud seda välja ajada? Aga Jeesus ütles neile: Teie uskmatuse pärast. Tõesti, ma ütlen teile: kui teil on usku nagu sinepiseeme, te ütlete sellele mäele: Liigu siit sinna, ja see liigub, ja teile ei ole miski võimatu. See sugu aga ei lähe välja muidu kui palve ja paastumise läbi.

Kui nad aga Galileas liikusid, ütles Jeesus neile: Inimese Poeg antakse inimeste kätesse. Ja nad tapavad tema, ja kolmandal päeval ta äratatakse üles. Ja nad olid väga kurvad.

Kui nad olid Kapernaumasse tulnud, lähenesid didrahmade kogujad Peetrusele ja ütlesid: Kas teie õpetaja ei maksa didrahmasid? Ütleb: Jah. Ja kui ta majja sisenes, jõudis Jeesus teda ette ütlusega: Mis sinule tundub, Siimon? Maa kuningad - kellelt nad võtavad makse või maksu? Oma poegadelt või võõrastelt? Peetrus ütleb talle: Teiste omast. Jeesus ütles talle: Seega on pojad vabad. Aga selleks, et me neid ei solvaks, mine mere äärde, viska välja konks ja võta üles esimene kala, mis tõuseb üles, ja avades tema suu, leiad stateri; selle võtnud, anna neile minu ja sinu eest.

18

Sel tunnil lähenesid jüngrid Jeesusele, ütledes: Kes siis on

suurem taevariigis? Ja Jeesus, olles kutsunud lapse, seadis ta nende keskele ja ütles, Tõesti ütlen teile, kui te ei pöördu ja ei saa nagu lapsed, siis te ei sisene taevariiki. Kes iganes seega alandab iseennast nagu see laps, see on suurim taevakuningriigis. Ja kes iganes võtab vastu ühe sellise lapse minu nimel, see võtab vastu mind, Kes aga paneb komistama ühe neist väikestest, kes minusse usuvad, sellele oleks parem, et tema kaela riputataks eesli veskikivi ja ta uputataks mere sügavusse. Häda maailmale pahanduste pärast, sest paratamatu on, et pahandused tulevad, kuid häda sellele inimesele, kelle kaudu pahandus tuleb. Kui aga sinu käsi või sinu jalg paneb sind komistama, siis raiu need maha ja viska need enda juurest ära. Parem on sinul siseneda ellu sandina või lonkavana, kui kahe käe või kahe jalaga heidetud saada igavesse tulle. Ja kui sinu silm pahandab sind, kisu see välja ja viska see ära, sest parem on sinul ühe silmaga ellu siseneda kui kahe silmaga heidetud saada tule gehenasse. Vaadake, et te ei põlgaks ühtegi neist väikestest, sest ma ütlen teile, et nende inglid taevas näevad alati mu Isa palet, kes on taevas. Sest inimese Poeg tuli päästma kadunud.

Mis teile tundub? Kui mingil mehel on sada lammast ja üks neist eksib ära, kas ta ei jäta üheksakümmet üheksat mägedele ning minnes otsib eksinud lammast? Ja kui juhtub seda leida, tõesti ütlen ma teile, et ta rõõmustab selle üle rohkem kui nende üheksakümne üheksa üle, kes ei ole eksinud. Nõnda ei ole teie Isa tahe, kes on taevas, et hukkuks üks neist väikestest.

Kui aga sinu vend patustab sinu vastu, mine ja noomita teda nelja silma all, ainult sinu ja tema vahel. Kui ta sind kuuleb, oled sa oma venna võitnud. Kui aga ta ei kuula, võta endaga kaasa veel üks või kaks, et kahe või kolme tunnistaja suul põhineks iga sõna. Kui aga ta eirab neid, ütle kogudusele, kui aga ta ka kogudust eirab, olgu ta sinule nagu paganlane ja maksukoguja. Tõesti ütlen ma teile: kõik, mida te sidusite maa peal, on seotud taevas, ja kõik, mida te lahtistite maa peal, on lahti lastud taevas. Jälle tõesti ütlen ma teile, et kui kaks teist maa peal kokku lepivad ükskõik millises asjas, mida nad paluvad, siis saab see neile minu Isa käest, kes on taevastes. Sest kus kaks või kolm on kogunenud minu nimesse, seal olen mina nende keskel.

Siis Peetrus lähenedes temale ütles: Issand, kui sageli minu vend patustab minu vastu ja ma annan temale andeks? Kuni seitse korda? Jeesus ütleb temale: Ma ei ütle sinule kuni seitse korda, vaid kuni seitsekümmend korda seitse.

Seetõttu võrreldi taevariiki kuningas-mehega, kes tahtis oma orjadega arveid klaarida. Kui aga tema oli alustanud arvete õiendamist, toodi tema juurde üks võlgnik, kes võlgnes lugematuid talente. Kuna tal aga ei olnud, millega tagasi maksta, käskis tema isand tema maha müüa ja tema naise ja lapsed ja kõik, mis tal oli, ja võlg tasuda. Maha langenud ori kummardas seega teda ütledes: Isand, ole kannatlik minu suhtes ja ma maksan sulle kõik tagasi. Kaastunnet tundes vabastis aga selle orja isand tema ja andis temale laenu andeks. Aga see ori, olles välja läinud, leidis ühe tema kaasoritest, kes võlgnes temale sada

deenarit, ja haaranud tema, lämbutas teda ütledes: Anna tagasi minule, kui midagi võlgned. Langedes seega tema kaasori tema jalgade ette, palus teda öeldes: Ole kannatlik minu suhtes ja ma maksan sulle tagasi. Tema aga ei tahtnud, vaid läks ära ja viskas ta vanglasse, kuni ta tagasi maksab võlgnetud summa.

Nähes aga tema kaasasulased seda, mis oli juhtunud, muretsesid väga ja tulles selgitasid selgelt oma isandale kõike, mis oli juhtunud. Siis kutsutas tema isand ta enda juurde ja ütles temale: Kuri ori, kogu selle võla andsin ma sulle andeks, kuna sa palusid mind. Kas ei olnud vajalik ka sinul halastada oma kaasori peale, nagu ka mina halastasin sinu peale? Ja vihastades andis tema isand ta üle piinajatele, kuni ta tagastab kõik, mis talle võlgnetakse. Nii teeb ka minu taevaline Isa teile, kui te ei anna igaüks oma vennale andeks südamest tema üleastumisi.

19

Ja sündis, kui Jeesus oli lõpetanud need sõnad, lahkus ta Galileast ja tuli Juudamaa piirkonda teisele poole Jordanit. Ja paljud rahvahulgad järgnesid temale, ja ta tervendas neid seal. Ja variserid lähenesid temale, katsudes teda, ja ütlesid temale: Kas mehel on lubatud lahutada oma naist iga põhjuse pärast? Aga vastates ütles ta neile: Kas te pole lugenud, et see, kes algusest peale tegi, tegi neid meessoost ja naissoost, ja ütles, Selle pärast jätab mees maha oma isa ja ema ning liitub oma naisega, ja need kaks saavad üheks lihaks. Nii et nad enam ei ole kaks,

vaid üks liha. Mida siis Jumal on ühendanud, seda ärgu inimene lahutagu. Nad ütlevad temale: Miks siis Mooses käskis anda lahutuskiri ja lahutada teda? Ütleb neile, et Mooses teie südame kõvaduse tõttu lubas teil lahutada oma naisi, kuid algusest peale ei ole see nii olnud. Ütlen aga teile, et kes lahutab oma naise muul põhjusel kui hoorusel ja abiellub teisega, teeb abielurikkumist, ja see, kes abiellub lahutatud naisega, teeb abielurikkumist. Tema õpilased ütlevad temale: kui nii on mehe olukord naisega, siis ei ole kasulik abielluda. Aga ta ütles neile: Mitte kõik ei võta vastu seda sõna, vaid need, kellele see on antud. On nimelt häälestatud, kes ema kõhust sündisid nii. Ja on häälestatud, kes inimeste poolt häälestati, ja on häälestatud, kes iseennast häälestasid taevariigi pärast. Kes suudab seda vastu võtta, võtku vastu.

Siis toodi temale lapsi, et ta paneks neile käed peale ja palvetaks, aga jüngrid noomisid neid. Aga Jeesus ütles: Laske lapsed ja ärge takistage neil tulla minu juurde, sest sellistele kuulub taevariik. Ja pärast seda, kui ta oli pannud käed nende peale, läks ta sealt ära.

Ja vaata, üks lähenedes ütles temale: Hea õpetaja, mida head ma teen, et omaksin igavest elu? Aga tema ütles talle: Miks sa nimetad mind heaks? Keegi ei ole hea, välja arvatud üksnes Jumal. Kui sa aga tahad siseneda ellu, pea käske. Ütleb temale: Missuguseid? Aga Jeesus ütles: Ära mõrva, ära riku abielu, ära varasta, ära anna valet tunnistust, Austa isa ja ema ning armasta oma ligimest nagu iseennast. Noor mees ütleb temale: Kõiki neid

ma olen hoidnud alates oma noorusest, milles ma veel puudu jään? Jeesus ütles temale: Kui tahad täiuslik olla, mine müü oma omandused ja anna vaestele, ja sul on aare taevas, ning tule ja järgne mulle. Olles aga sõna kuulnud, läks noormees kurvastades ära, sest tal oli palju varandusi. Aga Jeesus ütles oma jüngritele: Tõesti ütlen teile, et raskusega siseneb rikas taevariiki. Jälle aga ütlen teile, lihtsam on kaamelil läbi nõelasilma minna kui rikkal Jumala kuningriiki siseneda. Seda kuuldes olid tema õpilased väga hämmastunud ja ütlesid: Kes siis võib päästetud saada? Vaadates aga Jeesus ütles neile: Inimeste juures on see võimatu, kuid Jumala juures on kõik võimalik. Siis vastas Peetrus ja ütles temale: Vaata, meie oleme jätnud kõik maha ja järgnenud sinule, mis siis saab meist? Aga Jeesus ütles neile: Tõesti ütlen teile, et teie, kes olete järgnenud minule, uuestisünnis, kui Inimese Poeg istub oma auhiilguse troonil, istute ka teie kaheteistkümnele troonile, mõistes Iisraeli kaheteistkümmet hõimu. Ja igaüks, kes on jätnud majad või vennad või õed või isa või ema või naise või lapsed või põllud minu nime pärast, saab sajakordselt ja pärib igavese elu. Paljud aga, kes on esimesed, saavad olema viimased, ja viimased esimesed.

20

Sarnane on nimelt taevariik majaisandale, kes läks välja varahommikul palgata töölisi oma viinamäele. Ja olles kokku leppinud töölistega deenariuse eest päevas, saatis ta nad oma

viinamäele. Ja olles välja läinud umbes kolmanda tunni paiku, nägi ta teisi seismas turul jõude. Ja neile ütles ta: Minge ka teie viinamäele, ja mis õiglane on, annan ma teile. Aga nemad läksid ära. Jälle välja minnes umbes kuuenda ja üheksanda tunni paiku tegi ta samamoodi. Umbes üheteistkümnenda tunni paiku aga välja minnes leidis ta teisi jõude seismas ja ütleb neile: Miks te siin seisate terve päeva jõude? Nad ütlevad temale, et keegi ei ole meid palganud. Ta ütleb neile: minge ka teie viinamäele, ja mis on õiglane, seda te saate. Õhtul aga ütleb viinamäe isand oma valitsejale: Kutsu töölised ja anna neile palk, alustades viimastest kuni esimesteni. Ja need, kes tulid üheteistkümnenda tunni paiku, võtsid igaüks ühe deenariuse. Tulnud olles aga, arvasid esimesed, et võtavad rohkem, ja võtsid ka nemad denariuse. Võtnud olles, aga nad nurisesid majaisanda vastu. Ütlevad, et need viimased töötasid ühe tunni ja sa tegid nad meile võrdseks, kes kandsime päeva koormuse ja kuumuse. Aga vastates ütles ta ühele neist: Sõber, ma ei tee sulle ülekohut. Eks sa leppinud minuga kokku denariuse eest? Võta oma ja mine, aga tahan sellele viimasele anda nii nagu ka sinule. Või kas pole mulle lubatud teha seda, mida ma tahan oma omadega? Kas sinu silm on kuri, sest mina olen hea? Nõnda saavad viimased olema esimesed ja esimesed viimased, sest paljud on kutsutud, kuid vähesed on valitud.

Ja minnes üles Jeruusalemma, võttis Jeesus kaksteist jüngrit eraldi teel ja ütles neile, Vaata, me läheme üles Jeruusalemma, ja Inimese Poeg antakse üle ülempreestritele ja kirjatundjatele, ja nad mõistavad ta hukka surmale. Ja nad annavad tema üle

rahvastele, et pilata ja piitsutada ja risti lüüa, ja kolmandal päeval ta tõuseb üles.

Siis lähenesid temale Sebedaiose poegade ema koos oma poegadega, kummardades ja paludes temalt midagi. Aga tema ütles talle: Mida sa tahad? Ta ütleb talle: Ütle, et need kaks mu poega istuksid üks su paremalt käelt ja üks su vasakult käelt su kuningriigis. Vastates aga ütles Jeesus: Te ei tea, mida te palute. Kas te olete võimelised jooma karikat, mida mina hakkan jooma, või saama ristimist, millega mind ristitakse? Nad ütlevad temale: Me oleme võimelised. Ja ta ütleb neile: Tõesti, te joote minu karikat ja te saate ristitud ristimisega, millega mina olen ristitud, aga istuda minu paremal käel ja minu vasakul käel ei ole minu anda, vaid neile, kellele see on valmistatud minu Isa poolt. Ja kui need kümme kuulsid, olid nad pahased kahe venna pärast. Aga Jeesus, kutsunud nad kokku, ütles: Te teate, et rahvaste valitsejad valitsevad nende üle ja suured teostavad võimu nende üle. Mitte nii ei ole teie seas, vaid kes iganes tahab teie seas suur saada, olgu teie teenija Ja kes iganes tahab teie seas olla esimene, saab olema teie ori, Nii nagu Inimese Poeg ei tulnud teenitud saama, vaid teenima ja andma oma hinge lunastuseks paljude asemel.

Ja kui nad Jeerihost välja läksid, järgnes talle suur rahvahulk. Ja vaata, kaks pimedat istusid tee ääres, ja olles kuulnud, et Jeesus möödub, hüüdsid nad öeldes: halasta meie peale, Issand, Taaveti poeg. Aga rahvahulk soovis neid vaigistada, et nad vaikiks, kuid nemad hüüdsid veelgi valjemini, öeldes: Halasta meie peale,

Issand, Taaveti Poeg! Ja seistes hüüdis Jeesus neid ja ütles: Mida te tahate, et ma teile teeksin? Nad ütlevad temale: Issand, et meie silmad saaksid avatuks. Kaastunnet tundes puudutas Jeesus nende silmi ja kohe said nad jälle nägemisvõime ning järgnesid talle.

21

Ja kui nad lähenesid Jeruusalemmat ja tulid Betfagesse Õlimäe juurde, siis Jeesus saatis kaks jüngrit öeldes neile: Minge külla, mis on teie vastas, ja kohe leiate seotud eesli koos varsaga. Päästke need lahti ja tooge mulle. Ja kui keegi teile midagi ütleb, siis te ütlete, et Issand vajab neid, ja ta saadab need kohe tagasi. See kõik aga on sündinud selleks, et täide läheks see, mis oli öeldud prohveti kaudu, kes ütles: Öelge Siioni tütrele: vaata, sinu kuningas tuleb sinu juurde alandlikuna ja ratsutades eeslil ja varssal, koormalooma pojal.

Jüngrid aga läksid ja tegid nagu Jeesus neile käskis Nad tõid eesli ja varsa ning asetasid nende peale oma rõivad, ja ta istus nende peale. Aga suurim rahvahulk laotasid oma rõivad teele, teised aga lõikasid oksi puudelt ja laotasid need teele. Aga rahvahulgad, kes käisid ees, ja need, kes järgnesid, hüüdsid öeldes: Hoosanna Taaveti pojale! Õnnistatud on see, kes tuleb Issanda nimel! Hoosanna kõrgustes!

Ja kui ta Jeruusalemma sisenes, oli kogu linn vapustatud ja

küsis: Kes see on? Aga rahvahulgad ütlesid: See on Jeesus, prohvet Galilea Naatsaretist.

Ja Jeesus sisenes Jumala pühasse ning ajas välja kõik, kes müüsid ja ostsid pühas, ning lõi ümber rahavahetajate lauad ja tuvisid müüvate istmed. Ja ta ütleb neile: On kirjutatud: minu maja kutsutakse palvemajaks, kuid teie olete teinud sellest röövlite koopa.

Ja jalutud ja pimedad lähenesid temale templis ning ta tervendas neid. Nähes aga ülempreestrid ja kirjatundjad imet, mida ta tegi, ja lapsi hüüdmas templis ja ütlemas: Hoosanna Taaveti pojale, olid nad pahased. Ja nad ütlesid temale: Kas sa kuuled, mida need ütlevad? Aga Jeesus ütles neile: Jah. Kas te pole kunagi lugenud, et imikute ja rinnalaste suust oled sa valmistanud kiituse? Ja jätnud nad maha, läks ta välja linnast Betaaniasse ja ööbis seal.

Hommikul aga linna tagasi minnes oli ta näljane. Ja nähes ühte viigipuud tee ääres, tuli ta selle juurde ja ei leidnud sellel midagi peale lehtede, ja ütles sellele: Ärgu sust enam kunagi vilja saagu igavikuni. Ja viigipuu kuivas kohe ära. Ja seda nähes imetlesid jüngrid, öeldes: Kuidas viigipuu kohe ära kuivas? Vastates aga ütles Jeesus neile: Tõesti ütlen teile, kui teil on usk ja te ei kahtle, siis te mitte ainult ei tee seda, mis viigipuuga, vaid isegi kui te ütlete sellele mäele: Tõuse üles ja heida end merre, siis see sünnib. Ja kõike, mida te palves uskudes küsite, te saate.

Ja kui ta oli tulnud pühakotta, lähenesid talle, kui ta õpetas, ülempreestrid ja rahva vanemad, öeldes: Millise volitusega sa neid asju teed, ja kes andis sulle selle volituse? Vastates aga ütles Jeesus neile: Küsin teilt ka mina ühe sõna; kui te mulle sellele vastate, siis ütlen ka mina teile, millises autoriteedi ma neid teen. Johannese ristimine, kust see oli – taevast või inimestest? Aga nad arutlesid endamisi öeldes: kui ütleme, et taevast, siis ta ütleb meile: miks te siis ei uskunud teda? Kui aga ütleme, et inimestest, siis kardame rahvahulka, sest kõik peavad Johannest prohvetiks. Ja vastates Jeesusele ütlesid nad: Me ei tea. Ta ütles neile: Ei ka mina ütle teile, millise volituse alusel ma neid asju teen.

Aga mis teile tundub? Ühel inimesel oli kaks last, ja lähenedes esimesele ütles ta: Laps, mine täna tööta minu viinamäele. Aga vastates ütles ta: Ei taha. Hiljem aga, kahetsenud, läks ta. Ja lähenedes teisele, ütles ta samuti. Aga tema vastas: Mina, isand – ja ei läinud minema. Kumb kahest tegi isa tahtmise? Nad ütlevad temale: esimene. Jeesus ütleb neile: tõesti ütlen teile, et maksukogujad ja prostitiudid lähevad enne teid Jumala kuningriiki. Sest Johannes tuli teie juurde õiguse teel, ja te ei uskunud teda, aga maksukogujad ja prostitiudid uskusid teda; teie aga, seda nähes, ei kahetsenud hiljem, et uskuda teda.

Kuulge teist tähendamissõna. Oli üks inimene, majaisand, kes istutas viinamäe ja pani selle ümber aia ning kaevas sinna veiniteoste ja ehitas torni, ja andis selle välja põlluharijatele ning läks välismaale. Kui aga viljaaeg lähenes, saatis ta oma

orjad talupidajate juurde võtma oma vilju. Ja põllumehed võtsid tema orjad ning üht nad peksid, teist aga tapsid, kolmandat aga kividega loopisid. Jälle saatis ta teisi orje, rohkem kui esimesi, ja neile tehti samuti. Hiljem aga saatis ta nende juurde oma poja, öeldes: Nad austavad minu poega. Aga põllumehed, nähes poega, ütlesid omavahel: See on pärija, tulge, tapame ta ja haarame tema päranduse. Ja võttes tema, ajasid nad ta viinamäest välja ja tapsid. Kui siis viinamäe isand tuleb, mida ta nendele põllumeestele teeb? Nad ütlevad temale: Kurjad ta hävitab halvasti ja viinamäe annab üürile teistele talupidajatele, kes annavad temale viljad tagasi nende õigel ajal. Jeesus ütleb neile: Kas te ei ole kunagi lugenud kirjadest: kivi, mille ehitajad hülgasid, see sai nurgakiviks, Issanda juurest sai see, ja see on imeline meie silmis?

Seetõttu ütlen ma teile, et Jumala kuningriik võetakse teilt ära ja antakse rahvale, kes kannab selle vilju. Ja see, kes langeb selle kivi peale, saab purustatud, aga kelle peale see langeb, selle ta jahvatab puruks. Ja ülempreestrid ja fariserid, olles kuulnud tema tähendamissõnu, mõistsid, et ta räägib nende kohta. Ja otsides teda haarata, kartsid nad rahvahulki, kuna nad pidasid teda prohvetiks.

22

Ja vastates ütles Jeesus neile jälle mõistulugudes: Taevariik sarnastati kuningale, kes tegi pulmad oma pojale. Ja ta saatis

oma orjad kutsuma neid, kes olid kutsutud pulma, ja nad ei tahtnud tulla. Jälle ta saatis teised orjad, öeldes: Öelge kutsutuile: vaata, minu pidusöök on valmistatud, minu pullid ja rasvased loomad on tapetud ja kõik on valmis, tulge pulmadesse. Aga nemad, hoolimatult, läksid ära: üks küll oma põllule, teine aga oma kaubanduse juurde. Ülejäänud aga haarasid tema orjad, solvasid neid ja tapsid. Kuulnud aga see kuningas vihastas, ja saatnud oma sõjaväed, hävitas need tapjad ja põletas nende linna. Siis ütleb ta oma orjadele: Pulm on küll valmis, aga kutsutud ei olnud väärilised. Minge seepärast teede väljakäikudele ja kutsuge pulmadesse nii paljud, kui te leiate. Ja välja minnes kogusid need orjad teedel kõik, keda leidsid, nii kurjad kui ka head, ja pulmad täideti lauas lamavate külalistega. Aga kuningas, olles sisenenud vaatama lauaselililejaid, nägi seal inimest, kes ei olnud riietatud pulmarõivasse. Ja ta ütleb temale: Seltsimees, kuidas sa siia tuled, ilma et sul oleks pulmarõivast? Aga tema vaigistati. Siis ütles kuningas teenritele: Siduge tema jalad ja käed, tõstke ta üles ja heitke välja välimisse pimedusesse, seal saab olema nutmine ja hammaste kiristamine. Paljud on kutsutud, kuid vähesed on valitud.

Siis fariserid läksid ja võtsid nõu, kuidas teda sõnaga lõksu püüda. Ja nad saadavad tema juurde oma jüngrid koos herodiaalastega, öeldes: Õpetaja, me teame, et sa oled tõeline ja õpetad Jumala teed tões, ega ole sulle mureks ükski, sest sa ei vaata inimeste palet. Ütle siis meile, mis sinule tundub: kas on lubatud anda maks Caesarile või mitte? Teades aga nende kurjust, ütles Jeesus: Mida te mind katsetate, silmakirjatsejad?

Näidake mulle maksumünt. Nad aga tõid talle deenaariuse. Ja ta ütleb neile: Kelle on see kujutis ja see kiri? Ütlevad temale: Caesari oma. Siis ütleb ta neile: Andke seega Caesarile, mis on Caesari oma, ja Jumalale, mis on Jumala oma. Ja kuulnud olles nad imestasid, ja jätnud tema, läksid nad ära.

Sel päeval tulid tema juurde saduserid, kes ütlevad, et ülestõusmist ei ole, ja küsisid temalt Öeldes: Õpetaja, Mooses ütles, et kui keegi sureb, kellel ei ole lapsi, siis tema vend peab abielluma tema naisega ja tõstma üles järglase tema vennale. Meie juures oli seitse venda, ja esimene abiellus ning suri, ja kuna tal ei olnud järglasi, jättis ta oma naise oma vennale. Sarnaselt ka teine ja kolmas, kuni seitsmeni. Hiljem aga kõigist suri ka see naine. Ülestõusmises seega, kelle naine seitsmest saab olema? Sest kõik olid teda omanud. Vastates aga ütles Jeesus neile: Te olete eksiteel, sest te ei tea kirjutisi ega ka Jumala jõudu. Sest ülestõusmises ei abiellu ega antakse abielluda, vaid on nagu Jumala saadikud taevas. Aga ülestõusmise kohta surnuist, kas te ei ole lugenud seda, mis teile on öeldud Jumala poolt, kes ütles: Mina olen Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal; Jumal ei ole surnute Jumal, vaid elavate Jumal. Ja rahvahulgad, olles seda kuulnud, olid hämmastunud tema õpetuse üle.

Fariserid aga, olles kuulnud, et ta oli saduserid vaigistanud, kogusid kokku. Ja üks nende hulgast, seaduse tundja, küsis teda kiusates ja ütles, Õpetaja, milline käsk on suur seaduses? Aga Jeesus ütles talle: sa pead armastama Issandat, oma Jumalat,

kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma mõistusega. See on esimene ja suur käsk. Teine aga on sellele sarnane: armasta oma ligimest nagu iseennast. Nendel kahel käsul ripub terve seadus ja prohvetid.

Kui aga variserid olid kokku kogunenud, küsis Jeesus neilt Öeldes: Mis teile tundub Kristuse kohta? Kelle poeg ta on? Nad ütlevad temale: Taaveti. Ütleb neile: Kuidas siis David Vaimus teda Issandaks kutsub, öeldes: Issand ütles minu Issandale: istu minu paremale käele, kuni ma panen sinu vaenlased sinu jalgade jalaaluseks.

Kui David siis kutsub teda Issandaks, kuidas ta on tema poeg?

Ja keegi ei suutnud talle sõnagi vastata ega julgenud keegi alates sellest päevast teda enam küsitleda.

23

Siis rääkis Jeesus rahvahulkadele ja oma jüngritele. Öeldes: Moosese istmel on istunud kirjatundjad ja variserid. Kõike seega, mida nad teile ütlevad pidada, pidage ja tehke, aga nende tegude järgi ärge tehke, sest nad ütlevad ja ei tee. Nad siduvad rasked ja raskesti kantavad koormad ning panevad need inimeste õlgadele, kuid ise ei taha neid oma sõrmegagi liigutada. Kõik oma teod aga teevad nad selleks, et inimeste poolt nähtuks saada. Sest nad laiendavad oma palvepaelu ja suurendavad oma

rõivaste narmasid, Nad armastavad aga austuskohta pidusöökidel ja peakohti koguduste juures ja tervitusi turuväljak(ud)el ja et inimesed kutsuksid neid rabiks Teid aga ärgu kutsutagu rabbiks, sest üks on teie õpetaja, Kristus, ja kõik teie olete vennad. Ja ärge kutsuge kedagi maa peal oma isaks, sest üks on teie Isa, kes on taevastes. Ega olge kutsutud õpetajateks, sest teie õpetaja on üks, Kristus. See aga, kes on teie seast suurem, saab olema teie teenija. Kes aga ülendab iseennast, see alandatakse, ja kes alandab iseennast, see ülendatakse.

Häda aga teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad, sest te neelate alla lesknaiste majad ja ettekäändeks palvetate pikalt. Selle pärast saate te suurema kohtuotsuse. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad, sest te sulgete taevariigi inimeste eest! Teie ise ju ei sisene ega lase sisenejatel siseneda. Häda teile, kirjatundjad ja variserid silmakirjatsejad, sest te rändate üle mere ja kuiva maa, et teha üks pöördunu, ja kui ta on selleks saanud, teete temast geenna poja, kes on kaks korda hullem kui teie ise. Häda teile, pimedad juhid, kes ütlete: kes vandub templis, see ei ole midagi, aga kes vandub templi kullas, see on kohustatud. Lollid ja pimedad, kes sest on suurem, kuld või tempel, mis pühitseb kulda? Ja kes vandub altari juures, see ei ole midagi, aga kes vandub anni juures, mis on altari peal, see on kohustatud. Rumalad ja pimedad, mis on suurem: kingitus või altar, mis pühitseb kingituse? See, kes vandub altari juures, vandub selle ja kõige selle nimel, mis on selle peal. Ja see, kes on vandunud templi juures, vandub selle juures ja Selle

juures, kes elab selles. Ja see, kes on vannutanud taeva nimel, vannub Jumala trooni nimel ja selle nimel, kes istub selle peal. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjatsejad, sest te maksate kümnist mündist ja tillist ja köömnest, kuid te olete jätnud tähelepanuta seaduse raskemad asjad: kohus ja halastus ja usk. Neid oleks tulnud teha, kuid neidki mitte jätta tähelepanuta. Pimedad juhid, kes sõeluvad välja sääse, aga neelav Häda teile, kirjatundjad ja variserid silmakirjatsejad, sest te puhastate karika ja vaagna väljastpoolt, kuid seestpoolt on need täis röövsaaki ja ülekohut. Pime variseeri, puhasta esmalt karika ja vaagna sisemus, et ka nende välimus saaks puhtaks. Häda teile, kirjatundjad ja variserid silmakirjatsejad, sest te olete sarnased lubitud haudadega, mis väljastpoolt küll näivad ilusad, kuid seestpoolt on täis surnute luid ja kõikvõimalikku roojasust. Nii ka teie väljastpoolt küll paistete inimestele õiglased, kuid seestpoolt olete täis silmakirjalikkust ja seadusetust. Häda teile, kirjatundjad ja variserid silmakirjatsejad, sest te ehitate prohvetite hauad ja kaunistage õigete hauamonumente! Ja te ütlete: Kui me oleksime elanud meie isade päevil, ei oleks me olnud nende osalised prohvetite veres. Nii et te tunnustate iseendale, et olete nende pojad, kes tapsid prohvetid. Ja teie täitke oma isade mõõt. Maod, rästikute järglased, kuidas te põgenete põrgu kohtu eest? Seetõttu vaata, mina saadan teie juurde prohveteid ja tarku ja kirjatundjaid, ja nendest te tapate ja risti lööte, ja nendest te piitsutate oma koguduste sees ja te ajate taga linnast linna, nii et tuleks teie peale iga õiglase veri, mis on valatud maa peale, alates õiglase Aabeli verest kuni Sakariase, Barakiase poja vereni, kelle te

mõrvasite templi ja altari vahel Tõesti ütlen ma teile, et kõik see tuleb selle põlvkonna peale. Jeruusalemm, Jeruusalemm, sina, kes tapate prohveteid ja kividega loobite neid, kes on teie juurde saadetud - kui sageli ma tahtsin kokku koguda sinu lapsi, nagu kana kogub oma pojad oma tiibade alla, aga te ei tahtnud. Vaata, teie maja jäetakse tühjaks. Sest ütlen teile, te ei näe mind enam alates praegusest hetkest, kuni te ütlete: Õnnistatud olgu see, kes tuleb Issanda nimel.

24

Ja Jeesus läks välja templist, ja tema jüngrid lähenesid talle, et näidata temale templi hooneid. Aga Jeesus ütles neile: Kas te ei näe seda kõike? Tõesti ütlen ma teile, ei jäeta siia kivi kivi peale, mida ei hävitata. Aga kui ta istus Oliivimäel, lähenesid temale jüngrid eraldi ütledes: Ütle meile, millal need asjad saavad olema, ja mis on sinu tulemise ja ajastu lõpu märk? Ja vastates ütles Jeesus neile: Vaadake, et keegi teid ei eksitaks. Sest paljud tulevad minu nimel öeldes: Mina olen Kristus ja petavad paljusid. Te saate kuulma sõdadest ja sõdade kuulujuttudest, vaadake, ärge olge häiritud, sest on vaja, et kõik juhtuks, aga lõpp ei ole veel käes. Tõuseb üles sest rahvas rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu, ja on näljahädad ja katk ja maavärinad eri kohtades. Kõik see aga on sünnitusvalude algus. Siis nad annavad teid üle ahistusse ja tapavad teid, ja teid vihavad kõik rahvad minu nime pärast. Ja siis paljud solvuvad ning annavad üksteist üle ja vihkavad üksteist. Ja paljud

valeprohvetid tõusevad üles ning eksitavad paljusid. Ja kuna seadusetus paljuneb, jahtub paljude armastus. See aga, kes on vastu pidanud lõpuni, päästetakse. Ja seda kuningriigi head sõnumit kuulutatakse kogu asustatud maailmas tunnistuseks kõigile rahvastele, ja siis tuleb lõpp. Kui te siis näete häävituse jäledust, millest on räägitud prohvet Taanieli kaudu, seismas pühast paigas, siis lugeja mõistku Siis need, kes on Juudamaal, põgenegu mägedesse. See, kes on katuse peal, ärgu tulgu alla, et võtta oma majast asju. Ja see, kes on põllul, ärgu pöörugu tagasi võtma oma rõivaid. Häda aga neile, kes on rasked, ja neile, kes imetavad nendes päevades. Palvetage aga, et teie põgenemine ei toimuks talvel ega hingamispäeval. Sest siis saab olema suur viletsus, millist ei ole olnud maailma algusest kuni praeguseni ega ka kunagi ei tule. Ja kui neid päevi ei oleks lühendatud, ei oleks päästetud ükski liha, kuid valitute pärast lühendatakse neid päevi. Siis kui keegi teile ütleb: Vaata, siin on Kristus või seal, ärge uskuge, Sest tõusevad üles valeristused ja valeprohvetid, ja nad annavad suuri märke ja imesid, et eksitada, kui võimalik, isegi valituid. Vaata, ma olen teile ette öelnud. Kui seega nad ütlevad teile: Vaata, ta on kõrbes, siis ärge minge välja; Vaata, ta on varukambrites, siis ärge uskuge, Nii nagu välk välja läheb idast ja ilmub kuni lääneni, nõnda saab olema ka Inimese Poja ilmumine, Sest kus on raibe, seal kogunevad kotkad.

Kohe pärast nende päevade viletsust päike pimeneb ja kuu ei anna oma valgust, ning tähed langevad taevast ja taevaste jõud raputatakse.

Ja siis ilmub Inimese Poja märk taevas, ja siis leinavad kõik maa hõimud ja näevad Inimese Poega tulevat taevapilvede peal suure väe ja auga. Ja ta saadab oma inglid välja koos suure pasunahääle, ja nad koguvad kokku tema valitud neljast tuulest taevaste äärmustelt kuni nende äärmusteni. Aga viigipuust õppige tähendamissõna. Kui selle oks juba pehmeks muutub ja lehed võrsuvad, siis teate, et suvi on lähedal. Nii ka teie, kui te näete kõiki neid asju, teadke, et see on lähedal uste ees. Tõesti ütlen ma teile, ei möödub see põlvkond, enne kui kõik need asjad on saanud. Taevas ja maa mööduvad, aga minu sõnad ei möödu. Kuid selle päeva ja tunni kohta ei tea keegi, ei ka taevaste saadikud, vaid üksnes minu isa. Nagu aga Noa päevad, nõnda saab olema ka inimese poja ilmumine. Sest nii nagu nad olid päevadel enne veeuputust söömas ja joomas, abiellumas ja abielluma andmas kuni selle päevani, mil Noa sisenes laeva, ja ei teadnud, kuni tuli üleujutus ja võttis kõik, nii saab olema ka Inimese Poja ilmumine. Siis kaks on põllul, üks võetakse ja üks jäetakse. Kaks naist jahvatavad veskis: üks võetakse ja üks jäetakse. Olge seega valvel, sest te ei tea, mis tunnil teie Issand tuleb. Seda aga teadke, et kui maja isand oleks teadnud, mis valveajal varas tuleb, oleks ta valvanud ega oleks lubanud oma maja läbi murda. Seetõttu olge ka teie valmis, sest mil tunnil te ei arva, tuleb Inimese Poeg.

Kes siis on see ustav ori ja mõistlik, kelle tema isand on määranud oma teenistuse üle andma neile toitu õigel ajal? Õnnistatud on see ori, kelle tema isand tulles leiab nii tegevat. Tõesti ütlen ma teile, et ta määrab tema kõigi oma varanduste

üle. Kui aga see halb ori ütleb oma südames: Minu isand viibib tulekuga, ja hakkab lööma oma kaasasulasi ning sööb ja joob koos joobnute. Tuleb selle orja isand päeval, mida ta ei oota, ja tunnil, mida ta ei tea, Ja ta lõikab tema kaheks ja paneb tema osa silmakirjatsejate hulka, seal on nutt ja hammaste kiristamine.

25

Siis võrreldakse taevariiki kümne neitsira, kes võtsid oma lambid ja läksid peigmehe vastu. Viis neist olid tarkad ja viis rumalad. kes rumalad olid, võtsid küll enda lambid, kuid ei võtnud endaga kaasa õli Aga targad võtsid õli oma nõudesse koos oma lampidega. Kuna aga peigmees viibis, said kõik uinakad ja magasid. Keskel ööd aga on hüüd kõlanud: Vaata, peigmees tuleb, minge välja teda vastu! Siis tõusid kõik need neitsid ja kaunistasid oma lambid. Aga rumalad ütlesid targadele: andke meile oma õlist, sest meie tõrvikud kustuvad. Targad aga vastasid öeldes: Muidu ei pruugi piisata meile ja teile, minge pigem müüjate juurde ja ostke enestele. Aga kui nad lahkusid ostma, tuli peigmees ja valmis olijad läksid koos temaga pulmadesse, ja uks suleti. Hiljem aga tulevad ka ülejäänud neitsid, ütlevad: Isand, isand, ava meile. Aga tema vastas ja ütles: Tõesti, ma ütlen teile, ma ei tunne teid. Olge seega valvel, sest te ei tea päeva ega tundi, mil Inimese Poeg tuleb.

Sest nagu inimene, kes läks reisile, kutsus kokku oma orjad ja andis neile oma vara, Ja ühele ta andis viis talenti, teisele kaks,

kolmandale ühe, igaühele vastavalt tema oma võimele, ja läks kohe ära. Minema läinud, kes viis talenti võtnud oli, tegi nendega tööd ja teenis teised viis talenti. Samuti võitis ka see, kellel oli kaks, teised kaks. Aga see, kes oli ühe võtnud, läks ära, kaevas maa sisse ja peitis oma isanda hõbeda. Pärast pikka aega aga tuleb nende orjade isand ja arveldab nendega. Ja lähenedes tõi see, kes viis talenti võtnud oli, teised viis talenti, ütledes: Isand, viis talenti usaldas sa minule. Vaata, teised viis talenti olen ma nende peale võitnud. Tema isand ütles temale: Hästi, hea ja ustav ori! Väheste üle olid ustav, paljude üle sind määran. Sisene oma isanda rõõmu! Lähenedes aga ütles ka see, kes kaks talenti võtnud oli: Isand, kaks talenti usaldasid sa mulle, vaata, veel kaks talenti olen ma nende peale võitnud. Tema isand ütles temale: Hästi, hea ja ustav ori! Väheste üle olid ustav, paljude üle sind määran. Sisene oma isanda rõõmu! Lähenedes aga ütles ka see, kes ühe talendi oli võtnud: Isand, ma teadsin sind, et sa oled kõva inimene, lõikamas seal, kus sa ei külvanud, ja kogumas sealt, kust sa ei puistanud, ja kartuses ära minnes peitsin ma sinu talendi maa sisse, vaata, sul on see, mis sinu oma on. Vastates aga ütles tema isand temale: Kuri ori ja laisk, sa teadsid, et ma lõikan seal, kus ma ei külvanud, ja kogun sealt, kust ma ei pillutanud. Seega oleks sul tulnud visata mu hõbe pankurite kätte, ja tulles oleksin mina saanud oma raha koos intressiga tagasi. Võtke seega temalt ära talent ja andke sellele, kellel on kümme talenti. Sest igale omavale antakse ja ta saab ülekülluseks, aga mittomavalt võetakse ära isegi see, mis tal on. Ja kasutu ori heitke välja välimisse pimedusesse, seal on nutmine ja hammaste krigistamine.

Kui aga inimese Poeg tuleb oma auhiilguses ja kõik pühad saadikud koos temaga, siis istub ta oma auhiilguse troonile, Ja kõik rahvad kogutakse tema ette, ja ta eraldab nad üksteisest, nagu karjane eraldab lambad kitsedest. Ja ta seab lambad küll oma paremale käele, aga kitsed vasakule käele. Siis ütleb kuningas neile, kes on tema paremal käel: Tulge, minu Isa õnnistatud, pärige teile valmistatud kuningriik maailma rajamisest saadik. Sest olin näljane ja te andsite mulle süüa, olin janune ja te andsite mulle juua, olin võõras ja te võtsite mind vastu, Olin alasti ja te riietasite mind, olin haige ja te külastsite mind, olin vanglas ja te tulite minu juurde. Siis vastavad talle õiglased, öeldes: Issand, millal me nägime sind näljasena ja toitsime sind, või janusena ja jootsime sind? Millal aga me nägime sind võõrana ja võtsime vastu või alastiolekus ja riietasime? Millal aga me nägime sind haigena või vanglas ja tulime sinu juurde? Ja vastates ütleb kuningas neile: Tõesti ütlen teile, kui palju te tegite ühele neist minu kõige väiksematest vendadest, seda te tegite minule. Siis ütleb ta ka neile, kes on vasakul: minge minust ära, te neetud, igavesse tulle, mis on valmistatud kuradile ja tema sõnumitoojatele. Olin näljane, aga te ei andnud mulle süüa, olin janune, aga te ei andnud mulle juua, Võõras olin ma ja te ei võtnud mind vastu, alasti ja te ei riietanud mind, nõrk ja vanglas ja te ei külastanud mind. Siis vastavad nemad talle ise, öeldes: Issand, millal me nägime sind näljasena või janusena või võõrana või alasti või nõrgana või vanglas ja ei teeninud sind? Siis ta vastab neile, öeldes: Tõesti ütlen ma teile, kuna te ei teinud seda ühele neist vähimistele, ei teinud te seda ka mulle. Ja need lähevad igavesse karistusse, aga

õiglased igavesse ellu.

26

Ja juhtus, et kui Jeesus oli lõpetanud kõik need sõnad, ütles ta oma jüngritele: Te teate, et kahe päeva pärast on paasapüha ja Inimese Poeg antakse üle ristilöömiseks. Siis kogunes ülempreestrid ja kirjatundjad ja rahva vanemad ülempreestri õue, keda kutsuti Kaifas. Ja nad võtsid ühiselt nõu, et Jeesus pettusel haarata ja tappa. Nad ütlesid aga: Mitte peo ajal, et rahva seas ei tekiks rahutust.

Kui aga Jeesus oli Betaanias pidalitõbise Siimona majas, Lähenes temale naine, kellel oli alabastrist nõu väga kallishoiulise salviga, ja valas selle tema pea peale, kui ta lauas oli. Seda nähes olid tema jüngrid pahased ja ütlesid: Milleks see raiskamine? Sest seda salvei oleks saanud müüa suure hinna eest ja anda vaestele. Teades aga ütles Jeesus neile: Miks te valmistata vaeva naisele? Sest ta tegi hea töö minu heaks. Vaeseid teil on alati enda juures, aga mind teil ei ole alati. Sest valanud see salvimi minu kehale, tegi ta seda minu matmise poole. Tõesti ütlen ma teile, kus iganes kuulutatakse seda head sõnumit kogu maailmas, räägitakse ka sellest, mida tema tegi, tema mälestuseks.

Siis läks üks kaheteistkümnest, keda kutsuti Juuda Iskariotiks, ülempreestrite juurde ja ütles, Mida te tahate mulle anda ja

mina annan tema teile üle? Nemad aga määrasid talle kolmkümmend hõbetükki. Ja sellest ajast peale otsis ta õiget hetke, et teda reeta.

Aga hapnemata leiva esimesel päeval tulid jüngrid Jeesuse juurde ja ütlesid temale: Kus sa tahad, et me valmistaksime sulle paasapüha söömist? Aga tema ütles: Minge linna ühe mehe juurde ja öelge talle: Õpetaja ütleb, et minu aeg on lähedal, sinu juures pean ma paasapüha koos oma jüngritega. Ja jüngrid tegid nii, nagu Jeesus neile käskis, ja valmistasid paasapüha. Õhtul aga lamas ta koos kaheteistkümnera. Ja nende söömisel ütles ta: Tõesti ütlen teile, et üks teist reedab mind. Ja väga kurvastades hakkas igaüks neist temale ütlema: Eks ometi mitte mina pole see, Issand? Aga vastates ütles ta: See, kes kastis koos minuga käe anumas, tema mind reedab. Inimese Poeg tõesti läheb, nagu on kirjutatud tema kohta, kuid häda sellele inimesele, kelle läbi Inimese Poeg antakse ära – hea oleks temale olnud, kui see inimene poleks sündinud. Vastates aga Juudas, kes teda üle andis, ütles: Eks ometi mitte mina olen see, rabbi? Ta ütles temale: Sina ütlesid seda. Nende söömas olles võttis Jeesus leiva ja tänuandnud murdis ja andis jüngritele ja ütles: võtke, sööge, see on minu ihu. Ja võtnud karika ja tänupalve öelnud andis ta neile, öeldes: Jooge sellest kõik. Sest see on minu veri, uue lepingu veri, mis valatakse välja paljude eest pattude andestuseks. Ma ütlen aga teile, et ma ei joo enam praegust hetkest sellest viinapuu viljast kuni selle päevani, mil ma joon seda koos teiega uuena minu Isa kuningriigis.

Ja olles hümne lauldud, läksid nad välja Õlimäele. Siis ütleb neile Jeesus: Kõik teie langevad minust ära sel ööl, sest on kirjutatud: ma löön karjast ja karja lambad hajutatakse.

Aga pärast minu ülesäratamist lähen ma teie ees Galileasse. Vastates ütles Peetrus temale: Kui kõik sinu pärast komistuvad, siis mina ei komista iialgi. Jeesus ütles temale: Tõesti ütlen sinule, et sel ööl enne kuke laulma hakkamist sa eitad mind kolm korda. Peetrus ütles temale: Isegi kui peaksin koos sinuga surema, ma ei eita sind mitte kunagi. Samamoodi ütlesid ka kõik jüngrid.

Siis tuleb Jeesus koos nendega paika, mida kutsutakse Ketsemane, ja ütleb jüngritele: Istuge siin, kuni ma lähen seal palvetama. Ja võtnud Peetruse ja Sebedaeuse kaks poega, hakkas ta kurvastama ja ahastama. Siis ütleb Jeesus neile: Väga kurb on minu hing kuni surmani, jääge siia ja valvake koos minuga. Ja olles veidi edasi läinud, langes ta näoli maha palvetades ja ütles: Mu isa, kui see on võimalik, las see karikas möödub minust, kuid mitte nagu mina tahan, vaid nagu sina. Ja ta tuleb õpilaste juurde ja leiab nad magamas, ja ütleb Peetrusele: Nii te ei olnud võimelised üht tundi minuga valvama? Olge valvel ja palvetage, et te ei läheks kiusatusse, vaim on küll valmis, aga liha on nõrk. Jälle teist korda ära minnes palvetas ta öeldes: Isa minu, kui see karikas ei või minust mööduda, kui ma seda ei joo, siis olgu sinu tahtmine. Ja tulles leidis ta neid jälle magamas, sest nende silmad olid raskeks muutunud. Ja jättes nad maha, läks ta jälle ära ning palvetas kolmandat korda, öeldes sama sõna. Siis tuleb

ta oma jüngrite juurde ja ütleb neile: Kas te magate edasi ja puhkate? Vaata, tund on lähedal ja Inimese Poeg antakse patuste kätesse. Tõuske, lähme, vaata, läheneb see, kes mind reedab.

Ja veel tema rääkides, vaata, tuli Juuda, üks kaheteistkümnest, ja temaga suur rahvahulk mõõkade ja keppidega ülempreestrite ja rahva vanemate juurest. Aga tema äraandja andis neile märgi, öeldes: keda ma suudlen, see on tema, hoidke ta kinni. Ja kohe lähenedes Jeesusele ütles: Tervitan, rabbi! ja suudles teda. Aga Jeesus ütles temale: Sõber, mille jaoks sa siin oled? Siis astusid nad ligi, panid käed Jeesuse peale ja haarasid ta kinni. Ja vaata, üks neist, kes olid koos Jeesusega, sirutas välja käe, rebas välja oma mõõga ja lõi ülempreestri orja ning lõikas ära tema kõrva. Siis ütleb Jeesus talle: Pane oma mõõk tagasi selle kohta, sest kõik, kes on võtnud mõõga, surevad mõõga läbi. Või sa arvad, et ma ei suuda praegu kutsuda oma isa, ja ta annab mulle rohkem kui kaksteist leegionit sõnumitoojaid? Kuidas siis võivad täituda need kirjutised, et nii peab juhtuma? Sel tunnil ütles Jeesus rahvahulkadele: Nagu röövli vastu te tulite välja mõõkade ja nuiadega mind kinni võtma. Iga päev ma istusin teie juures templis õpetamas, ja te ei võtnud mind kinni. See kõik aga on sündinud selleks, et täidetud saaksid prohvetite kirjad. Siis jätsid kõik jüngrid ta maha ja põgenesid.

Need aga, kes Jeesuse kinni võtsid, viisid ta ära ülempreester Kaifase juurde, kus kirjatundjad ja vanemad olid kogunenud. Aga Peetrus järgnes talle kaugelt kuni ülempreestri õueni, ja olles sisse läinud, istus teenijate seas, et näha lõppu.

Ülempreestrid ja vanemad ning kogu nõukogu otsisid väära tunnistust Jeesuse vastu, et nad võiksid ta surma panna Ja nad ei leidnud, ja kuigi palju valetunnistajaid astus ette, ei leidnud nad. Hiljem aga astusid ette kaks valetunnistajat. Ma ütlesin: See ütles, et ma suudan hävitada Jumala templi ja kolme päeva jooksul selle taas üles ehitada. Ja ülempreester tõusis ning ütles temale: Kas sa ei vasta midagi? Mida need sinu vastu tunnistavad? Aga Jeesus oli vaikne. Ja ülempreester vastas ning ütles temale: Ma vanutan sind elava Jumala nimel, et sa ütleksid meile, kas sa oled Kristus, Jumala Poeg. Jeesus ütleb talle: Sina ütlesid seda, kuid ma ütlen teile: alates nüüdsest näete Inimese Poega istumas Väe paremal käel ja tulevat taeva pilvede peal. Siis ülempreester rebis oma rõivad, öeldes, et ta teotses. Mis vajadust meil veel on tunnistajate järele? Vaadake, nüüd te kuulsite tema teotust. Mis teile tundub? Aga nemad vastasid ja ütlesid: ta on surma süüdi. Siis nad sülitasid tema näkku ja lõid teda, teised aga andsid talle rusikaga. öeldes: Ennusta meile, Kristus, kes on see, kes lõi sind?

Aga Peetrus istus väljas õues, ja temale lähenesid üks teenijatüdruk, ütlemas: Ja sina olid koos Jeesusega Galilealasega. Tema aga eitas nende kõikide ees, öeldes: Ma ei tea, mida sa ütled. Kui ta aga oli läinud välja väravasse, nägi teda teine ja ütleb seal neile: Ka see oli koos Jeesusega, Naatsaretlasega. Ja jälle eitas ta vandega, et ei tea seda inimest. Pärast vähest aega aga lähenesid seisavad ja ütlesid Peetrile: Tõesti ka sina oled nendest, sest sinu kõne teeb sind selgeks. Siis ta hakkas needma ja vanduma, et ta ei tea seda meest. Ja kohe kukk kukkus. Ja

Peetrus mäletas Jeesuse sõna, mille ta oli talle öelnud, et enne kuke laulumist sa eitad mind kolm korda, ja välja minnes nuttis ta kibedalt.

27

Hommikul aga võtsid kõik ülempreestrid ja rahva vanemad nõu Jeesuse vastu, et teda surmata. Ja sidunud tema, viisid nad ta ära ja andsid ta üle Pontius Pilaatusele, maavalitsejale.

Siis Juuda, kes oli tema üle andnud, nähes, et tema mõisteti hukka, kahetses ja tagastas kolmkümmend hõbetükki ülempreestritele ja vanematele. Öeldes: Ma olen patustanud, andes üle süütut verd. Aga nad ütlesid: Mis see meile? Sina vaata. Ja visanud hõbetükid templisse, ta taganes ning ära minnes poos end. Aga ülempreestrid, olles võtnud hõbetükid, ütlesid: Ei ole lubatud heita neid aardekambrisse, sest see on vere hind. Nõu aga võtnud, ostsid nad nende eest pottssepa põllu matmispaigaks võõrastele. Seetõttu kutsuti seda põldu verepõlluks tänase päevani. Siis täitus see, mis oli öeldud prohvet Jeremija kaudu, kes ütles: ja nad võtsid kolmkümmend hõbetükki, Iisraeli poegade poolt hinnatud mehe hinna, Ja nad andsid need potissepa välja eest, nagu Issand mulle käskis.

Aga Jeesus seisis juhti ees, ja juht küsis temalt öeldes: Sina oled juutide kuningas? Jeesus aga ütles temale: Sina ütled. Ja kui teda süüdistasid ülempreestrid ja vanemad, ei vastanud ta midagi.

Siis ütleb Pilatus temale: Kas sa ei kuule, kui palju nad sinu vastu tunnistavad? Ja ta ei vastanud temale ühtegi sõna, nii et juht imestas väga. Püha ajal aga oli juht harjunud vabastama rahvahulgale ühe vangi, keda nad tahtsid. Neil oli aga siis märkimisväärne vang, keda kutsuti Barabbas. Kui nad seega olid kogunenud, ütles neile Pilaatus: Keda te tahate, et ma teile vabastaksin? Barabbase või Jeesuse, keda kutsutakse Kristuseks? Ta teadis, et kadedusest andsid nad tema üle. Kui ta aga kohtuplatvormil istus, saatis tema naine tema juurde sõna, öeldes: Ära tee midagi sinale ja sellele õiglasele, sest ma kannatasin täna palju unenäos tema pärast. Ülempreestrid ja vanemad aga veensid rahvahulki, et nad paluksid Barabbast, Jeesuse aga hävitaksid. Vastates aga ütles juht neile: Keda te tahate kahest, et ma teile vabastaksin? Nemad aga ütlesid: Barabbas. Pilaatus ütleb neile: Mida ma siis teen Jeesusega, keda kutsutakse Kristuseks? Kõik ütlevad talle: Löögu ta risti! Aga juht ütles: Mida halba ta siis tegi? Kuid nad karjusid veelgi valjemini, öeldes: Lööge ta risti! Nähes aga Pilatus, et miski ei too kasu, vaid pigem tekib rahutus, võttis ta vett ja pesi käed rahvahulga ees, öeldes: Süütu olen ma selle õige vere suhtes, teie vaadake. Ja vastates ütles kogu rahvas: Tema veri olgu meie peale ja meie laste peale. Siis vabatas ta neile Barabbase, aga Jeesuse, olles teda piitsutanud, andis üle, et ta ristilöödaks.

Siis juhi sõdurid, olles võtnud Jeesuse pretooriumisse, kogusid tema juurde terve kohordi. Ja riisudes tema, panid nad temale ümber punase mantli. Ja olles punnud krooni ogadest, panid nad selle tema pähe ja roovitsa tema paremasse kätte, ning

põlvitades tema ees pilkasid nad teda, öeldes: Tervitused, juutide kuningas! Ja olles talle sülitanud, võtsid nad roo ja lõid tema pähe. Ja kui nad olid teda pilkanud, võtsid nad temalt mantli maha ja riietasid tema enda rõivad tagasi selga, ning viisid ta minema, et teda risti lüüa.

Välja minnes leidsid nad aga Kyrene mehe nimega Simon ja sundisid teda kandma tema risti. Ja tulles kohta, mida kutsutakse Golgota, mis tähendab Pealuupaika, Nad andsid talle juua äädikat, mis oli segatud sapiga, ja maitsnud seda, ta ei tahtnud juua. Aga tema risti lüües jagasid nad tema riided, heites liisku. Ja istudes valvasid nad teda seal. Ja nad panid tema pea kohale kirjutatud süüdistuse: See on Jeesus, juutide kuningas. Siis löödi koos temaga risti kaks röövlit, üks paremale ja üks vasakule. Aga möödakäijad teotasid teda, raputades oma päid Ja ütlesid: Sina, kes lammutad templi ja kolme päevaga ehitad, päästa iseennast! Kui sa oled Jumala Poeg, tule alla ristilt! Sarnaselt aga ka ülempreestrid pilkasid koos kirjatundjate, vanemate ja variseridega ning ütlesid: Teisi ta päästis, iseennast ei suuda päästa. Kui ta on Iisraeli kuningas, tulgu nüüd ristilt alla ja me usume temasse. Ta on usaldanud Jumalat, las ta vabastab nüüd tema, kui tahab teda, sest ta ütles, et on Jumala poeg. Aga samuti ka röövelid, kes olid temaga ristilöödud, sõimasid teda.

Kuuendast tunnist aga sai pimedus kogu maa peale kuni üheksanda tunnini. Umbes üheksanda tunni paiku aga hüüdis Jeesus suure häälega, öeldes: Eeli, eeli, lama sabaktani; see on:

Mu Jumal, mu Jumal, miks sa mind hülgasid? Mõned aga neist, kes seal seisid, kuulnud olles ütlesid, et see kutsub Eeliat. Ja kohe jooksis üks nende seast välja ning võttis käsna, täitis selle äädikaga ja pani selle kõrre ümber ning andis talle juua. Aga ülejäänud ütlesid: Lase, vaatame, kas tuleb Eelija teda päästma. Aga Jeesus, jälle suure häälega hüüdnud olles, jättis vaimu. Ja vaata, templi eesriie lõhestati kaheks ülalt kuni alla ning maa väriseti ja kivid lõhestati. ja hauad avati ja paljude magama läinud pühade kehad äratati üles Ja pärast tema ülestõusmist läksid nad hauakambritest välja, sisenesid pühasse linna ja ilmusid paljudele. Aga sajaülem ja need, kes koos temaga valvasid Jeesust, nähes maavärinat ja seda, mis oli juhtunud, kartsid väga, öeldes: Tõesti, see oli Jumala Poeg. Seal olid aga ka paljud naised, kes vaatasid eemalt ja kes olid järgnenud Jeesusele Galileast, teenides teda. Nende hulgas oli Maarja Magdaleena ja Maarja, Jaakobi ja Joosese ema, ja Sebedeu poegade ema.

Õhtul aga tuli rikas mees Arimateaast, nimega Joosep, kes ka ise oli saanud Jeesuse jüngriks, See, olles Pilaatuse juurde lähenemud, palus Jeesuse keha. Siis käskis Pilaatus keha tagasi anda. Ja Joosep võttis keha ja mähkis selle puhtasse linasesse riidesse, Ja ta pani selle oma uude hauakambrisse, mille ta oli kaljusse raiutud, ja veeretanud suure kivi hauakambri uksele, läks ära. Seal olid aga Maaria Magdaleena ja teine Maaria, kes istusid haua ees.

Aga järgmisel päeval, mis on pärast ettevalmistust, kogunes

ülempreestrid ja variserid Pilaatuse juurde. Öeldes: Isand, me meenutasime, et see pettur ütles veel elavana: kolme päeva pärast ma äratatakse üles. Käsi seega kindlustada haud kuni kolmanda päevani, et mitte tulles tema jüngrid öösel varastavad teda ja ütlevad rahvale: tõusis üles surnuist, ja saab viimane eksitus hullem esimesest. Pilatus ütles neile: Teil on valvurid, minge ja tehke kindlaks, nagu te teate. Nad aga läksid ja kindlustasid haua, pitseerides kivi koos valvuriga.

28

Hilja laupäeval, kui koitis esimene nädalapäev, tuli Maarja Magdaleena ja teine Maarja vaatama hauda. Ja vaata, suur maavärin juhtus, sest Issanda ingel, olles taevast alla tulnud ja lähenedes, veeretas kivi ukselt ära ja istus selle peale. Oli aga tema välimus kui välk ja tema rõivas valge nagu lumi. Aga tema hirmu pärast värisesid valvurid ja said nagu surnud. Vastates aga ütles ingel naistele: Ärge kartke teie, sest ma tean, et te otsite Jeesust, kes risti löödi. Teda ei ole siin, sest ta on üles äratatud, nagu ta ütles. Tulge vaadake kohta, kus Issand lamas. Ja kiiresti minnes öelge tema jüngritele, et ta on üles äratatud surnuist, ja vaata, ta läheb teie ees Galileasse, seal te näete teda, vaata, ma ütlesin teile. Ja kiiresti hauast välja minnes suure hirmu ja rõõmuga jooksid nad teatama tema jüngritele. Kui nad aga läksid tema jüngritele teatama, vaata, kohtas Jeesus neid, öeldes: Rõõmustage! Nemad aga lähenesid, haarasid tema jalgu ja kummardusid talle. Siis ütleb Jeesus neile: Ärge kartke, minge

teatage minu vendadele, et nad läheksid Galileasse, ja seal nad näevad mind.

Nende minnes aga, vaata, mõned vahtkonnast tulid linna ja teatasid ülempreestritele kõik juhtunu. Ja olles kokku tulnud koos vanematega ning nõu võtnud, andsid nad soldatitele piisavalt hõbedatükke, öeldes: Öelge, et tema jüngrid tulid öösel ja varastasid ta, samal ajal kui meie magasime. Ja kui see juhini jõuab, veenname meie teda ja teeme teid muretuteks. Aga need, kes võtsid hõbetükid, tegid nii, nagu neile oli õpetatud. Ja see jutt levis juutide seas tänase päevani.

Aga üksteist jüngrit läksid Galileasse, mäele, kuhu Jeesus oli neile määranud. Ja nähes teda, kummardas nemad teda, kuid mõned kahtlesid. Ja lähenedes kõneles Jeesus neile, ütledes: Minule anti kõik autoriteet taevas ja maa peal. Olles läinud, tehke kõigist rahvastest jüngreid, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse. Õpetades neid pidama kõike, mida ma käskisin teile, ja vaata, mina olen koos teiega kõik päevad kuni selle ajastu lõpuni. Aamen.

Väljumine

1

Need on Iisraeli poegade nimed, kes sisenecid Egiptusesse koos Jaakobiga, nende isaga; igaüks sisenes kogu oma leibkonnaga. Reuben, Simeon, Levi, Juuda, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan ja Naphtali, Gad ja Asher. Joosep aga oli Egiptuses, kõik hinged Jaakobist aga olid seitsekümmend viis. Suri aga Joseph ja kõik tema vennad ja kogu see põlvkond. Aga Iisraeli pojad kasvasid ja paljunesid ning said arvukaks ja väga-väga võimsaks, ning maa lasi neil paljuneda. Tõusis aga teine kuningas Egiptuse üle, kes ei teadnud Joosepit. Ütles aga oma rahvale: Vaata, Iisraeli poegade sugu on suur hulk ja nad on tugevamad kui meie. Tulge siis, käitugem nendega kavalalt, et nad ei paljuneks, ja kui meile juhtub sõda, ei liituks ka nemad vaenlastega ja ei sõdiks meie vastu ning ei lahkuks maalt. Ja ta pani nende üle tööde ülevaatajad, et nad neid töödes vaevaksid. Ja nad ehitasid Vaaraole kindlustatud linnad: Peitho, Ramesse ja Oni, mis on Päikese linn. Kuna aga neid alandati, seda enam neid sai, ja nad said väga-väga tugevaks, ning egiptlased jälestsid Iisraeli poegi.

Ja egiptlased rõhusid Iisraeli poegi jõuga alla. Ja nad vaevatasid nende elu rasketel töödel, saviga ja telliste valmistamisega ning kõigil töödel väljadel, kõigis töödes, millega nad neid vägivallaga orjastasid.

Ja Egiptuse kuningas ütles heebrealaste ämmaemandatele, kellest ühe nimi oli Sippora ja teise nimi Pua, Ja ta ütles: Kui te olete ämmaemandaks heebrea naistele ja nad on sünnitamas, siis kui see on isane, tapke ta, aga kui emane, hoidke ta alal. Ämmaemandad aga kartsid Jumalat ja ei teinud nii, nagu Egiptuse kuningas neile käskis, vaid hoidsid poisslapsed elus. Aga Egiptuse kuningas kutsus ämmaemandad ja ütles neile: Miks te seda tegite ja jätsite poisslapsed ellu? Ämmaemandad ütlesid aga vaaraole: Heebrealased naised ei ole nagu Egiptuse naised, sest nad sünnitavad enne, kui ämmaemandad nende juurde jõuavad, ja nad sünnitasid. Jumal tegi ämmaemandatele head ja rahvas paljunes ning muutus äärmiselt tugevaks. Kuna aga ämmaemandad kartsid Jumalat, tegid nad endale majad. Vaarao käskis aga kogu oma rahval, öeldes: Iga meessoost laps, kes heebrealastele sünnib, visake jõkke, ja iga naissoost laps hoidke elus.

2

Oli aga keegi Leevi hõimust, kes võttis naise Leevi tütardest. Ja ta võttis kõhtu ning kandis poisi. Nähes aga, et see oli ilus, varjasid nad teda kolm kuud. Kuna aga nad ei suutnud teda enam

varjata, võttis tema ema korvi ja määris seda asfaltpigiga ning pani lapse sisse ning asetas selle soosse jõe äärde. Ja tema õde jälgis kaugelt, et teada saada, mis temaga juhtuma hakkab.

Vaarao tütar läks aga alla jõele pesema ja tema teenijatüdrukud käisid mööda jõge, ja nähes korvi soos, saatis ta teenijatüdruku ning võttis selle üles. Avanud aga näeb ta nutmas olevat last korvis, ja Vaarao tütar säästu teda ning ütles: See on heebrealaste lastest. Ja tema õde ütles faraoni tütrele: Kas tahad, et ma kutsuks sulle imetava naise heebrealaste hulgast, ja ta imetaks sulle last? Vaarao tütar aga ütles: Mine! Tulles kutsus noor naine lapse ema. Vaarao tütar ütles aga temale: Säilita minule see laps ja imeta teda, mina aga annan sinule palga. Naine võttis lapse ja imettas teda. Kui laps oli suureks kasvanud, tõi ta selle Vaarao tütre juurde, ja see sai temale pojaks, ta nimetas aga tema nimeks Mooses, öeldes: veest ma tõmbasin ta üles.

Juhtus aga nendel paljudel päevadel, et suureks saanud Mooses läks välja oma vendade, Iisraeli poegade juurde, ja nähes nende vaeva, nägi ta Egiptlase meest löömas mingit Heebrealast, kes oli tema vendadest, Iisraeli pojadest. Ümber vaadanud aga siia ja sinna, ei näe ta kedagi, ja Egiptlast löönud, peitis ta tema liiva sisse. Teisel päeval välja minnes näeb ta kahte heebrealastest meest võitlevat ja ütleb ülekohut tegevale: Mispärast sina lööd naabrit? Tema aga ütles: Kes sind määras valitsejaks ja kohtunikuks meie üle? Kas sina tahad mind tappa, nagu tapsid eile selle egiptlase? Mooses aga kartis ja ütles: Kui nii on see asi

ilmseks saanud. Vaarao kuulis aga selle sõna ja otsis Moosest tappa. Mooses lahkus aga vaarao palge eest ja elas Midiani maal, tulnud aga Midianimaale, istus ta kaevu äärde. Aga Midiani preestril oli seitse tütart, kes karjatasid oma isa Jethro lambaid. Kui nad olid saabunud, ammutasid nad vett, kuni täitsid mahutid, et jootnud oma isa Jethro lambaid. Saabunud karjased aga ajasid neid välja, kuid Mooses tõusis üles ja päästis neid ning ammendas neile vett ja jootas nende lambaid. Nad saabusid aga oma isa Ragueli juurde, kes ütles neile: Miks te täna nii kiiresti saabusid? Aga nad ütlesid: Egiptuse mees päästis meid karjaste käest, ta tõmbas meile vett ja jootas meie lambaid. Aga ta ütles oma tütardele: Kus ta on? Ja miks te jätsite selle mehe maha? Kutsuge ta siia, et ta sööks leiba. Mooses asus aga selle mehe juurde elama, ja too andis oma tütre Sipporah Moosesele naiseks. Rasedaks jäänud naine sünnitas poja ja Mooses pani talle nimeks Geršom, öeldes, et ma olen võõras võõras maal. Pärast neid paljusid päevi aga suri Egiptuse kuningas, ja Iisraeli pojad oigasid tööde all ning hüüdsid välja, ja nende hüüd tõusis Jumala poole töödest. Ja Jumal kuulis nende ägamist, ja Jumal mäletas oma lepingut Aabrahami, Iisakiga ja Jaakobiga. Ja Jumal vaatas Iisraeli poegi ning sai neile teatavaks.

3

Mooses karjatas oma äia Jetro, Midiani preestri lambaid, ja ta viis lambad kõrbe juurde ning tuli Hoorebi mäe juurde. Temale ilmus aga Issanda Ingel tuleleegis põõsast, ja ta näeb, et põõsas

põleb tules, aga põõsas ei põlenud ära. Mooses ütles aga: Lähen lähemale ja vaatan seda suurt nägemust, miks põõsas ei põle. Kui aga Issand nägi, et ta läheneb vaatama, kutsus Issand teda põõsast, öeldes: Mooses, Mooses! Aga tema ütles: Mis on? Aga tema ütles: Ära läheneda siia, võta sandaalid oma jalgadest ära, sest koht, milles sa seisad, on püha maa. Ja ta ütles: Mina olen sinu isa Jumal, Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal. Aga Mooses pöördus oma näoga ära, sest ta kartis vaadata otse Jumala ees. Issand ütles aga Moosesele: Nähes olen ma näinud oma rahva kannatust Egiptuses ja olen kuulnud nende hüüet ülesandeandjate pärast, sest ma tean nende valu. Ja ma läksin alla vabastama neid egiptlaste käest ja viima neid välja sellest maast ning tooma neid sisse heale ja suurele maale, maale, mis voolab piima ja mett, kanaanlaste, hettlaste, amorlaste, perissilaste, girgasilaste, hiivlaste ja jebuuslaste paika. Ja nüüd, vaata, Iisraeli poegade hüüd on jõudnud minu poole, ja mina olen näinud rõhumist, millega egiptlased neid rõhuvad. Ja nüüd tule siia, ma saadan sind Egiptuse kuninga Farao juurde, ja sa tood minu rahva, Iisraeli pojad, välja Egiptuse maalt.

Ja Mooses ütles Jumalale: Kes ma olen, et ma läheksin Egiptuse kuninga Vaarao juurde ja et ma tooksin Iisraeli pojad välja Egiptuse maalt? Ütles aga Jumal Moosesele, öeldes, et ma olen sinuga, ja see on sinule märk, et mina sind välja saadan: kui sa viid minu rahva välja Egiptusest, siis teenite Jumalat sellel mäel. Ja Mooses ütles Jumalale: Vaata, mina lähen Iisraeli poegade juurde ja ütlen neile: meie isade Jumal on saatnud mind teie

juurde. Nad küsivad minult, mis on tema nimi; mida ma ütlen neile? Ja Jumal ütles Moosesele: Mina olen Olev. Ja ta ütles: Nõnda sa ütled Iisraeli poegadele: Olev on mind teie juurde saatnud. Ja Jumal ütles jälle Moosesele: nii sa ütled Iisraeli poegadele: Issand, meie isade Jumal, Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal, on saatnud mind teie juurde; see on minu igavene nimi ja mälestus põlvest põlve. Tulnud olles, koguge seega kokku Iisraeli poegade vanematekogu ja ütled neile: Issand, meie isade Jumal, on mulle ilmunud, Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal, öeldes: Läbivaatamisega olen teid läbi vaadanud ja kõike, mis on teile Egiptuses juhtunud. Ja ta ütles: Ma toon teid üles egiptlaste vaevast kanaanlaste, hettlaste, amorlaste, pereslaste, girgaslaste, hiivlaste ja jebuslaste maale, maale, kus voolab piim ja mesi. Ja nad kuulevad sinu häält, ja sina ning Iisraeli vanemate nõukogu lähete Egiptuse kuninga Vaarao juurde, ja sa ütled talle: Heebrealaste Jumal on meid kutsunud, läheme siis kolme päeva teekonda kõrbesse, et ohverdada meie Jumalale. Mina aga tean, et Egiptuse kuningas Vaarao ei lase teid minna, kui mitte vägevama käega. Ja välja sirutades käe, löön ma egiptlasi kõigis minu imededes, mida teen nende hulgas, ja pärast seda saadab ta teid välja. Ja ma annan selle rahva jaoks armu egiptlaste ees, aga kui te lahkute, siis te ei lahku tühjade kätega. Aga naine küsib oma naabrilt ja kaaselamult hõbedasi ja kuldseid anumaid ning rõivaid, ja te panete need oma poegade ja oma tütarde peale, ning te rüüstate egiptlasi.

4

Mooses aga vastas ja ütles: Kui nad ei usu mind ega kuula minu häält, siis nad ütlevad ju, et Jumal ei ole sinule ilmunud - mida ma ütlen neile? Ütles aga temale Issand: Mis see on sinu käes? Ta aga ütles: Kepp. Ja ta ütles: Viska see maa peale, ja ta viskas selle maa peale, ja see muutus maoks, ning Mooses põgenes selle eest. Ja Issand ütles Moosesele: Siruta välja oma käsi ja võta kinni sabast. Sirutanud välja oma käe, võttis ta kinni sabast, ja see muutus kepiks tema käes. Nii et nad usuksid sinusse, et sinule on ilmunud nende isade Jumal, Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal. Ütles aga temale Issand jälle: Pane oma käsi oma rinna sisse, ja ta pani oma käe oma rinna sisse, ja võttis oma käe oma rinnast välja, ja tema käsi sai nagu lumi. Ja ta ütles jälle: Pane oma käsi oma rinna sisse, ja ta pani käe oma rinna sisse, ja ta tõi selle välja oma rinnast, ja jälle see pöördus tagasi oma liha värvi. Kui aga nad ei usu sind ega kuula esimese märgi häält, siis nad usuvad teise märgi häält. Ja kui nad ei usu sind nende kahe märgi puhul ega kuula sinu häält, siis võta vett jõest ja vala see kuivale maale, ja vesi, mille sa jõest võtad, muutub vereks kuival maal. Mooses ütles aga Issandale: Palun, Issand, ma ei ole võimeline, ei eile ega üleeile, ega sellest ajast, kui sa hakkasid rääkima oma teenijaga – ma olen nõrga häälega ja aeglase keelega. Ütles aga Issand Moosesele: Kes andis suu inimesele? Ja kes tegi raske kuulmisega ja kurdi, nägeva ja pimeda? Kas mitte mina, Jumal? Ja nüüd mine, ja mina avan su suu ning õpetan sind, mida sa hakkad rääkima. Ja Mooses ütles:

Palun, Issand, määra keegi teine, keda sa saadad. Ja olles vihastunud vihas, ütles Issand Moosesele: Eks ole Aaron, sinu vend, leviit? Ma tean, et tema rääkib sinuga, ja vaata, tema läheb välja sind vastu, ja nähes sind, rõõmustab endamisi. Ja sina ütled temale, ja sina annad mu sõnad tema suhu, ja mina avan su suu ja tema suu, ning ma õpetan teid, mida te peate tegema. Ja tema kõneleb sinu eest rahvale, ja tema saab sinu suuks, sina aga saad temale nende asjade eest, mis puutuvad Jumalasse. Ja selle kepi, mis pöördus maoks, võtad sa oma kätte, millega sa teed need märgid.

Mooses läks ja pöördus tagasi oma äia Jetro poole ning ütles: Lähen ja pöördun tagasi oma vendade poole, kes on Egiptuses, ja vaatan, kas nad veel elavad. Ja Jetro ütles Moosesele: Mine tervise juures. Aga pärast neid paljusid päevi suri Egiptuse kuningas. Aga Issand ütles Moosesele Midianis: Mine, lahku Egiptusesse, sest kõik need, kes otsisid sinu hinge, on surnud. Mooses võttis oma naise ja lapsed, tõstis nad koormaloomatele ning pöördus tagasi Egiptusesse, ja Mooses võttis Jumala kepi oma kätte. Issand ütles aga Moosesele, kui sa lähed ja pöördud tagasi Egiptusesse: Näe kõiki neid imesid, mida olen andnud sinu kätesse, tee neid vaarao ees, aga mina kõvendan tema südame, ja ta ei saada rahvast välja. Sina aga ütled vaaraole: nõnda ütleb Issand: minu esmasündinu poeg on Iisrael. Ütlesin aga sinule: saada välja mu rahvas, et nad mind teeniks. Kui sa tõesti ei soovi neid välja saata, siis vaata – mina tapan su esmasündinud poja. Juhtus aga teel majutuspaigas, et Issanda Ingel kohtus temaga ja otsis teda tappa. Ja Seppōra võttis

kivikese, lõikas ümber oma poja eesnaha, langes tema jalgade ette ja ütles: Mu lapse ümberlõikamise veri on seiskunud. Ja ta läks temast ära, sest ütles: Minu lapse ümberlõikamise veri on seiskunud. Ütles aga Issand Aaronile: Mine Moosese vastu kõrbe, ja ta läks ja kohtus temaga Jumala mäel, ja nad suudlesid üksteist. Ja Mooses teatas Aaronile kõik Issanda sõnad, millega ta oli saadetud, ja kõik sõnad, mida ta oli talle käskinud. Mooses ja Aaron läksid ja kogusid kokku Iisraeli poegade vanematekogud. Ja Aaron rääkis kõik need sõnad, mida Jumal rääkis Moosesele, ja tegi need märgid rahva ees. Ja rahvas uskus ja rõõmustas, sest Jumal oli külastanud Iisraeli poegi ja oli näinud nende vaevust, ning rahvas kummardus kummardades.

5

Ja pärast neid asju läksid Mooses ja Aaron vaarao juurde ning ütlesid temale: Nii ütleb Issand, Iisraeli Jumal: Lase minu rahvas minema, et nad võiksid mulle pidada pidu kõrbes. Ja Vaarao ütles: Kes on see, kelle häält ma peaksin kuulama, et saata Iisraeli pojad minema? Ma ei tunne Issandat ja ma ei saada Iisraeli minema. Ja nad ütlevad temale: Heebrealaste Jumal on kutsunud meid. Me läheme seega kolme päeva teekonna kõrbe, et ohverdada Issandale, meie Jumalale, et meid ei kohtaks surm või mõrv. Ja Egiptuse kuningas ütles neile: Miks Mooses ja Aaron te kõrvutate rahva töödest ära? Minge igaüks oma tööde juurde. Ja Vaarao ütles: Vaata, nüüd on see rahvas arvukas, seega me ei lõpeta nende töid. Vaarao aga käskis rahva ülesandeandjaid ja

kirjutajaid, öeldes: Te ei anna enam rahvale õlgi telliste valmistamiseks, nagu eile ja üleeile, vaid nemad ise mingu ja kogugu enestele õlgi. Ja telliste valmistamise korralduse, mida nad iga päev teevad, paned sa neile peale, ei võta sa midagi ära, sest nad on jõude, seetõttu nad on karjunud, öeldes: tõuskem üles ja ohverdagem meie Jumalale. Olgu nende meeste tööd koormatud ja olgu nad nende pärast mures, aga ärgu olgu nad mures tühjade sõnade pärast.

Kiirustasid aga neid ülesandeandjad ja kirjutajad ning ütlesid rahvale, öeldes: nõnda ütleb Vaarao, mitte enam ei anna ma teile õlgi. Teie ise, minnes koguge enestele õled, kust iganes leiate, sest teie korraldusest ei võeta mitte midagi ära. Ja rahvas hajutati üle kogu Egiptuse maa koguma kõrsi õlgedeks. Ülesannete-ajajad aga kiirustasid neid, öeldes: Lõpetage igapäevased kohased tööd, nagu siis, kui õlgi anti teile. Ja Iisraeli poegade soost kirjutajaid, kes olid nende üle määratud, piitsutasid Vaarao ülevaatajad, öeldes: Miks te ei lõpetanud oma telliskivitegemise ülesandeid nagu eile ja üleeile, ja täna? Sisenenud aga Iisraeli poegade kirjutajad hüüdsid Vaarao poole, öeldes: Miks sina nii teed oma teenijatele? Õlge ei anta sinu teenijatele ja meile käsitakse telliseid teha, ja vaata, sinu teenijaid on piitsutatud, seega teed ülekohut oma rahvale. Ja ta ütles neile: Te olete jõude, jõudeolekus te olete; seetõttu te ütlete: lähme, ohverdame oma Jumalale. Nüüd seega minge ja töötage, sest põhku ei anta teile, kuid telliste valmistamise normi peate täitma. Iisraeli poegade kirjutajad nägid end aga kurjades olukordades, öeldes: te ei jäta maha telliste valmistamise

päevaks määratud kogust. Nad kohtusid aga Moosese ja Aaroniga, kes tulid neile vastu, kui nad lahkusid Vaarao juurest. Ja nad ütlesid neile: Nägu Jumal teid ja mõistku kohut, sest te olete teinud meie lõhna jälgiks vaarao ees ja tema teenrite ees, andes mõõga tema kätesse, et tappa meid. Mooses pöördus aga tagasi Issanda poole ja ütles: Palun, Issand, miks sa seda rahvast halvasti kohtlesid? Ja miks sa oled mind saatnud? Ja sellest ajast, kui olen läinud vaarao juurde rääkima sinu nimel, on ta vaevanud seda rahvast, ja sa ei ole päästnud oma rahvast.

6

Ja Issand ütles Moosesele: Juba näed sa, mida ma teen vaaraole, sest võimsa käega ta saadab nad ära ja kõrge käsivarrega ajab ta nad välja oma maalt. Jumal rääkis aga Moosesega ja ütles temale: Mina olen Issand. Ja ma ilmusin Aabrahami ja Iisaki ja Jaakobi ees, olles nende Jumal, ja oma nime Issand ma ei avaldanud neile. Ja ma sõlmisin oma lepingu nendega, et anda neile kaananlaste maa, see maa, kus nad olid elanud võõrana ja kus nad elasid võõrana. Ja mina kuulsin Iisraeli poegade hädakarjet, keda egiptlased orjastavad, ja mäletasin teie lepingut. Mine, ütlesin Iisraeli poegadele, öeldes: mina olen Issand, ja ma toon teid välja egiptlaste võimsuse alt, ja ma päästän teid orjusest, ja ma lunastan teid kõrge käsivarrega ja suure kohtuga, Ja ma võtan teid endale rahvaks, ja ma olen teie Jumal, ja te teate, et mina olen Issand, teie Jumal, kes viis teid välja egiptlaste rõhumise alt. Ja ma toon teid maale, mille jaoks

ma sirutasin välja oma käe, et anda see Aabrahamile ja Iisakile ja Jaakobile, ja ma annan teile selle pärandiosana, mina Issand. Mooses rääkis nii Iisraeli poegadele, kuid nad ei kuulanud Moosest väiksemeelsuse pärast ja raskete tööde pärast. Aga Issand ütles Moosesele: Sisene, räägi Vaaraoga, Egiptuse kuningaga, et ta saadaks Iisraeli pojad välja tema maalt. Rääkis aga Mooses Issanda ees, öeldes: Vaata, Iisraeli pojad ei kuulanud mind, ja kuidas kuuleb mind Vaarao? Mina aga olen ebamõistlik. Aga Issand ütles Moosesele ja Aaronile ning käskis neil minna vaarao, Egiptuse kuninga juurde, et saata Iisraeli pojad välja Egiptuse maalt.

Ja need on nende isade majade juhatajad, Iisraeli esmasündinu Ruubeni pojad: Eenok ja Pallu, Hesron ja Karmi, see on Ruubeni suguvõsa. Ja Simeoni pojad: Jemuel ja Jamin ja Ehud ja Jachin ja Zohar ja Saul, kes oli pärit Kanaani naisest; need on Simeoni poegade perekonnad. Ja need on Leevi poegade nimed nende suguluse järgi: Geršon, Kehat ja Merari, ning Leevi eluaastad olid sada kolmkümmend seitse. Ja need on Gershoni pojad: Libni ja Shimei, nende perekondade kodud. Ja Kahati pojad: Amram ja Issaar, Hebron ja Oseiel, ja Kahati eluaastad olid sada kolmkümmend kolm aastat. Ja Merari pojad: Mahli ja Mushi. Need on Leevi isaperekondade kodukonnad nende suguluse järgi. Ja Amram võttis Jokebedi, oma isa venna tütre, endale naiseks, ja temale sündisid Aaron ja Mooses, ja Mirjam, nende õde. Aga Amrami eluaastad olid sada kolmkümmend kaks aastat. Ja Issachari pojad: Korah, Naphek ja Zechri. Ja Uzzieli pojad: Mishael ja Elizaphan ja Segrei. Aaron võttis endale

naiseks Elisabethi, Aminadabi tütre, Naassoni õe, ja too sünnitas temale Nadabi ja Abiudi ja Eleazari ja Itamari. Kuid Korahi pojad: Asiir ja Elkana ja Abiasaar, need on Korahi põlvkonnad. Ja Eleazar, Aaroni poeg, võttis endale naise Phutieli tütardest, ja too kandis talle Phinehase. Need on Leviitide perekondade pead vastavalt nende põlvedele. See on Aaron ja Mooses, kellele Jumal ütles välja viia Iisraeli pojad Egiptuse maalt koos nende väega. Need on need, kes vestlesid vaarao, Egiptuse kuningaga, ja kes tõid Iisraeli pojad välja Egiptuse maalt – ise Aron ja Mooses. Päeval, mil Issand rääkis Moosesele Egiptuse maal. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes: Mina olen Issand, räägi Vaaraoga, Egiptuse kuningaga, kõike seda, mida mina sulle ütlen. Ja Mooses ütles Issanda ees: Vaata, mina olen nõrga häälega, ja kuidas Vaarao mind kuuleb?

7

Ja Issand ütles Moosesele, öeldes: Vaata, olen sind andnud jumalaks Vaaraole, ja Aaron, sinu vend, saab sinu prohvetiks. Sina aga kõneled temale kõike, mida ma sinule käsin, ja Aaron, sinu vend, kõneleb Vaaraole, et ta saadaks Iisraeli pojad välja oma maalt. Mina aga kõvastan vaarao südame ja korrutam oma märke ja imesid Egiptuse maal. Ja Vaarao ei kuula teid, ja ma panen oma käe Egiptuse peale, ja ma toon oma jõuga välja oma rahva, Iisraeli pojad, Egiptuse maalt suure karistusega. Ja kõik egiptlased saavad teada, et mina olen Issand, kui sirutan oma käe Egiptuse peale ja toon Iisraeli pojad välja nende keskelt.

Mooses ja Aaron tegid nii, nagu Issand neile käskis, nõnda nad tegid. Mooses oli kaheksakümmend aastat vana ja Aaron, tema vend, oli kaheksakümmendkolm aastat vana, kui ta rääkis vaaraoga. Ja Issand ütles Moosesele ja Aaronile: Ja kui vaarao teie poole kõneleb, öeldes: Andke meile märk või ime, siis ütled sa oma vennale Aaronile: Võta kepp ja viska see maha vaarao ees ja tema teenrite ees, ja see saab draakoniks. Mooses ja Aaron astusid vaarao ja tema teenrite ette ning tegid nii, nagu Issand oli neile käskinud, ja Aaron viskas kepi vaarao ja tema teenrite ette, ning see muutus draakoniks. Vaarao kutsus kokku Egiptuse tarkmehed ja nõidmehed, ja egiptlaste loitsijad tegid oma nõiduskunstidega samuti. Ja igaüks heitis maha oma kepi, ja need muutusid lohemadudeks, ja Aaroni kepp neelas nende kepid. Ja Vaarao süda võttis võimust, ja ta ei kuulanud neid, nagu Issand oli neile käskinud.

Issand ütles aga Moosesele: Vaarao süda on kõvaks muutunud, ta ei taha rahvast minema saata. Mine Vaarao juurde hommikul, vaata, tema läheb välja vee juurde, ja sa kohtud temaga jõe kaldal, ja kepi, mis on pööratud maoks, võtad sa oma kätte. Ja sina ütled temale: Issand, heebrealaste Jumal, on saatnud mind sinu juurde, öeldes: Saada välja minu rahvas, et nad teeniks mind kõrbes, ja vaata, sa ei ole kuulanud seni. Need asjad ütleb Issand: selle läbi sa saad teada, et mina olen Issand. Vaata, mina löön kepiga, mis on minu käes, vett, mis on jões, ja see muutub vereks. Ja kalad jões surevad, ja jõgi haiseb, ja egiptlased ei suuda juua vett jõest. Issand ütles aga Moosesele: Ütle oma vennale Aaronile: võta oma kepp oma kätte ja siruta oma käsi

Egiptuse vete peale, nende jõgede peale, nende kanalite peale, nende soode peale ja kogu nende kogunenud vee peale, ja see saab vereks. Ja veri tekkis kogu Egiptuse maal, nii puudes kui ka kividel. Ja nad tegid nõnda, Mooses ja Aaron, nagu Issand neile käskis, ja tõstes oma kepi, lõi ta vett, mis oli jões, vaarao ees ja tema teenrite ees, ning muutis kogu vee, mis oli jões, vereks. Ja kalad jões surid, ja jõgi haises, ja egiptlased ei suutnud juua vett jõest, ja veri oli kogu Egiptuse maal. Tegid aga samuti ka Egiptlaste nõidujad oma nõiduskunstidega, ja Vaarao süda kõvastus, ja ta ei kuulanud neid, nagu Issand ütles. Pöördunud aga vaarao sisenes oma majja ega pööranud sellele tähelepanu ega võtnud seda südamesse. Kõik egiptlased kaevusid jõe ümber, et juua vett, sest nad ei suutnud juua vett jõest. Ja seitse päeva said täis pärast seda, kui Issand oli jõge löönud.

Aga Issand ütles Moosesele: Mine Vaarao juurde ja ütle talle: Nõnda ütleb Issand: Lase minu rahvas minema, et nad mind teeniks. Kui aga sa ei soovi neid ära saata, siis vaata, mina löön kõiki sinu piire konnadega. Ja jõgi oksendab välja konnad, ja üles tulles nad sisenevad sinu majadesse ja sinu magamistubade ladustusruumidesse ja sinu voodite peale ja sinu teenrite majadesse ja sinu rahva juurde ja sinu sõtkumisanumatesse ja sinu ahjudesse. Ja sinu peale ning sinu teenijate peale ning sinu rahva peale ronivad konnad.

8

Issand ütles aga Moosesele: Ütle oma vennale Aaronile, et ta sirutaks oma kepiga oma käe jõgede peale ja kanalite peale ja soode peale ning tooks üles konnad. Ja Aaron sirutas oma käe Egiptuse vete kohale ja tõi üles konnad, ja konn tõusis üles ja kattis Egiptuse maa. Tegid aga samuti ka Egiptuse loitsijad oma nõiduskunstidega ja tõid konnad üles Egiptuse maale. Ja vaarao kutsus Moosese ja Aaroni ning ütles: Palvetage minu eest Issanda poole, et ta eemaldaks konnad minult ja minu rahvalt, siis ma saadan nad välja ja nad võivad ohverdada Issandale. Mooses ütles aga vaaraole: Määra mulle, millal ma palvetan sinu ja sinu teenrite ja sinu rahva pärast, et hävitada konnad sinust ja sinu rahvast ja teie majadest; ainult jões jäävad nad alles. Aga tema ütles: Homme. Seega ütles: Nagu sa oled öelnud, et sa teaksid, et pole teist peale Issanda. Ja konnad eemaldatakse sinust ja teie majadest ja õuedest ja sinu teenritest ja sinu rahvast, välja arvatud jões, kus nad jäävad alles. Mooses ja Aaron läksid välja Vaarao juurest, ja Mooses hüüdis Issanda poole konnade kokkuleppe pärast, nagu Vaarao oli määranud. Issand tegi aga nii, nagu Mooses ütles, ja konnad surid majadest, õuedest ja põldudest. Ja nad kogusid neid kuhjadesse, ja maa haises. Nähes aga vaarao, et on saanud leevendus, muutus tema süda raskeks ja ta ei kuulanud neid, nagu Issand oli rääkinud. Ütles aga Issand Moosesele: Ütle Aaronile: siruta oma käega keppi ja löögi maa pinnast, ja need muutuvad sääskideks nii inimeste kui ka neljalgsete seas ja kogu Egiptuse maal. Seega sirutas Aaron käega kepi välja ja lõi maa tolmu, ja sääsed ilmusid inimeste sekka ning neljajalgsete sekka, ja kogu maa tolmu sisse tekkisid sääsed. Tegid aga samamoodi ka nõiad oma

nõiduskunstidega, et välja viia sääsed, kuid ei suutnud, ja said sääsed nii inimeste kui ka neljaliste sekka. Siis ütlesid nõidujad vaaraole: See on Jumala sõrm, ja vaarao süda kõvastus, ja ta ei kuulanud neid, nagu Issand oli rääkinud. Ütles aga Issand Moosesele: Tõuse vara hommikul üles ja seisa Vaarao ees, ja vaata, tema läheb välja vee juurde, ja ütled temale: neid asju ütleb Issand: saada minu rahvas välja, et nad teeniks mind kõrbes. Kui aga sa ei soovi minu rahvast minema saata, vaata, mina saadan sinu peale ja sinu teenrite peale ja sinu rahva peale ja teie majade peale koerapärmuseid, ja egiptlaste majad täidetakse koerapärmusega, ja ka maa peale, millel nad on. Ja ma teen imet sel päeval Gesemi maal, millel minu rahvas asub, kus ei ole seal koeralkärbest, et sa teaksid, et mina olen Issand, kogu maa Jumal. Ja ma teen eristuse oma rahva ja sinu rahva vahel, aga homme saab see olema maa peal. Issand tegi nõnda ja koera-kärbeste paljusus tuli Vaarao majadesse ning tema teenrite majadesse ja kogu Egiptuse maale, ja maa hävitati koera-kärbeste läbi.

Vaarao kutsus aga Moosese ja Aaroni ning ütles: Tulge ja ohverdage Issandale, oma Jumalale siin maal. Ja Mooses ütles: Ei ole võimalik nii teha, sest egiptlaste jälestusi me ohverdame Issandale, meie Jumalale. Kui me ohverdame egiptlaste jälestusi nende ees, siis meid kividega loobatakse. Kolme päeva teed läheme me kõrbe ja ohverdame oma Jumalale, nagu Issand meile ütles. Ja Vaarao ütles: Mina saadan teid, ja ohverdage oma Jumalale kõrbes, aga ärge minge kaugele, palvetage seega minu eest Issanda poole. Ütles aga Mooses: Mina lähen sinu juurest

välja ja palvetan Jumala poole, ja koer-kärbes lahkub sinu teenrite juurest ja sinu rahva juurest homme. Ära enam peta, Vaarao, et mitte saata rahvast ohverdama Issandale. Mooses läks välja Vaarao juurest ja palvetas Jumala poole. Issand tegi nii, nagu Mooses ütles, ja eemaldas kärbsesuarma vaaraolt ja tema teenritest ja tema rahvast, ning ühtegi ei jäetud alles. Ja Vaarao tegi oma südame raskeks ka sel korral ega tahtnud rahvast minema saata.

9

Aga Issand ütles Moosesele: Mine vaarao juurde ja ütle talle: Nii ütleb Issand, heebrealaste Jumal: Lase minu rahvas minema, et nad mind teeniks. Kui sa tõepoolest ei soovi saata minema minu rahvast, vaid ikka hoiad teda oma kontrolli all, Vaata, Issanda käsi tuleb olema sinu kariloomade peale väljadel, nii hobuste kui ka koormaloomade, kaamelite, veiste ja lammaste peale - surm väga suur. Ja mina teen imet sel ajal egiptlaste loomade ja Iisraeli poegade loomade vahel – ei sure ühtegi kõigist Iisraeli poegade omadest. Ja Jumal määras piiri, öeldes: homme teeb Issand selle sõna maa peal. Ja Issand tegi selle sõna järgmisel päeval, ja kõik egiptlaste loomad surid, aga Iisraeli poegade loomadest ei surnud mitte ühtegi. Kui aga vaarao nägi, et Iisraeli poegade loomadest ei surnud mitte midagi, muutus vaarao süda raskeks ja ta ei saatnud rahvast välja. Aga Issand ütles Moosesele ja Aaronile: Võtke täis käed ahjutahma ja Mooses puistaku seda taeva poole vaarao ja tema teenrite ees. Ja olgu

tolm üle kogu Egiptuse maa, ja see langeb inimeste peale ja neljajalgsete loomade peale haavandite ja villidena, mis puhkevad välja nii inimestel kui ka neljajalgstel loomadel kogu Egiptuse maal. Ja ta võttis ahju tahma vaarao ees ja Mooses puistas seda taeva poole, ning tekkisid haavandid ja villid, mis pursked välja nii inimestel kui ka neljajalgstel. Ja nõiad ei olnud võimelised seisma Moosese ees haavandite tõttu, sest haavandid olid nõidadel ja kogu Egiptuse maal. Kõvastas aga Issand Vaarao südame ja ta ei kuulanud neid, nagu Issand oli käskinud. Aga Issand ütles Moosesele: Tõuse vara hommikul ja seisa Vaarao ees ning ütle temale: Nõnda ütleb Issand, heebrealaste Jumal: Lase mu rahvas lahti, et nad teeniks mind. Sest nüüd saadan ma kõik oma nuhtlused sinu südamesse ja sinu teenijate ning sinu rahva südamesse, et sa teaksid, et pole teist nagu mina kogu maal. Sest nüüd oleksin ma välja sirutanud oma käe, löönud sind ja sinu rahvast surmata pannud, ja sina oleksid hävitatud maa pealt. Ja selle pärast sina säilitati, et ma võiksin näidata sinus oma jõudu, ja et kuulutataks minu nime kogu maal. Kas sa ikka veel takistad minu rahval neid ära saatmast? Vaata, homme sel ajal sadan ma väga palju rahet, millist sellist ei ole olnud Egiptuses alates päevast, mil see loodi, kuni tänase päevani. Nüüd seega kiirusta koguma oma loomad ja kõik, mis sinul on väljal, sest kõik inimesed ja loomad, kes leitakse väljadelt ja ei lähe majja, surevad, kui rahe langeb nende peale. See, kes kartis Issanda sõna Vaarao teenrite hulgast, kogus oma loomad majadesse. Kes aga ei pööranud meelt Issanda sõnale, jättis kariloomi väljadele.

Ütles aga Issand Moosesele: Siruta oma käsi taeva poole, ja tuleb

rahe kogu Egiptuse maa peale, inimeste peale ja loomade peale ja kogu rohu peale, mis on maa peal. Mooses sirutas aga oma käe taevasse välja, ja Issand andis hääli ning rahet, ja tuli jooksis üle maa, ning Issand sadas rahet kogu Egiptuse maa peale. Oli aga rahet ja tuld, mis leegitses rahe sees, ja rahet oli väga palju, millist sellist ei olnud olnud Egiptuses sellest päevast alates, kui rahvas sinna tekkis. Rahe lõi aga kogu Egiptuse maal, alates inimesest kuni loomani, ja rahe lõi kõiki rohttaimi, mis olid tasandikul, ja rahe purustas kõik puud, mis olid tasandikel. Välja arvatud Gesemi maal, kus olid Iisraeli pojad, ei tulnud rahet. Vaarao aga, olles saatnud, kutsus Moosese ja Aaroni ning ütles neile: Olen nüüd pattu teinud, Issand on õiglane, mina aga ja minu rahvas oleme jumalakartmatud. Palvetage seega minu eest Issanda poole, ja lakkugu Jumala hääled, rahe ja tuli, ning ma saadan teid välja, ja te ei pea enam jääma. Mooses ütles aga temale: Kui ma linnast välja lähen, siis ma laotaksin oma käed Issanda poole, ja hääled lakkavad, ja rahet ja vihma ei ole enam, et sa teaksid, et maa on Issanda oma. Ja sina ja sinu teenrid, ma tean, et te ei ole veel Issandat kartnud. Aga lina ja oder said löögi, sest oder oli küps ja lina oli õitsemas. Nisu ja spelt ei saanud viga, sest need olid hilised. Mooses läks aga Vaarao juurest välja linnast väljapoole ja sirutas käed Issanda poole, ja hääled lakkasid ning rahe ja vihm ei sadanud enam maa peale. Nähes aga vaarao, et vihm ja rahe ja hääled on lakanud, jätkas ta patustamist ja raskendas oma südant ning oma teenrite südant. Ja Vaarao süda oli kõvastatud, ja ta ei saatnud Iisraeli poegi välja, nagu Issand oli Moosesele rääkinud.

10

Aga Issand ütles Moosesele: Mine Vaarao juurde, sest mina olen kõvastanud tema südame ja tema teenrite südamed, et need märgid tuleksid järgemööda nende peale, nii et te võiksite jutustada oma laste kõrvadesse ja oma laste lastele, kui palju olen pilganud egiptlasi, ja oma märke, mida tegin nende seas, ja te teate, et mina olen Issand. Mooses ja Aaron astusid vaarao ette ja ütlesid temale: Nõnda ütleb Issand, heebrealaste Jumal: Kui kaua sa ei taha minu ees häbeneda? Lase minu rahvas minema, et nad võiksid mind teenida. Kui aga sina ei soovi minu rahvast ära saata, siis vaata, mina toon homme sel ajal suure rohutirtsude parve kõigile sinu aladele. Ja see katab maa ilme, ja te ei suuda näha maad, ja see sööb kogu maa üleliigse jäägi, mille rahe teile jättis, ja see sööb kõik puud, mis teile maal kasvavad. Ja sinu majad täidetakse ning sinu teenijate majad ja kõik majad kogu egiptlaste maal, mida sinu isad ega nende esiisad pole kunagi näinud sellest päevast, mil nad maa peale said, kuni selle päevani, ja Mooses pöördus kõrvale ning läks vaarao juurest välja. Ja Vaarao teenrid ütlevad talle: Kui kaua see on meile komistuskiviks? Saada need inimesed minema, et nad võiksid teenida oma Jumalat, või kas sa soovid teada, et Egiptus on hukkunud? Ja nad pöörasid Moosese ja Aaroni tagasi vaarao juurde, ja ta ütles neile: Minge ja teenige Issandat, oma Jumalat, aga kes ja kes on need, kes lähevad? Ja Mooses ütleb: Koos noortemeeste ja vanematega me läheme, koos poegade ja tütardega ning lammaste ja veistega, sest see on Issanda püha. Ja

ta ütles neile: Olgu nii Issand koos teiega, nagu ma saadan teid ära, aga mitte ka teie pagas? Nähke, et kurjus on teile lisatud. Mitte nii, vaid las mehed lähevad ja teenivad Jumalat, seda te ju otsite, kuid nad ajasid nad välja vaarao palge eest. Aga Issand ütles Moosesele: Siruta oma käsi Egiptuse maa kohale, ja tõugu rohutirts maale üles ning söögu ära kogu maa rohi ja kogu puude vili, mille rahe maha jättis. Ja Mooses tõstis kepi taeva poole, ja Issand tõi lõunatuule maa peale kogu selleks päevaks ja kogu ööks. Hommikul oli lõunatuul toonud rohutirtsud. Ja ta tõi seda üles kogu Egiptuse maa peale, ja see laskus kõigile Egiptuse piiridele väga suurel hulgal; enne seda ei olnud olnud sellist rohutirtsu ja pärast seda ei tule enam nii. Ja see kattis maa ilme, ja maa hävitati, ja see neelas alla kõik maa taimed ja kogu puude vilja, mis rahe eest alles jäi; ei jäänud alles midagi rohelist puudes ega üheski välja taimedes kogu Egiptuse maal.

Vaarao kiirustas aga kutsuma Moosest ja Aaronit, öeldes: Olen pattu teinud Issanda, teie Jumala ees ja teie vastu. Aktsepteerige seega veel nüüd minu patt ja palvetage oma Issanda Jumala poole, et ta eemaldaks minust selle surma. Mooses läks aga Vaarao juurest välja ja palvetas Jumala poole. Ja Issand muutis tuule merelt tugevaks, ja see võttis rohutirtsud üles, ja heitis need punasesse merre, ja ühtegi rohutirtsu ei jäänud alles kogu Egiptuse maal. Ja Issand kõvastas vaarao südame ja ta ei lasknud Iisraeli poegi lahkuda. Ütles aga Issand Moosesele: Siruta oma käsi taeva poole ja saagu pimedus Egiptuse maa peale, käega katsutav pimedus. Sirutas aga Mooses käe taeva poole välja, ja sai pimedus, hämar ja torm üle kogu Egiptuse

maa kolmeks päevaks, Ja keegi ei näinud oma venda kolm päeva, ja keegi ei tõusnud oma voodist kolm päeva, kuid kõigile Iisraeli poegadele oli valgus kõigis paikades, kus nad elasid. Ja vaarao kutsus Moosese ja Aaroni ning ütles: Minge, teenige Issandat, oma Jumalat, kuid lambad ja veised jätke maha, ja teie pagas lähku koos teiega. Ja Mooses ütles: Aga ka sina annad meile põletusohvreid ja ohvreid, mida me toome Issandale, meie Jumalale. Ja meie loomad lähevad meiega kaasa, ja me ei jäta järele ühtegi sõrga, sest nende seast me võtame, et teenida Issandat, meie Jumalat, meie aga ei tea, millega me teenime Issandat, meie Jumalat, enne kui me jõuame sinna. Kõvastas aga Issand Vaarao südant ja ta ei soovinud neid ära saata. Ja Vaarao ütleb: Mine minust ära, hoia enesele, ära julge enam minu nägu näha, sest mis iganes päeval sa mulle nähtavale ilmud, sa sureb. Mooses ütleb aga: Sa oled öelnud, et ma ei ilmu sulle enam silma.

11

Aga Issand ütles Moosesele: Veel ühe löögi mina toon Vaarao ja Egiptuse peale, ja pärast seda saadab ta teid siit välja. Kui aga ta saadab teid välja koos kõigega, siis ajab ta teid välja täieliku väljaajamisega. Räägi seega salaja rahva kõrva ja las igaüks küsib oma naabri käest hõbedast ja kuldseid nõusid ning rõivaid. Issand aga andis oma rahvale poolehoiu egiptlaste ees, ja nad laenasid neile, ja mees Mooses sai väga suureks egiptlaste ees ja vaarao ees ja tema teenrite ees. Ja Mooses ütles: Seda ütleb

Issand: umbes keskööpaiku lähen ma Egiptuse keskele, Ja sureb iga esmasündinu Egiptuse maal, alates vaarao esmasündinust, kes istub troonil, kuni teenijanna esmasündinuni, kes on veskikivi juures, ja kuni kõigi loomade esmasündinuni. Ja kogu Egiptuse maal saab olema suur kiljumine, millist sellist ei ole olnud ja millist sellist ei tule enam kunagi. Ja kõigi Iisraeli poegade seas ei murise koer oma keelega, alates inimesest kuni loomani, nii et sa teaksid, kui suure eristavuse teeb Issand egiptlaste ja Iisraeli vahel. Ja kõik need sinu teenrid tulevad minu juurde alla ja kummardavad mind, öeldes: Mine välja sina ja kogu sinu rahvas, keda sina juhid, ja pärast seda lähen mina välja. Mooses aga läks välja Vaarao juurest viha saatel. Ütles aga Issand Moosesele: Vaarao ei kuula teid, et ma rohkesti korrutaksin oma märke ja imelisi tegusid Egiptuse maal. Mooses ja Aaron tegid kõik need märgid ja imed Egiptuse maal vaarao ees, aga Issand kõverdas vaarao südame, ja ta ei kuulanud, et saata Iisraeli poegi Egiptuse maalt minema.

12

Aga Issand ütles Moosesele ja Aaronile Egiptuse maal: See kuu on tõepoolest teile kuude algus, see on teile esimene aasta kuude seas. Räägi kogu Iisraeli poegade kogudusele, öeldes: selle kuu kümnendal päeval võtku igaüks lamba vastavalt isade majadele, igaüks lamba vastavalt majale. Kui aga neid on majas liiga vähe, nii et nad ei ole piisavad lamba jaoks, siis võtab ta endale kaasa naabri, kes on tema lähedal, vastavalt hingede arvule; igaüks

loetakse lamba jaoks kokku selle järgi, mis on talle piisav. Lammas peab olema täiuslik, isane, aastane; te võtate selle tallede ja kitsikute seast. Ja see peab teile olema hoitud kuni selle kuu neljateistkümnenda päevani, ja kogu Iisraeli poegade koguduse hulk peab seda tapma õhtul. Ja nad võtavad verd ja panevad seda kahele uksepiidale ja ülaläve peale majades, millistes nad neid söövad. Ja nad söövad liha sellel ööl tulel praetuna ja hapnemata leiba koos kibedatest taimedest. Ärge sööge neist toores ega vees keedetult, vaid tulel küpsetatult, pea koos jalgade ja sisikondadega. Te ei tohi temast midagi jätta kuni hommikuni, ja te ei tohi tema luud purustada, aga see, mis temast jääb alles kuni hommikuni, peate te tules põletama. Nõnda te peate seda sööma: teie niuded vööga ümber, sandaalid teie jalgades ja kepad teie kätesse, ning te peate seda sööma kiirusega - see on paasapüha Issandale. Ja ma läbin läbi Egiptuse maal sel ööl ja löön iga esmasündinu Egiptuse maal, alates inimesest kuni loomani, ja kõigi egiptlaste jumalate üle teen kätemaksu, mina Issand. Ja veri saab olema teile märgiks majadel, milles te seal olete, ja ma näen verd ning varjen teid, ja teile ei tule hävitavat nuhtlust, kui ma löön Egiptuse maad.

Ja see päev saab olema teile mälestuseks, ja te peate pühitsema seda püha Issandale läbi kõigi teie põlvede; igavese seadusena te peate pühitsema seda. Seitse päeva peate te sööma hapnemata leiba, aga alates esimesest päevast peate te eemaldama haputaigna oma majadest. Iga, kes sööb haputaigna, see hing hävitatud saab Iisraelist, alates esimesest päevast kuni seitsmenda päevani. Ja esimest päeva kutsutakse pühaks, ja

seitsmes päev on teile püha. Ühtegi orjatööd te ei tee neil päevadel, välja arvatud see, mis tehakse igale hingele – ainult seda tehakse teile. Ja te peate pidama seda käsku, sest sel päeval ma toon teie jõu välja Egiptuse maast, ja te peate tähistama seda päeva oma põlvkondades igavese seadusena. Alustades esimese kuu neljateistkümnendal päeval, alates õhtust, peate te sööma hapnemata leiba kuni kuu kahekümnenda esimese päevani, kuni õhtuni. Seitse päeva ei tohi teie majadest juuretist leida, igaüks, kes sööb juuretatud leiba, see hing hävitatakse Iisraeli kogudusest, nii võõramaalaste kui ka maa põliselanike seast. Ärge sööge mingit hapendatud leiba, vaid kõigis oma elupaikades sööge hapnemata leiba.

Mooses kutsus kokku kogu Iisraeli poegade vanemate kogu ja ütles neile: minge, võtke enestele lammas vastavalt oma sugulastele ja ohverdage paasapüha. Te võtate kimbu isoopit ja kastunud verre, mis on ukse juures, rakendate seda uksepiidal ja mõlematel uksepiitadel verre, mis on ukse juures. Teie aga ei lähe välja igaüks oma maja uksest kuni hommikuni. Ja Issand möödub, et lüüa egiptlasi, ja näeb verd uksepiidal ja mõlemal uksepiital, ja Issand möödub uksest ega luba hävitajal siseneda teie majadesse lööma. Ja hoidke seda sõna seadusena endale ja oma poegadele igavesti. Kui aga te sisenete maale, mille Issand teile annab, nagu ta on kõnelnud, siis pidage seda teenistust. Ja kui teie pojad teile ütlevad: Mis teenistus see on? Ja te ütlete neile: see paasapüha on ohver Issandale, sest ta kattis Iisraeli poegade majad Egiptuses, kui ta lõi egiptlasi, aga meie majad ta päästis. Ja rahvas kummardus austusega. Ja ära minnes tegid

Iisraeli pojad, nagu Issand Moosesele ja Aaronile käskis, nõnda nad tegid.

Juhtus aga keskööl ajal, et Issand lõi iga esmasündinu Egiptuse maal, alates vaarao esmasündinust, kes istus troonil, kuni vangistatud naise esmasündinuni, kes oli augus, ja kuni iga looma esmasündinuni. Ja vaarao tõusis öösel ning tema teenrid ja kõik egiptlased, ja tekkis suur hädakisa kogu Egiptuse maal, sest ei olnud maja, milles polnud surnud. Ja vaarao kutsus Moosese ja Aaroni öösel ning ütles neile: Tõuske üles ja minge välja minu rahva seast, nii teie kui ka Iisraeli pojad, minge ja teenige Issandat, oma Jumalat, nagu te ütlete. Võtke kaasa oma lambad ja härjad ning minge, õnnistage ka mind. Ja egiptlased surusid rahvast innukalt, et neid maalt välja ajada, sest nad ütlesid, et meie kõik sureme. Rahvas võttis aga oma taina enne selle haputamist, nende taignad olid köetud nende rõivastesse nende õlgadel. Iisraeli pojad aga tegid, nagu Mooses neile käskis, ja palusid egiptlastelt hõbedasi ja kuldseid nõusid ning rõivaid. Ja Issand andis oma rahvale heakskiidu egipt

Iisraeli pojad lahkusid aga Raamesesest Sukkotisse, kuussada tuhat jalaväelast, mehed, välja arvatud pagas. Ja suur segatud rahvahulk läks koos nendega üles, ja lambad, ja härjad, ja väga palju kariloomi. Ja nad küpsetasid taina, mida nad välja tõid Egiptusest, hapnemata leivadeks, sest see ei olnud hapnema pandud, kuna egiptlased aeti nad välja, ja nad ei suutnud jääda ega teinud enestele varusid teele. Aga Iisraeli poegade elamine, mida nad elasid Egiptuse maal ja Kaanaani maal, oli nelisada

kolmkümmend aastat. Ja juhtus pärast neidsada kolmekümmet aastat, et kogu Issanda vägi läks välja Egiptuse maalt öösel. Valvamine on Issandale, et viia neid välja Egiptuse maast – see öö on valvamine Issandale kõigile Iisraeli poegadele läbi nende põlvkondade. Aga Issand ütles Moosesele ja Aaronile: see on paasapüha seadus, ükski võõramaalane ei tohi sellest süüa. Ja iga teenija või hõbedaga ostetud sa pead ümber lõikama, ja alles siis võib ta sellest süüa. Ajutine elanik või palgaline töötaja ei tohi sellest süüa. Ühes majas see süüakse ja te ei tohi viia liha majast välja ning te ei tohi murda sellest ühtegi luud. Kogu Iisraeli poegade kogudus teeb seda. Kui aga keegi võõras tuleb teie juurde, et pidada paasapüha Issandale, siis ümberleika tema kõik meessoost, ja alles siis ta võib läheneda seda pidama, ja ta saab olema nagu maa põliselanik; ükski ümberlõikamatu ei tohi sellest süüa. Üks seadus kehtib kohalikule ja võõrale, kes on tulnud teie sekka. Ja Iisraeli pojad tegid nii, nagu Issand oli käskinud Moosesele ja Aaronile nende jaoks – nõnda nad tegid. Ja sel päeval juhtus, et Issand tõi Iisraeli pojad Egiptuse maalt välja koos nende jõuga.

13

Issand ütles aga Moosesele: Pühitse minule iga esmasündinu, kes avab iga emaka Iisraeli poegade seas, alates inimesest kuni loomani – see on minu. Mooses ütles rahvale: mäletage seda päeva, mil te läksite välja Egiptuse maalt, orjuse kojast, sest vägevaga käega viis Issand teid välja siit, ja haputainas ei tohi

süüa. Sest täna te lähete välja noorte kuus. Ja saab olema, kui Issand, sinu Jumal, toob sind kanaanlaste, hettlaste, amorlaste, hiivlaste, jebuuslaste, girgaslaste ja perisslaste maale, mille ta vandus sinu isadele anda sinule, maale, mis voolab piima ja mett, siis sa teed seda teenistust selles kuus. Kuus päeva peate te sööma hapnemata leiba, aga seitsmendal päeval on Issanda püha. Hapnemata leiba peate sööma seitse päeva, ei tohi sinul näha olla haputatud leiba ega tohi sinul olla haputainet üheski sinu piirkonnas. Ja sa kuulutad oma pojale sel päeval, ütledes: Selle pärast tegi Issand Jumal minule nii, kui ma läksin välja Egiptusest. Ja see oleb sinule märgiks sinu käel ja mälestuseks sinu silmade ees, nii et Issanda seadus oleks sinu suus, sest vägevaga käega viis Issand Jumal sind välja Egiptusest. Ja hoidke seda seadust järgides aegu ja hooaegu päevast päeva.

Ja saab olema, kui Issand, sinu Jumal, toob sind Kaananlaste maale, nagu ta vandus sinu isadele, ja annab selle sinule. Ja sa eraldad iga esmasündinud isase Issandale, iga esmasündinud isase oma karjadest või oma loomadest, nii palju kui neid sulle sünnib, need isased sa pühitsed Issandale. Iga eesli esmasündinu sa vahetad lambaga, kui aga sa ei vaheta, siis sa lunastad seda. Iga inimese esmasündinu sinu poegadest sa lunastad. Kui aga su poeg küsib sind pärast neid asju, öeldes: Mis see on?, siis ütled talle, et võimsa käega viis Issand meid välja Egiptuse maalt, orjuse kojast. Kui aga vaarao kõvastus meid ära saatma, tappis ta iga esmasündinu Egiptuse maal, alates inimeste esmasündinutest kuni kariloomade esmasündinuteni. Seetõttu ohverdan mina Issandale iga emakoja avaja, mis on

meessoost, ja lunastan iga oma poegade esmasündinu. Ja see saab olema märgiks sinu käel ja kõikumatuks sinu silmade ees, sest vägevaga käega viis Issand sind välja Egiptusest.

Kui aga vaarao rahva välja saatis, ei juhtinud Jumal neid vilistilaste maa teed pidi, sest see oli lähedal, sest Jumal ütles, et rahvas ei kahetseks, nähes sõda, ja pöörduks tagasi Egiptusesse. Ja Jumal juhtis rahva teed kõrbe kaudu punase mere poole, viiendas põlvkonnas aga läksid Iisraeli pojad üles Egiptuse maalt. Ja Mooses võttis Joosepi luud endaga, sest vandega oli ta vannutanud Iisraeli poegadele, öeldes: Issand tuleb kindlasti teid külastama, ja te kannate minu luud siit endaga üles.

Iisraeli pojad aga lahkusid Sukkotist ja laagerdusid Etamis kõrbe ääres. Jumal aga juhtis neid päeval pilvesambas, näidates neile teed, ja öösel tulesambas. Pilvesammas päeval ja tulesammas öösel ei lahkunud kogu rahva eest.

14

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Räägi Iisraeli poegadele ja lase neil tagasi pöörduda ning laagrit rajada asulast vastaspool, Migdoli ja mere vahel, Baal-tsefoni vastas, nende ees rajad sa laagri mere äärde. Ja Vaarao ütleb oma rahvale: Need Iisraeli pojad ekslevad maal, sest kõrb on nad sisse sulgenud. Mina aga kõvastan vaarao südant ja ta ajab neid taga, ning mina saan austatud vaaraos ja kogu tema armees, ja kõik egiptlased saavad

teada, et mina olen Issand, ja nad tegid nii. Ja egiptlaste kuningale teatati, et rahvas oli põgenenud, ja Vaarao süda ning tema teenrite süda muutus rahva suhtes, ja nad ütlesid: Mis me seda tegime, et saatsime Iisraeli pojad minema, et nad ei teeniks meid? Vaarao rakendas siis oma vankrid ja viis kogu oma rahva endaga kaasa. Ja võttes kuussada valitud vankrit ning kogu Egiptlaste ratsaväe ja kolmanda astme ohvitsere kõigi üle. Ja Issand kõvastas vaarao, Egiptuse kuninga, ja tema teenijate südame, ning ta ajas Iisraeli poegi taga, aga Iisraeli pojad läksid välja kõrge käega. Ja egiptlased jälitasid neid ja leidsid nad leeris olevat mere äärest, ja kogu Vaarao ratsavägi ja vankrid, ratsanikud ja tema armee olid asula vastas, Baal-Tsefoni vastas. Ja Vaarao lähenesid, ja Iisraeli pojad vaatasid üles oma silmadega ning nägid, et egiptlased olid laagrisse paiknenud nende järel, ja nad kartsid väga suuresti, aga Iisraeli pojad hüüdsid Issanda poole. Ja nad ütlesid Moosesele: Kas sellepärast, et Egiptuse maal ei olnud haudu, sa tõid meid välja, et surra kõrbes? Miks sa seda meile tegid, tuues meid välja Egiptusest? Eks see olnud see sõna, mida me sulle Egiptuses rääkisime, öeldes: jäta meid rahule, et me võiksime egiptlastele teenida? Parem ju meile oleks egiptlastele teenida kui selles kõrbes surra.

Mooses ütles rahvale: Võtke julgust, seiske ja nägege päästmist, mis tuleb Issandalt, mida ta teeb meile täna, sest nii nagu te olete näinud egiptlasi täna, ei näe te neid enam iialgi. Issand võitleb teie eest ja teie vaikite. Aga Issand ütles Moosesele: Miks sa karjud minu poole? Räägi Iisraeli poegadega ja las nad liikugu välja. Ja sina tõsta oma kepp üles ja siruta oma käsi mere kohale

ning lõhesta see, ja Iisraeli pojad läksigu mere keskele kuiva maa kaudu. Ja vaata, mina kõvastan vaarao südame ja kõigi egiptlaste südame, ja nad siseneb nende järele, ja mind ülendatakse vaaraos ja tema kogu sõjaväes ja vankrites ja tema hobustes. Ja kõik egiptlased saavad teada, et mina olen Issand, kui mind ülistatakse vaarao ning tema vankrite ja hobuste läbi. Jumala ingel, kes käis Iisraeli laste laagri ees, eemaldus ja läks tagapoole, ja ka pilvesammas eemaldus nende eest ja jäi seisma nende taha. Ja see sisenes egiptlaste laagri ja Iisraeli laagri vahele ning seisis paigal, ja tekkis pimedus ja hämar, ja öö möödus, kuid nad ei kohtunud üksteisega terve öö. Mooses sirutas aga oma käe mere kohale välja, ja Issand ajas mere tagasi vägivaldse lõunatuulega terve öö, ja tegi mere kuivaks maaks, ning vesi lõhestati. Ja Iisraeli pojad läksid mere keskele kuivale, ja selle vesi oli müürina paremal pool ja müürina vasakul pool.

Ja egiptlased ajasid taga ja sisenasid nende järele, ja iga vaarao hobune ja vankrid ja ratsanikud mere keskele. Juhtus aga hommikuses valves, et Issand vaatas alla egiptlaste laagrile tule- ja pilvesambas ning paiskas egiptlaste laagri segadusse. Ja ta sidus nende vankrite teljed ja juhtis neid vägivallaga, ja egiptlased ütlesid: Põgengem Iisraeli eest, sest Issand sõdib nende eest egiptlaste vastu. Aga Issand ütles Moosesele: Siruta oma käsi mere kohale ja vesi pöördugu tagasi ning katku egiptlased, nii vankrid kui ka ratsanikud. Mooses sirutas aga oma käe välja üle mere ja vesi pöördus tagasi päeva ajal üle maa, aga egiptlased põgenesid vee eest ja Issand raputas

egiptlased maha mere keskel. Ja tagasi pöördunud vesi kattis vankrid ja ratsanikud ning kogu Vaarao väe, kes olid läinud nende järel merre, ja nendest ei jäänud alles ühtegi. Aga Iisraeli pojad läksid läbi kuiva maa mere keskel, ja vesi oli neile müürina paremal pool ja müürina vasakul pool. Ja Issand päästis Iisraeli sel päeval egiptlaste käest välja, ja Iisrael nägi egiptlasi surnuina mere ääres. Iisrael nägi suurt kätt, mida Issand tegi egiptlastele, ja rahvas kartis Issandat ning uskus Jumalat ja tema teenijat Moosest.

15

Siis laulis Mooses ja Iisraeli pojad selle laulu Jumalale, ja ütlesid: Laulame Issandale, sest ta on auhiilgalt ülistatud – hobuse ja ratsaniku viskas ta merre. Abistaja ja kaitsja sai mulle päästeks, see on minu Jumal, ja ma aulistan teda, minu isa Jumal, ja ma ülendatan teda. Issand purustab sõjad, Issand on tema nimi. Vaarao vankrid ja tema väe ta viskas merre, valitud ratsanikud ja kolmanda astme ohvitserid neelati alla Punases meres. Meri kattis nad, nad uppusid sügavusse nagu kivi. Sinu parem käsi, Issand, on ülistatud jõus, sinu parem käsi, Issand, purustas vaenlased. Ja oma au suuruses sa purustasid vaenlased, sa saatsid oma viha, mis neelas nad nagu kõrred. Ja sinu viha vaimu läbi jagas vesi, veed tardusid nagu müür, lained tardusid mere keskel. Vaenlane ütles: Taga ajades saan tabama, jagan saaki, täidan oma hinge, hävitan oma mõõgaga, minu käsi valitseb. Sa saatsid oma vaimu, meri kattis neid, nad vajusid

nagu plii võimsas vees. Kes on sarnane sinuga jumalate seas, Issand? Kes on sarnane sinuga? Austatud pühade seas, imetlusväärne aulistes tegudes, tehes imetegusid. Sa sirutasid välja oma parema käe, maa neelas nad. Juhatasid oma õigusega seda oma rahvast, keda lunastasid, julgustasid oma jõuga oma pühasse elupaika. Rahvad kuulsid ja said vihaseks, valud haarasid Filiistia elanikke. Siis kiirustasid Edomi juhid ja mooabiitide valitsejad, neid haaras värin, sulanud kõik Kanaani elanikud. Langu nende peale värisemine ja hirm, sinu käsivarre suuruses muutugu nad kiviks, kuni möödub sinu rahvas, Issand, kuni möödub see sinu rahvas, kelle sa omandanud oled. Olles nad sisse viinud, istuta nad oma pärandi mäele, oma valmis eluasemesse, mille sa valmistasid, Issand, pühamu, Issand, mille su käed valmistasid. Issand valitseb igavesti ja igavesti ja veelgi. Sest Vaarao hobused koos vankrite ja ratsanikega läksid merre sisse, ja Issand tõi nende peale mere vee, aga Iisraeli pojad läksid läbi kuiva koha mere keskel.

Prohvetinna Mirjam, Aaroni õde, võttis trummi oma kätte ja kõik naised läksid tema järel välja koos trummide ja kooridega. Aga nende eest alustas Mirjam, öeldes: laulame Issandale, sest auhiilgalt on ta austatud, hobuse ja ratsaniku heitis ta merre. Mooses eemaldas aga Iisraeli pojad Punasest merest ja juhtis neid Suuri kõrbesse, ja nad läksid kolm päeva kõrbes ega leidnud vett, et juua. Nad tulid aga Merrasse, kuid ei suutnud juua Merrahst, sest vesi oli kibe, seetõttu nimetas ta selle koha Kibeduseks. Ja rahvas nurises Moosese peale, öeldes: Mida me joome? Mooses hüüdis välja Issanda poole, ja Issand näitas talle

puud, ja ta heitis selle vette, ja vesi muutus magusaks. Seal pani ta talle määrused ja kohtuotsused, ja seal ta katsus teda. Ja ta ütles: Kui sa tõesti kuuled oma Issanda Jumala häält ja teed seda, mis on tema ees meeldiv, ja pöörad kõrva tema käskudele ja pead kõiki tema seadusi, siis ühtegi haigust, mille ma tõin egiptlastele, ma ei too sinu peale, sest mina olen Issand, sinu Jumal, kes sind tervendab. Ja nad tulid Elimisse, ja seal oli kaksteist veeallikat ja seitsekümmend palmipuu tüve, ning nad laagerdusid seal vete äärde.

16

Nad lahkusid Eelimist ja kogu Iisraeli poegade kogudus tuli Siini kõrbe, mis asub Eelimi ja Siinai vahel. Viieteistkümnendal päeval teisel kuul pärast nende Egiptuse maalt välja tulemist, Kogu Iisraeli poegade kogudus nuris Moosese ja Aaroni peale. Ja Iisraeli pojad ütlesid neile: Oleks parem, kui me oleksime surnud Issanda poolt lööduna Egiptuse maal, kui me istusime lihapottide juures ja sõime leiba täiskõhuni, sest te tõite meid sellesse kõrbesse, et tappa kogu see kogudus näljaga. Ütles aga Issand Moosesele: Vaata, mina sadan teile leivad taevast, ja rahvas läheb välja ning kogub iga päeva oma osa päevaks, et ma katsuksin neid, kas nad käivad minu seaduse järgi või mitte. Ja kuuendal päeval nad valmistavad ette seda, mida nad toovad sisse, ja see on kahekordne sellest, mida nad koguvad iga päev. Ja Mooses ja Aaron ütlesid kogu Iisraeli poegade kogudusele: Õhtul te teate, et Issand viis teid välja Egiptuse maalt, Ja

hommikul te näete Issanda au, sest ta kuulab teie nurinat Jumala vastu, aga meie – mis me oleme, et te nurisete meie vastu? Ja Mooses ütles: Issand annab teile õhtul liha süüa ja hommikul leiba küllastumiseks, sest Issand kuulis teie nurinat, mida te nurisete meie vastu. Aga kes me oleme? Teie nurin ei ole meie vastu, vaid Jumala vastu.

Mooses ütles aga Aaronile: Ütle kogu Iisraeli poegade kogudusele: tulge Jumala ette, sest ta on kuulnud teie nurinat. Kui aga Aaron rääkis kogu Iisraeli poegade kogudusele ja nad pöördusid tagasi kõrbe poole, siis ilmus Issanda au pilves. Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes, Mina olen kuulnud Iisraeli poegade nurinat, räägi neile, öeldes: õhtul te sööte liha ja hommikul te saate täis leivadega, ja te teate, et mina olen Issand, teie Jumal. Saabus aga õhtu ja vutimamad tõusid üles ning katsid laagri, hommikul aga, kui kaste oli lakanud laagri ümber. Ja vaata, kõrbe pinnal oli peenike, valge, nagu koriandri seeme, nagu härmatis maa peal. Nähes aga seda, ütlesid Iisraeli pojad teine teisele: Mis see on? Sest nad ei teadnud, mis see oli. Mooses ütles aga neile: See on leib, mille Issand andis teile süüa. See on sõna, mille Issand käskis: koguge sellest igaüks endale sobiv goomer, pea kohta, teie hingede arvu järgi, igaüks koos oma telgikaaslastega koguge. Iisraeli pojad tegid nii ja kogusid, üks palju ja teine vähem. Ja kui nad mõõtsid hoomeriga, siis sellel, kes kogus palju, ei olnud üle, ja sellel, kes kogus vähem, ei jäänud puudu – igaüks kogus endale nii palju, kui talle sobis. Aga Mooses ütles neile: Ärgu keegi jätku sellest midagi järgmisesse hommikusse.

Ja nad ei kuulanud Moosest, vaid mõned jätsid sellest hommikuni, ja see keesis üle usside ja haises, ning Mooses sai nende peale kibedaks. Ja nad kogusid seda iga hommik, igaüks endale määratud osa, aga kui päike kuumendas, see sulas. Kuuendal päeval aga juhtus nii, et nad kogusid kahekordse koguse vajalikke asju, kaks homerit igaühele. Siis tulid kõik koguduse juhid ja teatasid sellest Moosesele. Mooses ütles neile: Kas see ei ole see sõna, mida Issand rääkis? Hingamispäev on püha puhkus Issandale homme. Kui palju te küpsetate, küpsetage, ja kui palju te keedate, keetke, ning kogu ülejäänu jätke ladustamisele hommikuks. Ja nad jätsid seda alles kuni hommikuni, nagu Mooses neile käskis, ja see ei hakanud haisema ega tekkinud selles usse. Aga Mooses ütles: Sööge täna, sest täna on hingamispäev Issandale, seda ei leita tasandikult. Kuue päeva jooksul te kogate, aga seitsmendal päeval on hingamispäev, sest sel päeval seda ei ole. Juhtus aga seitsmendal päeval, et mõned rahva seast läksid koguma, kuid ei leidnud. Ütles aga Issand Moosesele: Kui kaua te ei soovi kuulata minu käske ja minu seadust? Vaadake, sest Issand andis teile hingamispäeva selle päeva, selle pärast tema andis teile kuuendal päeval kahe päeva leivad, jääge igaüks oma majadesse, ärgu keegi mingu välja oma kohast seitsmendal päeval. Ja rahvas pidas hingamispäeva seitsmendal päeval. Ja Iisraeli pojad nimetasid seda nimega Manna, see oli aga nagu valge koriandri seeme, aga selle maitse oli nagu kook mees. Mooses ütles: See on sõna, mille Issand käskis: täitke gomer manna hoidmiseks oma järeltulevate põlvede jaoks, et nad näeksid leiba, mida te sõite kõrbes, kui Issand viis teid välja

Egiptuse maalt. Ja Mooses ütles Aaronile: Võta üks kuldne purk ja pane sinna täis goomer mannat ning aseta see Jumala ette säilitamiseks teie põlvkondadele. Nii nagu Issand käskis Moosesele, ja Aaron pani selle tunnistuse ette säilitamiseks. Iisraeli pojad aga sõid mannat nelikümmend aastat, kuni nad jõudsid asustatud maailma; nad sõid mannat, kuni nad saabusid Foiniikia piirkonda. Goomer aga oli kümnendik kolmest mõõdust.

17

Ja kogu Iisraeli poegade kogudus lahkus Siini kõrbest vastavalt nende laagritele Issanda sõna läbi, ja nad laagritasid Rafidinis, kuid rahval ei olnud vett juua. Ja rahvas vaidles Moosese vastu, öeldes: Anna meile vett, et me jooksime. Ja Mooses ütles neile: Miks te vaidlete minu vastu ja miks te katsute Issandat? Rahvas janunes seal vee järele ja nurises seal Moosese vastu, öeldes: Miks sa seda tegid? Kas sa tõid meid üles Egiptusest, et tappa meid ja meie lapsi ning meie loomi januga? Hüüdis välja aga Mooses Issanda poole, ütledes: Mida ma teen selle rahvaga? Veel vähe, ja nad kivitavad mind. Ja Issand ütles Moosesele: Mine selle rahva ette, võta aga endale rahva vanematest ja see kepp, millega sa lõid jõge, võta oma kätte ja mine. Vaata, mina seisan seal sinu ees kalju peal Horebis, ja sa lööd kaljut, ja sellest väljub vesi, ja rahvas joob. Mooses tegi nõnda Iisraeli poegade ees. Ja ta nimetas selle koha nimeks Katsumus ja Teotus, Iisraeli poegade teotuse pärast ja selle pärast, et nad katsusid Issandat, öeldes:

Kas Issand on meie keskel või mitte?

Tuli aga Amalek ja sõdis Iisraeliga Refidimis. Mooses ütles aga Joosuale: Vali endale võimsad mehed ja mine välja võitlema Amalekiga homme, ja vaata, mina seisan künka tipul ja Jumala kepp on minu käes. Ja Joosua tegi nii, nagu Mooses oli talle öelnud, ja välja minnes rivistus ta lahinguks Amaleki vastu, ning Mooses ja Aaron ja Hoor läksid üles künka tippu. Ja juhtus, et kui Mooses tõstis käed, võitis Iisrael, aga kui ta laskis käed alla, võitis Amalek. Moosese käed aga olid rasked, ja võtnud kivi asetasid nad selle tema alla, ja ta istus sellel, ja Aaron ja Hur toetasid tema käsi siit ühelt poolt ja sealt teiselt poolt, ja Moosese käed jäid kindlaks kuni päikese loojanguni. Ja Joosua võitis Amaleki ja kõik tema rahva mõõgaga. Ütles aga Issand Moosesele: Kirjuta see mälestuseks raamatusse ja anna Joosua kõrvadesse teada, et ma täielikult kustutan välja Amaaleegi mälestuse taevaaluse seast. Ja Mooses ehitas altari Issandale ja nimetas selle nime: Issand on minu varjupaik. Sest salajase käega sõdib Issand Amaleki vastu põlvest põlve.

18

Kuulis aga Jethro, Midiani preester, Moosese äi, kõike, mida Issand oli teinud Iisraelile, oma rahvale, sest Issand oli viinud Iisraeli välja Egiptusest. Aga Jethro, Moosese äi, võttis Zipporah, Moosese naise, pärast tema vabastamist, ja tema kaks poega, millest ühe nimi oli Gershom, öeldes: Võõras olin ma võõras

maal, Ja teise nimi oli Eliezer, öeldes: minu isa Jumal oli minu abistaja ja päästis mind Vaarao käest. Ja Jetro, Moosese äi, ning pojad ja naine läksid välja Moosese juurde kõrbe, kus ta oli laagrisse läinud Jumala mäe juures. Moosesele teatati aga, öeldes: Vaata, sinu äi Jetro tuleb sinu juurde ja naine ning sinu kaks poega koos temaga. Mooses läks aga oma äia vastu, kummardas talle, suudles teda, ja nad tervitasid üksteist, ning ta tõi nad telki. Ja Mooses jutustas oma äiale kõik, mida Issand tegi Vaaraole ja kõigile egiptlastele Iisraeli pärast, ja kogu vaeva, mis neid teel tabas, ja et Issand päästis neid Vaarao käest ja egiptlaste käest. Jetro oli hämmastunud kõigi heade asjade üle, mida Issand neile tegi, sest ta päästis nad egiptlaste käest ja vaarao käest. Ja Jetro ütles: Õnnistatud olgu Issand, kes päästis neid egiptlaste käest ja vaarao käest. Nüüd ma teadsin, et Issand on suur üle kõigi jumalate, selle pärast, et nad ründasid neid. Ja Moosese äi Jetro võttis põletusohvreid ja ohvreid Jumalale, aga Aaron ja kõik Iisraeli vanemad tulid sööma leiba koos Moosese äiga Jumala ees.

Ja järgmisel päeval juhtus nii, et Mooses istus rahvast mõistma, aga kogu rahvas seisis Moosese juures alates hommikust kuni õhtuni. Ja nähes kõike, mida ta rahvale teeb, ütleb Jetro: Mis see on, mida sina rahvale teed? Miks sina istud üksinda, aga kogu rahvas seisab sinu juures hommikust õhtuni? Ja Mooses ütleb oma väimehele: Rahvas tuleb minu juurde otsima kohut Jumala käest. Kui neil tekib vaidlus ja nad tulevad minu juurde, mõistan ma kohut igaühele ja teen neile teatavaks Jumala käsud ja tema seaduse. Aga Moosese käimees ütles talle: Sa ei tee seda asja

õigesti. Kannatamatusega hävitad end sina ja kogu see rahvas, kes on sinuga koos; see asi on sinule liiga raske, sa ei suuda seda teha üksi. Nüüd seega kuula mind ja ma annan sulle nõu, ja Jumal on sinuga, ole sina rahvale Jumala poole ja sa kannad nende sõnad Jumala ette. Ja sa hoiatad pidulikult neid Jumala käskude ja tema seaduse eest, ning sa näitad neile teid, mida mööda nad käivad, ja töid, mida nad teevad. Ja sina kaalu endale ära kõigist rahvast võimsad mehed, jumalakartlikud, õiglased mehed, kes vihkavad ülbust, ja sa määrad nende üle tuhandepealikud, sajapealikud, viiekümne pealikud ja kümne pealikud. Ja nad mõistavad kohut rahva üle kogu aeg, kuid ülemeelse sõna toovad nad sinu ette, kuid väheseid kohtuasju mõistavad nad ise, ja nad kergendavad sinu koormat, ja nad aitavad sind. Kui sa seda sõna teed, tugevdab sind Jumal ja sa suudad püsida, ning kogu see rahvas tuleb rahuga oma kohta. Mooses kuulas aga oma äia häält ja tegi kõik, mida too talle ütles. Ja Mooses valis võimsad mehed kogu Iisraelist ja tegi neist tuhandepealikud, sadapealikud, viiekümne pealikud ja kümne pealikud. Ja nad mõistsid rahva üle kohut igal ajal, kuid iga raske asja tõid nad Moosese ette, aga iga kerge asja mõistsid nad ise. Mooses saatis aga oma äia minema, ja too läks tagasi oma maale.

19

Kolmandal kuul pärast Iisraeli poegade lahkumist Egiptuse maalt, sellel päeval, tulid nad Siinai kõrbesse. Ja nad lahkusid

Raphideinist ja tulid Siinai kõrbe, ning Iisrael laagris seal mäe vastas. Ja Mooses läks üles Jumala mäele, ja Jumal kutsus teda mäelt, öeldes: neid asju sa ütled Jaakobi majale ja sa kuulutad Iisraeli poegadele. Teie ise olete näinud, kui palju olen teinud egiptlastele, ja ma tõstsin teid üles nagu kotkatiibadel ning tõin teid enda juurde. Ja nüüd, kui te tõesti kuulete minu häält ja hoiate minu lepingut, siis saate te minule eriliseks rahvaks kõigi rahvaste seast, sest mulle kuulub kogu maa. Teie aga saate olema minu kuninglik preesterkond ja püha rahvas, need sõnad sa ütled Iisraeli poegadele. Tuli aga Mooses ja kutsus rahva vanemad kokku ning pani neile ette kõik need sõnad, mida Jumal oli neile käskinud. Kõik rahvas vastas aga ühel meelel ja ütles: Kõik, mida Jumal on öelnud, teeme ja kuulame. Mooses aga kandis need sõnad Jumala ette. Ütles aga Issand Moosesele: Vaata, mina tulen sinu juurde pilve sambas, et rahvas kuuleks mind sinuga rääkimas, ja et nad usuksid sinusse igavesti. Mooses aga teatas rahva sõnad Issandale. Aga Issand ütles Moosesele: Tule alla, hoiata rahvast ja puhasta neid täna ja homme, ning las nad pesevad oma rõivad, Ja olgu nad valmis kolmandaks päevaks, sest kolmandal päeval tuleb Issand alla Siinai mäele kogu rahva ees. Ja sa eraldad rahva ümberringi, öeldes: Pöörake tähelepanu enestele, et mitte minna üles mäele ega puudutada midagi sellest. Igaüks, kes puudutab mäge, sureb surmaga. Tema kätt ei puudutata, sest ta kividega kividega visatakse või noolega maha lastakse, olgu see loom või inimene, ta ei jää ellu. Kui hääled ja pasunad ja pilv lahkuvad mäelt, siis need tõusevad üles mäele.

Mooses tuli mäelt alla rahva juurde ja pühitses neid, ning nad pesid rõivad. Ja ta ütles rahvale: Olge valmis kolm päeva, ärge lähenege naisele. Kolmandal päeval koidikul juhtus aga nii, et tekkisid hääled ja välgud ja sünge pilv Siinai mäe peal, trompeti hääl kõlas valjult, ja kogu rahvas laagris kohkus. Ja Mooses viis rahva välja leerist Jumalaga kohtuma, ja nad seisid mäe jalamil. Siinai mägi suitses tervenisti, sest Jumal oli tulnud alla selle peale tules, ja suits tõusis nagu ahju suits, ning kogu rahvas oli väga hämmastunud. Trompeti hääled muutusid üha tugevamaks. Mooses rääkis, aga Jumal vastas talle häälega. Issand aga tuli alla Siinai mäele, mäe tippu, ja Issand kutsus Moosese mäe tippu, ja Mooses läks üles. Ja Jumal ütles Moosesele, öeldes: Laskudes alla hoiata rahvast, et nad mitte kunagi ei läheneks Jumalale mõistmiseks, ja nende hulgast ei langeks paljud. Ja preestrid, kes lähenevad Issandale Jumalale, pühitsegu end, et Issand neid ei hävitaks.

Ja Mooses ütles Jumalale: Rahvas ei suuda tõusta Siinai mäe poole, sest sina oled ju tunnistanud meile, öeldes: Eralda mägi ja pühitse see. Ütles aga temale Issand: Mine, mine alla ja tule üles sina ja Aaron sinuga, aga preestrid ja rahvas ärgu tungugu üles Jumala poole, et Issand neid kunagi ei hävitaks. Mooses tuli alla rahva juurde ja ütles neile.

20

Ja Issand rääkis kõik need sõnad, öeldes, Mina olen Issand, sinu

Jumal, kes tõi sind välja Egiptuse maalt, orjuse kojast. Sinul ei ole teisi jumalaid peale minu. Sa ei tee endale kujutist ega mingit sarnasust sellest, mis on taevas üleval, ja sellest, mis on maal all, ja sellest, mis on veetes maa all. Sa ei kummarda nende ees ega teeni neid, sest mina olen Issand, sinu Jumal, armukade Jumal, kes tasub isade patud lastele kuni kolmanda ja neljanda põlvkonnani neile, kes mind vihkavad, ja osutav halastust tuhandeteni neile, kes armastavad mind, ja neile, kes peavad minu käske. Sa ei võta Issanda, oma Jumala nime asjata, sest Issand, sinu Jumal ei puhasta seda, kes võtab tema nime asjata. Mälesta hingamispäeva, et seda pühitseda. Kuus päeva töötad ja teed kõik oma tööd. Aga seitsmendal päeval, hingamispäevad Issandale, sinu Jumalale, ei tohi sina teha mingisugust tööd, ei sina, ega sinu poeg, ega sinu tütar, sinu sulane, ega sinu teenijanna, sinu härg, ega sinu koormakandja loom, ega ükski sinu loom, ega võõras, kes elab sinu juures. Sest kuue päeva jooksul tegi Issand taeva ja maa ja mere ja kõik, mis neis on, ja ta puhkas seitsmendal päeval, seetõttu õnnistas Issand seitsmenda päeva ja pühitses selle. Austa oma isa ja oma ema, et sul hästi läheks ja et sa elaksid kaua hea maa peal, mida Issand, su Jumal, sulle annab. Sa ei tohi abielu rikkuda. Sa ei tohi varastada. Sa ei tohi mõrvata. Sa ei kanna valeunnistust oma naabri kohta. Sa ei ihka sinu naabri naist, sa ei ihka sinu naabri maja, ega tema põldu, ega tema teenrit, ega tema teenijatüdrukut, ega tema härga, ega tema koormalooma, ega tema kogu karilooma, ega seda, mis sinu naabril on.

Ja kogu rahvas nägi häält, tõrvikuid, trompeti häält ja suitsvat

mäge, kuid kartuses seisis kogu rahvas kaugel. Ja nad ütlesid Moosesele: Räägi sina meile, aga ärgu rääkigu meile Jumal, et me ei sureks. Ja Mooses ütleb neile: Võtke julgust, sest Jumal tuli teie juurde selleks, et teid katsuda, et tema hirm oleks teie sees, et te ei patustaks. Rahvas aga seisis kaugel, Mooses aga sisenes pimedusesse, kus oli Jumal. Ütles aga Issand Moosesele: need asjad sa ütled Jaakobi majale ja kuulutad Iisraeli poegadele: teie olete näinud, et taevast olen rääkinud teile. Te ei tohi teha enestele hõbedast jumalaid ega kuldsetest jumalaid. Altari maast teete te mulle ja ohverdate tema peal oma põletusohvreid ja oma päästeohvreid ja oma lambaid ja oma vasikaid igas kohas, kus ma nimetan oma nime seal, ja ma tulen sinu juurde ja õnnistan sind. Kui aga teed mulle altari kividest, siis ära ehita neid raiutud kividest, sest sa oled heitnud oma mõõga nende peale ja need on rüvetatud. Sa ei tohi minna üles astmetega minu altari juurde, et sa ei paljastaks oma alastust selle peal.

21

Ja need on määrused, mida sa paned nende ette. Kui sa ostad heebrealasest teenija, siis ta teenib sind kuus aastat, aga seitsmendal aastal lahkub ta vabana tasuta. Kui tema üksi siseneb, siis ta ka üksi väljub, aga kui naine siseneb koos temaga, siis väljub ka tema naine. Ja kui aga isand annab talle naise ja see sünnitab talle poegi või tütreid, siis naine ja lapsed jäävad tema isandale, aga tema ise läheb välja üksi. Kui aga teenija vastates ütleb: Olen armastanud oma isandat ja naist ja

lapsi, ei lahku vabana, Tema isand toob ta Jumala kohtumõistmise ette, ja siis toob ta ukse juurde läve juurde, ja tema isand läbistab tema kõrva naaskliga, ja ta teenib teda igavesti.

Kui aga keegi müüb oma tütre teenijaks, siis ta ei lahku nii, nagu naisorjad lahkuvad. Kui ta ei peaks meeldima oma isandale, kes temaga kokku leppis, siis lunastab ta tema. Võõrale rahvale aga ei ole isandal õigust teda müüa, sest ta murdis lepingu temaga. Kui aga ta kihlub tema oma pojale, siis ta peab toimima tema suhtes vastavalt tütarde õigusele. Kui ta aga võtab endale teise, siis ei tohi ta ilma jätta tema vajalikke asju ega rõivastust ega läbikäimist. Kui aga ta neid kolme asja talle ei tee, läheb ta välja tasuta ilma hõbedata. Kui aga keegi lööb kedagi ja see sureb, siis surmata ta surmaga. See aga mitte tahtlikult, vaid Jumal andis tema kätte – annan sulle koha, kuhu see, kes tappis, põgeneb. Kui aga keegi ründab naabrit, et tappa teda pettusel, ja ta otsib varjupaika, siis võta ta minu altari juurest ära, et surmata. Kes lööb oma isa või oma ema, surmata lastagu ta surmaga. See, kes räägib kurja oma isast või oma emast, sureb surma läbi. Kui keegi varastab mõne Iisraeli poja ja, olles teda rõhunud, müüb teda, ja see leitakse tema juures, siis surgu ta surmaga. Kui aga kaks meest solvavad ja löövad naabrit kiviga või rusikaga, ja ta ei sure, vaid lamab voodis, Kui üles tõusnud mees peaks kõndima väljas kepi toel, siis löönud on süütu, välja arvatud et ta peab tasuma tema jõudeoleku eest ja ravikulud. Kui aga keegi lööb oma teenijat või oma teenijatüdrukut kepiga ja see sureb tema käte all, siis karistatakse õiguse järgi. Kui aga ta peaks ellu

jääma ühe või kahe päeva, siis ei tohi teda karistada, sest hõbe on tema oma. Kui aga kaks meest võitlevad ja löövad naist, kes on lapseootel, ja tema laps sünnib kujunemata, siis talle määratakse trahv vastavalt sellele, mida naise mees nõuab, ning ta maksab selle välja hindamise alusel. Kui aga kujundatud on, annab ta hinge hinge eest. Silm silma asemel, hammas hammast asemel, käsi käe asemel, jalg jala asemel. Põletus põletuse asemel, haav haava asemel, verevalum verevalumi asemel. Kui aga keegi lööb oma teenija silma või oma teenijanna silma ja pimestab, siis saadab ta nad vabaks nende silma asemel. Kui aga ta lööb välja oma sulase hamba või oma teenijanna hamba, siis ta saadab nad vabaks nende hamba eest. Kui aga härg torkab sarvedega meest või naist ja ta sureb, siis kividega visatakse härg surnuks ja ei tohi süüa liha tema, aga isand härja on süütu. Kui aga härg on olnud torkaja enne eilset päeva ja enne kolmandat päeva, ja on tunnistatud tema isandale, ja ta ei ole kõrvaldanud teda, kuid ta tapab mehe või naise, siis härg kividega visatakse surnuks ja tema isand surmata pannakse. Kui aga talle pandakse lunastus, annab ta oma hinge eest lunastust nii palju, kui talle pannakse. Kui aga sarvistab poega või tütart, siis tehku temaga vastavalt sellele seadusele. Kui aga härg torkab sarvedega teenijat või teenijatüdruku, annab kolmkümmend hõbedidrahmat nende isandale, ja härg surmata kividega. Kui aga keegi avab augu või kaevab augu ja ei kata seda, ning sinna kukub vasikas või eesel, Augu peremees tasub, hõbedat annab nende peremehele, aga surnud loom jääb temale. Kui aga kellegi härg torkab naabri härja ja see sureb, müüvad nad elava härja ja jagavad selle hõbeda, ja surnud härja

jagavad nad. Kui aga härg on tehtud teatavaks, et ta on sarvistaja enne eilset ja enne kolmandat päeva, ja tema isandale on tunnistatud, ja ta ei hävita teda, siis maksab härja härja asemel, aga surnud jääb temale.

Kui aga keegi varastab vasika või lamba ja tapab või müüb selle, siis ta peab maksma viis vasikat vasika asemel ja neli lammast lamba asemel.

22

Kui aga varas leitakse sissemurdmise käigus ja ta sureb peksa saades, siis ei ole tegemist mõrvaga. Kui aga päike tõuseb tema peale, on ta süüdi ja peab surema, aga kui tal ei ole midagi, müüdagu ta varguse eest. Kui aga varastatud asi leitakse tema käes elavana, olgu see eesel või lammas, siis ta maksab kahekordse hüvitise. Kui aga keegi laseb karjatada põllul või viinamäel ja laseb oma loomal karjatada teise põllul, maksab ta tagasi oma põllult vastavalt selle saagile, kui aga laseb karjatada kogu põllu, maksab ta tagasi oma põllu parimad ja oma viinamäe parimad. Kui aga välja läinud tuli leiab ohakad ja põletab rehealused või viljapead või tasandiku, maksab see, kes tule süütas.

Kui aga keegi annab naabri hoolde hõbedat või nõusid ja need varastatakse inimese majast, siis kui varas leitakse, peab ta maksma kahekordse hüvitise. Kui aga vargast ei leita, siis

läheneb maja isand Jumala ette ja vannub, et tema tõesti ei ole kurjasti tegutsenud kogu naabri hoiuse suhtes, Iga väljendatud ülekohtu puhul, mis puudutab vasikat, ikkelist looma, lammast, rõivast ja kogu nõutud kaotust, mis iganes see ka poleks, tuleb mõlema kohus Jumala ette, ja see, kes Jumala läbi süüdi mõistetakse, maksab naabri kahekordse hüvitise. Kui aga keegi annab naabrale koormalooma või vasika või lamba või mõne muu looma valvata, ja see puruneb või sureb või vangiks võetakse, ja mitte keegi ei tea sellest, Vanne olgu Jumala ees mõlema vahel, et tõesti ei ole tema üldse kurjasti käitunud naabri hoiuse suhtes, ja nii võtab tema isand selle vastu, ja ta ei pea hüvitama. Kui aga varastatakse tema juurest, peab ta maksma isandale. Kui aga metsalise poolt tapetud saab, viib ta tema jahisaagi juurde ja ei maksa ta. Kui aga keegi küsib lähimalt ja see puruneb või sureb või vangiks võetakse, aga omanik ei ole temaga, siis ta maksab. Kui aga isand on temaga koos, siis ta ei maksa, kui aga palgaline on, siis see arvestatakse tema palga hulka.

Kui aga keegi petab kihlumata neitsit ja magab temaga, siis peab ta talle kaasavara andma ja võtma ta endale naiseks. Kui aga isa keeldub ja ei soovi anda teda temale naiseks, tasub ta isale hõbedat vastavalt sellele, kui suur on neitsite kaasavara. Nõidu te ei tohi elus hoida. Igaüks, kes magab koos loomaga, surmaga tapate neid. See, kes ohverdab jumalatele, hävitatud saab surmaga, välja arvatud üksnes Issandale.

Ja te ei tohi võõrast halvasti kohelda ega teda rõhuda, sest te

olite võõrad Egiptuse maal. Te ei tohi piinata ühtegi leske ega orbu. Kui aga te kurjusega neid väärkohtlete ja nad hüüavad minu poole, siis ma kindlasti kuulan nende häält, Ja ma vihastun vihas ja tapan teid mõõgaga, ning teie naised saavad leskedeks ja teie lapsed vaeslasteks. Kui aga sa laenaksid hõbedat oma vaesele vennale, siis sa ei tohi teda survestada ega panna talle intressi. Kui aga võtad pantiks oma naabri rõiva, pead sa selle talle tagasi andma enne päikeseloojangut, Sest see on tema kate, ainult see on tema alastuse rõivas, milles ta magab. Kui ta siis minu poole hüüab, siis ma kuulan teda, sest ma olen halastaja. Jumalaid ei tohi sa teotada ja oma rahva valitsejat ei tohi sa halvustada. Oma rehealuse ja viinapressi esmavilju sa ei tohi viivitada, oma poegade esmasündinud pead sa andma minule. Nii sa teed oma vasikaga ja oma lammastega ja oma veoloomaga: seitse päeva see oleb ema juures, aga kaheksandal päeval sa annad selle mulle tagasi. Ja te saate olema minule pühad mehed, ja te ei tohi süüa metsaliste poolt tapetud liha, viskake see koerile.

23

Sa ei võta vastu tühist kuuldust, sa ei tee kokkulepet ebaõiglasega, et saada ebaõiglaseks tunnistajaks. Sa ei tohi olla enamusega kurjuse poolel, sa ei tohi liituda rahvahulgaga, et koos enamusega kõrvale kalduda ja kohut moonutada. Ja vaest meest sa ei halasta kohtuotsuses. Kui aga sa kohtad oma vaenlase härga või tema koormalooma eksimas, siis pööra tagasi

ja tagasta see talle. Kui aga näed oma vaenlase koormalooma langenud tema koorma alla, siis ära mööduma sellest, vaid aita seda koos temaga üles.

Sa ei moonuta vaese kohut tema kohtumõistmisel. Hoia eemale kõigist ebaõiglastest sõnadest, süütut ja õiglast ära tapa, ja ära õigusta jumalatut kingituste pärast. Ja kingitusi ei tohi sa võtta, sest kingitused pimestavad nägijate silmad ja rikuvad õiglasi sõnu. Ja te ei rõhu võõrast, sest teie teate võõra hinge, sest teie ise olite võõrad Egiptuse maal. Kuus aastat külvad sa oma maad ja kogud selle saagi. Seitsmendal aastal tee vabastamine ja vabasta see, ning söögu sinu rahva vaesed, aga järelejäänu söögu metsikud loomad; nii tee oma viinamäe ja oma oliiviaedadega. Kuus päeva teed sa oma tööd, aga seitsmendal päeval on puhkus, et sinu härg ja sinu koormaloom puhkaksid ning et sinu teenijatüdruku poeg ja võõras end värskendaksid. Kõike, mida olen teile öelnud, pidage meeles, ja teiste jumalate nime te ei tohi meenutada ega tohi see kuuldavale tulla teie suust.

Kolm korda aastas pühitsege mulle. Pidage pühitsema hapnemata leibade püha, seitse päeva sööge hapnemata leiba, nii nagu ma käskisin teile noorte kuu ajal, sest sel ajal te läksite välja Egiptusest, ärge ilmuge minu ette tühjade kätega. Ja sa teed lõikusepüha esimeste viljade kohta oma töödest, mida sa külvad oma põllul, ja lõpetamise pühapäeva aasta lõpul, kui kogud oma tööd oma põllult. Kolm korda aastas ilmub iga sinu meessoost Issanda, sinu Jumala ette. Kui ma ajasin välja rahvad sinu eest ja

laiendan sinu piire, siis sa ei tohi ohverdada hapendatuga minu ohvriverd, ega tohi minu püha rasv jääda kuni hommikuni. Oma maa esimese saagi esmavilja tood sa Issanda, oma Jumala majja. Sa ei tohi keeta talle tema ema piimas. Ja vaata, mina saadan oma saadiku su ette, et ta kaitseks sind teel, et ta viiks su sisse maale, mille mina olen sulle valmistanud. Pane endale tähele ja kuula teda ning ära ole temale sõnakuulmatu, sest ta ei hoida sind tagasi, sest minu nimi on tema peal. Kui te tõesti kuulete minu häält ja sa teed kõik, mida ma käsin sinule, ja te hoiate minu lepingut, siis te olete minule eriline rahvas kõigist rahvastest, sest minu on kogu maa. Teie aga olete minule kuninglik preesterkond ja püha rahvas. Need sõnad sa ütled Iisraeli poegadele. Kui te tõesti kuulete minu häält ja te teete kõik, mida ma ütlen sinule, siis ma olen vaenlane sinu vaenlastele ja ma vastan sinu vastastele. Sest minu saadik läheb sinu ees ja toob sind amorlaste, hettlaste, perislaste, kaananlaste, girgaslaste, hiivlaste ja jebuuslaste juurde, ja ma hävitan nad. Sa ei kummardu nende jumalaid, ega teeni neid, ega tee vastavalt nende tegudele, vaid sa lammutad need maha ja purustad nende sambad. Ja sa teenid Issandat, oma Jumalat, ja ma õnnistan su leiba, su veini ja su vett ning pööran haiguse teie seast ära. Ei ole viljatut ega viljatut sinu maal, sinu päevade arvu täites ma täidan. Ja ma saadan hirmu sinu ees käima ning löön hämmastusesse kõik rahvad, kelle juurde sina sisse lähed, ja teen kõik sinu vaenlased põgenejateks. Ja ma saadan sinu ette herilased, ja sa ajad enesest välja amorlased, hivlased, kaananlased ja hetlased. Ma ei aja neid välja ühe aasta jooksul, et maa ei muutuks tühjaks ja metsloomad ei muutuks sinu peale

arvukaks. Vähehaaval ajastan ma nad välja sinu juurest, kuni sa kasvad ja pärid maa. Ja ma panen sinu piirid alates Punasest merest kuni Filištrite mereni ja alates kõrbest kuni suure jõe Eufratini, ja ma annan teie kätesse maa elanikud, ja ma ajen nad välja sinu juurest. Sa ei tee nendega ega nende jumalatega lepingut. Ja nad ei asu sinu maal, et nad ei paneks sind patustama minu vastu, sest kui sa teenid nende jumalaid, siis need on sinule komistuskiviks.

24

Ja Moosesele ütles: Mine üles Issanda juurde sina ja Aaron, ja Nadab, ja Abiud, ja seitsekümmend Iisraeli vanemat, ja nad kummardavad kaugelt Issandat. Ja Mooses läheb üksi Jumala juurde, aga nemad ei lähe lähedale, ja rahvas ei lähe nendega kaasa üles. Sisenes aga Mooses ja jutustas rahvale kõik Jumala sõnad ja määrused, vastas aga kogu rahvas ühe häälega öeldes: kõik sõnad, mida Issand rääkis, teeme ja kuuleme. Ja Mooses kirjutas üles kõik Issanda sõnad, ning varakult hommikul tõusnud Mooses ehitas altari mäe jalamile ja kaksteist kivi kaheteistkümne Iisraeli hõimu jaoks. Ja ta saatis välja Iisraeli poegade noored mehed, ja nad tõid põletusohvreid ning ohverdasid Jumalale päästmisohvriks vasikaid. Mooses võttis aga poole verest ja valas kausidesse, poole verest aga valas altari poole. Ja võtnud lepingu raamatu, luges ta rahva kõrvadesse, ja nad ütlesid: kõik, mida Issand rääkis, teeme ja kuuleme. Mooses võttis vere ja pritsas seda rahva peale ning ütles: Vaata, see on

lepingu veri, mille Issand tegi teiega kõigi nende sõnade kohta.

Ja Mooses ja Aaron, ja Nadab, ja Abiud, ja seitsekümmend Iisraeli vanematekogust läksid üles. Ja nad nägid kohta, kus seisis Iisraeli Jumal, ja tema jalgade all oli nagu safiirtellise töö ning nagu taevavõlvi kuju taeva puhtuses. Ja Iisraeli valitutest ei hukkunud mitte üks, ja nad ilmusid Jumala kohal ning sõid ja jõid. Ja Issand ütles Moosesele: Mine üles minu juurde mäele ja ole seal, ja ma annan sulle kivitahvlid, seaduse ja käsud, mida ma kirjutasin, et neid neile seaduseks anda. Ja Mooses tõusis ja Joosua, kes seisis tema kõrval, ning nad läksid üles Jumala mäele. Ja vanematele ütlesid nad: Olge siin vait, kuni me teie juurde tagasi pöördume, ja vaata, Aaron ja Hur on teiega koos. Kui kellelgi tekib kohtuasi, siis lähenegu nad neile. Ja Mooses ja Joosua läksid üles mäele, ja pilv kattis mäe. Ja Jumala au tuli alla Siinai mäele, ja pilv kattis seda kuus päeva, ja Issand kutsus Moosest seitsmendal päeval välja pilve keskelt. Aga Issanda au vorm oli nagu põlev tuli mäe tipul Iisraeli poegade ees. Ja Mooses sisenes pilve keskele ja läks üles mäele, ja ta oli seal mäel nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd.

25

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Ma ütlesin Iisraeli poegadele: võtke esmavilja kõigilt, kellele südames tundub õige, ja te võtate minu esmavilja. Ja see on esimene and, mida te võtate nende seast: kuld, hõbe ja pronks. Ja hüatsinti, ja

purpurit, ja kahekordset skarlaatpunast, ja keeratud peenlinast ja kitsekarvad, Ja jäärade nahad, mis on punaseks värvitud, ja hüatsintssinised nahad, ja mädanematu puit. ja Sardiuse kivid ja kivid graveerimiseks õlakatte ja pika rüü jaoks. Ja sa teed mulle pühamu ja ma ilmun teie seas. Ja sa teed mulle vastavalt kõigele, mida ma sinule näitan mäel, telgi eeskuju ja kõigi selle nõude eeskuju – nii sa teed. Ja sa teed tunnistuse kirstu mädanematust puidust, kaks ja pool küünarnukki pikkuselt, ja üks ja pool küünarnukki laiuselt, ja üks ja pool küünarnukki kõrguselt. Ja sa katad selle puhta kullaga üle, seestpoolt ja väljastpoolt katad sa selle kullaga üle, ja teed sellele kuldsed keeratud liistud ümberringi. Ja sa teed sellele neli kuldset rõngast ja paned need nelja külje peale: kaks rõngast ühele küljele ja kaks rõngast teisele küljele. Sa teed aga kandekangid mädanematust puidust ja katad need kullaga. Ja sa tood kangid rõngastesse, mis on laeka külgedel, et kanda laeka nendega. Laekas rõngastes on kandepuud liikumatud. Ja sa paned arki tunnistused, mida annan sinule. Ja sa teed armuistme kate puhtast kullast: kaks küünart ja pool on pikkus ning küünar ja pool on laius. Ja sa teed kaks keerubeid sepistatud kullast ja asestad need mõlemale poolele halastusistet. Tehakse üks keerub ühest küljest ja üks keerub teisest küljest armuistmele, ja sa teed kaks keerubit mõlemale küljele. Keruubid sirutavad oma tiivad ülalt, varjutades oma tiibadega armujalamut, ja nende näod on üksteise poole, armujalamu poole on keruubide näod. Ja sa asestad armuistme argi peale ülevalt ning paned arki sisse tunnistused, mida annan sulle. Ja ma teen ennast sinule sealt teatavaks, ja ma räägin sinule ülalt armuistmelt kahe keerubi

vahelt, mis on tunnistuse laeka peal, ja vastavalt kõigele, mida ma sinule Iisraeli poegade kohta käsin. Ja sa teed puhta kulla laua, kaks küünarnukka pikkuselt, küünarnukk laiuselt ja poolteist küünarnukka kõrguselt. Ja sa teed sellele keeratud kuldlained ümberringi, ja sa teed sellele peopesa laiusega äärise ümberringi.

Ja sa teed keeratud kaunistuse krooni ümber. Ja sa teed neli kuldset rõngast ja asetad need neli rõngast selle nelja jala külge äärise alla. Ja rõngad saavad hoidjateks kandepuudele, nii et nendega saaks lauda kanda. Ja sa teed kandepuud mädanematu puidust ja katad need üle puhta kullaga, ja nende abil kantakse lauda. Ja sa teed tema kausid ja suitsutusanumad ja joogi-ohvrikausid ja tassid, millega sa valab neisse, puhtast kullast sa teed need. Ja sa paned laua peale kohaloleku leivad, mis on pidevalt minu ees.

Ja sa teed lambijalg puhtast kullast, taotuna sa teed lambijalg – selle vars ja oksad ja kausid ja nupud ja liiliad saavad olema sellest. Kuus vart aga väljusid külgedest: kolm vart lampjala ühest küljest ja kolm vart lampjala teisest küljest. Ja kolm kaussi graveeritud mandlikujuliselt, ühes oksas nupp ja liilia, nii kuuele oksale, mis väljuvad lambialast. Ja lampjalas on neli mandlikujuliselt graveeritud kaussi, ühes oksas on nupud ja selle liilikad. Nupuke kahe varre all, mis tuleb temast välja, ja nupuke nelja varre all, mis tuleb temast välja, nii kuue varre puhul, mis väljuvad lambijalast, ja lambijalal neli kaussi, graveeritud mandlikujuliselt. Nupud ja oksad olgu sellest, terve

sepistatud ühest puhast kullast. Ja sa teed sellele seitse lampi, ja sa asestad lambid paika, ning need paistavad ühest küljest. Ja sa teed selle suitsutusnõu ja selle alused puhtast kullast. Kõik need nõud olid talendist puhast kulda valmistatud. Vaata, sa teed vastavalt vormile, mis näidati sulle mäel.

26

Ja sa teed telgi kümme eesriiet väänatud peenlinasest, hüatsindist, purpurist ja väänatud helepunasest, keerubite kujutistega kootud tööna sa teed need. Ühe eesriide pikkus on kakskümmend kaheksa küünart ja laius neli küünart, sama mõõt on kõigil eesriidetel. Viis kardinat aga on üksteisega ühendatud, üks teisega, ja viis kardinat on ühendatud üks teisega. Ja sa teed neile sinised silmused ühe kardina servale ühest küljest ühendamise jaoks, ja nõnda sa teed välimise kardina servale teise ühendamise jaoks. Viiskümmend silmust teed sa ühele kardinale ja viiskümmend silmust teed sa teise kardina osale vastavalt ühenduskohale, vastastikku langevad need üksteise vastu igaühes. Ja sa teed viiskümmend kuldset rõngast ja ühendad kardinad üksteisega rõngaste abil, ning telk saab üheks. Ja sa teed karvased nahad kateks telgi peale, üksteist nahka sa teed. Ühe naha pikkus on kolmkümmend küünarnukki ja ühe naha laius on neli küünarnukki, sama mõõt on üksteistkümnele nahale. Ja sa ühendad viis nahka omavahel ja kuus nahka omavahel ning voltid kuuenda naha kahekorra telgi esiosa peale. Ja sa teed viiskümmend linku ühe katte servale,

mis on vahel vastavalt ühendusele, ja viiskümmend linku sa teed teise ühendava katte servale.

Ja sa teed viiskümmend pronksist rõngast ja liidad rõngad silmustega kokku ning liidad nahad kokku, ja see saab üheks. Ja sa paned alla ülejääva osa telgi vaipades; poole vaibi, mis on järele jäänud, katad sa üle telgi vaipade ülejääva osa peale; sa katad selle üle telgi tagaküljele. Küünar sellest ja küünar sellest, telgi nahkade pikkusest üleulatuva osa hulgast, katab telgi külgi mõlemalt poolt, et katta. Ja sa teed telgile katte punaseks värvitud jääranahkadest ja katteid hüatsintsinstest nahkadest ülevalt.

Ja sa teed telgi sambad mädanematu puust. Kümme küünarnukke pikkune sa teed ühe samba ja ühe ja poole küünarnuki laiusega on üks sammas. Kaks tappi ühele sambale, üks vastamas teisele, nii teed kõigile telgi sammastele. Ja sa teed telgile sambad, kakskümmend sammast küljelt, mis on Põhja poole. Ja nelikümmend hõbedast alust sa teed kahekümne samba jaoks: kaks alust ühe samba jaoks mõlemasse tema osasse ja kaks alust ühe samba jaoks mõlemasse tema osasse. Ja teine külg lõuna poole, kakskümmend sammast, ja nelikümmend hõbedast alust neile, kaks alust ühele sambale tema mõlemasse külge, ja kaks alust ühele sambale tema mõlemasse külge. Ja telgi tagaosa merepoolsesse ossa teed sa kuus sammast. Ja kaks sammast sa teed telgi tagumiste nurkade peale. Ja see saab olema alt võrdselt, vastavalt sellele saavad need olema võrdsed peadest ühte kohtumisse, nõnda teed

mõlemale kahele nurgale - olgu võrdsed. Ja neid saab olema kaheksa sammast, ja nende alused hõbedased kuusteist, kaks alust ühele sambale mõlemasse tema ossa, ja kaks alust ühele sambale. Ja sa teed riivid mädanematu puust, viis ühele sambale telgi ühest küljest. Ja viis varda samba ühele küljele telgi teisel poolel, ja viis varda samba tagumisele küljele telgi mere poole. Ja keskmine vara läbigu sammaste vahel ühest küljest teise külge. Ja sammaste katad üle kullaga ning teed kuldsed rõngad, kuhu sisse tood kangid, ja katad kangid üle kullaga. Ja sa tõstad üles telgi vastavalt vormile, mis näidati sulle mäel.

Ja sa teed eesriie sinisest, purpurist ja heledpunasest keeratud lõngast ning kootud peenlinasest, kootud tööna sa teed selle keerubite kujutistega. Ja sa paned selle nelja sammaste peale, mis on mädanematud ja kaetud kullaga, ja nende pealised on kuldsed, ja nende neli alust on hõbedased. Ja sa asetad eesriide sammaste peale ja tood sinna eesriide sisemale poole tunnistuse arki, ning eesriie eraldab teile püha ja kõige pühamast. Ja sa katad kattega tunnistuse kaari pühade pühamus. Ja sa paned laua väljaspool eesriiet, ja lambijalg vastu lauda telgi lõunaküljele, ja laua paned telgi põhjaküljele. Ja sa teed kate telgi uksele sinisest, purpurist ja punasest keeratud lõngast ning keeratud peenlinasest, kirjatud töö. Ja sa teed eesriidele viis sammast ja katad need kullaga, ja nende pead on kuldsed, ja sa valad neile viis pronksist alust.

27

Ja sa teed altari mädanematu puust, viis küünart pikkuselt ja viis küünart laiuselt, altar peab olema ruudukujuline ja kolm küünart kõrguselt. Ja sa teed sarvad nelja nurga peale, sarvad saavad temast, ja sa katad need pronksiga. Ja sa teed pärja altarile ning selle kate, selle kausid, selle lihakonksud, selle süteanuuma ja kõik selle nõud teed sa pronksist. Ja sa teed temale pronksist võrgutatud võre ja sa teed võrele neli pronksist rõngast nelja külje alla. Ja sa paned need altari võre alla, aga võre ulatub kuni altari pooleni. Ja sa teed altarile kandepuud mädanematust puust ja katad need pronksiga. Ja sa tood kandekangid rõngastesse ning olgu kandekangid altari külgedel selle kandmiseks. Õõnsaks ja õmblusteta teed sa selle vastavalt sellele, mis sulle mäel näidati, nii teed sa selle. Ja sa teed õue telgile, lõunaküljele kardinad õuest väänatud peenlinasest, pikkusega sada küünart ühele küljele. Ja nende sambad olid kakskümmend ning nende alused kakskümmend pronksist, ja nende rõngad ning hoidjad hõbedast. Nõnda oli idaküljel kardinad saja küünara pikkused, ja nende kakskümmend sammast, ja nende kakskümmend pronksist alust, ning sammaste rõngad ja konksud, ja nende alused kaetud hõbedaga. Aga õue laius mere poole on kardinad viiskümmend küünarnukke, nende sammased kümme ja nende alused kümme. Ja lõunapoolse õue laius oli viiskümmend küünarnukku kardinaid, nende sammasteks oli kümme ja nende alusteks kümme. Ja viisteist küünart kõrguseks eesriietele ühel küljel, nende sambad kolm ja nende alused kolm. Ja teine külg viisteist küünart eesriidete kõrguselt, nende sammased kolm ja nende alused kolm. Ja õue värava kate, kakskümmend küünarnukki

kõrge, sinisest, purpurist ja punasest keeratud lõngast ning keeratud peenlinasest, tikkija kätetööna, nende sambad neli ja nende alused neli. Kõik õue sambad ümberringi on kaetud hõbedaga, ja nende pealised on hõbedased, ja nende alused on pronksist. Aga õue pikkus sada peale sada, ja laius viiskümmend peale viiskümmend, ja kõrgus viis küünarnukke keeratud peenest linasest, ja nende alused pronksist. Ja kogu ehitis ja kõik tööriistad ja õue vaiad olid pronksist.

Ja sina käsi Iisraeli poegadele, et nad võtaksid sinule õli oliividest, pressimata puhast pekstud õli valguse jaoks põletamiseks, et lamp põleks pidevalt. Tunnistuse telgis, väljaspool eesriiet, mis on lepingu peal, põletab seda Aaron ja tema pojad õhtust kuni hommikuni Issanda ees, igavene seadus teie põlvkondadele Iisraeli poegade juurest.

28

Ja sina too enda juurde nii Aaron, oma vend, kui ka tema pojad Iisraeli poegade hulgast, et preestritena mulle teenida: Aaron ja Nadab ja Abiud ja Eleasar ja Itamar, Aaroni pojad. Ja sa teed püha rüü oma vennale Aaronile austuseks ja auhiilguseks. Ja sina räägi kõigile meelelt tarkadele, keda ma täitsin tarkuse ja tajumise vaimuga, ja nad teevad Aaronile püha rüü pühaks, milles ta teenib mulle preestrina. Ja need on rõivad, mida nad teevad: rinnakate, õlakate, pikk rõivas, kootud kuub, turban ja vöö, ja nad teevad pühad rõivad Aaronile ja tema poegadele, et

teenida mind preestrina. Ja nemad võtavad kulla, hüatsintsini, purpuri, punase ja peenlinase. Ja nad teevad õlakatte keerdud peenlinasest, kuduja kirjatud töö. Kaks õlalaed on ühendavad temale, üks teisega, kahel osal kinnitatud. Ja õlatükkide kangas, mis on tema peal, peab olema tema moodi tehtud puhtast kullast, sinisest, purpurist, helepunasest keeratud lõngast ja keeratud peenlinasest. Ja sa võtad kaks smaragdkivi ja graveerid neile Iisraeli poegade nimed. Kuus nime ühele kivile ja kuus ülejäänud nime teisele kivile vastavalt nende põlvedele. Kivi töötlemise kunsti tööna, pitsati kaitstud kujutisena sa graveerid need kaks kivi Iisraeli poegade nimedega. Ja sa paned need kaks kivi efodi õlgadele, need on mälestuskivid Iisraeli poegadele, ja Aaron kannab Iisraeli poegade nimesid Issanda ees oma mõlemal õlal, mälestuseks neist. Ja sa teed õlakatted puhtast kullast. Ja sa teed kaks narmastega ahelat puhtast kullast, lillede sisse põimitud, põimitud tööna, ja sa paned need põimitud narmastega ahelad õlakatete peale, nende õlakatete esiosa külge.

Ja sa teed kohtuotsuste rinnalehe, kirjatud töö, vastavalt efoodi rütmile sa teed selle kuldast ja sinisest ja purpurist ja keeratud punasest ja keeratud peenlinasest. Sa teed selle ruudukujuliseks, see on kahekordne, vaaksõõr on selle pikkus ja vaaksõõr on laius. Ja sa kudud temale kividega seatud kanga neljarealisena; esimene rida kive on sardioon, topaas ja smaragd. Ja teine rida: karbunkul ja safiir ja jaspis. Ja kolmas rida: ligurium, agaat, ametüst. Ja neljas rida: krisolitit, berüllit ja oonüksit, kullaga ümbritsetud, kullas kokku seotud, olgu vastavalt nende reale. Ja

kivid olgu Iisraeli poegade nimedest kaksteist vastavalt nende nimedele, pitserite graveeringud, igaüks vastavalt nimele olgu kaheteistkümneks hõimuks. Ja sa teed oraakli peale kokku põimitud ääred, ahela sarnase töö puhast kullast. Ja Aaron kannab Iisraeli poegade nimed kohtu rinnakil oma rinnal, sisenedes pühasse mälestuseks Jumala ees. Ja sa paned kohtu rinnakile ilmutuse ja tõe, ja see on Aaroni rinnal, kui ta siseneb pühasse Issanda ette, ja Aaron kannab Iisraeli poegade kohtud rinnal Issanda ees pidevalt. Ja sa teed terve sinise pika aluskuue. Ja tema keskel on avaus, millel on ääred ümberringi, kootud tööna; ühendus on temast kokkukootud, et see ei rebiks. Ja sa teed tuunika sääre alla, nagu õitseva granaatõuna, väikesed granaatõunad sinisest, purpurist ja heledapunasest keeratud lõngast ning keeratud peenest linast tuunika sääre ümber ringikujuliselt; sama kujuga kuldsed väikesed granaatõunad ja kellukesed nende vahele ümberringi. Kuldse granaatõuna kõrvale dodona ja lilleline ümberringi selle tuunika palistuse peale, Ja Aaroni hääl on kuuldav teenimise ajal, kui ta siseneb pühasse Issanda ette ja väljub, et ta ei sureks. Ja sa teed puhta kuldse plaadi ja sa graveerid sellele pitserigraveeringu: Issanda Pühamu. Ja sa paned selle keerdud sinise peale, ja see on turbanil, turbani esiküljel. Ja see saab olema Aaroni otsal, ja Aaron võtab ära pühade patud, nii palju kui Iisraeli pojad pühitsevad igast nende pühade annist, ja see saab olema Aaroni otsal pidevalt, vastuvõetav neile Issanda ees.

Ja kaunistatud tuunikate päälsed õhukesest linasest, ja sa teed turbani õhukesest linasest ning sa teed vöö, tikitud töö. Ja

Aaroni poegadele teed sa tuunikad ja vööd ning turbaned teed sa neile austuseks ja auks. Ja sa riietad need Aaronile, oma vennale, ja tema poegadele koos temaga, ja sa võid neid, ja sa täidad nende käed, ja sa pühitsed neid, et nad teeniks mulle preestritena. Ja sa teed neile linased püksid, et katta nende keha alastust, alates vööst kuni reieteni. Ja Aaron kannab neid ja tema pojad, kui nad siseneb tunnistuse telki või kui nad lähenevad teenima püha altari juurde, ja nad ei too enestele pattu, et nad ei sureks, igavene seadus temale ja tema järglastele pärast teda.

29

Ja need on asjad, mida sa teed neile: sa pühitsed nad, nii et nad teeniks mulle preestritena. Sa võtad aga ühe vasika veiste seast ja kaks laitmatut jäära, ja hapnemata leivad, mis on segatud õlis, ja hapnemata koogid, mis on võidud õlis – peenjahuist nisust teed sa need. Ja sa asetad need ühte korvi ning tood need koos korviga, samuti vasika ja kaks jäärad. Ja Aaroni ja tema poegi sa tood tunnistuse telgi uste juurde ja pesed neid veega. Ja olles võtnud rõivad, riietad sa oma venna Aaroni pikkasse tuunikasse, õlakatesse ja rinnakilpi, ning ühendad temale rinnakilbi õlakatega. Ja sa paned turbani tema pea peale ja sa paned pühamu plaadi turbani peale. Ja sa võtad võidmisõli ja valab seda tema pea peale ning võid teda. Ja sa tood tema pojad ligi ja riietad nad tuunikatesse. Ja sa vööstad neid vöödega ja paned neile turbane ümber, ja neile saab olema preesterlus mulle igavikuks, ja sa pühitsed Aaroni käed ja tema poegade

käed. Ja sa tood vasika tunnistuse telgi uste juurde, ja Aaron ning tema pojad panevad oma käed vasika pea peale Issanda ees, tunnistuse telgi uste juures. Ja sa tappa vasikas Issanda ees tunnistuse telgi uste juures. Ja sa võtad vasika verest ja paned seda oma sõrmega altari sarvedele, aga kogu ülejäänud vere valad altari aluse juurde. Ja sa võtad kogu rasva, mis on kõhu peal, ja maksa lobe, ja kaks neeru, ja rasva, mis on nende peal, ja paned need altarile. Aga vasika lihad ja nahk ja väljaheide põletad tulega väljaspool laagrit, sest see on patuohver.

Ja sa võtad ühe oina, ja Aaron ning tema pojad panevad oma käed oina pea peale. Ja sa tapaksid tema ja võtnud vere valataksid altarile ümberringi. Ja jäära lõikad sa kaheks vastavalt liikmetele, ja pesed sisikonna ning jalad veega, ja asetad need tükkide peale koos peaga. Ja sa pead tooma terve jäära altarile, põletusohver Issandale meeldiva lõhna lõhnaks, see on suitsutus Issandale. Ja sa võtad teise jäära, ja Aaron ning tema pojad panevad oma käed jäära pea peale. Ja sa tapaksid tema ja võtaksid tema vere ning paneksid seda Aaroni parema kõrva kõrvalehele ja parema käe otsale ja parema jala otsale, samuti tema poegade paremale kõrvalehele ja nende paremale käeotsale ja nende paremale jalaotsale. Ja sa võtad verd altarilt ja võidmisõli ning pritsid Aaroni ja tema rüü peale, tema poegade ja tema poegade rüüde peale koos temaga, ja pühitsetakse tema ise ja tema rüü, tema pojad ja tema poegade rüüd koos temaga, aga jäära vere valad altari ümber. Ja sa võtad oina rasva, ja rasva, mis katab kõhu, ja maksa sagariku, ja kaks neeru, ja rasva, mis on nende peal, ja parema õla, sest see on

täiustumine. Ja üks leib õlist ja üks kook hapnemata leibade korvist, mis on seatud Issanda ette. Ja sa paned kõik Aaroni kätele ja tema poegade kätele, ja sa eraldad need eraldamisannina Issanda ees. Ja sa võtad need nende kättest ja toob need põletusohvri altarile meeldiva lõhnaks Issanda ees, see on ohver Issandale. Ja võta rinnatükk pühitsemisjäärast, mis on Aaroni oma, ja eralda see ohvriannina Issanda ees, ja see saab sinu osaks. Ja sa pühitsed rinnalehe panuse ja käsivarre eemaldamise ohvri, mis on eraldatud ja mis on ära võetud pühitsemise jäärast Aaronilt ja tema poegadelt. Ja see saab olema Aaronile ja tema poegadele igaveseks seaduseks Iisraeli poegade poolt, sest see on eraldis, ja annetus saab olema Iisraeli poegade poolt Iisraeli poegade päästeohvritest, annetus Issandale.

Ja püha rõivas, mis kuulub Aaronile, läheb tema poegadele pärast teda, et neid selles võida ja nende käed pühitseda. Seitse päeva paneb neid selga preester tema poegadest tema asemel, kes siseneb tunnistuse telki, et teenida pühades. Ja sa võtad pühitsemise oina ja keedad liha pühast kohas. Ja Aaron ja tema pojad söövad jäära liha ja leivad, mis on korvis, tunnistuse telgi uste juures. Nad söövad neid, millega neid pühitseti, et täita nende käed ja pühitseda neid, ja võõras ei söö nendest, sest need on pühad. Kui aga jäetakse alles pühitsemisohvri lihast ja leivadest kuni hommikuni, siis põleta ülejäänu tulega; seda ei tohi süüa, sest see on pühamu.

Ja sa teed Aaronile ja tema poegadele nii vastavalt kõigele, mida

ma käskisin sinule; seitse päeva sa pühitsed nende käsi. Ja pühitsemise päeval teed sa patuohvri vasika ja puhastada sa altari, kui sina teda pühitsed, ja võida sa seda, et pühitseda seda. Seitse päeva sa puhastada altari ja pühitseda seda, ja altar saab olema püha pühast, kõik, kes puutub altarit, pühitsetakse. Ja need on asjad, mida sa pead tegema altari peal: aastased laitmatud tallid, kaks iga päev altari peal pidevalt, pideva ohvriandena.

Ühe talle teed sa hommikul ja teise talle teed sa õhtul. Ja kümnendik peenjahuist, segatud õliga, neljandik hinist, ja joogiohver, neljandik hinist veinist ühele tallele. Ja teise talle teed sa õhtul, vastavalt hommikusele ohvrile ja selle joogiohvrile, sa teed selle meeldiva lõhna ohvriandeks Issandale. Pidev ohver teie põlvedesse, tunnistuse telgi uste ees Issanda palge ees, kus ma annan end sulle sealt tunda, et sinuga rääkida. Ja ma määran seal Iisraeli poegadele ja mind pühitsetakse minu aus. Ja ma pühitsen tunnistuse telgi ja altari, ja ma pühitsen Aaroni ja tema pojad teenima mulle preestritena. Ja mind kutsutakse Iisraeli poegade seas, ja ma olen nende Jumal. Ja nad saavad teada, et mina olen Issand, nende Jumal, kes viis nad välja Egiptuse maalt, et olla nende juures ja olla nende Jumal.

30

Ja sa teed suitsutusaltari lagunematust puidust. Ja sa teed selle küünra pikkuseks ja küünra laiuseks, see on ruudukujuline, ja

kaks küünart on selle kõrgus, sellest on selle sarved. Ja sa katad puhta kullaga üle tema võre ja tema seinad ümberringi ja tema sarved, ning sa teed temale keeratud kuldse krooni ümberringi. Ja kaks puhast kuldset rõngast sa teed alla tema keerdunud krooni, kahele küljele sa teed kahel külgedel, ja need saavad hoidjateks vardatele, et seda nendega tõsta. Ja sa teed teibad mädanematu puidu välja ning katad need üle kullaga. Ja sa asetad selle eesriie ette, mis on tunnistuste laeka kohal, kus ma annan end sulle sealt tunda. Ja Aaron põletab sellel peent koostatud suitsutust iga hommik, kui ta hooldab lampe, põletab ta sellel. Ja kui Aaron süütab lambid hilja õhtul, põletab ta sellel suitsutust. Pidev suitsutus alati Issanda ees läbi nende põlvede. Ja ta ei too tema peale teist suitsutust, ohvriandi ega ohvrit, ja joogiohvrit sa ei vala tema peale. Ja Aaron teeb lepituse tema sarvede peal üks kord aastas, puhastusohvri verega puhastab ta seda nende põlvkondade jaoks, see on ülipüha Issandale.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Kui sa võtad Iisraeli poegade loenduse nende ülevaatuse ajal, ja igaüks annab oma hinge lunastuse Issandale, siis ei tule nende seas langust nende ülevaatuse ajal. Ja see on see, mida annavad kõik, kes läbivad läbivaatuse: pool didrahmist, mis on püha didrahmi järgi – kakskümmend obolit on didrahm – aga pool didrahmist on annetus Issandale. Iga läbimineja kahekümneaastasest ja vanemast annab panuse Issandale loenduse jaoks. Rikas ei lisa juurde ja vaene ei vähenda poolt didrahmat, andes annetust Issandale, et lepitada teie hingede eest. Ja sa võtad hõbeda panuste eest Iisraeli poegade käest ja annad selle tunnistuse

telgi teenistusse, ja see saab Iisraeli poegadele mälestusmärgiks Issanda ees, et lepitada teie hingede pärast. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Tee vaskne vann ja vaskne alus sellele, et seal pesta, ning aseta see tunnistuse telgi ja altari vahele, ja vala sinna vett. Ja Aaron ja tema pojad peavad pesema sealt oma käed ja jalad veega. Kui nad siseneb tunnistuse telki, pesevad nad end veega ega sure, kui nad lähenevad altarile, et teenida ja ohverdada põletusohvreid Issandale. Nad pesevad käed ja jalad veega, kui nad siseneda tunnistuse telki, nad pesevad veega, et mitte surra, ja see on neile igavene seadus, temale ja tema põlvkondadele pärast teda. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Ja sina võta vürtsid: valitud mürrhi õis viissada seeklit ja lõhnavat kaneeli pool sellest, kakssada viiskümmend, ja lõhnavat kalmust kakssada viiskümmend, ja iirise viissada püha seeklit ning õli oliividest hiin. Ja sa teed seda pühaks võidmisõljks, salviks, mis on valmistatud lõhnaainemeistri kunsti järgi – see saab olema püha võidmisõli. Ja sa võid sellest tunnistuse telki ja tunnistuse laekat ja kõiki selle nõusid, ja lambijalg ja kõik selle nõud ning viirukialtar, ja põletusohvrite altari ja kõik selle nõud, ja laua ja kõik selle nõud, ja pesuanuma. Ja sa pühitsed neid, ja need saavad pühade pühadeks; kõik, kes neid puudutab, pühitsetakse. Ja Aaroni ja tema poegi sa võid ning pühitsed neid, et nad teeniks preestritena minu heaks. Ja Iisraeli poegadele sa räägid, öeldes: püha võidmisõli saab see olema teile teie põlvkondadeks. Inimese lihale ei tohi seda võida, ja selle koostise järgi ei tohi te enestele samuti teha; püha on see ja pühamu peab see teile olema. Kes iganes teeb samuti ja kes iganes annab oma omast

võõramaalasele, hävitatud saab oma rahva hulgast.

Ja Issand ütles Moosesele: võta endale vürtsid - stakte, oonyks, magusa lõhnaga galbanum ja läbipaistev viiruk, võrdne võrdsega need saavad olema. Ja nad teevad sellele suitsutust lõhnaseadja tööna, lõhnaseadja poolt segatud, puhast, püha tööd. Ja sa peksad neist peeneks ning asestad selle tunnistuste ette tunnistuse telki, kust ma teen end sinule sealt teatavaks; püha pühade suitsutus see olgu teile. Selle koostise järgi te ei tohi seda enestele teha, see peab olema teile püha Issanda jaoks. Kes teeb samamoodi, et seda haista, hävib oma rahva hulgast.

31

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Vaata, ma olen nimepidi kutsunud Besaleeli, Uuri poja, Hoori järeltulijat, Juuda hõimust. Ja täitsin ta jumaliku vaimuga tarkuses ja mõistmises ja teadmises, et mõelda igas töös. ja kujundama, töötama kulda ja hõbedat ja pronksi ja hüatsinti ja purpurit ja keerutatud helepunast, ja kiviraidumises ja puusepatöödes, et teha kõiki töid. Ja mina andsin tema ja Eliabi, Ahisamachi poja Dani hõimust, ja igale mõistvale südamele olen andnud mõistmise. Ja nad teevad kõik, mida ma käskisin sinule: tunnistuse telgi ja lepingu laeka ja halastusiste, mis on selle peal, ja telgi sisustuse, ja altarid, ja laua ja kõik selle nõud, ja puhta lambijala ja kõik selle nõud ja vann ja selle alus, Ja Aaroni teenimisrõivad, ja tema poegade rõivad preestriks teenimiseks minule, ja

võidmisõli ja püha koostise suitsutus – vastavalt kõigele, mida mina käskisin sinule, nad teevad.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Ja sina käsi Iisraeli poegadele, öeldes: Vaadake, te peate pidama mu hingamispäevi, see on märk minu ja teie vahel läbi teie põlvede, et te teaksite, et mina olen Issand, kes teid pühitseb. Ja te peate pidama hingamispäevi, sest see on teile püha Issanda jaoks. Kes seda rüvetab, surmatatakse surmaga; iga, kes teeb sellel tööd, hävitatakse see hing tema rahva keskelt. Kuue päeva jooksul sa teed tööd, aga seitsmendal päeval on hingamispäev, püha puhkus Issandale; igaüks, kes teeb tööd seitsmendal päeval, surmatatakse. Ja Iisraeli pojad peavad hingamispäevi, tähistades neid läbi oma põlvede, Igavene leping minuga ja Iisraeli poegadega, märk on minuga igavene, sest kuue päevaga tegi Issand taeva ja maa, ja seitsmendal päeval ta puhkas ja lõpetas. Ja andis Moosesele, kui lõpetas temaga rääkimise Siinai mäel, kaks tunnistuse tahvlit, kivist tahvlid, kirjutatud Jumala sõrmega.

32

Ja nähes, et Mooses viibis mäest alla tulekuga, tuli rahvas kokku Aaroni juurde ja ütles temale: Tõuse ja tee meile jumalaid, kes läheksid meie ees, sest Mooses, see mees, kes viis meid välja Egiptuse maalt, me ei tea, mis temast on saanud. Ja Aaron ütles neile: Võtke ära kuldkõrvarõngad, mis on teie naiste ja tütarde

kõrvades, ja tooge need minu juurde. Ja kõik inimesed võtsid maha kuldsed kõrvarõngad, mis olid nende kõrvades, ja tõid need Aaronile. Ja ta võttis vastu nende kätest ja vormis neid graveerimisriistaga ning tegi neist valatud vasika ja ütles: Need on sinu jumalad, Iisrael, kes tõid sind üles Egiptuse maalt. Ja nähes seda, ehitas Aaron altari selle ette ning Aaron kuulutas öeldes: Issanda püha on homme. Ja varakult tõusnud järgmisel päeval, tõi ta üles põletusohvreid ja ohverdas päästeohvrit, ning rahvas istus sööma ja jooma, ja nad tõusid mängima.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes: mine kiiresti, tule alla siit, sest sinu rahvas, kelle sa tõid välja Egiptuse maalt, on patustanud. Nad astusid kiiresti kõrvale teelt, mille ma neile käskisin, nad tegid endale vasika ja on kummardanud teda ning on talle ohverdanud ja ütlesid: Need on sinu jumalad, Iisrael, kes tõid sind välja Egiptuse maalt. Ja nüüd luba mind, ja olles vihastatud nende peale, hävitan ma nad ning teen sind suureks rahvaks. Ja Mooses palus Issanda Jumala ees ja ütles: Miks, Issand, vihastad oma rahva peale, kelle sa tõid välja Egiptuse maalt suure jõuga ja oma kõrge käsivarraga? Ärgu kunagi ütlegu egiptlased, öeldes: Kurjusega viis ta nad välja, et tappa neid mägedes ja hävitada neid maa pealt. Lõpeta oma viha ja raev ning ole armuline oma rahva kurjuse suhtes. Meenutades Aabrahami ja Iisaki ja Jakobi, sinu sulaseid, kellele sa vandusid iseenda nimel ja kõnelesid neile, öeldes: Ma korrutam teie seemet nagu taeva tähed hulgalt, ja kogu selle maa, mida sa ütlesid neile anda, ja nad valdavad seda igavesti. Ja Issand sai lepitatud, et säilitada oma rahvast.

Ja Mooses pöördus tagasi ning läks mäest alla, ja kaks tunnistuse tahvlit olid tema kätes, kivist tahvlid, mis olid kirjutatud mõlemalt poolt, siit ja sealt olid need kirjutatud. Ja need tahvlid olid Jumala töö, ja kiri oli Jumala kiri, graveeritud tahvlitele. Ja Joosua, olles kuulnud hüüdva rahva häält, ütleb Moosesele: Laagris on sõjahääl. Ja ta ütleb: See ei ole võidulaulu hääl ega lüüasaanute hääl, vaid veinilaulu hääl on see, mida mina kuulen.

Ja kui ta lähenes laagrile, nägi ta vasikat ja tantse, ning vihas vihastunud Mooses viskas oma kätelt kaks tahvlit ja purustas need mäe jalamil. Ja olles võtnud vasika, mille nad tegid, põletas ta selle tules ja jahvatas selle peeneks ning külvas selle vee sisse ja andis seda juua Iisraeli poegadele. Ja Mooses ütles Aaronile: Mis see rahvas sulle tegi, et sa tõid nende peale suure patu? Ja Aaron ütles Moosesele: Ära ole vihane, isand, sest sina ju tead selle rahva raevu. Nad ütlevad mulle: Tee meile jumalad, kes käiksid meie ees, sest Mooses, see inimene, kes meid Egiptusest välja viis – me ei tea, mis temast on saanud. Ja ma ütlesin neile: Kui kellelgi on kuldehted, võtke need ära, ja nad andsid need mulle, ja ma visksin need tulle, ja sealt tuli välja see vasikas. Ja nähes Mooses rahvast, et see oli laiali paisatud, sest Aaron oli nad laiali paisanud rõõmuks nende vastastele. Mooses aga seisis laagri väraval ja ütles: Kes on Issanda poolel? Tulgu minu juurde. Siis tulid tema juurde kokku kõik Leevi pojad. Ja ta ütleb neile: Neid asju ütleb Issand, Iisraeli Jumal: pange igaüks oma mõõk reie peale ja minge läbi ning pöörduge tagasi väravast väravale läbi laagri ja tapke igaüks oma vend ja igaüks oma

ligimene ja igaüks oma lähim. Ja Leevi pojad tegid nii, nagu Mooses neile rääkis, ja sel päeval langes rahva seast kolm tuhat meest. Ja Mooses ütles neile: Te pühitsite oma käed täna Issandale, igaüks oma poja või oma venna vastu, et teile antaks õnnistust.

Ja järgmisel päeval juhtus nii, et Mooses ütles rahvale: Teie olete patustanud suurt pattu, ja nüüd ma lähen üles Jumala juurde, et ma teeksin lepitust teie patu eest. Mooses pöördus aga tagasi Issanda poole ja ütles: Palun, Issand, see rahvas on teinud suure patu ja nad on teinud enestele kuldsed jumalad. Ja nüüd, kui sa tõesti annad andeks neile nende patu, siis anna andeks; kui aga mitte, siis kustuta mind välja oma raamatust, mille sa kirjutasid. Ja Issand ütles Moosesele: kui keegi on minu ees patustanud, kustutan ma ta välja oma raamatust. Nüüd aga mine, lase alla ja juhi seda rahvast sellesse paika, millest ma sulle ütlesin. Vaata, minu ingel läheb sinu ees, aga mis päeval ma külastama tulen, toon ma nende peale nende patu. Ja Issand lõi rahvast vasika pärast, mille Aaron oli teinud.

33

Ja Issand ütles Moosesele: Mine ette, mine siit üles sina ja sinu rahvas, kelle sa välja tõid Egiptuse maalt, sellesse maale, mille kohta ma vandusin Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile, öeldes: Teie järglastele ma annan selle. Ja ma saadan oma saadiku sinu ette, ja ta ajab välja amorlased, hetlased, perissilased,

girgasilased, hiivlased, jebuuslased ja kaananlased. Ja ma toon sind maale, kus voolab piim ja mesi, kuid ma ei lähe sinuga kaasa, sest sa oled kangekaelne rahvas, et ma sind teel ei hävitaks. Ja rahvas, olles kuulnud seda kurja sõna, leinasid. Ja Issand ütles Iisraeli poegadele: teie olete jäigakaelaline rahvas, vaadake, et ma ei tooks teie peale veel ühte lööki ja ei hävitaks teid; nüüd seega võtke maha oma hiilguse rüüd ja ehted, ja ma näitan sulle, mida ma sulle teen. Ja Iisraeli pojad võtsid maha oma ehted ja rõivastuse Hooreb-mäelt. Ja Mooses, olles võtnud oma telgi, lõi selle üles väljaspool leeri, kaugel leerist, ja seda kutsuti Tunnistuse Telgiks, ja nii läks iga Issandat otsiv inimene välja telki, mis oli väljaspool leeri. Kui aga Mooses oleks sisenemas telki väljaspool laagrit, seisis kogu rahvas vaatamas, igaüks oma telgi uste juures, ja tähele panemas lahkuvat Moosest, kuni tema sisenes telki. Nagu aga oleks Mooses telki sisenenud, laskus pilvesammas alla ja seisis telgi ukse juures ning rääkis Moosesega, Ja ta rääkis Moosesega. Ja kogu rahvas nägi pilvesammast seismas telgi ukse juures, ning kogu rahvas tõusis püsti ja igaüks kummardas oma telgi ukselt. Ja Issand rääkis Moosesega näost näkku, nagu keegi räägib oma sõbraga, ja ta naasis laagrisse, aga teenija Joosua, Nuu poeg, noor mees, ei lahkunud telgist.

Ja Mooses ütles Issandale: Vaata, sina ütled mulle: vii see rahvas üles, aga sina ei ole mulle näidanud, keda sa minuga kaasa saadad. Sina aga ütlesid mulle: ma tean sind enam kui kõiki teisi ja sul on arm minu ees. Kui ma seega olen leidnud armu sinu ees, siis ilmuta mulle iseennast, et ma selgelt näeksin sind, nii et

ma oleksin leidnud armu sinu ees, ja et ma teaksin, et see suur rahvas on sinu rahvas. Ja ta ütleb: Mina lähen sinu ees ja annan sulle rahu. Ja ta ütleb temale: Kui sa ise ei lähe kaasa, siis ära mind siit üles vii. Ja kuidas saab tõeliselt teada, et mina ja sinu rahvas oleme leidnud armu sinu juurest, kui mitte sinu käimisest koos meiega? Ja mina ning sinu rahvas saame austatud kõigi rahvaste seas, mis maa peal on. Ja Issand ütles Moosesele: Ka seda sõna, mida sa oled öelnud, ma teen, sest sa oled leidnud armu minu ees ja ma tunnen sind enam kui kõiki teisi. Ja ta ütleb: Näita mulle iseennast. Ja ta ütles: Mina lähen sinu eest läbi oma auga ja kutsun oma nimega, Issand, sinu ees, ja ma halastun, keda ma halastun, ja ma haletsun, keda ma haletsun. Ja ta ütles: Sa ei suuda näha minu nägu, sest inimene ei näe minu nägu ja jääks elama. Ja Issand ütles: Vaata, siin on koht minu juures – seisa kaljul. Kui aga minu au möödub, panen ma sind kaljukiilu sisse ja varjan sind oma käega, kuni ma möödun. Ja ma võtan oma käe ära, ja siis sa näed minu tagumust, aga minu nägu ei nähta sulle.

34

Ja Issand ütles Moosesele: raiu endale kaks kivist tahvlit, nagu ka esimesed olid, ja tõuse minu juurde mäele, ja ma kirjutan tahvlitele need sõnad, mis olid esimestel tahvlitel, mida sa purustasid. Ja ole valmis hommikuks ja lähe üles Siinai mäele ning seisa seal mulle mäe tipul. Ja ärgu keegi tulgu üles koos sinuga ega ärgu nähtagu kogu sellel mäel, ja lambad ja härjad

ärgu karjatagu selle mäe lähedal. Ja ta raius kaks kivist tahvlit, nagu ka esimesed, ja Mooses tõusis varakult ning läks üles Siinai mäele, nagu Issand oli talle käskinud, ja Mooses võttis need kaks kivist tahvlit. Ja Issand tuli alla pilves ja seisis seal tema kõrval, ja hüüdis Issanda nime. Ja Issand möödus tema palgest ja kutsus: Issand Jumal, kaastundlik ja halastaja, kannatlik ja külluslik halastuses ja tõeline, Ja õigust säilitav ning halastust tuhandeteni, eemaldav seadusetused ja ülekohtu ning patud, kuid mitte puhastav süüdlast, tuues isade seadusetused laste peale ja laste laste peale kolmandale ja neljandale põlvele. Ja kiirustades kummardus Mooses maa peale ja kummardas. Ja ta ütles: Kui olen leidnud soosingu sinu ees, siis las minu Issand käib koos meiega, sest rahvas on jäigakaelaline, ja sina võtad ära meie patud ja meie seadusetused, ja me oleme sinu omad.

Ja Issand ütles Moosesele: Vaata, mina teen sinuga liidu kogu su rahva ees, ma teen aujärgi, mida ei ole sündinud kogu maal ega üheski rahvas, ja kogu rahvas, kelle seas sa oled, näeb Issanda tegusid, sest imeline on see, mida mina teen sinule. Pane tähele kõike, mida mina käsin sinule, vaata, mina ajen välja teie palge eest amoriidi ja kaananlase ja perisiidi ja hetiidi ja hiviidi ja girgasiidi ja jebusiidi. Pane tähele, et sa ei teeks kunagi lepingut nende elanikega, kes elavad maal, millele sa sisenad, et see ei saaks sinule komistuskiviks teie seas. Nende altarid kiskuge maha ja nende sambad purustage ning nende pühalepikud raiu maha ja nende jumalate nikerdatud kujud põletage ära tules. Sest te ei tohi kummardada teisi jumalaid, kuna Issand Jumal, kelle nimi äratab kadedust, on kadedust äratav Jumal. Ära

kunagi tee lepingut maa elanikele, sest nad prostitueerivad end nende jumalate järel ja ohverdavad nende jumalatele, ja nad kutsuvad sind ning sa sööd nende ohvritest. Ja sina võtad nende tütardest sinu poegadele ning sinu tütardest annad nende poegadele, ja sinu tütred hoorlevad nende jumalate järel ning sinu pojad hoorlevad nende jumalate järel. Ja valatuid jumalaid sa ei tee endale. Ja sa pead pidama hapnemata leiva püha, seitse päeva sa sööd hapnemata leiba, nii nagu ma olen käskinud sinule, määratud ajal noorte kuus, sest noorte kuus sa läksid välja Egiptusest. Iga üska avav kuulub minule, kõik isased, iga vasika esmasündinu ja lamba esmasündinu. Ja koormalooma esmasündinu sa lunastad lambaga, aga kui sa ei lunasta seda, siis sa annad hinna. Iga sinu poegade esmasündinu sa lunastad. Sa ei ilmu minu ette tühjalt.

Kuus päeva töötad, aga seitsmendal puhkad; külvi ja lõikuse ajal on puhkus. Ja sa pead pidama mulle nädalate püha nisu lõikuse alguses ja koguduse püha aasta keskel. Kolm korda aastas ilmub iga sinu meessoost Issanda, Iisraeli Jumala ette. Kui ma ajasin välja rahvad sinu palge eest ja laiendan sinu piire, ei ihaldab keegi sinu maad, kui sa lähed üles, et olla nähtud Issanda, sinu Jumala ees, kolm korda aastas. Sa ei tohi tapmise verd minu suitsutusohvritest tuua hapendatud leiva juuresolekul, ja paasapüha ohvrid ei tohi jääda üleöö hommikuni. Oma maa esimesed viljad paned sa Issanda, oma Jumala majja; sa ei tohi keeta talle tema ema piimas. Ja Issand ütles Moosesele: Kirjuta endale need sõnad üles, sest nende sõnade alusel olen ma sõlminud sinuga ja Iisraeliga lepingu. Ja Mooses oli seal Issanda

ees nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd, ta ei söönud leiba ja ta ei joonud vett, ja ta kirjutas tahvlitele need lepingu sõnad, kümme sõna.

Nagu aga Mooses mäest alla tuli ja kaks tahvlit olid Moosese kätel, kui tema mäest alla tuli, ei teadnud Mooses, et tema näo värvi välimus oli kirkastatud, kui tema temaga rääkis. Ja Aaron ja kõik Iisraeli vanemad nägid Moosest, ja tema näo värvi välimus oli ülistatud. Ja nad kartsid talle läheneda. Ja Mooses kutsus neid, ja Aaron ning kõik koguduse valitsejad pöördusid tagasi tema poole, ja Mooses rääkis neile.

Ja pärast neid asju lähenesid tema juurde kõik Iisraeli pojad. Ja ta käskis neile kõike, mida Issand oli käskinud temale Siinai mäel. Ja kuna ta lõpetas nendega rääkimise, pani ta oma näole katte. Kui aga Mooses sisenes Issanda ette temaga rääkima, võeti kate ära kuni väljaminekuni, ja välja minnes rääkis ta kõigile Iisraeli poegadele kõike, mida Issand oli talle käskinud. Ja Iisraeli pojad nägid Moosese nägu, et see oli ülistatud, ja Mooses pani katte oma näo peale, kuni ta siseneks temaga rääkima.

35

Ja Mooses kogus kokku kogu Iisraeli poegade koguduse ja ütles: Need on sõnad, mida Issand käskis teha. Kuus päeva sa teed tööd, aga seitsmendal päeval on puhkus, püha hingamispäev, puhkus Issandale; iga, kes teeb tööd sel päeval, surgu. Te ei tohi

süüdata tuld üheski oma eluasemes hingamispäeval, mina olen Issand. Ja Mooses ütles kogu Iisraeli poegade kogudusele, öeldes: See on sõna, mille Issand käskis, öeldes, Võtke enda seast annetus Issandale; iga südamega nõustuv toob esmavilja Issandale: kulda, hõbedat, pronksi. Hüatsint, purpur, kahekordne keeratud helepunane ja keeratud peenlinane ning kitsekarvad. ja jäärade nahad punaseks värvitud, ja hüatsintsinsed nahad, ja mädanematud puud, ja sardiusekive, ja kive graveerimiseks õlakatte ja pika rüü jaoks. Ja kõik teie seast, kes on südames targad, tulgu ja tehku kõik, mida Issand on käskinud Telgi ja katteid ja loorid ja ristvõrusid ja tõkkeid ja sambaid, ja tunnistuse arki ja selle kandepuud ja selle lepitusiste ja eesriie, ja laua ja kõik selle nõud, ja valguse lambijalg ja kõik selle tarvikud, ja altari ja kõik selle nõud, ja pühad rüüd preester Aaroni jaoks, ja rüüd, milles nad teenivad, ja tuunikad Aaroni poegadele preesterluse jaoks, ja võidmisõli, ja koostise suitsutus.

Ja kogu Iisraeli poegade kogudus läks välja Moosese juurest. Ja igaüks tõi seda, mida kandis nende süda, ja need, kellele nende hing seda soovitas, tõid annid, ja nad tõid ande Issandale kõigi tunnistuse telgi tööde jaoks, kõigi selle teenistuste jaoks ja kõigi pühade rüüde jaoks. Ja mehed tõid naiste juurest – igaüks, kellele see tundus mõistlik – pitsereid ja kõrvarõngaid ja sõrmuseid ja põimitud ehteid ja käevõrusid, igasuguseid kuldesemeid. Ja kõik, kes tõid kulla annetusi Issandale, ja kelle juures leiti peenlinast ning hüatsindisiniseid nahku ja punaseks värvitud jääranahku, tõid need. Ja kõik, kes andsid annetuse,

tõid hõbedat ja pronksi ohvriannina Issandale, ja need, kelle juures leiti mädanematud puud, tõid need kõikide ettevalmistustööde jaoks. Ja iga tark naine, kes oskas meelega kätega ketrata, tõid ketrutud asjad: hüatsindi, purpuri, helepunase ja peenlinase. Ja kõik need naised, kellele see tundus nende mõistuse järgi tarkusena, ketrasid kitsekarvad. Ja valitsejad tõid smaragdkivid ja täitekivid õlakatte ja rinnakilbi jaoks, ja koostised ning võidmisõli jaoks ja suitsutuse koostise jaoks Ja iga mees ja naine, kelle süda neid kandis sisenema tegema kõiki töid, mida Issand käskis teha läbi Moosese, tõid Iisraeli pojad annina Issandale. Ja Mooses ütles Iisraeli poegadele: Vaata, Jumal on kutsunud nimepidi Besaleeli, Uuri poja, Huri poja, Juuda hõimust, Ja täitis teda jumalik vaim tarkuse, mõistmise ja kõige teadmisega. olla arhitekt vastavalt kõigile arhitektuuri töödele, valmistada kulda ja hõbedat ja pronksi ja töödelda kivi, ja töödelda puitu, ja teha igasugust tarkuse tööd. Ja ta andis tõepoolest mõistuse edasi viia nii temale kui ka Eliabile, Ahisamaki pojale Daani hõimust. Ja ta täitis neid tarkusega, mõistmisega ja mõtlemisvõimega, et mõista teha kõiki püha töid, ja kangast asju ja kirjatud asju kududa punasega ja peenlinasega, teha igasugust ehituskunsti ja kirjatöö tööd.

36

Ja Beseleēl ja Eliab tegid, ja iga mõistusega tark inimene, kellele anti tarkus ja teadmine, et mõista teha kõiki töid pühade

kohustuste järgi, vastavalt kõigele, mida Issand käskis. Ja Mooses kutsus Beseleeli ja Eliabi ning kõiki neid, kellel oli tarkust, kellele Jumal oli andnud teadmist südamesse, ja kõiki neid, kes vabatahtlikult soovisid tulla tööde juurde, et need lõpule viia. Ja nad võtsid Mooseselt kõik annetused, mida Iisraeli pojad olid toonud kõikide pühade tööde tegemiseks, ja nad võtsid hommikuti ikka veel vastu annetusi neilt, kes neid tõid. Ja saabusid kõik targad mehed, kes tegid püha töid, igaüks vastavalt oma tööle, mida nad tegid. Ja ta ütles Moosesele, et rahvas toob rohkesti vastavalt töödele, mida Issand käskis teha. Ja Mooses käskis ja kuulutas laagris, öeldes: mees ja naine ärgu enam töötagu püha esmaviljade kallal, ja rahvas takistati veel pakkumast. Ja tööd olid neile piisavad ehituse tegemiseks, ja nad jätsid üle. Ja iga oskuslik käsitööline valmistas pühad rõivad, mis on preester Aaronile, nagu Issand Moosesele käskis. Ja ta tegi õlakatte kullast, hüatsindist, purpurist, keerutatud heledapunasest ja keeratud peenlinast, Ja kullalehed lõigati karvadeks, et kududa need kokku hüatsindiga, purpuriga, keeratud skarlaadiga ja keeratud peenlinasega; nad tegid selle kootud tööna. Õlakatteid, mis hoiavad kokku mõlemad osad – kootud töö, üksteisesse põimitud. Sellest tegid nad seda vastavalt tema tööle, kullast ja sinisest ning purpurist ning helepunasest keeratud lõngast ja keeratud peenlinasest, nagu Issand Moosesele käskis. Ja nad tegid mõlemad smaragdkivid, mis olid kinnitatud koos ja ümbritsetud kullaga, graveeritud ja välja lõigatud nagu pitsat Iisraeli poegade nimedega, Ja ta pani need efoodi õlgadele, mälestuskivideks Iisraeli poegadele, nagu Issand Moosesele käskis.

Ja nad tegid rinnakilbi, kootud töö mitmekesisuses vastavalt efodi tööle, kullast ja sinisest ning purpurist ning punasest keeratud lõngast ning keeratud peenlinasest. Nad tegid rinnakile ruudukujuliseks ja kahekordses kihis, vaaksõlme pikkuseks ja vaaksõlme laiuseks. Ja temale oli kootud kokku kangas, mis oli seatud kividega neljarealiseks: rida kive - sardioon, topaas ja smaragd - esimene rida. ja teine rida, karbunkul ja safiir ja jaspis, Ja kolmas rida: ligurium, agaat ja ametüst. Ja neljas rida: kuldkivi, berüll ja oonüks, ümbritsetud kullaga ja seotud kokku kullaga. Ja kive oli kaksteist Iisraeli poegade nimedest, nende nimedest graveeritud pitseritesse, igaüks oma nimega kaheteistkümnele hõimule. Ja nad tegid rinnakile kokku põimitud narmad, põimitud tööna, puhtast kullast. Ja nad tegid kaks kuldset õlakatet ja kaks kuldset rõngast, ning panid mõlemad kuldsed rõngad rinnakatte mõlema nurga peale. Ja nad asetasid kullast põimitud ahelad rõngaste peale rinnaku mõlema osa peale. Ja kahele panusele kaks põimitud ketti. Nad panid need kahele õlakatteile ja asetasid need efodi õlgadele vastasküljele, ette. Ja nad tegid kaks kuldset rõngast ja asetasid need kahe tiiva peale rinnakile ülaossa ja tagaosa otsale efodi seestpoolt. Ja nad tegid kaks kuldset rõngast ja asetasid need mõlemale efodi õlale, selle alaosale esiküljel, vastavalt ühendamisele, efodi kootud töö ülaosa juures. Ja ta kinnitas rinnakile selle rõngastest efodi rõngaste külge, mis olid kinnitatud sinise lõngaga ja põimitud kokku efodi kangasse, et rinnakile ei lahtiks efodist, nagu Issand oli käskinud Moosesele. Ja nad tegid kootud aluskuue õlakatte alla, tervenisti sinise. Aga tuunika avaus oli keskele läbi kootud ja põimitud, omades

ümberringi äärt, see avaus oli lahutamatu. Ja nad tegid tuunika sääre peale alt väikesed granaatõunad nagu õitsev granaatõun, sinisest, purpurist ja helepunasest keeratud lõngast ning keeratud peenlinasest. Ja nad tegid kuldsed kellukesed ja asetasid need kellukesed kuue äärele ümberringi granaatõunte vahele, Kuldne kell ja granaatõun aluskuue sääre ümber, teenimiseks, nagu Issand Moosesele käskis. Ja nad tegid peenlinastest kootud tuunikad Aaronile ja tema poegadele, ja turbaanid peenlinasest, ja turbaan peenlinasest, ja püksid keeratud peenlinasest, ja nende vööd peenlinast ja hüatsindist ja purpurist ja helepunasest keerutatud, kirjatud töö, nii nagu Issand Moosesele käskis. Ja nad tegid kuldse plaadi, püha annetus puhast kullast, ja kirjutas sellele graveeritud tähed nagu pitsat: Pühamu Issandale, Ja nad asetasid sinise riba peale, nii et see asetseks turbanil ülevalt, nii nagu Issand oli Moosesele käskinud.

37

Ja nad tegid telgile kümme eesriiet. Kaheksa ja kakskümmend küünarnukke oli ühe kardina pikkus, see sama oli kõigil, ja nelja küünarnukke oli ühe kardina laius. Ja nad tegid eesriide sinisest ja purpurist ning heledpunasest keerutatud lõngast ja keerutatud peenlinast, kootud tööna keerubite kujutistega. Ja nad asetasid selle nelja hävimatu sammaste peale, mis olid kullatud kullas, ja nende pealised olid kuldsed ning nende neli alust olid hõbedased. Ja nad tegid tunnistuse telgi ukse eesriide

sinisest, purpurist ja helepunasest keerutatud lõngast ning keeratud peenlinasest, kootud tööna keerubite kujutistega. Ja nende viis sammast ja rõngad ja nende kapiteelid ja nende konksud kateti kullaga, ja nende viis alust olid pronksist.

Ja nad tegid õue lõunakülje jaoks, õue kardinad keerdud peenlinasest, sada küünart. Ja nende sambad olid kakskümmend ja nende alused kakskümmend. Ja külg Põhja poole, sada peale sada, ja külg Lõuna poole, sada peale sada, ja nende sammast kakskümmend, ja nende alused kakskümmend. Ja külg mere poole kardinad viiskümmend küünarnukke, nende sammast kümme ja nende alused kümme. Ja idapoolne külg oli viiskümmend küünart, kardinad viisteist küünart tagumise külje jaoks, ja nende sammased kolm ja nende alused kolm, Ja teise külje peal siit ja sealt õue värava juures olid kardinad viisteist küünart, nende sambad kolm ja nende alused kolm. Kõik telgi kardinad on keerutatud peenest linasest. Ja sammaste alused olid pronksist, nende konksud hõbedast, nende kapiteelid kaetud hõbedaga ja sammased kaetud hõbedaga, kõik õue sammased. Ja õue värava eesriie, tikitud töö sinisest, purpurist ja helepunasest keerutatud lõngast ning keeratud peenlinast, kakskümmend küünart pikkust, ja kõrgus ja laius viis küünart, vastav õue riputistele Ja nende sammased olid neli, ja nende alused neli pronksist, ja nende konksud hõbedast, ja nende kapiteelid kaetud hõbedaga. Ja kõik õue pulgad ümberringi olid pronksist ning nemad ise hõbedaga kaetud. Ja see on tunnistuse telgi korraldus, nagu kästi Moosesele, et teenistus oleks Leviitide käes Iitamari kaudu, preester Aaroni poja kaudu.

Ja Beesalel, Uuri poeg Juuda hõimust, tegi nii, nagu Issand Moosesele käskis, Ja Eliab, Ahisamaki poeg Daani suguharust, kes oli peakäsitööline kootud asjade ja tikkitud asjade ja kunstiliste tööde alal, kuduma purpurpunasega ja peenlinasega.

38

Ja Beseleel tegi laegas. Ja ta kattis seda puhta kullaga seestpoolt ja väljastpoolt, Ja ta valati sellele neli kuldrõngast, kaks ühele küljele ja kaks teisele küljele, Laiad kangidele, nii et tõsta seda nendega. Ja ta tegi armuistme laeka kohale puhtast kullast, ja need kaks kuldsed keerubid Üks keruub lepituskaane ühel otsas ja üks keruub lepituskaane teisel otsas varjutavad oma tiibadega armuistet. Ja ta tegi eespool nimetatud laua puhtast kullast, Ja ta valas sellele neli rõngast, kaks ühele küljele ja kaks teisele küljele, laiad, et neid saaks kangidega tõsta. Ja ta tegi laegas kangid ja laua kangid, ja kattis need üle kullaga. Ja ta tegi laua nõud kuldseks: kausid ja suitsutusanumad ja joogikausid ja joogi-ohvrinõud, millega valatakse joogi-ohvreid. Ja ta tegi kuldse lambialuse, mis valgustab, tahke vars ja torud mõlemalt selle küljelt, Tema võrsudest väljaulatuvad võrsed, kolm sellest ja kolm sellest, üksteisega võrdsustatud. Ja nende lambid, mis on otstel, on pähklitaolised neist, ja pistikud neist, et lambid oleksid nende peal, ja seitsmes pistik, mis on lampjala otsa peal, tipus ülalt, terve täielikult kuldne, Ja seitse kuldset lampi selle peal, ja selle kuldset tangid, ja nende kuldset kannud. See kattis sambad hõbedaga ja valas sambale kuldsed sõrmused ning kattis kangid

kullaga ja kattis eesriide sambad kullaga ning tegi kuldsed aasad. Ta tegi ka telgi kuldsed rõngad ja õue rõngad ning pronksist rõngad katendi ülalt välja sirutamiseks. See valas telgi hõbedased kapiteelid ja telgi ukse pronksist kapiteelid ning õue värava, ja tegi sammastele hõbedased konksud; sammastel kattis ta need hõbedaga, See tegi telgi naelad ja õue naelad pronksist. Ta tegi pronksaltari pronkstuleriistad välja, mis olid meestel, kes mässasid koos Korahi kogudusega. Ta tegi kõik altari nõud ja selle tuherõõmu, aluse, kausid ja pronksist lihahargid. See tegi altarile võrgutöö katise alt tuletõrjuja poolt selle alla kuni selle pooleni, ja pani sellele neli pronksist rõngast altari katise neljast osast, laiad kangidele, nii et tõsta nendega altarit. See tegi püha võidmisõli ja viiruki puhta koostise, lõhnaainete valmistaja töö. Tema tegi pronksist basseini ja selle pronksist aluse paastunud naiste peeglitecт, kes paastusid tunnistuse telgi uste juures päeval, mil ta selle püstitas.

Ja ta tegi vanni, et Mooses ja Aaron ning tema pojad peseksid sellest oma käsi ja jalgu, kui nad siseneksid tunnistuse telki või kui nad läheneksid altarile teenima, pesid nad sellest, nagu Issand käskis Moosesele.

39

Kogu kuld, mis valmistati tööks vastavalt kogu pühade tööle, oli esiviljadest pärit kulda üheksa ja kakskümmend talenti ning seitsesada kakskümmend seeklit vastavalt pühale seeklile. Ja

hõbedast annetus koguduse läbivaadatud meestelt oli sada talenti ja tuhat seitsesada seitsekümmend viis seeklit, üks drahm pea kohta, pool seeklit, vastavalt pühale seeklile, Iga loenduses osalenud alates kahekümnendast eluaastast ja vanemad kuuekümne kümne tuhande hulka, ja kolm tuhat viis sada viiskümmend. Ja sada talenti hõbedat läks saja kapiteeeli valamiseks telgile ja eesriide kapiteelide jaoks Sada kapiteelit saja talendi jaoks, üks talent kapiteeliga. Ja tuhat seitsesada seitsekümmend viis seeklit tegi ta konksudeks sammastele, ja kullaga kattis ta nende kapiteele ja kaunistas ta neid.

Ja pronksi ohvrianni oli seitsekümmend talenti ja tuhat viissada seeklit. Ja nad tegid temast tunnistuse telgi ukse alused, ja õue alused ümberringi, ja õue värava alused, ja telgi vaiad, ja õue vaiad ümberringi ja pronksist võre altari jaoks ning kõik altari nõud ja kõik tunnistuse telgi tööriistad, Ja Iisraeli pojad tegid nii, nagu Issand Moosesele käskis. Aga ülejäänud kuld annetusest tegid nad nõud, et nendega Issanda ees teenida. Ja maha jäänud hüatsindist, purpurist ja punasest tegid teenistusrõivad Aaronile, et teenida neis pühamus. Ja nad tõid rõivad Moosese juurde ning telgi ja selle nõud, alused ja kangid ning sammad, ja altari ja kõik selle nõud.

Ja võimisõli ja koostissuitsutus ja puhas lambijalg. ja selle lambid, põlemislambid, ja valguse õli Ja esitamislaua ning kõik selle nõud ja väljapandud leivad Ja püha rüüd, mis on Aaroni omad, ja tema poegade rüüd preesterluse jaoks, Ja õue purjed, ja sambad, ja telgi uste eesriie, ja õue värav, Ja kõik telgi nõud ja

kõik selle tööriistad, ja punaseks värvitud jääranahad, ja hüatsintsinised katted, ja ülejäänud katted, ja vaiad, ja kõik tööriistad tunnistuse telgi tööde jaoks. Nii palju kui Issand Moosesele käskis, nõnda tegid Iisraeli pojad kõik tööd. Ja Mooses nägi kõiki neid töid, ja nad olid teinud need selliselt, nagu Issand oli Moosesele käskinud, nõnda nad tegid need, ja Mooses õnnistas neid.

40

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Esimesel kuul, uuskuu päeval, sa pead püstitama tunnistuse telgi. Ja sa paned tunnistuse arki paigale ja katad arki eesriidega. Ja sa tood sisse laua ja paned välja selle ettepanemisleivad, ja sa tood sisse küünlajalg ja paned peale selle lambid. Ja sa paned kuldse altari suitsutamiseks laegas ette ja paned eesriide kate tunnistuse telgi ukse peale. Ja annialtari sa asetad tunnistuse telgi uste kõrvale. Ja sa paned telgi üles ja pühitsed kõik selle asjad ümberringi. Ja sa võtad võidmisõli ja võid telgi ning kõike, mis selles on, ja pühitsed selle ning kõik selle nõud, ja see saab pühaks. Ja sa võid määrida annete altari ja kõik selle nõud, ja sa pühitsed altari, ja altar saab kõige püham. Ja sa tood Aaroni ja tema pojad tunnistuse telgi uste juurde ja pesed nad veega. Ja sa riietad Aaroni pühadesse rõivastesse ja võid teda ning pühitsed teda, ja ta teenib mulle preestrina. Ja sa tood tema pojad ette ja riietad nad tuunikatesse. Ja sa võid määrida neid samal viisil nagu sa määrisid nende isa, ja nad teenivad preestritena minule, ja see

saab olema nii, et neile on preesterluse määrimine igavikku, nende põlvedele. Ja Mooses tegi kõik, mida Issand talle käskis, nii ta tegi.

Ja esimesel kuul, teisel aastal pärast nende väljumist Egiptusest, püstitati uuskuul telk. Ja Mooses püstitas telgi, pani peale kapiteelid, sisestas riivid ja püstitas sambad. Ja ta sirutas kardinad telgi peale välja ja pani telgi kate selle peale ülevalt, nagu Issand Moosesele käskis. Ja võtnud tunnistused, heitis ta need arki sisse ja pani kandepuud argi alla. Ja ta tõi arki telki sisse ning pani eesriide katmise peale ja kattis tunnistuse arki, nii nagu Issand oli Moosesele käskinud. Ja ta pani laua tunnistuse telki põhja poole, väljaspool telgi eesriiet. Ja ta lisas selle peale esitusleivad Issanda ette, nii nagu Issand oli käskinud Moosesele. Ja ta pani lambijalga tunnistuse telki, telgi lõunaküljele. Ja ta pani selle lambid Issanda ette, nii nagu Issand oli käskinud Moosesele. Ja ta pani kuldse altari tunnistuse telki kardina ette, Ja ta põletas sellel suitsutust koostise järgi, nagu Issand oli käskinud Moosesele. Ja ta pani annete altari telgi uste juurde. Ja ta püstitas õue telgi ja altari ümber ning Mooses lõpetas kõik tööd.

Ja pilv kattis tunnistuse telgi ning telk täitus Issanda auga. Ja Mooses ei suutnud siseneda tunnistuse telki, sest pilv varjutas seda, ja telk täitus Issanda auga. Kui aga pilv tõusis telgist, siis Iisraeli pojad murdusid laagrist koos oma pagasiga. Kui aga pilv ei tõusnud, siis nad ei murdnud laagrit enne päeva, mil pilv tõusis. Pilv oli telgi kohal päeval ja tuli oli selle kohal öösel kogu

Iisraeli ees kõigil nende väljasõitudel.

Markuse evangeelium

1

Jeesuse Kristuse, Jumala Poja hea sõnumi algus. Nagu on kirjutatud prohvetites: Vaata, mina saadan oma sõnumitooja su palge ette, kes valmistab su tee su ees. Hüüdja hääl kõrbes: valmistage Issanda teed, tehke tema rajad sirgeks.

Sündis Johannes, kes ristis kõrbes ja kuulutas meeleparanduse ristimist pattude andeksandmiseks. Ja tema juurde läks välja kogu Juudamaa ja jeruusalemmlased, ning nad kõik said ristitud Jordani jões tema poolt, tunnistades oma patte. Aga Johannes oli riietatud kaamelkarvadesse ja nahkvöö oli tema vöötkoha ümber, ja ta sõi rohutirtse ja metsikut mett. Ja ta kuulutas, öeldes: Tuleb minust tugevam minu järel, kelle sandaalide rihma ma ei ole väärt kummardades lahti siduma. Mina küll ristsin teid vees, aga tema ristib teid Pühas Vaimus.

Ja nendes päevades juhtus, et Jeesus tuli Naatsaretist Galileast ja

Johannes ristis ta Jordanis. Ja kohe veest üles tulles nägi ta taevaste lõhestuvat ja Vaimu nagu tuvi laskumas tema peale. Ja taevast kostis hääl: Sina oled minu armastatud poeg, sinus on mul hea meel.

Ja kohe Vaim viskab ta välja kõrbe. Ja ta oli seal kõrbes nelikümmend päeva, keda kiusas saatan, ja ta oli metsaloomade keskel, ning inglid teenisid teda.

Pärast aga seda, kui Johannes oli üle antud, tuli Jeesus Galileasse, kuulutades Jumala riigi head sõnumit. Ja ütles, et aeg on täidetud ja Jumala kuningriik on lähedale tulnud: parandage meelt ja uskuge head sõnumit.

Kõndides Galilea mere ääres nägi ta Simonat ja Andreast, Siimona venda, kes heitsid võrku merre, sest nad olid kalurid. Ja Jeesus ütles neile: Tulge minu järele ja ma teen teid inimeste kaluriteks. Ja kohe pärast oma võrkude mahajätmist järgnesid nad talle. Ja minnes sealt veidi edasi, nägi ta Jaakobust, Sebedaiose poega, ja Johannest, tema venda, ja neid paadis võrke parandamas, Ja kohe kutsus ta neid. Ja jättes oma isa Zebedeuse paati palgatööliste juurde, läksid nad tema järel.

Ja nad siseneksid Kapernaumisse ning kohe pärast sabbatile sisenemist kogudusesse ta õpetas. Ja nad olid hämmastunud tema õpetuse üle, sest ta õpetas neid kui autoriteeti omav, ja mitte nagu kirjatundjad. Ja nende koguduses oli mees ebapuhtas vaimus, ja ta hüüdis välja. ütlev: Lase järele, mis meil on sinuga

tegemist, Jeesus Natsaretlane? Kas sa tulid meid hävitama? Ma tean, kes sa oled – Jumala Püha. Ja Jeesus karistas teda, öeldes: Ole vait ja mine välja temast! Ja ebapuhas vaim, olles krampinud teda ja karjunud suure häälega, läks temast välja. Ja kõik hämmastusid, nii et nad arutasid omavahel, öeldes: Mis see on? Mis on see uus õpetus, et ta käsutab autoriteediga isegi ebapuhtaid vaime ja need kuuletuvad talle? Ja kuuldus temast läks kohe välja terve Galilea ümbruskonda.

Ja kohe pärast kogudusest väljumist tulid nad Siimoni ja Andrease majja koos Jaakobuse ja Johannesega. Aga Siimoni ämm lamas palavikus. Ja kohe rääkisid nad temale temast. Ja lähenedes tõstis ta tema üles, haarates tema käest, ja palavik lahkus temast kohe ning ta teenis neile. Õhtul aga, kui päike oli loojunud, tõid nad tema juurde kõik haiged ja deemonite poolt valdatud. Ja terve linn oli kokku kogunenud ukse juurde. Ja ta tervendas paljusid, kes olid halvasti mitmesugustes haigustes, ja ajas välja palju deemoneid, ega lubanud deemonitel rääkida, sest nad teadsid, et ta on Kristus.

Ja hommikul, öösel veel olles väga vara tõusnud, läks ta välja ja läks ära kõrbe paika, ja seal ta palvetas. ja Simon ja need, kes olid temaga, ajasid teda taga, Ja olles ta leidnud, ütlevad nad talle, et kõik otsivad sind. Ja ta ütleb neile: Lähme lähimatesse linnadesse, et ma võiksin seal ka kuulutada, sest selleks ma olen tulnud. Ja ta kuulutas nende kogudusedes kogu Galileas ja ajas välja deemoneid.

Ja tema juurde tuleb pidalitõbine, kes palub teda ja põlvitab tema ees ning ütleb temale: Kui sa tahad, võid sa mind puhastada. Aga Jeesus, kaastundest liigutatud, sirutas välja käe, puudutas teda ja ütles temale: Tahan, ole puhastatud. Ja kui ta oli seda öelnud, lahkus pidalitõbi kohe temast ja ta puhastati. Ja olles talle rangelt hoiatanud, ajas ta tema kohe välja ja ütleb talle, Vaata, et sa ei ütleks kellelegi midagi, vaid mine näita end preestri ja paku oma puhastamise kohta seda, mida Mooses käskis, tunnistuseks neile. Tema aga läks välja ja hakkas palju kuulutama ning sõna levitama, nii et ta ei suutnud enam avalikult linna siseneda, vaid oli väljas kõrbetes kohtades, ja tema juurde tuldi kõikjalt.

2

Ja ta sisenes jälle Kapernaumasse mõne päeva pärast, ja kuuldi, et ta on majas. Ja kohe oli kogunenud palju rahvast, nii et enam ei mahtunud isegi ukse juurde, ja ta rääkis neile sõna. Ja nad tulevad tema poole, kandes halvatut, keda kannab neli meest. Ja kuna nad ei suutnud temale läheneda rahvahulga tõttu, eemaldacid nad katuse seal, kus ta oli, ja pärast läbikaevamist lasksid nad alla mati, millel halvatunu lamas. Nähes aga Jeesus nende usku, ütleb ta halvatule: Laps, sinu patud on sulle andestatud. Aga seal istusid mõned kirjatundjad ja arutlesid oma südames, Miks see nii räägib jumalateotusi? Kes suudab andestada patte, kui mitte üksnes Jumal? Ja Jeesus, olles kohe oma vaimuga tunnud, et nii nemad endis arutlevad, ütles neile:

Miks te neid asju oma südametes arutlete? Mis on lihtsam, öelda halvatule: Sinu patud on andeks antud või öelda: Tõuse, võta oma matt ja kõnni? Nii et te teaksite, et Inimese Pojal on autoriteet maa peal patte andestada, ütleb ta halvatule Sinule ma ütlen, tõuse üles ja võta oma matt ning mine oma majja. Ja ta tõusis kohe üles, ja tõstes mati, läks välja kõigi ees, nii et kõik olid hämmastunud ja kiitsid Jumalat, öeldes, et me pole kunagi midagi sellist näinud.

Ja ta läks jälle mere äärde välja, ja kogu rahvahulk tuli tema juurde, ja ta õpetas neid. Ja möödaminnes nägi ta Leevit, Alphaeuse poega, istumas maksukoguja putkale, ja ütleb temale: Järgne minule. Ja tõustes järgnes ta temale. Ja juhtus nii, et kui tema oli lamamas oma majas, siis paljud maksukogujad ja patused olid koos Jeesuse ja tema jüngritega lauas, sest neid oli palju, ja nad järgnesid talle. Ja kirjatundjad ja variserid, olles näinud teda söömas koos maksukogujate ja patustega, ütlesid tema jüngritele: Mis see on, et ta sööb ja joob koos maksukogujate ja patustega? Ja Jeesus, seda kuulnud, ütleb neile: Ei vaja tugevad arsti, vaid need, kel halvasti läheb. Ma ei tulnud kutsuma õigeid, vaid patuseid meeleparandusele.

Ja Johannese jüngrid ja variseride jüngrid olid paastumas. Ja nad tulevad ja ütlevad temale: Miks Johannese jüngrid ja variseride jüngrid paastavad, aga sinu jüngrid ei paasta? Ja Jeesus ütles neile: Kas pulmasaali pojad võivad paastuda, kui peigmees on nendega? Nii kaua kui neil on peigmees endaga, ei või nad paastuda. Tulevad aga päevad, kui peigmees neilt ära

võetakse, ja siis nad paastavad neil päevadel. Mitte keegi ei õmble kahanemata riide paika vana rõiva peale, sest muidu rebib uus vana ära ja tekib hullem rebend. Ja mitte keegi ei viska uut veini vanasse lähkritesse, sest kui ei, siis lõhub uus vein lähkrid, ja vein valatakse välja ning lähkrid hukkuvad, vaid uus vein tuleb panna uutesse lähkritesse.

Ja juhtus nii, et ta kõndis sabbatil läbi viljapõldude, ja tema jüngrid hakkasid teed tegema, katkudes viljapäid. Ja fariserid ütlesid temale: Vaata, mida nad teevad hingamispäeval, mis ei ole lubatud. Ja tema ütles neile: Kas te pole kunagi lugenud, mida Taavid tegi, kui tal oli vajadus ja ta oli näljane, tema ja need, kes olid temaga? Kuidas ta sisenes Jumala majja ülempreester Abjatari ajal ja sõi esitusleivad, mida ei ole lubatud süüa kellelgi peale preestritel, ning andis ka neile, kes olid koos temaga? Ja ta ütles neile: Hingamispäev sai inimese jaoks, mitte inimene hingamispäeva jaoks. Seega on Inimese Poeg isand ka sabati üle.

3

Ja ta sisenes jälle kogudusse, ja seal oli inimene, kellel oli närbunud käsi. Ja nad vaatasid teda, kas ta hingamispäeval teda ravitseb, et nad võiksid teda süüdistada. Ja ta ütleb mehele, kellel on kuivanud käsi: Tõuse keskele. Ja ta ütleb neile: Kas hingamispäeval on lubatud teha head või teha kurja? Hinge päästa või tappa? Aga nemad vaikisid. Ja olles vaadanud neid

ümber vihaga, kurvastet olles nende südame kõvastumise üle, ütleb ta mehele: Siruta välja oma käsi. Ja ta sirutas välja, ja tema käsi taastati terveks nagu teine. Ja Variserid läksid välja ning kohe pidasid koos Herodeslastega nõu tema vastu, et teda hävitada.

Ja Jeesus tõmbas tagasi koos oma jüngritega mere poole, ja suur rahvahulk Galileast järgnes talle. Ja Juudamaalt ja Jeruusalemmast ja Idumeamaalt ja teiselt poolt Jordanit ja Tüürose ja Siidoni ümbrusest tuli tema juurde suur rahvahulk, kes oli kuulnud, kui palju ta tegi. Ja ta ütles oma jüngritele, et väike paat võiks teda oodata rahvahulga pärast, et nad teda maha ei suruksid. Paljusid ta oli ju ravinud, nii et tema peale tunglesid kõik, kel olid haigused, et teda puudutada. Ja ebapuhtad vaimud, kui nad teda nägid, langesid tema ette ja karjusid, öeldes, et sina oled Jumala Poeg. Ja ta manitses neid palju, et nad ei teeks teda ilmseks.

Ja ta läheb üles mäele ja kutsub neid, keda ta ise tahtis, ja nad läksid tema juurde. Ja ta tegi kaksteist, et nad oleksid koos temaga ja et ta võiks saata neid kuulutama. ja omama autoriteeti haigusi ravida ja deemoneid välja ajada ja ta pani Siimonile nimeks Peetrus ja Jaakobus, Sebedaeuse poeg, ja Johannes, Jaakobuse vend, ja ta pani neile nimeks Boanerges, mis tähendab äikesepojad, ja Andrease ja Filippuse ja Bartolomeuse ja Matteuse ja Tooma ja Jaakobuse, Alfeuse poja, ja Taddeuse ja Siimona Kanaaniitlase ja Juuda Iskarioti, kes ta ka üle andis.

Ja nad tulevad majja, ja rahvahulk tuleb jälle kokku, nii et nad ei suuda isegi leiba süüa. Ja kui tema lähedased olid kuulnud, läksid nad välja, et teda kinni võtta, sest nad ütlesid, et ta oli meelest ära. Ja kirjatundjad, kes olid Jeruusalemmast alla tulnud, ütlesid, et tal on Beelzebul ja et ta ajab deemoneid välja deemonite valitseja väega. Ja olles neid kutsunud, ütles ta neile mõistatustes: Kuidas võib saatan saatanat välja ajada? Ja kui kuningriik iseenda vastu lõhestatud on, ei suuda see kuningriik püsima jääda. Ja kui maja iseenda vastu lõhestatud saab, ei suuda see maja püsida. Ja kui saatan on tõusnud iseenda vastu ja on lõhestunud, ei suuda ta püsida, vaid tema lõpp on käes. Mitte keegi ei suuda tugeva mehe nõusid rüüstada, olles sisenenud tema majja, kui ta ei seo esmalt tugevat meest kinni, ja alles siis rüüstab ta tema maja. Tõesti ütlen ma teile, et kõik patud ja teotused antakse andeks inimeste poegadele, ükskõik kui palju nad ka teotavad, kes aga teotab Püha Vaimu vastu, ei saa andestust igavesti, vaid on süüdi igavese kohtu all, Sest nad ütlesid: Tal on määritud vaim.

Tulevad siis tema ema ja tema vennad ning väljas seistes saatsid nad tema juurde kedagi teda kutsuma. Ja tema ümber istus rahvahulk, aga nad ütlesid temale: Vaata, sinu ema ja sinu vennad otsivad sind väljas. Ja ta vastas neile, öeldes: Kes on minu ema või minu vennad? Ja olles ringi vaadanud neid, kes tema ümber istusid, ütleb ta: Vaata, minu ema ja minu vennad, Sest kes teeb Jumala tahtmist, see on minu vend ja minu õde ja ema.

4

Ja jälle hakkas ta õpetama mere ääres, ja tema juurde kogunes suur rahvahulk, nii et ta astus paati ja istus seal merel, ning kogu rahvahulk oli mere ääres maal. Ja ta õpetas neid paljude tähendamissõnade abil ning ütles neile oma õpetuses: Kuulge. Vaata, külvaja läks välja külvama. Ja juhtus nii, et külvates mõni kukkus teele ning tulid linnud ja sõid selle ära. Ja teine langes kivise peale, kus tal ei olnud palju maad, ja kohe see võrsus üles, sest tal ei olnud maa sügavust. Päikese tõustes aga see põletati, ja kuna sellel ei olnud juurt, kuivas see ära. Ja teine langes ohakate sekka, ja ohakad kasvasid üles ja lämmatasid selle, ja vilja see ei andnud. Ja teine langes heasse maasse ja andis vilja, mis tõusis üles ja kasvas, ning kandis kolmkümmend ja kuuskümmend ja sada viljalist. Ja ta ütles neile: Kellel on kõrvad kuulmiseks, see kuulgu. Kui aga ta oli üksi, küsisid temalt need, kes olid tema ümber, koos kaheteistkümnega tähendamissõna kohta. Ja ta ütles neile: Teile on antud tunda Jumala riigi saladusi, aga neile, kes on väljas, tuleb kõik mõistulugude kaudu. Nii et vaadates nad vaatavad, aga ei näe, ja kuulates nad kuulevad, aga ei mõista, et nad mitte kunagi ei pöörduks tagasi ja neile ei antaks andeks patusid.

Ja ta ütleb neile: Kas te ei tea seda tähendamissõna, ja kuidas te siis kõiki tähendamissõnu tunnete? Külvaja külvab sõna. Need aga on need tee kõrval, kus külvatakse sõna, ja kui nad kuulevad, tuleb kohe saatan ja võtab ära sõna, mis on külvatud

nende südametesse. Ja need on sarnaselt need, kes kivistele paikadele külvatakse, kes kui nad kuulevad sõna, võtavad selle kohe rõõmuga vastu. Ja neil ei ole juurt endis, vaid nad on ajutised, siis kui viletsus või tagakiusamine sõna pärast on tulnud, komistuvad nad kohe. Ja need on need, kes külvatakse ohakate sisse, kes kuulevad sõna, Ja selle ajastu mured ja rikkuse petlikkus ning igatsused ülejäänu järele, sisse tungides, lämmatavad sõna ja see jääb viljatuks. Ja need on need, kes on külvatud heale maale, kes kuulevad sõna ja võtavad selle vastu, ning kannavad vilja kolmekümne ja kuuekümne ja sajaga.

Ja ta ütles neile: Kas lamp tuleb selleks, et seda asetataks korvikausis või voodi alla? Eks seda asetatakse lambijalale? Sest ei ole midagi peidetud, mida ei avalikustata, ega ole midagi varjatud, vaid et see tuleks avalikuks. Kui kellelgi on kõrvad kuulmiseks, siis kuulgu ta. Ja ta ütles neile: Vaadake, mida te kuulete. Millises mõõdus te mõõdate, selles mõõdetakse teile, ja teile, kes kuulete, lisatakse veel. Sest kellel on, sellele antakse, ja kellel ei ole, ka see mis tal on, võetakse temalt ära. Ja ta ütles: Nõnda on Jumala kuningriik, nagu kui inimene heidaks seemne maa peale, Ja ta magab ja tõuseb ööd ja päevi, ning seeme idaneb ja kasvab, kuidas seda ei tea tema ise. Iseenesest kannab maa vilja: esimesena rohi, siis viljapea, siis täis tera viljapeas. Kui aga vili on valmis, saadab ta kohe sirbi, sest lõikusaeg on käes.

Ja ta ütles: Kuidas me võrdleme Jumala kuningriiki? Või millise mõistujutuga me võrdleme seda? Nagu sinepiterad, mis kui

külvatakse maa peale, on väiksemad kõigist seemnetest maa peal, Ja kui see on külvatud, tõuseb üles ja saab suuremaks kõigist aedviljadest, ja teeb suured oksad, nii et taeva linnud võivad tema varju all pesitseda.

Ja paljude selliste tähendamissõnadega ta rääkis neile sõna, nagu nad suutsid kuulda. Ilma tähendamisloota aga ei rääkinud ta neile sõna, kuid omaette seletas ta oma jüngritele kõik.

Ja ta ütleb neile sel päeval, kui õhtu oli saabunud: Lähme üle teisele poole. Ja olles jätnud rahvahulga, võtavad nad tema kaasa, nagu ta oli paadis, ja teised paadid olid temaga koos. Ja tekkis suur tuulekeeris, aga lained lõid paati, nii et see juba hakkas täituma. Ja tema ise oli ahtriosal patja peal magamas, ja nad äratavad ta ning ütlevad talle: Õpetaja, kas sulle pole hoolt, et me hukkume? Ja ärgates noomis ta tuult ning ütles merele: Ole vaikne, vaiki! Ja tuul lakkas ning saabus suur vaikus. Ja ta ütles neile: Miks te olete nii arglikud? Kuidas teil pole usku? Ja nad kartsid suurt hirmu ja ütlesid üksteisele: Kes siis see on, et isegi tuul ja meri kuuletuvad temale?

5

Ja nad tulid mere teisele kaldale Gergeseenlaste maale. Ja kui ta laevast välja astus, kohtas teda kohe haudadest inimene, kelles oli ebapuhas vaim. kes elas hauakambrites ja keda ei suutnud keegi isegi ahelatega siduda Seetõttu, et teda sageli jalaahelatega

ja ahelatega seoti, ja tema poolt ahelad rebiti lahti ning jalaahelad purustati, ja mitte keegi ei suutnud teda taltsutada, Ja kogu öö ja päev oli ta hauakambrites ja mägedes karjumas ning lõikas ennast kividega. Nähes aga Jeesust kaugelt, jooksis ta ja kummardas teda. Ja olles hüüdnud suure häälega, ütleb: Mis minule ja sinule, Jeesus, kõigekõrgema Jumala Poeg? Vannutama panen sind Jumala nimel, ära mind piina! Ta ütles talle: Mine välja, roojane vaim, sellest inimesest! Ja ta küsis temalt: Mis on sinu nimi? Ja ta vastas öeldes: Leegion on minu nimi, sest meid on palju. Ja ta palus teda palju, et ta ei saadaks neid välja maalt. Oli aga seal suur sigade kari karjatamas mäe ääres. Ja kõik deemonid palusid teda, öeldes: Saada meid sigade sisse, et me võiksime nendesse siseneda. Ja Jeesus lubas neile kohe. Rüvedad vaimud välja tulnuna läksid sisse sigadesse ja kari tormas mööda järsakut merre. Neid oli umbes kaks tuhat ja nad uppusid merre. Ja sigade karjased põgenesid ning teatasid sellest linnas ja väljadel, ning inimesed tulid välja vaatama, mis oli juhtunud. Ja nad tulevad Jeesuse juurde ja näevad kurjast vaimust vaevatut istumas, riides ja terve mõistuse juures, kellel oli olnud leegion, ja nad kartsid. Ja need, kes nägid, jutustasid neile, kuidas see deemonivaevatule juhtus ja mis seakarjaga toimus. Ja nad hakkasid paluma teda lahkuma nende piiridest. Ja kui ta paati astus, palus deemonist vaevatud mees teda, et saaks temaga koos olla. Ja ta ei lubanud teda, vaid ütles temale: Mine oma koju oma omade juurde ja teata neile, kui palju Issand on sinule teinud ja kuidas ta on sind halastanud. Ja ta läks ära ning hakkas Dekapolises kuulutama, kui palju Jeesus oli teinud temale, ja kõik imetlesid.

Ja kui Jeesus oli paadiga jälle teisele poole ületanud, kogunes tema juurde suur rahvahulk, ja ta oli mere ääres. Ja tuleb üks koguduse valitsejatest, nimega Jairus, ja teda nähes langeb tema jalgade ette. Ja palus teda palju, öeldes, et minu väike tütar on surmalävel, et sa tuleksid ja paneksid temale käed peale, et ta saaks päästetud ja elaks. Ja ta läks temaga kaasa ning suur rahvahulk järgnes talle ja tungles tema ümber. Ja üks naine, kes oli vere jooksus kaksteist aastat, ja palju kannatanud paljude arstide käe all ja kulutanud kõik oma vara ning mitte mingit abi saanud, vaid pigem halvemaks läinud Olles kuulnud Jeesusest, tuli ta rahvahulgas tagant ja puudutas tema rõivast. Ta ütles ju endamisi, et kui ma puudutan isegi tema riideid, saan ma päästetud. Ja kohe kuivas tema vere allikas ära, ja ta tundis oma kehas, et ta on paranenud vaevusest. Ja kohe Jeesus, olles endas tunnetanud temast välja läinud jõudu, pöördus rahvahulgas ja ütles: Kes puudutas mu rõivaid? Ja tema jüngrid ütlesid temale: Sa näed rahvahulka sind surumas, ja sa küsid, kes mind puudutas? Ja ta vaatas ringi, et näha seda, kes seda teinud oli. Aga naine, kartes ja värisedes, teades, mis oli temaga juhtunud, tuli ja langes tema ette maha ning ütles temale kogu tõe. Tema aga ütles talle: Tütar, sinu usk on sind päästnud, mine rahuga ja ole terve oma vaevast. Veel tema rääkides tulevad nad koguduse valitseja juurest, ütledes, et sinu tütar suri - miks sa veel vaevad õpetajat? Aga Jeesus, kohe olles kuulnud räägitud sõna, ütleb sünagoogi ülemale: Ära karda, usu ainult. Ja ta ei lubanud kellelgi temaga kaasa tulla, välja arvatud Peetrus ja Jaakobus ja Johannes, Jaakobuse vend. Ja ta tuleb koguduse valitseja majja ning näeb kära ja paljusid nutvaid ning hädaldavaid. Ja olles

sisse astunud, ütleb ta neile: Miks te olete häiritud ja nutate? Laps ei ole surnud, vaid magab. Ja nad naersid tema üle. Aga ta, välja visanud kõik, võtab kaasa lapse isa ja ema ning need, kes olid temaga, ja siseneb sinna, kus laps lamas. Ja olles võtnud lapse käest kinni, ütleb ta temale: Talitha, koumi, mis tõlgituna tähendab: Tüdruk, sinule ütlen, tõuse üles. Ja kohe tõusis tüdruk üles ja kõndis ringi, sest ta oli kaksteist aastat vana. Ja nad olid suuresti hämmastunud. Ja ta käskis neile rangelt, et keegi ei saaks sellest teada, ja ütles anda talle süüa.

6

Ja ta läks sealt välja ning tuli oma isamaale, ja tema jüngrid järgnesid talle. Ja kui saabat oli saabunud, alustas ta koguduses õpetamast, ja paljud kuuldes olid hämmastunud, öeldes: Kust sellel need asjad? Ja mis on see tarkus, mis on antud temale, ja sellised väed, mis saavad tema käte kaudu? Eks see ole käsitööline, Maaria poeg ja Jaakobi, Joose, Juuda ning Siimoni vend? Ja eks tema õed ole siin meie juures? Ja nad solvusid tema pärast. Jeesus ütles aga neile, et prohvet ei ole austamata, välja arvatud oma kodumaal, oma sugulaste juures ja oma kodus. Ja ta ei suutnud seal teha ühtegi vägevat tegu, välja arvatud selle, et ta ravis väheseid haigeid, pannes neile käed peale. Ja ta imestas nende uskmatuse pärast. Ja ta käis ringi külades õpetamas.

Ja ta kutsus kokku need kaksteist ning hakkas neid välja saatma

kahekaupa, ja andis neile autoriteedi ebapuhtate vaimude üle, Ja ta käskis neil, et nad ei võtaks teele kaasa midagi peale ainult kepi: mitte kotti, mitte leiba, mitte pronksi vöösse, aga jalga pandud sandaalidega, ja mitte kandma kahte tuunikat. Ja ta ütles neile: kus te ka ei siseneks majja, jääge sinna, kuni te sealt lahkute. Ja kui keegi ei võta teid vastu ega kuula teid, siis sealt lahkudes raputage maha tolm oma jalgade alt tunnistuseks neile. Tõesti ütlen teile, talutavam on Soodoma või Gomorra jaoks kohtupäeval kui selle linna jaoks. Ja välja minnes kuulutasid nad, et inimesed peaksid meelt parandama. Ja nad ajasid välja palju deemoneid, ja võidsid õliga palju haigeid ning parandasid neid.

Ja kuningas Herodes kuulis sellest, sest tema nimi oli saanud tuntuks, ja ta ütles, et ristija Johannes on surnuist üles äratatud ja seetõttu tegutsevad jõud temas. Teised ütlesid, et ta on Eelija, teised aga ütlesid, et ta on prohvet nagu üks prohvetitest. Kuulnud aga, ütles Herodes, et see on Johannes, kellele mina pea maha raiusin – tema on surnuist üles tõusnud. Ise nimelt Herodes, olles saatnud, hoidis Johannest kinni ja sidus ta vangis Herodiase pärast, oma venna Filippuse naise pärast, sest ta oli temaga abiellunud. Sest Johannes ütles Herodesele, et sinul ei ole lubatud omada oma venna naist. Aga Herodias kandis tema vastu viha ja tahtis teda tappa, kuid ei suutnud, Sest Herodes kartis Johannest, teades, et tema oli õiglane ja püha mees, ning hoidis teda, ja kuulnud tema sõnu, tegi paljut ning kuulas teda hea meelega. Ja kui saabus sobiv päev, mil Herodes oma sünnipäeval õhtusöögi tegi oma suurimatele ja tuhandeülemtele

ja Galilea esimestele, Ja kui tema tütar Herodias oli sisse tulnud ja tantsinud ja meeldinud Herodesele ja koos lauas lamajatele, ütles kuningas tüdrukule: Küsi minult, mida iganes tahad, ja ma annan sulle. Ja ta vandus talle, et mida iganes sa minult küsid, annan ma sulle, kuni pooleni oma kuningriigist. Aga tema, välja läinud, ütles oma emale: Mida ma palun? Aga tema ütles: Ristija Johannese pea. Ja olles kohe kiirustades kuninga juurde sisenenud, palus ta öeldes: Tahan, et sa annaksid mulle kohe vaagnal Ristija Johannese pea. Ja kuningas sai väga kurvaks, kuid vandete ja külaliste pärast ei tahtnud ta seda tagasi lükata. Ja kuningas saatis kohe täideviija ning käskis tuua tema pea. Aga ta läks ära ja lõikas tal vanglas pea maha, ja tõi tema pea vaagnal ja andis selle tüdrukule, ja tüdruk andis selle oma emale. Ja kui tema jüngrid olid seda kuulnud, tulid nad ja võtsid tema surnukeha ning asetasid selle hauakambrisse.

Ja apostlid kogunesid Jeesuse juurde ja nad teatasid talle kõik, mida nad tegid ja mida nad õpetasid. Ja ta ütles neile: Tulge teie ise omaette kõrbe paika ja puhake natuke, sest tulijaid ja minijaid oli palju, ja neil ei olnud isegi aega süüa. Ja nad läksid paadiga ära kõrbe paika omaette. Paljud nägid neid lahkumas ja tunnistasid nad ära, ning jalgsi kõigist linnadest jooksid nad kokku sinna, jõudsid nende ette ja tulid kokku tema juurde. Ja välja minnes nägi Jeesus suurt rahvahulka ja tundis nende vastu kaastunnet, sest nad olid nagu lambad, kellel ei ole karjast, ja ta hakkas neid palju õpetama. Ja kui juba palju aega oli möödunud, lähenesid temale tema jüngrid ja ütlesid, et see koht on kõrb ja juba on hiline tund. Saada nad ära, et nad läheksid

ümbruskonna põldudele ja küladesse ning ostaksid endale leiba, sest neil ei ole midagi süüa. Aga vastates ütles ta neile: Andke neile teie süüa. Ja nad ütlevad temale: Kas me peaksime minema ja ostma kahe saja deenariga leivad ja andma neile süüa? Aga tema ütleb neile: Kui palju leiba teil on? Minge ja vaadake. Ja teada saanud ütlevad nad: Viis ja kaks kala. Ja ta käskis neil asetada kõik rühmade kaupa lamama rohelisele rohule. Ja nad heitsid maha rühmade kaupa, saja ja viiekümne kaupa. Ja võttes viis leiba ja kaks kala, vaadates üles taevasse, õnnistas ta ning murdis leivad ja andis jüngritele, et nad paneksid need nende ette, ja kaks kala jagas ta kõigile. Ja kõik sõid ja said rahuldatuks. Ja nad korjasid üles kaksteist korvi täis tükke ja ka kaladest. Ja neid, kes leivad sõid, oli viis tuhat meest.

Ja kohe sundis ta oma jüngreid paati minema ja ette sõitma teisele kaldele Betsaida poole, kuni tema ise rahvahulga ära saadab. Ja pärast neile hüvasti jätmist läks ta mäele palvetama. Ja kui õhtu oli saabunud, oli laev mere keskel ja tema üksi maal. Ja nähes neid vaevamas sõudmisel, sest tuul oli neile vastune, ja umbes öö neljanda vahtkorra ajal tuleb ta nende juurde kõndides merel, ja tahtis neist mööda minna. Aga nad, nähes teda merel kõndimas, arvasid, et see on kummitus, ja karjusid välja. Sest kõik nägid teda ja häirisid. Ja kohe rääkis ta nendega ja ütleb neile: Julgust võtke, mina olen, ärge kartke. Ja ta läks üles laeva nende juurde, ja tuul lakkas, ja nad olid endas väga ülemäära hämmastunud ja imetlesid. Sest nad ei mõistnud leivade puhul, vaid nende süda oli kõvastunud.

Ja olles üle läinud, läksid nad Gennesareti maale ja ankurdusid seal. Ja kui nad paadist välja tulid, tundsid nad ta kohe ära Nad jooksid läbi kogu selle ümbritseva piirkonna ja hakkasid kandepaaridel halbasti olevaid inimesi kandma sinna, kus nad kuulsid, et ta seal on. Ja kus iganes ta sisenes küladesse või linnadesse või väljadele, asetasid nad turgudel haiged maha ja palusid teda, et nad võiksid puudutada isegi tema rõiva narma, ja kõik, kes teda puudutasid, said terveks.

7

Ja fariserid ja mõned kirjatundjatest, kes olid tulnud Jeruusalemmast, kogunesid tema juurde. Ja olles näinud mõnda tema jüngritest ühiste kätega, see tähendab pesmata kätega, leiba söömas, leidsid nad vea. Sest variserid ja kõik juudid, kui nad ei pese käsi rusikaga, ei söö, hoides vanemate traditsiooni. Ja turult tulles, kui nad end ei pese, ei söö nad, ja on veel palju muid asju, mida nad on vastu võtnud pidama, nimelt tasside ja kannude ja pronksnõude ja voodite pesemisi, Siis küsivad temalt fariserid ja kirjatundjad: Miks ei käi sinu jüngrid vastavalt vanemate traditsioonile, vaid söövad leiba pesemata kätega? Aga vastates ütles ta neile, et hästi prohveteeris Jesaja teie kohta, silmakirjatsejate, nagu on kirjutatud: see rahvas austab mind huultega, aga nende süda on kaugel minust. Asjata aga kummardavad nad mind, õpetades õpetustena inimeste käske.

Maha jättes Jumala käsu, hoiate te kinni inimeste traditsioonist:

kannude ja tasside pesemisi, ja palju muid sarnaseid selliseid asju te teete. Ja ta ütles neile: Hästi te tühistate Jumala käsu, et oma traditsiooni pidada. Sest Moses ütles: austa oma isa ja oma ema, ja kes pahustab isa või ema, see surgu surmaga. Teie aga ütlete, kui inimene ütleb isale või emale: Korban (mis on and), millest sa minult võiksid kasu saada, Ja te ei lase tal enam midagi teha oma isa või ema heaks, Te teete kehtetuks Jumala sõna oma traditsiooniga, mille te olete üle andnud, ja te teete palju selliseid sarnaseid asju. Ja olles kutsunud kogu rahvahulga, ütles ta neile: Kuulge mind kõik ja mõistke. Mitte midagi, mis väljastpoolt inimesse siseneb, ei ole võimeline teda rüvetama, vaid see, mis väljub, rüvetab inimest. Ja kui ta rahvahulgast majja sisenes, küsisid tema õpilased temalt mõistujutu kohta. Ja ta ütleb neile: Nii ka teie olete arusaamatud? Kas te ei mõista veel, et kõik, mis väljastpoolt siseneb inimesse, ei suuda teda rüvetada? sest see ei sisene tema südamesse, vaid kõhtu, ja väljub latriini, puhastades kogu toidu. Ta ütles aga, et see, mis inimesest välja tuleb, see rüvetab inimest. Seestpoolt sest inimeste südamest tulevad välja halvad mõtted, abielurikkumised, hoorused, mõrvad, Vargused, ahnused, kurjused, pettus, kõlvatus, kuri silm, teotus, ülbus, rumalus. Kõik need kurjad asjad tulevad seestpoolt välja ja rüvetavad inimese.

Ja sealt tõusnud läks ta ära Tüürose ja Siidoni piirkondadesse. Ja majja sisenedes ei tahtnud ta, et keegi teaks, ja ei suutnud märkamatuks jääda. Sest naine, kelle väikesel tütrel oli ebapuhas vaim, oli temast kuulnud, tuli ja langes tema jalgade ette. Aga naine oli kreeklanna, soost Süüria-foiniiklanna, ja

palus teda, et ta ajaks kurja vaimu välja tema tütrest. Aga Jeesus ütles talle: Lase esmalt lastel kõhud täis saada, sest ei ole õige võtta laste leiba ja väikestele koertele heita. Tema aga vastas ja ütles temale: Jah, Issand, ja koerad laua all söövad laste purukesi. Ja ta ütles talle: selle sõna pärast mine, deemon on välja läinud sinu tütrest. Ja olles läinud oma majja, leidis ta lapse voodile heidetuna ja deemoni välja läinuna.

Ja jälle, olles välja läinud Tüürose ja Siidoni piiridest, tuli ta Galilea mere poole läbi Dekapolose piiride keskel. Ja nad toovad tema juurde kurdi, kes on kõnehäirega, ja paluvad teda, et ta paneks käe tema peale. Ja võttes tema rahvahulgast eemale omaette, pani ta oma sõrmed tema kõrvadesse ja süljates puudutas ta tema keelt. Ja olles vaadanud üles taeva poole, ta ohkas ja ütleb temale: Effata, mis tähendab Avanegu. Ja kohe avati tema kõrvad ja lahti võeti tema keele side, ja ta rääkis õigesti. Ja ta käskis neile, et nad ei ütleks mitte kellelegi, kuid mida rohkem ta neile käskis, seda enam nad kuulutasid. Ja nad olid üle määra hämmastunud, öeldes: Ta on kõik hästi teinud, ta paneb kurdid kuulma ja tumma rääkima.

8

Neil päevadel, kui jälle oli palju rahvast kohal ega neil olnud midagi süüa, kutsus Jeesus oma jüngrid endale ja ütles neile, Ma tunnen kaastunnet rahvahulga vastu, sest nad on juba kolm päeva minu juures viibinud ja neil pole midagi süüa, Ja kui ma

lasen nad näljasena nende koju lahti, siis nad nõrgenevad teel, sest mõned neist on tulnud kaugelt. Ja tema jüngrid vastasid talle: Kust keegi suudab neid siin kõrbes leivadega toita? Ja ta küsis neid: Kui palju teil on leibasid? Nad aga ütlesid: Seitse. Ja ta käskis rahvahulgal maa peale pikali heita, ja võtnud seitse leiba ning tänupalve öelnud, murdis ta need ning andis oma jüngritele, et nad paneksid rahva ette, ja nad panid rahvahulga ette. Ja neil oli vähe väikesi kalu, ja olles need õnnistanud, ütles ta panna ette ka need. Nad sõid ja said rahuldatud ning korjasid üles seitse korvi tükijääke. Neid oli aga umbes neli tuhat, ja ta saatis nad ära. Ja olles kohe paati sisenenud koos oma jüngritega, tuli ta Dalmanutha piirkonda.

Ja variserid läksid välja ning hakkasid temaga vaidlema, otsides temalt taevast märki, katsudes teda. Ja sügavalt ohates oma vaimus ütleb ta: Mida see põlvkond märki otsib? Tõesti ütlen ma teile, kas antakse sellele põlvkonnale märk. Ja jätnud nad maha, läks ta paati ja lahkus jälle.

Ja nad unustasid võtta leiba kaasa, ja neil polnud endaga paadis muud kui üks leib. Ja ta käskis neid öeldes: Vaadake, hoiduge variseride haputaignast ja Heroodese haputaignast. Ja nad arutlesid omavahel, öeldes: Meil ei ole leiba. Ja teades seda, ütleb Jeesus neile: Mida te arutlete selle üle, et teil ei ole leibe? Kas te ei mõista ega saa aru ikka veel? Kas teie süda on ikka veel kõvastunud? Kas teil on silmad, aga te ei näe, ja kõrvad, aga te ei kuule? Ja te ei mäleta?

Kui ma mursin viis leiba viie tuhande jaoks, ja kui palju korve täis tükke te korjasite? Nad ütlevad temale: kaksteist. Kui aga seitse neljasse tuhandesse, kui paljude korvide täit tükke te võtsite üles? Nad aga ütlesid: seitse. Ja ta ütles neile: Kas te ei mõista veel?

Ja ta tuleb Betsaidasse, ning nad toovad temale pimeda ja paluvad teda, et ta teda puudutaks. Ja võttes pime mehe käest, viis ta teda välja külast, ja süljates tema silmadesse ning pannes käed tema peale, küsis ta temalt, kas ta midagi näeb. Ja üles vaadates ütles ta: Ma näen inimesi, kes kõnnivad nagu puud. Siis pani ta jälle käed tema silmadele ja pani ta üles vaatama, ja tema nägemine taastati, ning ta nägi kõike selgelt. Ja ta saatis tema oma majja, öeldes: Ära sisene külla ega ütle kellelegi külas.

Ja Jeesus läks välja koos oma jüngritega Filippuse Kaisarea küladesse, ja teel küsis ta oma jüngritelt, öeldes neile: Keda inimesed ütlevad mind olevat? Aga nad vastasid: Johannest Ristijat, ja teised Eeliat, teised aga ühte prohvetitest. Ja tema ütleb neile: Teie aga, kes te ütlete mind olevat? Vastates ütleb Peetrus temale: Sina oled Kristus. Ja ta noomis neid, et nad ei ütleks kellelegi tema kohta.

Ja ta alustas õpetamist neile, et Inimese Poeg peab palju kannatama ja vanemate, ülempreestrite ja kirjatundjate poolt tagasi lükatud saama ning tapetud saama, ja kolme päeva pärast üles tõusma. Ja ta rääkis sõna avatult. Peetrus võttis ta kõrvale ja hakkas teda noomima. Aga tema pöördus ja nähes oma jüngreid

karistas Peetrust, öeldes: Mine minu järele, saatan, sest sa ei mõtle Jumala asju, vaid inimeste asju.

Ja olles kutsunud rahvahulga koos oma jüngritega, ütles ta neile: Kes iganes tahab minu järel käia, see salaku iseennast ja võtku üles oma risti ning järgnegu mulle. Kes tahab oma hinge päästa, kaotab selle, aga kes kaotab oma hinge minu ja hea sõnumi pärast, see päästab selle. Mis kasu on inimesele sellest, kui ta võidab terve maailma, aga kaotab oma hinge? Või mida annab inimene vahetuseks oma hinge eest? Sest kes iganes häbeneb mind ja minu sõnu selles abielurikkujas ja patuses põlvkonnas, seda häbeneb ka Inimese Poeg, kui ta tuleb oma Isa aus koos pühade saadikutega.

9

Ja ta ütles neile: Tõesti ütlen teile, et on mõned siin seisvatest, kes ei maitse surma, kuni nad näevad Jumala kuningriiki tulnuna jõus.

Ja kuue päeva pärast võtab Jeesus kaasa Peetruse ja Jaakobuse ja Johannese ning viib nad üksinda kõrgele mäele, ja ta muudeti nende ees, Ja tema rõivad said säravad, väga valged nagu lumi, sellised nagu ükski pesija maa peal ei suuda nii valgeks teha. Ja neile ilmus Eelija koos Moosesega, ja nad vestlesid Jeesusega. Ja Peetrus vastas ning ütles Jeesusele, Rabbi, hea on meil siin olla, ja tehkem kolm telki: sinule üks ja Moosesele üks ja Eelijale üks.

Sest ta ei teadnud, mida rääkida, sest nad olid hirmunud. Ja juhtus, et pilv varjutas neid, ja pilvest tuli hääl, mis ütles: see on minu armastatud poeg, kuulake teda. Ja äkki ümber vaadates ei näinud nad enam kedagi, vaid ainult Jeesust endaga koos. Kui nad aga mäelt alla tulid, käskis ta neile, et nad ei jutustaks kellelegi, mida nad nägid, enne kui Inimese Poeg surnuist üles tõuseb. Ja nad hoidsid sõna kinni, arutades omavahel, mis on surnuist üles tõusmine. Ja nad küsisid temalt öeldes, et kirjatundjad ütlevad, et Eelija peab tulema esimesena. Aga vastates ütles ta neile: Eelija tõesti tuleb esimesena ja taastab kõik, aga kuidas on kirjutatud inimese Poja kohta, et ta peab palju kannatama ja põlatud saama? Aga ma ütlen teile, et Eelija on tulnud ja nad tegid temale kõike, mida tahtsid, nagu on kirjutatud tema kohta.

Ja olles tulnud õpilaste juurde, nägi ta suure rahvahulga nende ümber ja kirjatundjaid, kes vaidlesid nendega. Ja kohe, kui kogu rahvahulk teda nägi, olid nad hämmastunud, ja jooksid tema juurde ning tervitasid teda. Ja ta küsis kirjatundjaid: Mida te omavahel arutate? Ja vastates ütles üks rahvahulgast: Õpetaja, ma tõin oma poja sinu juurde, kellel on tumm vaim. Ja kus iganes see teda tabab, viskab see teda maha, ja ta vahutab ning krigistab oma hambaid, ja ta kuivab ära, ning ma ütlesin sinu jüngritele, et nad selle välja ajavad, aga nad ei suutnud. Aga vastates temale ütleb ta: Oh uskumatu põlvkond, kui kaua ma pean teie juures olema; kui kaua ma pean teid taluma? Tooge tema minu juurde. Ja nad tõid tema tema juurde. Ja kui vaim nägi teda, krambitses see teda kohe, ning ta kukkus maha maale

ja veereles seal vahutades. Ja ta küsis tema isa: Kui kaua aega on see temaga olnud? Aga tema ütles: Lapsepõlvest. Ja sageli on ta teda tulle heitnud ja vetesse, et teda hävitada, aga kui sa midagi suudad, aita meid, halastades meie peale. Aga Jeesus ütles temale: Kui sa suudad uskuda – kõik on võimalik sellele, kes usub. Ja kohe hüüdis lapse isa pisaratega: Usun, Issand, aita mu uskmatust! Nähes aga Jeesus, et rahvahulk jookseb kokku, noomis ta ebapuhast vaimu, öeldes temale: Tumm ja kurt vaim, mina käsin sul, välju temast ja ära enam sisene temasse. Ja olles hüüdnud ja palju krampe tekitanud temas, läks see välja, ja ta muutus nagu surnuks, nii et paljud ütlesid, et ta suri. Aga Jeesus, võtnud teda käest kinni, tõstis teda üles, ja ta tõusis püsti. Ja kui ta oli majja sisenenud, küsisid tema õpilased temalt omaette, miks meie ei suutnud seda välja ajada. Ja ta ütles neile: See sugu ei saa välja minna muul viisil kui palve ja paastumise läbi.

Ja sealt välja minnes läbisid nad Galilead, ja ta ei tahtnud, et keegi teaks. Ta õpetas oma õpilasi ja ütles neile, et Inimese Poeg antakse üle inimeste kätesse ja nad tapavad ta, ning olles tapetud, tõuseb ta kolmandal päeval üles. Aga nad ei mõistnud seda sõna ja kartsid temalt küsida.

Ja ta tuli Kapernaumisse, ja majas olles küsis ta neilt: Mida te teel omavahel arutasite? Aga nemad vaikisid, sest nad olid teel omavahel arutanud, kes on suurem. Ja maha istudes hüüdis ta kaheteistkümmet ja ütleb neile: Kui keegi tahab esimene olla, saab ta kõigist viimane ja kõigi teenija. Ja võttes lapse, seadis ta selle nende keskele, ja kallistades seda, ütles ta neile, Kes ühe

sellise lapse vastu võtab minu nimel, see võtab vastu mind, ja kes mind vastu võtab, see ei võta vastu mitte mind, vaid seda, kes mind läkitas. Johannes vastas talle öeldes: Õpetaja, me nägime kedagi, kes ajas sinu nimel välja deemoneid, aga ta ei järgi meid, ja me keelasime tal seda teha, sest ta ei järgi meid. Aga Jeesus ütles: Ärge takistage teda, sest keegi ei ole, kes teeb väge minu nimel ja suudab kiiresti kurjasti rääkida minust. Kes ei ole teie vastu, on teie poolt. Kes sest annaks teile juua tassi vett minu nimel, sest te olete Kristuse omad, tõesti ütlen ma teile, ei kaota ta kindlasti oma palka.

Ja kes iganes paneb komistama ühe neist väikestest, kes minusse usuvad, parem oleks temale, kui veskikivi oleks pandud tema kaela ümber ja ta oleks heidetud merre. Ja kui sinu käsi põhjustab sind komistama, siis lõika see ära, parem on sinul sandistununa ellu siseneda, kui kahte kätt omades minna gehenasse, kustumatusse tulle, kus nende uss ei sure ja tuli ei kustu. Ja kui sinu jalg paneb sind komistama, lõika see ära; parem on sinul siseneda ellu lonkavalt, kui omades kahte jalga heidetama gehenasse, kustumatusse tulle. kus nende uss ei sure ja tuli ei kustu. Ja kui sinu silm pahandab sind, viska see välja, parem on sinul ühesilmsena siseneda Jumala kuningriiki, kui kahte silma omades minna tulise gehenna. kus nende uss ei sure ja tuli ei kustu. Iga soolatakse tulega ja iga ohver soolatakse soolaga. Hea on sool, kui aga sool soolatu saab, millega te seda maitsestada saate? Olgu teil endis sool ja olge rahus üksteisega.

10

Ja sealt tõustes tuleb ta Juudamaa piirkondadesse läbi Jordani teispoolsuse, ja rahvahulgad tulevad jälle tema juurde kokku, ning nagu ta oli harjunud, õpetas ta neid jälle. Ja lähenedes küsisid fariserid temalt, kas mehel on lubatud naist lahutada, katsudes teda. Aga vastates ütles ta neile: Mida käskis teile Mooses? Nad aga ütlesid: Mooses lubas kirjutada lahutuskirja ja lahutada. Ja vastates ütles Jeesus neile: Teie südame kõvaduse tõttu ta kirjutas teile selle käsu. Aga loomise algusest peale tegi Jumal neid meessoost ja naissoost. Selle pärast jätab mees maha oma isa ja ema ning liitub oma naisega, ja need kaks saavad üheks lihaks. Nii et nad enam ei ole kaks, vaid üks liha, Mida seega Jumal on kokku ühendanud, seda ärgu inimene lahutagu. Ja jüngrid küsisid temalt selle kohta majas jälle. Ja ta ütleb neile: kes lahutab oma naise ja abiellub teisega, teeb tema vastu abielurikkumise. Ja kui naine, olles mehest lahutanud, abiellub teisega, siis ta paneb pahe.

Ja inimesed tõid talle lapsi, et ta neid puudutaks, aga jüngrid noomisid neid, kes lapsi tõid. Nähes aga Jeesus pahane oli ja ütles neile: Laske lastel tulla minu juurde ja ärge takistage neid, sest selliste oma on Jumala kuningriik. Tõesti ütlen teile, kes ei võta vastu Jumala kuningriiki kui laps, ei sisene sinna. Ja olles neid embranud, õnnistas ta neid, pannes käed nende peale.

Ja kui ta teele väljus, jooksis üks juurde ja põlvitades küsis

temalt: Hea õpetaja, mida ma teen, et igavest elu pärida? Aga Jeesus ütles temale: Miks sa nimetad mind heaks? Keegi ei ole hea peale ühe Jumala. Käske sa tead: ära riku abielu, ära mõrva, ära varasta, ära anna valetunnistust, ära jäta ilma, austa oma isa ja ema. Tema aga vastas ja ütles temale: Õpetaja, kõiki neid ma olen hoidnud alates oma noorusest. Aga Jeesus, vaadanud teda, armastas teda ja ütles talle: Üks asi sul puudub. Kui sa tahad täiuslik olla, mine, müü kõik, mis sul on, ja anna vaestele, ja sul on aare taevas, ja tule ning järgne mulle, tõstes oma risti. Tema aga muutus sünge selle sõna peale ja läks ära kurvastades, sest tal oli palju varandusi.

Ja ümber vaadates ütleb Jeesus oma jüngritele: Kui raskesti lähevad need, kellel on raha, sisse Jumala kuningriiki! Aga jüngrid olid hämmastunud tema sõnade üle. Aga Jeesus jälle vastates ütleb neile: Lapsed, kui raske on neil, kes usaldavad rikkust, siseneda Jumala kuningriiki. Lihtsam on kaamelil läbi nõelasilma siseneda kui rikkal siseneda Jumala kuningriiki. Aga nad olid ülemäära hämmastunud, öeldes omavahel: Ja kes suudab päästetud saada? Vaadanud neile, ütleb Jeesus: Inimeste juures on see võimatu, aga mitte Jumala juures, sest kõik on võimalik Jumala juures. Peetrus hakkas talle ütlema: Vaata, meie oleme jätnud kõik maha ja oleme järgnenud sinule. Vastates aga ütles Jeesus: Tõesti ütlen teile, ei ole kedagi, kes on jätnud maja või vennad või õed või isa või ema või naise või lapsed või põllud minu pärast ja hea sõnumi pärast. kui ta ei saa sajakordselt nüüd sellel ajal maju ja vendi ja õdesid ning isa ja ema ning lapsi ja põlde koos tagakiusamisega ning tulevas

ajastus igavest elu Paljud aga, kes on esimesed, saavad olema viimased, ja viimased esimesed.

Nad olid teel minemas üles Jeruusalemma ja Jeesus käis nende ees, ning nad olid hämmastunud ja järgides kartsid nad. Ja jälle võtnud need kaksteist, alustas ta neile rääkida asjadest, mis temale juhtuma hakkasid. Et vaata, me läheme üles Jeruusalemma ja inimese Poeg antakse üle ülempreestritele ja kirjatundjatele, ning nad mõistavad ta surma hukka ja annavad ta üle rahvastele, Nad pilkavad teda, piitsutavad teda, sülitavad tema peale ja tapavad teda, kuid kolmandal päeval ta tõuseb üles.

Ja Jaakobus ja Johannes, Sebedaiose pojad, lähenevad temale, öeldes: Õpetaja, me tahame, et sa teeksid meile seda, mida me palume. Aga ta ütles neile: Mida te tahate, et ma teile teeksin? Nad aga ütlesid temale: Anna meile, et üks meist võiks istuda sinu paremal käel ja üks sinu vasakul käel sinu au sees. Aga Jeesus ütles neile: Te ei tea, mida te palute. Kas te suudate juua seda karikat, mida mina joon, ja saada ristitud selle ristimisega, millega mina ristitakse? Nad aga ütlesid temale: Me suudame. Aga Jeesus ütles neile: Karikat, mida mina joon, te küll joote, ja ristimist, millega mina ristitakse, teiega ristitakse. Aga istuda minu paremal ja vasakul käel ei ole minu anda, vaid neile, kellele see on valmistatud.

Ja kui kümme seda kuulsid, hakkasid nad Jaakobuse ja Johannese pärast pahaks panema. Aga Jeesus, olles kutsunud

neid, ütleb neile: Te teate, et need, kes näivad rahvaste üle valitsevat, valitsevad nende üle despootlikult, ja nende suurmehed teostavad võimu nende üle. Mitte nii see ei ole teie seas, vaid kes iganes tahab saada suureks teie seas, olgu teie teenija. Ja kes iganes tahab teie seast saada esimene, saab olema kõigi ori. Sest inimese poeg ei tulnud teenitud saama, vaid teenima ja andma oma hinge lunastuseks paljude asemel.

Ja nad tulevad Jeerikosse. Ja kui tema koos oma jüngrite ja suure rahvahulgaga Jeeriikost välja läks, istus Timaiose poeg Bartimeus, pime mees, tee ääres kerjamas. Ja olles kuulnud, et Jeesus Natsareetlane on, hakkas ta hüüdma ja ütlema: Taaveti poeg Jeesus, halasta minu peale! Ja paljud noomisid teda, et ta vaikiks, kuid tema hüüdis veelgi valjemini: Taaveti poeg, halasta minu peale! Ja seistes ütles Jeesus: Kutsuge tema. Ja nad kutsuvad pimedast, öeldes temale: Julgust, tõuse, ta kutsub sind. Aga ta, heites ära oma rõiva ja tõustes üles, tuli Jeesuse juurde. Ja vastates ütleb Jeesus talle: Mida sa tahad, et ma sulle teeksin? Aga pime ütles talle: Rabboni, et ma võiksin jälle näha. Ja Jeesus ütles temale: Mine, sinu usk on sind päästnud. Ja kohe ta sai nägemise tagasi ja järgnes Jeesusele teel.

11

Ja kui nad lähenevad Jeruusalemmale Betfage ja Betaania poole oliivimäe juures, saadab ta kaks oma jüngrit. Ja ta ütleb neile: Minge külla, mis on teie vastas, ja kohe sinna sisenedes leiate

seotud varsa, kelle seljas pole keegi inimestest istunud; siduge ta lahti ja tooge. Ja kui keegi teile ütleb: Mida te seda teete?, öelge, et Issandal on tema tarvis, ja ta saadab ta kohe tagasi siia. Nad läksid ära ja leidsid varsa seotuna ukse juures väljas tänava ääres ning sidesid ta lahti. Ja mõned seal seisnud inimesed ütlesid neile: Mida te teete, lahti sidudes varsa? Nad aga ütlesid neile, nagu Jeesus oli käskinud, ja need lasksid nad lahti. Ja nad tõid varsa Jeesuse juurde ning panid oma rõivad tema selga, ja ta istus tema selga. Paljud aga laotasid oma rõivad teele, teised aga lõikasid lehiseid oksi puudelt ja laotasid need teele. Ja need, kes läksid ees, ja need, kes järgnesid, hüüdsid: Hoosanna, õnnistatud on see, kes tuleb Issanda nimel. Õnnistatud olgu tulev kuningriik meie isa Taaveti Issanda nimel, hoosanna kõrgustes.

Ja Jeesus sisenes Jeruusalemma ja templi ning vaadanud ringi kõike, kuna tund oli juba õhtune, läks ta välja Betaaniasse koos kaheteistkümnera.

Ja järgmisel päeval, kui nad Betaaniast välja tulid, oli ta näljane, Ja nähes kaugelt viigipuud, millel oli lehti, tuli vaatama, kas ta leiab sellelt midagi, ja selle juurde tulles ei leidnud ta midagi peale lehtede, sest viigide aeg ei olnud. Ja vastates ütles ta sellele: Enam ärgu keegi igavesti söögu sinu viljast. Ja tema jüngrid kuulsid seda.

Ja nad tulevad jälle Jeruusalemma, ja olles sisenenud pühasse kohta, alustas Jeesus välja ajama neid, kes müüsid, ja neid, kes

ostsid pühas kohas, ning paiskas ümber rahavahetajate lauad ja tuvisid müüvate istmed. Ja ta ei lubanud, et keegi kannaks nõusid läbi templi. Ja ta õpetas, öeldes neile: Eks ole kirjutatud, et minu maja kutsutakse palvemajaks kõigile rahvastele? Teie aga olete teinud selle röövlite koobaks.

Ja kirjatundjad ja variserid ja ülempreestrid kuulsid seda, ning otsisid, kuidas teda hävitada, sest nad kartsid teda, kuna kogu rahvahulk oli hämmastunud tema õpetuse üle. Ja kui sai hilja, läks ta linna väljapoole.

Ja hommikul möödaminnes nägid nad viigipuud, mis oli juurtest peale närbunud. Ja Peetrus, meenutades, ütleb temale: Rabbi, vaata, viigipuu, mida sa needsid, on närbunud. Ja vastates ütleb Jeesus neile: Omage usku Jumalasse. Tõesti, sest ma ütlen teile, et kes peaks ütlema sellele mäele: Tõuse üles ja heida end merre, ja ei kahtleks oma südames, vaid usub, et see, mida ta ütleb, sünnib, siis saab temale see, mida ta ütleb. Seetõttu ütlen ma teile: kõike, mida te palvetades palute, uskuge, et te saate, ja see saab teile osaks. Ja kui te seisate palvetades, andke andeks, kui teil on midagi kellegi vastu, et ka teie Isa, kes on taevastes, andestaks teile teie üleastumised. Kui aga teie ei andesta, ei ka teie Isa andesta teie üleastumisi.

Ja nad tulevad jälle Jeruusalemma, ja kui ta kõndis templis, tulevad tema juurde ülempreestrid ja kirjatundjad ja vanemad. Ja nad ütlevad temale: Millise volituse alusel sa neid asju teed? Või kes andis sulle selle volituse, et sa neid asju teeksid? Aga

Jeesus vastas ja ütles neile: Küsin teilt mina ka ühe küsimuse, ja vastake mulle, siis ütlen teile, millise autoriteediga ma neid asju teen. Kas Johannese ristimine oli taevast või inimestelt? Vastake mulle. Ja nad arutlesid endamisi, öeldes: Kui me ütleme taevast, siis ta ütleb: Miks te siis ei uskunud teda? Aga kas ütleme, et inimestest? Nad kartsid rahvast, sest kõik pidasid Johannest prohvetiks. Ja vastates ütlevad nad Jeesusele: Me ei tea. Ja Jeesus vastates ütleb neile: Samuti ei ütle mina teile, millise volituse alusel ma neid asju teen.

12

Ja ta hakkas neile mõistujuttudes rääkima: viinamäe istutis inimene ja pani ümber aia ja kaevas veiniteotsimise ja ehitas torni, ja andis selle välja põlluharijatele ning läks ära. Ja ta saatis talumeeste juurde õigel ajal orja, et see võtaks talumeestelt viinamäe viljast. Ja olles tema võtnud, peksid nad teda ja saatsid minema tühjade kätega. Ja jälle ta saatis nende juurde teise ori, ja seda kividega visates haavasid nad peas ning saatsid häbistatuna minema. Ja jälle saatis ta teise, ja selle nad tapsid, ja paljud teised, mõnda pekstes, mõnda aga tappes. Veel siis ühte poega omades, oma armastatud, saatis ta ka tema viimasena nende juurde, öeldes, et nad hakkavad austama minu poega. Need põllumehed aga, nähes teda tulevat, ütlesid omavahel, et see on pärija. Tulge, tapame ta ära, ja pärand saab meie oma. Ja olles ta võtnud, tapsid nad ta ja ajasid ta välja viinamäest. Mis siis teeb viinamäe isand? Ta tuleb ja hävitab need talupojad ning

annab viinamäe teistele. Ega te ei ole lugenud seda kirjakohta: kivi, mille ehitajad hülgasid, see sai nurgakiviks. Issanda juurest juhtus see ja on imeline meie silmis.

Ja nad otsisid teda haarata, kuid kartsid rahvahulka, sest nad teadsid, et nende poole mõistujutu ta ütles. Ja jätnud tema, läksid nad ära.

Ja nad saadavad tema juurde mõned variseridest ja Heroodese poolehoidjatest, et teda sõnaga püüda. Aga tulnud ütlevad talle: Õpetaja, me teame, et sa oled tõeline ja sa ei hooli kellestki, sest sa ei vaata inimeste palet, vaid õpetad Jumala teed tõe põhjal. Ütle meile siis, kas on lubatud anda Kaisrile maksu või mitte? Kas me peaksime andma või mitte andma? Aga tema, teades nende silmakirjalikkust, ütles neile: Miks te katsutate mind? Tooge mulle deenarius, et ma näeksin. Aga nad tõid selle. Ja ta ütleb neile: Kelle on see kujutis ja see kiri? Nad aga ütlesid: Caesari. Ja vastates ütles Jeesus neile: Andke Keisrile, mis on Keisri oma, ja Jumalale, mis on Jumala oma. Ja nad imestasid tema üle.

Ja saduserid tulevad tema juurde, kes ütlevad, et ülestõusmist ei ole, ja nad küsisid temalt: Õpetaja, Mooses kirjutas meile, et kui kellegi vend sureb ja jätab maha naise, kuid lapsi ei jäta, siis võtab tema vend tema naise ja äratab seemne oma vennale. Seitse venda oli siis olemas. Esimene võttis naise, kuid surres ei jätnud ta järeltulijaid. Ja teine võttis ta ning suri, ega ka tema jätnud järeltulijaid. Ja kolmas samuti. Ja kõik seitse võtsid tema,

ega jätnud seemet. Viimasena kõigist suri ka naine. Ülestõusmises seega, kui nad üles tõusevad, kelle naine ta on? Sest kõik seitse olid teda naisena. Ja vastates ütles Jeesus neile: Eks te eksi just seetõttu, et te ei tunne kirju ega Jumala väge? Kui nad surnuist üles tõusevad, ei nad abiellu ega neid antakse abiellumisele, vaid nad on nagu saadikud taevas. Aga surnute ülesäratamise kohta – kas te ei ole lugenud Moosese raamatus lõigust põõsa kohta, kuidas Jumal temale ütles: mina olen Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal? Jumal ei ole surnute Jumal, vaid elavate Jumal, seega te eksite suuresti.

Ja üks kirjatundjatest lähenemisele tulnud, olles kuulnud nende vaidlemist ja nähes, et ta vastas neile hästi, küsis temalt: Mis on kõigist käskudest esimene? Aga Jeesus vastas talle: esimene kõigist käskudest on kuule, Iisrael, Issand, meie Jumal, Issand on üks, Ja sa pead armastama Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamest ja kogu oma hingest ja kogu oma mõistusest ja kogu oma jõust. See on esimene käsk. Ja teine on sarnane – see: sa armastad oma naabrit nagu iseennast. Suuremat käsku kui need ei ole. Ja kirjatundja ütles temale: Hästi, õpetaja, tõepoolest sa ütlesid, et üks on ja ei ole teist peale tema, Ja armastada teda kogu südamest ja kogu mõistmisest ja kogu hingest ja kogu jõust, ja armastada ligimest nagu iseennast, on rohkem kui kõik põletusohvrid ja ohvrid. Ja Jeesus, nähes et ta vastas targalt, ütles temale: Sa ei ole kaugel Jumala kuningriigist. Ja keegi ei julgenud teda enam küsitleda.

Ja vastates ütles Jeesus, õpetades templis: Kuidas ütlevad

kirjatundjad, et Kristus on Taaveti poeg? Ise sest David ütles Pühas Vaimus: Issand ütleb minu Issandale: istu minu paremale, kuni ma panen sinu vaenlased sinu jalgade alla jalaaluseks. Ise siis Daavid nimetab teda Issandaks, ja kuidas on ta tema poeg? Ja suur rahvahulk kuulas teda hea meelega.

Ja ta ütles neile oma õpetuses: Vaadake eest kirjatundjaid, kes soovivad kõndida rüüdes ja saada tervitusi turukohtadel ja peakohad koguduses ja esikohad pidusöökidel. need, kes neelavad lesknaise majad ja ettekäändel pikalt palvetavad, saavad suurema kohtuotsuse.

Ja maha istunud Jeesus vaatles aardekambri vastas, kuidas rahvahulk viskab münti aardekambrisse. Ja paljud rikkad panid palju, ja üks vaene lesk tuli ning pani kaks väikest münti, mis on quadrans. Ja olles kutsunud oma jüngrid, ütles ta neile: Tõesti ütlen teile, et see vaene lesk pani enam kui kõik, kes panid varakambrisse, Kõik heitsid oma ülekküllusest, aga see heitis oma vaesusest kõik, mis tal oli, kogu oma elu.

13

Ja kui ta templist välja läks, ütles üks tema õpilastest temale: Õpetaja, vaata, mis laadi kivid ja mis laadi ehitused! Ja Jeesus vastas temale: Kas sa näed neid suuri ehitusi? Ei jäeta siia kivi kivi peale, mida ei lasta maha. Ja kui ta istus Õlimäel templi vastas, küsisid temalt eraldi Peetrus ja Jaakobus ja Johannes ja

Andreas, Ütle meile, millal need asjad saavad olema, ja mis on see märk, kui kõik need asjad hakkavad täide minema? Aga Jeesus vastas ja hakkas neile ütlema: Vaadake, et keegi teid ei eksitaks. Sest paljud tulevad minu nimel öeldes, et mina olen, ja nad eksitavad paljusid. Aga kui te kuulete sõdadest ja sõjakuulutustest, ärge laske end häirida, sest need peavad juhtuma, kuid lõpp ei ole veel käes. Sest rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu, ning eri paigus juhtuvad maavärinad ja tulevad näljahädad ning rahutused. Need on sünnivalude algused. Aga vaadake ise enda eest. Sest nad annavad teid üle nõukogudele ja nende koguduste sees teid pekstakse, ja teid seatakse juhte ja kuningate ette minu pärast tunnistuseks neile. Ja kõigile rahvastele tuleb esmalt kuulutada head sõnumit. Aga kui nad viivad teid üle andes, ärge muretsege ette, mida te kõnelda, ega harjutage, vaid mis teile antakse sel tunnil, seda kõnelge, sest mitte teie ei ole need, kes kõnelevad, vaid Püha Vaim. Vend annab aga venna surma ja isa lapse, ja lapsed tõusevad üles vanemate vastu ning surmavad nad. Ja te saate olema kõigi poolt vihatud minu nime pärast, aga see, kes peab vastu lõpuni, saab päästetud.

Kui aga te näete häävingu jälestust, millest on räägitud prohvet Taanieli poolt, seismas seal, kus see ei tohi olla – lugeja mõistku – siis need, kes on Juudamaal, põgenegu mägedesse. Aga see, kes on katusel, ärgu tulgu alla majja ega sisenegugu võtma midagi oma majast, Ja see, kes on väljal, ärgu pöördugu tagasi, et võtta oma rõivast. Häda aga neile, kes on lapseootel, ja neile, kes imetavad nendes päevades. Palvetage aga, et teie põgenemine ei

toimuks talvel. Sest need päevad saavad olema viletsus, millist ei ole olnud alates loomise algusest, mille Jumal lõi, kuni praeguseni ega tule kunagi. Ja kui Issand ei oleks lühendanud neid päevi, ei oleks päästetud ükski liha, aga valitute pärast, keda ta valis, lühendas ta neid päevi. Ja siis, kui keegi teile ütleb: Vaata, siin on Kristus või Vaata, seal, ärge uskuge. Sest tõusevad üles valekriistused ja valeprohvetid, ja nad annavad märke ja imesid, et eksitada, kui võimalik, ka valituid. Teie aga vaadake: vaata, olen teile kõik ette öelnud. Aga nendes päevades, pärast seda viletsust, päike pimeneb ja kuu ei anna oma valgust, Ja tähed hakkavad taevast alla langema, ja väed, mis on taevastes, raputatakse. Ja siis nad näevad Inimese Poega tulevat pilvedes suure väe ja auga. Ja siis ta saadab oma inglid ja kogub kokku oma valitud neljast tuulest, maa otsast kuni taeva otsani.

Aga viigipuust õppige tähendamissõna. Kui selle oks juba muutub pehmeks ja ajab välja lehed, siis teate, et suvi on lähedal. Nii ka teie, kui te näete neid asju juhtumas, teate, et see on lähedal uste ees. Tõesti ütlen teile, et see põlvkond ei möödub enne, kui kõik need asjad on sündinud. Taevas ja maa mööduvad, aga minu sõnad ei mööduvad.

Kuid selle päeva või tunni kohta ei tea keegi, ei ka saadikud taevas, ei ka poeg, vaid ainult isa. Vaadake, olge valvel ja palvetage, sest te ei tea, millal see aeg on. Nagu mees, kes läks reisile, jättes maha oma maja ja andes oma orjadele võimu ning igaühele tema töö, ja käskis uksehoidjal valvata. Olge seega valvel, sest te ei tea, millal maja isand tuleb: hilja või keskööl või

kukekisal või hommikul. et ta äkki tulles ei leiaks teid magamas. Aga mida ma teile ütlen, seda ütlen ma kõigile: valvake.

14

Oli aga paasapüha ja hapnemata leivade püha kahe päeva pärast. Ja ülempreestrid ja kirjatundjad otsisid, kuidas teda pettusega haarata ja tappa. Nad ütlesid aga: Mitte pühade ajal, et rahva seas ei tekiks rahutust.

Ja kui ta oli Betaanias pidalitõbise Siimoni majas, tema lamades, tuli naine, kellel oli alabasterpurk puhast, väga kallist nardisalvi, ja purustanud alabasterpurgi, valas selle tema pea peale. Olid aga mõned, kes olid pahased ja ütlesid enestele: Milleks on see salvi raiskamine toimunud? Sest seda salvi oleks võinud müüa enam kui kolmesaja denaariumi eest ja anda vaestele, ja nad sõitlesid teda. Aga Jeesus ütles: Laske tal olla, miks te talle vaeva valmistatte? Ta tegi minu heaks head tööd. Vaesed on teil alati endaga ja kui te tahate, saate te neid hästi kohelda, kuid mind ei ole teil alati. Mida tal oli, seda ta tegi; ta eelistas võida mu keha matmiseks. Tõesti ütlen ma teile, kus iganes kuulutatakse seda head sõnumit kogu maailmas, seal räägitakse ka sellest, mida tema tegi, tema mälestuseks.

Ja Juuda Iskariot, üks kaheteistkümnest, läks ülempreestrite juurde, et teda neile reetma. Aga need, kes kuulsid, rõõmustasid ja lubasid temale hõbedatükke anda, ning ta otsis, kuidas teda

sobival hetkel ära anda.

Ja hapnemata leibade esimesel päeval, kui paasalamba ohverdasid, ütlevad temale tema jüngrid: Kuhu tahad, et me läheksime ja valmistaksime, et sa sööksid paasalamba? Ja ta saadab kaks oma jüngrit ja ütleb neile: Minge linna, ja teid kohtab inimene, kes kannab veekannu, järgnege temale. Ja kuhu iganes ta siseneb, öelge majaperemehele, et õpetaja ütleb: Kus on minu majutusruum, kus ma söön paasapüha koos oma õpilastega? Ja tema näitab teile suurt sisustatud ülemist tuba, mis on valmis; seal valmistage meile. Ja tema jüngrid läksid välja ning tulid linna, ja leidsid kõik nii, nagu ta oli neile öelnud, ning valmistasid paasapüha ette. Ja kui õhtu oli saabunud, tuli ta koos kaheteistkümnega. Ja kui nad lamasid ja sõid, ütles Jeesus: Tõesti ütlen teile, et üks teie seast reedab mind, see, kes sööb koos minuga. Aga nad hakkasid kurvastama ja ütlesid temale üks teise järel: Kindlasti mitte mina? ja teine: Kindlasti mitte mina? Aga vastates ütles ta neile: Üks kaheteistkümnest, kes kastab koos minuga kaussi. Inimese Poeg tõesti läheb, nagu on kirjutatud tema kohta, aga häda sellele inimesele, kelle läbi Inimese Poeg antakse üle; hea oleks olnud temale, kui see inimene poleks sündinud. Ja nende söömisel võttis Jeesus leiba, õnnistas, murdis ja andis neile ning ütles: Võtke, sööge, see on minu ihu. Ja võtnud karika ning tänupalve öelnud, andis ta selle neile ja kõik jõid sellest. Ja ta ütles neile: See on minu veri, uue lepingu veri, mis valatakse välja paljude eest. Tõesti ütlen ma teile, et ma ei joo enam viinapuu viljast enne seda päeva, mil joon seda uuena Jumala kuningriigis.

Ja pärast hümni laulmist läksid nad välja Oliivimäele. Ja Jeesus ütleb neile, et kõik te langevad ära minust sel ööl, sest on kirjutatud: ma löön karjase ja lambad puistatakse laiali. Aga pärast minu ülesäratamist lähen ma teie ees Galileasse. Aga Peetrus ütles temale: Isegi kui kõik solvuvad, mina siiski mitte. Ja Jeesus ütleb temale: Tõesti ütlen sulle, et sina täna öösel, enne kui kukk kaks korda kukkub, eitad mind kolm korda. Aga Peetrus ütles veelgi innukamalt: Isegi kui peaksin sinuga koos surema, ei salga ma sind. Samuti ütlesid ka kõik teised.

Ja nad tulevad paika, mille nimi on Getsemane, ja ta ütleb oma jüngritele: Istuge siin, kuni ma palvetan. Ja ta võttis Peetruse, Jaakobuse ja Johannese endaga kaasa ning hakkas suuresti häiritud olema ja muretsema. Ja ütles neile: Väga kurb on minu hing kuni surmani, jääge siia ja valvake. Ja veidi edasi läinud, langes ta näoli maa peale ja palvetas, et kui võimalik on, möödub temast see tund. Ja ta ütles: Abba, Isa, kõik on sinule võimalik, kanna see karikas minust ära, aga mitte see, mida mina tahan, vaid see, mida sina. Ja ta tuleb ja leiab nad magamas, ja ütleb Peetrile: Siimon, kas sa magad? Kas te ei suutnud üht tundi valvel olla? Olge valvel ja palvetage, et te ei läheks kiusatusse; vaim on küll innukas, aga liha on nõrk. Ja jälle ära minnes palvetas ta, öeldes sama sõna. Ja tagasi pöördudes leidis ta neid jälle magamas, sest nende silmad olid raskeks muutunud, ja nad ei teadnud, mida talle vastata. Ja ta tuleb kolmandat korda ja ütleb neile: Magate nüüd ja puhkate? Piisab! Tund on tulnud. Vaata, inimese Poeg antakse patuste kätte. Tõuske, lähme; vaata, see, kes mind reedab, on lähedal.

Ja kohe, veel tema rääkides, saabub Juuda Iskariot, üks kaheteistkümnest, ja temaga suur rahvahulk mõõkade ja nuiadega, saadetuna ülempreestrite, kirjatundjate ja vanemate poolt. Aga see, kes teda ära andis, oli andnud neile märguande, öeldes: Keda ma suudlen, tema see ongi; haarake ta kinni ja viige turvaliselt ära. Ja tulles kohe tema juurde ütles: Tervitus, rabbi! ja suudles teda. Aga nad panid oma käed tema peale ja haarasid ta kinni. Üks kõrval seisjate hulgast aga tõmbas mõõga, lõi ülempreestri orja ja lõikas ära tema kõrva. Ja vastates ütles Jeesus neile: Nagu röövli vastu te tulite välja mõõkade ja nuiadega mind kinni võtma, Iga päev ma olin teie juures templis õpetamas, ja te ei haaranud mind kinni. Aga see juhtus selleks, et kirjad saaksid täidetud. Ja olles tema maha jätnud, põgenesid nad kõik. Ja üks noor mees järgnes talle, olles riietatud linase riidega alasti keha peale, ja noored mehed haarasid teda kinni. Aga ta jättis maha linarätiku ja põgenes alasti nende juurest.

Ja nad viisid Jeesuse ära ülempreestri juurde, ja tema juurde tulid kokku kõik ülempreestrid ja vanemad ja kirjatundjad. Ja Peetrus järgnes talle kaugelt kuni ülempreestri õue sisse, ja ta istus seal teenrite seas ning soojas end tule ääres. Aga ülempreestrid ja terve nõukogu otsisid tunnistust Jeesuse vastu, et teda surmata, ja ei leidnud. Paljud kandsid tema vastu valeütlust ja nende ütlused ei olnud ühesugused. Ja mõned tõusid üles ja kandsid tema vastu valet tunnistust, öeldes Sest meie kuulsime tema ütlevat, et mina hävitan selle käsitsi tehtud templi ja kolme päeva pärast ehitan teise, mis ei ole kätega tehtud. ja isegi nii ei olnud nende tunnistus ühesugune Ja

ülempreester tõusis keskele ning küsis Jeesust ütledes: Kas sa ei vasta midagi? Mida need sinu vastu tunnistavad? Tema aga oli vaikne ja ei vastanud midagi. Jälle küsis ülempreester teda ja ütles temale: Sina oled Kristus, õnnistatu poeg? Aga Jeesus ütles: Mina olen, ja te näete Inimese Poja istuvat Väe paremal käel ja tulevat taeva pilvede peal. Aga ülempreester, rebinud oma riided, ütleb: Mis veel vajadust meil on tunnistajate järele? Te kuulsite kindlasti seda jumalateotust, mis teile näib? Aga nad kõik mõistsid ta hukka kui surma väärt. Ja mõned hakkasid talle sylitama ja katma tema nägu ning lööma teda ja ütlema talle: profeteeri meile, kes on see, kes sind lõi. Ja abilised heitsid teda löökidega.

Ja kui Peetrus oli all õues, tuli üks ülempreestri teenijatüdrukutest. Ja nähes Peetrust, kes soojeneb, vaatas ta talle otsa ja ütles: Sina ka olid koos Jeesusega Naatsaretlasega. Aga ta eitas, öeldes: Ma ei tea ega tunne, mida sa ütled. Ja ta läks välja eesõue, ja kukk kukkus. Ja teenijatüdruk, nähes teda jälle, hakkas ütlema seal seisjatele, et see on üks neist. Aga ta jälle eitas. Ja natukese aja pärast ütlesid seal seisjad jälle Peetrusele: Tõesti oled sa nende seast, sest sa oled galilealane ja su kõneviis sarnaneb. Aga ta hakkas needma ja vanduma, et ei tea seda inimest, kellest te räägite. Ja teist korda kukk kukkus. Ja Peetrus mäletas sõna, mille Jeesus temale ütles, et enne, kui kukk laulab kaks korda, eitad sa mind kolm korda, ja ta nuttis valusalt.

15

Ja kohe hommikul pidasid ülempreestrid koos vanematega ja kirjatundjatega ning kogu nõukogu nõu, sidesid Jeesuse, viisid ta ära ja andsid ta üle Pilaatusele. Ja Pilaatus küsis temalt: Sina oled juutide kuningas? Aga tema vastas ja ütles talle: Sina ütled. Ja ülempreestrid süüdistasid teda paljudes asjades, kuid tema ei vastanud midagi. Aga Pilatus küsis temalt jälle, öeldes: Kas sa ei vasta midagi? Vaata, kui palju nad sinu vastu tunnistavad. Aga Jeesus ei vastanud enam midagi, nii et Pilatus imestas. Püha ajal aga vabastamas ta neile ühe vangi, keda nad palusid. Oli aga Barabbas nimeline mees koos kaasässitajatega vangistatud, kes mässus mõrva olid toime pannud. Ja rahvahulk, olles hüüdnud välja, hakkas paluma, nagu ta alati neile tegi. Aga Pilatus vastas neile öeldes: Kas te tahate, et ma vabastaksin teile juutide kuninga? Ta teadis, et ülempreestrid olid kadedusest tema üle andnud. Ülempreestrid aga kihutasid rahvahulka üles, et ta pigem vabastaks neile Barabbas. Aga Pilaatus vastas jälle ja ütles neile: Mida te siis tahate, et ma teen temaga, keda te nimetate juutide kuningaks? Aga nad jälle hüüdsid: Risti löö tema! Aga Pilaatus ütles neile: Mida siis kurja ta tegi? Aga nad hüüdsid veelgi enam: Risti löö tema! Pilate aga, soovides rahvahulka rahuldada, vabasttas neile Barabbas ja andis Jeesuse pekstuna üle, et ta ristilöödaks.

Aga sõdurid viisid ta sisse õue, mis on praetorium, ja kutsusid kokku terve kohorti. Ja nad riietavad teda purpurisse ning panevad temale pähe punudes ogadest krooni. Ja nad hakkasid teda tervitama: Tervitused, juutide kuningas! Ja nad lõid tema pead roouga ja sülitasid tema peale ning põlvili heites

kummardusid tema ees. Ja kui nad olid teda pilkanud, riietasid nad temalt maha purpuri ja panid tema enda rõivad tagasi, ning viisid ta välja, et teda risti lüüa.

Ja nad sungivad mööda minevat kedagi Siimonit Kyreneläst, kes tuli väljalt, Aleksandrose ja Rufose isa, et ta võtaks üles tema risti.

Ja nad toovad tema Golgota kohta, mis tõlgituna on Kolju koht. Ja nad andsid talle juua mürriga segatud veini, kuid ta ei võtnud seda vastu. Ja pärast tema ristilöömist jagavad nad tema riided, visates nende peale loosimisel, kes mida võtab. Oli aga kolmas tund ja nad lõid ta risti. Ja tema süü kiri oli kirjutatud: juutide kuningas.

Ja koos temaga risti lüüakse kaks röövlit, üks tema paremalt ja üks tema vasakult. Ja täideti kirjutis, mis ütleb: ja ta loeti seadusetute hulka. Ja möödaminejad teotasid teda, raputades oma päid ja öeldes: Ha, sina, kes hävitad templi ja ehitad selle kolme päevaga! Päästa iseennast ja tule ristilt alla. Sarnaselt aga ka ülempreestrid, pilkavalt üksteise poole koos kirjatundjatega, ütlesid: Teisi ta päästis, ennast ei suuda päästa. Kristus, Iisraeli kuningas, tulgu nüüd alla ristilt, et me näeksime ja usuksime temasse. Ja temaga koos risti löödud teotasid teda.

Kui aga kuues tund oli saabunud, tuli pimedus kogu maa peale kuni üheksanda tunnini. Ja üheksandal tunnil hüüdis Jeesus suure häälega, öeldes: Eloi, Eloi, lama sabachthani; mis on

tõlgituna: mu Jumal, mu Jumal, miks sa mind hülgasid?

Ja mõned neist, kes kõrval seisid, olid kuulnud ja ütlesid: Vaata, ta kutsub Eeliat. Aga üks jooksis ja täitis käsna äädikaga, pani selle roole ümber ning andis talle juua, ütledes: Laske, vaatame, kas tuleb Eelija teda maha võtma. Aga Jeesus hingas välja, olles hüüdnud suure häälega. Ja templi eesriie lõhenes kaheks ülalt alla. Nähes aga sadanikupealik, kes seisis tema vastas, et ta nii karjudes hingas välja, ütles: Tõeliselt oli see mees Jumala poeg. Olid aga ka naised kaugelt vaatamas, kelle hulgas oli Maarja Magdaleena ja Maarja, väikese Jaakobi ja Joose ema, ja Salome, kes ka siis, kui ta oli Galileas, järgnesid talle ja teenisid teda, ja paljud teised naised, kes olid tulnud koos temaga üles Jeruusalemma.

Ja kuna juba oli saabunud õhtu, sest oli ettevalmistuspäev, see tähendab päev enne sabatit, Tulles Joosep Arimateaast, lugupeetud nõukogu liige, kes ka ise oli ootamas Jumala kuningriiki, julges siseneda Pilaatuse juurde ja palus Jeesuse keha. Aga Pilatus imestas, kas ta juba on surnud, ja kutsunud kesksadaniku, küsis temalt, kas ta ammu suri. Ja sadakonnapealikult teada saanud, kinkis ta keha Joosepile. Ja ostes linase riide ning võttes ta alla, mähkis ta linasesse riidesse ja pani ta hauda, mis oli raiutud kaljust, ning veeretas kivi hauda ukse ette. Aga Maarja Magdaleena ja Maarja Joosese ema nägid, kuhu ta pandakse.

16

Ja kui sabat oli möödunud, ostsid Maarja Magdaleene ja Jaakobuse Maarja ning Salome lõhnaaineid, et tulles teda võida. Ja väga varahommikul nädala esimesel päeval tulevad nad hauale, kui päike oli tõusnud. Ja nad ütlesid omavahel: Kes veeretab meile kivi hauakambri ukselt? Ja üles vaadates nägid nad, et kivi oli ära veeretatud, sest see oli väga suur. Ja hauakambrisse sisenedes nägid nad paremal pool istumas noort meest, kes oli riietatud valgesse kuube, ja nad hämmastusid. Aga ta ütleb neile: Ärge olge hämmastunud, te otsite Jeesust Naatsaretlast, kes risti löödi. Ta on üles äratatud, ta ei ole siin. Vaadake kohta, kuhu nad ta panid. Aga minge öelge tema jüngritele ja Peetrile, et ta läheb teie ette Galileasse, seal te näete teda, nagu ta teile ütles. Ja välja minnes põgenesid nad haudkambrist, sest neid oli valdanud värin ja paanikas, ning nad ei öelnud kellelegi midagi, sest nad kartsid.

Olles tõusnud hommikul esimesel hingamispäeval, ilmus ta esimesena Maarja Magdaleenale, kellest ta oli välja ajanud seitse kuradi. See läks ja teatas neile, kes olid temaga olnud ja kes leinavad ning nutvad. Ja needki, olles kuulnud, et ta elab ja tema poolt nähti, ei uskunud. Pärast neid sündmusi ilmus ta kahele neist teises vormis, kui nad läksid põllule. Ja need, kes olid lahkunud, teatasid ülejäänutele, kuid neidki ei usutud. Hiljem ilmus ta üksteistkümnele, kes lamasid laua ääres, ja sõitles nende uskmatust ja kõvasüdamelisust, sest nad ei uskunud neid,

kes olid näinud teda ülesäratatuna. Ja ta ütles neile: Minge kogu maailma ja kuulutage head sõnumit kogu loodule. Kes usub ja on ristitud, see päästetakse, aga kes ei usu, see mõistetakse hukka. Märgid aga nendele, kes on uskunud, need järgnevad: minu nimel nad heidavad välja deemoneid, räägivad uutes keeltes. Nad tõstavad üles maod, ja isegi kui nad joovad midagi surmavat, ei kahjusta see neid, haigetele panevad nad käed peale, ja neil läheb hästi.

Seega Issand pärast nendega rääkimist võeti üles taevasse ja istus Jumala paremale käele. Need aga läksid välja ja kuulutasid kõikjal, Issand töötas kaasa ja kinnitas sõna kaasnevate märkide kaudu. Aamen.

Arvud

1

Ja Issand rääkis Moosesega Siinai kõrbes, tunnistuse telgis, teise kuu esimesel päeval, teisel aastal pärast nende Egiptuse maalt välja tulekut, öeldes, Võtke kogu Iisraeli koguduse algus vastavalt sugulusele, nende isade majade järgi, nende nimede arvu järgi, iga pea järgi, Iga meessugu alates kahekümnest eluaastast ja vanemad, iga väljamineja Iisraeli sõjaväes, loendage nad nende vägedega, sina ja Aaron loendage nad. Ja teiega koos saavad olema igaüks vastavalt hõimule, iga hõimu valitsejad vastavalt isade majadele.

Ja need on meeste nimed, kes seisavad koos teiega: Ruubenist Elisur, Sediuri poeg, Simeoni hõimust Salamiel, Surisadai poeg. Juuda hulgast Naassson, Aminadabi poeg. Issakhari hõimust Natanael, Sogari poeg, Sebuluni hõimust Eliab, Heloni poeg, Joosepi poegadest Efraimi hõimust Elisama, Ammiihudi poeg, Manassehi hõimust Gamaliel, Pedahzuri poeg. Benjamini hõimust Abidan, Gideoni poeg. Dani hõimust Ahieser,

Ammišaddai poeg. Asherist Phagaiel, Echrani poeg. Gadi hõimust Elisaf, Ragueli poeg. Naftali hõimust Ahire, Ainani poeg. Need on koguduse kutsutud esindajad, hõimude valitsejad nende perekondade järgi, Iisraeli tuhandeülemad.

Ja Mooses ja Aaron võtsid need mehed, kes oli välja kutsutud nimepidi. Ja nad kogusid kokku kogu koguduse teise aasta teise kuu esimesel päeval, ja nad pandi kirja vastavalt nende põlvnemistele, vastavalt nende perekondadele, vastavalt nende nimede arvule, alates kahekümneaastastest ja vanematest, iga meessoost pea kohta. Nii nagu Issand Moosesele käskis, ja nad loendati Siinai kõrbes.

Ja said olema Reubeni pojad, Iisraeli esmasündinud, vastavalt nende sugulussidele, vastavalt nende suguharudele, vastavalt nende vanemate kodudele, vastavalt nende nimede arvule, pea-haaval, kõik meessoost alates kahekümneaastasest ja vanemad, kõik, kes läksid välja sõjaväkke. Nende loendus Ruubeni hõimust oli nelikümmend kuus tuhat viissada. Simeoni poegadele vastavalt nende sugulussidele, nende suguharudele, nende isade kodudele, nende nimede arvule, pea järgi loendatuna, kõik meessoost alates kahekümneaastasest ja vanemad, kõik, kes läksid välja sõjaväkke, Nende loendus Simeoni hõimust oli viiskümmend üheksa tuhat kolmsada.

Juuda poegadele vastavalt nende sugulussidele, vastavalt nende suguharudele, vastavalt nende isade kodadele, vastavalt nende nimede arvule, pea-haaval, kõik meessoost kahekümneaastased

ja vanemad, iga väljamineja sõjaväes. Nende loendus Juuda hõimust oli seitsekümmend neli tuhat kuussada.

Issahari poegadele vastavalt nende suguvõsadele, vastavalt nende hõimudele, vastavalt nende vanemate kodudele, vastavalt nende nimede arvule, pea-haaval, kõik meessoost alates kahekümneaastasest ja vanemad, kõik, kes läksid välja sõjaväkke. Nende loendus Issachari hõimust oli neljakümmend neli tuhat nelisada. Sebuloni poegadele vastavalt nende sugulussidele, vastavalt nende suguharudele, vastavalt nende isade kodudele, vastavalt nende nimede arvule, pea-haaval, kõik meessoost alates kahekümneaastasest ja vanemad, iga sõjaväkke mineja. Nende loendus Sebuluni hõimust oli viiskümmend seitse tuhat nelisada.

Joosepi poegadele, Efraimi poegadele, vastavalt nende sugulussidele, vastavalt nende suguharudele, vastavalt nende isade kodudele, vastavalt nende nimede arvule, pea-arvult, kõik meessoost alates kahekümneaastasest ja vanemad, kõik väljaminejad sõjaväes. Nende loendus Efraimi hõimust oli nelikümmend tuhat viissada. Manasse poegadele nende suguluse järgi, nende suguharudele järgi, nende isade kodude järgi, nende nimede arvu järgi, pea-haaval, kõik meessoost, kahekümneaastasest ja vanemad, kõik, kes läksid välja sõjaväkke. Nende Manasse hõimu loendus oli kolmkümmend kaks tuhat kakssada. Benjamini poegadele nende suguluse järgi, nende klannide järgi, nende vanemate perekondade järgi, nende nimede arvu järgi, pea-arvelt, kõik meessoost

kahekümneaastasest ja vanemad, kõik, kes läksid välja sõjaväes. Benjamini hõimu loendus oli kolmkümmend viis tuhat nelisada. Gaadi poegadele vastavalt nende sugulussidele, vastavalt nende suguharudele, vastavalt nende isade kodudele, vastavalt nende nimede arvule, pea järgi, kõik meessoost alates kahekümneaastasest ja vanemad, kõik, kes läksid välja sõjaväkke. Nende loendus Gaadi tüvest: nelikümmend viis tuhat kuussada viiskümmend.

Dani poegadele vastavalt nende suguvõsale, vastavalt nende hõimudele, vastavalt nende vanemate kodudele, vastavalt nende nimede arvule, pea järgi, kõik meessoost kahekümneaastased ja vanemad, kõik, kes läksid välja sõjaväkke. Nende loendus Daani hõimust oli kuuskümmend kaks tuhat seitsesada. Asheri poegadele nende suguluse järgi, nende suguharade järgi, nende vanemate kodade järgi, nende nimede arvu järgi, pea-haaval, kõik meessoost kahekümneaastastest ja vanemad, kõik, kes läksid välja sõjaväes, Nende loendus Ašeri hõimust oli nelikümmend üks tuhat viissada.

Naftali poegadele nende suguluse järgi, nende klannide järgi, nende vanemate perekondade järgi, nende nimede arvu järgi, pea haaval, kõik meessoost kahekümneaastasest ja vanemad, kõik, kes välja läksid sõjaväkke. Nende loendus Neftali hõimust oli kolmkümmend kolm tuhat nelisada.

See oli loendus, mida loendas Mooses ja Aaron ning Iisraeli valitsejad, kaksteist meest, üks mees iga hõimu kohta, vastavalt

perekondade majadele. Ja nii toimus kogu Iisraeli poegade loendus koos nende vägedega alates kahekümnest eluaastast ja vanemad, kõik, kes läksid välja Iisraelis lahingusse rivistuma. Kuussada tuhat kolm tuhat viis sada viiskümmend.

Aga leviite ei loendatud nende suguvõsa hõimust Iisraeli poegade seas. Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes, Vaata, Leevi hõimu sa ei tohi loendada ja nende arvu sa ei tohi võtta Iisraeli poegade keskel. Ja sina määra leviidid tunnistuse telgi üle ning kõigi selle nõude üle ja kõige üle, mis selles on. Nemad kannavad telki ja kõiki selle nõusid ning teenivad selles, ja telgi ümber nad paigutavad leeri. Ja kui telki eemaldetakse, võtavad Leviidid selle maha, ja kui telki püstitatakse, panevad nad selle püsti, ja võõras, kes läheneb, surgu. Ja Iisraeli pojad leerivad, iga mees oma korras ja iga mees oma juhtimise järgi koos oma väega. Aga leviidid paigutugu laagrisse ümber tunnistuse telgi, ja pattu ei olgu Iisraeli poegade seas. Ja leviidid ise hoidku valvet tunnistuse telgi juures. Ja Iisraeli pojad tegid vastavalt kõigele, mida Issand Moosesele ja Aaronile käskis, nõnda nad tegid.

2

Ja Issand rääkis Moosesele ja Aaronile, öeldes: Iga mees oma koha järgi, vastavalt oma salgale, vastavalt oma lipule, vastavalt oma vanemate suguvõsadele, laskugu Iisraeli pojad leeri vastaspoolel, ümber tunnistuse telgi laskuvad leeri Iisraeli pojad. Ja need, kes laagrisse paigutuvad esimesena ida poole, on

Juuda laagri üksus koos oma vägedega, ja Juuda poegade valitseja on Naassson, Aminadabi poeg. Tema jõud, loendatud, oli seitsekümmend neli tuhat kuussada. Ja need, kes leeris seadsid Issachari hõimu kõrval, ja Issachari poegade valitseja oli Nathanael, Sogari poeg. Tema vaadeldud jõud oli nelikümmend neli tuhat nelisada. Ja need, kes leerivad Sebuluni hõimu kõrval, ja Sebuluni poegade valitseja Eliab, Heloni poeg. Tema vaadeldud vägi oli viiskümmend seitse tuhat nelisada. Kõik Juuda leeri ülevaadatud, sada kaheksakümmend tuhat ja kuus tuhat ja neli sada, koos oma vägedega liiguvad esimesena välja. Ruubeni laagri leegionid lõuna pool, nende vägi, ja Ruubeni poegade valitseja Elisur, Sediuri poeg. Tema ülevaadatud jõud: nelikümmend kuus tuhat viissada. Ja need, kes laagrisse paigutuvad tema kõrval, on Simeoni hõim, ja Simeoni poegade valitseja on Salamiel, Surisadai poeg. Tema loendatud jõud oli üheksakümmend üheksa tuhat kolmsada. Ja kõrval laagerdujad tema kõrval on Gaadi hõim, ja Gaadi poegade valitseja on Elisaf, Ragueeli poeg. Tema vaadeldud vägi oli nelikümmend viis tuhat kuussada viiskümmend. Kõik Ruubeni leeri inspekteeritud, sada viiskümmend üks tuhat ja neli sada viiskümmend, koos nende jõududega, lähevad välja teisena.

Ja võetakse ära tunnistuse telk ning leviitide laager laagrite keskel; nagu nad laagrisse paigutuvad, nii nad ka välja lähevad, igaüks hoides vastavalt juhtimisele. Efraimi laagri kord mere ääres koos nende väega, ja Efraimi poegade valitseja Elišama, Ammiihudi poeg. Tema vaadeldud jõud: nelikümmend tuhat viissada.

Ja need, kes laagerduvad Manasse hõimu kõrval, ja Manasse poegade valitseja Gamaliel, Phadassuri poeg. Tema väe ülevaadatud oli kolmkümmend kaks tuhat kakssada. Ja need, kes laagerdavad Benjamini hõimu kõrval, ja Benjamini poegade valitseja Abidan, Gideoni poeg. Tema vaadeldud jõud oli kolmkümmend viis tuhat nelisada. Kõik Efraimi laagri inspekteeritud, sada tuhat kaheksa tuhat sada, lähevad koos oma vägedega välja kolmandatena.

Dani laagri kord põhja pool koos nende jõuga, ja Dani poegade valitseja Ahiezer, Ammishaddai poeg. Tema jõud, loendatud mehed: kuuskümmend kaks tuhat seitsesada. Ja kõrval tema laagerdujad Ašeri hõim, ja Ašeri poegade valitseja Fageel, Ekrani poeg. Tema ülevaadatud jõud: nelikümmend üks tuhat viissada. Ja need, kes laagerduvad Neftali hõimu kõrval, ja Neftali poegade valitseja Ahira, Einani poeg. Tema vaadeldud vägi oli kolmkümmend viis tuhat nelisada. Kõik Daani laagri ülevaadatud, sada viiskümmend seitse tuhat kuussada, lähevad viimasena välja vastavalt oma korrale.

See on Iisraeli poegade loendus nende isade perekondade kodade järgi, kogu leeride loendus koos nende vägedega: kuussada tuhat kolm tuhat viissada viiskümmend. Aga leviite ei loendatud koos nendega, nagu Issand Moosesele käskis. Ja Iisraeli pojad tegid kõik, mida Issand Moosesele käskis; nõnda nad laagerdusid vastavalt oma korrale ja nõnda nad välja läksid, igaüks oma sugukondade järgi, vastavalt oma vanemate majadele.

3

Ja need on Aaroni ja Moosese põlvkonnad päeval, mil Issand rääkis Moosesega Siinai mäel. Ja need on Aaroni poegade nimed: esmasündinu Naadab ja Abiud, Eleasar ja Itamar. Need on Aaroni poegade nimed, võitud preestrid, kelle käed pühitseti preestrina teenimiseks. Ja Nadab ja Abiud surid Issanda ees, kui nad ohverdasid võõrast tuld Issanda ees Siinai kõrbes, ja neil ei olnud lapsi, ning Eleasar ja Itamar teenisid preestritena koos nende isa Aaroniga.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Võta Leevi hõim ja sea nad preester Aaroni ette, ja nad teenivad teda. Ja nad hoiavad tema valvet ja Iisraeli poegade valvet tunnistuse telgi ees, et teha telgi töid. Ja nad hoiavad kõiki tunnistuse telgi nõusid ja Iisraeli poegade valvet vastavalt kõigile telgi töödele. Ja sina annad leviidid Aaronile ja tema poegadele, preestrile; annina antud on need minule Iisraeli poegadest. Ja Aaroni ja tema poegi sa paned tunnistuse telgi üle, ja nad hoiavad oma preesterlust ja kõike, mis on altari juures ja eesriide sisemuses, ja võõras, kes puudutab, sureb. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Ja vaata, mina olen võtnud leviidid Iisraeli poegade hulgast kõigi esmasündinute asemel, kes avavad emaka Iisraeli poegade seast, nad saavad olema nende lunastuseks, ja leviidid saavad olema minu omad. Minule kuulub iga esmasündinu, sest sel päeval, kui ma lõin kõik esmasündinud Egiptuse maal, pühitsesin ma endale kõik esmasündinud Iisraelis, alates inimesest kuni

loomani – nad kuuluvad minule, mina olen Issand.

Ja Issand rääkis Moosesega Siinai kõrbes, öeldes: Loenda Leevi pojad nende isade majade ja hõimude järgi, kõik meessoost alates ühe kuu vanusest ja vanemad. Ja Mooses ja Aaron külastasid neid Issanda häälel, nii nagu Issand oli neile käskinud.

Ja need olid Leevi pojad nende nimede järgi: Gershon, Kohath ja Merari. Ja need on Gedsoni poegade nimed nende hõimude järgi: Lobeni ja Semei. Ja Kahati pojad vastavalt nende klannidele: Amram ja Jissaar, Hebron ja Ussiel. Ja Merari pojad vastavalt nende suguharudele: Mooli ja Musi; need on leviitide suguharud vastavalt nende isade majadele. Gershonile kuulusid Lobeni rahvas ja Shimei rahvas; need olid Gershoni sugukonnad. Nende loendus vastavalt kõigi meessoost isikute arvule alates ühe kuu vanusest ja vanemast oli seitse tuhat viis sada. Ja Gershoni pojad leerivad telgi taga mere ääres. Ja Gedsoni rahva perekondade maja valitseja oli Elisaph, Daeli poeg. Ja Gershoni poegade valvamine tunnistuse telgis oli telk ja kate ning tunnistuse telgi ukse kate, ja õue eesriided, ja õue värava kardin, mis on telgi juures, ja kõik tema tööde jäänused.

Kohathile kuuluvad Amrami rahvas, Izhari rahvas, Hebroni rahvas ja Ussieli rahvas; need on Kohathi rahvad vastavalt arvule. Iga meessoost alates ühe kuu vanusest ja vanemad, kaheksa tuhat kuussada, kes valvasid pühamu üle. Kaati poegade rahvad peavad leerisse asuma telgi lõunaküljel. Ja

Kaathi rahvaste isade koja ülem oli Elisaphan, Uzzieli poeg.

Ja nende valve on ark ja laud ja lambijalg ja altarid ja pühade nõud, millega nad teenivad, ja kate ja kõik nende tööd. Ja leviitide valitsejate üle valitseja, preester Aaroni poeg Eleasar, oli määratud valvama pühade asjade valve. Merarile kuuluvad Mooli rahvas ja Musi rahvas, need on Merari rahvad. Nende loendus arvu järgi: iga meessoost alates ühe kuu vanusest ja vanemad – kuus tuhat viiskümmend. Ja Merari rahva isade koja valitseja Suriel, Abihaili poeg, laagrisse telgi põhjaküljele. Merari poegade vahtkonna loendus: telgi pealised ja selle kangid ja selle sammased ja selle alused ning kõik nende nõud ja nende tööd. ja õue sambad ümberringi ja nende alused ja vaiad ja nende nöörид

Need, kes leerivad tunnistuse telgi ees idast, Mooses ja Aaron ja tema pojad, valvavad püha valvet Iisraeli poegade valveks, ja võõras, kes puudutab, sureb. Kogu leviitide loendus, keda Mooses ja Aaron loendas Issanda käsul vastavalt nende klannidele, iga meessoost alates ühe kuu vanusest ja vanemad, oli kakskümmend kaks tuhat.

Ja Issand ütles Moosesele: Loe üle kõik Iisraeli poegade meessoost esmasündinud alates ühe kuu vanusest ja vanemad ning võta arv nimepidi. Ja sa võtad leviidid minule, mina Issand, kõigi Iisraeli poegade esmasündinute asemel, ja leviitide loomad kõigi Iisraeli poegade loomade esmasündinute asemel. Ja Mooses külastas igat esmasündinut Iisraeli poegade seas, nii

nagu Issand oli käskinud. Ja kõik esmasündinud meessoost said loetud arvu järgi nimepidi alates ühe kuu vanusest ja vanemad nende loenduse põhjal: kakskümmend kaks tuhat kakssada seitsekümmend kolm. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Võta leviidid kõigi Iisraeli esmasündinud poegade asemel ja leviitide loomad nende loomade asemel, ja leviidid saavad olema minu omad, mina Issand. Ja kolmesaja seitsmekümne kolme lunastus, kes ületavad Leviitide arvu Iisraeli poegade esmasündinute hulgast, Ja võtad viis seeklit pea kohta, vastavalt pühale didrahmile võtad, kakskümmend obolit seekli kohta. Ja sina annad hõbeda Aaronile ja tema poegadele lunastusrahana nende seast üle minevate eest. Ja Mooses võttis hõbeda, nende lunastused, kes ületasid Leviitide lunastust. Esmasündinud Iisraeli poegade seast võttis ta hõbedat tuhat kolmsada kuuskümmend viis siklit, vastavalt pühale siklile. Ja Mooses andis ületavate lunastusraha Aaronile ja tema poegadele Issanda häält mööda, nii nagu Issand oli käskinud Moosesele.

4

Ja Issand rääkis Moosesele ja Aaronile, öeldes: Võta Kahati poegade loendus Leevi poegade keskelt, vastavalt nende suguharudele, vastavalt nende isade majadele, Alates kahekümne viie aastasest ja ülespoole kuni viiekümne aastaseni, iga sisenev teenima, tegema kõiki töid tunnistuse telgis.

Ja need on Kahati poegade tööd tunnistuse telgis, kõige püham. Ja Aaron ja tema pojad lähevad sisse, kui laager eemaldatakse, ja nad võtavad maha katteeesriide ning katavad sellega tunnistuse laeka. Ja nad panevad peale selle kate nahk sinine, ja nad asetavad peale selle rõivas terve sinine ülevalt, ja nad panevad läbi kangid

Ja eespool oleva laua peale asetatakse täiesti purpurne riietus, ja kausid, ja suitsutusanumad, ja joogikausid, ja joogiohvri-anumad, milles ta valab joogiohvrit, ja leivad, mis pidevalt selle peal on. Ja nad panevad selle peale purpurpunase rõiva ja katavad selle nahast hüatsintsinise katega ja panevad läbi selle kandepuud. Ja nad võtavad sinise rõiva ja katavad valgust andva lambijalaga, selle lambid, selle tangid, selle valamisnõud ja kõik õlinõud, millega nad nende juures teenivad. Ja nad panevad selle koos kõigi selle nõudega sinise nahkkatesse ning asestavad selle kandepuudele. Ja kuldse altari peale katavad nad sinise rõiva ning katavad selle hüatsintsinise nahkkattega ja panevad läbi selle kandekangid.

Ja nad võtavad kõik teenimiseks mõeldud nõud, mida nad kasutavad teenimiseks pühamus, ja panevad need sinisesse riidesse ning katavad need sinise nahkkattega ja panevad kandepuude peale. Ja ta paneb kate altarile peale, ja nad katavad selle peale täiesti purpurse rõivaga. Ja nad panevad selle peale kõik nõud, millega nad teenivad selle juures, ja süteanumed, ja lihakangid, ja kausid, ja katte, ja kõik altari nõud, ning nad asetavad selle peale sinise nahast katte, ja nad

panevad läbi selle kandekangid. Ja nad võtavad purpurse rõiva ning katavad pesuanuma ja selle aluse, ja nad panevad selle sinisesse nahast kattesse ning panevad selle kandekangide peale. Ja Aaron ja tema pojad lõpetavad pühade asjade katmise ja kõigi pühade nõude katmise, kui laagrit tõstetakse, ja pärast seda tulevad Kahati pojad neid kandma, kuid nad ei tohi pühade asjade külge puutuda, et nad ei sureks. Neid asju kannavad Kahati pojad tunnistuse telgis.

Ülevaataja Eleazar, preester Aaroni poeg: valguse õli ja koostise suitsutus ja igapäevane ohver ja võidmisõli, kogu telgi ülevaatus ja kõik, mis on selles pühamus, kõigis tegudes.

Ja Issand rääkis Moosesele ja Aaronile, öeldes: Ärge hävitage Kahati hõimu rahvast Leviitide hulgast. Seda tehke neile, ja nad elavad ega sure, kui nad lähenevad kõige pühamale. Aaron ja tema pojad lähenegu ning määraku igaüks neist vastavalt oma ülesandele. ja nad ei tohi siseneda, et äkki pühad asjad näha, ja nad surevad

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Võta Gershoni poegade algus ja loe neid vastavalt nende isade majadele, vastavalt nende hõimudele. Kahekümne viie aastasest kuni viiekümne aastaseni vaata nad üle, kõik, kes sisenevad teenima ja tegema oma tööd tunnistuse telgis. See on Gershoni rahva teenistus: teenida ja kanda. Ja ta tõstab üles telgi nahad ja tunnistuse telgi ning selle katte ja sinise katte, mis on selle peal ülevalt, ning tunnistuse telgi ukse katte, ja õue vaibad, mis on tunnistuse telgi kohal, ja

ülejäänud esemed, ja kõik teenimiseks mõeldud nõud, millega nad teenivad, nad valmistaksid. Aaroni ja tema poegade suu järgi toimub Gershoni poegade teenistus vastavalt kõigile nende teenistustele ja vastavalt kõigile nende töödele, ning sa vaatad neid üle nimepidi kõike, mis nende poolt kantakse. See on Gedson poegade teenistus tunnistuse telgis, ja nende valve on Aaroni poja Itamari, preestri käes.

Merari pojad vastavalt nende suguharudele, vastavalt nende isade majadele, loendage neid. Loendage neid alates kahekümne viie aastasest kuni viiekümne aastaseni, kõiki, kes tulevad teenima tunnistuse telgi töid. Ja need on nende kohustused, mida nad kannavad kõigi oma tööde juures tunnistuse telgis: telgi pealised ja kangid ja selle sambad ja selle alused ja kate ning nende alused ja nende sambad ja telgi ukse kate, Ja sambad õue ümber, ja nende alused, ja sambad õue värava katte jaoks, ja nende alused, ja nende vaiad, ja nende nöörid, ja kõik nende nõud, ja kõik nende teenimisesemed – loendage neid nimepidi, samuti kõik nende poolt kantavate valvamise nõud. See on Merari poegade rahva teenistus kõigis nende töödes tunnistuse telgis preester Aaroni poja Itamari käe all.

Ja Mooses ja Aaron ja Iisraeli valitsejad külastasid Kahati poegi nende hõimude järgi, nende isade majade järgi, Kahekümne viie aastasest ja ülespoole kuni viiekümne aastaseni, igaüks, kes siseneb teenima ja tööd tegema tunnistuse telgis. Ja nende loendus nende sugukondade järgi oli kaks tuhat seitsesada viiskümmend. See on Kaathi rahva loendus, kõik teenijad

tunnistuse telgis, nagu Mooses ja Aaron loendas Issanda käsul Moosese kaudu.

Ja Geršoni pojad loendati nende sugukondade ja perekondade majade järgi. Alates kahekümne viie aasta vanusest kuni viiekümne aasta vanuseni, igaüks, kes siseneb teenima ja tegema tööd tunnistuse telgis. Ja nende loendus toimus vastavalt nende suguharudele, vastavalt nende perekondade majadele: kaks tuhat kuussada kolmkümmend. See on Gershoni poegade rahva loendus, kõik teenijad tunnistuse telgis, keda Moses ja Aaron loendas Issanda häälel Moosese käe kaudu.

Loendati aga ka Merari poegade rahvas nende hõimude järgi, nende isade majade järgi, kahekümne viie aastasest ja ülespoole kuni viiekümne aastaseni, igaüks, kes siseneb teenima tunnistuse telgi töid. Ja nende loendus nende suguharudega, vastavalt nende isade kodadele, oli kolm tuhat kaks sada. See on Merari poegade rahva loendus, keda külastasid Mooses ja Aaron Issanda häälel Moosese kaudu. Kõik läbivaadatud, keda külastasid Mooses ja Aaron ning Iisraeli valitsejad, leviidid, vastavalt nende hõimudele ja nende isade suguvõsadele, Alates kahekümne viie aastasest ja ülespoole kuni viiekümne aastaseni, igaüks, kes siseneb tööde töö juurde, ja tööd, mida kantakse tunnistuse telgis. Ja loendatuid oli kaheksa tuhat viis sada kaheksakümmend. Issanda häälega külastas ta neid Moosese käe läbi, meest mehe järgi nende tööde kohta ja selle kohta, mida nad kannavad, ja nad loendati nii, nagu Issand Moosesele käskis.

5

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Käsi Iisraeli poegadele ja lase nad saata leerist välja kõik pidalitõbised ja kõik voolused ja kõik hinge pärast ebapuhtad. Alates meessoost kuni naissoost, saatke nad laagrist välja, ja nad ei rüveta nende laagreid, mille keskel mina elan. Ja Iisraeli pojad tegid nõnda ja saatsid nad välja leerist, nagu Issand Moosesele rääkis, nõnda tegid Iisraeli pojad.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Räägi Iisraeli poegadele, öeldes: mees või naine, kes iganes teeb mõne kõigist inimlikest pattudest ja seda eirates eirab ning süüdi teeb – see hing, Ta tunnistab patu, mille ta tegi, ja annab tagasi üleastumise kogusumma ning lisab sellele selle viiendiku, ja annab tagasi sellele, kelle vastu ta eksis. Kui aga mehel ei ole kätte maksjat, kellele süütegu tagasi anda, siis süütegu, mis tagasi antakse, kuulub Issandale ja saab preestri omaks, välja arvatud lepituse jäär, mille läbi ta teeb lepitust tema eest.

Ja kõik esimesed viljad kõigist pühadest asjadest Iisraeli poegade seas, mida nad toovad Issandale, kuuluvad preestri omaks. Ja iga inimese pühitsetud asjad kuuluvad temale, ja mees, kes annab prestrile, sellele kuulub see.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Räägi Iisraeli poegadele ja ütle neile: kui kellegi mehe naine läheb kõrvale ja eirab teda põlglikult, Ja kui keegi temaga magab seemnevoodis ja see

põgeneb tema mehe silmade eest ja ta peidab seda, kuid tema on rüvetatud, ja tunnistajat ei olnud temaga, ja teda ei ole tabatud, ja kui talle tuleb kadeduse vaim ja ta muutub oma naise peale kadedaks, kuid see on rüvetatud, või kui talle tuleb kadeduse vaim ja ta muutub oma naise peale kadedaks, kuid see ei ole rüvetatud Ja mees viib oma naise preestrile ja toob kingituse tema kohta, kümnenda osa eefat odrajahu; ta ei vala selle peale õli ega pane selle peale viirukit, sest see on kadeduse ohver, mälestuse ohver, tuletades meelde pattu.

Ja preester toob tema ning seab tema Issanda ette. Ja preester võtab puhast elavat vett savinõusse ja mulda, mis on tunnistuse telgi põrandal, ning preester, võtnud seda, heidab vette. Ja preester seab naise Issanda ette ning paljastab naise pea ja paneb tema kätele mälestusohvri, armukadeduse ohvri, aga preestri käes on selle needmise nuhtlusvesi. Ja preester paneb ta vanduma ja ütleb naisele: kui keegi ei ole sinuga maganud, kui sa ei ole üleastunud, et saada saastutud oma mehe all olles, siis ole süütu selle needutud nuhtluse vee suhtes. Kui aga sina oled rikkunud, olles abielunaine, või oled saastunud, ja keegi andis oma voodi sinusse, välja arvatud sinu mehe, Ja preester paneb naise vanduma selle needuse vannetega, ja preester ütleb naisele: Issand tehku sind needuseks ja vandeks sinu rahva keskel, kui Issand laseb sinu reidel ära kuivada ja sinu kõhul paistuda. Ja see neetud vesi siseneb sinu kõhtu paisutama kõhtu ja sinu reis langeb ära, ja naine ütleb: saagu, saagu.

Ja preester kirjutab need needused raamatusse ja kustutab need

needmise noomimise vette. Ja ta annab naisele juua nuhtluse needuse vee, ja needuv nuhtluse vesi siseneb temasse.

Ja preester võtab naise käest kadeduse ohvri ning paneb selle ohvri Issanda ette ja toob selle altari juurde. Ja preester võtab ohvrist selle mälestusosa ja toob selle altarile, ning pärast seda annab ta naisele vett juua. Ja kui ta on rüvetatud ja see pääseb märkamatult tema mehele, siis siseneb temasse moitluse vesi, mis on needus, ja tema kõht paisub ning tema reie laguneb, ja naine saab needuseks oma rahvale. Kui aga naine ei ole rüvetatud ja on puhas, siis ta jääb süütuks ja viljastab seemet. See on kadeduse seadus, mille vastu eksib naine, kes on mehega, ja kes saastub. Või mees, kelle peale tuleb kadeduse vaim ja ta kadestab oma naist, ja ta seab oma naise Issanda ette, ja preester teeb temaga kõik selle seaduse järgi. Ja süütu saab olema see mees patust, ja see naine võtab endale oma patu.

6

Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes: Räägi Iisraeli poegadele, Ja sa ütled neile: mees või naine, kes suuresti tõotab tõotuse pühitseda end puhtusele Issanda ees, Veinast ja kangejoogist ta hoidub, ja äädikat veinast ning äädikat kangejoogist ta ei joo, ja kõike, mis toodetakse viinamarjast, ta ei joo, ja värskeid viinamarju ega rosinaid ta ei söö kõigil tema tõotuse päevadel. Kõigest, mis saadakse viinapuust, alates veinist ja viinamarja koorest kuni viinamarja seemneteni, ta ei tohi süüa kogu

puhastumise aja jooksul. Habemenuga ei tule tema pea peale, kuni on täidetud need päevad, mille ta tõotas Issandale. Püha ta on, kasvatades juukseid, pea karvad, kõik palve päevad Issandale. Ühelegi surnud hingele ta ei lähe ligi, isegi mitte isa ja ema juurde. Ja venna ja õe pärast ei saa ta end rüvetada nende surma korral, sest tema Jumala tõotus on tema peal, tema pea peal.

Kõik tema tõotuse päevad on püha Issandale. Kui aga keegi sureb tema juures äkki, siis kohe saab rüvetatud tema tõotuse pea, ja ta ajab oma pea sel päeval, mil ta puhastatakse; seitsmendal päeval see aetakse. Ja kaheksandal päeval toob ta kaks turteltuvisid või kaks tuvi poega preestri juurde, tunnistuse telgi uste juurde.

Ja preester teeb ühe pattude pärast ja ühe põletusohvriks, ning preester lepitab tema eest selle pärast, milles ta patustas hinge vastu, ja pühitseb tema pea sel päeval, mil ta pühitseti Issandale, lubaduse päevad, Ja ta toob aasta vanuse talle süüteo eest, ja varasemad päevad saavad tühiseks, sest tema tõotuse pea rüvetati.

Ja see on palvetanud inimese seadus: mis tahes päeval, kui ta täidab oma tõotuse päevad, toob ta ise tunnistuse telgi uste juurde. Ja ta toob oma anni Issandale: ühe aastase veateta talle põletusohvriks, ühe aastase veateta utt-talle patuohvriks ja ühe veateta jäära päästeohvriks, ja korv hapnemata leivadest peenjahutest, segatud õliga, ja õhukesed hapnemata koogid,

võideldud õliga, ja nende ohverdus, ja nende joogohver. Ja preester toob selle Issanda ette ning teeb lepituse tema patu eest ja toob tema põletusohvri. Ja ta teeb jääraohvri päästmisohvriks Issandale hapnemata leibade korvi peale, ja preester teeb tema ohvri ja tema joogiohvri. Ja lubaduse andnu ajab juuksed maha tunnistuse telgi uste juures, oma lubaduse pea juuksed, ja paneb need juuksed tulele, mis on päästeohvri all.

Ja preester võtab keedetud õla jäärast ja ühe hapnemata leiva korvikust ja ühe hapnemata koogu ning paneb need tõotuse teinud inimese kätele pärast seda, kui tema on ajanud oma tõotuse maha. Ja preester toob need katteandina Issanda ette, püha oleb see preestri jaoks koos rinna katteandiga ja käsivarre äravõtmisandiga, ja pärast seda joob lubaduse andnu veini. See on seadus lubaduse andnu kohta, kes lubab Issandale oma anni seoses oma lubadusega, lisaks sellele, mida tema käsi suudab hankida, vastavalt tema lubaduse võimele, mille ta annab vastavalt puhastuse seadusele.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Räägi Aaronile ja tema poegadele, öeldes: nii te õnnistage Iisraeli poegi, öeldes neile, Issand õnnistagu sind ja kaitsegu sind. Paistku Issand oma nägu sinu peale ja halastagu sinu peale. Tõstku Issand oma palge sinu poole ja andku sulle rahu. Ja nad panevad minu nime Iisraeli poegade peale, ja mina, Issand, õnnistan neid.

7

Ja sel päeval, kui Mooses lõpetas telgi püstitamise, võidis ta seda ja pühitses seda ning kõiki selle nõusid ja altarit ning kõiki selle nõusid, ja võidis neid ning pühitses neid. Ja Iisraeli valitsejad tõid, kaksteist nende isade majade valitsejat, need hõimude valitsejad, need, kes seisid inspektsiooni juures. Ja nad tõid oma kingituse Issanda ette: kuus kaetud vankrit ja kaksteist härga, ühe vankri kahe valitseja juurest ja ühe vasika igaühe juurest, ja tõid need telgi ette. Ja Issand ütles Moosesele, öeldes, Võta nende seast, ja need saavad olema tunnistuse telgi teenivate tööde jaoks, ja sa annad need leviitidele, igaühele vastavalt tema teenistusele. Ja Mooses võttis vankrid ja härjad ning andis need leviitidele. Ja kaks vankrit ja neli härga andis ta Gershoni poegadele vastavalt nende teenistusele. Ja need neli vankrit ja kaheksa härga andis ta Merari poegadele vastavalt nende teenistustele läbi Iitamari, preester Aaroni poja. Ja Kahati poegadele ta ei ole andnud midagi, sest nad kannavad pühade teenimise esemeid õlgadel.

Ja valitsejad tõid ande altari pühitsemiseks päeval, mil ta seda võidis, ja valitsejad tõid oma anded altari ette. Ja Issand ütles Moosesele: üks valitseja päevas, valitseja päevas toovad nad oma annid altari pühitsemiseks.

Ja see, kes esimesel päeval oma anni pakkus, oli Naason, Aminadabi poeg, Juuda hõimu valitseja. Ja ta tõi oma anni: ühe hõbedase kaussi, mille kaal oli sada kolmkümmend, ühe hõbedase vaagna, seitsekümmend seeklit vastavalt pühale seeklile, mõlemad täis peenjahuks, mis oli segatud õliga,

ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veistest, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja ühe kitse kitsede seast patu kohta. Ja päästeohvriks kaks lehma, viis jäärat, viis sikku, viis aastast talle - see oli Aminadabi poja Naasoni and.

Teisel päeval tõi Natanael, Sogari poeg, Isaskari hõimu valitseja. Ja ta tõi oma anni: ühe hõbedase kaussi, mille kaal oli sada kolmkümmend, ühe hõbedase kaussi seitsekümmend seeklit püha seekli järgi, mõlemad täis peenjahtu, mis oli segatud õliga, ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veiste seast, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja üks kits kitsedest patu kohta. Ja päästeohvriks kaks mullikat, viis jäärat, viis sikku, viis aastast tallekest – see oli Netaneeli, Suuari poja, and.

Kolmandal päeval Sebuluni poegade valitseja, Eliab, Heloni poeg. Tema and: üks hõbedane kauss, mille kaal oli sada kolmkümmend, üks hõbedane kauss seitsmekümne seekli kaaluga püha seekli järgi, mõlemad täis peenjahuõliga segatud peenjahu, ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veistest, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja üks kits kitsede seast patu kohta. Ja päästeohvriks kaks mullikat, viis jäära, viis sikku, viis aastast tallekest – see oli Eliabi, Heloni poja and.

Neljandal päeval Ruubeni poegade valitseja Elisur, Sediuri poeg. Tema and: üks hõbedane kauss, mille kaal oli sada

kolmkümmend, üks hõbedane kauss seitsmekümne seekli kaaluga püha seekli järgi, mõlemad täis peenjahutu, mis oli segatud õliga, ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veiste seast, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja ühe kitse kitsede seast patu kohta. Ja ohvriks päästmiseks kaks mullikat, viis jäärat, viis sikku, viis aastast utt – see oli Elisuri, Sediuri poja, kingitus.

Viiendal päeval Simeoni poegade valitseja Salamiel, Surisadai poeg. Tema and: üks hõbedane kauss, mille kaal oli sada kolmkümmend, üks hõbedane kauss seitsekümmend seeklit püha seekli järgi, mõlemad täis peenest jahust, mis oli segatud õliga, ohvriks. Üks kuldne viirukipann, kümme kuldset, täis viirukist. Üks vasikas veiste seast, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja ühe kitse kitsede seast patu kohta. Ja päästeohvriks kaks mullikat, viis jäärad, viis sikku, viis aastast tallekest – see oli Salamieli, Sourisadai poja, kingitus.

Kuuendal päeval Gadi poegade valitseja Eliasaph, Ragueli poeg. Tema and: üks hõbedane kauss, mille kaal oli üks sada kolmkümmend, üks hõbedane kauss seitsekümmend seeklit vastavalt pühale seeklile, mõlemad täis peenjahust, mis oli segatud õliga, ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veistest, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja ühe kitse kitsede seast patu kohta. Ja päästeohvriks kaks noorveist, viis jäärat, viis sikku, viis aastast talletalle — see oli Ragueli poja Elisafi and.

Seitsmendal päeval Efraimi poegade valitseja Elishama, Ammiihudi poeg. Tema and: üks hõbedane kauss, mille kaal oli sada kolmkümmend, üks hõbedane kauss seitsekümmend seeklit püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peenjahust ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veiste seast, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja ühe kitse kitsede seast patu kohta. Ja päästeohvriks kaks mullikat, viis jäärad, viis sikku, viis aastast tallekest – see oli Elishama, Ammihudi poja kingitus.

Kaheksandal päeval Manasse poegade valitseja Gamaliel, Phadassuri poeg. Tema and: üks hõbedane kauss, mille kaal oli sada kolmkümmend, üks hõbedane kauss seitsekümmend seeklit püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peenjahust ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veiste seast, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja ühe kitse kitsede seast patu kohta, Ja ohvriks päästmiseks kaks lehmvasikat, viis jäärat, viis sikku, viis aastast tallekest – see oli Gamalieel, Phadassuri poja, and.

Üheksandal päeval Benjamini poegade valitseja, Abidan, Gideoni poeg. Tema and: üks hõbedane kauss, mille kaal oli sada kolmkümmend, üks hõbedane kauss seitsekümmend seeklit vastavalt pühale seeklile, mõlemad täis peenjahust, mis oli segatud õliga ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veiste seast, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja üks kits kitsede seast patu kohta. Ja ohvrianniks päästmiseks kaks noorvasikat, viis jäärt, viis

sokutti, viis aastast utt, see oli Abidani, Gideoni poja and.

Kümnendal päeval Dani poegade valitseja Ahiezer, Ammishaddai poeg. Tema and: üks hõbedane kauss, mille kaal oli sada kolmkümmend, üks hõbedane kauss seitsekümmend seeklit püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peenjahust ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veistest, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja üks kits kitsede seast patu kohta. Ja päästeohvriks kaks mullikat, viis jäärat, viis sikku, viis aastast tallekest – see oli Ahieseri, Ammishaddai poja, kingitus.

Üheteistkümnendal päeval Ašeri poegade valitseja Fageel, Ekrani poeg. Tema and oli üks hõbedane kauss, mille kaal oli sada kolmkümmend, üks hõbedane kauss seitsekümmend seeklit vastavalt pühale seeklile, mõlemad täis peenjahust, mis oli segatud õliga ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veiste seast, üks jäär, üks aastane tall põletusohvriks, ja üks kits kitsede seast patu pärast. Ja päästeohvriks kaks mullikat, viis jäärat, viis sikku, viis aastast tallekest – see oli Phagieli, Echrani poja, kingitus.

Kaheteistkümnendal päeval Naftali poegade valitseja Ahira, Enani poeg. Tema and: üks hõbedane kauss, mille kaal oli sada kolmkümmend, üks hõbedane kauss seitsekümmend seeklit püha seekli järgi, mõlemad täis õliga segatud peenjahust ohvriks. Üks kuldne suitsutusanum, kümme seeklit, täis suitsutust. Üks vasikas veiste seast, üks jäär, üks aastane tall

põletusohvriks, ja ühe kitse kitsede seast patu kohta. Ja päästeohvriks kaks mullikat, viis jäära, viis sikku, viis aastast tallekest – see oli Ainani poja Ahira and.

See oli altari pühitsemine päeval, mil ta seda võidis, Iisraeli poegade valitsejate poolt: kaksteist hõbedast kausi, kaksteist hõbedast kausi, kaksteist kuldset suitsutusanumat. Üks kauss kaalus sada kolmkümmend seeklit ja üks vaagen seitsekümmend seeklit, kõik hõbedast valmistatud nõud kokku kaks tuhat neli sada seeklit pühamu seekli järgi. Kaksteist kuldset suitsutusanumat, täis suitsutust, kogu suitsutusanumade kuld, sada kakskümmend kuldset. Kõik härjad põletusohvriks: kaksteist vasikad, kaksteist jäärad, kaksteist aastased talled ja nende toiduohvrid ja nende joogiohvrid, ning kaksteist sikkudest kitsi pattude pärast. Kõik veised päästmisohvriks: kakskümmend neli mullikavasikad, kuuskümmend jäärad, kuuskümmend aastased sikud, kuuskümmend aastased laitmatud tallekesed. See oli altari pühitsemine pärast tema käte pühitsemist ja pärast tema võidmist.

Moosese sisenemisel tunnistuse telki, et temaga rääkida, kuulis ta Issanda häält, kes rääkis temaga ülevalt armuistmelt, mis on tunnistuse laeka peal, kahe keerubi vahelt, ja Ta rääkis temaga.

8

Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes: Räägi Aaronile, Ja sa ütled

temale: kui sa asetat lambid üles, siis lambijalast osast, selle esikülje suunas, andku valgust need seitse lampi. Ja Aaron tegi nii: ühelt poolt lampjala ette kinnitas ta selle lambid, nagu Issand oli Moosesele käskinud. Ja see oli lampjala ehitus: tahke, kuldne, selle vars ja selle liljad, tervenisti tahke, vastavalt vormile, mida Issand näitas Moosesele, nii ta tegi lampjala.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Võta leviidid Iisraeli poegade hulgast välja ja puhasta neid. Ja nii sa teed neile nende puhastuse: sa pritsid neid puhastusveega, ja habemenuga käiakse üle kogu nende keha, ja nad pesevad oma rõivad, ja nad on puhtad.

Ja nad võtavad ühe vasika veiste seast, ja sellega ohvri: peenjahuks segatud õlis, ja aastase vasika veiste seast võtad sa patu pärast. Ja sa tood leeviidid tunnistuse telgi ette ja kogud kokku kogu Iisraeli poegade koguduse. Ja sa tood leeviidid Issanda ette, ja Iisraeli pojad panevad oma käed leeviitide peale. Ja Aaron eraldab leviidid annina Issanda ette Iisraeli poegade hulgast, ja nad saavad selleks, et teha Issanda töid. Aga leviidid panevad käed vasikate peade peale, ja sa teed ühe patust ja ühe põletusohvriks Issandale, et lepitada nende eest.

Ja sa seisad leviidid üles Issanda ees ja Aaroni ees ja tema poegade ees, ja sa annad nad tagasi annina Issanda ees. Ja sa eraldad leviidid Iisraeli poegade hulgast välja, ja nad saavad minu omaks. Ja pärast seda tulevad leviidid sisse, et teha tunnistuse telgi töid, ja sa puhastada neid ning annad nad

Issanda ette. Sest need on mulle antud annetus Iisraeli poegade keskelt, kõiki emakodu avanevate esmasündinute asemel Iisraeli poegade seast olen ma võtnud nad endale. Sest minule kuulub iga esmasündinu Iisraeli poegade hulgas, alates inimestest kuni loomadeni, sel päeval, kui ma lõin iga esmasündinu Egiptuse maal, pühasin ma nad endale, Ja nad võtsid leviidid kõigi Iisraeli poegade esmasündinute asemel. Ja ma andsin leviidid annina Aaronile ja tema poegadele Iisraeli poegade keskelt, et teha Iisraeli poegade töid tunnistuse telgis ja lepitada Iisraeli poegade eest, ning ei ole Iisraeli poegade seas kedagi, kes läheneks pühadele asjadele.

Ja Mooses ja Aaron ja kogu Iisraeli poegade kogudus tegid leviitidele nii, nagu Issand Moosesele leviitide kohta käskis, nõnda tegid neile Iisraeli pojad. Ja leviidid puhastasid ennast ja pesid oma rõivad, ning Aaron andis nad annina Issanda ette ja lepitas nende eest, et neid pühitseda. Ja pärast neid asju sisenes leviidid teenima nende teenistust tunnistuse telgis Aaroni ees ja tema poegade ees, nagu Issand Moosesele leviitide kohta käskis, nii nad neile tegid.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, See on see, mis puudutab leviite: alates kahekümne viie aasta vanusest ja vanemad sisenevad nad teenima tunnistuse telki. Ja viiekümneaastasest lahkub ta teenistusest ja ei tööta enam. Ja tema vend teenib tunnistuse telgis, hoides valvet, kuid tööd ta ei tee; nii sa teed leviitidega nende valvetes.

9

Ja Issand rääkis Moosesega Siinai kõrbes teisel aastal pärast nende Egiptuse maalt välja tulemist, esimesel kuul, öeldes, Ütlesin: tehku Iisraeli pojad paasapüha selle õigel ajal. Esimese kuu neljateistkümnendal päeval õhtul teed sina seda õigel ajal, vastavalt tema seadusele ja vastavalt tema tõlgendusele teed sina seda. Ja Mooses rääkis Iisraeli poegadele, et teha paasapüha kuu neljateistkümnendal päeval algades Siinai kõrbes. Nagu Issand Moosesele käskis, nõnda tegid Iisraeli pojad.

Ja tulid mehed, kes olid ebapuhtad inimese hinge pärast, ja ei suutnud pidada paasapüha sel päeval, ning tulid Moosese ja Aaroni ette sel päeval. Ja need mehed ütlesid temale: Meie oleme ebapuhtad inimese hinge pärast, kas me ei peaks siis ebaõnnestuma pakkumast kingitust Issandale tema ajal Iisraeli poegade keskel? Ja Mooses ütles neile: Seiske siin, ja ma kuulen, mida Issand teie kohta käsib. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Räägi Iisraeli poegadele, öeldes: inimene, kes saab roojaseks inimese hinge peale, või on teel kaugel teist, või teie põlvkondades, teeb paasapüha Issandale teisel kuul neljateistkümnendal päeval. Seda õhtul teevad nad, hapnemata leiva ja kibedamate rohtudega söövad nad seda. Nad ei jäta temast midagi alles hommikuni ja nad ei murra temast ühtegi luud; vastavalt paasapüha seadusele nad teevad seda. Ja inimene, kes on puhas ja ei ole kaugel teel, kuid jätab paasapüha pidamata, see hing hävitatakse tema rahva seast, sest ta ei

toonud andi Issandale õigel ajal; see inimene võtab endale oma patu. Kui aga teie juurde tuleb võõras teie maal ja teeb paasapüha Issandale vastavalt paasapüha seadusele ja vastavalt selle korraldusele, siis üks seadus kehtib teile ja võõrale ja maa põliselanikule.

Ja päeval, mil telk püsti seati, kattis pilv telgi, tunnistuse maja, ja õhtul oli telgi kohal nagu tule kuju kuni hommikuni. Nii oli see pidevalt: pilv kattis seda päeval ja tuletaoline kuju öösel. Ja kui pilv telgist üles läks, lahkusid pärast seda Iisraeli pojad, ja seal kohas, kus pilv seisis, laagerdusid Iisraeli pojad. Issanda käsu läbi paigutuvad Iisraeli pojad laagrisse ja Issanda käsu läbi lähevad välja; kõigil päevadel, mil pilv varjutab telki, paigutuvad Iisraeli pojad laagrisse. Ja kui pilv on tõmmatud telgi peale rohkem päevi, siis hoiavad Iisraeli pojad Jumala vahti ega lahku. Ja kui pilv katab telki mitu päeva, siis Issanda häälel nad leerivad ja Issanda käsul nad lahkuvad. Ja kui pilv kestab õhtust kuni hommikuni ja pilv tõuseb üles hommikul, siis nad lähevad välja päeval või öösel. Kuu päevade jooksul, kui pilv seda varjutas, leeristavad Iisraeli pojad ega lahku mitte. Sest Issanda käsu läbi nad lahkuvad, Issanda vahtkonda hoidsid nad Issanda käsu läbi Moosese käe kaudu.

10

Ja Issand kõneles Moosesega, öeldes: Tee endale kaks hõbedast pasunat, Sa teed need lööduna ja need saavad olema sinule

koguduse tagasikutsumiseks ja laagreid eemaldamiseks. Ja sa puhud nendesse, ja kogu kogudus kogutakse kokku tunnistuse telgi ukse juurde. Kui aga ühega pasunat puhutakse, tulevad sinu juurde kõik Iisraeli valitsejad ja juhid. Ja te annate trompetiga signaali, ja need, kes laagrisse paigutuvad, need, kes on paigutunud itta, lähevad välja. Ja te puhute teist pasunat signaali, ja lõunas laagritsevad laagrid lähevad välja, ja te puhute kolmandat pasunat signaali, ja mere ääres laagritsevad laagrid lähevad välja, ja te puhute neljandat pasunat signaali, ja põhja poole laagritsevad laagrid lähevad välja; signaaliga nad puhuvad pasunat nende väljaminekul. Ja kui te kogute koguduse kokku, siis puhuge pasunasse, aga mitte erimärgiga. Ja Aaroni pojad, preestrid, puhuvad pasunatesse, ja see olgu teile igaveseks seaduseks teie põlvkondadest põlvkonda. Kui aga te lähete sõtta oma maal vastu vastastele, kes on osutanud teile vastupanu, ja te annate märku trompetitega, siis teid meenutakse Issanda ees ja te pääsete oma vaenlastest. Ja teie rõõmupäevadel ja teie pühadel ning teie uuskuudel kõlastate pasunaid põletusohvrite juures ja teie päästmisohvrite juures, ja see on teile meenutuseks teie Jumala ees, mina olen Issand, teie Jumal.

Ja teisel aastal teise kuu kahekümnendal päeval tõusis pilv tunnistuse telgist. Ja Iisraeli pojad läksid välja koos oma varustustega Siinai kõrbes, ja pilv seisis Paarani kõrbes. Ja nad läksid esimestena välja Issanda häälel Moosese kaudu.

Ja Juuda poegade leeri kord tõusis esimesena koos nende väega,

ja nende väe üle oli Nahasson, Aminadabi poeg. Ja Issakhari poegade hõimu väe üle oli Netanel, Sogari poeg. ja Sebuloni poegade hõimu väe üle Eliab, Heloni poeg. Ja nad võtavad telgi maha, ja Gedsoni pojad ning Merari pojad, kes kannavad telki, viivad selle välja.

Ja nad tõstsid Ruubeni laagri korra koos nende väega, ja nende väe üle oli Elisur, Sediuri poeg. Ja Siimeoni poegade hõimu väe üle oli Salamiel, Surisadai poeg. Ja Gaadi poegade hõimu väe üle oli Elisaf, Ragueli poeg. Ja Kahati pojad lähevad välja, kandes pühade asju, ja nad püstitavad telgi, kuni nad saabuvad. Ja Efraimi laagri üksus läheb välja koos oma väega, ja nende väe üle on Elišama, Ammiihudi poeg.

Ja Manasse poegade hõimu väe üle Gamaliel, Phadassuri poeg. Ja Benjamini poegade hõimu väe üle oli Abidan, Gideoni poeg. Ja Daani poegade laagri kord liigub välja viimasena kõigist laagreist koos oma väega, ja nende väe üle on Ahiezer, Ammishaddai poeg. Ja Ašeri poegade hõimu väe üle oli Fageel, Ekrani poeg. Ja Naftali poegade hõimu väe üle oli Ahira, Enani poeg. Need on Iisraeli poegade sõjaväed, ja nad läksid välja koos oma jõuga.

Ja Mooses ütles Hobabile, Ragueli pojale, midianliasele, Moosese väimehele: Meie lahkume sellesse paika, mille kohta Issand ütles: Selle annan ma teile. Tule meiega ja me teeme sulle head, sest Issand on rääkinud head Iisraeli kohta. Ja ta ütles temale: Ma ei lähe, vaid lähen oma maale ja oma suguvõsa juurde. Ja ta

ütles: Ära jäta meid maha, sest sa olid meiega kõrbes, ja sa oled meie seas vanamehena. Ja kui sa lähed koos meiega, siis saavad need head asjad, mida Issand meile head teeb, ka sinu osaks, ja me teeme sulle head.

Ja nad läksid välja Issanda mäest kolme päeva teekonna, ja Issanda lepingu laegas läks nende ees kolme päeva teekonna, et välja nuhkida neile puhkepaik. Ja sündis, kui laeka üles tõsteti, ja Mooses ütles: ärka üles, Issand, ja lasku sinu vaenlased laiali minna, lasku kõik, kes sind vihkavad, põgeneda. Ja puhkuse ajal ütles ta: Pöördu tagasi, Issand, tuhandete kümnetuhandete juurde Iisraelis. Ja pilv varjutas neid päeval, kui nad laagrist lahkusid.

11

Ja rahvas nurises kurjalt Issanda ees, ja Issand kuulis seda, ja vihastus vihaga, ja tuli süttis nende seas Issanda käest, ja neelas ära mingi osa laagrist. Ja rahvas hüüdis Moosese poole, ja Mooses palvetas Issanda poole, ja tuli lakkas. Ja selle koha nimeks kutsuti Põleng, sest nende seas süüdati tuli Issanda poolt. Ja segahulk, kes oli nende seas, igatses väga, ja maha istudes nutsid ka Iisraeli pojad, ja ütlesid: Kes meid toidab lihaga? Meie mäletasime kalu, mida me sõime Egiptuses tasuta, ja kurke, melone, porru, sibulaid ja küüslauku. Nüüd aga on meie hing täiesti kuiv, meie silmad ei näe midagi peale manna. Aga manna oli nagu koriandri seeme ja selle välimus oli kristalli

välimus. Ja rahvas rändas läbi ja kogus ning jahvatas seda veskis ja hõõrus seda huhmaril ning keetis seda pottis ja tegi sellest kooke, ning selle maitse oli nagu õlikook. Ja kui kaste laskus laagri peale öösel, laskus manna selle peale.

Ja Mooses kuulis nende nutmist nende sugukondi järgi, igaüks oma ukse juures, ja Issand vihastus väga, ja Moosese silmis oli see kuri. Ja Mooses ütles Issanda poole: Mispärast sa oled piidanud oma teenijat ja mispärast ma ei ole leidnud armu sinu ees, et panna selle rahva kihutus minu peale? Kas mitte mina ei võtnud kõiki neid inimesi oma kõhtu või kas mina sünnitasin neid? Miks sa ütled mulle: võta tema oma rinnale, nagu imetaja tõstab imetavat last sellesse maale, mille sa vandusid nende isadele? Kust minule liha, et anda kogu sellele rahvale? Sest nad nutvad minu juures, öeldes: Anna meile liha, et me võiksime süüa. Ma ei suuda üksi kanda seda rahvast, sest see sõna on mulle liiga raske. Kui aga sina nii minuga teed, siis tapa mind kohe, kui olen leidnud halastust sinu silmis, et ma ei peaks nägema oma õnnetust.

Ja Issand ütles Moosesele: Koguge minu jaoks seitsekümmend meest Iisraeli vanematest, keda sina ise tead, et need on rahva vanemad ja kirjutajad, ja sa viid nad tunnistuse telgi juurde, ja nad seisavad seal koos sinuga. Ja ma tulen alla ja räägin seal sinuga, ja ma võtan ära sellest vaimust, mis on sinu peal, ja panen selle nende peale, ja nad aitavad koos sinuga kanda rahva koormat, ja sa ei kanna seda üksi ise. Ja rahvale sa ütled: pühitsege ennast homseks, ja te sööte liha, sest te nutsiste

Issanda ees, öeldes: kes meid toitis lihaga? Sest meil oli hea Egiptuses, ja Issand annab teile süüa liha, ja te sööte liha. Mitte üks päev te sööte, mitte kaks, mitte viis päeva, mitte kümme päeva, mitte kakskümmend päeva, Kuni kuu päevad te sööte, kuni see läheb välja teie ninasõõrmetest, ja see saab teile iivelduseks, sest te olite sõnakuulmatud Issandale, kes on teie seas, ja te nutsid tema ees, öeldes: Miks me läksime välja Egiptusest? Ja Mooses ütles: Kuussada tuhat jalaväelast on see rahvas, kelle hulgas ma olen, ja sina ütlesid: Annan neile liha süüa, ja nad söövad terve kuu. Kas lambad ja härjad tapetakse neile ning see neile piisab? Või kas kõik mere kalad kogutakse neile ning see neile piisab? Ja Issand ütles Moosesele: Kas Issanda käsi ei piisa? Nüüd sa saad teada, kas minu sõna tabab sind või mitte.

Ja Mooses läks välja ja rääkis rahvale Issanda sõnad, ja kogus kokku seitsekümmend meest rahva vanematest, ja püstitas nad telgi ümber. Ja Issand tuli alla pilves ja rääkis temaga, ja võttis ära vaimust, mis oli tema peal, ning pani selle seitsmekümne vanema mehe peale; kui aga vaim laskus nende peale, siis nad prohvetisid ega lisanud enam. Ja kaks meest jäid laagrisse, ühe nimi oli Eldad ja teise nimi oli Medad, ning nende peale laskus vaim, ja nemad olid registreeritud, kuid nad ei tulnud telgi juurde, vaid prohveteerisid laagris. Ja noormees jooksis juurde, teatas Moosesele ja ütles: Eldad ja Medad prohveteerivad laagris. Ja vastates ütles Joosua, Nuuni poeg, kes seisis Moosese kõrval, valitu: Isand Mooses, peata neid. Ja Mooses ütles temale: Kas sa oled minu pärast kadedaks? Ja kes annaks, et kõik

Issanda rahvas oleksid prohvetid, kui Issand annab oma vaimu nende peale? Ja Mooses läks ise laagrisse ja Iisraeli vanemad.

Ja vaim läks välja Issanda juurest ja tõi üle vutte merelt ning heitis need laagri peale, päevateekonna kaugusele siitpoolt ja päevateekonna kaugusele teistpoolt, laagri ümber, umbes kaks küünart maapinnast. Ja rahvas tõusis ning kogus viirikaid terve päeva, terve öö ja terve järgmise päeva; kes vähe kogus, see kogus kümme koorust, ja nad kuivatasid neid endale laagri ümber. Liha oli veel nende hammaste vahel enne kadumist, ja Issand vihastas rahva peale ning Issand lõi rahvast väga suure löögi. Ja selle koha nimeks kutsuti Iha Hauad, sest seal maeti rahvas, kes oli ihanud. Ihade haudadest lahkus rahvas Aserotisse ja rahvas jäi Aserotisse.

12

Ja Mirjam ja Aaron rääkisid Moosese vastu etiooplannast naise pärast, kelle Mooses oli võtnud, sest ta oli võtnud etiooplannast naise. Ja nad ütlesid: Kas Issand on rääkinud ainult Moosesega? Eks ta ole rääkinud ka meiega? Ja Issand kuulis seda. Ja mees Mooses oli väga alandlik enam kui kõik inimesed, kes olid maa peal. Ja Issand ütles kohe Moosesele, Aaronile ja Mirjamile: Tulge teie kolm välja tunnistuse telki. Ja need kolm läksid välja tunnistuse telki, ja Issand tuli alla pilvesambas, ja seisis tunnistuse telgi ukse juures, ja Aaron ja Mirjam kutsuti, ja mõlemad läksid välja. Ja ta ütles neile: Kuulge minu sõnu, kui

teie prohvet saab Issandale, siis saan ma temale tuntuks nägemuses ja räägin temaga unes. Mitte nii mu teenija Mooses – ta on ustav kogu mu majas. Suu vastu suud räägin ma temaga, kujus, ja mitte mõistatuste kaudu, ja ta nägi Issanda au, ja miks te ei kartnud rääkida vastu minu teenri Moosese vastu? Ja Issanda viha tuli nende peale, ja ta läks ära. Ja pilv lahkus telgist, ja vaata, Mirjam oli pidalitõbine nagu lumi, ja Aaron vaatas Mirjami peale, ja vaata, ta oli pidalitõbine. Ja Aaron ütles Moosesele: Palun, isand, ära pane meile pattu, sest me tegime teadmatusest seda, milles me pattu tegime. Ärgu saagu nagu surm, nagu abort, mis tuleb välja ema emakast ja sööb ära poole tema lihast. Ja Mooses hüüdis Issanda poole, öeldes: Jumal, ma palun sind, tervenda teda! Ja Issand ütles Moosesele: kui tema isa oleks talle näkku sylitanud, kas ta ei oleks seitse päeva häbis? Olgu ta seitse päeva laagrist välja eraldatud ja pärast seda ta siseneb.

Ja Mirjam eraldati laagrист seitsmeks päevaks, ja rahvas ei lahkunud enne, kui Mirjam oli puhastatud.

Ja pärast neid sündmusi lahkus rahvas Aserothist ja laagritasid Parani kõrbes.

13

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes: Saada endale mehed. Ja lase nad välja nuhkima kaananlaste maad, mida mina annan Iisraeli

poegadele valduseks, üks mees iga hõimu kohta, nende isade sugukondade järgi saadad sa nad, kõik juht nende hulgast.

Ja Mooses saatis nad välja Parani kõrbest Issanda häält mööda, kõik need mehed olid Iisraeli poegade juhid. Ja need on nende nimed Ruubeni hõimust: Saamuel, Sakkuri poeg. Siimeoni hõimust Saafat, Suuri poeg. Juuda hõimust Kaaleb, Jefunne poeg. Issaakari hõimust Igal, Joosepi poeg. Efraimi hõimust Hoosea, Nuni poeg. Benjamini hõimust Palti, Rafu poeg. Sebuloni hõimust Goudiel, Soudi poeg. Joosepi hõimust, Manasse poegadest, Gaddi, Susi poeg. Daani hõimust Ammiel, Gemalli poeg. Asheri hõimust Sathour, Michaeli poeg. Neftali hõimust Nabi, Sabi poeg. Gaadi hõimust Gudiel, Maki poeg. Need on nende meeste nimed, kelle Mooses läkitas maad luurama, ja Mooses nimetas Hoosea, Nuni poja, Joosuaks.

Ja Mooses saatis neid luurama Kaanani maad, ja ütles neile: Minge üles läbi selle kõrbe, ja te lähete üles mäele, Ja te näete, milline maa on, ja rahvas, kes elab seal, kas ta on tugev või nõrk, kas neid on vähe või palju. Ja milline on maa, milles need elavad, kas see on hea või halb, ja millised on linnad, milles need elavad, kas kindlustatud või kindlustamata. Ja milline on maa, kas viljakas või kurnatud, kas on seal puid või mitte, ja vastu pidanud võtate te maa viljadest. Ja need päevad olid kevadpäevad, viinamarjade eeljooksjad.

Ja üles minnes nuhkisid nad välja maa alates Sini kõrbest kuni Rehobini, sisenedes Hamatisse. Ja nad läksid üles läbi kõrbe ja

läksid kuni Hebronini, ja seal olid Ahiman ja Sheshai ja Talmai, Anaki põlvkonnad, ja Hebron oli ehitatud seitse aastat enne Tanist Egiptuses. Ja nad tulid viinamarjakobarate oruni ning luurasid seda välja, ja nad lõikasid sealt oksa koos ühe viinamarjakobara, ja kandsid seda kandekangidel, samuti graanaatõunu ja viike. Ja nad nimetasid selle koha Viinamarjakobara orgiks selle viinamarjakobara pärast, mille Iisraeli pojad sealt maha lõikasid. Ja nad pöördusid sealt tagasi, olles uurinud maad nelikümmend päeva.

Ja olles läinud, tulid nad Moosese ja Aaroni ning kogu Iisraeli poegade koguduse juurde Paarani kõrbes Kaadeshis, ja nad vastasid neile sõnaga ja kogu kogudusele, ning näitasid maa vilja. Ja nad jutustasid temale ja ütlesid: Tulime maale, kuhu sa meid saatsid, maale, kus voolab piim ja mesi, ja see on selle vili. Aga rahvas, kes seal elab, on julge, ja linnad on kindlustatud, müüridega ümbritsetud ja väga suured, ja Enaki põlvkonna oleme seal näinud. Ja Amalek elab lõunapoolses maal, ja hetiit, ja hiivlane, ja jebusiit, ja amoriit elavad mäestikus, ja kaananlane elab mere ääres ja Jordani jõe ääres. Ja Kaaleb vaigistas rahva Moosese juures ja ütles temale: Mitte nii, vaid läheme üles ja pärime selle, sest me suudame nende vastu. Ja inimesed, kes olid temaga koos üles läinud, ütlesid: Me ei lähe üles, sest me ei suuda minna üles selle rahva vastu, sest nad on meist tugevamad. Ja nad tõid Iisraeli poegadele hämmastust maa kohta, mida nad olid välja nuhelnud, öeldes: Maa, mida me läbisime seda välja nuhelda, on maa, mis neelab oma elanikud, ja kõik rahvas, keda me seal nägime, olid suure kasvuga mehed.

Ja seal nägime me hiiglasi, ja me olime nende ees nagu rohutirtsud, aga nii me ka olime nende ees.

14

Ja kogu kogudus tõstis häält, ja rahvas nuttis terve selle öö. Ja kõik Iisraeli pojad nurisesid Moosese ja Aaroni peale, ja kogu kogudus ütles neile, Oleksime me surnud Egiptuse maal või selles kõrbes, kui me oleksime surnud, ja miks Issand toob meid sellele maale langema sõjas? Meie naised ja lapsed saavad rüüstamiseks. Nüüd on seega parem pöörduda Egiptusesse. Ja nad ütlesid üksteisele: Andkem endale juht ja pöördugem tagasi Egiptusesse. Ja Mooses ja Aaron langesid näoli maha kogu Iisraeli poegade koguduse ees.

Joosua, Nuuna poeg, ja Kaaleb, Jefunne poeg, kes olid maa välja nuhelnud, rebisid lõhki oma riided. Ja nad ütlesid kogu Iisraeli poegade kogudusele, öeldes: maa, mida me uurisime, on väga-väga hea. Kui Issand meid valib, toob ta meid sellesse maale ja annab selle meile, maa, mis voolab piima ja mett. Aga ärge saage Issanda vastu mässajateks, teie aga ärge kartke maa rahvast, sest nad on toidaks teile, nende aeg on möödas, aga Issand on meiega, ärge kartke neid.

Ja kogu kogudus ütles neid kividega kivitada, ja Issanda au ilmus pilves tunnistuse telgi kohal kõigile Iisraeli poegadele. Ja Issand ütles Moosesele: Kui kaua see rahvas mind ärritab? Ja kui kaua

nad ei usu minusse vaatamata kõigile märkidele, mida ma nende seas tegin? Mina löön neid surmaga ja hävitan neid, ning teen sind ja su isa koja suureks rahvaks, palju suuremaks kui see. Ja Mooses ütles Issanda poole, ja Egiptus kuuleb, et sa tõid oma tugevusega selle rahva välja nende seast. Aga ka kõik, kes elavad sellel maal, on kuulnud, et sina oled Issand selle rahva seas, kes silmast silma nähtud oled, Issand, ja sinu pilv seisab nende kohal, ja pilvesambas sina lähed nende ees päeval ja tulesambas öösel. Ja sa hävitad selle rahva nagu ühe inimese, ja need rahvad, kes on kuulnud sinu nime, ütlevad: Kuna Issand ei suutnud seda rahvast viia maale, mille ta neile vandus, lõi ta nad maha kõrbes. Ja nüüd olgu ülendatud sinu tugevus, Issand, nii nagu sa ütlesid: Issand on kannatlik ja külluslik halastuses ja tõeline, eemaldades seadusetused ja ülekohtu ja patud, kuid puhastamisega ei puhasta süüdlast, andes isade patud edasi lastele kuni kolmanda ja neljanda põlvkonnani. Anna andeks selle rahva patt vastavalt oma suurele halastusele, nagu armuline said neile alates Egiptusest kuni nüüdseni.

Ja Issand ütles Moosesele: Ma olen neile armuline vastavalt sinu sõnale. Aga mina elan ja mu nimi elab, ja Issanda au täidab kogu maa. Sest kõik mehed, kes nägid minu au ja märke, mida ma tegin Egiptuses ja kõrbes, ja kes katsusid mind seda kümnest korda, ja ei kuulanud minu häält, Tõesti, nad ei näe maad, mille ma vannutasin nende isadele, vaid ainult nende lapsed, kes on siin minuga, need, kes ei tea head ega kurja, iga noorem kogenematu - neile ma annan maa, kuid kõik, kes mind ärritasid, ei näe seda. Aga minu sulane Kaaleb, sest teine vaim

oli temas ja ta järgnes minule, toon tema sisse maale, kuhu ta seal sisenes, ja tema seeme pärib seda. Aga Amalek ja kanaanlane elavad orus. Homme pöörduge tagasi ja lahkuge kõrbe, Punase mere teed.

Ja Issand ütles Moosesele ja Aaronile: Kui kaua see kuri kogudus? Iisraeli poegade nurisemist, mida nad nurisevad minu ees teie kohta, olen ma kuulnud. Ütlesin neile: Nii tõesti kui mina elan, ütleb Issand, nii nagu te olete rääkinud minu kõrvadesse, nii ma teen teile. Selles kõrbes langevad teie surnukehad, kogu teie loendus, kõik teie loendatud alates kahekümneaastasest ja vanemad, kes nurisesid minu vastu. Kui teie sisenete maale, mille peale ma sirutasin oma käe, et lasta teil seal elada, siis ainult Kaaleb, Jefunne poeg, ja Joosua, Nuuni poeg. Ja lapsed, kellest te ütlesite, et nad saavad rüüstatud, ma toon nad sellele maale, ja nad pärivad maa, millest te pöördusite ära. Ja teie jäsemed langevad selles kõrbes. Aga teie pojad rändavad kõrbes nelikümmend aastat ja kannavad teie hooramise tagajärgi, kuni teie kehad on kõrbes hävitatud. Vastavalt päevade arvule, mitu te maad välja luurate, nelikümmend päeva, päev aasta kohta, kannate te oma patte nelikümmend aastat ja tunnete minu viha raevu. Mina Issand olen rääkinud, tõesti nii ma teen sellele kurjale kogudusele, kes on kogunenud minu vastu: selles kõrbes nad hävivad ja seal nad surevad.

Ja inimesed, keda Mooses läkitas maad välja nuhkima, ja kes olles saabunud, nurisesid selle kohta kogudusele, tuues välja

kurji sõnu maa kohta Ja surid need inimesed, kes olid rääkinud kurja maa vastu, katku läbi Issanda ees. Ja Joosua, Nuni poeg, ja Kaaleb, Jefunne poeg, jäid elama neist meestest, kes olid läinud maad välja nuhkima. Ja Mooses rääkis need sõnad kõigile Iisraeli poegadele, ja rahvas leinas väga.

Ja varakult hommikul tõusnud läksid nad üles mäe tippu, öeldes: Vaata, meie läheme üles sellesse kohta, millest Issand rääkis, sest me oleme pattu teinud. Ja Mooses ütles: Miks te rikute Issanda sõna? See ei lähe teil edukalt. Ärge minge üles, sest Issand ei ole teiega, ja te langete oma vaenlaste ees. Sest amaleklane ja kanaanlane on seal teie ees, ja te langete mõõga läbi, kuna te pöördusite ära, olles sõnakuulmatud Issandale, ja Issand ei ole teiega. Ja läbi sundides läksid nad üles mäe tippu, aga Issanda lepingu laegas ja Mooses ei liigutatud laagrist. Ja Amalek ja kanaanlane, kes elas sellel mäel, tulid alla ning pöörasid nad tagasi ja lõid neid kuni Hormani, ja pöördusid tagasi laagrisse.

15

Ja Issand ütles Moosesele: räägi Iisraeli poegadele, Ja sa ütled neile: kui te sisenete oma elamismaa sisse, mille mina annan teile, Ja sina teed põletusohvreid Issandale, tervpõletusohvri või ohvri, et suurendada tõotust, või vabatahtlikult, või oma pidudel, et teha meeldiva lõhna Issandale, kas veistest või lammaste seast. Ja see, kes toob oma anni Issandale, toob

ohverduseks kümnendiku eefat peent jahu, mis on segatud neljandiku hiniga õli. Ja veini joogiohvriks neljandik hiini te teete põletusohvri või ohverduse jaoks, ühe talle kohta te teete nii palju, lõhnaohver meeldiva lõhnaga Issandale. Ja jäärile, kui te valmitate teda põletusohvriks või ohvriks, tee ohver peenest jahust kaks kümnendikku, segatud õliga, kolmandik hiini. Ja veini joogiohvriks kolmandiku hiinist tooge meeldiva lõhnana Issandale.

Kui aga te valmistatte veistest põletusohvri või ohvri, et täita tõotust, või tänuohvri Issandale, ja ta toob vasika juurde ohvriks kolm kümnendikku peenjahuks, mis on segatud õliga, pool hiini Ja veini joogiohvriks pool hiini, ohver hea lõhnaga Issandale.

Nõnda sa teed ühele vasikale või ühele jäärele või ühele tallele lambadest või kitsedest Vastavalt arvule, mitu te teete, nii te teete igaühele, vastavalt nende arvule.

Iga põliselanik teeb nii, et tuua selliseid ohvriandeid meeldiva lõhna Issandale. Kui aga võõras tuleb teie juurde teie maal või kes iganes saab teie hulka teie põlvkondades, ja teeb ohvri meeldiva lõhnaga Issandale, siis nagu teie teete, nii tehku ka kogudus Issandale.

Üks seadus saab olema teile ja võõrastele, kes elavad teie seas, igavene seadus teie põlvedele, nagu teie, nii saab ka võõras olema Issanda ees. Üks seadus ja üks õigus kehtib teile ja võõrale, kes elab teie seas.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Räägi Iisraeli poegadele ja ütle neile: kui te sisenete maale, kuhu mina teid toon, Ja kui te sööte maa leivadest, siis eraldage ohvriand Issandale, oma taina esimesed viljad. Leiba te eraldage annina, nagu anni rehealuselt, nõnda te võtate selle ära. Teie taina esmavilja ja te annate Issandale anni läbi teie põlvede.

Aga kui te eksida ja ei tee kõiki neid käske, mida Issand rääkis Moosesele, Nagu Issand teile käskis Moosese käe läbi, alates päevast, mil Issand teile käskis, ja edasi teie põlvkondadesse, Ja kui see juhtub tahtmatult koguduse silmade eest, siis teeb kogu kogudus ühe laitmatust veistest vasikat põletusohvriks meeldiva lõhnaga Issandale ning selle ohvri ja joogiohvri korralduse kohaselt, ja ühe siku kitsedest patu pärast. Ja preester lepitab kogu Iisraeli poegade koguduse eest, ja neile antakse andeks, sest see on tahtmatu, ja nad tõid oma anni ohvriandina Issandale oma patu eest Issanda ees, oma tahtmatute tegude eest. Ja andestatud saab kogu Iisraeli poegade kogudusele ja võõrale, kes elab teie juures, sest kogu rahvale tahtmatu.

Kui üks hing patustab tahtmatult, siis ta toob ühe aastase kitse patu pärast. Ja preester lepitab hinge pärast, kes on eksinud tahtmatult ja patustanud tahtmatult Issanda ees, et teda lepitada. Põliselanikule Iisraeli poegade seas ja võõrale elanikule, kes elab nende seas, kehtib üks seadus neile, kes teeb midagi tahtmatult.

Ja hing, kes teeb ülbusega, olgu ta kohalikest või võõrastest,

ärritab Jumalat - see hing hävitatud saab oma rahva seast. Sest ta põlgas Issanda sõna ja purustas tema käsud, see hing hävitatakse täielikult, tema patt on temas.

Ja Iisraeli pojad olid kõrbes ja leidsid mehe, kes kogus puid hingamispäeval. Ja need, kes leidsid teda puid kogumas hingamispäeval, tõid tema Moosese ja Aaroni juurde ning kogu Iisraeli poegade koguduse ette. Ja nad panid ta vangla, sest nad ei olnud otsustanud, mida nad peaksid temaga tegema. Ja Issand kõneles Moosesele, öeldes: surmaga surmata olgu see mees, kivitage teda kividega kogu kogudus. Ja kogu kogudus viis ta välja laagrist, ja kogu kogudus kividega loopimine ta laagrist väljas, nagu Issand Moosesele käskis.

Ja Issand ütles Moosesele, öeldes, Räägi Iisraeli poegadele ja ütle neile, et nad tehku enestele narmad oma rõivaste tiibadele põlvest põlve, ja te panete nurkade narmastele sinise lõnga. Ja need saavad olema teie tuttidel, ja te näete neid, ja te mäletate kõiki Issanda käske, ja te täidate neid, ja te ei pöördu kõrvale oma mõtete ja silmade järele, millega te hoorake, et te mäletaksite ja täidaksite kõik minu käsud. Ja te saate pühad oma Jumalale. Mina olen Issand, teie Jumal, kes teid välja viis Egiptuse maalt, et olla teie Jumal, mina olen Issand, teie Jumal.

16

Ja rääkis Kore, Isaari poeg, Kaati poeg, Leevi poeg, ja Datan ja

Abeiron, Eliabi pojad, ja Aun, Faleti poeg, Ruubeni poeg, Ja nad tõusid üles Moosese ees, ja mehed Iisraeli poegadest, viiskümmend ja kakssada, koguduse juhid, nõukogusse kutsutud ja nimetatud mehed. Nad kogunesid kokku Moosese ja Aaroni vastu ning ütlesid: Olgu teile see, et kogu kogudus on püha, kõik nad, ja nende seas on Issand, ning miks te tõusete Issanda koguduse vastu? Ja kui Mooses seda kuulis, kukkus ta näoli maha. Ja ta rääkis Koorale ja kogu tema kogudusele, öeldes: Jumal on külastanud ja tunneb neid, kes on tema omad, ja pühad, ning ta võitis nad endale, ja keda ta valis endale, need võitis ta endale. Seda tehke, võtke enestele tulerauad, Korah ja kogu tema kogudus, ja panige nende peale tuli ja panige nende peale suitsutus Issanda ees homme, ja see mees, keda Issand on valinud, see on püha; olgu see teile piisav, Leevi pojad. Ja Mooses ütles Korahile: Kuulake mind, Leevi pojad. Kas see pole teile väike asi, et Iisraeli Jumal eraldas teid Iisraeli kogudusest välja ja tõi teid enese juurde teenima Issanda telgi teenistusi ning seisma telgi ees, et neid teenida? Ja ta võitis sind üle ning kõik su vennad, Leevi pojad koos sinuga, ja te otsite veel ka preestrina teenimist? Nii sina ja kogu sinu kogudus, kes on kogutud Jumala poole - kes on Aaron, et te nurisete tema vastu?

Ja Mooses saatis kutsuma Daatanat ja Abiiront, Eliabi poegi, ja nad ütlesid: Me ei tule üles. Kas see pole väike asi, et sa tõid meid üles maale, mis voolab piima ja mett, et tappa meid kõrbes, sest sa valitsed meie üle? Kas sa oled valitseja, ja kas sina tõid meid maale, kus voolab piima ja mett, ning andsid meile pärandi põllust ja viinamägedest? Kas sa oleksid nende inimeste

silmad välja torganud? Me ei lähe üles. Ja Mooses oli väga kurb ja ütles Issanda poole: Ära pööra tähelepanu nende ohvrile. Ma ei ole võtnud midagi ihaldusväärset kelleltki nende seast ega ole teinud ülekohut kellelegi nende seast. Ja Mooses ütles Korahile: Pühitse oma kogudus ja olge valmis Issanda ees, sina ja Aaron ja nemad, homme. Ja võtke igaüks oma suitsutusanum ja panete neile suitsutust ning toote Issanda ette igaüks oma suitsutusanuma, kakssada viiskümmend suitsutusanumat, ja sina ja Aron igaüks oma suitsutusanuma.

Ja igaüks võttis oma suitsutusanuma, ja nad asetasid neile tuld ning panid neile suitsutust, ja Mooses ja Aaron seisid tunnistuse telgi uste juures. Ja Korah kogus nende vastu kogu oma koguduse tunnistuse telgi ukse juurde, ja Issanda auhiilgus ilmus kogu kogudusele. Ja Issand rääkis Moosesele ja Aaronile, öeldes: Eralduge selle koguduse keskelt välja ja ma hävitan nad korraga. Ja nad langesid näoli maha ning ütlesid: Jumal, vaimude ja kogu liha Jumal, kui üks inimene on pattu teinud, kas siis Issanda viha tuleb kogu koguduse peale? Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Räägi kogudusele, öeldes: taganege Korahi koguduse ümbrusest.

Ja Mooses tõusis üles ja läks Daatani ja Abironi poole, ja kõik Iisraeli vanemad läksid koos temaga. Ja ta kõneles kogudusele, öeldes: Eralduge nende kõvade meeste telkidest eemale ja ärge puudutage midagi, mis neile kuulub, et te ei hukkuks koos nende kõigi pattudega. Ja nad lahkusid Kore telgi ümbrusest, ja Daatan ja Abiron tulid välja ning seisid oma telkide uste juures,

ja nende naised ja nende lapsed ja nende pagas.

Ja Mooses ütles: Sellest te tunnete ära, et Issand on mind saatnud tegema kõiki neid tegusid, mitte minu enda käest. Kui need surevad kõikide inimeste surma järgi, kui nende läbivaatus toimub kõikide inimeste läbivaatuse järgi, siis ei ole Issand mind saatnud. Aga Issand näitab nägemuses, ja maa avab oma suu ning neeleb alla neid ja nende majad ja nende telgid ja kõik, mis neil on, ning nad lähevad elavalt alla surmavalla, ja te teate, et need inimesed ärritasid Issandat.

Kui aga ta lõpetas rääkimast kõiki neid sõnu, murdus maa nende all. Ja maa avanes ja neelas nad ning nende majad ja kõik inimesed, kes olid koos Korahiga, ja nende loomad. Ja nad läksid alla elusalt koos kõige oma omandiga Hadesesse, ja maa kattis nad, ning nad hukkusid koguduse keskelt. Ja kogu Iisrael, kes olid nende ümber, põgenesid nende hääle eest, sest nad ütlesid: Et maa ei neelaks meid kunagi alla. Ja tuli tuli välja Issanda juurest ja neelas alla kakskümmend viis meest, kes ohverdasid suitsutust.

17

Ja Issand ütles Moosesele, Ja Eleazarile, Aaroni pojale, preesterile: võtke üles need pronksist tulipannad põlenute keskelt välja ja see võõras tuli külvake seal, sest nad pühitsesid need patuste tulipannad oma hingede hinnaga. Ja tee need

löödud plaatideks katteks altarile, sest need ohverdati Issanda ees ja pühitseti ning said märgiks Iisraeli poegadele. Ja Eleasar, preester Aaroni poeg, võttis pronksist tulipannad, mida põletatud olid toonud, ja need lisati altari katteplaadiks. Mälestuseks Iisraeli poegadele, et mitte keegi võõras, kes ei ole Aaroni järglane, ei läheneks panema suitsutust Issanda ette ja ei läheks nii nagu Korah ja tema kogudus, nagu Issand rääkis Moosese kaudu temale.

Ja Iisraeli pojad nurisesid järgmisel päeval Moosese ja Aaroni peale, öeldes: Teie olete tapnud Issanda rahva. Ja see juhtus, kui kogudus kogunes Moosese ja Aaroni vastu, ja nad tormasid tunnistuse telgi juurde, ja pilv kattis seda, ja Issanda au ilmus. Ja Mooses ja Aaron läksid tunnistuse telgi ette. Ja Issand rääkis Moosesele ja Aaronile, öeldes: Lahkuge selle koguduse keskelt ja ma hävitan nad korraga, ja nad kukkusid näoli maha. Ja Mooses ütles Aaronile: Võta suitsutusanum ja aseta sellele tuli altarilt ning viska sellele suitsutust ja kanna see kiiresti laagri ning tee lepitus nende eest, sest Issanda palge eest on välja läinud viha, ta on hakanud rahvast hävitama. Ja Aaron võttis, nagu Mooses temale oli kõnelnud, ja jooksis koguduse juurde, ja juba oli katk rahva seas alanud, ja ta süütas viirukit ja lepitas rahva eest. Ja ta seisis surnute ja elavate vahel, ning katk lakkas. Ja surnuid oli selles nuhtluses neljateist tuhat seitsesada, lisaks neile, kes surid Korahi pärast. Ja Aaron pöördus tagasi Moosese juurde tunnistuse telgi ukse juurde, ja katk lakkas.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Räägi Iisraeli poegadega ja

võta neilt kepp, kepp iga isakoja kohta kõigilt nende juhilt, nende isakodade järgi, kaksteist keppi, ja kirjuta iga mehe nimi tema kepi peale. Ja Aaroni nime kirjuta Levi kepile, sest üks kepp on vastavalt nende vanemate koja hõimule, mille nad annavad. Ja sa asetad need tunnistuse telki, tunnistuse vastas, kus ma annan end sulle seal tunda. Ja see mees, kelle ma valin, tema kepp võrsub, ja ma eemaldan enda juurest Iisraeli poegade nurisemise, millega nemad nurisevad teie peale.

Ja Mooses rääkis Iisraeli poegadele, ja kõik nende valitsejad andsid temale kepi, igale valitsejale ühe kepi vastavalt valitsejale, vastavalt nende isade majadele, kaksteist keppi, ja Aaroni kepp oli nende keppide vahel. Ja Mooses pani kepad Issanda ette tunnistuse telki. Ja järgmisel päeval juhtus nii, et Mooses ja Aaron sisenasid tunnistuse telki, ja vaata, Aaroni kepp oli võrsunud Leevi maja jaoks ning see tõi välja võrse, õitses lilledega ja kandis pähkleid. Ja Mooses tõi kõik kepad välja Issanda palge eest kõikide Iisraeli poegade juurde, ja nad nägid, ja igaüks võttis oma kepi.

Ja Issand ütles Moosesele: Pane Aaroni kepp tunnistuste ette säilitamiseks, märgiks sõnakuulmatute poegadele, ja lakkugu nende nurin minu vastu, ega nad ei sureks. Ja Mooses ja Aaron tegid nii, nagu Issand Moosesele käskis. Ja Iisraeli pojad ütlesid Moosesele, öeldes: Vaata, me oleme hävitatud, me oleme hukkunud, me oleme hävinud. Iga, kes puudutab Issanda telki, sureb - kas me siis sureme lõpuni?

18

Ja Issand ütles Aaronile, öeldes: sina ja su pojad ja su isa maja kannate pühade patte, ja sina ja su pojad kannate oma preesterluse patte. Ja too oma vennad, Leevi hõim, oma isa rahvas, enda juurde ligi, ja olgu nad sinuga liitunud ja teenindagu sind, ning sina ja su pojad koos sinuga olgu tunnistuse telgi ees. Ja nad hoiavad su valvet ja telgi valvet. Kuid pühade nõude ja altari juurde nad ei lähe, ja ei sure ei nemad ega teie. Ja nad liituvad sinuga ja hoiavad tunnistuse telgi vahte vastavalt kõigile telgi teenistustele, ja võõras ei lähene sinu juurde. Ja te peate pidama valvet pühade asjade üle ja valvet altari üle, ja siis ei tule viha Iisraeli poegade peale. Ja mina olen võtnud teie vennad leviidid Iisraeli poegade hulgast kingitusena, antuna Issandale, teenima tunnistuse telgi teenistusi. Ja sina ja sinu pojad koos sinuga peate pidama oma preesterlust kõigis altari asjades ja selles, mis on eesriide seespool, ja te teenite oma preesterluse teenistusi kingitusena, ja võõras, kes läheneb, sureb.

Ja Issand rääkis Aaroniga, ja vaata, mina olen andnud teile esiviljadest säilitamise kõigist, mis on mulle pühitsetud Iisraeli poegade juurest, sinule olen andnud need auhinnaks ning sinu poegadele koos sinuga igavese seadusena. Ja see olgu teile pühitsetud pühade annetest: kõigist nende andidest ja kõigist nende ohvritest ja kõigist nende üleastumisohvritest ja kõigist nende pattudest, mida nad annavad tagasi mulle kõigist

pühadest asjadest – see kuulub sinule ja sinu poegadele. Pühade pühamus te sööte neid, iga meessoost sööb neid, sina ja sinu pojad, pühad need on sinule.

Ja see saab olema teile nende annete esmavilju kõigist Iisraeli poegade pakkumistest. Sinule olen ma andnud need ja sinu poegadele ning sinu tütardele koos sinuga, igavene seadus. Iga puhas su majas sööb neid.

Kõik õli esmaannid ja kõik veini esmaannid, nende teravilja esmaannid, mida iganes nad Issandale annavad, need olen andnud sinule. Kõik esimesed viljad, mis on nende maal, mida nad toovad Issandale, kuuluvad sinule; iga puhas inimene sinu majas võib neid süüa.

Kõik pühendatu Iisraeli poegade seas kuulub sinule. Ja iga üsk, mis avab kogu liha seast, nii palju kui nad Issandale pakuvad, alates inimesest kuni loomani, kuulub sinule, aga esmasündinud inimestest lunastatakse lunastusrahaga, ja ebapuhaste loomade esmasündinud pead sa lunastama. Ja tema lunastus alates kuu vanusest: hinnang on viis seeklat vastavalt pühale seeklile, mis on kakskümmend obolit. Välja arvatud esmasündinud vasikaid ja esmasündinud lambaid ja esmasündinud kitsesid ei tohi sa lunastada, need on pühad, ja nende vere sa valad altarile, ja rasva sa ohverdad ohvriandena meeldiva lõhnana Issandale.

Ja liha kuulub sinule, nagu ka laine ohverdamise rinnaluu ja parem käsivars kuuluvad sinule. Iga annetus pühadest asjadest,

mida Iisraeli pojad eraldavad Issandale, olen andnud sinule ja sinu poegadele ja sinu tütardele koos sinuga igavese seadusena; see on igavene soolaleping Issanda ees, sinule ja sinu järeltulijatele pärast sind.

Ja Issand rääkis Aaronile: nende maal sa ei päriks ja osa ei ole sinule nende seas, sest mina olen sinu osa ja sinu pärand Iisraeli poegade keskel.

Ja Leevi poegadele, vaata, olen andnud iga kümnise Iisraelis pärusosana vastutasuks nende teenistuste eest, mida nad teenivad teenistust tunnistuse telgis. Ja Iisraeli pojad ei läheneks enam tunnistuse telgile, et võtta endale surmavat pattu. Ja leeviit ise teenindab tunnistuse telgi teenistust, ja nemad kannavad nende patud, igavene seadus nende põlvedele, ja Iisraeli poegade keskel ei päranda nad pärandust. Sest Iisraeli poegade kümnised, kui palju nad ka Issandale eraldavad annina, olen andnud leviitidele pärandiks, seepärast olen öelnud neile: Iisraeli poegade keskel nad ei päriks pärandit.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Ja leviitidele sa räägid ning ütled neile: kui te võtate Iisraeli poegade seast kümnendiku, mille ma olen andnud teile nende seast pärandiosana, siis te eraldage sellest annetus Issandale, kümnendik kümnendikust. Ja teie mahaarvamised loetakse teile nagu vili rehepeksukoha eest ja annid viinapressimaja eest. Nii te võtate neid kõrvale, ja teie kõigist Issanda annidest, kõigist teie kümnistest, mida te võtate Iisraeli poegade käest, ja te annate neist ande Issandale, preester

Aaronile. Kõigist oma andidest eraldage and Issandale, see tähendab kõigist esmaviljakutest pühitsetud osa. Ja sa ütled neile, et kui te võtate sellest esikud, siis see loetakse leviitidele nagu saak rehealuselt ja nagu saak viinapressist. Ja te peate sööma seda igas kohas, teie ja teie kodud, sest see on teile palgaks teie teenistuste eest tunnistuse telgis. Ja te ei võta selle läbi pattu endale, kui te võtate esiviljad sellest ära, ja te ei rüveta Iisraeli poegade pühade asju, et te ei sureks.

19

Ja Issand rääkis Moosesele ja Aaronile, öeldes: See on seaduse määrus, mida Issand käskis, öeldes: räägi Iisraeli poegadega ja nad võtku sinu juurde punase laitmatu mullikaga, kellel ei ole laitu ja kellele pole ikke pandud. Ja sina annad seda preester Eleasarile, ja nad viivad seda välja leerist puhasse kohta, ja nad tapavad seda tema ees. Ja Eleazar võtab selle verest ja pritsib tunnistuse telgi ette selle verest seitse korda. Ja nad põletavad seda tema ees, ja selle nahk ja liha ning selle veri koos sõnnikuga põletatakse. Ja preester võtab seedripuu ja hüsoopi ning purpurpunast, ja nad viskavad need hiehise põletamise keskele.

Ja preester peseb oma rõivad ja peseb oma keha veega, ja pärast seda siseneb ta laagrisse, ja preester on ebapuhas kuni õhtuni. Ja see, kes seda põletab, peseb oma rõivad ja peseb oma keha, ja ta on ebapuhas kuni õhtuni. Ja puhas mees kogub lehma tuhka ja

paneb selle väljaspoole laagrit puhta kohta, ja see on Iisraeli poegade kogudusele säilitamiseks, pritsimisvesi, see on puhastus. Ja see, kes kogub lehmvasika tuhka, peseb oma rõivad ja on ebapuhas kuni õhtuni, ja see on Iisraeli poegadele ja nende juures elavatele võõrastele igavene seadus.

See, kes puutub surnud inimese hinge, on roojane seitse päeva. See puhastab end kolmandal päeval ja seitsmendal päeval, ja saab puhtaks, kui aga ta ei puhasta end kolmandal päeval ja seitsmendal päeval, ei saa ta puhtaks. Igaüks, kes puudutab surnud inimese hinge, kui ta sureb, ja ei ole puhastatud, on rüvetanud Issanda telki, see hing hävitatakse Iisraelist, sest puhastusvett ei ole pritsitud tema peale, ta on ebapuhas, tema ebapuhtus on veel temas. Ja see on seadus: kui inimene sureb majas, siis kõik, kes majja siseneb, ja kõik, mis majas on, saavad ebapuhtaks seitsmeks päevaks. Ja iga avatud nõu, millel pole sidet peale seotud, on ebapuhas. Ja igaüks, kes puudutab väljal tapetud meest või surnukehha või inimese luud või hauda, on seitse päeva roojane.

Ja nad võtavad ebapuhtale puhastusohvri põletatud tuhast ja valavad selle peale elavat vett anumasse. Ja puhas mees võtab iisopi ja kastab selle vette ning piserdab maja peale ja nõude peale ja hingede peale, kui palju neid seal ka ei ole, ja selle peale, kes on puudutanud inimese luu või haavatu või surnud või haua. Ja puhas pritsib ebapuhta peale kolmandal päeval ja seitsmendal päeval, ja ta puhastatakse seitsmendal päeval, ja ta peseb oma rõivad ja peseb end veega, ja ta on ebapuhas kuni

õhtuni. Ja inimene, kes on rüvetatud ja ei ole puhastatud, see hing hävitakse koguduse keskelt, sest ta rüvetas Issanda pühad asjad, kuna puhastusvett ei pritsitud tema peale - ta on roojane. Ja see saab olema teile igaveseks seaduseks, ja see, kes pritsib puhastamise vett, peab pesema oma rõivad, ja see, kes puudutab puhastamise vett, on ebapuhas kuni õhtuni. Ja kõike, mida ebapuhas puudutab, on ebapuhas, ja hing, kes puudutab, on ebapuhas kuni õhtuni.

20

Ja Iisraeli pojad, kogu kogudus, tulid Sini kõrbesse esimesel kuul, ja rahvas jäi Kaadešisse, ja seal suri Mirjam, ja ta maeti sinna. Ja kogudusele ei olnud vett, ja nad kogunesid Moosese ja Aaroni vastu. Ja rahvas vaidles Moosese vastu, öeldes: Oleks parem, kui me oleksime surnud meie vendade hukutamise ajal Issanda ees! Ja miks te tõite Issanda koguduse sellesse kõrbesse, et tappa meid ja meie loomad? Ja miks te selle tegite? Te tõite meid välja Egiptusest, et saabuda sellesse kurja paika, paika, kus ei külvata, ei ole viigipuid, ei ole viinapuid, ei ole granaatõunapuid, ega ole vett juua.

Ja Mooses ja Aaron tulid koguduse eest tunnistuse telgi ukse juurde ja kukkusid näoli maha, ja Issanda au ilmus neile. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Võta oma kepp ja koguge kokku kogudus, sina ja su vend Aaron, ning rääkige kivi poole nende ees, ja see annab oma veed, ning te toote neile välja vee kivist, ja

te jootate kogudust ning nende loomi. Ja Mooses võttis kepi Issanda eest, nagu Issand oli käskinud. Ja Mooses ja Aaron kutsusid koguduse kokku kivi ette, ja ta ütles neile: Kuulge mind, te sõnakuulmatud, kas me ei too teile sellest kivist vett? Ja Mooses tõstis oma käe ning lõi kivi kepiga kaks korda, ja välja tuli palju vett, ning kogudus jõi ja nende loomad. Ja Issand ütles Moosesele ja Aaronile, et te ei uskunud mind pühitseda Iisraeli poegade ees, seetõttu ei too teie seda kogudust sisse maale, mille olen neile andnud. See on Vaidluse vesi, sest Iisraeli pojad teotasid Issanda ees, ja ta pühitseti nende seas.

Ja Mooses saatis saadikuid Kadesist Edomi kuninga juurde, öeldes: neid asju ütleb sinu vend Iisrael: sina tead kogu vaeva, mis meid tabas. Ja meie isad läksid alla Egiptusesse, ja me elasime Egiptuses pikka aega võõrastena, ja egiptlased kohtlesid meid ja meie isasid halvasti. Ja me hüüdsime Issanda poole, ja Issand kuulis meie häält, ja läkitanud saadiku, viis ta meid välja Egiptusest, ja nüüd oleme Kaadese linnas, sinu piiride ääres. Me läbime sinu maa, ei läbi põldude ega viinamägede, ega joo me vett sinu kaevust. Kuninglikul teel me läheme, ei kaldu me kõrvale paremale ega vasakule, kuni oleme läbinud sinu piire. Ja Edom ütles temale: Sa ei läbi minu maa, vastasel juhul tulen ma sõjaga sulle vastu. Ja Iisraeli pojad ütlevad temale: Me läheme mäe kõrvalt läbi, kui aga joome sinu veest, mina ja minu kariloomad, siis maksan sulle, aga see asi pole midagi, me läheme mäe kõrvalt läbi. Aga tema ütles: Sa ei läbi läbi minu. Ja Edom läks välja talle vastu suure rahvahulgaga ja tugeva käega. Ja Edom ei tahtnud anda Iisraelile läbi minna tema piiridest, ja

Iisrael pööras temast kõrvale. Ja nad lahkusid Kadeshist, ja Iisraeli pojad, kogu kogudus, saabusid Hori mäele.

Ja Issand ütles Moosesele ja Aaronile Hori mäel Edomi maa piiril, öeldes, Olgu Aaron lisatud oma rahva juurde, sest te ei sisene maale, mille olen andnud Iisraeli poegadele, kuna te ärritasite mind solvangute vee juures. Võta Aaron ja tema poeg Eleazar ning vii nad üles Hori mäele kogu koguduse ees, Ja võta Aaronilt maha tema riietus ja riietata Eleasar, tema poeg, ning Aaron, olles lisatud, surgu seal. Ja Mooses tegi nii, nagu Issand talle käskis, ja viis ta üles Hori mäele kogu koguduse ees. Ja ta võttis maha Aaroni rõivad ning riiettas need Eleazarile, tema pojale, ja Aaron suri mäe tipul, ning Mooses ja Eleazar tulid alla mäelt. Ja kogu kogudus nägi, et Aaron oli surnud, ja kogu Iisraeli maja nutsid Aaroni kolmkümmend päeva.

21

Ja Kaanani kuningas Arad, kes elas kõrbes, kuulis, et Iisrael tuli Athareini teed, ja ta võitles Iisraeli vastu ning võttis neist vange. Ja Iisrael palvetas palve Issandale ja ütles: Kui sa annad mulle selle rahva minu kätte, siis ma hävitan täielikult tema ja tema linnad. Ja Issand kuulis Iisraeli häält ning andis kaananlase tema kätte. Ta pühendas teda hävingule koos tema linnadega, ja nad kutsusid selle koha nimeks Needus.

Ja lahkunud Hori mäest, teel punase mere poole, ümbritsesid

nad Edomi maa, ja rahvas sai masendunud teel. Ja rahvas rääkis vastu Jumalale ja Moosese vastu, öeldes: Miks see? Sa tõid meid välja Egiptusest, et tappa meid kõrbes, sest ei ole leiba ega vett, ja meie hing tunneb vastikust selle kasutute leiva vastu. Ja Issand saatis rahva sekka surmavad maod, ja need hammustasid rahvast, ja suur osa Iisraeli poegadest suri. Ja rahvas, olles saabunud Moosese juurde, ütles: Me oleme pattu teinud, sest me rääkisime vastu Issandale ja sinule. Palveta seega Issanda poole, ja ta võtku meilt mao ära. Ja Mooses palvetas Issanda poole rahva pärast, ja Issand ütles Moosesele: tee endale madu ja pane tema märgi peale, ja kui madu hammustab inimest, siis iga hammustatu, kes näeb teda, jääb elama. Ja Mooses tegi pronksist mao ja püstitas selle märgi peale, ning juhtus, et kui madu hammustas inimest ja ta vaatas pronksist mao peale, siis ta jäi ellu.

Ja Iisraeli pojad lahkusid ja laagritasid Oobotis. Ja olles lahkunud Obothist, laagritasid nad Achalgais teispool kõrbes, mis asub Moabi ees päikesetõusu pool. Ja sealt nad lahkusid ja laagritasid Zaredi orgus. Ja sealt lahkudes nad laagritasid Arnoni teisel pool kõrbes, mis ulatub välja amorlaste piiridest, sest Arnon on Moabi piir, Moabi ja amorlase vahel. Seetõttu öeldakse raamatus: Issanda sõda süütas Zahaabi ja Arnoni ojad. Ja ta määras ojad asustama Eri, ja see on lisatud Moabi piiridele.

Ja sealt see kaev, millest Issand ütles Moosesele: Koguge rahvas kokku, ja ma annan neile vett juua. Siis laulis Iisrael seda laulu kaevu kohta: alustage temale kaev, Valitsejad kaevusid seda,

rahvaste kuningad raiusid seda välja oma kuningriigis oma valitsemise ajal. Ja kaevust Manthanaeinisse, ja Manthanaeinist Naalielisse, ja Naalielis Bamothisse, ja Bamothist Ianinisse, mis asub Moabi tasandikul, raiutud tipust, mis vaatab kõrbe poole.

Ja Mooses saatis vanemad Siihoni, amoriitide kuninga poole rahumeelsete sõnadega, öeldes, Me läbime sinu maa, läheme teed mööda, ei pöördu kõrvale ei põllule ega viinamäele, Me ei joo vett sinu kaevust, läheme mööda kuninglikku teed, kuni läbime sinu piirid. Ja Siihon ei andnud Iisraelile läbi oma piiride minna, ja Siihon kogus kokku kogu oma rahva, ja läks välja Iisraeli vastu lahingusse asuma kõrbe, ja tuli Jahasasse, ja asus Iisraeli vastu lahingusse. Ja Iisrael lõi teda mõõgaga surnuks ja võttis valdusesse tema maa Arnonist kuni Jabokini, kuni Ammoni poegadeni, sest Jazer on Ammoni poegade piir. Ja Iisrael võttis kõik need linnad ja Iisrael elas kõigis amoriitide linnades, Hesbonis ja kõigis selle piirnevates linnades. Hesbon on nimelt Sihoni, amoriitide kuninga linn, ja tema võitles varem Moabi kuningaga ning nad võtsid kogu tema maa alates Aroerist kuni Arnonini. Seetõttu ütlevad mõistatuste rääkijad: tulge Hesboni, et ehitataks ja rajataks Sihoni linn. Sest tuli läks välja Hesbonist, leek Sihoni linnast, ja neelas kuni Moabini, ja neelas alla Arnoni sambad. Häda sinule, Moab! Hukkunud on Kamoshi rahvas, nende pojad anti üle säilitamiseks ja nende tütred vangideks amorrlaste kuningale Siihonile. Ja nende seeme hävib Hesbonist kuni Daibonini, ja naised süütasid veel edasi tule Moabi vastu.

Iisrael asus aga elama kõigis amoriitide linnades. Ja Mooses saatis välja luurama Jazerit, ja nad hõivasid selle koos selle küladega ning ajasid välja seal elava amoriidi. Ja tagasi pöördunud, läksid nad üles teed Bashanisse, ja välja tuli Og, Bashani kuningas, neid vastu, ja kogu tema rahvas sõtta Edreisse. Ja Issand ütles Moosesele: Ära karda teda, sest olen andnud tema sinu kätte ja kogu tema rahva ning kogu tema maa, ja sa teed temaga nagu sa tegid Siihoniga, amoriitide kuningaga, kes elas Hesbonis. Ja nad lõid teda ja tema poegi ning kogu tema rahvast, kuni ei jäetud temast ühtegi elus jäänut, ja nad pärisid tema maa.

22

Ja Iisraeli pojad lahkusid ning laagritasid Moabi läänepoolses osas Jordani ääres Jeeriko vastas. Ja Balak, Seppori poeg, nähes kõike, mida Iisrael tegi amoriidile, Ja Moab kartis rahvast väga, sest neid oli palju, ja Moab tundis vastikust Iisraeli poegade ees. Ja Moab ütles Midiani vanemate nõukogule: Nüüd lakkub see kogudus kõik meie ümber üles, nagu vasikas lakkub rohelised asjad tasandikult. Ja Balak, Zippori poeg, oli sel ajal Moabi kuningas. Ja ta saatis saadikuid Bileami, Beori poja juurde Petoorisse, mis asub jõe ääres tema rahva poegade maal, et kutsuda teda, öeldes: Vaata, rahvas on tulnud välja Egiptusest, ja vaata, see on katnud maa pinna, ja see istub minu lähedal. Ja nüüd tule siia needma mulle seda rahvast, sest see on tugev või meie, kas suudame neid lüüa, ja ma ajasin nad välja maalt, sest

ma tean, et keda sina õnnistad, need on õnnistatud, ja keda sina needaksid, need on neetud. Moabi vanemate kogu ja Midiani vanemate kogu läksid ennustused käes, tulid Bileami juurde ja ütlesid talle Baalaki sõnad. Ja ta ütles neile: Jääge siia ööks, ja ma vastan teile asju, mida Issand mulle kõneleb, ja Moabi valitsejad jäid Bileami juurde.

Ja Jumal tuli Bileami juurde ja ütles temale: Mis need inimesed sinu juures on? Ja Bileam ütles Jumalale: Balak, Sippori poeg, Moabi kuningas, saatis nad minu juurde, öeldes, Vaata, rahvas on tulnud välja Egiptusest ja on katnud maa pinna, ning see istub minu lähedal, ja nüüd tule ning needa teda minu jaoks, kui ma siis suudan lüüa teda ja ajada teda välja maalt. Ja Jumal ütles Bileamile: sa ei lähe nendega kaasa ega needa seda rahvast, sest see on õnnistatud. Ja hommikul tõusnud Bileam ütles Baalaki valitsejatele: Lahkuge oma isanda juurde, Jumal ei lase mind teiega kaasa minna. Ja Moabi valitsejad tõusid, tulid Balaki juurde ja ütlesid: Bileam ei taha meiega minna.

Ja Balak lisas veel saata rohkem valitsejaid ja austatumaid kui need. Ja nad tulid Bileami juurde ja ütlesid talle: Nõnda ütleb Balak, Sippori poeg: palun sind, ära kõhkle tulla minu juurde. Ma austan sind suuresti ja kõik, mida sa ütled, teen ma sinule, ning tule needma minule seda rahvast. Ja Bileam vastas ja ütles Baalaki valitsejatele: Kui Baalak annab mulle tema maja täis hõbedat ja kulda, ei suuda ma ületada Issanda Jumala sõna ega teha midagi väikest või suurt omal äranägemisel. Ja nüüd jääge siia ka teie selleks ööks, ja ma saan teada, mida Issand veel

mulle rääkida lisab. Ja Jumal tuli Bileami poole öösel ja ütles temale: kui need mehed on tulnud sind kutsuma, siis tõuse ja järgne neile, aga seda sõna, mida ma sulle räägin, seda sa teed.

Ja Bileam tõusis hommikul, sadulas oma eesli ja läks koos Moabi valitsejatega. Ja Jumal oli vihastatud vihas, sest tema läks, ja Jumala saadik tõusis üles teda vastu seisma, ja tema oli ratsutanud oma eeslil, ja tema kaks teenrit olid temaga. Eesel, nähes Jumala saadikut teel seismas ja mõõka tema käes tõmmatuna, kaldus teelt kõrvale ja läks tasandikule, ning ta lõi eeslit oma kepiga, et juhtida teda tagasi teele.

Ja Jumala ingel seisis viinamäe vagudes, tara ühel küljel ja tara teisel küljel. Ja kui eesel nägi Jumala saadikut, pressas ta ennast vastu seina ja Bileami jalg purustus vastu seina, ning ta jätkas veel teda löömist.

Ja Jumala saadik läks edasi ning jäi seisma kitsasse kohta, kus ei olnud võimalik kõrvale kalduda ei paremale ega vasakule. Ja nähes Jumala saadikut, istus eesel Bileami alla kokku, ja Bileam vihastus ning lõi eeslit kepiga. Ja Jumal avas eesli suu, ja see ütleb Bileamile: Mida ma olen sulle teinud, et sa lõid mind juba kolmandat korda? Ja Bileam ütles eeslile: Sa oled mind pilganud, ja kui mul oleks mõõk käes olnud, oleksin ma sind juba läbistanud. Ja eesli ütleb Balaamile: Eks ma ole sinu eesli, keda sa oled ratsutanud alates oma noorusest kuni tänase päevani? Kas ma olen kunagi sind eirates nii kohanud? Aga ta ütles: Ei. Aga Jumal paljas Bileami silmad, ja ta näeb Issanda saadikut, kes

seisab vastu teel, ja mõõka tõmmatuna tema käes, ja kummardanud kummardas ta oma näole maha. Ja Jumala ingel ütles temale: Miks sa lõid oma eeslit juba kolmandat korda? Vaata, mina tulin välja sind takistama, sest sinu tee ei ole korrektne minu ees, ja eesel, nähes mind, pööras minust kõrvale juba kolmandat korda. Ja kui ta poleks kõrvale kaldunud, siis oleksin nüüd sind küll tapnud, aga tema oleksin säästnud. Ja Bileam ütles Issanda inglile: Ma olen pattu teinud, sest ma ei teadnud, et sina seisid mulle teel vastu, ja nüüd, kui see sulle ei sobi, pöördun ma tagasi. Ja Jumala ingel ütles Bileamile: Mine kaasa nende meestega, kuid ainult seda sõna, mida ma sulle ütlen, pead sa hoidma rääkida. Ja Bileam läks kaasa Baalaki vürstidega.

Ja kui Balak oli kuulnud, et Balaam on tulnud, läks ta talle vastu Moabi linna, mis asub Arnoni piiridel, mis on piiride ääreosas. Ja Balak ütles Bileamile: Kas ma ei saatnud su poole sind kutsuma? Miks sa ei tulnud minu poole? Kas ma tõesti ei suuda sind austada? Ja Bileam ütles Baalakile: Vaata, ma olen nüüd sinu juurde tulnud. Kas ma olen võimeline midagi rääkima? Sõna, mille Jumal minu suhu paneb, seda ma räägin. Ja Bileam läks koos Balaakiga, ja nad tulid äärealades asuvatesse linnadesse. Ja Balak ohverdas lambaid ja vasikaid ning saatis need Bileamile ja valitsejatele, kes olid temaga. Ja juhtus hommikul, et Balak võttis Bileami ja viis ta üles Baali sambale ning näitas talle sealt osa rahvast.

23

Ja Bileam ütles Balakile: Ehita mulle siia seitse altarit ja valmista mulle siia seitse vasikat ning seitse jäära. Ja Balak tegi nii, nagu Bileam oli talle öelnud, ja ohverdas vasikat ja jäärt altaril. Ja Bileam ütles Baalakile: Seisa oma ohvrite juures, ja ma lähen, kas Jumal ilmub minule kohtumises, ja sõna, mille ta mulle näitab, kuulutan ma sulle, ja Baalak seisis oma ohvrite juures. Ja Bileam läks Jumalat küsima ja läks otse, ja Jumal ilmus Bileamile, ja Bileam ütles temale: Seitse altarit olen ma valmistanud ja olen üles toonud vasikat ja oinast igale altarile. Ja Jumal pani sõna Bileami suhu, ja ütles, Baalaki poole pöördunud: Nõnda sa räägid. Ja ta pöördus tema poole, aga tema seisis oma põletusohvrite juures ja kõik Moabi valitsejad olid temaga, ja Jumala vaim tuli tema peale. Ja võttes üles oma tähendamissõna, ütles ta: Mesopotaamiast saatis mind kutsuma Baalak, Moabi kuningas, idamägedest, öeldes: Tule ja needma minu jaoks Jaakobi ning tule ja needma minu jaoks Iisraeli. Kuidas ma peaksin neetuma seda, keda Issand ei neetu? Või kuidas ma peaksin neetuma seda, keda Jumal ei neetu? Sest mägede tipust näen ma teda ja künkaid sealt vaatlen ma teda. Vaata, see rahvas elab üksi ega arvestata teda rahvaste hulgas. Kes on täiuslikuks teinud Jaakobi seemne, ja kes loendab Iisraeli hõimud? Surgu minu hing õigete hingede seas, ja saagu minu seeme nagu nende seeme.

Ja Balak ütles Bileamile: Mis sa oled mulle teinud? Ma kutsusin

sind oma vaenlasi neetma, ja vaata, sa oled õnnistanud õnnistust. Ja Bileam ütles Baalakile: Eks ma pea hoidma rääkimast seda, mida Jumal paneb minu suhu? Ja Balak ütles temale: Tule veel minuga teise paika, kust sa teda sealt ei näe, vaid näed ainult osa temast, kuid kõiki sa ei tohi näha, ja needa teda mulle sealt.

Ja ta võttis tema välja vaatlatorni juurde raiutud mäe tippu ning ehitas sinna seitse altarit ja ohverdas altaril vasika ja jäära. Ja Balaam ütles Balakile: Seisa oma ohvrite juures, mina aga lähen Jumalat küsima. Ja Jumal kohtas Bileami ja pani sõna tema suhu ning ütles: Pöördu tagasi Baalaki juurde ja kõnele neid sõnu. Ja ta pöördus tema poole, aga tema seisis oma põletusohvri juures, ja kõik Moabi valitsejad olid temaga, ja Balak ütles talle: Mis Issand kõneles? Ja võttes üles oma tähendamissõna, ütles ta: Tõuse üles, Balak, ja kuule, pane kõrv tähele, tunnistaja, Seppori poeg! Jumal ei ole nagu inimene, et valetada, ega nagu inimese poeg, et teda ähvardataks. Kas tema on öelnud ja ei tee seda? Kas ta kõneleb ja ei püsi selle juures? Vaata, olen võtnud õnnistada, ma õnnistan ega pööra seda tagasi. Jaakobis ei ole vaeva ega Iisraelis nähta valu, Issand tema Jumal on temaga, valitsejate auhiilgus on tema sees. Jumal, kes viis ta välja Egiptusest, on talle nagu ükssarviku au. Sest ei ole ennustamist Jaakobi seas ega ennustamist Iisraeli seas; õigel ajal öeldakse Jaakobile ja Iisraelile, mida Jumal täide viib. Vaata, rahvas tõuseb üles nagu kutsik ja uhkeldab nagu lõvi, ta ei maga, kuni ta sööb saaki ja joob haavatute verd.

Ja Balak ütles Bileamile: Ei needustega needu teda minu jaoks ega õnnistades õnnista teda. Ja vastates ütles Bileam Baalakile: Kas ma ei rääkinud sinule, öeldes, et sõna, mida Jumal räägib, seda ma teen? Ja Balak ütles Bileamile: Tule, ma võtan sind teise paika, kui see meeldib Jumalale, ja needa teda mulle sealt. Ja Balak võttis Bileami Peori tipule, mis ulatub kõrbesse. Ja Bileam ütles Baalakile: Ehita mulle siia seitse altarit ja valmista mulle siia seitse vasikat ja seitse jäärat. Ja Balak tegi nii, nagu Bileam temale ütles, ja ohverdas vasikat ja jäärat altaril.

24

Ja kui Bileam nägi, et Issanda ees on hea õnnistada Iisraeli, ei läinud ta nagu tavaliselt ennetega kohtuma, vaid pööras oma näo kõrbe poole. Ja Bileam tõstis üles oma silmad, nägi Iisraeli laagerdunud hõimude kaupa, ja temale tuli Jumala vaim. Ja olles võtnud oma tähendamissõna, ütles ta: Ütleb Bileam, Beori poeg, ütleb mees, kes tõesti näeb, Ta ütleb, kuuldes tugeva sõnu, kes nägi Jumala nägemuse unes, tema silmad olid avatud. Kui head on su kodud, Jaakob, su telgid, Iisrael, Nagu varjutavad orud ja nagu aiad jõe ääres, ja nagu telgid, mida Issand püstitas, ja nagu seedrid vete juures. Välja läheb mees tema seemne hulgast ja ta valitseb paljude rahvaste üle, ja Gogi kuningriik ülendatakse, ja tema kuningriik suureneb. Jumal juhtis teda välja Egiptusest, nagu ükssarve au on temale, ta sööb oma vaenlaste rahvad ja imeb välja nende rasva üdi, ja oma nooltega tulistab ta läbi vaenlase. Maha heitunud olles puhkas ta kui lõvi ja kui lõvipoeg,

kes tõstab tema üles? Need, kes õnnistavad sind, on õnnistatud, ja need, kes needavad sind, on neetud.

Ja Balak vihastus Bileami peale ning lõi käsi kokku, ja Balak ütles Bileamile: Needma oma vaenlast olen sind kutsunud, ja vaata, õnnistades oled sa kolmandat korda õnnistanud. Nüüd seega põgene oma kohta, ütlesin, et austan sind, aga nüüd on Issand jätnud sind ilma aust. Ja Bileam ütles Baalakile: Eks ma rääkinud ka sinu saadikutele, keda sa minu juurde saatsid, öeldes: Kui Balak annaks mulle tema maja täis hõbedat ja kulda, ei suudaks ma ületada Issanda sõna, et teha head või kurja omal käel, vaid mida Jumal ütleb, seda ma ütlen. Ja nüüd vaata, ma lähen ära oma kohta. Tule, ma nõustan sulle, mida see rahvas teeb sinu rahvale päevade lõpus.

Ja võttes ette oma tähendamissõna, ütles ta,

Ütleb Bileam, Beori poeg, ütleb mees, kes tõeliselt näeb, kuuleb Jumala sõnu, teab teadmist Kõigekõrgemalt, ja näeb Jumala nägemust unes, tema silmad avatud. Ma näitan talle, aga mitte nüüd, ma õnnistan, aga see ei lähene. Tõuseb täht Jaakobist, tõuseb mees Israelist, ja ta purustab Moabi juhid ning rüüstab kõik Seeti pojad. Ja Edom saab pärandiks, ja Esau, tema vaenlane, saab pärandiks, ja Iisrael tegi tugevusega. Ja Jaakobist tõuseb keegi üles, ja ta hävitab linnas päästetud. Ja nähes Amaleki ning võttes üles oma mõistulause, ütles ta: Rahvaste algus on Amalek, ja nende seeme hävib. Ja nähes keniiti ja võttes üles tema tähendamissõna, ütles ta: Tugev on sinu eluase, ja kui

sa paned oma pesa kaljusse. Ja kui Beorile saab kavaluse pesa, võtavad Assüürlased sind vangi. Ja nähes Ogi ja võttes üles tema tähendamissõna, ütles ta: Oi, oi, kes elama jääb, kui Jumal need asjad paika paneb? Ja Kitiaanide käest tuleb välja, ja nad vaevavad Assüüriat, ja nad vaevavad heebrealasi, ja nemad ise hukkuvad ühel meelel. Ja Bileam tõusis ja läks ära, pöördudes tagasi oma paika, ja Balaak läks ära oma juurde.

25

Ja Iisrael peatus Satteinis, ja rahvas rüvetati hooreldama Moabi tütarde poole. Ja nad kutsusid neid oma ebajumalate ohverdamistele, ja rahvas sõi nende ohverdamistest ning nad kummardusid nende ebajumalate ette. Ja Iisrael oli pühendunud Baal-Peorile, ja Issand vihastus Iisraeli peale. Ja Issand ütles Moosesele: võta kõik rahva juhid ja tee nad hoiatavaks eeskujuks Issanda ees päikese käes, ja Issanda viha vihastus pöördub ära Iisraelist. Ja Mooses ütles Iisraeli hõimudele: Tapke igaüks oma lähedane, kes oli pühitsetud Baal-Peorile. Ja vaata, üks Iisraeli poegade hulgast tulnud mees tõi oma venna Midiani naise juurde Moosese ees ja kogu Iisraeli poegade koguduse ees, aga nemad nutsid tunnistuse telgi ukse juures. Ja nähes seda, tõusis Piinehas, preester Aaroni poja Eleasari poeg, üles koguduse keskelt ja võttis piigi kätte, Ta sisenes iisraellasest mehe järel ahju ja läbistas mõlemad, nii iisraellasest mehe kui ka naise läbi tema emaka, ja katk lakkas Iisraeli poegade seast. Ja surnuid katkus oli kakskümmend neli tuhat.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Phinehas, preester Aaroni poja Eleazari poeg, peatas minu viha Iisraeli poegade eest, kui ta näitas minu innukust nende seas, ja ma ei hävitanud Iisraeli poegi oma innukuses. Nii ütlesin: vaata, mina annan temale rahu lepingu. Ja temale ja tema järeltulijatele koos temaga saab olema igavese preesterluse leping, selle eest et ta oli innukas oma Jumala heaks ja lepitas ära Iisraeli pojad. Aga löödud iisraellase mehe nimi, kes löödi koos midjaaniitlannaga, oli Zambri, Salmoni poeg, Simeoni perekonna maja valitseja. Ja löödud midjaaniitlannast naise nimi oli Chasbi, Zuri tütar, Ommothi rahva valitseja Midjani perekonna kojast.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes: räägi Iisraeli poegadega, öeldes, Olge Midjanitidele vaenulikud ja lööge neid, Sest nad on teile vaenulikud pettuses, sest nad teid petavad Peori pärast ja Chasbi pärast, Midiani valitseja tütre, nende õe pärast, kes oli löödud löögipäeval Peori pärast.

26

Ja pärast nuhtlust juhtus nii, et Issand kõneles Moosesele ja preester Eleasarile, öeldes, Võta arvele kogu Iisraeli poegade kogudust alates kahekümneaastastest ja vanematest, nende isaperede majades, kõik, kes lähevad välja lahingusse Iisraelis.

Ja Mooses ja preester Eleasar rääkisid Moabi Arabothis Jordani ääres Jeeriko kohal, öeldes, alates kahekümneaastasest ja

vanemast, nii nagu Issand käskis Moosesele, ja Iisraeli pojad, kes läksid välja Egiptusest Reuben, Iisraeli esmasündinu; Reubeni pojad aga olid Enoch ja Enochi rahvas, Pallule Pallu rahvas. Asronile Asronei rahvas, Charmile Charmi rahvas. Need olid Reubeni rahvad, ja nende loendus oli nelikümmend kolm tuhat seitsesada kolmkümmend.

Ja Pallu pojad: Eliab. Ja Eliabi pojad: Namuel ja Dathan ja Abiram, need olid koguduse kutsutud, need on need, kes tõusid üles Moosese ja Aaroni vastu Korah koguduses, Issanda vastu suunatud ülestõusmises. Ja maa, avanud oma suu, neelas neid ja Korahi alla tema koguduse surma ajal, kui tuli neelas viiskümmend ja kakssada meest, ning nad said hoiatavaks märgiks. Korra pojad aga ei surnud.

Ja Simeoni pojad, Simeoni poegade rahvas: Namuelile Namueliitide rahvas, Jaminile Jaminiitide rahvas, Jachinile Jachiniitide rahvas. Zerahile rahvas on zerahiidid, Saulile rahvas on sauliidid. Need olid Simeoni suguharud nende loenduse järgi, kakskümmend kaks tuhat kakssada.

Juuda pojad aga olid Eer ja Onan, ja Eer ja Onan surid Kanaani maal. Ja Juuda pojad jaotati vastavalt nende suguharudele: Šilomile kuulus šelonlaste suguharu, Peresele kuulus pereslaste suguharu, Serahile kuulus serahlaste suguharu. Ja Pharese poegadeks said: Asronile asroniitide rahvas, Iamunile iamuniitide rahvas. Need on Juuda rahvad nende loenduse järgi: seitsekümmend kuus tuhat viissada.

Ja Issachari pojad nende hõimude järgi: Tolale Tolaidi rahvas, Phuale Puaidi rahvas, Iasoubile rahvas Iasoubi, Samramile rahvas Samrami. Need on Issahari hõimud nende loenduse järgi: kuuskümmend neli tuhat nelisada.

Sebuloni pojad nende hõimude järgi: Seredile Seredi hõim, Allonile Alloni hõim, Allelile Alleli hõim. Need on Sebuloni rahvad nende loenduse järgi, kuuskümmend tuhat viissada.

Gadi pojad vastavalt nende hõimudele: Saphonile, saphonlaste hõim; Haggile, hagilaste hõim; Shunile, shunilaste hõim, Azene rahvas Azenele, Addi rahvas Addile. Arodile rahvas Aroadi, Arielile rahvas Arieli. Need on Gaadi poegade rahvad nende loenduse järgi: nelikümmend neli tuhat viissada.

Ašeri pojad vastavalt nende sugukonnadele: Jaminile - jaminiitide sugukond, Jesoule - jesouitide sugukond, Bariale - bariaaitide sugukond. Koberile rahvas Koberi, Melchielile rahvas Melchieli. Ja Asheri tütre nimi oli Sarai. Need on Asheri rahvad nende loenduse järgi, kolmkümmend kolm tuhat nelisada.

Joosepi pojad nende klannide järgi: Manasse ja Efraim.

Manasse pojad. Machirile kuulus Machirlaste rahvas, ja Machir sünnitas Gileadi; Gileadile kuulus Gileadlaste rahvas. Ja need on Gileadi pojad: Ahiezer, ahieseritide rahvas; Cheleg, chelegitide rahvas. Esrielile rahvas Esrieli, Sihhemile rahvas Sihhemi.

Symaerile kuulus Symaeri rahvas ja Opherile kuulus Opheri rahvas. Ja Salpaadile, Opheri pojale, ei sündinud poegi, vaid ainult tütred, ja need on Salpaadi tütarde nimed: Mala, Noua, Egla, Melcha ja Thersa. Need on Manasse rahvad nende loenduse järgi: kaks ja viiskümmend tuhat ja seitsesada.

Ja need olid Efraimi pojad: Sutalale kuulus sutalanlaste rahvas, Tanahile kuulus tahanilaste rahvas. Need on Suthala pojad: Edenile kuulus Edeni rahvas. Need on Efraimi sugukonnad nende loenduse järgi, kakskümmend kaks tuhat viissada; need on Joosepi poegade sugukonnad nende sugukondade järgi.

Benjamini pojad nende hõimude järgi: Balele Bali hõim, Asubeerile Asubeeri hõim, Jahiranile Jahirani hõim.

Sophanile, Sophanese rahvas. Ja Bale poegadeks said Adar ja Noeman; Adarile kuulus Adari rahvas ja Noemanile kuulus Noemani rahvas. Need on Benjamini pojad nende sugukondade järgi, nende loenduse järgi: kolmkümmend viis tuhat viissada.

Ja Daani pojad vastavalt nende suguharudele: Šuhamile Šuhamiitide suguharu, need on Daani suguharud vastavalt nende suguharudele. Kõik Samei rahvad nende loenduse järgi: kuuskümmend neli tuhat nelisada.

Naftali pojad nende hõimude järgi: Asielile hõim Asieli, Gunile hõim Guni. Jeserile rahvas Jeseride, Sellemile rahvas Sellemide. Need on Naftali rahvad nende loenduse järgi: nelikümmend

tuhat kolmsada.

See oli Iisraeli poegade loendus: kuussada tuhat ning tuhat seitsesada kolmkümmend.

Ja Issand rääkis Moosesele, öeldes, Nendele jagatakse maa pärimiseks nimede arvu järgi. Rohkematele sa suurendad pärandust ja vähematele sa vähendad nende pärandust; igaühele antakse nende pärandi vastavalt sellele, kuidas nad loendati. Maa jagatakse loosiga nimedele vastavalt oma isade hõimudele. Loosi kaudu jagad sa nende pärandi paljude ja väheste vahel.

Ja Leevi pojad nende hõimude järgi: Geršonile Geršoni hõim, Kehathile Kehathi hõim, Merarile Merari hõim. Need on Leevi poegade sugukonnad: lobeniitide sugukond, hebroniitide sugukond, korahiitide sugukond ja muusiitide sugukond, ja Kahat sünnitas Amrami. Tema naise nimi oli aga Jokhebed, Leevi tütar, kes kandis neid Leevile Egiptuses, ja kandis Amramile Aaroni ja Moosese ning Mirjami, nende õe. Ja Aaronile sündisid Nadab ja Abihu ja Eleasar ja Itamar. Ja Nadab ja Abiud surid, kui nad ohverdasid võõrast tuld Issanda ees Siinai kõrbes. Ja nende loendusest tuli kokku kakskümmend kolm tuhat, kõik meessoost alates ühe kuu vanusest ja vanemad, sest neid ei loetud koos Iisraeli poegadega, kuna neile ei antud pärandosa Iisraeli poegade keskel.

Ja see oli Moosese ja preester Eleasari loendus, kes nad

külastasid Iisraeli poegi Moabi Arabotis, Jordani ääres Jeeriko vastas. Ja nende hulgas ei olnud ühtegi inimest neist, keda Mooses ja Aaron olid loendanud, kui nad loendasid Iisraeli poegi Siinai kõrbes. Sest Issand ütles neile, et nad surevad kõrbes, ja nende hulgast ei jäetud alles ühtegi, välja arvatud Kaaleb, Jefunne poeg, ja Joosua, Nuuni poeg.

27

Ja lähenesid Salpaadi tütred, kes oli Opheri poeg, Galaadi poeg, Machiri poeg, Manassehe rahvast, Josephi poegadest, ja need olid nende nimed: Maala ja Noua ja Egla ja Melcha ja Thersa, ja seistes Moosese ees ja preester Eleasari ees ja valitsejate ees ja kogu koguduse ees tunnistuse telgi ukse juures, ütlevad nad, Meie isa suri kõrbes, ja tema ei olnud selle koguduse keskel, mis kogunes Issanda ees Korahi koguduses, sest ta suri oma patu läbi, ja tal ei olnud poegi. Ärgu kustutagu meie isa nime tema rahva hulgast, sest tal ei ole poega. Andke meile valdus meie isa vendade keskel. Ja Mooses tõi nende kohtuasja Issanda ette.

Ja Issand kõneles Moosesega, Õigesti on Salpaadi tütred rääkinud: kingitusena annad neile pärandi valduse nende isa vendade keskel ja annad nende isa pärandi neile. Ja sa räägid Iisraeli poegadele, Öeldes: kui mees sureb ja tal ei ole poega, siis kannate tema pärandi üle tema tütrele. Kui aga tal ei ole tütart, siis andke pärand tema vennale. Kui aga tal ei ole vendasid, siis annate pärandi tema isa vennale. Kui aga tema isa vendasid ei

ole, siis andke pärandus tema lähimale sugulasele tema hõimust, et ta pärib tema vara, ja see saab Iisraeli poegadele kohtuotsuse seaduseks, nagu Issand Moosesele käskis.

Ja Issand ütles Moosesele: Mine üles mäele, mis asub Jordanist kaugemal, sellele Nabau mäele, ja vaata Kanaani maad, mida mina annan Iisraeli poegadele valduseks. Ja sa näed seda, ja sind lisatakse su rahva juurde ka sina, nagu su vend Aaron lisati Hori mäel. Sest te rikusite minu sõna Siini kõrbes, kui kogudus teile vastu astus, et mind pühitseda, kuid te ei pühitsenud mind vee juures nende ees – see on vaidluse vesi Kaadešis Siini kõrbes. Ja Mooses ütles Issanda poole, Määraku Issand, vaimude ja kogu liha Jumal, mehe selle koguduse üle. kes läheb välja nende ees ja kes tuleb sisse nende ees, ja kes viib nad välja ja kes toob nad sisse, ja Issanda kogudus ei ole nagu lambad, kellel ei ole karjast. Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes: Võta endale Joosua, Nuni poeg, mees, kellel on vaim endas, ja pane oma käed tema peale, Ja sa seadid tema üles preester Eleazari ette ja annad talle käske kogu koguduse ees ning annad käske tema kohta nende ees. Ja sina annad oma au temale, et Iisraeli pojad teda kuulekaks. Ja ta seisab preester Eleasari ees, ja nad küsivad temalt otsust ilmutuste kohta Issanda ees. Tema suu järgi nad lähevad välja ja tema suu järgi nad tulevad sisse, tema ise ja Iisraeli pojad ühel meelel, ja kogu kogudus.

Ja Mooses tegi nii, nagu Issand talle käskis, ja võttes Joosua, seadis ta tema Eleasari preestri ette ja kogu koguduse ette, Ja ta pani oma käed tema peale ja seadis ta sisse, nii nagu Issand

Moosesele käskis.

28

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Käsi Iisraeli poegadele ja ütle neile: Minu kingitused, minu annid, minu ohvriannid meeldivaks lõhnaks peate te pidama kinni, pakkudes neid mulle minu pühadel. Ja sa ütled neile: need on ohvriannid, mida te peate tooma Issandale - kaks aastast laitmutut tallekest päevas pidevaks põletusohvriks. Ühe talle sa teed hommikul ja teise talle sa teed õhtul.

Ja sa teed kümnendiku efat peenjahust ohvriks, segatud õliga, neljandikus hiinist. Pidev põletusohver, mis sai Siinai mäel meeldivaks lõhnaks Issandale. Ja tema joogiohvri, neljandik hiini ühele lambale, pühamus valad joogiohvri kangeks joogiks Issandale. Ja teise talle teed õhtul, vastavalt tema ohvrile ja tema joogiohvrile te teete seda meeldiva lõhnana Issandale. Ja hingamispäeva päeval tooge kaks aastast laitmatud talle ja kaks kümnendikku õliga segatud peenjahuks ohvriks ja joogiohvriks. Hingamispäevade põletusohver hingamispäevadel lisaks pidevale põletusohvrile ja selle joogiohvrile.

Ja uuskuudel tooge põletusohver Issandale: kaks vasikast veistest ja üks jäär, seitse aastavanust laitmutut talle. Kolm kümnendikku peenjahuks, segatud õliga, ühele vasikale, ja kaks kümnendikku peenjahuks, segatud õliga, ühele jäärele,

Kümnendik peenjahuks, õliga segatud, iga talle kohta – ohver, meeldiv lõhn, and Issandale. Nende joogiohver on pool hiini vasikale ja kolmandik hiini jäärele. Ja neljandik hiini veinist on tallele – see on põletusohver igal kuul läbi aasta kuude.

Ja üks kits kitsedest patu pärast Issandale, lisaks pidevale põletusohvrile, tehakse koos tema joogiohvriga.

Ja esimesel kuul, kuu neljateistkümnendal päeval, on paasapüha Issandale. Ja selle kuu viieteistkümnendal päeval on püha, seitse päeva peate te sööma hapnemata leiba. Ja esimene päev olgu teile kutsutud püha, te ei tohi teha mingit orjatööd. Ja te toote põletusohvreid ohvriandina Issandale: kaks vasikast veistest, üks jäär, seitse aastast talle; need peavad teile olema laitmatud. Ja nende ohver on peenjahu, mis on segatud õliga: kolm kümnendikku ühele vasikale ja kaks kümnendikku ühele jäärele. Kümnendiku kümnendiku sa teed ühele lambale, seitsmele lambadele. Ja üks kitse kitsedest patu pärast, et lepitada teie eest. Välja arvatud pidevast hommikusest põletusohvrist, mis on alalise põletusohver. Neid vastavalt nendele te teete iga päev seitsme päeva jooksul, and tuleohver meeldiva lõhnaga Issandale; pidevale poltetohvrile lisaks teed tema joogohvri. Ja seitsmes päev kutsutakse teile pühaks, ühtegi orjatööd te ei tee sellel päeval.

Ja noorte päeval, kui te toote uue ohvri Issandale nädalate ajal, olgu see teile püha kutsutud kogunemine, te ei tohi teha mingit orjatööd. Ja te toote põletusohvrid meeldiva lõhnana Issandale:

kaks vasikaveist, üks jäär, seitse aastat vana talle, laitmatud. Nende ohver on peenjahuks segatud õliga, kolm kümnendikku ühele vasikale ja kaks kümnendikku ühele jäärele. Kümnendik kümnendik ühele tallele, seitsmele tallele. ja üks kits kitsedest patu pärast, et lepitada teie eest, peale pideva põletusohvri Ja te teete nende ohvri minule, need peavad olema teile veatud, ja nende joogi-ohvrid.

29

Ja seitsmendal kuul, kuu esimesel päeval, olgu teile püha kokkukutsumine; ühtegi orjatööd ärge tehke, see olgu teile märguannete päev. Ja te teete põletusohvreid meeldiva lõhna Issandale: ühe vasika veistest, ühe jäära, seitse aastat vana talle, laitmatud. Nende ohver on peenjahu, mis on segatud õliga: kolm kümnendikku ühele vasikale ja kaks kümnendikku ühele jäärele, Kümnendik ühele lambale, kümnendik seitsmele tallele, Ja üks kitse kitsede hulgast patu pärast, et lepitada teie eest, Välja arvatud uue kuu põletusohvritest, nende ohvrid ja nende joogiohvrid, ning pidev põletusohver, nende ohvrid ja nende joogiohvrid vastavalt nende tõlgendusele meeldiva lõhnana Issandale.

Ja selle kuu kümnendal päeval peab teile olema püha kokkukutsumine, ja te peate vaevama oma hingi, ja mingit tööd te ei tohi teha. Ja te toote põletusohvrid meeldiva lõhna Issandale, ohvrid Issandale: ühe vasika veistest, ühe jäära, seitse

aastast talle – need peavad olema teile laitmatud. Nende ohver on peenjahust segatud õliga, kolm kümnendikku ühele vasikale ja kaks kümnendikku ühele jäärele, Kümnendik ühele lambale, seitsme talle. Ja üks kitse kitsedest pattude pärast, et lepitada teie eest, välja arvatud lepituse pattuohver, ja pidev põletusohver, selle toiduohver ja selle joogiohver vastavalt määrusele, meeldiva lõhna anniks Issandale.

Ja selle seitsmenda kuu viieteistkümnendal päeval olgu teile püha kogudus, ühtegi teenistustööd ärge tehke, ja tähistage seda püha Issandale seitse päeva. Ja te toote põletusohvrid ohvriandina meeldiva lõhna Issandale esimesel päeval: kolmteist vasikast veistest, kaks jäära, neljateist aastast tallekest, need peavad olema laitmatud. Nende ohvrid on peenjahu, mis on segatud õliga: kolm kümnendikku ühele vasikale kolmeteistkümnest vasikast ja kaks kümnendikku ühele jäärele kahest jäärest, Kümnendik iga talle kohta nelja-teistkümne talle hulgas. Ja üks kitse kitsedest pattude pärast, välja arvatud pidev põletusohver, nende ohvrid ja nende joogiohvrid.

Ja teisel päeval kaksteist vasikast, kaks jäära, neliteist aastast talle, laitmatud. Nende ohverdus ja nende joogiohver vasikate, jäärade ja tallede jaoks vastavalt nende arvule, vastavalt nende määrusele. ja üks kitse kitsedest patu pärast, lisaks pidevale tervele põletusohvrile, nende ohvrid ja nende joogiohvrid.

Kolmandal päeval üksteist vasikat, kaks jäärast, neliteist aastast talle, laitmatud. Nende ohver ja nende joogiohver vasikate,

jäärade ja tallede jaoks vastavalt nende arvule, vastavalt nende määrusele. Ja üks kitse kitsedest pattude pärast, välja arvatud pidev põletusohver, nende ohvrid ja nende joogiohvrid.

Neljandal päeval kümme vasikat, kaks jäärat, neliteist aastast talle veata. Nende ohvrid ja nende joogohvrid vasikate, jäärade ja tallede jaoks vastavalt nende arvule ja nende eeskirjale. Ja üks kitse kitsedest patu pärast, lisaks pidevale põletusohvrile, nende ohvrid ja nende joogiohvrid.

Viiendal päeval üheksa vasikat, kaks jäära, neljateist aastast talle, laitmatud. Nende ohvrid ja nende joogohvrid vasikate, jäärade ja tallede jaoks vastavalt nende arvule ja nende eeskirjale. Ja üks kitse kitsedest patu pärast, välja arvatud pidev põletusohver, nende ohvrid ja nende joogiohvrid.

Kuuendal päeval kaheksa vasikat, kaks jäärast, neljateist aastast talle, laitmatud. Nende ohvrid ja nende joogohvrid vasikate, jäärade ja tallede jaoks vastavalt nende arvule, vastavalt nende eeskirjale. Ja üks kitse kitsedest patu pärast, lisaks pidevale põletusohvrile, nende ohvrid ja nende joogiohvrid.

Seitsmendal päeval: seitse vasikat, kaks jäärast, neljateist aastast talle, laitmatud. Nende ohvrid ja nende joogohvrid vasikate, jäärade ja tallede jaoks vastavalt nende arvule ja nende eeskirjale. Ja üks kitse kitsedest pattude pärast, välja arvatud pidev põletusohver, nende ohvrid ja nende joogiohvrid. Ja kaheksandal päeval on teile lõpetamiskoosolek, te ei tohi teha

sellel mingit orjatööd. Ja te toote põletusohvreid meeldiva lõhna ohvritena Issandale: ühe vasika, ühe jäära ja seitse aastavanust talle, laitmatud. Nende ohvrid ja nende joogohvrid vasikale ja jäärele ja tallede arvu järgi, nende korralduse järgi. Ja üks kitse kitsedest patu pärast, lisaks pidevale põletusohvrile, nende ohvrid ja nende joogiohvrid.

Neid asju te teete Issandale teie pühadel, välja arvatud teie palved ja teie vabatahtlikud annid ja teie põletusohvrid ja teie ohvrid ja teie joogiohvrid ja teie päästmisohvrid.

30

Ja Mooses rääkis Iisraeli poegadele vastavalt kõigele, mida Issand oli Moosesele käskinud. Ja Mooses rääkis Iisraeli poegade hõimude valitsejatele, öeldes: See on sõna, mille Issand käskis. Mees, kes annab lubaduse Issandale või vannub vande või seob end siduvalt oma hinge suhtes, ei rüveta oma sõna, vaid teeb kõik, mis tema suust väljub. Kui aga naine annab lubaduse Issandale või seob end kohustusega oma isa majas oma nooruses, Ja kui tema isa kuuleb tema palveid ja tema kohustusi, mida ta määras vastavalt oma hingele, ja tema isa vaikib, siis kõik tema palved ja kõik kohustused, mida ta määras vastavalt oma hingele, jäävad talle kehtima. Kui aga tema isa keeldub, mis tahes päeval, mil ta kuuleb kõiki tema palveid ja kohustusi, mida ta määras oma hinge vastu, siis need ei kehti, ja Issand puhastab ta, sest tema isa keeldus.

Kui aga naine on läinud mehele ja tema palved on tema peal vastavalt tema huulte lausutule, mille ta sidus oma hinge vastu, Ja kui tema mees kuuleb seda ja vaikib sellel päeval, mil ta kuuleb, siis kehtivad kõik tema palved ja tema kohustused, mille ta on määranud oma hinge vastu. Kui aga tema mees keeldub sel päeval, kui ta kuuleb, siis kõik tema palved ja tema kohustused, mida ta määras oma hinge vastu, ei jää kehtima, sest mees keeldus temast, ja Issand puhastab ta.

Ja lese ning välja heidetud naise tõotus, mida iganes ta tõotab oma hinge vastu, jääb tema jaoks kehtima. Kui aga tema mehe majas on tema tõotus või määrus tema hinge vastu koos vandega, Ja kui tema mees seda kuuleb ja vaikib tema ees ega keeldu temale, siis kehtivad kõik tema palved ja kõik tema kohustused, mille ta on seadnud oma hinge vastu. Kui aga tema mees eemaldab selle päeval, kui ta kuuleb, siis kõik, mis väljub tema huultest tema palvete järgi ja tema hinge kohustuste järgi, ei jää kehtima, tema mees eemaldas selle, ja Issand puhastab ta. Kõik palve ja kõik vanne, mis on side hinge kahjustamiseks, tema mees kehtestab selle, ja tema mees eemaldab selle. Kui aga vaikides jääb vait tema päeval päevast päeva, siis seab ta kehtima kõik tema palved ja kohustused, mis on tema peale, seab ta need kehtima tema jaoks, sest ta vaikis sel päeval, mil ta kuulis. Kui aga mees eemaldab selle pärast päeva, mil ta kuulis, siis võtab ta endale oma patu. Need on seadused, mida Issand käskis Moosesele mehe ja tema naise vahel ning isa ja tütre vahel, kui tütar on nooruses oma isa kodus.

31

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Kätke kättemaksu Iisraeli poegade eest madiaanlastelt, ja viimaks lisatakse sind oma rahva juurde. Ja Mooses rääkis rahvale, öeldes: Relvastage oma meeste hulgast mehi ja seadke nad lahingusse Issanda ette Midiani vastu, et anda Issanda käest kättemaksu Midianile. Tuhat igast hõimust, tuhat igast hõimust, kõigist Iisraeli poegade hõimudest saatke võitlema. Ja nad loetlesid välja Iisraeli tuhandetest tuhat igast hõimust, kaksteist tuhat relvastatud meest lahingusse. Ja Mooses saatis neid, tuhat igast hõimust, tuhat igast hõimust koos nende väega, ja Piinehast, preester Aaroni poja Eleasari poega, ja pühad nõud, ja signaaltrompetid olid nende kätes.

Ja nad võtsid lahingurivistuse Midiani vastu, nagu Issand Moosesele käskis, ja nad tapsid kõik meessoost. Ja Midiani kuningad nad tapsid koos nende haavatutega: Evi, Rekem, Sur, Hur ja Reba, viis Midiani kuningat, ja Bileami, Beori poja, nad tapsid mõõgaga koos nende haavatutega. Ja nad rüüstasid Midiani naised ning nende pagasi, nende kariloomad, kõik nende omandid ja nende jõu. Ja kõik nende linnad nende asulates ja nende talud põletati tules. Ja nad võtsid kogu nende saagi ja kogu nende rüüstevara inimestest kuni loomadeni. Ja nad tõid Moosese ja preester Eleasari ning kõigi Iisraeli poegade juurde vangid ja röövsaagi ja saagi laagrisse Moabi Arabothi, mis asub Jordani ääres Jeeriko vastas. Ja Mooses ja preester

Eleasar ja kõik koguduse juhid läksid neile vastu väljaspool leeri. Ja Mooses vihastus jõu ülevaatajatele, tuhandepealikutele ja sadapealikutele, kes tulid tagasi sõja lahingurivistusest. Ja Mooses ütles neile: Miks te olete säästnud iga naissugu? Need olid Iisraeli poegadele Bileami sõna järgi, et pöörata eemale ja eirata Issanda sõna Peori pärast, ja katk tabas Issanda kogudust. Ja nüüd tapke iga meessoost kogu saagis ning tapke iga naine, kes on tundnud mehe voodit. Ja kõik naised saagiks, kes ei tea mehe voodit, jätke nad ellu. Ja teie laagerduge väljaspool laagrit seitse päeva. Iga tapnu ja surnut puudutanu puhastub kolmandal päeval ja seitsmendal päeval, teie ja teie vangid. Ja iga kate ja iga nahanõu, ja kõik kitsenahadest valmistatud esemed, ja iga puunõu peate te puhastama.

Ja preester Eleasar ütles väe meestele, kes tulid välja sõja lahinguliinist: See on seaduse määrus, mille Issand käskis Moosesele. Välja arvatud kulla, hõbeda, pronksi, raua, plii ja tina, Iga asi, mis läbib tule, puhastatakse, kuid puhastamisveega puhastatakse, ja kõik, mis ei läbi tuld, läbib vee. Ja peske riided seitsmendal päeval, ja te saate puhastatud, ja pärast seda sisenete laagrisse.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Võta saagi kogusumma vangistusest, alates inimesest kuni loomani, sina ja preester Eleazar ning koguduse isade valitsejad. Ja te jagate saagi sõdalaste, kes läksid lahingusse, ja kogu koguduse vahel. Ja te võtate kõrvale lõpu Issandale sõdalaste seast, kes läksid välja lahingurivisse: ühe hinge viiesajast, inimeste seast ja

kariloomade seast ja veiste seast ja lammaste seast ja eeslite seast. Ja nende poolest te võtate. Ja sa annad preester Eleazarile Issanda esmaannid. Ja Iisraeli poegade poolest võtad ühe viiekümne hulgast inimestest ja veistest ja lammaste ja eeslite ja kõigist loomadest ning annad need leviitidele, kes hoiavad valvet Issanda telgis.

Ja Mooses ja preester Eleazar tegid nii, nagu Issand oli Moosesele käskinud. Ja saagiks võetud sõjasaagi ülejäägiks, mida mehed-sõdalased said, oli lambaid kuussada seitsekümmend viis tuhat. Ja härgi oli kaks ja seitsekümmend tuhat, Ja eesleid, kuuskümmend üks tuhat, Ja inimeste hinged naiste seast, kes ei tundnud mehe voodit, kõik hinged, kaks ja kolmkümmend tuhat. Ja pool, osa neist, kes läksid sõtta, oli lambaid arvult kolmsada kolmkümmend tuhat seitse tuhat viissada. Ja Issandale sai lammastest kuussada seitsekümmend viis, Ja härgi oli kuuskümmend kolm tuhat, ja Issanda osa oli seitsekümmend kaks, Ja eesleid oli kolmkümmend tuhat viissada, ja Issandale kuuskümmend üks, Ja inimeste hingesid oli kuusteist tuhat, ja nende maksuna Issandale kolmkümmend kaks hinge.

Ja Mooses andis lõpu Issandale, Jumala ohvrianni, preester Eleasarile, nagu Issand oli Moosesele käskinud, poolest osast Iisraeli poegade, mille Mooses eraldas sõdalastest meestest Ja koguduse pooleks osaks lambaid sai kolmsada kolmkümmend tuhat seitsesada viissada. Ja veiseid oli kuuskümmend tuhat, Eeslid, kolmkümmend tuhat viissada, Ja inimeste hinged,

kuusteist tuhat. Ja Mooses võttis Iisraeli poegade poolest osast ühe viiekümne hulgast, inimestest ja loomadest, ning andis need Leviitidele, kes valvasid Issanda telgi, nii nagu Issand oli Moosesele käskinud.

Ja kõik väejõu tuhandikeülemad ja sadaülemad, kes olid määratud tuhandikeosadesse, lähenesid Moosese juurde, Ja nad ütlesid Moosesele: Sinu teenrid on võtnud kokku sõdalaste arvu meie juurest, ja nende seast ei ole puudu mitte üks. Ja me oleme toonud anni Issandale: iga mees, kes leidis kuldese eseme – käevõru ja jalarõnga ja sõrmuse ja käerõnga ja kaelakee –, et lepitada meie eest Issanda ees. Ja Mooses ja preester Eleazar võtsid neilt kogu kulla, kõik valmistatud esemed. Ja kogu kuld, mis oli annetus, mille nad andsid Issandale, oli kuusteist tuhat seitsesada viiskümmend seeklit tuhandepealikutelt ja sadapealikutelt. Ja mehed-sõdalased rüüstasid igaüks endale. Ja Mooses ja preester Eleasar võtsid kulla tuhandeülemateilt ja sadaülemateilt ning tõid selle tunnistuse telki mälestuseks Iisraeli poegadele Issanda ees.

32

Ja Ruubeni poegadel ja Gaadi poegadel oli kariloomade hulk, väga suur hulk, ja nad nägid Jaaseri maad ja Gileadi maad, ja see koht oli sobiv koht kariloomadele. Ja lähenemisele tulnud Ruubeni pojad ja Gaadi pojad ütlesid Moosesele ja preester Eleasarile ning koguduse valitsejatele, öeldes: Ataroth, Daibon,

Jazer, Nimrah, Heshbon, Elealeh, Sebama, Nebo ja Baian, Maa, mille on üle andnud Issand Iisraeli poegade ees, on karjakasvatuseks sobiv maa ja sinu teenritel on kariloomi. Ja nad ütlesid: Kui me oleme leidnud armu sinu ees, siis olgu see maa antud sinu teenritele omandiks, ja ära lase meid üle Jordani.

Ja Mooses ütles Gaadi poegadele ja Ruubeni poegadele: Teie vennad lähevad sõtta, ja teie istute siin? Ja miks te kõrvalekaldate Iisraeli poegade meeled, et nad ei ületaks maale, mille Issand neile annab? Kas teie isad ei teinud nii, kui ma saatsin nad Kaadeš-Barneast maad vaatlema? Ja nad läksid üles viinamarjakobarate orgu ja vaatlesid maad, ning pöörasid ära Iisraeli poegade südame, nii et nad ei läheks sisse maale, mille Issand oli neile andnud. Ja Issand vihastas sel päeval ning vandus, öeldes, Kas need inimesed, kes tulid üles Egiptusest, alates kahekümnest eluaastast ja vanemad, kes teavad head ja kurja, näevad seda maad, mille ma vandega lubasin Aabrahamile ja Iisakile ja Jaakobile, sest nad ei järgnenud minu järel.

Välja arvatud Kaaleb, Jefunne poeg, eraldatu, ja Joosua, Nuuni poeg, sest nad järgnesid Issandale. Ja Issand oli vihastatud vihas Iisraeli peale ja Ta hajutas neid kõrbes nelikümmend aastat, kuni kogu põlvkond oli hävitatud, need, kes tegid kurja Issanda ees. Vaata, te olete tõusnud üles oma isade asemel, patuste inimeste hävitus, et veelgi lisada Issanda raevu viha Iisraeli peale. Sest te pöördute temast ära, et veelgi jätta ta kõrbe, ja te

tegutsete seadusetult kogu selle koguduse vastu.

Ja nad lähenesid temale ja ütlesid: Me ehitame siia karjalautad oma loomadele ja linnad oma paagile. Ja meie relvastame end eelväeks enne Iisraeli poegi, kuni oleme juhatanud nad nende oma paika, ja meie pagas jääb elama kindlustatud linnadesse maa elanike pärast. Me ei pöördu tagasi oma majadesse, kuni Iisraeli pojad on jaotatud, igaüks oma pärandi juurde. Ja me ei päri enam koos nendega teiselt poolt Jordanit ja kaugemal, sest me oleme saanud oma pärandiosad teiselt poolt Jordanit idas.

Ja Mooses ütles neile: kui te teete selle sõna järgi, kui te relvastute Issanda ees sõtta, Ja iga teie relvastatud mees ületab Jordani Issanda ees, kuni tema vaenlane on hävitatud tema eest, ja maa alistatakse Issanda ees, ja pärast seda te pöördute tagasi, ja te olete süütud Issanda ees ja Iisraeli ees, ja see maa saab teile valduseks Issanda ees. Kui aga te ei tee nii, siis te patustada Issanda ees, ja te tunnete oma patu, kui teid tabavad kurjused. Ja te ehitate enestele linnad oma pagasile ja talud oma loomadele, ning te teete seda, mis tuleb välja teie suust.

Ja Ruubeni pojad ja Gaadi pojad ütlesid Moosesele öeldes: sinu teenrid teevad nii, nagu meie Issand käsib. Meie pagas, meie naised ja kõik meie kariloomad jäävad Gileadi linnadesse. Aga sinu teenrid mööduvad kõik relvastatud ja rivistatud Issanda ees sõtta, nii nagu isand ütleb.

Ja Mooses määras neile preester Eleasari ja Joosua, Nuuni poja,

ning Iisraeli hõimude perekondade ülemad. Ja Mooses ütles neile: kui Ruubeni pojad ja Gaadi pojad ületavad koos teiega Jordani, kõik relvastatud sõtta Issanda ees, ja te alistate maa enda ees, siis annate neile Gileadi maa valduseks. Kui aga nad ei ületa relvastatud koos teiega sõtta Issanda ees, siis te toote üle nende pagasi ja nende naised ja nende kariloomad enne teid Kaanani maale, ja nad pärivad koos teiega Kaanani maal. Ja Ruubeni pojad ja Gaadi pojad vastasid ütledes: kõike, mida Issand ütleb teenijatele, seda me teeme. Me ületame relvastatud Issanda ees Kaanani maale, ja te annate valduse meile Jordani teisel pool.

Ja Mooses andis neile, Gaadi poegadele ja Ruubeni poegadele ja Manasse hõimu poolele, Joosepi poegadele, Siihoni, Amori kuninga kuningriigi ja Oogi, Baasani kuninga kuningriigi, maa ja linnad koos nende piiridega, maa linnad ümberringi. Ja Gaadi pojad ehitasid Daiboni ja Ataroti ja Aroeri. ja Sophari ja Jazeri, ja nad ülendasid neid, ja Namrami ja Baitharani, kindlustatud linnad ja lammaste talud. Ja Ruubeni pojad ehitasid Hešboni ja Eleale ja Kirjataimi, ja Beelmeonit, mis olid ümbritsetud, ja Sebamad, ja nad nimetasid need vastavalt nende linnade nimedele, mida nad ehitasid. Ja Manasse poja Machiri poeg läks Gileadi, võttis selle ja hävitas seal elanud amoriidi. Ja Mooses andis Gileadi Makirile, Manasse pojale, ja ta elas seal. Ja Jair, Manasse poeg, läks ja võttis nende talud ning nimetas need Jairi taludeks. Ja Nabau läks ja võttis Kaati ning tema külad ja nimetas need Nabotiks oma nime järgi.

33

Ja need on Iisraeli poegade peatuspaigad, kui nad läksid välja Egiptuse maalt koos oma väega Moosese ja Aaroni käe all. Ja Mooses kirjutas üles nende lahkumised ja nende peatused Issanda sõna läbi, ja need on nende teekonna peatused. Nad lahkusid Ramesesest esimese kuu viieteistkümnendal päeval, paasajärgselt läksid Iisraeli pojad välja kõrge käega kõikide egiptlaste ees. Ja egiptlased maatsid kõiki oma surnuid, keda Issand oli löönud, iga esmasündinu Egiptuse maal, ja nende jumalate üle tegi Issand kätemaksu. Ja Iisraeli pojad lahkusid Ramessest ja laagritasid Sukkotis. Ja olles lahkunud Sokkotist, laagritasid nad Butanis, mis on mingi osa kõrbest. Ja nad lahkusid Buthānist ja laagritasid Eirōthi suudme ääres, mis on Beelsepphōni vastas, ja laagritasid Magdōlou vastas. Ja nad lahkusid Eirothist ning ületasid mere keskel kõrbe, ja läksid kolme päeva teed läbi kõrbe, ja laagritasid Pikrias. Ja nad lahkusid Kibedatest vetest ja tulid Elimisse, ja Elimis oli kaksteist veeallikat ja seitsekümme palmipuud, ja nad laagerdusid seal vee ääres. Ja nad lahkusid Eelimist ja laagritasid Punase mere ääres. Ja nad lahkusid punase mere küljest ja laagritasid Siini kõrbes.

Ja nad lahkusid Sini kõrbest ja laagerdusid Rephakasse. Ja nad lahkusid Raphacast ja laagritasid Ailousis. Ja nad lahkusid Ailusest ja laagritasid Rafidinis, ja seal ei olnud rahval vett juua. Ja nad lahkusid Raphidinist ja laagerdusid Siinai kõrbes. Ja nad

lahkusid Siinai kõrbest ja laagritasid Ihade haudades. Ja nad lahkusid igatsuse haudadest ja laagritasid Aserotis. Ja nad lahkusid Aserothist ja laagritasid Rathamahs.

Ja nad lahkusid Rathamast ja laagritasid Remmon Phareses. Ja nad lahkusid Remmon Pharesest ja laagritasid Lebonas. Ja nad lahkusid Lebonast ja laagritasid Ressanis. Ja nad lahkusid Ressanist ja laagritasid Makellatisse. Ja nad lahkusid Makellathist ja laagritasid Sapharis. Ja nad lahkusid Sapharist ja laagritasid Charadathis. Ja nad lahkusid Charadathist ja laagritasid Makelothis. Ja nad lahkusid Makelothist ja laagritasid Kataathis. Ja nad lahkusid Kataathist ja laagritasid Tarathis. Ja nad lahkusid Tarathist ja laagritasid Mathekkas. Ja nad lahkusid Mathekkast ja laagritasid Selmonas. Ja nad lahkusid Selmonast ja laagritasid Masuruthis. Ja nad lahkusid Masouruthist ja laagerdusid Banaiaasse. Ja nad lahkusid Banaiaist ja laagritasid Gadgadi mäel.

Ja nad lahkusid Gadgadi mäest ja laagritasid Etebathas. Ja nad lahkusid Etebathast ja laagritasid Ebronas. Ja nad lahkusid Ebronast ja laagritasid Etsion-Geberis. Ja nad lahkusid Ezion Gaberist ja laagritasid Sini kõrbes, ja nad lahkusid Sini kõrbest ja laagritasid Parani kõrbes, see on Kadesh. Ja nad lahkusid Kadešist ja laagritasid Hori mäele Edomi maa lähedal.

Ja Aaron, preester, läks üles Issanda käsu läbi ja suri seal neljakümnendal aastal Iisraeli poegade lahkumisest Egiptuse maalt, viienda kuu esimesel päeval. Ja Aaron oli sada

kakskümmend kolm aastat vana, kui ta suri Hori mäel. Ja Kanaani kuningas Arad, kes elas Kanaani maal, oli kuulnud, kui Iisraeli pojad sisse tulid. Ja nad lahkusid Hori mäest ja laagerdusid Selmonasse. Ja nad lahkusid Selmonast ja laagritasid Punonisse. Ja nad lahkusid Phinonist ja laagritasid Obothis.

Ja nad lahkusid Obothist ja laagritasid Ai's, teisel pool Moabi piire. Ja nad lahkusid Aist ja laagritasid Diibon-Gaadis. Ja nad lahkusid Daibon Gadist välja ja laagritasid Gelmon Deblathaimis. Ja nad lahkusid Gelmon-Deblathaimi vallast ja laagritasid Abarimi mägedele Nabau vastas. Ja nad lahkusid Abarimi mägedest ja laagritasid Moabi läänepoolsele alale Jordani ääres Jeeriko vastas. Ja nad laagritasid Jordani ääres vahemikus Aesimothist kuni Belsani, mis on Moabi lääneosas.

Ja Issand rääkis Moosesega Moabi lääneosas Jordani ääres Jeeriho juures, öeldes Räägi Iisraeli poegadele ja ütle neile: teie ületate Jordani Kaanani maale. Ja te hävitate kõik elanikud maal enne teie palge ees, ja te eemaldate nende vaatluspunktid, ja kõik nende valatud kujud te hävitate, ja kõik nende sambad te eemaldate. Ja te hävitate kõik selle maa elanikud ning asustate sinna, sest mina olen andnud teile nende maa pärandiosaks. Ja te pärite nende maa loosiga vastavalt teie hõimudele. Neile, kes on rohkem, te suurendate nende valdust, ja neile, kes on vähemaks, te vähendate nende valdust. Kuhu tema nimi läheb välja, seal tema oma on. Vastavalt teie isade hõimudele te pärite. Kui aga te ei hävita elanikke maa pealt oma palge eest, siis

saavad need, keda te neist alles jätate, ogadeks teie silmades ja noolteks teie külgedesse, ja nad vaenutsevad teiega maal, millel te elate. Ja nii nagu ma otsustasin teha nendega, teen ma teiega.

34

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Käsi Iisraeli poegadele ja ütle neile: teie sisenete Kanaani maale, see saab teile pärandiks, Kanaani maa koos selle piiridega. Ja teie lõunapiir ulatub Sini kõrbest kuni Edomini, ja teie lõunapiir algab Soolase mere idaosast. Ja piirid ümbritsevad teid lõunast Akrabini tõusu poole, ja mööduvad Ennakist, ja selle väljapääs on lõuna poole Kadesh-Barneasse, ja see väljub Aradi asundusesse, ja möödub Asemonast. Ja piir kulgeb ümber Asemonast Egiptuse vooluveeni, ja selle väljapääsuks on meri. Ja mere piirid saavad teile suur meri, mis määrab piiri; see saab teile mere piirideks.

Ja need on teie põhjapiirid: suurest merest mõõdate endale mäest mäeni. Ja sellest mäest te mõõdate neile mäe, kui nad sisenevad Hamati, ja selle väljapääs ulatub Saradaki piirini. Ja piirid lähevad välja Dephronast, ja nende väljapääs on Arsenain; see on teile põhjapoolne piir. Ja piir läheb alla Sephephamarist Belasse idast allikate juurde, ja piir läheb alla Belast Chinnerethi mere seljaku kohale idast. Ja piir läheb alla Sepphamarist Belasse idast allikate juurde ning piir läheb alla Belast Chenereti mere seljaku juurde idast. Ja piirid lähevad alla Jordani juurde, ja väljapääsuks saab Soolane meri; see saab teile maaks koos

selle piiridega ümberringi.

Ja Mooses käskis Iisraeli poegadele, öeldes: See on maa, mida te pärite loosiga, nii nagu Issand käskis anda seda üheksale suguharule ja Manasse suguharule poolele. Sest Ruubeni poegade hõim ja Gaadi poegade hõim võtsid oma osa vastavalt oma vanemate perekondadele, ja pool Manasse hõimu said oma loosid. Kaks hõimu ja pool hõimu võtsid oma loosid üle Jordani jõe Jeeriho juures lõunast itta.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Need on meeste nimed, kes pärivad teile maa: preester Eleazar ja Joosua, Nuuni poeg. Ja te võtate ühe valitseja igast hõimust, et pärida teile see maa.

Ja need on meeste nimed Juuda hõimust, Kaaleb, Jefunne poeg. Simeoni hõimust Salamiel, Semiudi poeg. Benjamini hõimust Eldad, Chasloni poeg, Daani hõimu valitseja Bakchir, Egli poeg. Joosepi poegade hõimust, Manasse poegade hõimust, valitseja Aniel, Souphi poeg. Efraimi poegade hõimust valitseja Kamuel, Sabatani poeg. Zebulon hõimu valitseja Elisaphan, Parnachi poeg. Issachari poegade hõimust oli valitseja Phaltiel, Oza poeg. Ašeri poegade hõimust valitseja Akior, Selemi poeg. Neftali hõimust valitseja Fadael, Iamioudi poeg.

Neile käskis Issand jagada Iisraeli poegadele Kaanani maal.

35

Ja Issand rääkis Moosesega Moabi lääneosas Jordani ääres Jeeriho juures, öeldes Käsi Iisraeli poegadele, ja nad annavad leviitidele nende valduse osadest linnad elamiseks, ja linnade eeslinnad nende ümber annavad nad leviitidele. Ja neile saavad linnad elamiseks, ja nende piiratud alad saavad olema nende kariloomadele ja kõigile nende neljajalgsele loomadele. Ja linnade liituvad alad, mida te annate leviitidele, ulatuvad linna müürist väljapoole kaks tuhat küünarnukke ümberringi. Ja sa mõõdad väljaspool linna külge idapoole kaks tuhat küünart ja külge lõunapoole kaks tuhat küünart ja külge merepoole kaks tuhat küünart ja külge põhjapoole kaks tuhat küünart, ja linn on selle keskel teile, ja linnade piirid. Ja linnad annate leviitidele, kuus varjupaigalinna, mille annate, et mõrvar saaks sinna põgeneda, ja nende juurde nelikümmend kaks linna. Kõik linnad annate leviitidele: nelikümmend kaheksa linnad, need koos nende eeslinnadega. Ja linnad, mida te annate Iisraeli poegade valdusest, neilt, kellel on palju, palju, ja neilt, kellel on vähem, vähem - igaüks vastavalt oma pärandile, mida nad pärivad, nad annavad linnasid leviitidele.

Ja Issand rääkis Moosesega, öeldes, Räägi Iisraeli poegadele ja ütle neile: teie ületate Jordani jõe Kanaani maale. Ja te eraldage enestele linnad, varjupaigad need olgu teile, et sinna võiks põgeneda tapja, igaüks, kes on löönud hinge tahtmatult. Ja linnad saavad olema teile varjupaigad vere kättemaksja eest, ja mõrvar ei sure enne, kui ta seisab koguduse ees kohtus. Ja linnad, mida te annate, need kuus linnad, saavad teile varjupaikadeks. Need kolm linna te annate Jordanist üle ja need

kolm linna te annate Kaanani maal.

Varjupaik on Iisraeli poegadele ja võõrale ja elujale, kes on teie juures. Need linnad on varjupaigaks, et sinna põgeneda igaühele, kes on löönud hinge tahtmatult.

Kui aga keegi lööb teda rauast nõuga ja too sureb, siis ta on mõrvar; mõrvar tuleb surmata. Kui aga keegi lööb teist kiviga, mis on käes ja millega võib surma põhjustada, ja too sureb, siis ta on mõrvar; mõrvar tuleb hukata surmaga. Kui aga ta lööb teda puidust nõuga käest, millest ta võib surra, ja ta sureb, siis on ta mõrvar; mõrvar tuleb surmata.

Veretasuja tapab mõrvari, kui ta temaga kokku puutub. Kui aga vaenu tõttu lükkab teda ja viskab tema peale mõne eseme varitsusest ning ta sureb, Või kui ta viha pärast lõi teda käega ja too sureb, siis surmaga surmata saagu löönud, ta on mõrvar; surmaga surmata saagu mõrvar, vere käsija tapab mõrvanu, kui ta teda kohtab.

Kui aga äkki, mitte vaenu tõttu, lükkab teda või viskab tema peale mingi eseme, mitte varitsusest, või iga kiviga, millega ta võib surra, teadmata, ja see langeb tema peale, ja ta sureb, kuid tema ei olnud tema vaenlane ega otsinud teda kahjustada Ja kogudus mõistab kohut löönud oleva ja vere kätte maksja vahel vastavalt nendele kohtuotsustele. Ja kogudus vabastab tapja verelähedase käest, ja kogudus toob ta tagasi tema varjupaikulinna, kuhu ta põgenes, ja ta elab seal, kuni sureb

ülempreester, keda võiti püha õliga.

Kui aga mõrvar läheb välja selle linna piiridest, kuhu ta sinna oli põgenenud, ja kui verekäsija leiab tema väljas tema varjupaikulinna piiridest ja verekäsija tapab tapja, siis ta ei ole süüdi. Sest varjupaiga linnas elagu ta, kuni suur preester sureb, ja pärast suure preestri surma pöördub tapja tagasi oma valduse maale.

Ja need on teile õiguseks ja kohtuotsuseks kõigis teie eluasemetes läbi teie põlvkondade. Iga, kes on löönud hinge, läbi tunnistajate pead sa tapma tapja, ja üks tunnistaja ei tunnista hinge peale surema. Ja te ei võta lunastust hinge eest tapjalt, kes on süüdi ja kes peab tapetud saama, sest ta surmatatakse surmaga. Te ei võta lunarahad põgenemise eest varjulinna, et jälle maal elada, kuni sureb ülempreester. Ja te ei tohi mõrvata seda maad, milles te elate, sest see veri mõrvab maad, ja maad ei lepitata sellest verest, mis on selle peale välja valatud, vaid ainult selle vere läbi, kes seda välja valas. Ja te ei rüveta seda maad, millel te elate, millel mina elan teie seas, sest mina olen Issand, kes elab Iisraeli poegade keskel.

36

Ja lähenesid Gileadi poegade hõimu valitsejad, kes oli Makiri poeg, Manasse poeg, Joosepi poegade hõimust, ja nad kõnelesid Moosese ees ja preester Eleasari ees ning Iisraeli poegade

isakodade valitsejate ees. Ja nad ütlesid: Meie isandale käskis Issand anda pärandimaa loosiga Iisraeli poegadele, ja meie isandale käskis Issand anda meie venna Salpaadi päranduse tema tütardele. Ja nad saavad olema ühele Iisraeli poegade hõimudest naised, ja nende osa võetakse ära meie isade valdusest ning lisatakse selle hõimu pärandisse, kellele nad naisteks saavad, ja meie pärandi osast võetakse see ära. Kui aga saabub Iisraeli poegade vabastamine, siis lisatakse nende pärand selle hõimu pärandile, kellele nad naisteks saavad, ja meie perekonna hõimu pärandist võetakse nende pärand ära.

Ja Mooses käskis Iisraeli poegadele Issanda käsu läbi, öeldes: Nii ütleb Joosepi poegade hõim. See on sõna, mida Issand käskis Salpaadi tütardele, öeldes: kellele see meeldib nende ees, olgu nad naised, kuid ainult nende isa rahva hulgast olgu nad naised. Ja pärandust ei kanta üle Iisraeli poegade seas hõimust hõimu peale, sest Iisraeli pojad peavad kinni igaüks oma isa perekonna hõimu päranduses. Ja iga tütar, kes pärib pärandit Iisraeli poegade hõimudest, saagu naiseks kellelegi oma isa rahva hulgast, et Iisraeli pojad päriksid igaüks oma esiisade pärandi. Ja pärand ei kanta üle hõimust teisele hõimule, vaid Iisraeli pojad peavad kinni igaüks oma pärandist.

Nii nagu Issand Moosesele käskis, nii tegid Salpaadi tütred. Ja Thersa ja Egla ja Melcha ja Noua ja Malaa, Salpaadi tütred, said nende vennapoegade naisteks. Manasse rahvast, Joosepi järeltulijatest, said naised, ja nende pärand läks nende isa hõimu kätte. Need on käsud ja määrused ja kohtuotsused, mille

Issand käskis Moosese kaudu Moabi lääneosas Jordani ääres Jeeriko vastas.

Johannese evangeelium

1

Alguses oli Sõna, ja Sõna oli Jumala juures, ja Sõna oli Jumal. See oli alguses Jumala juures. Kõik sai olemasolu tema läbi, ja ilma temata ei saanud olemasolu mitte midagi, mis on saanud. Temas oli elu, ja elu oli inimeste valgus. Ja valgus paistab pimeduses, ja pimedus ei ole seda tabanud.

Sündis inimene, kes oli saadetud Jumala juurest; tema nimi oli Johannes. See tuli tunnistuseks, et ta tunnistaks valguse kohta, et kõik uskuksid tema kaudu. Tema ei olnud see valgus, vaid pidi tunnistama valguse kohta. Oli tõeline valgus, mis valgustab iga inimest, kes tuleb maailma. Maailmas ta oli, ja maailm sai tema läbi olemasolu, ja maailm ei tundnud teda. Ta tuli oma omade juurde, ja tema omad ei võtnud teda vastu. Aga nii paljudele, kui võtsid tema vastu, andis ta neile autoriteedi saada Jumala lasteks, neile, kes usuvad tema nimesse. kes ei sündinud verest, ega liha tahtest, ega mehe tahtest, vaid Jumalast. Ja see Sõna sai lihaks ja elas meie seas, ja me nägime tema au, au nagu

ainusündinul Isalt, täis armu ja tõde. Johannes tunnistab tema kohta ja on hüüdnud, öeldes: See oli see, kellest ma ütlesin: see, kes tuleb pärast mind, on läinud minu ette, sest ta oli enne mind. Ja tema täiusest oleme meie kõik saanud armu armu asemele. Sest seadus anti läbi Moosese, arm ja tõde said läbi Jeesuse Kristuse. Jumalat ei ole keegi kunagi näinud, ainusündinud Poeg, kes on Isa rüpes, tema on selgitanud.

Ja see on Johannese tunnistus, kui juudid saatsid Jeruusalemmast preestrid ja leviidid, et nad küsiksid temalt: Kes sina oled? Ja ta tunnistas ega eitanud, vaid tunnistas: Mina ei ole Kristus. Ja nad küsisid temalt: Mis siis? Kas sina oled Eelija? Ja ta ütleb: Ei ole. Kas sina oled prohvet? Ja ta vastas: Ei. Nad ütlesid seega temale: Kes sa oled, et me saaksime vastuse anda neile, kes meid saatsid? Mida sa ütled enda kohta? Ta ütles: Mina olen hüüdja hääl kõrbes, tehke sirgeks Issanda tee, nagu ütles prohvet Jesaja.

Ja läkitatuid olid variseride seast. Ja nad küsisid temalt: Miks sa siis ristid, kui sa ei ole Kristus ega Eelija ega prohvet? Vastas neile Johannes, öeldes: Mina ristin vees, kuid teie keskel seisab see, keda teie ei tunne. Tema on see, kes tuleb pärast mind, kes on saanud enne mind, kelle sandaalirihma lahti teha ma ei ole väärt. Need asjad sündinud Betaanias teispool Jordani jõge, kus Johannes risti andis.

Järgmisel päeval näeb Johannes Jeesust tulemas tema poole ja ütleb: Vaata, Jumala Tall, kes kannab maailma pattu. See on see,

kellest mina ütlesin: Pärast mind tuleb mees, kes on saanud minust eespool, sest ta oli enne mind. Ja mina ei teadnud teda, vaid selleks, et ta Iisraelile avalikuks saaks, tulin mina vees ristides. Ja Johannes tunnistas, öeldes, et olen näinud Vaimu laskumas kui tuvi taevast, ja see jäi tema peale. Ja mina ei teadnud teda, aga see, kes saatis mind ristima vees, tema ütles mulle: Kelle peale sa näed Vaimu laskumas ja jäämas tema peale, see on see, kes ristib Pühas Vaimus. Ja mina olen näinud ja tunnistanud, et see on Jumala Poeg.

Järgmisel päeval seisis Johannes jälle seal ja kaks tema jüngrit. Ja vaadates kõndivat Jeesust, ütleb ta: Vaata, Jumala Tall. Ja need kaks jüngrit kuulsid teda rääkimas ning järgnesid Jeesusele. Aga Jeesus, pöördunud ja nähes neid järgimas, ütleb neile, Mida te otsite? Aga nad ütlesid temale: Rabbi (mis tõlgituna tähendab õpetaja), kus sa elad? Ta ütles neile: Tulge ja vaadake. Nad tulid siis ja nägid, kus ta viibib, ning jäid sel päeval tema juurde. Oli umbes kümnes tund. Oli Andreas, Siimon Peetruse vend, üks kahest, kes kuulsid Johannese juures ja järgnesid temale. See leiab esimesena oma venna Siimona ja ütleb temale: Oleme leidnud Messias, mis tõlgituna on Kristus. Ja ta tõi tema Jeesuse juurde. Jeesus vaatas teda ja ütles: Sina oled Siimon, Joona poeg, sind kutsutakse Keefas, mis tõlgitakse Peetrus.

Järgmisel päeval tahtis Jeesus minna Galileasse ja leidis Filippuse ning ütles temale: Järgne mulle. Filippus oli aga Betsaidast, Andrease ja Peetruse linnast. Filippus leiab Natanaeli ja ütleb talle: Keda Mooses kirjutas seaduses ja prohvetid, oleme

leidnud – Jeesuse, Joosepi poja Naatsaretist. Ja Natanael ütles temale: Kas Nasaretist võib midagi head tulla? Filippus ütles temale: Tule ja vaata. Jeesus nägi Natanaeli tema poole tulevat ja ütleb tema kohta: Vaata, tõesti iisraeliit, kelles pettust ei ole. Natanael ütleb temale: Kust sa mind tead? Jeesus vastas ja ütles temale: Enne kui Filippus sind kutsus, nägin ma sind viigipuu all. Natanael vastas ja ütles temale: Rabi, sina oled Jumala Poeg, sina oled Iisraeli Kuningas. Jeesus vastas ja ütles temale: Kas sa usud sellepärast, et ma ütlesin sulle, et nägin sind viigipuu all? Sa näed sellest suuremaid asju. Ja ta ütleb temale: Tõesti, tõesti ütlen teile, alates nüüdsest näete taevast avatuna ja Jumala ingleid üles tõusmas ja alla laskumas Inimese Poja peale.

2

Ja kolmandal päeval oli pulmad Kaanas Galileas, ja Jeesuse ema oli seal, Kutsuti aga ka Jeesus ja tema jüngrid pulmadesse. Ja kui vein oli lõppenud, ütleb Jeesuse ema talle: Neil ei ole veini. Jeesus ütleb talle: Mis see minule ja sinule on, naine? Minu tund ei ole veel tulnud. Tema ema ütleb teenijatele: Mida iganes ta teile ütleb, tehke seda. Seal olid aga kuus kividest veepurki, mis seisid vastavalt juutide puhastusele ja mahutasid kaks või kolm mõõtu. Jeesus ütles neile: Täitke veeanumed veega. Ja nad täitsid need ääreni. Ja ta ütleb neile: Ammutage nüüd ja viige peakelnerile. Ja nad tõid. Kui aga peomeister maitses vett, mis oli veiniks saanud, ja ei teadnud, kust see on, aga teenrid teadsid, kes olid vett ammutanud, kutsub peomeister peigmeest.

Ja ta ütleb temale: Iga inimene paneb esmalt välja hea veini, ja kui nad on purjus, siis halvema, aga sina oled hoidnud hea veini kuni praeguseni. Selle alguse märkidest tegi Jeesus Kaanas Galileas ja ilmutas oma au, ning tema jüngrid uskusid temasse.

Pärast seda läks ta alla Kapernaumasse koos oma ema, vendade ja jüngritega, ja seal nad viibisid mõned päevad.

Ja lähedal oli juutide paasapüha, ja Jeesus läks üles Jeruusalemma. Ja ta leidis templist neid, kes müüsid härgi, lambaid ja tuvisid, ning rahavahetajaid istumas. Ja tehes piitsa nööridest, ajas ta kõik välja templist, nii lambad kui ka oksad, ning valas rahavahetajate mündid välja ja pööras lauad ümber. Ja neile, kes tuvisid müüsid, ütles ta: Viige need siit ära, ärge tehke minu Isa majast kaubamaja. Aga tema jüngrid meenutas, et on kirjutatud: sinu maja vastu tuntav innukus hävitab mind. Juudid vastasid siis ja ütlesid temale: Mis märki sa meile näitad, et sa neid asju teed? Jeesus vastas ja ütles neile: Hävitage see tempel, ja kolme päeva pärast ma tõstan selle üles. Ütlesid seega juudid: Nelikümmend kuus aastat ehitati seda templit, ja sina tõstad ta kolme päevaga üles? Aga tema rääkis oma keha templist. Kui ta seega surnuist üles tõusis, meenutasid tema jüngrid, et ta oli seda öelnud, ja nad uskusid kirja ning sõna, mille Jeesus oli öelnud.

Kui aga ta oli Jeruusalemmas paasapüha ajal, uskusid paljud tema nimesse, nähes tunnustähti, mida ta tegi. Aga Jeesus ise ei usaldanud ennast neile, sest ta tundis kõiki. Ja et tal polnud vaja,

et keegi tunnistaks inimese kohta, sest tema ise teadis, mis oli inimeses.

3

Oli aga üks inimene variseride seast, Nikodeemos nimega, juutide valitseja. See tuli tema juurde öösel ja ütles temale: Rabbi, me teame, et sa oled tulnud Jumalast õpetajana, sest mitte keegi ei suuda teha neid märke, mida sina teed, kui Jumal ei ole temaga. Jeesus vastas ja ütles temale: Tõesti, tõesti ütlen sinule, kui keegi ei sünni ülevalt, ei saa ta näha Jumala kuningriiki. Nikodemos ütleb talle: Kuidas võib inimene sündida, olles vana mees? Kas ta ei või teist korda siseneda oma ema kõhtu ja sündida? Jeesus vastas: Tõesti, tõesti ütlen sulle, kui keegi ei ole sündinud veest ja Vaimust, ei saa ta siseneda Jumala riiki. See, mis on sündinud lihast, on liha, ja see, mis on sündinud Vaimust, on vaim. Ära imesta, et ütlesin sulle: te peate sündima ülalt. Vaim puhub seal, kus ta tahab, ja sa kuuled tema häält, aga sa ei tea, kust ta tuleb ja kuhu ta läheb, nii on iga, kes on sündinud Vaimust. Nikodemos vastas ja ütles temale: Kuidas võivad need asjad saada? Jeesus vastas ja ütles temale: Sina oled Iisraeli õpetaja ja sa ei tea neid asju? Tõesti, tõesti ütlen ma sulle, et mida me teame, seda me räägime, ja mida me oleme näinud, seda me tunnistame, kuid meie tunnistust te ei võta vastu. Kui ma rääkisin teile maaistest asjadest ja te ei usu, kuidas te siis usute, kui ma räägin teile taevaseist asjadest? Ja mitte keegi ei ole tõusnud taevasse, kui mitte see, kes on taevast alla tulnud,

Inimese Poeg, kes on taevas. Ja nagu Mooses ülendas madu kõrbes, nii peab ülendatud saama Inimese Poeg, nii et iga, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid omaks igavest elu. Sest nii on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu. Sest Jumal ei saatnud oma Poega maailma selleks, et ta mõistaks kohut maailma üle, vaid selleks, et maailm päästetaks tema kaudu. See, kes usub temasse, ei mõisteta hukka, aga see, kes ei usu, on juba hukka mõistetud, sest ta ei ole uskunud Jumala ainusündinud Poja nimesse. See aga on kohus, et valgus on tulnud maailma ja inimesed armastasid pimedust rohkem kui valgust, sest nende teod olid kurjad. Sest igaüks, kes teeb vääritud tegusid, vihkab valgust ja ei tule valguse juurde, et tema teod ei saaks paljastatud. See aga, kes teeb tõde, tuleb valguse poole, et tema teod saaksid avalikuks, sest need on Jumalas tehtud.

Pärast neid asju tuli Jeesus ja tema jüngrid Juudamaale, ja seal ta viibis koos nendega ja ristis. Aga ka Johannes oli ristimas Aenonis Saleimi lähedal, sest seal oli palju vett, ja inimesed tulid ja neid ristiti. Sest Johannes ei olnud veel heidetud vanglasse. Seega tekkis Johannese jüngrite ja juudi vahel vaidlus puhastamise üle. Ja nad tulid Johannese juurde ja ütlesid talle: Rabbi, see, kes oli sinuga koos Jordani teisel kaldal, kelle kohta sina oled tunnistanud – vaata, tema ristib ja kõik tulevad tema juurde. Johannes vastas ja ütles: Inimene ei suuda midagi vastu võtta, kui seda pole talle taevast antud. Teie ise tunnustate mulle, et ma ütlesin: mina ei ole Kristus, vaid ma olen saadetud

tema ette. See, kel on pruut, on peigmees, aga peigmehe sõber, kes seisab ja kuuleb teda, rõõmustab rõõmuga peigmehe häält kuuldes. Seega on see minu rõõm täidetud. Tema peab kasvama, mina aga vähenema. See, kes tuleb ülalt, on kõigi kohal. See, kes on maast, on maast ja räägib maast; see, kes tuleb taevast, on kõigi kohal. Ja mida ta on näinud ja kuulnud, seda ta tunnistab, ja tema tunnistust keegi ei võta vastu. See, kes on võtnud vastu tema tunnistuse, on kinnitanud, et Jumal on tõene. Keda Jumal läkitas, see räägib Jumala sõnu, sest Jumal ei anna Vaimu mõõduga. Isa armastab poega ja on andnud kõik tema kätte. See, kes usub Poega, omab igavest elu, aga see, kes ei ole Pojale sõnakuulelik, ei näe elu, vaid Jumala viha jääb tema peale.

4

Kui siis Issand sai teada, et variserid olid kuulnud, et Jeesus teeb rohkem jüngreid ja ristib kui Johannes Kuigi tõepoolest Jeesus ise ei ristinud, vaid tema jüngrid. Jättis Juudamaa ja läks Galileasse. Oli aga vajalik, et ta läbiks Samaaria. Tuleb seega Samaaria linna, mida kutsutakse Sükar, lähedale kohale, mille Jaakob andis oma pojale Joosepile. Seal oli aga Jaakobi allikas. Jeesus oli siis rännust väsinuna istunud sel allikal, tund oli umbes kuues. Tuleb naine Samaariast vett ammutama. Jeesus ütleb talle: Anna mulle juua. Tema jüngrid olid ju läinud linna, et toitu osta. Ütleb siis temale Samaaria naine: Kuidas sina, olles juut, palud minult juua, kes olen Samaaria naine? Sest juudid ei suhtle samaarlastega. Jeesus vastas ja ütles talle: Kui sa teaksid

Jumala anni ja kes on see, kes sulle ütleb anna mulle juua, siis sina oleksid palunud temalt ja ta oleks andnud sulle elavat vett. Naine ütleb temale: Isand, sul ei ole ämbrit ja kaev on sügav, kust sa siis saad elavat vett? Kas sina oled suurem kui meie isa Jaakob, kes andis meile selle kaevu ja ise jõi sellest ning tema pojad ja tema loomad? Jeesus vastas ja ütles talle: Igaüks, kes joob sellest veest, januneb jälle, Kes aga joob sellest veest, mida mina annan talle, ei janune iialgi, vaid vesi, mida ma annan talle, saab temas allikaks, mis voolab üles igavesse ellu. Naine ütleb tema poole: Isand, anna mulle see vesi, et ma ei januneks ega tuleks siia ammutama. Jeesus ütleb talle: Mine, kutsu oma mees ja tule siia. Naine vastas ja ütles: Mul ei ole meest. Jeesus ütles talle: Hästi ütlesid sa, et mul ei ole meest, Sest viis meest sa oled olnud, ja nüüd see, keda sa omad, ei ole sinu mees; seda tõtt sa oled rääkinud. Naine ütleb talle: Isand, ma näen, et sina oled prohvet. Meie isad kümmardasid sellel mäel, ja teie ütlete, et Jeruusalemmas on see koht, kus tuleb kummardada. Jeesus ütleb sellele naisele: Usu mind, et tuleb tund, kui ei sellel mäel ega Jeruusalemmas te Isale kummardada ei hakka. Teie kummardate seda, mida te ei tea, meie kummardame seda, mida me teame, sest päästmine on juutidest. Aga tuleb tund, ja see on nüüd, mil tõelised kummardajad kummardavad Isa vaimus ja tões, sest Isa otsib selliseid, kes teda kummardavad. Jumal on vaim, ja need, kes kummardavad teda, peavad kummardama vaimus ja tões. Naine ütleb temale: Tean, et Messias tuleb, keda kutsutakse Kristuseks; kui tema tuleb, teatab ta meile kõik. Jeesus ütleb talle: Mina olen see, kes sinuga räägib. Ja selle peale tulid tema jüngrid ja nad imetlesid, et ta naisega rääkis, kuid

keegi ei öelnud siiski: Mida sa otsid? või Miks sa temaga räägid? Naine jättis seega oma veeämbre maha ja läks linna ning ütles inimestele, Tulge vaadake inimest, kes ütles mulle kõik, mida ma olen teinud – kas see pole Kristus? Nad läksid seega linnast välja ja tulid tema juurde.

Aga vahepeal palusid jüngrid teda öeldes: Rabbi, söö. Aga ta ütles neile: Mul on toitu süüa, mida teie ei tea. Jüngrid ütlesid siis üksteisele: Kas keegi ei ole toonud talle süüa? Jeesus ütleb neile: Minu toit on teha selle tahtmist, kes mind saatis, ja lõpule viia tema töö. Eks teie ütle, et veel on neli kuud ja siis tuleb lõikus? Vaadake, ma ütlen teile, tõstke oma silmad üles ja vaadake põlde, sest need on juba valged lõikuseks. Ja lõikaja võtab tasu ning kogub vilja igavesse ellu, et nii külvaja kui ka lõikaja koos rõõmustaksid. Sest selles on sõna tõeline, et üks on külvaja ja teine lõikaja. Mina saatsin teid lõikama seda, mille nimel teie ei ole vaeva näinud; teised on vaeva näinud, ja teie olete sisenenud nende vaevasse. Kuid sellest linnast uskusid paljud samaarlastest temasse naise sõna pärast, kes tunnistas: Ta ütles mulle kõik, mida ma olin teinud. Kui siis samaarlased tema juurde tulid, palusid nad teda nende juurde jääma, ja ta jäi sinna kaheks päevaks. Ja palju rohkem uskusid tema sõna tõttu, Naisele aga ütlesid nad, et enam ei usu me sinu kõne pärast, sest meie ise oleme kuulnud ja teame, et tema on tõesti maailma päästja, Kristus.

Pärast kaht päeva aga läks ta sealt välja ja läks ära Galileasse. Ise nimelt Jeesus tunnistas, et prohvetil ei ole au omas kodumaal.

Kui ta seega tuli Galileasse, võtsid galilealased ta vastu, sest nad olid näinud kõike, mida ta tegi Jeruusalemmas püha ajal, kuna nemadki olid tulnud pühadele.

Nii tuli Jeesus jälle Galilea Kaanasse, kus ta tegi vee veiniks. Ja oli üks kuninglik ametnik, kelle poeg oli haige Kapernaumis. See, olles kuulnud, et Jeesus on tulnud Juudamaast Galileasse, läks tema juurde ja palus teda, et ta tuleks alla ja tervendaks tema poega, sest too oli suremas. Jeesus ütles seega talle: Kui te ei näe tunnustähti ja imesid, siis te ei usu. Kuninglik ametnik ütleb temale: Issand, tule alla enne, kui mu laps sureb. Jeesus ütleb temale: Mine, sinu poeg elab. Ja mees uskus sõna, mille Jeesus temale ütles, ja läks. Juba aga tema laskumisel kohtusid tema orjad teda ja teatasid öeldes, et sinu teenija elab. Ta küsis siis nende käest tunni, mil tal paremini läks. Ja nad ütlesid temale, et eile seitsmendal tunnil jättis palavik tema maha. Isa teadis seega, et sellel tunnil, mil Jeesus temale ütles, et sinu poeg elab, ja tema ja tema terve maja uskusid. Selle teise märgi tegi Jeesus jälle, olles tulnud Juudamaalt Galileasse.

5

Pärast neid oli juutide püha ja Jeesus läks üles Jeruusalemma. Jeruusalemmas on aga lambavärava juures bassein, mida heebrea keeles kutsutakse Betesda ja millel on viis sammashalli. Nendes lebas suur hulk haigeid, pimedaid, lonkavaid, kuivanuid, kes ootasid vee liikumist. Sest ingel laskus teatava aja

järel basseini ja vesi loksus, ning esimene, kes pärast vee loksumist sisse astus, sai terveks, ükskõik millises haiguses ta oli kinni. Oli aga seal üks inimene, kes oli olnud kolmkümmend kaheksa aastat oma haiguses. Nähes teda lamamas ja teades, et tal on juba palju aega, ütleb Jeesus temale: Tahad terve saada? Haige vastas talle: Isand, mul ei ole inimest, kes mind basseini paneks, kui vesi liikuma läheb, aga kui mina tulen, läheb teine enne mind alla. Jeesus ütleb temale: Tõuse üles, võta oma mati ja kõnni. Ja kohe sai see mees terveks, ja ta tõstis oma mati ning kõndis. Aga see päev oli hingamispäev. Juudid ütlesid siis tervendatulle: On hingamispäev, sul ei ole lubatud matti tõsta. Ta vastas neile: See, kes tegi mind terveks, ütles mulle: Võta oma matt ja kõnni. Nad küsisid seega temalt: Kes on see inimene, kes ütles sulle: Võta oma matt ja kõnni? Aga terveks saanu ei teadnud, kes see on, sest Jeesus oli eemale liikunud, kui rahvahulk seal paigas oli. Pärast seda leidis Jeesus ta templist ja ütles talle: Vaata, sa oled saanud terveks, ära enam patusta, et sinuga ei juhtuks midagi hullemat. Mees läks ära ja teatas juutidele, et Jeesus on see, kes tegi ta terveks.

Ja selle pärast tagakiusasid juudid Jeesust ja otsisid teda tappa, sest ta tegi neid asju hingamispäeval. Aga Jeesus vastas neile: Minu Isa töötab praeguni, ja mina töötan. Seetõttu otsisid juudid veelgi enam teda tappa, sest ta mitte ainult ei rikkunud hingamispäeva, vaid nimetas ka Jumalat oma isaks, tehes end Jumalaga võrdseks.

Jeesus vastas seega ja ütles neile: Tõesti, tõesti ütlen teile, Poeg ei

suuda teha iseenese põhjal mitte midagi, välja arvatud seda, mida ta näeb Isa tegevat, sest mida see teeb, seda teeb ka Poeg samamoodi. Sest isa armastab poega ja näitab talle kõike, mida tema ise teeb, ja ta näitab talle nendest suuremaid tegusid, et teie imetleksite. Sest nii nagu Isa üles äratab surnuid ja annab elu, nõnda ka Poeg annab elu, kellele tahab. Ega ka isa ei mõista kohut kellelegi, vaid on andnud kogu kohtumõistmise pojale, Nii et kõik austavad Poega, nagu nad austavad Isa. See, kes ei austa Poega, ei austa Isa, kes tema saatis. Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et see, kes kuuleb minu sõna ja usub Teda, kes mind saatis, omab igavest elu ja ei tule kohtu alla, vaid on läinud üle surmast ellu. Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et tuleb tund ja nüüd on, kui surnud kuulevad Jumala Poja häält ja need, kes on kuulnud, elavad. Nii nagu Isa omab elu eneses, nõnda on ta andnud ka Pojale elu omada eneses, Ja ta andis temale autoriteedi ja õiguse kohut mõista, sest ta on Inimese Poeg. Ärge imetlege seda, sest tuleb tund, mil kõik, kes on haudades, kuulevad tema häält, Ja välja tulevad need, kes head tegusid teinud on, elu ülestõusmisele, need aga, kes halbu tegusid teinud on, kohtu ülestõusmisele.

Ma ei ole võimeline iseendast midagi tegema. Nagu kuulen, nii mõistan kohut, ja minu kohus on õiglane, sest ma ei otsi oma tahtmist, vaid selle tahtmist, kes mind saatis – Isa tahtmist. Kui mina tunnistan iseenda kohta, siis minu tunnistus ei ole tõene. Teine on see, kes tunnistab minu kohta, ja ma tean, et tunnistus, mida ta annab minu kohta, on tõene. Teie olete saatnud Johannese juurde, ja ta on tunnistanud tõe poolt. Mina aga ei

võta tunnistust inimeselt, vaid ütlen neid asju, et teie päästetaks. Ta oli lamp, mis põles ja säras, kuid teie tahtsite rõõmustada vaid hetke tema valguses. Aga mul on tunnistus suurem kui Johannesel, sest teod, mille Isa mulle andis, et ma need lõpetaksin, need teod, mida ma teen, tunnistavad minu kohta, et Isa on mind läkitanud. Ja isa, kes mind saatis, on ise minu kohta tunnistanud. Te ei ole kunagi kuulnud tema häält ega näinud tema kuju, Ja tema sõna ei püsi teie sees, sest te ei usu sellesse, kelle too saatis. Te uurite kirjutisi, sest te arvate, et neis on igavene elu, ja just need kannavad tunnistust minu kohta, Ja te ei taha tulla minu juurde, et teil oleks elu. Au inimestelt ma ei võta. Aga ma tean teid, et te ei oma Jumala armastust endis. Mina olen tulnud oma isa nimel, ja te ei võta mind vastu; kui teine tuleb oma nimel, seda te võtate vastu. Kuidas te saate uskuda, kui te võtate au üksteiselt, aga au, mis tuleb ainsalt Jumalalt, te ei otsi? Ärge arvake, et mina süüdistan teid isa ees; on olemas see, kes teid süüdistab: Mooses, kelle peale te olete lootnud. Kui te oleksite uskunud Moosest, siis te usuksite mind, sest tema kirjutas minu kohta. Kui aga te ei usu tema kirjutisi, kuidas te usute minu sõnu?

6

Pärast seda läks Jeesus üle Galilea mere, Tibeeria mere Ja teda järgnes suur rahvahulk, sest nad nägid tema märke, mida ta tegi haigete juures. Jeesus aga läks üles mäele ja istus seal koos oma jüngritega. Oli aga lähedal paasapüha, juutide püha. Tõstnud

seega silmad, nägi Jeesus, et suur rahvahulk tuleb tema poole, ja ütles Filippusele: Kust me peaksime ostma leivad, et need inimesed sööksid? Seda aga ütles teda katsudes, sest tema ise teadis, mida ta kavatses teha. Filippus vastas temale: Kahesaja deenaariumi eest leivad ei ole neile piisavad, et igaüks neist saaks vähegi midagi. Üks tema õpilastest, Andreas, Siimon Peetrus vend, ütleb temale: On siin üks poiss, kes omab viis odrajahust leiba ja kaks kala, aga mis need on nii paljude seas? Jeesus aga ütles: Pange inimesed maha istuma. Seal kohas oli palju rohtu. Mehed istusid siis maha, nende arv oli umbes viis tuhat. Jeesus võttis leivad ja tänu andnud jagas need jüngritele, jüngrid aga jagasid lamavatele, samamoodi ka kaladest nii palju, kui nad tahtsid. Kui aga nad olid söönud kõhud täis, ütleb ta oma jüngritele: Koguge kokku ülejäänud tükid, et miski ei läheks kaduma. Nad kogusid seega kokku ja täitsid kaksteist korvi tükkidega viiest odraleivatest, mis jäid üle neile, kes olid söönud. Inimesed seega, olles näinud tähemärki, mida Jeesus tegi, ütlesid, et see on tõesti prohvet, kes tuleb maailma. Jeesus, teades et nad kavatsevad tulla ja haarata teda, et teha temast kuningas, taandus jälle mäele üksi.

Kui aga õhtu saabus, läksid tema jüngrid alla mere äärde, Laeva sisenedes tulid nad üle mere Kapernaumisse. Pimedus oli juba saabunud ning Jeesus ei olnud nende juurde tulnud. Meri tõusis suure tuule puhudes. Olles sõudnud siis umbes kakskümmend viis või kolmkümmend staadionit, nägid nad Jeesust kõndimas mere peal ja laevale lähenemas, ning nad kartsid. See aga ütleb neile: Mina olen, ärge kartke. Nad olid valmis seega võtma teda

paati, ja kohe oli paat maal, kuhu nad olid minemas.

Järgmisel päeval mere teisel kaldal seisnud rahvahulk nägi, et seal ei olnud ühtegi teist paati peale selle ühe, millesse tema jüngrid olid sisenenud, ja et Jeesus ei olnud koos oma jüngritega paati sisenenud, vaid tema jüngrid olid üksi ära läinud Aga paadid tulid Tiiberiast lähedale sellele kohale, kus nad sõid leiba pärast seda, kui Issand oli tänupalve öelnud. Kui rahvahulk siis nägi, et Jeesus ei ole seal ega ka tema jüngrid, astusid nad ise laevadesse ja tulid Kapernaumisse, otsides Jeesust. Ja olles leidnud tema mere teisel kaldal, ütlesid nad temale: Rabbi, millal sa siia tulid? Jeesus vastas neile ja ütles: Tõesti, tõesti ütlen teile, te otsite mind mitte seetõttu, et nägite tunnustähti, vaid seetõttu, et sõite leivadest ja saite täis. Töötage mitte selle toidu nimel, mis hävib, vaid selle toidu nimel, mis püsib igavesse ellu, mida Inimese Poeg teile annab, sest tema on Isa Jumal pitseriga kinnitanud. Nad ütlesid seega temale: Mida peaksime tegema, et me võiksime teha Jumala töid? Jeesus vastas ja ütles neile: See on Jumala töö, et te usuksite seda, keda tema saatis.

Ütlesid siis temale: Mis märki sina siis teed, et me näeksime ja usuksime sind? Mida sa teed? Meie isad sõid mannat kõrbes, nagu on kirjutatud: ta andis neile taevast leiba süüa. Jeesus ütles siis neile: Tõesti, tõesti ütlen teile, mitte Mooses ei ole andnud teile leiba taevast, vaid minu Isa annab teile tõelist leiba taevast. Sest Jumala leib on see, kes tuleb alla taevast ja annab elu maailmale. Nad ütlesid seega tema poole: Issand, anna meile alati seda leiba. Jeesus ütles aga neile: Mina olen elu leib, see kes

tuleb minu juurde, ei näljata mitte kunagi, ja see kes usub minusse, ei janune mitte kunagi.

Aga ütlesin teile, et olete mind näinud ja ei usu. Kõik, mida Isa mulle annab, tuleb minu juurde, ja seda, kes tuleb minu juurde, ma ei aja välja. Sest ma olen tulnud alla taevast mitte selleks, et teha oma tahtmist, vaid selle tahtmist, kes mind saatis. See aga on selle isa tahe, kes mind saatis, et ma ei hävitaks midagi sellest, mille ta mulle on andnud, vaid ärataksin selle üles viimseil päeval. See aga on selle tahe, kes mind saatis, et igaüks, kes näeb Poega ja usub temasse, omaks igavest elu, ja mina tõstan ta üles viimseil päeval. Juudid nurisesid seega tema kohta, sest ta ütles: Mina olen leib, mis on tulnud alla taevast. Ja nad ütlesid: Eks see ole Jeesus, Joosepi poeg, kelle isa ja ema me teame? Kuidas ta siis ütleb, et ta on taevast alla tulnud? Jeesus vastas seega ja ütles neile: Ärge nurisege üksteisega. Keegi ei ole võimeline tulema minu juurde, kui isa, kes on mind saatnud, ei tõmba teda, ja mina tõstan ta üles viimseil päeval. On kirjutatud prohvetites: Ja nad kõik saavad olema Jumala õpetatud. Igaüks, kes kuuleb Isa käest ja on õppinud, tuleb minu juurde, Mitte et keegi oleks näinud Isa, välja arvatud see, kes on Jumala juurest, tema on näinud Isa. Tõesti, tõesti ütlen ma teile: see, kes usub minusse, omab igavest elu. Mina olen elu leib. Teie isad sõid kõrbes mannat ja surid. See on leib, mis tuleb alla taevast, et keegi sööks sellest ega sureks. Mina olen elav leib, mis on taevast alla tulnud. Kui keegi sööb sellest leibast, elab ta igavesti. Ja leib, mille mina annan, on minu liha, mille mina annan maailma elu eest. Juudid võitlesid seega üksteise vastu, öeldes: Kuidas saab

see meile anda liha süüa? Seega ütles neile Jeesus: Tõesti, tõesti ütlen teile, kui te ei söö Inimese Poja liha ja ei joo tema verd, siis ei ole teil endis elu. See, kes sööb minu liha ja joob minu verd, omab igavest elu, ja mina äratan ta üles viimseil päeval. Sest minu liha on tõesti toit ja minu veri on tõesti jook. See, kes sööb minu liha ja joob minu verd, jääb minusse ja mina temasse. Nagu elav Isa saatis mind ja mina elan Isa läbi, nii ka see, kes mind sööb, elab minu läbi. See on leib, mis on taevast alla tulnud, mitte nagu teie isad sõid mannat ja surid; see, kes sööb seda leiba, elab igavesti. Need sõnad ta ütles koguduses õpetades Kapernaumas.

Paljud tema jüngritest, olles seda kuulnud, ütlesid: Raske on see sõna, kes suudab seda kuulata? Aga Jeesus, teades endas, et tema õpilased nurisevad selle üle, ütles neile: Kas see teid pahandab? Kui te siis näete Inimese Poega tõusvat sinna, kus ta varem oli? Vaim on see, mis teeb elavaks, liha ei kasu midagi, sõnad, mida mina räägin teile, on vaim ja elu. Aga teie seast on mõned, kes ei usu. Sest Jeesus teadis algusest peale, kes on need, kes ei usu, ja kes on see, kes tema üle annab. Ja ta ütles: Seetõttu olen ma öelnud teile, et mitte keegi ei suuda tulla minu juurde, kui see ei ole talle antud minu Isalt. Sellest läksid paljud tema jüngritest tagasi ära ja ei käinud enam temaga. Seega ütles Jeesus kaheteistkümnele: Kas ka teie tahate minna? Vastas siis talle Siimon Peetrus: Issand, kelle poole me läheme? Igavese elu sõnad on sul. Ja meie oleme uskunud ja tunneme, et sina oled Kristus, elava Jumala Poeg. Jeesus vastas neile: Eks mina ole valinud teid, need kaksteist? Ja üks teist on kurat. Ta ütles aga

Juuda Iskariotit, Siimoni poega, sest see oli teda üle andmas, olles üks kaheteistkümnest.

7

Ja pärast neid asju kõndis Jeesus Galileas, sest ta ei tahtnud Juudamaal kõndida, kuna juudid otsisid teda tappa. Oli aga lähedal juutide püha, lehtmajadepüha. Seega ütlesid tema vennad talle: Lahku siit ja mine Juudamaale, et ka sinu jüngrid näeksid sinu tegusid, mida sa teed, Mitte keegi ei tee ju midagi salaja ja otsi samal ajal ise avalikult olla. Kui sa neid asju teed, näita ennast maailmale. Sest isegi tema vennad ei uskunud temasse. Jeesus ütleb siis neile: Minu aeg ei ole veel käes, aga teie aeg on alati valmis. Maailm ei suuda teid vihata, aga mind ta vihkab, sest mina tunnistan tema kohta, et tema teod on kurjad. Teie minge sellele pühale, mina ei lähe veel sellele pühale, sest minu aeg ei ole veel kätte jõudnud. Need aga neile öelnud olles, jäi ta Galileasse. Nagu aga tema vennad läksid üles, siis ka tema ise läks üles pühale, mitte avalikult, vaid nagu salaja. Seega juudid otsisid teda pühade ajal ja ütlesid: Kus see on? Ja rahvahulkades oli palju nurinat tema kohta. Ühed küll ütlesid, et ta on hea, teised ütlesid: ei, vaid ta eksitab rahvahulka. Keegi ei rääkinud temast siiski avameelselt juutide hirmu pärast.

Juba püha keskel läks Jeesus templisse ja õpetas. Ja juudid imetlesid, öeldes: Kuidas see mees kirjatähti teab, kui ta pole õppinud? Jeesus vastas neile seega ja ütles: Minu õpetus ei ole

minu oma, vaid Tema oma, kes mind on saatnud. Kui keegi tahab tema tahet täita, saab ta teada õpetuse kohta, kas see on Jumalast või kas mina räägin iseendast. See, kes räägib iseendast, otsib oma au, aga see, kes otsib tema saatja au, see on tõeline, ja ülekohut ei ole temas. Eks Mooses ole andnud teile seadust? Ja keegi teie seast ei täida seadust. Miks te otsite mind tappa? Rahvahulk vastas ja ütles: Sul on deemon, kes sind otsib tappa? Jeesus vastas ja ütles neile: Ühe töö tegin, ja kõik te imestate selle pärast. Mooses on andnud teile ümberlõikamise, mitte seetõttu, et see on Moosesest, vaid isadest, ja sabatil te ümberlõikate inimest. Kui inimene võtab vastu ümberlõikamise hingamispäeval, et Moosese seadust ei rikutaks, siis miks te olete minule vihased seetõttu, et ma tegin terve inimese terveks hingamispäeval Ärge hinnake välimuse järgi, vaid tehke õiglast kohut. Mõned jeruusalemmalased ütlesid siis: Eks see ole see, keda nad otsivad tappa? Ja vaata, ta kõneleb avalikult ja nad ei ütle talle midagi. Kas valitsejad on tõesti mõistnud, et tema on tõesti Kristus? Aga me teame, kust see on, aga kui Kristus tuleb, ei tea keegi, kust ta on. Jeesus hüüdis seega templis õpetades välja ja ütles: Teie tunnete mind ja te teate, kust ma olen, ning ma ei ole tulnud iseendast, vaid tõeline on see, kes mind saatis, keda teie ei tunne, Mina tean teda, sest ma olen tema juurest ja tema saatis mind. Nad otsisid seega teda kinni võtta, kuid mitte keegi ei pannud tema peale kätt, sest tema tund ei olnud veel tulnud. Paljud aga rahvahulgast uskusid temasse ja ütlesid, et Kristus, kui ta tuleb, kas ei tee rohkem märke kui need, mida see tegi? Variserid kuulsid rahvahulga temast neid asju nurisevat, ja variserid ning ülempreestrid saatsid abilisi, et nad ta kinni

võtaksid. Jeesus ütles seega: Veel väikese aja olen ma teiega ja lähen selle juurde, kes mind saatis. Te otsite mind ja ei leia mind, ja kus mina olen, sinna te ei saa tulla. Juudid ütlesid siis iseenda poole: Kuhu see kavatseb minna, et meie ei leia teda? Kas ta kavatseb minna kreeklaste hajutatuse juurde ja õpetada kreeklasi? Mis on see sõna, mille ta ütles: te otsite mind ja ei leia mind, ja kus mina olen, sinna te ei saa tulla?

Aga viimasel suurel püha päeval seisis Jeesus ja hüüdis, öeldes: Kui keegi januneb, tulgu minu juurde ja joogu. See, kes usub minusse, nagu kiri on öelnud, tema südamest voolavad elava vee jõed. Seda aga ta ütles Vaimu kohta, keda pidid vastu võtma need, kes uskusid temasse, sest Püha Vaimu ei olnud veel, kuna Jeesust ei olnud veel ülistatud. Paljud rahvahulgast, olles sõna kuulnud, ütlesid seega: See on tõesti prohvet. Teised ütlesid: See on Kristus. Teised ütlesid: Kristus ei tule ju Galileast? Eks kiri ole öelnud, et Kristus tuleb Taaveti soost ja Petlema külast, kus Taavet elas? Lõhe tekkis seega rahvahulgas tema pärast. Mõned aga tahtsid teda kinni võtta, kuid keegi ei tõstnud tema vastu kätt. Abilised tulid seega ülempreestrite ja variseride juurde, ja need ütlesid neile: Miks te teda ei toonud? Abilised vastasid: Mitte kunagi ei ole inimene nii rääkinud nagu see inimene. Variserid vastasid seega neile: Kas ka teie olete eksiteele viidud? Kas keegi valitsejatest on uskunud temasse või variseridest? Aga see rahvahulk, kes ei tunne seadust, on neetud. Nikodeemos ütleb neile, see kes oli tulnud öö ajal tema juurde, olles üks nende seast, Kas meie seadus mõistab kohut inimese üle, kui pole temalt varem kuulnud ega tea, mida ta teeb? Nad vastasid

ja ütlesid talle: Kas sina ka pole Galileast? Uuri ja vaata, et prohvet Galileast ei ole tõusnud. Ja igaüks läks ära oma majja.

8

Jesus aga läks Õlimäele. Koidikul aga tuli ta jälle pühakotta ja kogu rahvas tuli tema juurde, ning maha istudes õpetas ta neid. Aga kirjatundjad ja variserid viivad naist, kes on tabatud abielurikkumises, ja seadnud ta nende keskele Nad ütlevad temale: Õpetaja, see naine on tabatud abielurikkumise teolt. Ja meie seaduses käskis Mooses selliseid kiviga loopida. Sina siis, mida sa ütled? Seda nad aga ütlesid teda katsetades, et nad võiksid omada süüdistust tema vastu. Aga Jeesus kummardus alla ja kirjutas sõrmega maapinda. Kuid kui nad püsisid teda küsides, sirgutas ta end ja ütles neile: See, kes teie seast on patuta, viskagu esimesena kivi tema peale. Ja jälle alla kummardunud, kirjutas ta maale. Aga need, kes kuulsid, läksid välja üks teise järel, alustades vanematest, ja Jeesus jäi maha koos naisega, kes seisis keskel. Üles vaadates aga ütles Jeesus talle: Naine, kus nad on? Kas keegi ei mõistnud sind hukka? Tema aga ütles: Mitte keegi, Issand. Jeesus aga ütles: Ei ka mina sind hukkamõista; mine ja alates nüüdsest ära enam patusta.

Jälle seega rääkis Jeesus neile, ütledes: Mina olen maailma valgus, kes järgib mind, ei kõnni pimeduses, vaid omab elu valgust. Variserid ütlesid siis temale: Sina tunnistad enda kohta, sinu tunnistus ei ole tõene. Jeesus vastas ja ütles neile: Isegi kui

mina tunnistan enda kohta, on minu tunnistus tõene, sest ma tean, kust ma tulin ja kuhu ma lähen, aga teie ei tea, kust ma tulen või kuhu ma lähen. Teie mõistate liha järgi, mina ei mõista kedagi. Ja kui ma hindan, siis minu hinnang on tõene, sest ma ei ole üksinda, vaid mina ja Isa, kes mind saatis. Ja teie seaduses on kirjutatud, et kahe inimese tunnistus on tõene. Mina olen see, kes tunnistab iseenda kohta, ja minu kohta tunnistab Isa, kes mind läkitas. Nad ütlesid siis temale: Kus on sinu isa? Jeesus vastas: Ei tunne te mind ega mu isa; kui te tunneksite mind, siis tunneksite ka mu isa. Need sõnad rääkis Jeesus aardekambris, õpetades templis, ja keegi ei haaranud teda kinni, sest tema tund ei olnud veel tulnud.

Jeesus ütles seega neile jälle: Mina lähen ära ja te otsite mind, ning te surete oma patus. Kuhu mina lähen, sinna te ei saa tulla. Juudid ütlesid siis: Eks ta ometi ei tapa ennast, et ta ütleb: Kuhu mina lähen, sinna te ei saa tulla? Ja ta ütles neile: Teie olete alt, mina olen ülevalt; teie olete sellest maailmast, mina ei ole sellest maailmast. Ütlesin seega teile, et te surete oma pattudes, sest kui te ei usu, et mina olen, siis te surete oma pattudes. Nad ütlesid siis temale: Sina kes oled? Ja Jeesus ütles neile: Algusest saadik seda, mida ma teile räägin. Mul on palju teie kohta rääkida ja hinnata, aga see, kes mind saatis, on tõene, ja mida ma temalt kuulsin, seda ma ütlen maailmale. Nad ei teadnud, et ta rääkis neile Isast. Jeesus ütles seega neile: Kui te ülendatakse Inimese Poeg, siis te teate, et mina olen see, ja ma ei tee iseendast mitte midagi, vaid nagu mu Isa mind õpetas, seda ma räägin. Ja see, kes mind läkitas, on minuga, Isa ei ole jätnud mind üksi, sest

mina teen alati tema meele järele olevaid asju. Tema neid asju rääkides uskusid paljud temasse.

Seega ütles Jeesus neile juutidele, kes olid temasse uskunud: Kui teie jääte minu sõnas, olete te tõeliselt minu jüngrid. Ja teie tunnete tõde, ja tõde vabastab teid. Nad vastasid temale: Me oleme Aabrahami seeme ja me ei ole kunagi kellelegi orjastatud olnud, kuidas sina ütled, et te saate vabaks? Jeesus vastas neile: Tõesti, tõesti ütlen teile, et igaüks, kes teeb pattu, on patu ori. Aga ori ei jää majja igavesti, poeg jääb igavesti. Kui seega Poeg teid vabastab, olete te tõeliselt vabad. Ma tean, et te olete Aabrahami seeme, aga te otsite mind tappa, sest minu sõna ei sisaldu teies. Mina räägin seda, mida olen näinud oma Isa juures, ja teie seega teete seda, mida olete näinud oma isa juures. Nad vastasid ja ütlesid talle: Meie isa on Aabraham. Jeesus ütleb neile: Kui te oleksite Aabrahami lapsed, siis te teeksite Aabrahami tegusid. Nüüd aga otsite te mind tappa, inimest, kes on teile rääkinud tõde, mida kuulsin Jumala juurest. Seda Aabraham ei teinud. Teie teete oma isa tegusid. Nad ütlesid seega temale: meie ei ole sündinud hoorusest, meil on üks isa, Jumal. Jeesus ütles siis neile: Kui Jumal oleks teie isa, siis te armastaksite mind, sest mina läksin välja Jumalast ja olen tulnud. Ma ei ole ju iseendast tulnud, vaid tema saatis mind. Miks te ei mõista minu kõnet? Sest te ei suuda kuulda minu sõna. Teie olete kuradi isast ja te tahate täita oma isa soove. Tema oli mõrvar algusest peale ja ei seisa tões, sest temas ei ole tõde. Kui ta räägib valet, räägib ta iseendast, sest ta on valetaja ja vale isa. Aga kuna ma ütlen tõtt, ei usu te mind. Kes teist

tõestab mind patust süüdi? Aga kui ma ütlen tõtt, miks teie ei usu mind? See, kes on Jumalast, kuuleb Jumala sõnu; sellepärast teie ei kuule, sest te ei ole Jumalast. Juudid vastasid siis ja ütlesid temale: Eks me ütle õigesti, et sina oled samaarlane ja sul on deemon? Jeesus vastas: Mul ei ole deemonit, vaid ma austan oma Isa, ja teie häbistate mind. Mina aga ei otsi oma au, on see, kes otsib ja mõistab. Tõesti, tõesti ma ütlen teile: kui keegi minu sõna peab, ei näe ta surma igavesti. Ütlesid siis temale juudid: Nüüd oleme teadnud, et sul on deemon. Aabraham suri ja prohvetid, ja sina ütled: kui keegi minu sõna hoiab, ei maitse ta surma igavesti. Kas sa oled suurem kui meie isa Aabraham, kes suri? Ja prohvetid surid. Kelleks sa iseennast teed? Jeesus vastas: Kui mina aulistan iseennast, siis minu au ei ole midagi. Minu Isa on see, kes mind aulistab, keda teie ütlete, et ta on teie Jumal, Ja te ei ole tundnud teda, aga mina tean teda. Ja kui ma ütlen, et ma ei tea teda, olen ma sarnane teie valetajaga, aga ma tean teda ja pean tema sõna. Teie isa Abraham rõõmustas, et näha minu päeva, ja ta nägi seda ja rõõmustas. Ütlesid siis juudid talle: viiskümmend aastat ei ole sul veel, ja sa oled Aabrahami näinud? Jeesus ütles neile: Tõesti, tõesti ma ütlen teile, enne kui Aabraham sündis, mina olen. Nad võtsid seega kive, et neid tema peale visata. Jeesus aga varjus ja läks templist välja, olles läbinud nende keskel, ja möödus nii.

9

Ja möödaminnes nägi ta inimest, kes oli pime sünnist saadik. Ja

tema õpilased küsisid temalt: Rabi, kes patustas, tema või tema vanemad, et ta pimedana sündis? Jeesus vastas: ei see patustanud ega tema vanemad, vaid selleks, et Jumala teod saaksid avalikuks temas. Mind on vaja teha selle tööd, kes mind saatis, kuni on päev; tuleb öö, mil keegi ei suuda töötada. Alati kui ma olen maailmas, olen ma maailma valgus. Need ütelnud olles, sülitas ta maapinnale ja tegi savi oma sülest ning määris savi pimeda silmadele. Ja ta ütles temale: Mine pese Siloami basseinis, mis tõlgitakse kui Saadetud. Seega ta läks ära ja pesi ning tuli nägijana tagasi.

Naabrid ja need, kes nägid teda varem, et ta oli pime, ütlesid: Eks see ole see, kes istus ja kerjus? Teised ütlesid, et see on tema, teised aga, et ta on temaga sarnane. Too ütles, et mina olen see. Nad ütlesid seega temale: Kuidas sinu silmad avati? Vastas see ja ütles: Inimene, keda kutsutakse Jeesuseks, tegi savi ja määris mu silmad ning ütles mulle: mine Siloami basseini ja pese. Ära minnes ja pestes sain ma nägemise. Ütlesid seega temale: Kus see on? Ta ütleb: Ma ei tea.

Viivad tema variseride juurde, see kunagi pime olnu. Oli aga hingamispäev, kui Jeesus tegi savi ja avas tema silmad. Jälle küsisid temalt fariserid, kuidas ta oli nägemise saanud. Aga ta ütles neile: Savi pani minu silmadele, ja pesin, ja näen. Mõned variseridest ütlesid seega: See mees ei ole Jumalast, sest ta ei pea hingamispäeva. Teised ütlesid: Kuidas võib patune mees selliseid märke teha? Ja nende seas oli lõhe. Ütlevad pimedalle jälle: Sina, mida ütled tema kohta, et ta avas sinu silmad? Aga

tema ütles, et ta on prohvet. Juudid ei uskunud seega tema kohta, et ta oli pime ja sai nägemise, enne kui kutsusid selle vanemad, kes oli nägemise saanud. Ja nad küsisid neid öeldes: Kas see on teie poeg, kellest te ütlete, et ta sündis pimedana? Kuidas ta siis praegu näeb? Tema vanemad vastasid aga neile ja ütlesid: Teame, et see on meie poeg ja et ta sündis pimedana. Kuidas ta aga nüüd näeb, me ei tea, või kes avas tema silmad, me ei tea; tema ise on täisealine, küsige temalt, tema ise kõneleb enda kohta. Tema vanemad ütlesid neid asju, sest nad kartsid juute, kuna juudid olid juba kokku leppinud, et kui keegi tunnistab teda Kristuseks, heidetakse ta kogudusest välja. Seetõttu tema vanemad ütlesid, et tal on iga, küsige temalt endalt. Nad kutsusid siis teist korda mehe, kes oli pime, ja ütlesid temale: Anna au Jumalale, meie teame, et see mees on patune. Vastas seega see ja ütles: Kas ta on patune, seda ma ei tea; ühte ma tean, et olles pime, näen ma nüüd. Ütlesin aga temale jälle: Mida ta sulle tegi? Kuidas ta sinu silmad avas? Ta vastas neile: Ütlesin teile juba, aga te ei kuulanud. Mida te jälle tahate kuulda? Kas ka teie tahate tema jüngriteks saada? Nad sõimasid teda ja ütlesid: Sina oled selle õpilane, meie aga oleme Moosese õpilased. Meie teame, et Jumal on rääkinud Moosesele, aga seda me ei tea, kust ta on. Mees vastas ja ütles neile: Selles ongi imeline, et teie ei tea, kust ta on, aga ta avas mu silmad. Me teame aga, et patustajaid Jumal ei kuule, vaid kui keegi on jumalakartlik ja teeb tema tahtmist, seda ta kuuleb. Ajastust saati ei ole kuuldud, et keegi oleks avanud pimeana sündinud inimese silmad. Kui see ei olnud Jumala juurest, ei olnud ta võimeline midagi tegema. Nad vastasid ja ütlesid talle: Pattudes

oled sina tervenisti sündinud, ja sina õpetad meid? Ja nad ajasid ta välja. Jeesus kuulis, et nad olid ta välja ajanud, ja kui ta oli ta leidnud, ütles ta temale: Sina usud Jumala Poega? Tema vastas ja ütles: Kes ta on, Issand, et ma temasse usuksin? Jeesus ütles aga temale: Sa oled teda näinud ja see, kes sinuga kõneleb, ongi tema. Tema aga ütles: Ma usun, Issand, ja kummardas teda. Ja Jeesus ütles: Mina tulin sellesse maailma kohtuks, et need, kes ei näe, näeksid, ja need, kes näevad, saaksid pimedaks. Ja mõned variseridest, kes olid koos temaga, kuulsid seda ja ütlesid temale: Kas meie ka oleme pimedad? Jeesus ütles neile: Kui te oleksite pimedad, ei oleks teil pattu, aga nüüd te ütlete, et näeme, seepärast teie patt jääb.

10

Tõesti, tõesti ütlen ma teile: see, kes ei sisene läbi ukse lammaste õue, vaid ronib sisse mujalt, on varas ja röövli. Aga see, kes siseneb läbi ukse, on lammaste karjane. Sellele avab uksehoidja, ja lambad kuulevad tema häält, ja ta kutsub oma lambaid nimepidi ja viib nad välja. Ja kui ta oma lambad välja toob, läheb ta nende ees, ja lambad järgnevad talle, sest nad teavad tema häält. Võõrale aga nad ei järgi, vaid põgenevad temast, sest nad ei tunne võõraste häält. Seda mõistatust ütles neile Jeesus, aga nemad ei mõistnud, mis see oli, mida ta neile rääkis. Seega ütles Jeesus neile jälle: Tõesti, tõesti ütlen teile, et mina olen lammaste uks. Kõik, kes tulid enne mind, on vargad ja röövlid, aga lambad ei kuulanud neid. Mina olen uks; kui keegi siseneb

läbi minu, saab ta päästetud ja ta siseneb ning väljub, ja leiab karjamaa. Varas tuleb ainult selleks, et varastada ja tappa ja hävitada, mina tulin selleks, et neil oleks elu ja seda oleks ülirohkelt. Mina olen hea karjane. Hea karjane paneb oma hinge lammaste eest. Palgatud töötaja aga, kes ei ole karjane ja kellele lambad ei kuulu isiklikult, näeb hundi tulevat ja jätab lambad maha ning põgeneb, ja hunt haarab need ning pillutab lambad laiali. Aga palgaline põgeneb, sest ta on palgaline ja lammastest pole talle murru. Mina olen hea karjane ja tunnen oma omi ning minu omad tunnevad mind, Nagu Isa tunneb mind ja mina tunnen Isa, ja ma panen oma hinge lammaste eest. Ja mul on ka teisi lambaid, kes ei ole sellest karjast, ja need ma pean tooma, ja nad kuulevad minu häält, ja saab üks kari, üks karjane. Seetõttu armastab isa mind, et mina panen maha oma hinge, et seda jälle võtta. Mitte keegi ei võta seda minult ära, vaid mina panen seda maha iseendast, mul on võim panna seda maha, ja mul on võim jälle võtta seda, selle käsu sain ma oma Isa käest. Seega tekkis juutide seas jälle lõhenemine nende sõnade pärast. Paljud neist aga ütlesid: Tal on deemon ja ta on hull, miks te teda kuulete? Teised ütlesid: Need sõnad ei ole kurjast vaimust vaevatu sõnad. Kas kuri vaim suudab pimedate silmi avada?

Jeruusalemmas toimus pühitsemispüha ja oli talv. Ja Jeesus oli kõndimas templis Saalomoni kolonnaadis. Juudid ümbritsesid seega teda ja ütlesid temale: Kui kaua sa meie hinge üleval hoiad? Kui sa oled Kristus, ütle meile avatult. Jeesus vastas neile: Ütlesin teile, ja te ei usu. Need teod, mida mina teen mu Isa nimel, need tunnistavad minu kohta. Kuid teie ei usu, sest te ei

ole minu lammaste hulgast, nagu ma teile ütlesin. Minu lambad kuulevad minu häält ja mina tunnen neid ja nad järgnevad minule Ja mina annan neile igavese elu, ja nad ei hukku igavesti, ja keegi ei kisu neid välja minu käest. Minu isa, kes on need mulle andnud, on suurem kõigist, ja keegi ei suuda neid haarata minu isa käest. Mina ja isa oleme üks. Juudid kandsid seega jälle kive, et teda kivitada. Jeesus vastas neile: Paljud head teod olen ma näidanud teile oma Isa käest; millise nende teo eest te mind kividate? Juudid vastasid temale ütledes: Hea töö pärast me ei kividame sind, vaid jumalateotuse pärast, ja seetõttu, et sina, olles inimene, teed iseennast Jumalaks. Jeesus vastas neile: Eks ole teie seaduses kirjutatud: mina ütlesin, te olete jumalad? Kui ta neid jumalaks nimetas, kelle poole Jumala sõna tuli, ja Kiri ei saa rikutud saada, Keda Isa pühitses ja saatis maailma, teie ütlete, et sa jumalateotad, sest ma ütlesin: Jumala Poeg ma olen? Kui ma ei tee oma isa töid, siis ärge uskuge mind, Kui aga ma teen, siis isegi kui te ei usu mind, uskuge tegusid, et te teaksite ja usuksite, et Isa on minus ja mina temas. Nad otsisid seega jälle teda haarata, kuid ta läks nende käest välja.

Ja ta läks jälle üle Jordani sellesse kohta, kus Johannes oli esimest korda ristinud, ja jäi sinna. Ja paljud tulid tema juurde ja ütlesid, et Johannes küll ei teinud ühtegi tähemärki, kuid kõik, mida Johannes temast ütles, oli tõene. Ja paljud uskusid seal temasse.

11

Oli aga üks haige mees, Laatsarus Betaaniast, Maarja ja tema õe Marta külast. Oli aga Maaria see, kes salvis Issanda salviga ja pühkis tema jalad oma juustega, kelle vend Laatsarus oli haige. Seega saatsid õed tema juurde sõna, öeldes: Issand, vaata, see, keda sa armastad, on haige. Seda kuulnud olles ütles Jeesus: See haigus ei ole surmani, vaid Jumala au jaoks, et Jumala Poeg oleks selle läbi ülistatud. Aga Jeesus armastas Marthat ja tema õde ja Laatsaruse. Kui ta siis kuulis, et on haige, siis ta tõesti jäi kaheks päevaks sinna paika, kus ta oli, Siis pärast seda ütleb ta jüngritele: Lähme Juudamaale jälle. Jüngrid ütlevad temale: Rabi, juudid otsisid sind ju alles kividega loopida, ja sa lähed jälle sinna? Jeesus vastas: Eks ole päevas kaksteist tundi? Kui keegi kõnnib päeval, ei komista ta, sest ta näeb selle maailma valgust. Kui aga keegi kõnnib öösel, siis ta komistab, sest valgust ei ole temas. Need seid ta ütles, ja pärast seda ütleb ta neile: Laatsarus, meie sõber, on magama jäänud, aga ma lähen, et teda äratada. Tema jüngrid ütlesid siis: Issand, kui ta on uinunud, siis ta saab terveks. Jeesus oli aga rääkinud tema surmast, kuid nemad arvasid, et ta räägib une kohta. Siis ütles Jeesus neile avatult: Laatsarus on surnud, Ja ma rõõmutsen teie pärast, et te uskuksite, sest ma ei olnud seal, aga lähme tema juurde. Siis ütles Toomas, keda kutsuti Kaksikuks, kaasõpilastele: Lähme ka meie, et me sureme temaga.

Tulnud leidis Jeesus tema juba neli päeva hauakambris olnud. Beetaania oli aga Jeruusalemma lähedal, umbes viisteist staadioni kaugusel. Ja paljud juutidest olid tulnud Marta ja Maarja juurde, et neid lohutada nende venna pärast. Seega

Martha, kui ta kuulis, et Jeesus tuleb, läks teda vastu, Maria aga istus majas. Seega ütles Marta Jeesusele: Issand, kui sa oleksid siin olnud, siis mu vend ei oleks surnud. Kuid ka nüüd ma tean, et kõik, mida sa Jumalalt palud, annab Jumal sulle. Jeesus ütleb talle: Sinu vend tõuseb üles. Martha ütleb temale: Tean, et ta tõuseb üles ülestõusmises viimasel päeval. Jeesus ütles talle: Mina olen ülestõusmine ja elu. See, kes usaldab mind, elab, isegi kui ta sureb, ja iga, kes elab ja usaldab mind, ei sure iialgi. Kas sa usud seda? Ütleb temale: Jah, Issand, mina olen uskunud, et sina oled Kristus, Jumala Poeg, see, kes maailma tuleb. Ja neid asju öelnud, läks ta ära ja kutsus salaja oma õde Maarjat, öeldes: Õpetaja on kohal ja kutsub sind. See, kui ta kuulis, tõusis kiiresti ja tuli tema poole. Jeesus ei olnud veel külla tulnud, vaid oli selles kohas, kus Marta teda kohtas. Juudid seega, kes olid temaga majas ja teda lohutasid, nähes Maarjat, et ta kiiresti tõusis üles ja välja läks, järgnesid talle, öeldes, et ta läheb hauda, et seal nutta. Niisiis Maaria, kui ta tuli sinna, kus Jeesus oli, ja nägi teda, langes ta tema jalgade ette, öeldes talle: Issand, kui sa oleksid siin olnud, ei oleks minu vend surnud. Jeesus seega, kui nägi teda nutmas ja neid temaga kokku tulnud juute nutmas, oli vihane vaimus ja häiris iseennast. Ja ta ütles: Kuhu te olete ta pannud? Nad ütlevad talle: Issand, tule ja vaata. Jeesus nuttis pisaraid. Juudid ütlesid siis: Vaata, kuidas ta teda armastas! Mõned neist aga ütlesid: Kas see, kes avas pimeda silmad, ei olnud võimeline tegema nii, et ka tema ei sureks? Jeesus seega, jälle endas sügavalt liigutatud olles, tuleb hauakambrisse. See oli aga koobas ja kivi lamas selle peal. Jeesus ütleb: Tõstke kivi. Surnud mehe õde Marta ütleb temale: Issand, ta juba haiseb,

sest on neljas päev. Jeesus ütleb talle: Kas ma ei öelnud sulle, et kui sa usud, näed Jumala au? Nad tõstsid seega kivi, kus surnud oli lamamas. Jeesus aga tõstis silmad üles ja ütles: Isa, tänan sind, et sa kuulsid mind. Mina aga teadsin, et sa kuuled mind alati, aga ümberseisva rahvahulga pärast ütlesin seda, et nad usuksid, et sina saatsid mind. Ja olles need asjad öelnud, hüüdis ta suure häälega: Laatsarus, tule välja! Ja surnud tuli välja, jalad ja käed riidekangastega seotud, ja tema nägu oli riidega ümber mähitud. Jeesus ütleb neile: Siduge ta lahti ja laske tal minna.

Paljud juutidest, kes olid tulnud Maarja juurde ja näinud, mida Jeesus tegi, uskusid temasse. Mõned aga nende seast läksid variseride juurde ja ütlesid neile, mida Jeesus tegi. Ülempreestrid ja variserid kogusid seega kokku nõukogu ja ütlesid: Mida me teeme, sest see mees teeb palju tunnustähti? Kui me laseme tal nii jätkata, hakkavad kõik temasse uskuma, ja roomlased tulevad ning võtavad ära meie koha ja rahva. Aga üks nende seast, Kaifas, kes oli selle aasta ülempreester, ütles neile: Te ei tea midagi, Ega te aruta, et meile on kasulik, et üks inimene sureb rahva eest ja mitte terve rahvas ei hukuks. Seda ta aga iseendast ei öelnud, vaid olles selle aasta ülempreester, prohvetikuulutas, et Jeesus oli suremas rahva eest. Ja mitte ainult rahva eest, vaid et ta kogub kokku ka Jumala hajutatud lapsed üheks. Alates sellest päevast pidasid nad seega nõu, et teda tappa. Jeesus ei käinud enam avalikult juutide seas, vaid läks sealt ära kõrbe lähedal asuvasse paika, Efraimiks kutsutud linna, ja seal viibis ta koos oma jüngritega. Oli aga lähedal juutide paasapüha, ja paljud läksid üles maalt Jeruusalemma

enne paasapüha, et end puhastada. Nad otsisid seega Jeesust ja ütlesid üksteisega templis seistes: Mis teile tundub, kas ta ei tule püha peale? Ülempreestrid ja variserid olid aga andnud käsu, et kui keegi teab, kus ta on, peab teatama, et nad võiksid ta kinni võtta.

12

Jeesus tuli seega kuus päeva enne paasapüha Betaaniasse, kus oli Laatsarus, surnud mees, kelle ta oli surnuist üles äratanud. Tegid seega temale seal õhtusöögi ja Martha teenis, aga Laatsarus oli üks neist, kes lamasid koos temaga. Seega Maaria, olles võtnud naela puhast kallihinnalist nardi salvit, võidis Jeesuse jalgu ja kuivatas oma juustega tema jalad, kuid maja täitus salvi lõhnast. Seega ütles üks tema õpilastest, Juudah, Siimoni poeg Iskariot, kes kavatses tema üle anda: Miks seda salvi ei müüdud kolmesaja denaariga ja antud vaestele? Ta ütles aga seda mitte sellepärast, et vaeste pärast oli tal mure, vaid sellepärast, et ta oli varas ja tal oli rahahoidja ning ta kandis ära asjad, mis sinna pandi. Ütles seega Jeesus: Lase tema rahule, ta on seda hoidnud minu matmise päevaks. Vaeseid teil on alati enda juures, aga mind teil ei ole alati. Suur rahvahulk juutide seast sai seega teada, et ta seal on, ja nad tulid mitte üksnes Jeesuse pärast, vaid ka selleks, et näha Laatsarust, kelle ta oli surnuist üles äratanud. Ülempreestrid aga plaanisid, et nad võiksid tappa ka Laatsaruse. sest paljud juutidest läksid tema pärast ära ja uskusid Jeesusesse.

Järgmisel päeval suur rahvahulk, kes oli tulnud pidusse, kuulnud, et Jeesus tuleb Jeruusalemma, Nad võtsid palmipuude oksad ja läksid talle vastu ning hüüdsid: Hoosanna! Õnnistatud olgu see, kes tuleb Issanda nimel, Iisraeli kuningas! Jeesus aga, leidnud noore eesli, istus selle peale, nagu on kirjutatud, Ära karta, Siioni tütar, vaata, sinu kuningas tuleb, istudes eesli varsa seljas.

Neid asju aga ei teadnud tema jüngrid esialgu, vaid kui Jeesus ülendati, siis nad meenutasid, et need asjad olid tema kohta kirjutatud ja et nad tegid neid asju temale. Seega tunnistas rahvahulk, kes oli temaga, kui ta kutsus Laatsaruse hauast välja ja äratas ta surnuist üles. Seetõttu kohtas teda ka rahvahulk, sest nad olid kuulnud, et tema oli selle tunnustähe teinud. Variserid ütlesid seega iseenestele: Te näete, et te ei saavuta midagi; vaadake, maailm on läinud tema järel.

Olid aga mõned kreeklased nende seast, kes läksid üles, et kummardada püha ajal. Need isiikud lähenesid seega Filippusele, kes oli pärit Betsaidast Galileast, ja palusid teda öeldes: Isand, me tahame Jeesust näha. Filippus tuleb ja ütleb Andreasele, ja jälle Andreas ja Filippus ütlevad Jeesusele, Aga Jeesus vastas neile öeldes: On tulnud tund, et Inimese Poeg saaks austatud. Tõesti, tõesti ütlen ma teile: kui nisu tera ei lange maasse ja sure, jääb see üksi, aga kui see sureb, kannab see palju vilja. See, kes armastab oma hinge, kaotab seda, ja see, kes vihkab oma hinge selles maailmas, hoiab seda igaveses elus. Kui keegi mind teenib, siis järgnegu ta minule, ja kus mina olen, seal

on ka minu teenija, ja kui keegi mind teenib, siis Isa austab teda. Nüüd on minu hing häiritud, ja mida ma ütlen? Isa, päästa mind sellest tunnist. Aga just selle pärast ma tulingi sellesse tundi. Isa, austa oma nime. Siis tuli hääl taevast: Olen austanud ja austan jälle. Rahvahulk, kes seisis ja oli kuulnud, ütles seega, et äike oli olnud, teised ütlesid, et saadik oli temaga rääkinud. Jeesus vastas ja ütles: Mitte minu pärast ei ole see hääl kõlanud, vaid teie pärast. Nüüd on selle maailma kohus, nüüd heidetakse selle maailma valitseja välja. Ja kui mina olen maast üles tõstetud, tõmban ma kõik enda poole. Seda aga ta ütles, tähistades, millise surmaga ta pidi surema. Rahvahulk vastas temale: Meie kuulsime seadusest, et Kristus jääb igavesti, ja kuidas sina ütled, et Inimese Poeg peab ülendatama? Kes on see Inimese Poeg? Jeesus ütles seega neile: Veel väikese aja valgus on teiega, kõndige, kuni teil valgus on, et pimedus teid ei tabaks, ja see, kes kõnnib pimeduses, ei tea, kuhu ta läheb. Kuni teil valgust on, uskuge valgusse, et saaksite valguse poegadeks. Seda rääkis Jeesus, ja ära minnes varjas ta end nende eest.

Kuigi ta oli teinud nii palju tunnustähti nende ees, ei uskunud nad temasse. nii et Jesaja prohveti sõna täidetud oleks, mida ta ütles: Issand, kes uskus meie kuulutust? ja kellele on Issanda käsivars avaldatud? Seetõttu nad ei suutnud uskuda, sest jälle ütles Jesaja, Ta on pimestanud nende silmad ja kõvastanud nende südame, et nad ei näeks silmadega ega mõistaks südamega ega pöörduks, ja ma tervendaksin neid.

Need sõnad ütles Jesaja, kui ta nägi tema au ja rääkis temast.

Siiski uskusid paljud valitsejatest temasse, aga fariseride pärast ei tunnistanud seda, et mitte saada kogudusest välja heidetud, Sest nad armastasid inimeste au rohkem kui Jumala au.

Jeesus aga hüüdis välja ja ütles: Kes usub minusse, ei usu minusse, vaid temasse, kes mind läkitas, Ja see, kes vaatleb mind, näeb seda, kes saatis mind. Mina olen valgusena maailma tulnud, et ükski, kes minusse usub, ei jääks pimedusesse. Ja kui keegi kuuleb minu sõnu ja ei usu, siis mina ei mõista teda kohut, sest ma ei tulnud selleks, et maailma kohut mõista, vaid selleks, et maailma päästa. See, kes lükkab mind tagasi ja ei võta vastu minu sõnu, sellel on see, kes mõistab teda kohut: sõna, mida ma rääkisin, see mõistab teda kohut viimseil päeval. Sest mina ei kõnelnud iseendast, vaid isa, kes mind saatis, ise andis mulle käsu, mida ütlen ja mida kõnelen, Ja ma tean, et tema käsk on igavene elu. Mida ma seega räägin, nagu Isa on mulle öelnud, nii ma räägin.

13

Enne paasapüha teades Jeesus, et on tulnud tema tund lahkuda sellest maailmast Isa poole, olles armastanud omasid, kes olid maailmas, armastas ta neid lõpuni. Ja õhtusöögi ajal, kui kurat oli juba pannud Juuda Siimoni Iskarioti südamesse, et ta teda reedetaks Teades, et Isa on andnud kõik tema kätte ja et ta tuli Jumala juurest ning läheb Jumala juurde, Jeesus Ta tõuseb õhtusöögilt, paneb rõivad kõrvale ja võtnud käterätiku, vöötas

selle ümber ise. Siis ta valas vett basseini ja hakkas pesema jüngrite jalgu ning kuivatama need rätikuga, millega ta oli vööga ümber seotud. Tuleb siis Siimon Peetruse poole, ja see ütleb temale: Issand, sina pesed minu jalgu? Jeesus vastas ja ütles temale: Mida mina teen, seda sa ei tea praegu, aga sa saad teada pärast seda. Peetrus ütleb temale: Sa ei tohi kunagi minu jalgu pesta! Jeesus vastas temale: Kui ma sind ei pese, siis pole sul osa minuga. Siimon Peetrus ütleb temale: Issand, mitte ainult minu jalad, vaid ka käed ja pea. Jeesus ütleb talle: kes on pestud, ei vaja jalgu pesta, vaid on tervenisti puhas, ja teie olete puhtad, kuid mitte kõik. Ta teadis ju seda, kes teda reetuks, sellepärast ta ütles: Te ei ole kõik puhtad.

Kui ta seega oli nende jalad pesnud ja oma rõivad võtnud ning taas maha heitnud, ütles ta neile: Kas te teate, mis ma olen teile teinud? Teie kutsute mind Õpetajaks ja Issandaks, ja te ütlete õigesti, sest ma olen seda. Kui siis mina, Issand ja Õpetaja, pesin teie jalad, siis teie peate üksteise jalgu pesema. Näite olen ma andnud teile, et nagu mina tegin teile, ka teie teeksite. Tõesti, tõesti ma ütlen teile: ei ole ori suurem kui tema isand ega saadik suurem kui see, kes tema saatis. Kui te neid teate, olete te õnnistatud, kui te neid teete. Ma ei räägi teie kõigi kohta, mina tean, keda ma valisin, vaid et kiri täide läheks: see, kes sööb minuga leiba, on tõstnud oma kanna minu vastu. Alates praegusest ütlen ma teile enne selle juhtumist, et kui see juhtub, usuksite, et mina olen. Tõesti, tõesti ma ütlen teile: see, kes võtab vastu kellegi, kelle ma saadan, võtab vastu mind, ja see, kes võtab vastu mind, võtab vastu selle, kes mind saatis.

Neid asju öelnud, oli Jeesus vaimult häiritud ja tunnistas ning ütles: Tõesti, tõesti ütlen teile, et üks teie seast reedab mind. Õpilased vaatasid seega üksteise poole, olles hämmingus selle üle, kellest ta räägib. Oli aga üks tema õpilastest lamamas Jeesuse süles, keda Jeesus armastas. Siimon Peetrus kallutab siis tema poole, et uurida, kes see võiks olla, kellest ta räägib. Langedes aga see Jeesuse rinnale, ütleb temale: Issand, kes see on? Vastab Jeesus: See on see, kellele mina kastetud suutäie annan. Ja kastetes suutäie, annab ta Juudahile, Siimoni pojale Iskariotile. Ja pärast seda suutäist sisenes temasse saatan. Jeesus ütles siis talle: Mida sa teed, tee kiiremini. Seda aga keegi lauas lamavatest ei teadnud, miks ta temale seda ütles. Mõned arvasid nimelt, kuna rahakassa oli Juuda käes, et Jeesus ütleb talle: osta, mida me vajame püha jaoks, või et ta annaks midagi vaestele. Võttes seega palakese, läks ta kohe välja, ja oli öö.

Kui ta siis välja läks, ütleb Jeesus: Nüüd on austatud Inimese Poeg, ja Jumal on austatud temas. Kui Jumal oli austatud temas, siis Jumal austab teda endas ja austab teda viivitamatult. Lapsed, veel natuke olen teiega. Te otsite mind, ja nagu ütlesin juutidele, et kuhu mina lähen, sinna te ei saa tulla, nii ütlen ka teile nüüd. Uue käsu annan ma teile, et te armastaksite üksteist, nagu ma armastasin teid, et ka teie armastaksite üksteist. Sellest tunnevad kõik, et te olete minu õpilased, kui teil on armastust üksteise vastu. Siimon Peetrus ütleb temale: Issand, kuhu sa lähed? Jeesus vastas temale: Kuhu mina lähen, sinna ei suuda sa mind praegu järgneda, kuid hiljem järgned sa mulle. Peetrus ütleb temale: Issand, miks ma ei suuda sind praegu järgida?

Oma hinge panen ma sinu eest. Vastas talle Jeesus, hinge sinu eest minu paned? Tõesti tõesti ütlen sinule, ei mitte kuk

14

Ärgu olgu häiritud teie süda, uskuge Jumalasse ja uskuge minusse. Minu isa majas on palju eluasemeid; kui see nii ei oleks, oleksin ma teile öelnud. Lähen valmistama teile kohta. Ja kui ma lähen ja valmistan teile koha, tulen ma jälle ja võtan teid enda juurde, et kus mina olen, seal oleksite ka teie. Ja te teate, kuhu mina lähen, ja te teate teed. Toomas ütleb temale: Issand, me ei tea, kuhu sa lähed, ja kuidas me saame teed teada? Jeesus ütleb talle: Mina olen tee ja tõde ja elu, mitte keegi ei tule Isa juurde, kui mitte läbi minu. Kui te oleksite mind tundnud, siis oleksite ka minu isa tundnud. Ja nüüdsest peale te tunnete teda ja olete teda näinud. Filippus ütleb temale: Issand, näita meile Isa ja see on meile küllaldane. Jeesus ütleb talle: Nii kaua aega olen ma olnud teiega, ja sa ei ole mind tundnud, Filippus? See, kes on näinud mind, on näinud Isa, ja kuidas sina ütled: Näita meile Isa? Kas sa ei usu, et mina olen Isas ja Isa on minus? Sõnad, mida mina räägin teile, ma ei räägi iseendast, vaid Isa, kes jääb minus, tema ise teeb need teod. Uskuge mind, et mina olen Isas ja Isa on minus; kui aga mitte, siis uskuge mind nende tegude pärast. Tõesti, tõesti ütlen teile: see, kes usub minusse, teeb neid tegusid, mida mina teen, ja ta teeb veel suuremaid kui need, sest mina lähen oma Isa juurde. Ja mida iganes te küsite minu nimel, seda ma teen, et Isa oleks austatud Pojas. Kui te

midagi küsite minu nimel, mina teen selle.

Kui te armastate mind, pidage minu käske. Ja mina palun isa ja ta annab teile teise eestkostja, et ta jääks teiega igavesti. Tõe Vaim, keda maailm ei suuda vastu võtta, sest ei näe teda ega tunne teda, teie aga tunnete teda, sest ta jääb teie juurde ja saab olema teie sees. Ma ei jäta teid orvudeks, ma tulen teie juurde. Veel vähe aega ja maailm mind enam ei näe, teie aga nägete mind, sest mina elan ja teie elate. Sel päeval te teate, et mina olen oma Isas ja teie minus ning mina teies. See, kes omab minu käske ja peab neid, tema on see, kes armastab mind, aga see, kes armastab mind, teda armastab minu Isa, ja mina armastan teda ja ilmutan talle iseennast. Juudas, mitte Iskariot, ütleb temale: Issand, mis on juhtunud, et kavatsed ilmutada ennast meile ja mitte maailmale? Jeesus vastas ja ütles temale: Kui keegi armastab mind, hoiab ta mu sõna, ja mu Isa armastab teda, ning me tuleme tema juurde ja teeme temaga koos elamise. See, kes mind ei armasta, ei hoia minu sõnu, ja see sõna, mida te kuulete, ei ole minu oma, vaid selle Isa oma, kes mind on saatnud.

Need asjad olen ma teile rääkinud teie juures viibides. Aga Lohutaja, Püha Vaim, kelle Isa saadab minu nimel, tema õpetab teile kõike ja tuletab teile meelde kõik, mida ma ütlesin teile. Rahu ma jätan teile, oma rahu ma annan teile; mitte nii, nagu maailm annab, mina annan teile. Ärgu olgu häiritud teie süda ega kartku. Te kuulsite, et mina ütlesin teile: mina lähen ära ja tulen teie juurde. Kui te armastaksite mind, oleksite rõõmustanud, et ütlesin: mina lähen Isa juurde, sest Isa on

minust suurem. Ja nüüd olen ma teile öelnud enne, kui see juhtub, et kui see juhtub, te usuksite. Enam ei räägi ma teiega palju, sest tuleb maailma valitseja, ja minus ei ole tal midagi, Aga selleks, et maailm võiks teada, et ma armastan Isa, ja nagu Isa mulle käskis, nii ma teen. Tõuske üles, lähme siit.

15

Mina olen tõeline viinapuu ja minu isa on põllumees. Iga oks minus, mis ei kanna vilja, ta võtab ära, ja iga oks, mis kannab vilja, ta puhastab, et see kannaks rohkem vilja. Juba olete teie puhtad sõna läbi, mille olen teile rääkinud. Jääge minus ja mina teies. Nagu oks ei ole võimeline vilja kandma iseenest, kui see ei jää viinapuus, nõnda ka mitte teie, kui te ei jää minus. Mina olen viinapuu, teie olete oksad. See, kes jääb minusse ja mina temasse, kannab palju vilja, sest ilma minuta te ei suuda teha mitte midagi. Kui keegi ei jää minusse, visatakse ta välja nagu oks ja ta kuivab, ning neid kogutakse ja visatakse tulle, ja ta põleb. Kui te jääte minu sees ja minu sõnad jäävad teie sees, siis mida te tahate, küsige, ja see saab teile. Selles oli austatud minu Isa, et te kannaksite palju vilja ja saaksite minu jüngriteks. Nagu Isa armastas mind, nii olen mina armastanud teid; jääge minu armastuses. Kui te peate minu käske, jääte te minu armastuses, nagu mina olen pidanud minu isa käske ja jään tema armastuses. Need asjad olen ma teile rääkinud, et minu rõõm teie sees jääks ja teie rõõm täidetaks. See on minu käsk, et te armastaksite üksteist, nagu mina armastasin teid. Suurem

armastus kui see pole kellelgi, et keegi paneks oma hinge oma sõprade eest. Teie olete minu sõbrad, kui teete seda, mida mina teile käsin. Enam ei nimeta ma teid orjadeks, sest ori ei tea, mida tema isand teeb, vaid teid olen nimetanud sõpradeks, sest kõik, mida kuulsin oma Isa juurest, olen teile teatavaks teinud. Mitte teie ei valinud mind, vaid mina valisin teid ja panin teid selleks, et teie läheksite ja kannaksite vilja ning teie vili jääks püsima, et mida iganes te küsiksite Isalt minu nimel, ta annaks teile. Need seid ma käsin teile, et te armastaksite üksteist.

Kui maailm teid vihkab, siis teadke, et see on mind enne teid vihanud. Kui te oleksite maailmast, siis maailm armastaks oma omasid, kuid kuna te ei ole maailmast, vaid mina valisin teid välja maailmast, seetõttu vihkab teid maailm. Mäletage seda sõna, mida mina ütlesin teile: ei ole ori suurem kui tema isand. Kui mind nad taga kiusasid, siis ka teid nad taga kiusavad; kui nad minu sõna pidasid, siis ka teie oma nad peavad. Kuid kõike seda nad teevad teile minu nime tõttu, sest nad ei tunne Teda, kes mind läkitas. Kui ma ei oleks tulnud ja neile rääkinud, ei oleks neil pattu olnud, aga nüüd ei ole neil ettekäänet oma patu kohta. See, kes mind vihkab, vihkab ka minu isa. Kui ma poleks teinud nende seas töid, mida keegi teine pole teinud, ei oleks neil pattu, aga nüüd nad on näinud ja on vihkanud nii mind kui ka minu isa. Aga see sõna, mis on kirjutatud nende seaduses, peab täide minema: nad vihkasid mind asjata. Kui aga tuleb see Lohutaja, keda mina saadan teile Isalt, see tõe Vaim, kes Isalt välja läheb, siis tema tunnistab minust. Ja teie tunnustate, et olete algusest peale minuga koos olnud.

16

Need asjad olen ma teile rääkinud, et te ei solvuks. Nad teevad teid väljaheidetuteks, aga tuleb tund, mil igaüks, kes on teid tapnud, arvab pakkuvat teenistust Jumalale. Ja nad teevad neid asju, sest ei tundnud Isa ega mind. Aga need asjad olen ma teile rääkinud, et kui tuleb see tund, mäletaksite neid, sest mina ütlesin teile. Neid asju aga ma teile algusest peale ei öelnud, sest ma olin teiega. Nüüd aga lähen mina selle juurde, kes mind läkitas, ja keegi teist ei küsi minult, kuhu sa lähed. Aga kuna ma olen teile neid asju rääkinud, on valu täitnud teie südame. Aga mina ütlen teile tõtt: teile on kasulik, et mina lähen ära. Sest kui mina ei lähe ära, ei tule Lohutaja teie juurde, aga kui ma lähen, saadan ta teie juurde. Ja tulles noomib tema maailma patu, õigluse ja kohtu pärast. Patu kohta tõepoolest seetõttu, et nad ei usu minusse, Õiguse kohta aga, et minu Isa juurde lähen ja te ei näe mind enam, Aga kohtu kohta – et selle maailma valitseja on kohut mõistetud. Mul on veel palju teile öelda, aga te ei suuda seda praegu taluda. Aga kui see tuleb, Tõe Vaim, juhib ta teid kogu tõesse, sest ta ei räägi iseendast, vaid kõik, mida ta ku See austab mind, sest ta võtab minu omast ja kuulutab seda teile. Kõik, mis Isal on, on minu, seetõttu ütlesin, et ta võtab minu omast ja kuulutab teile. Väike aeg ja te ei näe mind, ja jälle väike aeg ja te näete mind, sest mina lähen Isa juurde. Tema jüngrid ütlesid seega üksteisele: Mis see on, mida ta meile ütleb: vähe aega ja te ei näe mind, ja jälle vähe aega ja te näete mind, ning et mina lähen Isa juurde? Nad ütlesid siis: Mis see on, mida ta ütleb

- väike? Me ei tea, mida ta räägib. Jeesus teadis seega, et nad tahtsid temalt küsida, ja ütles neile: Kas te otsite üksteisega selle kohta, et ma ütlesin: vähe aega ja te ei näe mind, ja jälle vähe aega ja te näete mind? Tõesti, tõesti ütlen ma teile, et te nutate ja leinate, aga maailm rõõmustab; teie aga kurvastute, kuid teie valu muutub rõõmuks. Naine, kui ta sünnitab, tunneb valu, sest tema tund on tulnud, aga kui ta on lapse sünnitanud, ei mäleta ta enam vaeva rõõmu pärast, sest inimene on sündinud maailma. Ja teie seega tunnete nüüd küll valu, kuid ma näen teid uuesti ja teie süda rõõmustab, ning teie rõõmu ei võta keegi teilt ära. Ja sel päeval te ei küsi minult mitte midagi. Tõesti, tõesti ütlen ma teile, et kõike, mida te küsite Isalt minu nimel, annab ta teile. Kuni praeguseni te ei ole küsinud midagi minu nimel, küsige ja te saate, et teie rõõm oleks täidetud. Neid asju olen teile mõistatustes rääkinud, aga tuleb tund, kui ma enam ei räägi teile mõistatustes, vaid avameelselt Isast teile kuulutan. Sel päeval te palute minu nimel, ja ma ei ütle teile, et mina palun Isa teie eest, Isa ise armastab teid, sest teie olete mind armastanud ja olete uskunud, et mina läksin välja Jumala juurest. Läksin välja Isa juurest ja olen tulnud maailma; jälle jätan maha maailma ja lähen Isa juurde. Tema õpilased ütlevad temale: Vaata, nüüd sa kõneled avatult ega ütle ühtegi mõistatust. Nüüd me teame, et sa tead kõike ja sul pole vajadust, et keegi sind küsitleks. Selles me usume, et sa oled Jumalast välja tulnud. Jeesus vastas neile: Kas alles nüüd te usute? Vaata, tuleb tund ja nüüd on tulnud, et teid laiali puistatakse igaüks oma kodudesse ja mind üksi jäetakse, ja ma ei ole üksi, sest Isa on minuga. Need asjad olen rääkinud teile, et teil oleks minus rahu. Maailmas on

teil viletsus, aga julgustuge, mina olen võitnud maailma.

17

Need asjad rääkis Jeesus ja ta tõstis oma silmad taeva poole ning ütles: Isa, tund on tulnud, austa oma poega, et ka poeg austaks sind, Nagu sa andsid temale autoriteeti kogu liha üle, et kõigile, kelle sa oled andnud temale, ta annaks neile igavese elu. See aga on igavene elu, et nad tunneksid sind, ainsat tõelist Jumalat, ja seda, keda sa saatsid, Jeesust Kristust. Mina aulistas sind maa peal, lõpetasin töö, mille sa oled mulle andnud teha. Ja nüüd austa mind sina, Isa, enda juures selle auga, mis mul oli enne maailma olemasolu sinu juures. Ma ilmutasin sinu nime inimestele, kelle sa mulle maailmast andsid. Nad olid sinu omad ja sa andsid nad mulle, ning nad on pidanud kinni sinu sõnast. Nüüd nad on teadnud, et kõik, mida sa oled mulle andnud, on sinult. Sest sõnad, mida sa oled andnud mulle, olen ma andnud neile, ja nemad võtsid need vastu, ja nad teadsid tõeliselt, et ma läksin välja sinu juurest, ja nad uskusid, et sina saatsid mind. Mina palun nende eest, mitte maailma eest ma ei palu, vaid nende eest, keda sa oled mulle andnud, sest nad on sinu omad, Ja kõik minu omad on sinu omad ja sinu omad on minu omad, ja ma olen saanud austatud nende kaudu. Ja ma ei ole enam maailmas, aga nemad on maailmas, ja mina tulen sinu juurde. Püha Isa, hoia neid oma nimes, mille sa oled mulle andnud, et nad oleksid üks, nagu meie. Kui ma olin nendega maailmas, hoidsin ma neid sinu nimes; neid, keda sa oled mulle andnud,

ma hoidsin, ja mitte keegi nendest ei hukkunud, välja arvatud hukatuse poeg, et kiri täidetaks. Nüüd aga tulen ma sinu poole ja räägin neid asju maailmas, et neil oleks minu rõõm täidetuna nendes. Mina olen andnud neile sinu sõna, ja maailm vihas neid, sest nad ei ole maailmast, nagu mina ei ole maailmast. Ma ei palun, et sa võtaksid neid maailmast välja, vaid et sa hoiaksid neid kurja eest. Nad ei ole sellest maailmast, nagu mina ei ole sellest maailmast. Pühitse neid sinu tõe sees, sinu sõna on tõde. Nagu sa saatsid mind maailma, nii mina saatsin neid maailma. Ja nende eest mina pühitsen iseennast, et ka nemad oleksid pühitsetud tões. Mitte ainult nende kohta ma küsin, vaid ka nende kohta, kes usuvad nende sõna kaudu minusse, nii et kõik üks oleksid, nagu sina, isa, minus ja mina sinus, nii et ka nemad meis üks oleksid, nii et maailm usuks, et sina mind saatsid. Ja mina olen andnud neile au, mille sina oled mulle andnud, et nad oleksid üks, nagu meie oleme üks, Mina neis ja sina minus, et nad oleksid täiuslikud üheks ning et maailm teaks, et sina mind saatsid ja armastasid neid nii nagu mind armastasid. Isa, ma tahan, et need, keda sa oled mulle andnud, oleksid koos minuga seal, kus mina olen, et nad näeksid minu au, mille sa oled mulle andnud, sest sa armastasid mind enne maailma rajamist. Isa õiglane, ja maailm sind ei tundnud, mina aga sind tundsin, ja need tundsid, et sina mind saatsid. Ja ma olen teinud neile sinu nime teatavaks ja teen seda ka edaspidi, et armastus, millega sa mind armastasid, oleks neis ja mina neis.

18

Neid asju öelnud, läks Jeesus välja koos oma õpilastega teispoole Kidroni oja, kus oli aed, millesse sisenes tema ise ja tema õpilased. Aga ka Juuda, kes teda üle andis, teadis seda kohta, sest Jeesus oli seal sageli oma jüngritega kogunenud. Seega Juuda, olles võtnud kohordi ja teenreid ülempreestrite ja variseride seast, tuleb sinna koos tõrvikute, lampide ja relvadega. Jeesus siis, teades kõiki asju, mis tulid tema peale, läks välja ja ütles neile: Keda te otsite? Nad vastasid talle: Jeesust Natsaretlast. Jeesus ütles neile: Mina olen. Aga ka Juudah, kes teda üle andis, seisis koos nendega. Kui ta seega ütles neile, et mina olen, astusid nad tagasi ja kukkusid maha. Jälle küsis ta siis neilt, keda te otsite? Nad aga ütlesid: Jeesust Naatsaretlast. Jeesus vastas: Ütlesin teile, et mina olen. Kui te siis mind otsite, laske need minema minna, Nii et täidetud saaks see sõna, mille ta ütles, et keda sa oled mulle andnud, neist ma ei kaotanud mitte kedagi. Siimon Peetrus, kellel oli mõõk, tõmmas selle välja ja lõi ülempreestri orja ning lõikas ära tema parema kõrva. Orja nimi oli Malkus. Jeesus ütles seega Peetrusele: Viska mõõk tuppi! Kas ma ei peaks jooma karikat, mille Isa on mulle andnud?

Seega kohort ja ülem ning juutide abilised haarasid Jeesuse ja sidusid ta kinni. Ja nad viisid tema esmalt Annase juurde, sest ta oli Kaifase äi, kes oli selle aasta ülempreester. Aga Kaifas oli see, kes oli nõu andnud juutidele, et on kasulik, et üks inimene hukkub rahva eest. Jeesusele järgnesid aga Siimon Peetrus ja teine jünger. See jünger oli ülempreestri tuttav ja sisenes koos Jeesusega ülempreestri õue. Aga Peetrus seisis ukse juures väljas. Siis läks välja teine jünger, kes oli ülempreestri tuttav, ja

rääkis uksehoidjaga ning tõi Peetruse sisse. Ütleb seega noor naine, uksevalvur, Peetrusele: Eks sina ka ole selle inimese õpilastest? Ütleb tema: Ei ole. Orjad ja abilised seisid, olles teinud süetule, sest oli külm, ja nad soojendusid, ning Peetrus seisis nendega koos ja soojenduski. Ülempreester küsis seega Jeesuselt tema jüngrite ja tema õpetuse kohta. Jeesus vastas temale: Mina rääkisin maailmale avameelselt, mina õpetasin alati koguduses ja templis, kus juudid alati kokku tulevad, ja salaja ma ei rääkinud midagi. Miks sa mind küsid? Küsi neid, kes on kuulnud, mida ma neile rääkisin. Vaata, nemad teavad, mida mina ütlesin. Need asjad aga tema öelnud olles, andis üks assistentidest, kes seisis kõrval, löögi Jeesusele, öeldes: Kas nii vastad ülempreestri? Jeesus vastas talle: Kui ma rääkisin halvasti, tunnista kurja kohta, aga kui hästi, siis miks sa mind lööd? Annas saatis tema seotuna ülempreester Kaifase juurde. Aga Siimon Peetrus seisis ja soojendasid end. Seega ütlesid temale: Kas sa ka ei ole tema jüngritest? Ta eitas siis seda ja ütles: Ei ole. Üks ülempreestri sulastest, kes oli sugulane sellele, kellel Peetrus kõrva ära lõikas, ütles: Eks ma näinud sind aias koos temaga? Jälle siis eitas Peetrus, ja kohe kukk kukkus.

Viivad seega Jeesuse Kaifase juurest pretooriumisse. Oli aga hommik, ja nemad ise ei sisenenud pretooriumisse, et mitte saada rüvetatud, vaid et nad võiksid süüa paasapüha. Seega läks Pilaatus välja nende juurde ja ütles: Missuguse süüdistuse te toote selle inimese vastu? Nad vastasid ja ütlesid talle: Kui see poleks kurjategija, ei oleks me teda sulle üle andnud. Pilaatus ütles siis neile: Võtke tema ise ja mõistke teda kohut vastavalt

oma seadusele. Juudid ütlesid siis temale: Meil ei ole lubatud kedagi tappa, Nii et Jeesuse sõna täidetud saaks, mille ta ütles, tähistades, millise surmaga ta pidi surema. Seega sisenes Pilaatus jälle pretooriumi ja hüüdis Jeesust ning ütles temale: Sina oled juutide kuningas? Jeesus vastas talle: Kas sina ütled seda iseendast või teised ütlesid sulle minu kohta? Vastas Pilaatus: Eks ma ometi juut ole? Sinu rahvas ja ülempreestrid andsid sind minu kätte. Mida sa tegid? Jeesus vastas: Minu kuningriik ei ole sellest maailmast, kui minu kuningriik oleks sellest maailmast, siis minu abilised oleksid võidelnud, et mind ei antaks üle juutidele, aga nüüd minu kuningriik ei ole siit. Seega ütles temale Pilaatus: Seega oled sina kuningas? Jeesus vastas: Sina ütled, et mina olen kuningas. Mina olen selleks sündinud ja selleks olen tulnud maailma, et tunnistaksin tõele. Igaüks, kes on tõest, kuuleb minu häält. Pilaatus ütleb temale: Mis on tõde? Ja seda öelnud, läks ta jälle välja juutide juurde ja ütleb neile: Mina ei leia temas ühtegi süüd. On aga teie komme, et ma vabastaksin teile ühe passovel. Kas soovite seega, et ma vabastaksin teile juutide kuninga? Nad karjusid seega jälle kõik: Mitte seda, vaid Barabast! Barabas aga oli röövli.

19

Siis võttis Pilatus Jeesuse ja piitsutas teda. Ja sõdurid, olles põimunud krooni ogadest, panid selle tema pähe ja riietasid teda purpurpunasesse rõivasse. Ja nad ütlesid: Tere, juutide kuningas! ja andsid talle lööke. Pilatus läks seega jälle välja ja

ütles neile: Vaadake, toon tema teile välja, et te teaksite, et ma ei leia temas mingit süüd. Seega läks Jeesus välja kandmas okaste krooni ja purpurset rüüd. Ja ta ütleb neile: Vaata, see inimene. Kui ülempreestrid ja teenrid teda nägid, hüüdsid nad: Risti löö, risti löö tema! Pilatus ütleb neile: Võtke tema ise ja lööge risti, sest mina ei leia temas süüd. Juudid vastasid talle: Meil on seadus, ja vastavalt meie seadusele peab ta surema, sest ta tegi iseennast Jumala pojaks. Kui Pilaatus siis seda sõna kuulis, kartis ta veelgi enam, Ja ta sisenes pretooriumi jälle ja ütles Jeesusele: Kust sa oled? Aga Jeesus ei andnud talle vastust. Pilaatus ütleb seega temale: Kas sa ei räägi minuga? Kas sa ei tea, et mul on autoriteet sind risti lüüa ja mul on autoriteet sind vabastada? Jeesus vastas: Sa ei oleks mingit autoriteeti minu vastu, kui see poleks sulle ülevalt antud; seetõttu sellel, kes mind sulle üle annab, on suurem patt. Sellest alates otsis Pilaatus teda vabastada, aga juudid karjusid öeldes: kui sa selle vabaks lasen, ei ole sa keisri sõber. Igaüks, kes teeb ennast kuningaks, vastandub keisrile. Seega Pilaatus, olles kuulnud seda sõna, tõi Jeesuse välja ja istus kohtupallidele kohas, mida nimetati Kivisillutiseks, heebrea keeles aga Gabbatha. Oli aga paasapüha ettevalmistuspäev, tund oli umbes kuues, ja ta ütles juutidele: Vaadake, teie kuningas. Aga nad karjusid: Võta ta ära, võta ta ära, risti ta! Pilaatus ütleb neile: Kas ma pean teie kuninga risti lööma? Ülempreestrid vastasid: Meil ei ole kuningat peale Keisri. Siis ta andis tema neile üle, et ta risti lüüakse.

Nad võtsid aga Jeesuse vastu ja viisid teda, ja tema kandis oma risti ning läks välja kohta, mida nimetatakse Pealuupaigaks, mis

heebrea keeles on Golgata. Kus nad tema risti lõid ja koos temaga kaks teist siit ja siit, aga keskel Jeesuse. Pilatus kirjutas ka tiitli ja pani selle risti peale. Oli aga kirjutatud: Jeesus Nasaretlane, juutide kuningas. Seda tiitlit lugesid seega paljud juudid, sest koht, kus Jeesus risti löödi, oli linnale lähedal, ja see oli kirjutatud heebrea, kreeka ja ladina keeles. Juutide ülempreestrid ütlesid siis Pilatusele: Ära kirjuta Juutide kuningas, vaid et tema ütles: Ma olen juutide kuningas. Pilatus vastas: Mida olen kirjutanud, olen kirjutanud.

Sõdurid seega, kui nad Jeesuse risti lõid, võtsid tema rõivad ja tegid neist neli osa, igale sõdurile ühe osa, ja tuunika. Tuunika oli aga saumatu, ülevalt läbi terve koetud. Nad ütlesid seega üksteisele: Ärme rebigem seda, vaid heitkem loos selle pärast, kelle see saab, et täituks kirjasõna, mis ütleb: Nad jaotasid minu rõivad eneste vahel ja minu rõivastuse pärast heitsid loosu.

Sõdurid siis tõepoolest tegid need asjad. Aga Jeesuse risti juures seisid tema ema ja tema ema õde, Kloopase Maarja ning Magdaleena Maarja. Jeesus seega, nähes ema ja õpilast seismas, keda ta armastas, ütleb oma emale: Naine, vaata, sinu poeg. Siis ütleb ta jüngrile: Vaata, sinu ema. Ja alates sellest tunnist võttis jünger tema enda juurde. Pärast seda, teades, et kõik on juba lõpule viidud, ütles Jeesus, et kiri täidetuks saaks: Ma janu. Seal seisis nõu, mis oli täis äädikat, nad aga täitsid käsna äädikaga ja panid selle iisopivarre külge ning tõid selle tema suule. Kui Jeesus siis äädikat võttis, ütles ta: See on lõpule viidud, ja pead kummardades andis ta vaimu üle.

Juudid seega palusid Pilatust, et kehad ei jääks risti külge hingamispäeval, kuna oli ettevalmistuspäev – sest selle hingamispäeva päev oli suur –, et murdaksid nende jalad ja võetaksid ära. Tulid siis sõdurid ja murdsid esimese jalad ning teise jalad, kes oli temaga ristilöödud, Aga kui nad tulid Jeesuse juurde ja nägid, et ta oli juba surnud, siis nad ei murdnud tema jalgu Aga üks sõduritest läbistas oma odaga tema külje, ja kohe tuli välja veri ja vesi. Ja see, kes on näinud, on tunnistanud, ja tema tunnistus on tõeline, ja tema teab, et ta ütleb tõtt, et ka teie usuksite. Sest need juhtusid selleks, et kiri täidetaks: tema luud ei purustata. Ja jälle ütleb teine kirjakoht: nad näevad Teda, keda nad läbistasid.

Pärast neid sündmusi küsis Pilaatuselt Joosep Arimateast, kes oli Jeesuse jünger, kuid varjatud juutide hirmu tõttu, et ta võiks ära võtta Jeesuse ihu, ja Pilaatus lubas. Ta tuli seega ja võttis Jeesuse ihu. Tuli aga ka Nikodeemos, kes oli tulnud Jeesuse poole öösel esimesel korral, kandes mürri ja aaloe segu umbes sada naela. Nad võtsid siis Jeesuse ihu ja sidusid selle linariidesse koos lõhnaainetega, nagu on juutide komme matta. Oli aga kohas, kus oli risti löödud, aed, ja aias uus haud, milles veel keegi polnud pandud, Seal siis juutide ettevalmistuse tõttu, kuna haud oli lähedal, asetasid nad Jeesuse.

20

Aga hingamispäeva esimesel päeval tuleb Maaria Magdaleena

hommikul, kui oli veel pime, hauale ja näeb, et kivi on haua eest ära võetud. Ta jookseb seega ja tuleb Siimon Peetruse ja selle teise õpilase juurde, keda Jeesus armastas, ja ütleb neile: Nad võtsid Issanda hauast ära, ja me ei tea, kuhu nad ta asetasid. Seega läks Peetrus ja teine jünger välja ning tulid hauakambrisse. Kaks jooksid koos, ja teine jünger jooksis Peetrusest kiiremini ette ning jõudis hauakambrisse esimesena. Ja kummardudes alla näeb ta seal lamamas linikud riided, kuid siiski ei sisenenud. Tuleb siis Siimon Peetrus, kes järgnes temale, ja sisenes hauakambrisse ning näeb seal lebavaid linikriideid. Ja näolina, mis oli tema pea peal, ei olnud linakatega koos lamamas, vaid eraldi kokku keeratud ühes kohas. Siis seega sisenes ka teine õpilane, kes oli tulnud esimesena hauale, ja ta nägi ja uskus. Nad ei teadnud veel kirjutist, et tema peab surnuist üles tõusma. Jüngrid läksid seega jälle enda juurde tagasi. Maarja aga seisis hauakambri juures väljas nutmas. Kui ta seega nuttis, kummardus ta alla hauda ja näeb kaks valges rõivastatud inglit istumas, ühe pea juures ja teise jalgade juures, kus lamas Jeesuse ihu. Ja need ütlevad talle: Naine, miks sa nutad? Ta ütleb neile: Sest nad võtsid mu Issanda ära, ja ma ei tea, kuhu nad ta panid. Seda öelnud, pöördus ta ümber ja nägi Jeesust seisvat, kuid ei teadnud, et see on Jeesus. Jeesus ütleb talle: Naine, mida sa nutad? Keda sa otsid? Tema, arvates et see on aednik, ütleb talle: Isand, kui sina kandsid teda ära, ütle mulle, kuhu sa asetasid tema, ja mina tõstan tema ära. Jeesus ütleb talle: Maarja. See pöördub ja ütleb temale: Rabboni, mis tähendab õpetaja. Jeesus ütleb talle: Ära mind puutu, sest ma ei ole veel tõusnud oma Isa juurde. Mine aga minu vendade juurde

ja ütle neile: ma tõusen oma Isa ja teie Isa, oma Jumala ja teie Jumala juurde. Tuleb Maarja Magdaleena, teatades jüngritele, et ta on näinud Issandat ja et tema ütles talle need asjad.

Olles seega õhtul sellel päeval, ühel sabbatite päeval, ja uste olles suletud seal, kus õpilased olid kogunenud juutide hirmu tõttu, tuli Jeesus ja seisis keskel ning ütles neile: Rahu teile. Ja seda öelnud, näitas ta neile oma käed ja oma külje. Seega rõõmustasid jüngrid, nähes Issandat. Jeesus ütles neile siis jälle: Rahu teile. Nagu Isa on saatnud mind, nii saadan mina teid. Ja seda öelnud olles hingasin ta neile peale ja ütleb neile: Võtke Püha Vaim. Kui te mõnede patud andestada, siis need on neile andestatud; kui te mõnede patud kinni peate, siis need on kinni peetud.

Toomas aga, üks kaheteistkümnest, keda kutsuti Kaksikuks, ei olnud nendega, kui Jeesus tuli. Teised jüngrid ütlesid seega temale: Oleme näinud Issandat. Aga tema ütles neile: Kui ma ei näe tema kätes naelte jälgi ja ei pane oma sõrme naelte jälgedesse ja ei pane oma kätt tema külge, siis ma ei usu. Ja kaheksa päeva pärast olid tema jüngrid jälle sees ja Toomas nendega. Jeesus tuli, kuigi uksed olid suletud, ja seisis keskel ning ütles: Rahu teile. Siis ütleb ta Toomale: Too oma sõrm siia ja vaata minu käsi, ja too oma käsi ja pane minu külje sisse, ja ära ole uskumatu, vaid ustav. Ja Toomas vastas ja ütles temale: Minu Issand ja minu Jumal. Jeesus ütleb talle: Kuna sa oled mind näinud, oled sa uskunud. Õnnistatud on need, kes ei ole näinud ja on uskunud.

Paljud teisedki märgid tegi Jeesus tõepoolest oma jüngrite ees, mis ei ole kirjutatud sellesse raamatusse. Need asjad aga on kirjutatud, et te usuks, et Jeesus on Kristus, Jumala Poeg, ja et uskudes omaksite elu tema nimes.

21

Pärast neid sündmusi ilmutas Jeesus end jälle jüngritele Tiiberias mere ääres, ja ta ilmutas end nii. Olid koos Siimon Peetrus ja Toomas, keda kutsuti Kaksikuks, ja Natanael Kaanast Galileast, ja Sebedeuse pojad, ja kaks teist tema õpilast. Siimon Peetrus ütleb neile: Lähen kalastama. Nad ütlevad temale: Tuleme ka meie sinuga. Nad läksid välja ja astusid kohe paati, ja sel ööl ei püüdnud nad midagi. Hommiku juba saabudes seisis Jeesus rannal, kuid õpilased ei teadnud siiski, et see on Jeesus. Jeesus ütleb siis neile: Lapsed, kas teil pole midagi kala? Nad vastasid temale: Ei. Aga ta ütles neile: Heitke võrk laeva paremale poolele, ja te leiate. Nad heitsid siis võrgu ning ei suutnud seda enam tõmmata kalade suure hulga tõttu. Seega ütles see jünger, keda Jeesus armastas, Peetrile: See on Issand. Kui Siimon Peetrus kuulis, et see on Issand, vöötas ta ümber välisrõiva, sest ta oli alasti, ja viskas end merre. Teised jüngrid aga tulid paadiga, sest nad ei olnud maast kaugel, vaid umbes kahesaja küünarnuki kaugusel, lohistades kalavõrku. Kui nad seega maale astusid, nägid nad lamavat süsigrilliga, millel oli kala, ja leiba. Jeesus ütleb neile: Tooge kalu, mida te nüüd püüdsite. Siimon Peetrus läks üles ja tõmbas võrgu maale, täis

suuri kalu sada viiskümmend kolm, ja kuigi neid oli nii palju, ei rebenenud võrk. Jeesus ütleb neile: Tulge sööge hommikusööki. Ükski jüngritest aga ei julgenud teda uurida: Kes sina oled?, teades, et ta on Issand. Siis tuleb Jeesus ja võtab leiva ning annab selle neile, ja kala samuti. See oli juba kolmas kord, kui Jeesus ilmus oma jüngritele, olles üles tõusnud surnuist.

Kui nad siis olid hommikusöönud, ütleb Jeesus Siimon Peetrusele: Siimon, Joona poeg, kas sa armastad mind rohkem kui need? Ta ütles temale: Jah, Issand, sina tead, et ma armastan sind. Ta ütles temale: Söönuta minu tallasid. Ütleb temale teist korda jälle: Siimon, Joona poeg, kas sa armastad mind? Ütleb temale: Jah, Issand, sina tead, et ma armastan sind. Ütleb temale: Karjata mu lambaid. Ta ütleb talle kolmandat korda: Siimon, Joona poeg, kas sa armastad mind? Peetrus oli kurb, sest ta ütles talle kolmandat korda: Kas sa armastad mind? Ja ta ütles talle: Issand, sina tead kõike, sina tead, et ma armastan sind. Jeesus ütleb talle: Söödä mu lambaid. Tõesti, tõesti ütlen sulle: kui olid noorem, vöötsid end ise ja kõndisid, kuhu tahtisid, aga kui vananeksid, sirutad oma käed välja ja teine vöötab sind ning viib sind sinna, kuhu sa ei taha. Seda aga ta ütles, märkides, millise surmaga ta austab Jumalat. Ja seda öelnud, ütleb ta temale: Järgi mind. Pöördunud aga Peetrus näeb õpilast, keda Jeesus armastas, järgnemas, kes oli ka õhtusöögil langenud tagasi tema rinnale ja ütles: Issand, kes on see, kes sind reedab? Seda nähes, ütleb Peetrus Jeesusele: Issand, aga temaga mis? Jeesus ütleb talle: Kui ma tahan, et ta jääb, kuni ma tulen, mis see sulle puutub? Sina järgne minule. Läks välja seega see sõna

vendade hulka, et see jünger ei sure, ja Jeesus ei öelnud temale, et ta ei sure, vaid: Kui ma tahan, et ta jääb, kuni ma tulen, mis see sulle?

See on õpilane, kes tunnistab nende kohta ja on need asjad kirja pannud, ja me teame, et tema tunnistus on tõene. On aga ka palju muid asju, mida Jeesus tegi, mis kui kirjutataks ühekaupa, ei mahutaks maailm enda arvates neid kirjutatavaid raamatuid. Aamen.

Teine Seadus

1

Need on sõnad, mida Mooses rääkis kogu Iisraelile Jordani teispool kõrbes lääne pool, lähedal Punasele merele, Parani, Tofeli, Loboni, Auloni ja Katahrüsea vahel. Üksteist päeva Horebist Seiri mäe kaudu Kadesh-Barneani. Ja see juhtus neljakümnendal aastal üheteistkümnendas kuus, kuu esimesel päeval: Mooses rääkis kõigile Iisraeli poegadele vastavalt kõigele, mida Issand oli talle nende jaoks käskinud, pärast seda kui ta oli löönud Sihon, amoriitide kuningas, kes elas Heshbonis, ja Og, Bashani kuningas, kes elas Ashtarothis ja Edreis, Jordani teispool Moabi maal hakkas Mooses selgitama seda seadust, öeldes, Issand, meie Jumal, kõneles meile Horebis, öeldes: Olgu teile piisav elada selles mäes. Pöörduge tagasi ja lahkuge ning sisenege Amorrealaste mäestikku ja kõigi naabriteni Arabahs, mäestikku ja tasandikule ning lõuna poole ja Kaananlaste rannikumaale ning Anti-Liibanosse kuni suure jõeni, Eufrati jõeni. Vaadake, ta on andnud teie ette maa. Sisenege ja võtke valdusesse maa, mida vannutasin teie isadele Aabrahamile,

Iisakile ja Jaakobile, et anda neile ja nende järglastele pärast neid.

Ja ma ütlesin teile sel ajal: Ma ei suuda üksi teid kanda. Issand, teie Jumal, on teid kordistanud, ja vaata, te olete täna arvukuselt nagu taeva tähed. Issand, teie isade Jumal, lisagu teile tuhandekordselt seda, mis te olete, ja õnnistagu teid, nagu ta teile rääkis. Kuidas suudan ma üksi kanda teie vaeva ja teie alust ja teie vaidlusi? Andke endale tarku ja asjatundlikke ning mõistlikke mehi oma hõimudest, ja ma määran nad teie juhtideks. Ja te vastasid mulle ja ütlesite: Hea on see sõna, mida sa rääkisid teha. Ja võtsin teie seast targad, asjatundlikud ja mõistlikud mehed ning määrasin nad teid juhtima tuhandeülematena, sajaülematena, viiekümneülematena, kümneülematena ja kirjutajatena teie kohtunikele. Ja ma käskisin teie kohtunikel sel ajal, öeldes: kuulake oma vendade vahel ja mõistke õiglaselt mehe vahel, venna vahel ja tema võõra vahel. Sa ei tohi tunda erapoolikust kohtuotsuses, väikese ja suure suhtes mõista kohut võrdselt, sa ei tohi näidata erapoolikust inimese vastu, sest kohtuotsus on Jumala oma, ja sõna, mis on karm teie jaoks, kannate te selle minu ette, ja ma kuulan seda. Ja mina käskisin teile sel ajal kõiki sõnu, mida te peate tegema.

Ja olles lahkunud Hoorebist, läksime me läbi kogu suure ja hirmuäratava kõrbe, mida te nägite, Amori mäe teed mööda, nagu Issand, meie Jumal, meile käskis, ja me jõudsime Kaades-Barneasse. Ja ma ütlesin teile: te olete jõudnud amorlaste mäeni,

mille Issand, meie Jumal, annab teile. Vaadake, Issand, teie Jumal, on andnud teile selle maa teie ette. Minge üles ja võtke see valdusesse, nii nagu Issand, teie vanemate Jumal, on teile öelnud. Ärge kartke ega laske end heidutada. Ja te kõik tulite minu juurde ja ütlesite: Saatkem mehed enne meid, ja nad luuraku meile maad ning teatagu meile vastuseks tee, mida mööda me läheme üles, ja linnad, millesse me läheme sisse. Ja see sõna meeldis minu ees, ja võtsin teist kaksteist meest, ühe mehe iga hõimu kohta. Ja tagasi pöördunud läksid nad üles mäele ning tulid viinamarjakobare orgu ja luurasid seda välja. Ja nad võtsid oma kätesse maa viljast ja tõid selle teie juurde ning ütlesid: Hea on maa, mida Issand, meie Jumal, meile annab.

Ja te ei tahtnud minna üles, vaid te ei kuuletunud Issanda, meie Jumala sõnale. Ja te nurisete oma telkides ja ütlesite: Sellepärast, et Issand vihkas meid, viis ta meid välja Egiptuse maalt, et anda meid amoriitide kätte ja meid hävitada. Kuhu meie läheme üles? Aga teie vennad pöörasid teie südame ära, öeldes: rahvas on suur ja arvukas ja tugevam kui meie, ja linnad on suured ja kindlustatud taevani, kuid me oleme näinud seal ka hiiglaste poegi. Ja ma ütlesin teile: ärge olge hirmunud ega kartke neid. Issand, teie Jumal, kes läheb teie palge ees, tema võitleb koos nendega teiega vastavalt kõigele, mida ta tegi teile Egiptuse maal ja selles kõrbes, mida te nägite amoriidi mäe teel, nagu Issand kandis teid Sinu Jumal, nagu inimene kannab oma poega, kogu tee peal, mida te käisite, kuni te tulite sellesse paika.

Ja selle sõna peale te ei uskunud Issandat, meie Jumalat. kes

läheb teie ees esimesena teel, valides teile kohta, juhatades teid tules öösel, näidates teile teed, mida mööda lähete, ja pilves päeval.

Ja Issand kuulis teie sõnade häält, ja ärritatuna vandus ta, öeldes, Kui keegi neist meestest näeb seda head maad, mida vandusin nende isadele, välja arvatud Caleb, Jephunneh poeg, tema näeb seda, ja temale annan ma maa, millele ta astus, ja tema poegadele, sest ta oli pühendunud Issandale. Ja Issand oli minule vihane teie pärast, öeldes: Ka sina ei sisene sinna. Joshua, Nuni poeg, kes seisab sinu kõrval, tema siseneb sinna; tugevda teda, sest tema annab selle pärandiks Israelile. Ja iga noor laps, kes ei tea täna head või kurja, need sisenevad sinna, ja neile ma annan seda, ja nad pärivad seda. Ja teie, tagasi pöördunud, laagerdusid kõrbes Punase mere suunas viival teel.

Ja te vastasite ja ütlesite: Me oleme pattu teinud Issanda, meie Jumala ees, me läheme üles ja sõdime vastavalt kõigele, mida Issand, meie Jumal, meile käskis, ja igaüks võttis oma sõjariistad ning kokku kogunenuna te läksite üles mäele. Ja Issand ütles mulle: Ütle neile: te ei lähe üles ega hakka võitlema, sest ma ei ole teiega, ja te ei purusta vaenlasi nende ees. Ja ma rääkisin teile, aga te ei kuulanud mind, ja te astuste üle Issanda sõna, ja üleastudes läksite te üles mäele. Ja amorrlane, kes elas seal mäel, tuli teile vastu ja ajas teid taga nagu mesilased teeksid, ning haavasid teid Seirist kuni Hormani. Ja istudes nutsid te meie Issanda Jumala ees, ja Issand ei kuulnud teie häält ega pööranud teile tähelepanu.

Ja te viibisid Kadeshis paljud päevad, nii paljud päevad kui te seal kunagi viibisite.

2

Ja tagasi pöördununa lahkusime me kõrbesse, punase mere teed pidi, nii nagu Issand mulle rääkis, ja ümbritsesime Seiiri mäge paljude päevade jooksul. Ja Issand ütles mulle, Olgu teile piisav seda mäge ümber käia, pöörduge nüüd põhja poole. Ja anna rahvale käsk, öeldes: teie läbite oma vendade, Eesau poegade piire, kes elavad Seiiris, ja nad kardavad teid ning austavad teid väga. Ärge alustage nendega sõda, sest ma ei anna teile nende maast ühtegi jalajälge, kuna ma olen loosiga andnud Eesau poegadele Seiiri mäe. Hõbedaga ostke neilt toitu ja sööge, ning võtke neilt vett mõõduga hõbedaga ja jooge. Sest Issand, meie Jumal, õnnistas sind igas sinu käte töös, võta märkusele, kuidas sa läbisid selle suure ja kardetava kõrbe, vaata, nelikümmend aastat oli Issand, sinu Jumal, sinuga, sa ei vajanud midagi.

Ja me läbisime oma vendade, Eesavi poegade juures, kes elasid Seiris, mööda Araba teed Aijaloni ja Etsion-Geberi kaudu, ja pöördunud tagasi läbisime me Moabi kõrbe teed. Ja Issand ütles mulle: ärge olge vaenulikud moabiitide vastu ja ärge alustage nendega sõda, sest ma ei anna teile nende maast pärandiosaks midagi, kuna Loti poegadele olen ma andnud Aroeri pärida. Omminid olid varem seal asunud, suur ja arvukas rahvas ning tugevad, nagu Enakimid. Neid loetakse refaiimideks, nagu ka

enakiime, ja moabidid kutsuvad neid emiimideks. Ja Seiris elas varem horiit, ja Esau pojad hävitasid nad ning tõrjusid nad nende eest välja. Ja nad asustasid nende asemele, samal viisil nagu Iisrael tegi oma pärandi maaga, mille Issand oli neile andnud. Nüüd seega tõuske ja lahkuge ning ränake läbi Zareti org.

Ja need päevad, mida me rännasime alates Kaadesh Barneast kuni me möödusime Zareti orgust, olid kolmkümmend kaheksa aastat, kuni langes kõik põlvkond sõdalastest meestest suremas välja leerist, nagu Issand vandus. Jumal neid. Ja Jumala käsi oli nende peal, et hävitada neid laagri keskelt, kuni nad hukkusid.

Ja see juhtus, kui kõik mehed, sõdalased, olid surres langenud rahva keskelt välja, ja ta rääkis Issand ütles mulle: Sina läbid täna piiri. Moab Aroeri, Ja te tullete lähedale Ammoni poegadele, ärge olge neile vaenulikud ega astuge nendega sõtta, sest ma ei anna Ammoni poegade maast sulle pärandiks, kuna Loti poegadele olen ma selle pärandiks andnud. Refaiimi maaks loetakse see, sest seal elasid varem refaiimid ja ammonlased nimetavad neid zohommiinideks. Rahvas suur ja arvukas ja tugevam kui teie, nagu ka enakeimlased, ja Issand hävitas neid nende ees, ja nad võtsid pärandi ja asustusid nende asemele kuni selle päevani. Nii nagu nad tegid Eesau poegadele, kes elasid Seiiris, sel viisil nad hävitasid horiidid nende eest ära ja said need pärida, ja asusid nende asemele kuni selle päevani. Ja euaiolased, kes elasid Asedothis kuni Gazani, ja kappadooklased, kes tulid välja Kappadookiast, hävitasid neid, ja asusid nende

asemele.

Nüüd seega tõuske üles ja lahkuge ning ületage Arnoni org. Vaata, olen andnud sinu kätesse Sihhoni, Hešboni kuninga, amorlase, ja tema maa. Alusta pärima, alusta temaga sõda sel päeval. Alusta anda oma värinat ja oma hirmu kõigi rahvaste näole, kes on taeva all, kes su nime kuulnud olles häiritud saavad ja valusid tunnevad sinu palge ees.

Ja ma saatsin saadikud Kedemoti kõrbest Hešboni kuninga Siihoni juurde rahumeelsete sõnadega, öeldes Läbin sinu maa teed pidi, ei kaldu kõrvale ei paremale ega vasakule. Toitu müüd sa mulle hõbeda eest ja ma söön, ning vett müüd sa mulle hõbeda eest ja ma joon, ainult et ma läbin jalgsi. Nagu tegid minule Eesau pojad, kes elavad Seiris, ja moabidid, kes elavad Aroeeris, kuni läbin Jordani ja lähen maale, mille Issand, meie Jumal, annab meile. Ja Siihon, Hešboni kuningas, ei tahtnud lasta meil läbi tema maa minna, sest Issand, meie Jumal, tegi tema vaimu kõvaks ja tugevdas tema südant, et ta antaks sinu kätte, nagu see päev näitab.

Ja Issand ütles mulle: Vaata, ma olen hakanud andma sinu ette Siihoni, Hešboni kuningat, amoriiti, ja tema maad, ning alusta pärima tema maad. Ja Hesboni kuningas Siihon tuli välja meile vastu, tema ja kogu tema rahvas, sõtta Jahazasse. Ja Issand, meie Jumal, andis tema meie ette üle, ja me lõime teda ning tema poegi ja kogu tema rahvast. Ja me vallutasime kõik tema linnad sel ajal ning hävitasime täielikult iga linna järjest koos nende

naiste ja lastega, me ei jätnud kedagi ellu. Välja arvatud loomad rüüstasime me ja linnade saagid võtsime endale. Aroeerist, mis asub Arnoni jõe kaldal, ja linn, mis oli orus, ja kuni Gileadi mäeni – ei olnud linna, mis oleks meie eest põgenenud. Kõik andis Issand, meie Jumal, meie kätesse. Välja arvatud Ammoni poegade lähedal me ei lähenenud kõigile Jabboki oja äärsetes paikades asuvatele ning mäestikus asuvatele linnadele, nagu Issand, meie Jumal, meile käskis.

3

Ja tagasi pöördunud, läksime üles teed Bashanisse, ja Og, Bashani kuningas, tuli välja meile vastu, tema ja kogu tema rahvas sõjaks Edraimis. Ja Issand ütles mulle: Ära karda teda, sest mina olen andnud tema sinu kätesse, ja kogu tema rahva, ja kogu tema maa, ja sa teed temale, nagu sa tegid Siihonile, amoriitide kuningale, kes elas Hešbonis. Ja Issand, meie Jumal, andis tema meie kätesse, ja Og, Bashani kuninga, ja kogu tema rahva, ja me lõime teda, kuni me ei jätnud temast seemet järele.

Ja me hõivasime kõik tema linnad sel ajal, ei olnud linna, mida me ei võtnud neilt – kuuskümmend linna, kõik Argob ümbritsevad piirkonnad, kuningas Og Bashanis. Kõik linnad olid kindlustatud, müürid kõrged, väravad ja riivid, välja arvatud peresiitide väga arvukatest linnadest. Me hävitasime täielikult, nagu me tegime Sihoni, Heshboni kuningaga, ja me hävitasime täielikult kõik linnad järjest ning naised ja lapsed. Ja kõik

loomad ja linnade saagi rüüstasime endale.

Ja me võtsime sel ajal selle maa kahe amoriitide kuninga käest, kes olid Jordani teisel pool alates Arnoni ojast kuni Hermonini, Palmipuud nimetavad Hermoni Sanioriks, ja amoriit nimetas seda Saniriks. Kõik Misori linnad ja kogu Gilead ja kogu Bashan kuni Elcha ja Edraimini, Ogi kuningriigi linnad Bashanis. Sest välja arvatud Og, Bashani kuningas, jäeti alles refaiimidest, vaata, tema voodi, raudvoodi, vaata, see on Ammoni poegade äärmuses, üheksa küünart on selle pikkus ja neli küünart selle laius mehe küünarmõõdu järgi. Ja selle maa me pärisime sel ajal alates Aroerist, mis asub Arnoni vooluveekihu ääres, ja poole Gileadi mäest koos selle linnadega ma andsin Reubenile ja Gadile. Ja Gileadi jäägi ja kogu Bašani, Ogi kuningriigi, andsin Manasse hõimu poolele, ja kogu Argobi ümberkaudse piirkonna, kogu selle Bašani, loetakse Refaiimi maaks. Ja Jair, Manasse poeg, võttis kogu Argobi ümbritseva piirkonna kuni Gargasi ja Machathi piirideni, nimetas need oma nime järgi Bashan Thauoth Jaeiriks kuni selle päevani. Ja Machirile andsid ma Gileadi. Ja Ruubenile ja Gadile olen ma andnud osa Gileadist kuni Arnoni ojavooluni – ojavoolu keskpaik on piir – ja kuni Jabokini, see ojavoolu on piiriks Ammoni poegadele. Ja Arabah ja Jordan on piiriks Mahanarethi juures, ja kuni Arabah mereni, Soolamereni Asedothi juures, Phasga idapool.

Ja ma käskisin teile sel ajal, öeldes: Issand, teie Jumal, andis teile selle maa päranduseks; relvastatud olles minge ette oma vendade, Iisraeli poegade ees, iga võimekas mees. Välja arvatud

teie naised ja teie lapsed ja teie kariloomad - ma tean, et teil on palju kariloomi - las nad elavad teie linnades, mille ma andsin teile, kuni Issand annab rahu Teie Jumal teie vennad, nagu ka teid, ja nad pärivad ka selle maa, mille Issand, meie Jumal, annab neile Jordani teispool, ja te pöördute tagasi igaüks oma pärandi juurde, mille ma andsin teile.

Ja Joosuale ma käskisin sel ajal, ütledes: teie silmad on näinud kõike, mida Issand, meie Jumal, tegi neile kahele kuningale, nõnda teeb Issand, meie Jumal, kõigile kuningriikidele, mille juurde sina seal lähed. Ärge kartke neid, sest Issand, meie Jumal, ise võitleb teie eest.

Ja ma palusin Issandat sel ajal, öeldes: Issand Jumal, sina alustasid näitamast oma sulasele oma tugevust ja oma jõudu ja tugevat kätt ja kõrget käsivart. Kes on Jumal taevas või maa peal, kes teeks nagu sina tegid ja vastavalt sinu tugevusele? Üle läinud olles näen ma seega selle hea maa, mis asub teispool Jordanit, selle hea mäe ja Antiliibanooni.

Ja Issand eiras mind teie pärast ega kuulanud mind, ja Issand ütles mulle: piisagu sinule, ära enam jätka selle sõna rääkimist. Mine üles raiutud mäe tippu ja vaata oma silmadega mere poole ning põhja ja lõuna ja ida poole, ja näe oma silmadega, sest sa ei lähe üle selle Jordani. Ja käsi Joosuale ning tugevda teda ja julgusta teda, sest tema läheb üle selle rahva ees ja tema annab neile pärandi kogu maa, mida sa oled näinud. Ja me istusime alla orus Peori maja lähedal.

4

Ja nüüd, Iisrael, kuule määrusi ja kohtuotsuseid, mida mina õpetan teid täna täitma, et te elaksite ja te korduksite ning sisenenuna päriksite maa, mille Issand, teie isade Jumal, annab teile. Mitte te ei lisa midagi juurde sõnale, mida mina käsin teile, ja mitte te ei võta midagi ära temast, pidage käske Issanda, meie Jumala, nii palju kui mina käsin teile täna. Teie silmad on näinud kõike, mida Issand, meie Jumal, tegi Baal Peori puhul, sest iga inimene, kes läks Baal Peori järel, hävitas Issand, teie Jumal, teie hulgast. Teie aga, kes olete kinnitunud Issanda, oma Jumala külge, elate kõik tänaseni.

Vaadake, olen näidanud teile määrused ja kohtuotsused, nagu Issand mulle käskis, et teha nii selles maal, kuhu te sisenete, et pärida seda seal. Ja te peate hoidma ja täitma neid, sest see on teie tarkus ja mõistmine kõigi rahvaste ees, kes kuulevad kõiki neid määrusi, ja nad ütlevad: Vaata, tark ja teadlik rahvas on see suur rahvas. Sest milline on see suur rahvas, kellel on Jumal neile nii lähedal nagu Issand, meie Jumal, kõiges, milles me teda kutsume? Ja milline suur rahvas on see, kellel on õiglased määrused ja kohtuotsused vastavalt kogu sellele seadusele, mille mina täna teie ette annan?

Pööra tähelepanu endale ja valva oma hinge väga, et sa ei unustaks kõiki sõnu, mida sinu silmad on näinud, ja et need ei lahkuks sinu südamest kõigil sinu elu päevadel, ning õpeta oma

poegi ja oma poegade poegi päevast, mil sa seisid meie Issanda Jumala ees Horeebis kogunemise päeval, kui ta ütles Issand ütles mulle: Koguta minu juurde rahvas ja las nad kuulevad mu sõnu, et nad õpiksid mind kartma kõik need päevad, mis nad elavad maa peal, ja et nad õpetaksid oma poegi. Ja te lähenesid ja seisid mäe juures, ja mägi põles tulega kuni taevani – pimedus, pilkasus, torm. Ja Issand rääkis teile tule keskmest sõnade häälega, mida teie kuulsite, ja kuju te ei näinud, vaid ainult hääle. Ja ta teatas teile oma lepingu, mida ta käskis teil täita, need kümme sõna, ja kirjutas need kahele kiviplaadile.

Ja Issand käskis minul sel ajal õpetada teile määrusi ja kohtuotsuseid, et te neid teeksite maal, millele te sisenete seda pärandama. Ja te peate äärmiselt hoidma oma hingi, sest te ei näinud mingit sarnasust sel päeval, mil Issand teile kõneles Hoorebi mäel tule keskelt. Ärge tegutse seadusevastaselt ja ärge tehke enestele raiutud kujutist, mingit kuju meessoost või naissoost, Sarnasus kõigi loomadega, kes on maa peal, sarnasus kõigi tiibadega lindudega, kes lendavad taeva all, Sarnasus iga roomajaga, mis roomab maa peal, sarnasus iga kalaga, mis on vetes maa all. Ja ära vaata üles taevasse ja näe päikest ja kuud ja tähti ning kogu taeva maailma, et eksitatud kummardada neid ja teenida neid, mida Issand, sinu Jumal, on määranud kõigile rahvastele taeva all. Teid aga võttis Jumal ja viis teid välja Egiptuse maalt, raudsest ahjust, Egiptusest, et olla temale omandrahvaks, nagu see on tänase päevani.

Ja Issand Jumal oli minule vihane teie sõnade pärast ja vandus,

et ma ei läbiks seda Jordanit ja et ma ei siseneks maale, mida Issand, sinu Jumal, annab sulle pärandiks. Mina sest suren selles maal ja ei ületa seda Jordanit, teie aga ületate ja pärite selle hea maa. Pöörake tähelepanu, et te ei unustaks Issanda, meie Jumala lepingut, mille ta tegi teiega, ja te ei käituks seadusetult ning ei teeks enestele raiutud kujutist kõigest sellest, mida Issand, sinu Jumal, sulle käskis. Sest Issand, su Jumal, on hävitav tuli, armukade Jumal.

Kui aga sa sünnitad poegi ja oma poegade poegi, ja te viibite maal, ja te tegutsete seadusevastaselt, ja te teete raiutud kujutise kõigest, ja te teete kurja Issanda ees Teie Jumala viha äratamiseks tema vastu tunnistan ma teile täna taevast ja maad, et te hävitatakse hävitusega sellelt maalt, millele te ületate Jordani jõe, et seal seda pärida. Te ei ela kaua päevi selle peal, vaid hävitakse täielikult. Ja Issand pillutab teid laiali kõigi rahvaste seas, ja teid jäetakse vähesed arvult kõigi rahvaste seas, kelle juurde Issand teid sinna toob. Ja te teenite seal teisi jumalaid, inimeste käte töid, puud ja kive, kes ei näe ega kuule ega söö ega haista. Ja te otsite seal Issandat, oma Jumalat, ja te leiate tema, kui te otsite teda kogu oma südamest ja kogu oma hingest oma ahastuses. Ja kõik need sõnad leiavad sind viimsetel päevadel, ja sa pöördud Issanda, oma Jumala poole, ja kuuled tema häält. Sest Jumal on halastaja, Issand su Jumal ei jäta sind maha ega hävita sind, ta ei unusta lepingut su isadega, mille Issand neile vandus.

Küsige varasemaid päevi, neid varasemaid päevi enne teid,

alates päevast, millal Jumal lõi inimese maa peale, ja taeva ühest äärest kuni taeva teise ääreni, kas on sündinud selline suur asi, kas on kuuldud sellist, kas on rahvas kuulnud häält Elava Jumala rääkimist tule keskelt, nii nagu sina oled kuulnud ja jäid ellu, Kas Jumal on katsetanud tulla võtma endale rahvast rahva keskelt katsumuse läbi, ja märkide läbi, ja imetegude läbi, ja sõja läbi, ja võimsa käe läbi, ja kõrgele tõstetud käsivarre läbi, ja suurte nägemuste läbi, vastavalt kõigele sellele, mida Issand, meie Jumal, tegi Egiptuses sinu nähes, nii et sa teaksid, et Issand, sinu Jumal, on Jumal, ja pole kedagi peale tema Taevast sai tema hääl kuuldavaks, et sind õpetada, ja maa peal näitas ta sulle oma suurt tuld, ja tema sõnu kuulsid sa tule seest.

Kuna ta armastas sinu isasid, ja ta valis nende järeltulijad pärast neid teid, ja ta ise viis sind välja oma suure jõuga Egiptusest, hävitada suuri rahvaid, mis on sinust tugevamad, sinu ees, et tuua sind sisse ja anda sulle nende maa pärida, nagu sul on täna.

Ja sa tead täna ja pöördud meelega tagasi, et Issand, sinu Jumal, on see Jumal taevas üleval ja maa peal all, ja ei ole enam kedagi peale tema. Ja hoidke tema käske ja tema seadusi, nii palju kui mina käsin sinule täna, et sul hästi läheks ja sinu poegadel pärast sind, et te saaksite pikaealiseks sellel maal, mida Issand, sinu Jumal, annab sulle kõigiks päevadeks. Siis eraldas Mooses kolm linna Jordanist üle, päikese tõusu poolt. Sinna võib põgeneda mõrvar, kes tapab naabri teadmatusest, ja kes ei vihanud teda enne eilset ja kolmandat päeva, ja ta põgeneb ühte neist linnadest ja jääb elama. Bosori kõrbes tasasel maal

Ruubenile, ja Ramoti Gileadis Gadile, ja Gauloni Baasanis Manassele.

See on seadus, mille Mooses pani Iisraeli poegade ette. Need on tunnistused ja määrused ja kohtuotsused, mida Mooses rääkis Iisraeli poegadele pärast nende väljatulekut Egiptuse maast. Jordani teispool orus, Peori maja lähedal, amoriitide kuninga Sihhoni maal, kes elas Hesbonis, keda lõid Mooses ja Iisraeli pojad, kui nad olid Egiptuse maalt välja tulnud. Ja nad pärinesid tema maa ja Og kuninga Basani maa, kahe Amoriitide kuninga oma, kes olid teispool Jordanit päikesetõusu pool. Alates Aroerist, mis asub Arnoni jõe kaldal, ja Sihoni mäest, mis on Hermon, kogu Arabah Jordanist idas, päikesetõusu poole, Asedothi juures raiutud koha lähedal.

5

Ja Mooses kutsus kokku kogu Iisraeli ja ütles neile: Kuule, Iisrael, neid määrusi ja kohtumõistmisi, mida mina räägin teie kõrvus sel päeval, ja te õpite neid ning peate neid täitma. Issand, teie Jumal, tegi teiega lepingu Horeebis. Mitte teie isadega ei teinud Issand seda lepingut, vaid teiega, kes te kõik siin täna elate. Näost näkku kõneles Issand teiega mäel tule seest. Ja mina seisis Issanda ja teie vahel sel ajal, et teatada teile Issanda sõnu, sest te kartsid tule eest ega läinud üles mäele, ütledes Mina olen Issand, sinu Jumal, kes viis sind välja Egiptuse maalt, orjuse kojast.

Sinul ei tohi olla teisi jumalaid minu palge ees.

Sa ei tee endale kujutist ega mingit sarnasust sellest, mis on taevas üleval, ja sellest, mis on maal all, ja sellest, mis on veetes maa all. Sa ei kummarda neid ega teeni neid, sest mina olen Issand, sinu Jumal, armukade Jumal, kes tasub isade patud lastele kolmandas ja neljandas põlvkonnas neile, kes mind vihkavad, ja osutav halastust tuhandeteni neile, kes armastavad mind ja peavad minu käske Sa ei võta Issanda, oma Jumala nime asjata, sest Issand, sinu Jumal ei puhasta seda, kes võtab tema nime asjata.

Valva sabatipäeva, et pühitseda seda, nii nagu käskis sinule Issand, sinu Jumal. Kuus päeva töötad ja teed kõik oma tööd. Aga seitsmendal päeval on hingamispäevad Issandale, sinu Jumalale. Sa ei tee sel päeval mingisugust tööd, sina ja sinu poeg ja sinu tütar, sinu sulane ja sinu teenijanna, sinu härg ja sinu veoloom, ja kõik sinu loomad, ja võõras, kes elab sinu juures, et puhkaks sinu sulane ja sinu teenijanna ja sinu veoloom, nõnda nagu ka sina. Ja sa mäletad, et teenija sa olid Egiptuse maal, ja Issand, sinu Jumal, viis sind sealt välja vägeva käega ja kõrge käsivarraga; seetõttu käskis sulle Issand, sinu Jumal, pidada hingamispäeva ja pühitseda seda. Austa oma isa ja oma ema, nii nagu Issand, sinu Jumal, on sulle käskinud, et sul hästi läheks ja et sa elaksid kaua maal, mida Issand, sinu Jumal, sulle annab. Sa ei tohi mõrvata. Sa ei tohi abielu rikkuda. Sa ei tohi varastada. Sa ei tohi anda valeütlust oma ligimese vastu. Sa ei ihalda sinu naabri naist, sa ei ihalda sinu naabri maja, ega tema välja, ega

tema teenijat, ega tema teenijatüdrukut, ega tema härga, ega tema koormalooma, ega tema ühtegi looma, ega midagi, mis sinu naabrile kuulub.

Neid sõnu rääkis Issand teie kogu kogudusele mäel tule keskmelt, pimeduses, pilkases pimeduses, tormis, suure häälega, ja ta ei lisanud midagi. Ta kirjutas need kahele kiviplaadile ja andis need mulle. Ja see juhtus, kui te kuulsite häält tule keskelt ja mägi põles tulega, siis te kõik, teie hõimude juhid ja teie vanemate nõukogu, tulite minu juurde, Ja te ütlesite: Vaata, Issand, meie Jumal, näitas meile oma au, ja me kuulsime tema häält tule keskmelt. Sel päeval nägime, et Jumal kõneleb inimesega ja ta jääb elama. Ja nüüd ärme surgu, sest see suur tuli hävitab meid, kui me jätkame veel meie Jumala Issanda häält kuulamist, ja me sureme. Kes on see liha, mis on kuulnud elava Jumala häält, kes räägib tule keskel, nagu meie, ja jääb elama? Lähedu sina ja kuule kõike, mida Issand, meie Jumal, ütleb, ja sina kõnele meile kõike, mida Issand, meie Jumal, sinuga kõneleb, ja me kuuleme ja teeme.

Ja Issand kuulis teie sõnade häält, kui te minuga rääkisite, ja Issand ütles mulle: Kuulsin selle rahva sõnade häält, mida nad sulle rääkisid, õigesti kõik, mida nad rääkisid. Kes annaks, et nende süda oleks neis selline, et nad kardaksid mind ja peaksid kõiki minu käske kõigil päevadel, et hästi läheks neil ja nende lastel igavesti? Minge, ütlesin neile, pöörduge tagasi oma majadesse. Sina aga seisa seal koos minuga, ja ma räägin sulle käske ja määrused ja kohtuotsused, mida sa neile õpetad, ja las

nad teevad nii selles maal, mille mina annan neile pärandiks. Ja te peate pidama kinni tegemisest viisil, nagu käskis teile Issand, teie Jumal, te ei kaldu paremale ega vasakule. Vastavalt kogu sellele teele, mida Issand, sinu Jumal, on käskinud sul käia, nii et ta annab sulle rahu ja sul läheb hästi, ja te elate kaua selles maal, mille te pärite.

6

Ja need on käsud ja määrused ja kohtuotsused, mida Issand, meie Jumal, käskis õpetada teile, et te neid täidaksite selles maal, kuhu te lähete seda pärima. Nii et te kardate Issandat, oma Jumalat, pidage kõik tema määrused ja tema käsud, mida mina käsin sulle täna – sina ja sinu pojad ning sinu poegade pojad – kõik oma elu päevad, et te elaksite kaua.

Ja kuule, Iisrael, ja valva neid täitma, et sul hästi läheks ja et te väga paljuneksite, nagu Issand, sinu isade Jumal, on kõnelnud, et anda sulle maa, kus voolab piim ja mesi. Ja need on määrused ja kohtuotsused, mida Issand käskis Iisraeli poegadele kõrbes, kui nad olid tulnud välja Egiptuse maalt. Kuule, Iisrael, Issand, meie Jumal, Issand on üks. Ja sa armastad Issandat, oma Jumalat, kogu oma mõistusest, kogu oma hingest ja kogu oma jõust. Ja need sõnad, mida mina käsin sinule täna, olgu sinu südames ja sinu hinges. Ja sa õpetad neid oma poegadele ja räägid neist istudes kodus ja käies teel ja lamades ning tõustes. Ja sa seod need märgiks oma käele, ja see jääb kõikumatuks su

silmade ees. Ja te kirjutate need oma majade uksepiiladele ja oma väravatele.

Ja saab olema, kui Issand, sinu Jumal, toob sind sisse maale, mida ta vandus sinu isadele, Aabrahamile ja Iisakile ja Jaakobile, anda sinule suured ja head linnad, mida sa ei ehitanud, majad, mis on täis kõiki häid asju, mida sa ei täitnud, välja raiutud tsisternid, mida sa ei raiunud, viinamäed ja oliiviaiad, mida sa ei istutanud, ja kui sa oled söönud ja saanud täis, siis pane tähele, et sa ei unustaks Issanda, sinu Jumala, kes tõi sind välja Egiptuse maalt, orjuse kojast. Issandat, oma Jumalat, sa pead kartma ja ainult teda sa pead teenima, ja tema külge sa pead klammerduma ning tema nimel sa pead vanduma.

Ärge minge teiste jumalate järele rahvaste jumalatest, kes on teie ümber, sest Jumal on armukade, Issand, sinu Jumal sinus, et mitte vihastanud vihas Issand, sinu Jumal, hävitaks sind maa pealt.

Ära kiusa Issandat, oma Jumalat, nagu te kiusasite teda katsumuses. Hoides pead sa Issanda, oma Jumala käske, tunnistusi ja määrusi, mida ta sulle on käskinud. Ja sa teed meeldivat ja head Issanda, oma Jumala ees, et sul hästi läheks ja sa siseneksid ning päriksid hea maa, mille Issand vandus teie isadele, ajada välja kõik sinu vaenlased sinu palge eest, nagu Issand on rääkinud.

Ja saab olema, kui sinu poeg küsib sind homme, öeldes: Mis on

need tunnistused ja määrused ja kohtuotsused, mida Issand, meie Jumal, meile käskis? Ja sa ütled oma pojale: Me olime Vaarao teenrid Egiptuse maal, ja Issand viis meid sealt välja vägevä käega ja kõrge käsivarraga. Ja Issand andis suured ja kurjad märgid ning imed Egiptuses vaaraole ja tema majale meie ees, Ja ta viis meid välja sealt, et anda meile see maa, mille ta vandus anda meie isadele. Ja Issand käskis meil teha kõiki neid määrusi, karta Issandat, meie Jumalat, et meil läheks hästi kõigil päevadel, et me elaksime, nagu ka täna. Ja halastus osaks saab meile, kui me peame kinni kõigist neist käskudest meie Issanda Jumala ees, nagu ta meile käskis.

7

Kui aga Issand, su Jumal, toob sind maale, millele sa lähed seda pärima, ja ajab su eest välja suured rahvad – heti, girgasi, amori, kaanani, perisi, hivi ja jebusi –, seitse rahvast, mis on arvukamad ja tugevamad kui teie, Ja Issand, sinu Jumal, annab nad sinu kätesse, ja sa lööd neid, hävitad nad täielikult, sa ei tee nendega lepingut ega halasta nende peale. Ega te ei tohi nendega abielluda: oma tütart ei anna sa tema pojale ega võta tema tütart oma pojale. Sest ta pöörab su poja minust ära ja ta teenib teisi jumalaid, ja Issand vihastub teie peale vihas ning hävitab sind kiiresti. Aga nõnda te peate neile tegema: nende altarid kiskuge maha, nende sammastulbad purustage, nende pühahaljakud raige maha ja nende jumalate nikerdatud kujud põletage tulega. Sest sa oled püha rahvas Issandale, oma

Jumalale, ja Issand, sinu Jumal, valis sind olema temale aardeline rahvas kõigi rahvaste seast, kes on maa peal.

Mitte sellepärast, et te olete arvukamad kui kõik rahvad, valis Issand teid ja valis Issand teid, sest teie olete vähesemad kui kõik rahvad. Aga sellepärast, et Issand armastab teid ja peab vannet, mille ta vandus teie isadele, viis Issand teid välja võimsa käega ja lunas sind Issand orjuse majast, vaarao, Egiptuse kuninga käest. Ja sa tead, et Issand, sinu Jumal, see Jumal on ustav Jumal, kes hoiab lepingut ja halastust nende vastu, kes armastavad teda ja hoiavad tema käske, tuhandeks põlveks, ja maksab kätte vihkajatele silmitsi, hävitades neid, ja ei viivita vihkajatega, silmitsi maksab neile kätte.

Ja sina pead pidama käske ja määrused ja need kohtuotsused, mida mina käsin sinule täna teha. Ja kui te kuulete neid määrusi ja hoiate ning täidate neid, siis kaitseb Issand, sinu Jumal, sinule lepingut ja halastust, mille ta vandus teie isadele. Ja ta armastab sind ja õnnistab sind ja suurendab sind, ja ta õnnistab sinu kõhu järglased ja sinu maa vilja, sinu teravilja ja sinu veini ja sinu õli, sinu veiste karjad ja sinu lammaste karjad sellel maal, mille Issand vandus sinu isadele anda sinule. Õnnistatud sa saad olema kõigi rahvaste seast, ei saa teie seas olema viljatuks jäänud ega viljatut, ja sinu loomade seas. Ja Issand, su Jumal, eemaldab sinust kõik haigused ja kõik Egiptuse kurjad tõved, mida sa oled näinud ja mida sa tundsid, ei pane neid su peale, vaid paneb need kõigi su vihkajate peale.

Ja sa sööd kõik rahvaste saagid, mida Issand, sinu Jumal, annab sinule, sinu silm ei säästa neid, ja sa ei tohi teenida nende jumalaid, sest see on sinule lõksuks.

Kui aga ütled oma mõttes, et see rahvas on paljuarvulisem kui mina, kuidas suudan ma neid hävitada? Ära karda neid, mäleta, kui palju Issand, sinu Jumal, tegi vaaraole ja kõigile egiptlastele, Need suured katsumused, mida sinu silmad nägid, need märgid ja suured imed, tugev käsi ja kõrgele tõstetud käsivars, kuidas Issand, sinu Jumal, sind välja viis – nõnda teeb Issand, teie Jumal, kõigile rahvastele, keda sina kardad nende palge ees. Ja Issand, sinu Jumal, saadab nende vastu herilased, kuni hävivad need, kes on alles jäänud ja kes on sinu eest peidus. Sa ei saa löödud nende käest, sest Issand, sinu Jumal, on sinu keskel, suur ja võimas Jumal. Ja Issand, su Jumal, hävitab need rahvad su palge eest vähehaaval. Sa ei suuda hävitada neid kiiresti, et maa ei muutuks kõrbeks ja metsloomad ei paljuneks su kallal. Ja Issand, sinu Jumal, annab nad sinu kätte üle, ja sa hävitad nad suure hävitusega, kuni sa oled nad täielikult hävitanud, Ja ta annab nende kuningad teie kätesse, ja te hävitate nende nime sellest paigast. Ei seisa keegi vastu sinu ees, kuni sa nad täielikult hävitad.

Nende jumalate kujud põletage tulega, te ei tohi himustada hõbedat ega kulda neilt, te ei tohi võtta seda endale, et te ei komistaks selle läbi, sest see on jälestus Issandale, teie Jumalale. Ja sa ei too jäletust oma majja, ja sa oled neetud nagu see; sa jäletad seda jäletusega ja põlgad seda jäletusega, sest see on

neetud.

8

Kõiki käske, mida mina käsin teile täna, peate te pidama ja täitma, et te elaksite ja korduks ja siseneksite ning päriksite maa, mille kohta Issand, teie Jumal, vandus teie isadele. Ja sa mäletad kogu seda teed, mida Issand, sinu Jumal, sind kõrbes juhtis, et ta sind alandaks ja sind katsuks, ja et saaks teada, mis on sinu südames, kas sa hoiad tema käske või mitte. Ja ta ahistis sind ja põhjustas sulle nälga, ja ta söötis sind mannaga, mida sinu isad ei teadnud, et ta võiks sulle teatada, et mitte ainult leival ei ela inimene, vaid igal sõnal, mis väljub Jumala suust. Sinu rõivad ei vananenud sind kandvalt, sinu sandaalid ei kulunud sinu jalgadelt, sinu jalad ei muutunud käsnaliseks nelikümmend aastat.

Ja sa tead oma südames, et nagu iga inimene kasvatab oma poega, nõnda kasvatab Issand, su Jumal, sind. Ja sa pead pidama Issanda, oma Jumala käske, käima tema teedel ja kartma teda.

Sest Issand, su Jumal, toob sind heasse ja rikkalikku maale, kus on vete ojad ja sügavuste allikad, mis voolavad läbi tasandike ja mägede. Maa, kus kasvab nisu ja oder, viinapuud, viigipuud, granaatõunad, oliivipuud õliga ja meega. Maa, millel sa ei söö oma leiba vaesuses, ja ei vaja sellel midagi, maa, mille kivid on raud ja mille mägedest sa kaevandad pronksi.

Ja sa sööd ja saad täis, ja sa õnnistad Issandat, oma Jumalat, hea maa eest, mille ta on sulle andnud. Pane tähele, et sa ei unustaks Issandat, oma Jumalat, nii et sa ei järgiks tema käske ja kohtuotsuseid ja seadusi, mida mina käsin sulle täna, Ära siis, kui oled söönud ja saanud küllaseks ning ehitanud ilusaid maju ja elanud neis, ja sinu veised ja sinu lammed on sinule paljunenud, hõbe ja kuld on sinule paljunenud, ja kõik, mis sinule on, on sinule paljunenud sina ülendad end südames ja unustad Issanda, oma Jumalat, kes tõi sind välja Egiptuse maalt, orjuse kojast, selle, kes viis sind läbi suure ja kardetava kõrbe, kus oli hammustav madu ja skorpion ja janu, kus ei olnud vett, selle, kes tõi sinule välja järsust kaljust vee allika, selle, kes toitis sind manna kõrbes, mida sa ei teadnud ega sinu isad teadnud, et ta alandaks sind ja katsuks sind ning teeks sulle head sinu päevade lõpul. Ära ütle oma südames, et minu tugevus ja minu käe võimsus tegi minule selle suure jõu. Ja sa mäletad Issandat, oma Jumalat, sest tema annab sulle jõudu teha võimsust, ja et ta kinnitaks oma lepingu, mille Issand vandus sinu isadele, nagu täna.

Ja kui sa unustad Issanda, oma Jumala, ja lähed teiste jumalate järele ning teenid neid ja kummardad neid, siis tunnistan ma teile täna taevast ja maad, et te kindlasti hävite. Nagu ka ülejäänud rahvad, keda Issand, teie Jumal, hävitab teie ees, nii hävitatakse ka teie, sest te ei kuulanud Issanda, oma Jumala häält.

9

Kuule, Iisrael, sina läbid täna Jordani, et siseneda ja pärida rahvaid, mis on suuremad ja tugevamad kui teie, linnu, mis on suured ja kindlustatud kuni taevani. Suur ja arvukas ja pikka kasvu rahvas, Anaki pojad, keda sina tead ja sina oled kuulnud - kes suudab vastu seista Anaki poegade ees? Ja sa tead täna, et Issand, su Jumal, läheb su ees, ta on hävitav tuli, tema hävitab nad ja pöörab nad su eest ära, ning hävitab nad kiiresti, nagu Issand sulle ütles. Ära ütle oma südames, kui Issand, sinu Jumal, hävitab need rahvad sinu palge eest, öeldes: Minu õigluse pärast tõi Issand mind siia pärima seda head maad. Mitte sinu õiguse pärast ega sinu südame pühaduse pärast sa ei sisene pärima nende maad, vaid nende rahvaste jumalatuse pärast Issand hävitab nad sinu eest, ja et ta kehtestaks lepingu, mille Issand vandus meie isadele Aabrahamile ja Iisakile ja Jaakobile.

Ja sa tead täna, et mitte sinu õigete tegude pärast Issand, su Jumal, annab sulle seda head maad pärida, vaid sellepärast, et sa oled jäikakaelne rahvas. Mäleta, ära unusta, kui palju sa vihastasid Issandat, oma Jumalat kõrbes, alates sellest päevast, mil sa läksid välja Egiptusest ja tulid sellesse kohta – te jätkasit sõnakuulmatust Issanda vastu.

Ja Horebis te ärritasite Issandat, ja Issand vihastus teie peale, et teid hävitada, Minu mäele ülesmineku ajal, et võtta kivitahvlid, lepingu tahvlid, mida Issand teiega tegi, ja ma jäin mäele

nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd, leiba ma ei söönud ja vett ma ei joonud. Ja Issand andis minule kaks kivist tahvlit, mis olid kirjutatud Jumala sõrmega, ja nende peale oli kirjutatud kõik need sõnad, mida Issand rääkis teile mäel kogunemise päeval. Ja nelikümmne päeva ja nelikümmne öö pärast andis Issand mulle kaks kivist tahvlit, lepingu tahvlid. Ja Issand ütles mulle: Tõuse üles, mine siit kiiresti alla, sest sinu rahvas, kelle sa Egiptuse maalt välja tõid, on tegutsenud seadusevastaselt; nad on kiiresti kõrvale kaldunud teelt, mida ma neile käskisin, ja nad on teinud enestele valatud kuju.

Ja Issand ütles mulle: olen rääkinud sinuga üks kord ja kaks korda, öeldes: olen näinud seda rahvast, ja vaata, see rahvas on jäägarpäine. Ja nüüd luba mind neid hävitada, ja ma kustutan nende nime taeva alt välja ning teen sind suureks ja tugevaks rahvaks, palju suuremaks kui see. Ja tagasi pöördunud olles, läksin ma mäelt alla, ja mägi põles tulega kuni taevani, ja kaks tunnistuse tahvlit olid minu kahel käel. Ja nähes, et te pattusid Issanda, teie Jumala ees, ja te tegite enestele valatud kuju, ja te kõrvalesite teelt, mida Issand teile käskis käia, Ja võtnud kinni kahest tahvlist, visksin ma need mõlemast oma käest ja purustasin need teie ees. Ja ma palvetasin Issanda ees teist korda, nii nagu ka varem, nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd; ma ei söönud leiba ja ma ei joonud vett, kõigi teie pattude pärast, mida te pattustasite, tehes kurja Issanda Jumala ees, ärritades teda. Ja ma olen hirmunud viha ja raevu pärast, sest Issand oli ärritatud teie peale, et teid hävitada, ja Issand kuulis mind ka sel ajal. Ja Aaroni peale oli viha, et hävitada teda, ja ma

palusin ka Aaroni eest sel ajal. Ja teie patt, mille te tegite, vasika – võtsin ta ja põletasin ta tules ning jahvatasin ta, purustades väga põhjalikult, kuni see muutus peeneks ja sai nagu tolm, ning visksin tolmu ojja, mis voolas alla mäest.

Ja põlemises, ja katsumises, ja himude haudades te ärritasite Issandat. Ja kui Issand saatis teid välja Kaadesh Barneast, öeldes: Minge üles ja võtke valdusesse maa, mida annan teile, siis te olite sõnakuulmatud Issanda, teie Jumala sõnale, ja te ei usaldanud teda, ja te ei kuulanud tema häält. Sõnakuulmatud olete te olnud Issanda suhtes alates päevast, millal Ta teile teatavaks sai. Ja ma palvetasin Issanda ees nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd, nii kaua kui ma palvetasin, sest Issand oli öelnud hävitada teid. Ja ma palvetasin Jumala poole ja ütlesin: Issand, jumalate kuningas, ära hävita täielikult oma rahvast ja oma osa, keda sa lunastasid, keda sa tõid välja Egiptuse maalt oma suure tugevusega ja oma võimsa käega ja oma kõrge käsivarraga. Mälesta Aabrahami ja Iisaki ja Jakobi, sinu sulaseid, kellele vandsid iseenda nimel. Ära vaata selle rahva kõvadust ega jumalakartmatusi ega nende patte. Ärgu ütlegu need, kes elavad selles maal, kust sa meid sealt välja tõid, öeldes: kuna Issand ei suutnud neid viia sellesse maale, mida ta neile ütles, ja kuna ta vihas neid, tõi ta nad kõrbe, et neid tappa. Ja need on sinu rahvas ja sinu pärand, keda sa välja tõid Egiptuse maalt oma suure tugevusega ja oma võimsa käega ja oma kõrge käsivarraga.

10

Sel ajal ütles Issand mulle: Raiu endale kaks kivitahvlit nagu esimesed ja tule minu juurde üles mäele ning tee endale puust laeka. Ja sa kirjutad tahvlitele sõnad, mis olid esimestel tahvlitel, mida sa purustas, ja sa paned need laeka. Ja ma tegin laeka mädanematu puust ja raiusin välja kivitahvlid nagu esimesed ning läksin üles mäele, ja kaks tahvlit olid minu kätes. Ja ta kirjutas tahvlitele vastavalt esimesele kirjutusele need kümme sõna, mida Issand rääkis teile mäel tule keskel, ja Issand andis need mulle. Ja tagasi pöördunud läksin ma alla mäest, ja panin tahvlid laeka, mille ma tegin, ja nad olid seal, nagu Issand mulle käskis. Ja Iisraeli pojad lahkusid Beeroti kaevudest, Jakani poegade Moserahist. Seal suri Aaron ja ta maeti sinna, ning tema asemel teenis preestrina tema poeg Eleasar. Sealt nad lahkusid Gadgadisse ja Gadgadist Etebathasse, maale, kus on hoogsad veed.

Sel ajal eraldaski Issand Leevi hõimu kandma Issanda lepingu laeka, seisma Issanda ees, teenima ja palvetama tema nimel kuni selle päevani. Seetõttu ei ole leviitidel osa ega pärandit nende vendade seas, Issand ise on tema pärandi osa, nagu ta temale ütles. Ja mina seisisin mäel nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd. Ja Issand kuulis mind ja sel ajal, ja Issand ei tahtnud teid hävitada. Ja Issand ütles mulle: Mine, astu selle rahva ette välja, ja nad siseneugu ning valdagu seda maad, mille ma vannutasin nende isadele neile anda.

Ja nüüd, Iisrael, mida Issand, su Jumal, küsib sinult muud, kui kartma Issandat, su Jumalat, ja käima kõigil tema teedel, ja armastama teda, ja teenima Issandat, su Jumalat, kogu oma südamest ja kogu oma hingest, pidada Issanda, sinu Jumala käske ja tema määrusi, mida mina sulle täna käsin, et sul hästi läheks Vaata, Issanda, sinu Jumala oma on taevas ja taevaste taevas, maa ja kõik, mis on selles. Kuid Issand valis teie isad, et armastada neid, ja valis pärast neid nende järglased, teie, kõikide rahvaste seast, nagu see on tänaseni. Ja te ümberlõikate oma südame kõvaduse ning ei kõvenda enam oma kaela. Sest Issand, teie Jumal, on jumalate Jumal ja isandate Issand, suur, tugev ja kardetav Jumal, kes ei vaata isikule ega võta vastu andi. Tema teeb kohut võõrale, vaeslapsele ja lesele ning armastab võõrast, andes temale leiba ja rõivast. Ja te peate armastama võõrast, sest te olite võõrad Egiptuse maal.

Issandat, oma Jumalat, sa pead kartma ja teda teenima, tema poole kinnituma ja tema nimel vanduma. See on sinu kiitus ja see on sinu Jumal, kes tegi sinuga need suured ja austavad asjad, mida nägid sinu silmad. Seitsekümmend hingega läksid su isad alla Egiptusesse, nüüd aga on Issand, su Jumal, teinud sind arvukaks nagu taeva tähed.

11

Ja sa armastad Issandat, oma Jumalat, ja hoiad tema kaitseposte ja tema määrusi ja tema käske ja tema kohtuotsuseid kõigil

päevadel. Ja te teate täna, et mitte teie lapsed, kes ei tea ega ole näinud Issanda, teie Jumala kasvatust, ja tema suuri tegusid, ja tugevat kätt, ja kõrget käsivart, ja tema tunnustähti ja tema imesid, mida ta tegi Egiptuse keskel vaaraole, Egiptuse kuningale, ja kogu tema maale ja kui palju ta tegi egiptlaste väele ja nende vankritele ja nende hobustele ja nende väele, kui Punase mere vesi ujutas üle nende, kes teid tagaajasid, ja Issand hävitas nad tänase päevani ja kõik, mida ta meile kõrbes tegi, kuni te jõudsite siia paika ja kui palju ta tegi Dathanile ja Abironile, Eliaabi poegadele, Reubeni pojale, keda maa, avanud oma suu, neelas, ja nende majad ja nende telgid ja kogu nende vara, mis oli nendega koos kogu Iisraeli keskel Sest teie silmad on näinud kõiki Issanda suuri tegusid, mida ta täna teie seas tegi.

Ja te peate pidama kõiki tema käske, mida mina käsin sinule täna, et te elaksite ja korduksitte ning sisenenuna päriksite maa, mille juurde te ületate Jordani, et pärida seda seal. Nii et te võiksite kaua elada maal, mille Issand vandus teie isadele anda neile ja nende järglastele koos nendega, maa, mis voolab piima ja mett. Sest see maa, kuhu sa sisenesid, et seda pärida, ei ole nagu Egiptuse maa, kust te välja tulite, kus nad külvasid seemne ja kastis seda oma jalgadega nagu köögiviljaaia. Aga maa, millesse sa sisenesid, et seal seda pärida, on mägiline ja tasane maa, mis joob vett taeva vihmast. Maa, mida Issand, sinu Jumal, pidevalt üle vaatab, Issanda, sinu Jumala, silmad on selle peal aasta algusest kuni aasta lõpuni.

Kui aga te tõesti kuulete kõiki käske, mida mina täna sinule käsin, et armastada Issandat, oma Jumalat, ja teenida teda kogu oma südamest ja kogu oma hingest, ja ta annab sinu maale vihma õigel ajal, varajase ja hilise, ja sa kogud sisse oma teravilja ja oma veini ja oma õli, ja annab sinu loomadele sööta sinu põldudel, ja sa oled söönud ja saanud täis, Pane tähele, et sinu süda ei muutuks rasvunuks, ja te ei astuks üle, ja te ei teeniks teisi jumalaid ega kummardaks neile, Ja Issand, olles vihastanud vihas teie peale, sulgeb taeva, ja vihma ei tule, ja maa ei anna oma vilja, ja te hukute kiiresti ära hea maa pealt, mille Issand teile andis.

Ja te panete need sõnad oma südamesse ja oma hinge ning sidate need märgiks oma käele, ja see saab kõikumatuks teie silmade ees. Ja te õpetate neid oma lastele, et nad räägiksid neist, kui sa istud kodus ja kui sa käid teel ja kui sa magad ja kui sa tõused üles. Ja te kirjutate need oma majade uksepiiladele ja oma väravadele. nii et te võiksite kaua elada ja teie poegade päevad maal, mille Issand vandus teie isadele anda neile, oleksid nagu taeva päevad maa peal. Ja kui te tõesti kuulete kõiki neid käske, mida mina täna teile käsin täita, armastada Issandat, meie Jumalat, ja käia kõigil tema teedel ning hoida kinni temast, Ja Issand ajab välja kõik need rahvad teie palge eest, ja te pärite rahvaid, mis on suuremad ja tugevamad kui teie. Kõik kohad, kus teie jalg tallata, kuuluvad teile, kõrbest ja Antilibanonist ning suurest jõest, Eufradi jõest, kuni läänemerest – need on sinu piirid. Mitte keegi ei seisa vastu teie ees, ja teie hirmu ning teie värisemist paneb Issand, teie Jumal,

kogu selle maa peale, millele te astute, nii nagu Ta teile rääkis.

Vaata, mina annan teie ette täna õnnistuse ja needuse, Õnnistuse, kui te kuulete Issanda, oma Jumala käske, mida mina käsin teile täna. ja needuse, kui te ei kuule Issanda, teie Jumala käske, mida mina käsin teile täna, ja te eksitakse ära teelt, mida mina käskisin teile, olles läinud teenima teisi jumalaid, keda te ei tunne. Ja kui Issand, sinu Jumal, viib sind maale, kuhu sa lähed seda pärima, siis annad õnnistuse Gerizimi mäele ja needuse Ebali mäele. Eks vaata, need asuvad Jordanist üle, päikeseloojangutee taga Kanaani maal, mis asub läänes, Golgoli lähedal, kõrge tamme juures? Teie ju ületate Jordani jõe, et siseneda ja pärida maad, mida Issand, meie Jumal, annab teile pärandiks kõigiks päeviks, ja te elate seal.

Ja te peate hoidma, et teha kõiki tema käske ja neid kohtuotsuseid, mida mina annan teie ette täna.

12

Ja need on käsud ja kohtuotsused, mida te peate täitma maal, mille Issand, teie isade Jumal, annab teile pärandiosana, kõigil päevadel, mil te elate maa peal. Hävitage täielikult kõik need kohad, kus nad teenisid seal oma jumalaid, mille te pärite: kõrgete mägede peal, künkaste peal ja tihe puu all. Ja te hävitate nende altarid ja purustate nende sammased ja raiate maha nende pühalepikud ning põletate tulega nende jumalate raiutud

kujud ja hävitate nende nime sellest kohast. Te ei tohi nii teha Issandale, teie Jumalale. Vaid sellesse paika, mille Issand, sinu Jumal, valib ühes teie linnadest, et nimetada seal oma nime ja et teda seal hüütaks, sinna te peate otsima ja sinna te peate tulema. Ja te toote sinna oma põletusohvrid ja oma ohvrid ja oma esmavilja ja oma palved ja oma vabatahtlikud annid ja oma kokkulepped, oma veiste esmasündinud ja oma lammaste esmasündinud. Ja te sööte seal Issanda, oma Jumala ees, ja te rõõmustate kõige üle, mille kallale te oma käe sirutate, teie ja teie majad, nii nagu Issand, sinu Jumal, on sind õnnistanud.

Te ei tee kõike seda, mida meie teeme siin täna, igaüks seda, mis on meeldiv tema silmis, Sest te ei ole tulnud kuni praeguseni puhkusesse ja pärandisse, mida Issand, meie Jumal, teile annab. Ja te ületate Jordani ja te elate maal, mille Issand, meie Jumal, annab teile pärandiks, ja ta annab teile rahu kõigist teie vaenlastest ümberringi, ja te elate turvalisuses. Ja see on paik, mille Issand, sinu Jumal, valib, et tema nime seal hüütaks, sinna te toote kõik, mida mina käsin teile täna: teie põletusohvrid ja teie ohvrid ja teie kümnised ja teie käte esmavilja ja kõik teie valitud annid, mida te tõotate Issandale, teie Jumalale. Ja te rõõmustate Issanda, teie Jumala ees: teie ja teie pojad ja teie tütred ja teie teenrid ja teie teenijatüdrukud ja leeviit teie väravate juures, sest temale ei ole osa ega loos koos teiega. Pööra tähelepanu endale, et sa ei tooks oma põletusohvreid igas paigas, mida sa näed. Vaid selles paigas, mille Issand, sinu Jumal, valib endale ühes sinu suguharust, seal te kannate üles oma põletusohvrid ja seal sa teed kõik, mida mina käsin sinule täna.

Aga kõigi oma igatsuste kohaselt võid sa ohverdada ja süüa liha vastavalt Issanda, su Jumala õnnistusele, mille ta sulle andis kõigis linnades; ebapuhas ja puhas võivad seda süüa ühtemoodi, nagu gaselli või hirve. Ainult verd te ei söö, valage see maa peale välja nagu vesi.

Sa ei või sööda oma linnades oma teravilja kümnendikku ega oma veini ega oma õli, oma veiste esmasündinuid ega oma lammaste omi, ega ühtegi palvet, mida te võiksite tõotada, ega teie kokkuleppeid ega oma käte esmavilju. Vaid oma Jumala Issanda ees sa sööd seda kohas, mille Issand, sinu Jumal, endale valib: sina ja sinu poeg ja sinu tütar, sinu teenija ja sinu teenijatüdruk ja võõras, kes on sinu linnades, ja sa rõõmustad oma Jumala Issanda ees kõige üle, mille peale sa oma käe paned.

Pööra tähelepanu, et sa ei hülgaks leviiti kogu selle aja jooksul, kui sa elad maa peal.

Kui aga Issand, su Jumal, laiendab su piire, nagu ta sulle rääkis, ja sa ütled: Ma söön liha, kui su hing ihaldab liha süüa, siis võid sa süüa liha kõige oma hinge ihalduse järgi. Kui aga kaugel on sinu koht, mille Issand sinu Jumal seal valib, et seal tema nime kutsuda, siis ohverda oma veistest ja oma lambaid, mida Jumal sulle annab, nii nagu ma sulle käskisin, ja söö oma linnades vastavalt oma hinge igatsusele. Nagu süüakse gaselli ja hirve, nii sa sööd seda; ebapuhas sinu seas ja puhas võivad seda samuti süüa. Pööra tugevalt tähelepanu sellele, et mitte süüa verd, sest veri on tema hing; hinge ei tohi süüa koos lihaga. Te ei tohi seda

süüa, te peate valama selle maa peale välja nagu vett. Ära söö seda, et sul ja su poegadel pärast sind hästi läheks, kui teed head ja meeldivat Issanda, su Jumala ees. Välja arvatud sinu pühad asjad, kui need sinule saavad, ja oma palved võttes tuled sa sellesse kohta, mille Issand, sinu Jumal, valib, et tema nime seal hüütaks. Ja sa teed oma põletusohvrid, liha tood sa üles Issanda, oma Jumala altarile, aga oma ohvrite vere vaład sa Issanda, oma Jumala altari aluse juurde, aga liha sööd sa. Hoidku ja kuula, ning sa täidad kõik sõnad, mida mina käsin sinule, et hästi läheks sinul ja sinu poegadel igavesti, kui sa teed meeldiva ja hea Issanda, oma Jumala ees.

Kui aga Issand, su Jumal, hävitab su palgest need rahvad, kelle juurde sa sisenad, et pärida nende maad, ja sa võtad selle valdusesse ning asud elama nende maale, Pane tähele, et sa ei otsiks järgida neid pärast seda, kui nad on hävitatud sinu palge eest, öeldes: Kuidas teenivad need rahvad oma jumalaid? Teen ka mina nõnda. Ära tee nõnda oma Jumalale, sest jäledused, mida Issand vihkas, tegid nad oma jumalate puhul, sest nad põletavad oma pojad ja oma tütred tules oma jumalatele.

13

Iga sõna, mida mina täna teile käsin, seda te peate täitma, te ei tohi sellele midagi lisada ega sellest midagi ära võtta.

Kui aga tõuseb sinu seas prohvet või unenägija, ja annab sinule

märgi või imeteo, ja tuleb märk või ime, millest ta sulle rääkis, öeldes: lähme ja teenime teisi jumalaid, keda te ei tunne Te ei kuule selle prohveti sõnu ega selle unenägu näinud inimese unenägu, sest Issand, teie Jumal, kiusab teid, et teada, kas te armastate oma Jumalat kogu oma südamest ja kogu oma hingest. Minge Issanda, oma Jumala järel, ja kartke teda, ja kuulake tema häält, ja pidage temast kinni. Ja see prohvet või see unenägija sureb, sest ta rääkis, et eksitada sind Issanda, sinu Jumala juurest, kes tõi sind välja Egiptuse maalt, kes lunastas sind orjusest, et ajada sind kõrvale teelt, mida Issand, sinu Jumal, käskis sul käia, ja sa hävitad kurja enda seast.

Kui aga peaks sind kutsuma sinu vend sinu isast või sinu emast, või sinu poeg, või sinu tütar, või sinu naine, kes on sinu rinnal, või sõber, kes on võrdne sinu hingega, salaja öeldes: Minge ja teenime teisi jumalaid, keda ei tundnud sina ega sinu isad, alates rahvaste jumalate, kes on teie ümber ringi, kes lähenevad sinule või on sinust kaugel, alates maa äärest kuni maa ääreni, Sa ei nõustu temaga, ja sa ei kuula teda, ja sinu silm ei säästa teda, sa ei igatseta teda, ega sa kata teda, Kuulutades sa kuulutad tema kohta, ja sinu käed peavad olema tema peale esimesena, et tappa teda, ja kogu rahva käed viimasena. Ja nad kivitavad teda kividega, ja ta sureb, sest ta otsis sind pöörata ära Issandast, sinu Jumalast, kes tõi sind välja Egiptuse maast, orjuse kojast. Ja kogu Iisrael, seda kuulnud, hakkab kartma, ega tee enam sellist kurja tegu teie seas.

Kui aga sa kuuled ühes sinu linnadest, mille Issand, su Jumal,

annab sulle elamiseks, ütlevaid, Teie seast läksid välja seadusevastased mehed ja pöörasid ära kõik nende maa elanikud, öeldes: lähme ja teenime teisi jumalaid, keda te ei tundnud. ja pinged ja küsimused ja sa uurid väga hoolikalt, ja vaata, tõene on selgelt see sõna, on saanud see jälestus teie seas Hävitades hävitad sa kõik elanikud selles maal mõõgaga tappes, needusega pühendad sa selle hävingule ja kõik, mis seal on. Ja kõik selle saagid kogud sa kokku selle tänavatele, ja sa põletad selle linna tulega, ja kõik selle saagid kõigi inimestega Issanda, sinu Jumala ees, ja see jääb asustamata igavesti, seda ei ehitata enam üles. Ja ei jää sinu kätte midagi pühitsetud asjast, et Issand pöörduks ära oma viha raevu käest ja annaks sulle halastust ning halastaks sind ja suurendaks sind, nii nagu ta vandus sinu isadele, Kui sa kuuled oma Issanda Jumala häält, et pidada tema käske, nii palju kui mina täna sinule käsin, tehes head ja meeldivat oma Issanda Jumala ees.

14

Teie olete Issanda, oma Jumala pojad, te ei tee endale paljast kohta silmade vahele surnu pärast. Sest sa oled püha rahvas Issandale, oma Jumalale, ja Issand, sinu Jumal, valis sind saama tema omaks aardeks rahvaks kõigist rahvastest, kes on maa peal. Te ei tohi süüa ühtegi jäledust. Need on veeloomed, mida te sööte: vasikas veistest, tall lammaste seast ja kitsetall kitsede seast. Hirv ja gasell ja pügargas, orüks ja kaelkirjak. Iga looma, kellel on jagunev sõrg ja kes lõhestab küüned kaheks sõraks ja

kes toob üles märetsemist loomade seas – neid te peate sööma. Ja neid te ei tohi süüa nende seast, kes mäletsevad, ja nende seast, kes jaotavad sõrgasid ja kellel on lõhised küüned: kaamelit, karvajalgset ja kaljukährikut, sest nad mäletsevad küll, kuid sõrga ei jaota - ebapuhtad on need teile. Ja siga, sest see jagab sõrga ja lõhestab sõra lõhestajaid, kuid see ei mäletse mäletsemist – roojane on see teile. Nende lihadest ei tohi te süüa, nende surnukehi ei tohi te puudutada.

Ja neid te sööte kõigist neist, mis on vees: kõike, millel on uimed ja soomused, te võite süüa. Ja kõike, millel ei ole uimi ja soomusi, te ei tohi süüa, see on teile ebapuhas. Iga puhast lindu võite te süüa. Ja neid te ei söö nende seast: kotkas ja griffon ja kalakotkas, ja raisakotka ja hõbepistriku ja temaga sarnased, ja varblane, ja öökull ja kajakas Ja haigur, ja luik ja iibis, ja kormorani ja vanakotkast ja temaga sarnased ning vaenukägu ja öökulli ja pelikaan, ja vihmur, ja temaga sarnased, ja purpurvee-kana, ja nahkhiir. Kõik lindude roomavad olendid on teile ebapuhtad, te ei tohi neid süüa. Iga puhast lindu võite te süüa. Iga raibet te ei tohi süüa; võõrale elanikule, kes on sinu linnades, antakse see ja ta sööb, või müüd võõrale, sest sa oled püha rahvas Issandale, oma Jumalale. Sa ei tohi keeta talle tema ema piimas.

Sa kümnendad kogu sinu seemne saagist kümnendiku, sinu põllu saak aasta-aastalt. Ja sa sööd seda kohas, mille Issand, sinu Jumal, valib, et tema nime sinna kutsutaks, te toote oma teravilja kümnised ja oma veini ja oma õli, oma veiste esmasündinud ja

oma lammaste, et sa õpiksid kartma Issandat, oma Jumalat, kõik päevad. Kui aga tee sinust kaugeks saab ja sa ei suuda neid üles pakkuda, sest kaugel sinust on see koht, mille Issand, sinu Jumal, valib, et tema nime seal hüütaks, sest Issand, sinu Jumal, õnnistab sind, Ja sa müüd need hõbeda eest, ja sa võtad hõbeda oma kätesse, ja sa lähed paika, mille Issand, sinu Jumal, valib. Ja sa annad hõbedat kõige eest, mida iganes su hing ihaldab: veiste või lammaste, või veini või kange joogi, või kõige muu eest, mida iganes su hing ihaldab, ja sa sööd seal Issanda, su Jumala ees, ja sa rõõmustad, sina ja su maja. ja leviit, kes on sinu linnades, sest tal ei ole osa ega pärisosa koos sinuga.

Pärast kolme aastat viid välja kogu oma saagi kümnendiku ning asestad selle sel aastal oma linnadesse. Ja tuleb leviit, sest tal ei ole osa ega pärisosa sinuga, ja võõras ja orb ja lesk, kes on sinu linnades, ja nad söövad ja saavad küllaseks, et Issand, sinu Jumal, õnnistaks sind kõigis tegudes, mida sa teed.

15

Iga seitsme aasta järel pead sa tegema vabastuse. Ja nii on vabastamise käsk: sa vabastada iga oma võla, mille sinu naaber sulle võlgneb, ja oma venna käest sa ei nõua, sest vabastamine on kuulutatud Issanda, sinu Jumala auks. Võõralt sa nõuad kõike, mis tal on sinule võlgu, aga oma vennale annad sa andeks tema võla. Sest sinule ei ole puudulikku, sest õnnistades õnnistab sind Issand, sinu Jumal, selles maal, mida Issand, sinu

Jumal, annab sinule pärandiosaks, et sina seda päriksid.

Kui aga te tõesti kuulete Issanda, teie Jumala häält, et hoida ja täita kõiki neid käske, mida mina täna sulle käsin, Sest Issand, sinu Jumal, õnnistas sind nii, nagu ta sulle rääkis, ja sina laenad paljudele rahvastele, aga sina ise ei võta laenu, ja sina valitsed paljusid rahvaid, aga nemad ei valitse sind.

Kui aga tekib sinu hulgas puudust kannatav sinu vendadest ühes sinu linnadest maal, mida Issand, sinu Jumal, annab sulle, siis ära kõvasta oma südant ega sulge oma kätt oma vajadusekannatava venna eest. Avades avad oma käed temale ja laenad talle nii palju, kui ta vajab, sest ta on vajaduses. Pane tähele, et sinu südames ei tekiks varjatud seadusetegu sõna, mis ütleb: Läheneb seitsmes aasta, vabastamise aasta, ja sinu silm ei muutuks kurjaks sinu abivajava venna suhtes, ja sa ei annaks talle, ja ta hüüaks sinu vastu Issanda poole, ja sinus oleks suur patt. Andes sa annad temale ja laenu sa laenutad temale nii palju, kui ta vajab, sest ta on vajaduses, ja sa ei kurvastu oma südames, kui sa talle annad, sest selle sõna pärast õnnistab sind Issand, sinu Jumal, kõigis sinu tegudes ja kõiges, mille kallale sa oma käe paned. Sest puudust kannatav ei kao sinu maalt, sellepärast mina käsin sul täita seda sõna, öeldes: sa pead avama oma käed oma vaesele vennale ja abivajajale, kes on sinu maal.

Kui aga sulle müüakse su vend heebrealane või heebrealanna, siis ta teenib sind kuus aastat, ja seitsmendal aastal saadad sa ta vabaks. Kui aga sa saadad ta vabaks enda juurest, siis sa ei tohi

saata teda minema tühikäsi. Varustusega sa varustad teda oma lammaste hulgast ja oma teravilja hulgast ja oma veini hulgast; nagu Issand, su Jumal, sind õnnistas, nii sa annad talle.

Ja sa mäletad, et teenija olid sa Egiptuse maal, ja Issand, sinu Jumal, lunastas sind sealt; seetõttu mina käsin sul täita seda sõna. Kui aga ta ütleb sulle: Ma ei lahku sinu juurest, sest ta on armastanud sind ja sinu maja, sest tal on hea sinu juures. Ja sa võtad naaskli ja läbid tema kõrva ukse juures läbi, ja ta saab sinule teenijaks igaveseks, ja oma teenijatüdrukuga teed sa samuti. Ei ole raske sinu ees, kui nad saadetakse vabadeks sinust, sest aastase palgatud töötaja palga eest teenis ta sinule kuus aastat, ja Issand sinu Jumal õnnistab sind kõiges, mida sa teed.

Iga esmasündinu, kes sünnib sinu veiste ja sinu lammaste hulgas, isased pühitsed Issandale, oma Jumalale. Ära tööta oma esmasündinu vasikaga ja ära püga oma lammaste esmasündinuid. Issanda ees sa sööd seda aasta-aastalt kohas, mille Issand, sinu Jumal, valib, sina ja sinu maja. Kui aga temas on viga, lonkav või pime, kuri viga, siis ei tohi seda ohverdada Issandale, oma Jumalale.

Sinu linnades sa sööd seda; ebapuhas ja puhas söövad seda samuti nagu gaselli või hirve. Ainult verd te ei tohi süüa, te peate valama selle maa peale nagu vett.

16

Valva noorte kuud ja pea paasapüha Issandale, oma Jumalale, sest noorte kuus läksid sa välja Egiptusest öösel. Ja sa ohverdad paasapüha Issandale, oma Jumalale, lambaid ja härgi kohas, mille Issand, sinu Jumal, valib, et tema nime seal hüütaks. Ära söö selle peale haputaignat, seitse päeva söö selle peale hapnemata leiba, viletsuse leiba, sest kiirustades te tulite välja Egiptusest, et mäletada seda päeva, mil te lahkusite Egiptuse maalt, kõik oma elu päevad. Sinu piirides ei tohi näha haputaignat seitse päeva, ja liha, mille sa ohverdad esimesel päeval õhtul, ei tohi jääda üleöö hommikuni. Sa ei saa ohverdada paasalamba üheski oma linnas, mille Issand, sinu Jumal, sulle annab vaid ainult selles kohas, mille Issand, sinu Jumal, valib, et tema nime seal kutsutaks, ohverdad paasapüha õhtul päikese loojangul, ajal, mil sa läksid välja Egiptusest Ja sa keedad ja praad ja sööd selles kohas, mille Issand, sinu Jumal, valib, ja sa pöördud tagasi hommikul ning tuled oma majadesse. Kuus päeva sa sööd hapnemata leiba, ja seitsmendal päeval on lõpupüha Issandale, sinu Jumalale; sa ei tee sel päeval mingit tööd, välja arvatud see, mis tehakse hinge tarvis.

Seitse nädalat loenda endale alates sellest, kui oled sirbi viljale pannud; siis alusta loendama seitset nädalat. Ja sa pead pidama nädalate püha Issandale, oma Jumalale, nii palju kui su käsi suudab anda, vastavalt sellele, mida Issand, su Jumal, sulle annab.

Ja sa rõõmustad Issanda, oma Jumala ees, sina ja su poeg ja su tütar, su teenija ja su teenijatüdruk ja leviit ja võõras ja orb ja lesk, kes on teie seas selles kohas, mille Issand, su Jumal valib, et kutsutaks tema nime seal.

Ja sa mäletad, et sa olid teenija Egiptuse maal, ja sa pead kinni ja täidad need käsud. Telkide pidupüha pead sa endale seitse päeva, kui kogud oma rehealuselt ja oma viinapressist. Ja sa rõõmustad oma pühal, sina ja sinu poeg ja sinu tütar, sinu sulane ja sinu teenijatüdruk ja Leviit ja võõras ja orb ja lesk, kes on sinu linnades. Seitse päeva pead sa pidama pidustust Issandale, oma Jumalale, selles kohas, mille Issand, sinu Jumal, endale valib, kui aga Issand, sinu Jumal, õnnistab sind kõigis sinu viljades ja kõigis sinu käte tegudes, siis oled sa rõõmus.

Kolm korda aastas nähakse iga sinu meessoost Issanda, su Jumala ees kohas, mille Issand valib, hapnemata leibade pühal, nädalate pühal ja telkide pühal; sa ei ilmu Issanda, oma Jumala ette tühjalt. Igaüks vastavalt oma käte jõule, vastavalt Issanda, su Jumala õnnistusele, mille ta sulle andis.

Kohtunikke ja ametnikke teed sa endale oma linnades, mida Issand, su Jumal, annab sulle vastavalt suguharudele, ja nad mõistavad rahvale õiglast kohut. Nad ei kõrvalda kohut ega võta andi, sest annetid pimestavad tarkade silmad ja eemaldavad õiglaste sõnad. Õiglaselt pead sa õiglust taga ajama, et elaksid, ja sisse minnes päriksid maa, mille Issand, sinu Jumal, sulle annab.

Sa ei istuta endale bosketit, ühtegi puud oma Jumala altari juurde sa ei tee endale. Sa ei sea endale üles sammast, mida Issand, sinu Jumal, vihastas.

17

Sa ei tohi ohverdada Issandale, oma Jumalale, vasikat ega lammast, kelles on mingi viga või ükskõik milline kuri asi, sest see on jälestus Issandale, sinu Jumalale.

Kui aga leitakse ühes sinu linnadest, mille Issand sinu Jumal annab sinule, mees või naine, kes teeb kurja Issanda sinu Jumala ees, ületades tema lepingut, ja tulles võivad teenida teisi jumalaid ja kummardada neid, päikest või kuud või kõiki neid taevast maailmast, mida ei käskinud sinule, ja sinule teatatud saab ja sa uurid väga hoolikalt, ja vaata, tõesti on see sõna kinnitust leidnud, on see jälestus toimunud Iisraelis, Ja sa tood välja seda meest või seda naist, ja te kividate neid kividega, ja nad surevad. Kahe või kolme tunnistaja ütluse põhjal sureb surma mõistetu, kuid ühe tunnistaja ütluse põhjal ei tohi kedagi surma mõista. Ja tunnistajate käsi olgu esimesena tema peal, et teda surmata, ja rahva käsi viimasena, ja sa eemalda kuri enda hulgast.

Kui aga sinul muutub võimatuks teha kohtuotsust vere ja vere vahel, kohtuotsuse ja kohtuotsuse vahel, puudutuse ja puudutuse vahel ning vaidluse ja vaidluse vahel, need

kohtuasjad sinu linnades, siis tõuse ja mine üles paika, mille Issand, sinu Jumal, seal valib, Ja sina lähed preestrite Leviitide juurde ja kohtuniku juurde, kes on nendel päevadel, ja pärast välja otsimist kuulutavad nad sulle kohtuotsuse. Ja sa teed vastavalt asjale, mida nad teatavad sinule sellest kohast, mille Issand, sinu Jumal, valib, ja sa pead kinni sellest, et teha kõike, mida sulle määratakse. Vastavalt seadusele ja vastavalt kohtuotsusele, mida nad sinule ütlevad, sa teed, sa ei kaldu kõrvale sõnast, mida nad sinule teatavad, ei paremale ega vasakule.

Ja mees, kes tegutseb ülbuses, nii et ta ei kuuletu preestri, kes seisab teenimas sinu Issanda Jumala nimel, või kohtuniku, kes nendel päevadel on, see mees sureb, ja sa eemaldad kurja Israelist. Ja kogu rahvas, olles seda kuulnud, hakkab kartma ega tegutse enam jumalakartmatult.

Kui aga sa siseneksid maale, mille Issand, sinu Jumal, annab sinule, ja sa pärid seda ning elad seal, ja sa ütled: ma määran endale valitseja, nagu ka teised rahvad minu ümber, Määrates pead sa määrama enese üle valitseja, kelle Issand Jumal on valinud; oma vendade hulgast pead sa määrama enese üle valitseja. Sa ei tohi määrata enese üle võõrast inimest, sest ta ei ole sinu vend. Sest ta ei paljunda endale hobuseid ega pööra rahvast tagasi Egiptusesse, et ta ei paljundaks endale hobuseid, sest Issand ütles: te ei pöördu enam sellel teel tagasi. Ja ta ei korrutab endale naisi, et tema süda ei pöörduks ära, ja hõbedat ja kulda ei korrutab ta endale liigselt.

Ja kui ta istub oma valitsuse alguses troonile, siis ta kirjutab endale selle seaduse kordamise raamatuks leviitidest preestrite juurest. Ja see on temaga, ja ta loeb seda kõigil oma elu päevadel, et ta õpiks kartma Issandat, sinu Jumalat, ja pidama kõiki neid käske ning täitma neid määrusi, Nii et tema süda ei ülendaks end tema vendade seast, nii et ta ei kõrvaldaks käskudest paremale ega vasakule, et ta pikendaks päevi oma valitsemise ajal, tema ise ja tema pojad Iisraeli poegade seas.

18

Preestritele leviitidele, kogu Levi suguharule, ei ole osa ega pärandit koos Iisraeliga, Issanda ohvrianded on nende pärand, neid nad söövad. Pärand aga ei saa olema neile nende vendade seas, Issand ise on tema pärand, nagu ta temale ütles. Ja see on preestrite kohus rahva seast, nende seast, kes ohverdavad ohvreid, olgu see vasikas või lammas: sa annad preestrile käsivarre ja lõualuud ja mao. Ja sinu teravilja esiviljad ja sinu veini ning sinu õli ja sinu lammaste lõikamiste esivili annad talle. Sest tema valis Issand välja kõigist sinu suguharjudest, et seista Issanda Jumala ees, teenida ja õnnistada tema nimel, tema ja tema pojad Iisraeli poegade seas.

Kui aga leviit saabub ühest linnast kõigi Iisraeli poegade seast, kus ta elab võõrana, vastavalt sellele, et tema hing igatseb paika, mille ta valib, Ta teenib Issanda, oma Jumala nimel, nagu kõik tema vennad leviidid, kes seisavad seal Issanda, sinu Jumala ees.

Ta sööb jaotatud osa, välja arvatud müük perekonna järgi. Kui aga sa sisenad maale, mille Issand, sinu Jumal, sulle annab, siis sa ei õpi tegema nende rahvaste jälkusi.

Sinu seas ei tohi leida kedagi, kes puhastab oma poega ja oma tütart tules, kes ennustab, kes tõlgendab endeid ja praktiseerib linnuennustamist nõiduse abil. loitse laulmas, meediumi kaudu ja ennete tõlgendaja, küsitlemas surnuid. On nimelt jälestus Issandale, sinu Jumalale, kõik, kes teeb neid asju, sest just nende jälestuste pärast Issand hävitab nad sinu palge eest. Sa oled täiuslik Issanda, oma Jumala ees. Sest need rahvad, keda sina pärida võtad, kuulavad endeid ja ennustusi, aga sinule ei ole Issand, sinu Jumal, nii andnud.

Prohveti sinu vendade hulgast, nagu mind, äratab sulle Issand, sinu Jumal; teda te peate kuulama. Vastavalt kõigele, mida sa palusid Issanda, sinu Jumala käest Horebis kogunemise päeval, öeldes: me ei taha enam kuulda Issanda, sinu Jumala häält, ja seda suurt tuld me ei taha enam näha, ega me sure. Ja Issand ütles mulle: Õigesti on kõik, mida nad sulle rääkisid. Ma tõstan neile prohveti nende vendade seast, nagu sind, ja ma annan sõnad tema suhu, ja ta kõneleb neile vastavalt sellele, mida ma käsin talle. Ja see inimene, kes ei kuula seda, mida see prohvet räägib minu nimel, seda ma karistan. Välja arvatud prohvet, kes julgeks jumalakartmatult rääkida minu nimel sõna, mida ma ei käskinud rääkida, ja kes räägib teiste jumalate nimel, sureb see prohvet. Kui aga ütled oma südames, kuidas me teame sõna, mida Issand ei rääkinud? Kui see prohvet kõneleb Issanda nimel

ja see ei saa teoks ega juhtu, siis on see sõna, mida Issand ei rääkinud. Jumalakartmatuses on see prohvet rääkinud, te ei pea teda kartma.

19

Kui aga Issand, su Jumal, hävitab need rahvad, kelle maa Jumal sulle annab, ja te pärite neid ning asustate nende linnadesse ja nende majadesse, Kolm linna sa eraldad endale oma maa keskel, mida Issand, su Jumal, sulle annab. Kaaluma endale teed ja jagad kolmeks osaks oma maa piirid, mida Issand, sinu Jumal, sinule jaotab, ja see saab varjupaigaks igale tapjale. See aga on käsk tapja kohta, kes võib põgeneda sinna ja elada: kes lööb oma naabrit teadmata ja kes ei vihanud teda enne eilset ja üle-eilset päeva. Ja kui keegi läheb koos naabrиra metsa puid koguma ja tema käsi libiseb kirvega puud raiudes ning raud lendab puult ja tabab naabrit ning too sureb, siis see inimene põgeneb ühte neist linnadest ja jääb elama. Nii et vere lähedane sugulane ei ajaks taga tapjat, sest on südames kuumutatud, ja tabaks teda, kui tee on pikem, ja lööks tema hinge, ja sellele ei ole surmakohut, sest ta ei vihanud teda enne eilset ega enne kolmandat päeva. Seetõttu mina käsin sinul seda sõna, öeldes: kolm linna eraldad endale.

Kui aga Issand, su Jumal, laiendab su piire, nii nagu ta vandus su isadele, ja Issand annab sulle kogu maa, mille ta ütles anda su isadele, Kui sa kuuled teha kõiki neid käske, mida mina käsin

sinule täna, armastada Issandat, sinu Jumalat, käia kõigil tema teedel kõik päevad, siis lisad endale veel kolm linna nende kolme juurde. Ja süütut verd ei valata välja selles maal, mille Issand, sinu Jumal, annab sulle pärandiks, ja sa ei ole süüdi veres.

Kui aga sinu seas on inimene, kes vihkab naabrit, ja varitseb teda, ja tõuseb tema vastu, ja lööb tema hinge, ja too sureb, ja ta põgeneb ühte neist linnadest, Ja tema linna vanematekogu saadab ning võtab ta sealt ja annab ta üle vere sugulaste kätte, ja ta sureb. Sinu silm ei säästa teda, ja sa puhastada süütu vere Iisraelist, ja sinul läheb hästi.

Ära liiguta oma naabri piire, mille su isad seadsid pärandis, mille sa pärisid maal, mida Issand, su Jumal, annab sulle pärandiks. Üks tunnistaja ei jää kehtima tunnistama inimese vastu mis tahes ülekohtu, mis tahes patu ja mis tahes patu puhul, mida ta patustab; kahe tunnistaja suul ja kolme tunnistaja suul seisab iga sõna. Kui aga ebaõiglane tunnistaja astub välja inimese vastu, süüdistades teda jumalatuses, Ja seisavad need kaks inimest, kellel on omavaheline vaidlus, Issanda ees ja preestrite ees ja kohtunike ees, kes neil päevil ametis on. Ja kohtunikud peaksid täpselt uurima, ja vaata, ebaõiglane tunnistaja on tunnistanud ebaõiglaselt, ta seisis vastu oma vennale. Ja te teete temale seda, mida ta kavatses kurjalt teha oma venna vastu, ja sa eemaldad kurjuse teie seast. Ja ülejäänud, olles seda kuulnud, kardavad ega tee enam seda kurja tegu teie seas. Sinu silm ei säästa teda: hing hinge asemel,

silm silma asemel, hammas hammast asemel, käsi käe asemel, jalg jalga asemel.

20

Kui aga sa lähed välja sõtta oma vaenlaste vastu ja näed hobust ja ratsanikku ja rahvast rohkem kui sinul, siis ära karda neid, sest Issand, sinu Jumal, on sinuga, kes tõi sind üles Egiptuse maalt. Ja kui sa lähenad sõjale, siis preester astub ette ja kõneleb rahvale, Ja ta ütleb neile: Kuule, Iisrael, teie lähete täna sõtta oma vaenlaste vastu, ärgu nõrgenegu teie süda, ärge kartke, ärge laske end purustada, ärge taganege nende eest. Sest Issand, teie Jumal, kes käib teie ees koos teiega, võitleb teie kõrval teie vaenlaste vastu, et teid päästa.

Ja kirjatundjad räägivad rahvale, öeldes: kes on see mees, kes on ehitanud uue maja ja ei ole seda pühitsenud? Las ta läheb ja pöördub tagasi oma majja, et ta ei sureks sõjas ja teine mees pühitseks seda. Ja kes on see mees, kes on istutanud viinamäe ja pole sellest rõõmu tundnud? Lähku ta ja pöördugu tagasi oma majja, et ta ei sureks sõjas ja teine mees rõõmutseks sellest. Ja kes on see mees, kes on kihlatud naisega ja ei ole teda võtnud? Las ta läheb ja pöördub tagasi oma majja, et ta ei sureks sõjas ja teine mees võtaks tema. Ja kirjatundjad lisavad rääkimist rahvale ning ütlevad: kes on see mees, kes on kartlik ja arg südamelt? Olgu ta minemas ja pöördugu tagasi oma majja, et ta ei teeks oma venna südant argaks, nagu tema oma. Ja kui

kirjatundjad lakkavad rahvale rääkimast, siis määravad nad sõjaväe ülemad rahva etteotsa.

Kui aga sa lähenad linnale, et sõdida selle vastu, siis kutsu neid esmalt rahu tegema. Kui nad tõesti rahumeelselt vastavad sinule ja avavad sulle, siis kõik rahvas, kes leitakse selles, on sinule maksumaksjad ja sinu alamad. Kui aga nad ei kuuletu sinule ja teevad sinu vastu sõda, siis sa piirad seda. Kuni Issand, sinu Jumal, annab selle sinu kätte, ja sa lööd kõik selle meessoost mõõgaga surma, Välja arvatud naised ja pagas – kõik loomad ja kõik, mis on linnas, ja kogu saagi sa rüüstad endale ning sööd kogu oma vaenlaste saagi, mille Issand, sinu Jumal, annab sinule. Nii sa teed kõikide linnadega, mis on sinust väga kaugel, mitte nende rahvaste linnadega, kellest Issand, sinu Jumal, annab sinule pärida nende maa. Te ei jäta ellu ühtegi hingavat olendit, Vaid needuse läbi te pühitsete neid: hettlase ja amorlase ja kaananlase ja perislase ja hivlase ja jebuuslase ja girgaslase, nii nagu Issand, sinu Jumal, sinule käskis. nii et nad ei õpetaks teid tegema kõiki nende rõvedusi, mida nad tegid oma jumalatele, ja te ei patustaks Issanda, teie Jumala ees.

Kui aga sa piirad ümber ühe linna rohkem päevi, et sõdida selle vastu selle hõivamiseks, siis sa ei hävita selle puid, heites nende peale rauda, vaid sa sööd sellest, aga seda sa ei raiu maha, sest kas on puu põllul inimene, et siseneda sinu eest palisaadi? Aga puu, mida sa tead, et see ei ole viljapuuks, seda sa hävitad ja raiud maha, ja sa ehitad piiramistööd selle linna vastu, mis sõdib sinuga, kuni see alistub.

21

Kui aga maal, mille Issand, sinu Jumal, annab sulle pärida, leitakse haavatu, kes on langenud tasandikule, ja nad ei tea, kes teda lõi. Sinu vanematekogud ja sinu kohtunikud lähevad välja ja mõõdavad kaugust linnadeni, mis asuvad tapetud mehe ümber. Ja lähim linn haavatud mehele võtab selle linna vanematekogus mullikat veistest, kes ei ole tööd teinud ja kes ei ole ikke tõmmanud, Ja selle linna vanemate nõukogu toob mullikas alla karedasse orgu, mida ei ole haritud ega külvatud, ja nad murravad mullikasel kaela orus. Ja lähenevad preestrid leviidid, sest neid valis Issand Jumal seisma tema ees ja õnnistama tema nimel, ning nende suu järgi otsustatakse iga vaidlus ja iga puudutus. Ja kogu selle linna vanematekogus, kes lähenevad haavatule, pestavad oma käed vasika pea kohal, kelle kael oli murtud orus. Ja vastates ütlevad nad: Meie käed ei valanud seda verd ja meie silmad ei ole näinud. Ole armuline oma rahvale Iisraelile, kelle sa lunastasid, Issand, et süütu veri ei tuleks sinu rahva Iisraeli keskel, ja veri saab neile lepitatud. Sina aga eemaldad süütu vere enda hulgast, kui teed head ja meeldivat Issanda, oma Jumala ees.

Kui aga läinud välja sõtta oma vaenlaste vastu ja Issand, sinu Jumal, annab nad sinu kätte ja sa riisud nende saaki, ja sa näed sõjasaagis naist, kes on ilus välimuse poolest, ja sa ihaldad teda ning võtad tema endale naiseks, ja sa tood tema oma majja sisse, ja sa ajad tema pea ning lõikad tema küüned, Ja sa eemaldad

temalt vangistuse rõivad, ja ta jääb sinu majja elama, ja ta nutab oma isa ja ema kuu päeva, ja pärast seda sa lähed tema juurde ja elad temaga koos, ja ta saab sinu naiseks.

Ja kui sa ei taha teda, saadad ta vabaks, ja müügiks ei müüda teda hõbeda eest, sa ei tohi teda halvasti kohelda, sest sa alandasid teda.

Kui aga mehel on kaks naist, üks neist armastatud ja üks neist vihatud, ja armastatud ning vihatud sünnitavad talle lapsi, ja esmasündinu poeg saab olema vihatud naise poeg, Ja saab olema nii, et kui päeval ta jagab pärandina oma poegadele oma vara, ei suuda ta anda esmasünniõigusi armastatu pojale, eirates vihatu poja, esmasündinu. Vaid ta peab tunnustama vihatud naise esmasündinud poega, andes temale kahekordse osa kõigest, mis tal leitakse, sest tema on tema laste algus ja temale kuulub esmasündinuõigus. Kui aga kellelgi on sõnakuulmatu ja mässumeelne poeg, kes ei kuuletu isa häält ega ema häält, ja nad karistavad teda, aga ta ei kuula neid. Ja tema isa ja ema, olles ta kinni haaranud, viivad ta tema linna vanemate nõukogu ette ja koha värava juurde. Ja nad ütlevad nende linna meestele: Meie see poeg ei kuuletu ja ässitab, ta ei kuuletu meie häält, ta on võltsraha tegija ja joob viina ülemääraselt. Ja tema linna mehed kivitavad teda kividega, ja ta sureb, ning sa eemaldad kurja teie seast, ja ülejäänud, seda kuulnud, kardavad.

Kui aga mingis on patt, mille kohtuotsus on surm, ja ta sureb, ja te riputate tema puu külge, Tema keha ei tohi jääda magama

puu peal, vaid te peate matma selle samal päeval, sest neetud on Jumala poolt iga, kes ripub puu peal, ja te ei tohi rüvetada maad, mida Issand, sinu Jumal, annab sulle pärandiks.

22

Kui näed oma venna vasika või lammast teel eksimas, siis ära eira neid, vaid pööra nad kindlasti tagasi oma vennale ja anna need temale tagasi. Kui aga su vend ei lähene sinu poole ega sa tunne teda, kogud tema oma majja sisse ja ta oleb sinuga seni, kuni su vend otsib neid, ja sa tagastad need talle. Nõnda sa teed tema eesliga, ja nõnda sa teed tema rõivaga, ja nõnda sa teed kõigi sinu venna kaotatud asjade puhul, mis iganes tema käest kaob ja sa leiad - sa ei tohi neid eirata. Kui sa näed oma venna eesli või tema vasika teel langenuna, siis ära jäta neid tähelepanuta, vaid tõsta need kindlasti koos temaga üles.

Naisel ei tohi olla mehe nõusid ega mees ei tohi riietuda naise rõivastesse, sest jälestusväärne on Issanda, sinu Jumala silmis igaüks, kes neid asju teeb. Kui aga sa kohtad lindude pesa oma näo ees teel või ükskõik millisel puul või maa peal, poegi või mune, ja ema hautab poegi või mune, siis sa ei tohi võtta ema koos lastega. Ärasaatmisega saada ära ema, aga lapsed võta endale, et sul hästi läheks ja sa saaksid pikaealiseks.

Kui sa ehitad uue maja ja teed piirde oma katusele, siis sa ei tee mõrva oma majas, kui keegi sealt alla langeb. Sa ei tohi külvata

oma viinamäele erinevaid seemneid, et ei pühitseks saak ja seeme, mida sa külvad koos oma viinamäe saagiga. Sa ei tohi kündma vasika ja eesliga koos. Sa ei tohi kanda võltsitud riiet, villa ja lina koos samas. Keeratud nöörid teed sa endale nelja serva peale oma rõivaste, millega sa end katad.

Kui aga keegi võtab naise ja elab temaga koos, ja vihkab teda, ja ta paneb tema peale ettekäändlikud süüdistused ja teeb tema nime halvaks ja ütleb: selle naise ma võtsin ja lähenedes temale ei leidnud ma tema neitsikust Ja lapse isa ja ema, olles võtnud, kannavad lapse neitsilikulisuse tõendid vanematekogule väravale. Ja tüdruku isa ütleb vanematekogule: minu selle tütre olen andnud sellele mehele naiseks, ja ta vihkas teda Nüüd tema esitab talle ettekäändlikke süüdistusi, öeldes: ma ei ole leidnud sinu tütrel neitsilikkust, aga need on minu tütre neitsilikkuse tõendid. Ja nad laotavad rõiva lahti linna vanemate nõukogu ees. Ja selle linna vanematekogus võtab selle mehe ja õpetab teda. Ja nad karistavad teda saja seekliga ning annavad noore naise isale, sest ta tõi kurja nime neitsile iisraellannale, ja tema on naine, ei saa saata ära teda kogu aeg.

Kui aga see süüdistus osutub tõeks ja neiule ei leitud neitsust, Ja nad toovad noore naise välja tema isa maja uste juurde ja kividega loopivad teda surnuks, sest ta tegi rumaluse Iisraeli poegade seas, prostitueerides oma isa majas, ja sa eemaldad kurjuse teie seast.

Kui aga leitakse mees magamas koos naisega, kes on abielus

mehega, tapate mõlemad: mehe, kes magas naisega, ja naise, ning sa eemaldad kurja Iisraelist. Kui aga saab neitsi teenijatüdruk kihlatud mehele, ja mees, leidnud tema linnas, magab koos temaga. Te toote välja mõlemad nende linna väravale ja nad kivitakse kividega ning nad surevad - noore naise, sest ta ei hüüdnud linnas, ja mehe, sest ta alandas naabri naist, ja sa eemaldad kurja teie seast. Kui aga väljal leiab mees kihlatud tüdruku ja sundides magab temaga, siis tapate ainult selle, kes magas temaga. Ja noorel naisel ei ole surmapatti, nagu siis, kui inimene tõuseb üles naabri vastu ja tapab tema hinge, nii on see asi. Sest ta leidis tema väljal, kihlatud noor naine hüüdis, ja ei olnud kedagi, kes teda oleks aidanud.

Kui aga keegi leiab neitsi teenijatüdruku, kes ei ole kihlatud, ja sundides magab temaga ja leitakse, Mees, kes on temaga maganud, annab noore naise isale viiskümmend hõbedast kaksdraamat, ja tema saab tema naiseks; selle eest, et ta alandas teda, ei või ta teda kunagi ära saata.

23

Mees ei võta oma isa naist ega paljasta oma isa katet.

Purustatud ega ära lõigatud ei sisene Issanda kogudusse. Prostituudist pärit isik ei sisene Issanda kogudusse.

Ammonlane ja moablane ei sisene Issanda kogudusse, ja kuni

kümnenda põlvkonnani ei sisene Issanda kogudusse, ja kuni igavikuni. Seetõttu, et nad ei tulnud teile vastu leivade ja veega teel, kui te tulite välja Egiptusest, ja seetõttu, et nad palgasid sinu vastu Bileami, Beori poja, Mesopotaamiast, et sind needma. Ja Issand, sinu Jumal, ei tahtnud Bileami kuulata, ja Issand, sinu Jumal, muutis needused õnnistuseks, sest Issand, sinu Jumal, armastas sind. Sa ei paku neile kunagi rahu ega heaolu kõigil oma päevadel igavesti. Ära pea jälkust idumealast, sest ta on sinu vend, ära pea jälkust egiptlast, sest sa olid võõras tema maal. Pojad, kui nad neile sünnivad, sisenevad kolmandas põlvkonnas Issanda kogudusse.

Kui aga sa välja lähed oma vaenlaste vastu laagerduma, siis hoidud igast kurjast sõnast. Kui sinus on mees, kes ei ole puhas tema öise vooluse tõttu, siis ta peab minema välja laagrisse ja ta ei tohi siseneda tagasi laagrisse. Ja õhtul peseb ta oma keha veega, ja pärast päikese loojumist siseneb ta laagrisse. Ja sinul peab olema koht väljaspool laagrit, ja sa pead minema sinna välja. Ja pulk on sinul sinu vöö küljes, ja kui sa väljas istuma asud, siis kaevad sellega augu ja pärast katad oma roojuse. Sest Issand, sinu Jumal, käib ringi sinu laagris, et sind päästa ja anda sinu vaenlane sinu näo ette, ja sinu laager peab olema püha, ja ei tohi sinul näha mingit häbematust asjas, ja ta pöördub sinust ära.

Sa ei anna üle orja tema isandale, kes on määratud sinule tema isanda juurest. Sinuga koos ta elab, teie juures ta elab seal, kus talle meeldib; sa ei tohi teda vaevata. Iisraeli tütarde seast ei tohi

olla prostituuti ja Iisraeli poegade seast ei tohi olla kedagi, kes prostitueerib ennast, Iisraeli tütarde seast ei tohi olla algatajat ja Iisraeli poegade seast ei tohi olla kedagi, kes on algatatud. Sa ei tohi tuua prostituudi palka ega koera vahetust Issanda, sinu Jumala majja ühegi tõotuse jaoks, sest mõlemad on jälestus Issandale, sinu Jumalale.

Sa ei tohi laenata oma vennale intressiga hõbedat ega toitu ega ühtegi muud asja, mida sa talle laenaksid. Võõrale sa laenata intressiga, aga oma vennale mitte laenata intressiga, et Issand, sinu Jumal, õnnistaks sind kõigis sinu tegudes maal, millele sa sisenad, et seda pärida.

Kui aga sa teed lubaduse Issandale, oma Jumalale, siis sa ei viivita seda tagasi andmast, sest Issand, sinu Jumal, otsib seda kindlasti sinult, ja see saab sulle patuks. Kui sa aga ei taha palvetada, siis pole sinus pattu. Seda, mis väljub sinu huultest, pead sa hoidma ja tegema nii, nagu sa lubasid Issandale, oma Jumalale, anni, millest sa rääkisid oma suuga.

Kui aga sa siseneksid oma naabri lõikusele ja koguksid oma kätega viljapäid, siis sirpi ei tohi sa panna oma naabri lõikusele. Kui aga sa sisenad oma naabri viinamäesse, siis söö viinamarju nii palju, kui sinu hing täis saab, aga nõusse sa neid panna ei tohi.

24

Kui aga keegi võtab naise ja elab koos temaga, ja juhtub, et ta ei leia enam tema ees poolehoidu, sest ta leidis temas häbematu asja, ja ta kirjutab temale lahkumiskirja ja annab tema kätesse ning saadab ta välja oma majast, ja lahkunud olles saab teisele mehele ja viimane mees vihkab teda, ja kirjutab talle lahkumiskirja, ja annab tema kätesse, ja saadab ta välja oma majast, ja viimane mees sureb, kes võttis ta endale naiseks, Ei suuda mees, kes varem saatis ta ära, tagasi pöördudes võtta teda endale naiseks pärast seda, kui ta on rüvetatud, sest see on jälestus Issanda, sinu Jumala ees, ja te ei tohi rüvetada maad, mida Issand, sinu Jumal, annab sulle pärandiosana.

Kui aga keegi on hiljuti naise võtnud, siis ta ei lähe sõtta ja temale ei panda peale mingit kohustust, ta on süütu oma majas ühe aasta jooksul ja rõõmustab oma naist, kelle ta võttis.

Sa ei võta pandiks veskikivi ega ka ülemist veskikivi, sest see võtab pandiks hinge. Kui aga tabatakse inimene varastamas hinge oma vendadest, Iisraeli poegadest, ja olles teda rõhunud, müüb teda, siis sureb see varas, ja sa eemaldad kurja enda hulgast. Pane tähele iseennast pidalitõve nakkuse suhtes, pea väga hoolikalt kinni kogu seadusest, mida preestrid leviidid teile teatavad, nii nagu ma teile käskisin, hoidke kinni ja täitke seda. Mäleta, kui palju Issand, sinu Jumal, tegi Mirjamile teel, kui te tulite välja Egiptusest.

Kui sul on võlg või ükskõik milline võlg oma naabri juures, siis sa ei tohi siseneda tema majja, et võtta temalt panti. Väljas sa

seisad, ja mees, kelle juures sinu laen on, toob sulle pandi välja. Kui aga inimene on vaene, siis sa ei tohi magada tema pandiga. Tagastamisega sa tagastad tema panti päikeseloojangul, ja ta magab oma rõivas ja õnnistab sind, ja see on sinule halastus Issanda, su Jumala ees. Sa ei tohi teha ülekohut vaese ja vajava palgale, olgu ta sinu vendadest või proselyütidest, kes on sinu linnades. Samal päeval sa tagastad tema palga, enne kui päike loojub, sest ta on vaene ja sellele ta paneb oma lootuse, ja ta hüüab sinu vastu Issanda poole, ja see saab sulle patuks. Isad ei sure laste eest ja pojad ei sure isade eest, igaüks sureb oma patu pärast. Sa ei moonuta võõra, orvu ja lese kohut. Sa ei tohi võtta pandiks lese rõivast, ja sa pead mäletama, et ori sa olid Egiptuse maal, ja Issand, sinu Jumal, lunastas sind sealt välja, seetõttu mina käsin sul täita seda sõna.

Kui aga sa niidad lõikust oma põllul ja unustad vihku oma põllule, siis ära pöördu tagasi seda võtma, see jäägu võõrale ja vaeslapsele ja lesele, et Issand, sinu Jumal, õnnistaks sind kõigis sinu käte tegudes. Kui aga sa korjad oliive, siis sa ei pöördu tagasi koguma neid, mis jäävad sinu järele - need jäävad võõrale ja vaeslapsele ja lesele, ja sa mäletad, et teenija olid sa Egiptuse maal, seetõttu mina käsin sul täita seda käsku. Kui aga sa korjad oma viinamäe, siis sa ei korja seda järele; see, mis jääb sinu järele, kuulub võõrale ja orbule ja lesele. Ja sa mäletad, et sa olid teenija Egiptuse maal, seetõttu mina käsin sul seda asja teha.

25

Kui aga inimeste vahel tekib vaidlus ja nad tulevad kohtusse, ja nad mõistavad kohut, ja nad õigustavad õige ning mõistavad hukka jumalakartmatu, Ja nii saab olema: kui jumalakartmatu on väärt löökide, siis lasid sa ta maha kohtunike ees ja nad piitsutavad teda nende ees vastavalt tema jumalatusele. Ja nad piitsutavad teda nelikümmend korda ega lisa rohkem, aga kui sa lisad piitsutada üle nende löökide rohkem, siis saab sinu vend sinu ees häbistatud. Sa ei tohi suitsutada härga, kes rehkib.

Kui aga vennad elavad koos ühes kohas ja üks nende seast sureb, kuid tal ei olnud seemet, siis surnud mehe naine ei lähe väljapoole mehele, kes ei ole lähedane, vaid tema mehe vend läheb tema juurde ja võtab ta endale naiseks ning elab temaga koos. Ja laps, kelle ta sünnitab, määratakse surnud mehe nimele, ja tema nime ei kustutata Iisraelist välja.

Kui aga mees ei soovi võtta oma venna naist, siis läheb naine värava juurde vanematekogule ja ütleb: minu mehe vend ei taha üles tõsta oma venna nime Iisraelis, minu mehe vend ei tahtnud. Ja tema linna vanemate nõukogu kutsub teda, ja nad räägivad temaga, ja seistes ta ütleb: Ma ei soovi teda võtta. Ja lähenedes tuleb tema venna naine vanematekogule ning eemaldab ühe sandaali tema jalast ja sülitab tema näkku ning vastates ütleb: nii tehakse mehele, kes ei ehita oma venna maja Iisraelis. Ja tema nime kutsutakse Iisraelis sandaali lahti lasknud mehe kojaks.

Kui aga inimesed võitlevad omavahel, mees koos oma vennaga,

ja läheneb ühe nende naine, et vabastada oma meest selle käest, kes teda lööb, ja välja sirutades käe haarab kinni tema suguelunditest, Sa lõikad käe ära, sinu silm ei halasta selle peale.

Sinu kotis ei tohi sinul olla kaht erinevat kaalu, suurt või väikest. Sinu majas ei tohi olla kahte liiki mõõtu, suurt või väikest. Kaal tõeline ja õiglane olgu sinul, ja mõõt tõeline ja õiglane olgu sinul, et sa elaksid kaua maal, mida Issand, su Jumal annab sulle pärandiks. Sest jälestusväärne on Issanda, sinu Jumala jaoks iga, kes teeb neid asju, iga, kes teeb ebaõiglust.

Mäleta, kui palju Amalek sulle tegi teel, kui sa tulid välja Egiptuse maast, kuidas ta seisis sulle vastu teel ja lõikas maha sinu tagakaitse, väsinud olevad sinu järel, sina aga olid näljane ja väsinud, ja ta ei kartnud Jumalat. Ja kui Issand, sinu Jumal, annab sulle puhkust kõigist sinu vaenlastest, kes on sinu ümber maal, mille Issand, sinu Jumal, annab sulle pärida, siis kustutad välja Amaleki nime taeva alt, ja ära unusta.

26

Ja kui sa siseneda sellesse maasse, mida Issand, sinu Jumal, annab sulle pärida, ja sa võtad selle valdusesse ja asud sinna elama, Ja sa võtad oma maa esimestest viljadest, mida Issand, sinu Jumal, annab sulle, ja paned need korvi ning lähed paika, mille Issand, sinu Jumal, valib, et tema nime seal hüütaks. Ja sa tuled preestrile, kes on nendel päevadel, ja ütled talle: ma

kuulutan täna oma Issandale Jumalale, et ma olen sisenenud maale, mille Issand vandus meie isadele meile anda. Ja preester võtab korvi sinu kätest välja ja asetab selle Issanda, sinu Jumala altari ette. Ja vastates ütleb ta Issanda, sinu Jumala ees: Süüria hülgas minu isa ja ta läks alla Egiptusesse ning elutses seal vähese arvuga, kuid sai seal suureks rahvaks ja suureks hulgaks. Ja egiptlased kohtlesid meid halvasti ja alandasid meid ning panid meile rasked tööd, Ja me hüüdsime Issanda, meie Jumala poole, ja Issand kuulis meie häält ning nägi meie alandust ja meie vaeva ja meie rõhumist. Ja Issand viis meid ise välja Egiptusest oma suure jõuga ja võimsa käega ning kõrge käsivarraga ning suurte nägemustega ning märkide ja imedetega. Ja ta tõi meid sellesse kohta ja andis meile selle maa, maa, kus voolab piim ja mesi. Ja nüüd, vaata, ma olen toonud esmavilja maa saaduste hulgast, mille sa andsid mulle, Issand, maa, mis voolab piima ja mett, ja sa jätad selle Issanda, sinu Jumala ette, ja sa kummardad Issanda, sinu Jumala ees. Ja sa rõõmustad kõigis heades asjades, mida Issand, sinu Jumal, sulle andis, sina ja sinu maja, ja leviit, ja võõras, kes on sinu juures.

Kui aga sa oled lõpetanud kümnise andmise kogu oma vilja kümnisest kolmandal aastal, annad sa teise kümnise leviidile ja võõrale ja vaeslapsele ja lesele, ja nad söövad sinu linnades ja rõõmustavad.

Ja sa ütled Issanda, oma Jumala ees: ma olen eemaldanud pühad asjad oma majast ja andsin need leviidile, võõrale, vaeslapsele ja lesknaisele vastavalt kõigile käskudele, mida sa mulle käskisid.

Ma ei rikkunud sinu käsku ega unustanud seda. Ja ma ei söönud neist oma valu ajal, ei võtnud neist vilja ebapuhtaks otstarbeks, ei andnud neist surnule, kuuletusin Issanda, meie Jumala häält, tegin nii, nagu sa mulle käskisid. Vaata alla oma püha elupaigast taevas ja õnnista oma rahvast Iisraeli ning maad, mille sa neile andsid, nagu sa vandsid meie isadele anda meile piima ja mett voolava maa.

Sel päeval käskis Issand, sinu Jumal, sinul täita kõiki neid määrusi ja kohtuotsuseid, ja te peate neid ning täidate neid kogu oma südamest ja kogu oma hingest. Seda Jumalat sa valisid täna oma Jumalaks ning kõndima kõikidel tema teedel, pidama määrusi ja kohtumõistmisi ning kuuletuma tema häälele. Ja Issand valis sind täna, et saada tema aardeks rahvaks, nagu ta ütles, et hoiaksid tema käske. Ja sina oled üle kõigi rahvaste, nagu ta tegi sind nimekaiks ja kiituseks ja kuulsaks, et sa oleksid püha rahvas Issandale, oma Jumalale, nagu ta rääkis.

27

Ja Mooses ja Iisraeli vanemate nõukogu käskisid, öeldes: hoidke kõiki neid käske, mida mina teile täna käsin. Ja sel päeval, kui te ületate Jordani maale, mille Issand, sinu Jumal, annab sinule, püstitad sa endale suured kivid ja krohvid need lupjaga. Ja sa kirjutad nendele kividele kõik selle seaduse sõnad, kui te ületate Jordani, kui te sisenete maale, mida Issand, sinu isade Jumal, annab sinule, maale, mis voolab piima ja mett, nii nagu Issand,

sinu isade Jumal, sulle ütles. Ja kui te ületate Jordani jõe, peate te püstitama need kivid, mida mina käsin sul täna, Ebali mäel, ja sa pead krohvima need lupjaga. Ja sa ehitad seal altari Issandale, oma Jumalale, altari kivist, sa ei tohi panna selle peale rauda, Tervetest kividest ehitad altari Issandale, oma Jumalale, ja ohverdad sellel põletusohvreid Issandale, oma Jumalale. Ja sa ohverdad seal päästeohvri, ja sa sööd, ja sa saad täis, ja sa rõõmustad Issanda, sinu Jumala ees. Ja sa kirjutad kõik selle seaduse väga selgelt nendele kividele.

Ja Mooses ja leviitidest preestrid rääkisid kogu Iisraelile, öeldes: Ole vait ja kuula, Iisrael! Sellel päeval oled sa saanud Issanda, oma Jumala rahvaks. ja sa kuuled Issanda, oma Jumala häält, ja täidad kõik tema käsud ja tema määrused, mida mina sulle täna käsin.

Ja Mooses käskis rahvale sel päeval, öeldes, Need seisavad rahvast õnnistamas Garisimi mäel, olles Jordani ületanud: Simeon, Leevi, Juuda, Issakar, Joosep ja Benjamin. Ja need seisavad needuse all Ebali mäel: Ruuben, Gaad ja Asser, Sebulun, Daan ja Naftali.

Ja vastates ütlevad leviidid kogu Iisraelile suure häälega Neetud olgu inimene, kes teeb lõigatud ja valatud kujutise, jälestuse Issandale, meistrite kätetöö, ja paneb selle salaja, ja kogu rahvas vastates ütleb: saagu nii. Neetud olgu see, kes ei austa oma isa või oma ema, ja kõik rahvas ütleb: olgu nii. Neetud olgu see, kes liigutab naabri piire, ja kõik rahvas ütleb: olgu nii. Neetud olgu

see, kes petab pime teel, ja kõik rahvas ütleb: olgu nii. Neetud olgu see, kes kaldub kõrvale võõra, orvu ja lese kohtust, ja kõik rahvas ütleb: saagu nii. Neetud on see, kes magab oma isa naisega, sest ta on paljastanud oma isa katmise, ja kõik rahvas ütleb: Nii olgu. Neetud olgu see, kes magab ükskõik millise loomaga, ja kogu rahvas ütleb: nõnda olgu. Neetud olgu see, kes magab koos oma õega, kes on tema isast või emast. Ja kõik rahvas ütleb: Nõnda olgu. Neetud olgu see, kes magab oma mõrsja või miniga, ja kõik rahvas ütleb: olgu nii; neetud olgu see, kes magab oma naise õega, ja kõik rahvas ütleb: olgu nii. Neetud olgu see, kes lööb naabrit pettusel, ja kõik rahvas ütleb: saagu nii. Neetud olgu see, kes võtab kingitusi süütu verd valava hinge löömiseks, ja kogu rahvas ütleb: saagu nii. Neetud on iga inimene, kes ei jää kõigi selle seaduse sõnade juurde, et neid täita, ja kogu rahvas ütleb: saagu nii.

28

Ja kui sa tõesti kuuled Issanda, oma Jumala häält, et hoida ja täita kõiki neid käske, mida mina täna sulle käsin, siis annab Issand, sinu Jumal, sulle kõrgemuse üle kõigi maa rahvaste. Ja kõik need õnnistused tulevad sinu peale ja leiavad sind üles, kui sa tõesti kuuled Issanda, oma Jumala häält. Õnnistatud oled sina linnas ja õnnistatud oled sina põllul. Õnnistatud on sinu kõhu järglased ja sinu maa saadused ja sinu veiste karjad ja sinu lammaste karjad. Õnnistatud on sinu aidakambrid ja sinu jäägid. Õnnistatud oled sa sisenedes ja õnnistatud oled sa

väljudes.

Issand, sinu Jumal annab sinu vaenlased, kes on sulle vastu pannud, purustatud sinu palge ees. Ühel teel nad tulevad välja sinu vastu ja seitsel teel nad põgenevad sinu palge eest. Issand saadab sinu peale õnnistuse sinu aitades ja kõige peale, mille kallal sa oma kätt valid, maal, mille Issand, sinu Jumal, annab sinule. Issand tõstab sind üles endale pühaks rahvaks, nii nagu ta vandus sinu isadele, kui sa kuuled Issanda, oma Jumala häält ja käid kõigil tema teedel. Ja kõik maa rahvad näevad sind, sest Issanda nimi on kutsutud sinu üle, ja nad kardavad sind. Ja Issand, su Jumal, suurendab sind hüvanguks su kõhu järglastes ja su karjalooma järglastes ja su maa viljas, sellel maal, mille Issand vandus su isadele anda sinule.

Avagu Issand sinule oma hea aarde, taeva, et anda vihma sinu maale õigel ajal, õnnistada kõiki sinu käte töid, ja sa laenad paljudele rahvastele, aga sina ise ei laena. Ja sina valitsed paljude rahvaste üle, aga sinu üle ei valitse nemad. Issand, sinu Jumal, teeb sind peaks ja mitte sabaks, ja sa oled siis üleval ega ole all, kui sa kuuled Issanda, oma Jumala häält, kõike seda, mida mina täna sinule käsin pidada. Sa ei tohi kõrvale kalduda kõigist käskudest, mida mina täna sulle annan, ei paremale ega vasakule, minema teiste jumalate järele, et neid teenida.

Ja kui sa ei kuula Issanda, oma Jumalat häält ega pea kõiki tema käske, mida mina täna sulle käsin, siis tulevad sinu peale kõik need needused ja tabavad sind. Neetud oled sa linnas ja neetud

oled sa põllul. Neetud olgu sinu aidad ja sinu varud. Neetud on sinu kõhu järglased ja sinu maa viljakasvatus, sinu veiste karjad ja sinu lammaste karjad. Neetud oled sa sisenedes ja neetud oled sa väljudes.

Issand saadab sinu peale puuduse ja raiskamise ja hävitamise kõige peale, mille kallal sa oma kätt rakendad, kuni ta sind hävitab, ja kuni ta sind kiiresti hävitab sinu kurjade tegude pärast, sest sa jätsid mind maha. Issand võib lasta surmal sinu külge kleepuda, kuni ta sind täielikult hävitab maalt, kuhu sa lähed seda pärima. Issand lööb sind abituse, palaviku, värinate, põletiku, närbumise ja kahvatusega, ja need taga ajavad sind, kuni nad sind hävitavad. Ja taevas sinu pea kohal saab olema pronksist, ja maa sinu all rauast. Andku Issand, sinu Jumal, sinu maa vihmaks tolmu, ja tolm tuleb taevast alla, kuni ta sind hävitab, ja kuni ta sind kiiresti hävitab. Issand võib anda sind lüüasaamisele su vaenlaste ette: ühel teel lähed välja nende vastu, aga seitsmel teel põgened nende eest ja saad hajutuseks kõigis maa kuningriikides. Ja teie surnud saavad olema toiduks taeva lindudele ja maa metsloomadele, ega ole kedagi, kes hirmutaks. Issand lööb sind Egiptuse haavandiga istmikul ja metsiku sügelise ning sügelusega, nii et sa ei suuda paraneda. Issand lööb sind hullumeelsusega, pimedusega ja vaimu väljapooleolekuga. Ja sina kobad keskpäeval nagu pime pimeduses, ja sinu teed ei õnnestu, ja siis sind koheldakse ülekohtuselt ja sind rüüstatakse kõigil päevadel, ja ei ole kedagi, kes aitaks.

Sa võtad endale naise, aga teine mees omab teda, sa ehitad maja, aga ei ela selles, sa istad viinamäe, aga ei korja seda. Sinu vasikas tapetakse sinu ees, ja sa ei söö temast, sinu eesel haaratakse sinult, ja seda ei tagastata sulle, sinu lambad antakse sinu vaenlastele, Ja ei ole sinul aitajat. Sinu pojad ja sinu tütred on antud teisele rahvale, ja sinu silmad vaatavad nõrgenedes nende poole, sinu käsi ei suuda midagi. Sinu maa saadused ja kõik sinu vaevavaevad sööb rahvas, keda sa ei tunne, ja sa kannatad ülekohut ning oled purustatud kõik oma päevad. Ja sa muutud hullunuks nende nägemuste pärast, mida sinu silmad näevad.

Issand lööb sind kurjade haavandega põlvedele ja säärtele, nii et sa ei suuda paraneda oma jalgade tallast kuni oma pea lageni.

Issand võib sind ja su valitsejaid, keda sa enda üle määrad, ära viia rahva juurde, keda ei tea sina ega su isad, ja seal teenid sa teisi jumalaid, puust ja kivist. Ja sa saad olema seal mõistatuseks, tähendamissõnaks ja jutustuseks kõigi rahvaste seas, kelle juurde Issand sind viib.

Palju seemet kannad sa välja põllule, ja vähe toob sa sisse, sest rohutirts sööb need ära. Viinamäe sa istutad ja seda sa harida, kuid veini ei sa joo ega rõõmusta sellest, sest need sööb ära uss. Oliivipuud on sinul kõigis sinu piirides, ja õliga sa ei määri, sest sinu oliivipuu vili langeb maha. Poegi ja tütreid sa sünnitad, kuid neid ei saa sul olema, sest nad lähevad vangipõlve. Kõik sinu puud ja sinu maa vili hävitab põud. Võõras, kes on sinu

juures, tõuseb üha kõrgemale, sina aga lähed üha madalamale. See laenutab sulle, aga sina ei laenutad talle; tema saab peaks, aga sina saad sabaks.

Ja tulevad sinu peale kõik need needused, ja taga ajavad sind, ja tabavad sind, kuni ta hävitab sind, ja kuni ta hukutab sind, sest sa ei kuulanud Issanda, sinu Jumala häält, et hoida tema käske ja määrusi, mida ta sinule käskis. Ja sinus saavad olema märgid ja imed sinu järglaskonnas igavikuni. Selle asemel, et sa ei teeninud Issandat, oma Jumalat, rõõmus ja hea meelega kõige külluse tõttu.

Ja sa teenid oma vaenlasi, keda Issand saadab sinu peale näljas, janus, alastuses ja kõige puuduses, ja ta paneb raudse ikke sinu kaela peale, kuni ta sind hävitab. Issand toob sinu peale rahva kaugelt, maa äärmisest otsast, nagu kotka rünnaku, rahva, kelle keelt sa ei mõista, Häbematu rahvas, kes ei austa vanainimese nägu ega halasta noore peale. Ja see sööb ära sinu loomade järglased ja sinu maa saadused, nii et sulle ei jäeta vilja, veini, õli, sinu veiste karjad ja sinu lammaste karjad, kuni see hävitab sind. Ja ta hävitab sind sinu linnades, kuni maha laotatakse kõrged ja kindlustatud müürid, millele sina oled usaldanud, kogu sinu maal, ja ta ahastab sind sinu linnades, mille ta andis sulle. Ja sa sööd oma kõhu järglasi, oma poegade ja tütarde liha, nii palju kui ta sulle andis, oma ahistuses ja oma viletsuses, millega sinu vaenlane sind vaevab.

Õrn mees sinu seas ja väga hell kadedaks saab oma silmaga oma

venda ja naist oma süles ja järelejäänud lapsi, kes võiksid jääda. temale, nii et anda ühele neist oma laste lihast, keda ta sööks, sest temale ei jää midagi sinu ahistuses ja sinu viletsuses, milles sinu vaenlased sind ahistavad kõigis sinu linnades.

Ja õrn naine teie seas ja hellitatud, kelle jalg ei ole kunagi proovinud maa peal kõndida tema õrnuse ja pehmuse tõttu, hakkab kadedusega vaatama oma meest, kes puhkab tema rinnal, ning oma poega ja oma tütart. ja tema järeltulija, mis on väljunud läbi tema reite, ja tema laps, mille ta sünnitab – ta sööb need ära kõige puuduse tõttu salaja sinu ahastuses ja sinu viletsuses, milles sinu vaenlane sind sinu linnades viletsaks teeb Kui sa ei kuula, et teha kõiki selle seaduse sõnu, mis on kirjutatud selles raamatus, kartmaks seda austatud ja imelist nime, ISSANDAT, sinu JUMALAT. Ja Issand teeb sinu lööke ja sinu järglaste lööke imeliseks – suured ja imelised lööke ning kurjad ja püsivad haigused. Ja ta toob tagasi kogu Egiptuse kurja valu, mida sa nende eest vältisid, ja need jäävad sinu külge kinni. Ja kõik haigused ja kõik lööke, mis pole kirjutatud, ja kõik, mis on kirjutatud selle seaduse raamatus, toob Issand sinu peale, kuni ta sind hävitab. Ja teid jäetakse väikese arvuga, selle asemel et te olite nagu taeva tähed hulgalt, sest te ei kuulanud Issanda, teie Jumala häält.

Ja saab olema nii, et nagu Issand rõõmustas teie üle, et teha teile head ja teid paljundada, nii rõõmustab Issand teie üle, et teid hävitada, ja teid võetakse kiiresti ära maa pealt, millele sa sisenete, et seda pärida. Ja Issand, sinu Jumal, pillutab sind laiali

kõikide rahvaste sekka, maa ühest otsast teise otsani, ja seal teenid sa teisi jumalaid, puust ja kivist, keda ei usaldanud sina ega sinu isad. Kuid ka nende rahvaste hulgas ei lase ta sind puhata ega saa sinu jala jalajäljele seismist, ja Issand annab sulle seal sõnakuulmatu südame ja nõrgenevad silmad ja närbuvat hinge. Ja su elu ripub su silmade ees, ja sa kardad päeval ja öösel, ega usu enam oma ellu. Hommikul ütled sa: Kuidas võiks saada õhtu? ja õhtul ütled sa: Kuidas võiks saada hommik? - sinu südame hirmu pärast, mida sa kardad, ja sinu silmade nägemuste pärast, mida sa näed. Ja Issand pöörab sind tagasi Egiptusesse laevades, teel, mille kohta ma ütlesin, et sa ei näe seda enam, ja teid müüakse seal teie vaenlastele orjadeks ja orjannnadeks, ja ei ole ostjat.

Need on lepingu sõnad, mille Issand käskis Moosesel kehtestada Iisraeli poegadele Moabi maal, lisaks lepingule, mille ta tegi nendega Hooreebis.

29

Ja Mooses kutsus kokku kõik Iisraeli pojad ja ütles neile: Teie olete näinud kõike, mida Issand tegi Egiptuse maal teie ees vaaraole ja tema teenijatele ning kogu tema maale, Suured katsumused, mida sinu silmad on näinud, need suured märgid ja imed. Ja Issand Jumal ei andnud teile südant teadmaks, ja silmi nägemaks, ja kõrvu kuulmaks kuni selle päevani. Ja ta juhtis teid nelikümmend aastat kõrbes, teie rõivad ei vananud ja

teie sandaalid ei kulunud teie jalgadest ära. Leiba te ei söönud, veini ja kanget jooki te ei joonud, et te teaksite, et mina olen Issand, teie Jumal. Ja te tulite kuni selle kohani, ja Siihon, Hešboni kuningas, ja Oog, Baasani kuningas, läksid meile vastu sõtta. Ja me lõime neid ja võtsime nende maa, ning ma andsin selle pärandiosana Ruubenile ja Gaddile ja Manasse hõimu poolele. Ja te peate pidama ja täitma kõiki selle lepingu sõnu, et te mõistaksite kõike, mida te teete.

Teie kõik seisate täna Issanda, teie Jumala ees: teie hõimude peamehed ja teie vanemate nõukogu ja teie kohtunikud ja teie ametnikud, iga Iisraeli mees, Teie naised ja teie järglased ning võõras, kes on teie laagri keskel, alates teie puulõhkujast kuni teie veekandajani, läbi minna Issanda, teie Jumala lepingus ja tema needmistes, mida Issand, sinu Jumal sõlmib sinuga täna, nii et ta seaks sind endale rahvaks ja tema ise saaks sinu Jumalaks, nagu ta sulle ütles ja nagu ta vandus su isadele Aabrahamile ja Iisakile ja Jaakobile. Ja mitte ainult teile ma määran selle lepingu ja selle needuse, vaid ka nendega, kes on siin koos teiega täna Issanda, teie Jumala ees, ja nendega, kes ei ole siin koos teiega täna.

Sest teie teate, kuidas me elasime Egiptuse maal, kuidas me läbisime nende rahvaste keskel, keda teie läbisite. Ja nägite nende jälkusi ja nende kujusid: puud ja kivi, hõbedat ja kulda, mis on nende juures. Kas on teie seas mõni mees või naine või suguvõsa või hõim, kelle mõistus on pöördunud kõrvale Issandast, teie Jumalast, olles läinud teenima nende rahvaste

jumalaid? Kas on teie seas juur, mis kasvab ülespoole sappi ja kibedust? Ja nii juhtub, kui ta kuuleb selle needuse sõnu ja ütleb endamisi oma südames: Olgu mulle püha, sest ma lähen oma südame eksituses, et patune ei hävitaks patutut. Jumal ei taha olla talle armuline, vaid siis süttib Issanda viha ja tema kiivus selle inimese vastu, ja kõik selle lepingu needused, mis on kirjutatud sellesse raamatusse, kleepuvad tema külge, ja Issand kustutab tema nime välja taeva alt. Ja Issand eraldab tema kurjadesse kõigist Iisraeli poegadest, vastavalt kõigile selle lepingu needmistele, mis on kirjutatud selle seaduse raamatus.

Ja nad ütlevad, teine põlvkond, teie pojad, kes tõusevad üles pärast teid, ja võõras, kes tuleks kaugelt maast, ja nad näevad selle maa lööke ja selle haigusi, mida Issand saatis selle peale. Väävel ja sool põletatud, kogu selle maa ei külvata, ega see ei idane, ega tõuse sellele üles midagi rohelist. Nagu hukutati Soodoma ja Gomorra, Adama ja Sebojim, mida Issand hukutas vihas ja vihastuses, Ja kõik rahvad ütlevad: Miks Issand tegi nii sellele maale? Mis on see suur viha ja raev? Ja nad ütlevad, et nad jätsid maha nende isade Issanda Jumala lepingu, mille ta sõlmis nende isadega, kui ta viis nad välja Egiptuse maalt, Ja olles läinud, teenisid nad teisi jumalaid, keda nad ei tundnud ega kes neile jagatud polnud. Ja Issand vihastus vihaga selle maa peale, et tuua selle peale kõik need needused, mis on kirjutatud selle seaduse raamatus. Ja Issand eemaldas nad nende maalt vihas ja vihastuses ja väga suures raevus, ning heitis nad välja teise maa peale nagu nüüd.

Peidetud asjad kuuluvad Issandale, meie Jumalale, aga nähtavad asjad meile ja meie lastele igavesti, et teha kõiki selle seaduse sõnu. Peidetud asjad kuuluvad Issandale, meie Jumalale, aga nähtavad asjad meile ja meie lastele igavesti, et teha kõiki selle seaduse sõnu.

30

Ja saab olema kui tuleksid peale sina kõik need sõnad need, see õnnistus ja see needus, mille andsin ette näo sinu; ja võt ja sa pöördud tagasi Issanda, oma Jumala juurde, ja sa kuuled tema häält kooskõlas kõigega, mida mina käsin sulle täna, kogu oma südamest ja kogu oma hingest, Ja Issand parandab su patud ja halastab sinu peale ning kogub sind jälle kokku kõigist rahvastest, kelle sekka Issand sind seal laiali puistas. Kui sinu hajutus ulatub taeva äärest taeva ääreni, siis sealt kogub sind Issand, sinu Jumal, ja sealt võtab sind Issand, sinu Jumal. Ja sinu Jumal toob sind sealt sisse maale, mida sinu isad pärisid, ja sa pärid seda, ja ta teeb sul hästi ning teeb sind arvukamaks kui sinu isad. Ja Issand puhastab põhjalikult sinu südame ja sinu seemne südame, et armastada Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamest ja kogu oma hingest, et sina elaksid.

Ja Issand, sinu Jumal, annab need needused sinu vaenlastele ja neile, kes sind vihkavad, kes sind taga ajasid. Ja sina pöördud tagasi ja kuuled Issanda, oma Jumala häält ning täidad tema käske, mida mina sulle täna käsin. Ja Issand, su Jumal, õnnistab

sind igas su käte töös, su kõhu järglastes ja su kariloomade järglastes ning su maa viljas, sest Issand, su Jumal, pöördub rõõmustama su üle hüvadesse, nagu ta rõõmustas su isade üle. Kui sa kuulad oma Issanda Jumala häält, et pidada tema käske ja tema määrusi ja tema kohtuotsuseid, mis on kirjutatud selle seaduse raamatus, kui sa pöördud tagasi oma Issanda Jumala poole kogu oma südamest ja kogu oma hingest. Sest see käsk, mida mina käsin sinule täna, ei ole liiga raske ega kaugel sinust. Ei ole see taevas üleval, öeldes: kes tõuseb meie eest taevasse ja võtab meile selle ning olles seda kuulnud, me seda teeme? Ega see pole ka üle mere, öeldes: kes ületab meile üle mere ja toob meile selle ning teeb selle meile kuuldavaks, et me seda teeksime? Sinu lähedal on see sõna väga sinus suus ja sinus südames ja sinus kätes, et seda teha.

Vaata, olen täna pannud su ette elu ja surma, hea ja kurja. Kui sa kuulad Issanda, oma Jumala käske, mida mina täna sulle käsin, et armastada Issandat, oma Jumalat, käia kõigil tema teedel ja pidada tema määrusi ja tema kohtuotsuseid, siis te elate ja saate arvukaks, ja Issand, sinu Jumal, õnnistab sind kogu maal, kuhu sa sisenad seda pärima. Ja kui sinu süda pöördub ära ja sa ei kuula, ning eksituna kummardad teisi jumalaid ja teenid neid, Ma kuulutan sulle täna, et te hävitatakse hävitusega ja te ei saa kuidagi pikaealiseks sellel maal, mille poole te Jordanit ületate, et seda seal pärida.

Kutsun tunnistajaks teile täna taeva ja maa: elu ja surma olen andnud teie palge ette, õnnistuse ja needuse. Vali elu sina, et

elaksid sina ja sinu seeme. Armastada Issandat, oma Jumalat, kuulata tema häält ja pidada kinni temast, sest see on sinu elu ja sinu päevade pikkus – elada maal, mille Issand vandus anda sinu isadele Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile.

31

Ja Mooses lõpetas kõigi nende sõnade rääkimise kõigile Iisraeli poegadele, Ja ta ütles neile: Sada kakskümmend aastat vana mina olen täna, ma ei suuda enam sisse minna ja välja minna, aga Issand ütles mulle: sa ei ületa seda Jordanit. Issand, sinu Jumal, kes käib sinu ees, tema hävitab need rahvad sinu eest, ja sa pärid nad, ja Joosua käib sinu ees, nagu Issand on kõnelnud. Ja Issand, sinu Jumal, teeb neile nagu ta tegi Siihonile ja Oogile, kahele amoriitide kuningale, kes olid üle Jordani, ja nende maale, nagu ta hävitas täielikult neid. Ja Issand andis nad teile üle, ja te teete neile nii, nagu ma teile käskisin. Ole julge ja tugev, ära karda, ära ole hirmunud ega ehmatanud nende palge ees, sest Issand, su Jumal, kes käib su ees, on sinuga, ta ei jäta sind maha ega hülga sind. Ja Mooses kutsus Joosuat ja ütles temale kogu Iisraeli ees: ole julge ja ole tugev, sest sina lähed selle rahva ees sisse maale, mille Issand vandus teie isadele anda neile, ja sina annad selle neile pärandiks. Ja Issand, kes sinuga kaasas käib, ei jäta sind maha ega hülga sind; ära karda ega ole arg.

Ja Mooses kirjutas selle seaduse sõnad raamatusse ja andis selle preestritele, Leevi poegadele, kes kandsid Issanda lepingu laeka,

ja Iisraeli poegade vanematele.

Ja Mooses käskis neile sel päeval, öeldes: seitsme aasta järel, vabastamise aastal, telkide pühal. Kui kogu Iisrael koos rändab, et ilmuda Issanda, teie Jumala ette, sellesse kohta, mille Issand valib, siis loete seda seadust kogu Iisraeli ees nende kõrvadele. Kokku kutsunud rahva - mehed ja naised ja järglased ja võõra, kes on teie linnades -, et nad kuuleksid ja et nad õpiksid kartma Issandat, teie Jumalat, ja nad kuulevad tegemaks kõiki selle seaduse sõnu. Ja nende pojad, kes ei tea, kuulevad ja õpivad kartma Issandat, sinu Jumalat, kõigil nendel päevadel, mil nad elavad maal, kuhu teie ületate Jordani, et seda pärida.

Ja Issand ütles Moosesele: Vaata, sinu surma päevad on lähedale tulnud, kutsu Joosua ja seiske tunnistuse telgi uste juures, ja ma annan talle käsu. Ja Mooses ja Joosua läksid tunnistuse telki ning seisid tunnistuse telgi uste juures. Ja Issand tuli alla pilves ning seisis tunnistuse telgi uste juures, ja pilvessammas seisis tunnistuse telgi uste juures. Ja Issand ütles Moosesele: Vaata, sina magad oma isade juures, ja see rahvas tõuseb ning hakkab hooraldama võõraste jumalate järel selles maal, kuhu ta siseneb, ja nad jätavad mind maha ning lõhuvad minu lepingu, mille ma tegin nendega. Ja ma saan vihastama nende peale sel päeval, ja ma jätan nad maha ning pööran oma näo nende käest ära, ja ta saab söödavaks, ning nad leiavad tema paljud kurjused ja viletsused, ning ta ütleb sel päeval: Sest Issand, mu Jumal, ei ole minus, leidsid mind need kurjused. Mina aga pöördan oma näo nende eest ära sel päeval kõigi kurjuste pärast, mida nad tegid,

sest nad pöördusid võõraste jumalate poole.

Ja nüüd kirjutage üles selle laulu sõnad ja õpetage seda Iisraeli poegadele ning pange see nende suhu, et see laul oleks mulle tunnistajaks Iisraeli poegade ees. Sest ma toon nad sisse sellele heale maale, mille ma vandusin nende isadele anda neile, maale, mis voolab piima ja mett, ja nad söövad, ja olles täidetud, nad rahuldavad end, ja nad pöörduvad võõraste jumalate poole, ja nad teenivad neid, ja nad ärritavad mind, ja nad purustavad minu lepingu. Ja see laul asendatakse nende ees tunnistajaks, sest see ei unustata nende suust ega nende järglaste suust, sest mina tean nende kurjust, mida nad siin täna teevad, enne kui mina viin nad sisse heasse maale, mille ma vannutasin nende isadele.

Ja Mooses kirjutas selle laulu sel päeval ja õpetas seda Iisraeli poegadele. Ja ta käskis Joosuale ja ütles: Ole julge ja ole tugev, sest sina viid Iisraeli pojad maale, mille Issand neile vandus, ja tema on sinuga.

Kui aga Mooses lõpetas kõigi selle seaduse sõnade kirjutamise raamatusse lõpuni, Ja ta käskis leviitidele, kes kannavad Issanda lepingu laeka, öeldes: Võttes selle seaduse raamatu, paigutage see teie Jumala Issanda lepingulaeka külje äärde, ja see on seal teile tunnistuseks. Sest mina tean sinu mässumeelsust ja sinu kõva kaela. Veel minu elavana teiega koos täna olite te Jumala vastu mässamas, kuidas siis mitte ka pärast minu surma? Kogunege minu juurde teie hõvulikud ja teie vanemad ja teie

kohtunikud ja teie ametnikud, et ma räägin nende kõrvadesse kõik need sõnad ja tunnistan neile nii taevast kui ka maad. Ma tean, et pärast minu surma te tegutsete seadusetult ja pöörate kõrvale teelt, mida ma käskisin teile, ja teid kohtavad kurjad päevade lõpul, sest te teete kurja Issanda ees, vihastades teda oma käte tegudega.

Ja Mooses rääkis kogu koguduse kõrvadesse selle laulu sõnad kuni lõpuni.

32

Pane tähele, taevas, ja ma räägin, ning kuulgu maa sõnu minu suust. Oodatagu nagu vihma minu ütlust ja laskugu alla nagu kaste minu sõnu, nagu vihmasadu rohule ja nagu lumesadu rohule. Sest ma hüüdsin Issanda nime, andke suurus meie Jumalale. Jumal, tõelised on tema teod ja kõik tema teed on kohtuotsused, Jumal on ustav ja ülekohut ei ole, õiglane ja püha on Issand. Nad patustasid, mitte tema lapsed – laiduväärne, kõver ja väänatud põlvkond. Kas need ära te Issandale tagasi maksate? Nõnda rahvas rumal ja mitte tark? Eks tema ole see sinu isa, kes omandas sind ja tegi sind ja vormis sind? Mäleta igiaja päevi, mõista põlvkondade aastad. Küsi oma isalt ja ta teatab sulle, oma vanemate käest ja nad ütlevad sulle.

Kui Kõigekõrgem jagas rahvad, kui ta hajutas Aadama poegi, siis ta seadis rahvaste piirid vastavalt Jumala inglite arvule. Ja

Issanda osaks sai tema rahvas Jaakob, tema pärandi mõõdetud osaks Iisrael. Ta sustenteeris teda kõrbes, põletava kuumuse januses veeta maal, ümbritses teda ja õpetas teda ning hoidis teda nagu silmatera. Nagu kotkas katab oma pesa ja igatseb oma pojukeste järele, nii laotanud oma tiivad võttis ta neid vastu ja tõstis neid oma seljale. Isand üksi juhtis neid, nende seas ei olnud võõrast jumalat. Ta tõi nad üles maa tugevusele, ta söötis neid põldude saadustega, nad imesid mett kaljust ja õli kõvast kaljust. Või härjadest ja lammaste piim, koos tallede ja jäärade rasvaga, pullide pojad ja sikud, koos nisu neerude rasvaga, ja viinamarja verd jõi ta veini. Ja Jaakob sõi ja sai täis, ja armastatu lõi jalaga, kasvas rasvaks, muutus paksaks, laienes, ja hülgas Jumala, kes teda tegi, ning pöördus ära Jumalast, oma päästjast.

Nad ärritasid mind võõraste jumalate pärast, oma jälkustega tegid nad mu kibedaks. Nad ohverdasid deemonitele, ja mitte Jumalale, jumalatele, keda nad ei tundnud, uutele ja hiljutistele, kes olid tulnud, keda nende isad ei tundnud. Jumala, kes sind sünnitanud, sa hülgasid, ja unustasid Jumala, kes sind toitnud.

Ja Issand nägi, ja oli armukade, ja ta ärritati viha läbi oma poegade ja tütarde pärast. Ja ta ütles: Ma pööran oma palge nende juurest ära ja näitan, mis neile viimseil päevil saab, sest see on väänatud põlvkond, pojad, kelles ei ole usku.

Nemad tegid mind kadedaks sellega, mis ei ole Jumal, ärritasid mind oma ebajumalate poolest, ja mina teen neid kadedaks selle üle, mis ei ole rahvas, mõistmatu rahva üle vihastutan ma neid.

Sest tuli on süüdatud minu vihast, see põleb kuni Hadeseni sügavustesse, neelab maa ja selle saadused ning süütab põlema mägede alused. Kogun nende peale õnnetusi ja kulutan oma nooled võitlemiseks nende vastu. Näljast ja lindude poolt söödavaks saamisest raiskunud, ja ravimatu tetanus – metsaliste hammaid saadan ma nende peale koos nendega, kes vihast maa peal lohistavad. Väljastpoolt teeb neid lapsituks mõõk ja ladustest hirm – noormees koos neitsi, rinnalaps koos vana mehega. Ma ütlesin: ma pillutan nad laiali, ma kustutan inimeste seast nende mälestuse. Kui mitte vaenlaste viha pärast, et nad ei venitaks, et vastased ei ründaks ühiselt, et nad ei ütleks: meie ülev käsi, ja mitte Issand, tegi kõike seda.

Rahvas on kaotanud nõu ja nende seas ei ole teadmist. Nad ei mõistnud aru saada, lasku nad need vastu võtavad tulevase aja jaoks. Kuidas ajab üks taga tuhat ja kaks ajavad minema kümme tuhat, kui mitte Jumal müüs neid ja Issand andis nad üle? Sest nende jumalad ei ole nagu meie Jumal, kuid meie vaenlased on mõistmatud. Sest Soodoma viinapuust on nende viinapuu ja nende viinamarjaistandik on Gomorrast, nende viinamari on sapi viinamari, kibeduse kobar neile. Draakonte viha on nende vein, ja aspiste viha on ravimatu. Eks vaata, need on kogutud minu juures ja pitseeritud minu aardekambrites? Kättemaksu päeval ma maksan kätte, kui nende jalg komistab, sest hävituse päev on neile lähedal ja see on teile valmis. Sest Issand mõistab kohut oma rahva üle ja tema orjade üle tunneb ta kaastunnet, sest ta nägi neid nõrgestatud ja läbikukkunud rõhumise all ning väsinud. Ja Issand ütles: Kus on nende jumalad, kelle peale nad

usaldasid? Kelle ohvrite rasva te sõite ja kelle joomiohvrite veini te jõite? Tõusku nad üles ja aitaku teid ning saagu teile kaitsjateks. Vaadake, vaadake, et mina olen, ja ei ole Jumalat peale minu, mina tapan ja teen elavaks, löön ja mina tervendan, ja ei ole kedagi, kes vabastaks minu kätest. Sest ma tõstan oma käe taeva poole ja vannun oma parema käe peale ning ütlen: mina elan igavesti. Sest ma teritän oma mõõga nagu välku ja mu käsi haarab kohut, ning ma maksan karistuse vaenlastele tagasi ja neile, kes mind vihkavad, maksan ma kätte. Ma teen oma nooled joobnuks verest ja mu mõõk sööb liha haavatud verest ja vangipõlvest, vaenlaste valitsejate peast.

Rõõmustuge, taevad, koos temaga, ja kummardagu teda kõik Jumala saadikud; rõõmustuge, rahvad, koos tema rahvaga, ja tugevdagu teda kõik Jumala pojad, sest tema poegade veri kätte makstakse, ja ta maksab kätte ning tasub karistuse vaenlastele, ja vihajaile ta tasub, ning Issand puhastab oma rahva maa.

Ja Mooses kirjutas selle laulu sel päeval ja õpetas seda Iisraeli poegadele, ja Mooses sisenes ja rääkis kõik selle seaduse sõnad rahva kõrvadesse, tema ja Joosua, Nuuni poeg. Ja Mooses lõpetas rääkimise kogu Iisraelile. Ja ta ütles neile: Pöörake südamega tähelepanu kõigile neile sõnadele, mida mina tunnistan teile täna, mida te käskite oma poegadele hoida ja täita – kõik selle seaduse sõnad. Sest see ei ole tühi sõna teile, vaid see on teie elu, ja selle sõna pärast te elate kaua maal, millele te ületate Jordani, et seda seal pärida. Ja Issand rääkis Moosesega sel päeval, öeldes, Mine üles Abarimi mäele, Nabau mäele, mis on Moabi

maal Jeeriko vastas, ja vaata Kanaani maad, mida mina annan Iisraeli poegadele, Ja sure mäel, kuhu sa seal üles lähed, ja liitu oma rahvaga, nii nagu suri su vend Aaron Hori mäel ja liitus oma rahvaga. Sest te ei kuuletunud minu sõnale Iisraeli poegade juures vaidluse vee ääres Kaadeshis Siini kõrbes, sest te ei pühitsenud mind Iisraeli poegade seas. Vastapäätä näed sa maad, kuid sinna sa ei sisene.

33

Ja see on õnnistus, millega Mooses, Jumala mees, õnnistas Iisraeli poegi enne oma surma. Ja ta ütles: Issand on tulnud Siinai-st ja ilmus meile Seiirist ning ruttas Parani mäelt koos Kaadese müüriadega, tema paremal käel inglid koos temaga. Ja ta säästis oma rahvast, ja kõik sinu käte all pühitsetud, ja need on sinu all, ja ta võttis vastu tema sõnad. Seadus, mille Mooses meile käskis, on Jaakobi koguduste pärand. Ja armastatu saab olema valitsejaks, kui rahvaste valitsejad on kokku toodud koos Iisraeli hõimudega. Elagu Ruuben ja ärgu ta surgu, ja olgu ta suur arvult.

Ja see puudutab Juudat: kuule, Issand, Juuda häält ja tule tema rahva juurde; tema käed võitlevad tema eest ja sina oled abiks tema vaenlaste vastu.

Ja Leevile ütles ta: Andke Leevile tema selged märgid ja tema tõde pühale mehele, keda nad katsusid katsumuses, keda nad

sõimasid vaidlusvee juures, See, kes ütleb isale ja emale: Ma ei ole sind näinud, ja oma vendasid ei tunnustanud ning oma poegadest loobus, hoidis sinu sõnu ja pidas sinu lepingut. Nad kuulutavad sinu määrusi Jaakobile ja sinu seadust Iisraelile, nad panevad suitsutust sinu vihas pidevalt sinu altarile. Õnnista, Issand, tema jõudu ja võta vastu tema käte teod, purusta vaenlaste nimmeluud, kes on tõusnud tema vastu, ja need, kes teda vihkavad, ärgu tõusku. Ja Benjaminile ütles ta: Issanda armastatu elab usaldades ja Jumal varjab teda kõigil päevadel, ja tema õlgade vahel ta puhkas.

Ja Joosepile ütles ta: Issanda õnnistusest tulgu tema maa, taeva hooaegadest ja kastecт, ning sügavuste allikatest alt. ja vastavalt saakide hooajale, päikese pööretele ja kuude kokkusaamistele, alates mägede tipu algusest ja igaveste küngaste tipust, Ja vastavalt maa täitumise ajale, ja need vastuvõetavad asjad sellele, kes ilmus põõsas, tulgu Joosepi pea peale ja tema pea lakke, kes oli ülistatud vendade seas. Esmasündinud härja ilu on tema oma, ükssarviku sarved on tema sarved, nendega torkab ta rahvaid korraga kuni maa äärteni, need on Efraimi kümnetuhandeid ja need on Manasse tuhandeid. Ja Sebulonile ütles ta: Rõõmusta, Sebulon, oma väljumises, ja Issakar oma telkides. Rahvad hävitavad, ja te kutsute seal ning te ohverdate seal õigluse ohvrit, sest mere rikkus toitab sind ja rannikul elavate kaubandus.

Ja Gadile ütles ta: Õnnistatud olgu see, kes laiendab Gadi! Nagu lõvi puhkas ta, olles purustanud käsivarre ja valitseja. Ja ta nägi

tema esimesvilja, et seal oli jagatud valitsejate maa, kes olid kogutud koos rahvaste juhtidega; Issand tegi õigust ja tema kohut koos Iisraeliga.

Ja Danile ütles ta: Dan on lõvi poeg ja ta hüppab välja Bašanist. Ja Naftalile ütles: Naftali on täis vastuvõetavaid asju, ja täitugu õnnistusega Issandalt, ta pärib mere ja lõuna. Ja Asherile ütles ta: õnnistatud on Asher lastest, ja ta saab vastuvõetavaks oma vendadele, ta kastab oma jala õlisse. Raud ja pronks on tema sandaal, nagu sinu päevad, nii on sinu tugevus.

Ei ole nagu armastatu Jumal, kes astub üle taeva, sinu abistaja, ja taevalaotuse suurejooneline. Ja Jumala algus katab sind, ja igaveste käsivarrete tugevuse all, ja ta ajab sinu palge eest välja vaenlase, öeldes: hukku sa. Ja Iisrael elab usaldades üksi Jaakobi maal vilja ja veini juures, ja taevas on sinule pilvine kastega. Õnnistatud oled sa, Iisrael, kes on sinu sarnane, rahvas, keda päästab Issand? Sinu aitaja kaitseb sind, ja mõõk on sinu kiituseks, ja sinu vaenlased valetavad sulle, ja sa astud nende kaelale.

34

Ja Mooses läks üles Moabi Arabothist Nabau mäele, Phasga tippu, mis on Jericho vastas, ja Issand näitas temale kogu Gileadi maa kuni Danini, ja kogu Naftali maa, ja kogu Efraimi maa, ja Manasse, ja kogu Juuda maa kuni kaugeima mereni, ja kõrbe ja

Jeeriko ümbruskonna, palmipuude linna, kuni Soarani. Ja Issand ütles Moosesele: See on maa, mida ma vandusin Aabrahamile ja Iisakile ja Jaakobile, öeldes: Sinu järglastele ma annan selle. Ma näitasin seda sinu silmadele, kuid sinna sa ei sisene.

Ja Mooses, Issanda teenija, suri Moabi maal Issanda sõna läbi. Ja nad matsid ta Ai lähedale Peori majja, ja keegi ei näinud tema matust tänase päevani. Mooses oli aga sada kakskümmend aastat vana tema suremisel, tema silmad ei olnud hägunenud ega tema kilpkonnad hävitatud.

Ja Iisraeli pojad nutsid Moosest Moabi Arabothis Jordani ääres Jeeriko juures kolmkümmend päeva, ja Moosese leinamise ning nutmise päevad said täis. Ja Joosua, Nuni poeg, täideti mõistmise vaimuga, sest Mooses oli pannud oma käed tema peale, ja Iisraeli pojad kuulasid teda ning tegid nii, nagu Issand oli Moosesele käskinud.

Ja enam ei tõusnud Iisraelis prohvetit nagu Mooses, keda Issand tundis palgest palgesse. kõigis märkides ja imelistes tegudes, mille tegema Issand tema saatis Egiptuse maal vaaraole ja tema teenijatele ning kogu tema maale Need suured imed ja see vägev käsi, mida Mooses tegi kogu Iisraeli ees.

Johannese kiri

1

See, mis oli algusest, mida me oleme kuulnud, mida me oleme näinud oma silmadega, mida me vaatlesime ja mida meie käed on katsunud, elu sõna kohta, Ja elu ilmutati, ja me oleme näinud ja tunnistame ning kuulutame teile igavest elu, mis oli Isa juures ja ilmutati meile, Seda, mida me oleme näinud ja kuulnud, kuulutame teile, et ka teie võiksite omada osadust meiega, ja meie osadus on Isaga ja tema Poja Jeesus Kristusega. Ja need asjad kirjutame teile, et meie rõõm oleks täidetud.

Ja see on sõnum, mille me oleme kuulnud temalt ja mille me kuulutame teile, et Jumal on valgus ja pimedust ei ole temas mitte ühtegi. Kui ütleme, et meil on suhe temaga, ja käime pimeduses, siis me valetame ega ela tõe järgi. Kui aga valguses kõnnime, nagu tema on valguses, siis omame ühendust üksteisega, ja Jeesuse Kristuse, tema Poja veri puhastab meid kõigist pattudest. Kui ütleme, et meil ei ole pattu, petame iseennast ja tõde ei ole meis. Kui me tunnistame oma patud, siis

ta on ustav ja õiglane, nii et ta andestab meile patud ja puhastab meid kõigist ülekohtutest. Kui me ütleme, et me ei ole pattu teinud, teeme temast valetaja, ja tema sõna ei ole meie sees.

2

Mu lapsed, ma kirjutan teile need asjad, et te ei patustaks, ja kui keegi patustab, siis meil on eestkostja Isa juures, õige Jeesus Kristus, Ja tema on lepitus meie pattude eest, mitte ainult meie pattude eest, vaid ka terve maailma pattude eest. Ja sellest me teame, et oleme tundnud teda, kui peame tema käske. See, kes ütleb, et ma tunnen teda, ja ei pea tema käske, on valetaja, ja selles ei ole tõde. Kes aga hoiab tema sõna, selles on Jumala armastus tõeliselt täiuslikuks saanud. Sellest me teame, et me oleme temas. See, kes ütleb temas jäävat, peab nii käima, nagu tema käis.

Vennad, ma ei kirjuta teile uut käsku, vaid vana käsku, mis teil oli algusest peale; vana käsk on see sõna, mida te kuulsite algusest peale. Jälle kirjutan teile uut käsku, mis on tõene temas ja teies, sest pimedus möödub ja tõeline valgus juba paistab. See, kes ütleb valguses olevat ja vihkab oma venda, on pimeduses tänini. See, kes armastab oma venda, jääb valgusse ja temas ei ole komistuskivi. See aga, kes vihkab oma venda, on pimeduses ja kõnnib pimeduses, ja ta ei tea, kuhu ta läheb, sest pimedus on pimestanud tema silmad.

Kirjutan teile, lapsed, et teie patud on andestatud tema nime pärast. Ma kirjutan teile, isad, sest te olete tundnud teda algusest peale. Ma kirjutan teile, noored mehed, sest te olete võitnud kurja. Ma kirjutasin teile, lapsed, sest te olete tundnud Isa. Ma kirjutasin teile, isad, sest te olete tundnud Teda algusest peale. Ma kirjutasin teile, noored mehed, sest te olete tugevad ja Jumala sõna jääb teisse ning te olete võitnud kurja.

Ärge armastage maailma ega asju maailmas. Kui keegi armastab maailma, ei ole Isa armastus temas. Sest kõik, mis on maailmas – liha himu ja silmade himu ja elu kiidutsus – ei ole Isast, vaid on maailmast. Ja maailm möödub ja tema iha, aga see, kes teeb Jumala tahtmist, jääb igavesti.

Lapsed, see on viimne tund, ja nagu te kuulsite, et antikristus tuleb, ja nüüd on paljud antikristused saanud, millest me teame, et see on viimne tund. Nad läksid välja meie seast, aga nad ei olnud meie seast, sest kui nad oleksid olnud meie seast, siis nad oleksid jäänud meie juurde, aga selleks et avalikuks saaks, et mitte kõik ei ole meie seast. Ja teil on võidmine pühast ning te teate kõike. Ma ei kirjutanud teile sellepärast, et te ei tea tõde, vaid sellepärast, et te teate seda, ja et ükski vale ei ole tõest. Kes on see valetaja, kui mitte see, kes eitab, et Jeesus on Kristus? See on antikristus, kes eitab Isa ja Poja. Igaüks, kes eitab Poega, ei oma ka Isa. Teie seega, mida te algusest kuulsite, jäägu teie sees. Kui teie sees jääb see, mida te algusest kuulsite, siis ka teie jääte Pojas ja Isas. Ja see on tõotus, mille tema meile lubas – igavene elu. Need asjad kirjutasin ma teile nende kohta, kes teid petavad.

Ja teie – võidmine, mille te temast saite, jääb teie sees, ja teil pole vajadust, et keegi teid õpetaks, vaid nagu see ise võidmine õpetab teid kõigest, ja see on tõene ja pole valelik –, ja nagu see teid õpetas, jääte teie temas. Ja nüüd, lapsed, jääge temas, et kui ta ilmutatakse, võiksime omada julgust ega saaks häbi tema ees tema ilmumise ajal. Kui te teate, et ta on õige, siis te teate, et igaüks, kes teeb õigust, on temast sündinud.

3

Vaadake, millist armastust on Isa meile andnud, et meid kutsutaks Jumala lasteks. Seetõttu ei tunne maailm teid, sest ta ei tundnud teda. Armastatud, nüüd oleme me Jumala lapsed, ja pole veel ilmutatud, mis me saame, kuid me teame, et kui ta ilmutatakse, saame me temaga sarnaseks, sest me näeme teda sellisena, nagu ta on. Ja igaüks, kellel on see lootus tema peale, puhastab iseennast, nagu tema on puhas.

Igaüks, kes teeb pattu, teeb ka seadusetust, ja patt on seadusetus. Ja te teate, et tema ilmutati selleks, et meie patud ära võtta, ja temas ei ole pattu. Iga, kes temas jääb, ei patusta; iga, kes patustab, ei ole teda näinud ega tundnud teda. Lapsed, ärgu keegi teid petku: see, kes teeb õigust, on õige, nagu tema on õige, See, kes teeb pattu, on kuradist, sest kurat patustab algusest peale. Selleks ilmus Jumala Poeg, et ta hävitaks kuradi teod. Iga Jumalast sündinud ei tee pattu, sest tema seeme jääb temas, ja ta ei suuda pattu teha, sest ta on Jumalast sündinud. Sellest on

nähtavad Jumala lapsed ja kuradi lapsed. Iga see, kes ei tee õigust, ei ole Jumalast, ja see, kes ei armasta oma venda. Et see on sõnum, mille te algusest kuulsite, et me peaksime üksteist armastama, Mitte nagu Kaiin, kes oli kurjast ja tappis oma venna, ja mille pärast ta tappis teda? Sest tema teod olid kurjad, aga tema venna omad õiglased. Ärge imestage, mu vennad, kui maailm teid vihkab. Meie teame, et oleme läinud üle surmast ellu, sest armastame vendi. Kes ei armasta venda, jääb surma. Iga, kes vihkab oma venda, on mõrvar, ja te teate, et üheski mõrvaras ei püsi igavest elu. Selles oleme me tundnud armastust, et tema pani meie eest oma hinge, ja meie peame vendade eest hinged panema. Kes aga omab maailma elu ja näeb oma venda vajadusel olevat ning sulgeb oma südame temast, kuidas jääb Jumala armastus temasse? Mu lapsed, ärme armastagem sõnaga ega keelega, vaid teoga ja tõega. Ja sellest me teame, et me oleme tõest, ja tema ees me veename oma südamed, et kui meie süda meid hukka mõistab, siis Jumal on suurem kui meie süda ja teab kõike. Armsad, kui meie süda ei mõista meid hukka, on meil julgus Jumala ees, Ja mida iganes me küsime, seda me saame temalt, sest me peame tema käske ja teeme seda, mis on tema ees meeldiv. Ja see on tema käsk, et me usuksime tema poja Jeesuse Kristuse nimesse ja armastaksime üksteist, nagu ta andis käsu. Ja see, kes peab tema käske, jääb temas ja tema temas. Ja sellest me teame, et ta jääb meis Vaimust, mille ta meile andis.

4

Armastatud, ärge uskuge igale vaimule, vaid katsetage vaime, kas nad on Jumalast, sest paljud valeprohvetid on läinud välja maailma. Selles te tunnete ära Jumala vaimu: iga vaim, mis tunnistab Jeesust Kristust lihas tulnud olevat, on Jumalast. Ja iga vaim, kes ei tunnista Jeesust Kristust lihas tulnuna, ei ole Jumalast, ja see on Antikristuse vaim, millest te olete kuulnud, et ta tuleb, ja nüüd on ta juba maailmas. Teie olete Jumalast, väikesed lapsed, ja olete võitnud neid, sest see, kes on teie sees, on suurem kui see, kes on maailmas. Nemad on maailmast, seetõttu nad räägivad maailmast ja maailm kuuleb neid. Meie oleme Jumalast, see kes tunneb Jumalat, kuuleb meid. Kes ei ole Jumalast, ei kuule meid. Sellest tunneme tõe vaimu ja eksituse vaimu.

Armastatud, armastagem üksteist, sest armastus on Jumalast, ja igaüks, kes armastab, on sündinud Jumalast ja tunneb Jumalat. See, kes ei armasta, ei ole Jumalat tundnud, sest Jumal on armastus. Selles ilmus Jumala armastus meile, et Jumal on saatnud oma ainusündinud Poja maailma, et me võiksime elada tema läbi. Selles on armastus, mitte selles, et meie armastasime Jumalat, vaid selles, et tema armastas meid ja saatis oma Poja lepituseks meie pattude eest. Armsad, kui Jumal meid nii armastas, siis peaksime ka meie üksteist armastama. Jumalat ei ole keegi kunagi näinud; kui me armastame üksteist, jääb Jumal meie sisse ja tema armastus on meie sees täiuslikuks tehtud. Sellest me teame, et me jääme temasse ja tema ise meisse, sest ta on andnud meile oma Vaimust. Ja meie oleme näinud ja tunnistame, et Isa on saatnud Poja maailma Päästjaks. Kes

tunnistab, et Jeesus on Jumala Poeg, selles jääb Jumal ja tema Jumalas. Ja meie oleme tundnud ja uskunud armastust, mis on Jumalal meie vastu. Jumal on armastus, ja kes jääb armastusse, see jääb Jumalasse ja Jumal temasse. Selles on armastus meie juures täiuslikuks saanud, et meil oleks julgust kohtu päeval, sest nagu tema on, nii oleme ka meie selles maailmas. Hirm ei ole armastuses, vaid täiuslik armastus viskab hirmu välja, sest hirm sisaldab karistust, aga kartev ei ole armastuses täiuslikuks saanud. Meie armastame teda, sest tema armastas meid esimesena. Kui keegi ütleb, et armastab Jumalat, ja vihkab oma venda, on ta valetaja, sest kes ei armasta venda, keda ta on näinud, kuidas ta võib armastada Jumalat, keda ta ei ole näinud? Ja selle käsu me oleme temalt saanud, et see, kes armastab Jumalat, armastab ka oma venda.

5

Igaüks, kes usub, et Jeesus on Kristus, on sündinud Jumalast, ja igaüks, kes armastab Teda, kes on sünnitanud, armastab ka seda, kes on sündinud Temast. Sellest me teame, et me armastame Jumala lapsi, kui me armastame Jumalat ja peame tema käske. See nimelt on Jumala armastus, et me peame tema käske, ja tema käsud ei ole rasked. Sest kõik, mis on sündinud Jumalast, võidab maailma, ja see on võit, mis on võitnud maailma, meie usk. Kes on see, kes vallutab maailma, kui mitte see, kes usub, et Jeesus on Jumala Poeg? See on see, kes tuli läbi vee ja vere, Jeesus Kristus, mitte ainult vees, vaid vees ja veres,

ja Vaim on see, kes tunnistab, sest Vaim on tõde. Sest kolm on tunnistajad taevas: Isa, Sõna ja Püha Vaim, ja need kolm on üks, ja kolm on tunnistajad maa peal. Vaim ja vesi ja veri, ja need kolm on ühes. Kui me võtame vastu inimeste tunnistust, siis Jumala tunnistus on suurem, sest see on Jumala tunnistus, mida ta on tunnistanud oma Poja kohta. See, kes usub Jumala Poega, omab tunnistust endas; see, kes ei usu Jumalat, on teinud temast valetaja, sest ta ei ole uskunud tunnistust, mille Jumal on andnud oma Poja kohta. Ja see on tunnistus, et Jumal andis meile igavese elu, ja see elu on tema Pojas. See, kellel on Poeg, omab elu; see, kellel ei ole Jumala Poega, ei oma elu.

Need asjad kirjutasin ma teile, kes usute Jumala Poja nimesse, et te teaksite, et teil on igavene elu, ja et te uskuksite Jumala Poja nimesse. Ja see on avatus, mida meil on tema poole, et kui me midagi palume vastavalt tema tahtele, siis ta kuuleb meid. Ja kui me teame, et ta kuuleb meie palveid, mida iganes me palume, siis me teame, et meil on need palved, mida me temalt palusime. Kui keegi näeb oma venda patustamas pattu, mis ei ole surmale, siis ta palub ja annab temale elu, neile, kes patustavad mitte surmale. On patt surmale; mitte selle kohta ma ütlen, et ta palub. Kõik ebaõiglus on patt, ja on patt, mis ei vii surma. Me teame, et iga Jumalast sündinud ei patusta, vaid Jumalast sündinud hoiab iseennast ja kuri ei puuduta teda. Me teame, et me oleme Jumalast, ja terve maailm asub kurjas. Me teame aga, et Jumala Poeg on tulnud ja on andnud meile mõistuse, et me tunneksime Tõelist, ja me oleme Tõelises, tema Pojas Jeesuses Kristuses. See on tõeline Jumal ja igavene elu.

Väikesed lapsed, hoidke iseendid ebajumalate eest, aamen.

Joosua raamat

1

Ja pärast Moosese surma juhtus nii, et Issand ütles Joosuale, Nuuni pojale, Moosese abilisele, öeldes: Mooses, minu abiline, on surnud. Nüüd seega tõuse ja ületa Jordan, sina ja kogu see rahvas, maale, mida mina neile annan. Iga koht, millele te astute oma jalgade jäljega, selle annan ma teile, nii nagu olen öelnud Moosesele, Kõrb ja Antiliibanon, kuni suure jõeni, Eufrati jõeni, ja kuni kaugeima mereni, alates päikese loojangust, saavad teie piirideks. Ükski inimene ei seisa vastu sinu ees kõigil sinu elu päevadel, ja nagu ma olin Moosesega, nii ma olen ka sinuga, ja ma ei jäta sind maha ega hülga sind. Ole tugev ja vaprus, sest sina jagad sellele rahvale maa, mille ma vandusin teie isadele neile anda. Ole seega tugev ja julge, et hoida ja teha nii, nagu käskis sulle Mooses, minu teenr, ja ära pöördu nendest kõrvale paremale ega vasakule, et sul õnnestuks kõiges, mida sa teed. Ja see seaduse raamat ei lahku sinu suust, ja sa mõtiskled selle üle päeval ja öösel, et sa teaksid teha kõike, mis on kirjutatud, siis sa õnnestud ja teed oma teed õnnestunuks, ja siis sa mõistad.

Vaata, ma olen sulle käskinud: ole tugev ja vapper, ära ole hirmunud ega karda, sest Issand, su Jumal, on sinuga kõikjal, kuhu sa lähed. Ja Joosua käskis rahva kirjatundjaid, öeldes, Sisenege rahva laagri keskele ja käskige rahvale, öeldes: valmistage toiduvarusid, sest veel kolm päeva ja teie ületate selle Jordani, sisenenud hõivama maad, mida Issand, teie isade Jumal, annab teile.

Ja Ruubenile, ja Gaadile, ja poolele Manasse hõimule ütles Joosua, Mäletage sõna, mille käskis teile Mooses, Issanda sulane, ütledes: Issand, teie Jumal, rahutas teid ja andis teile selle maa. Teie naised, teie lapsed ja teie kariloomad elagu maal, mille ta andis teile, aga teie ületate relvastatud oma vendadest ees, kõik tugevad, ja aitate neid. Kuni Issand, meie Jumal, annab teie vendadele rahu, nagu ka teile, ja ka nemad pärivad maa, mille Issand, meie Jumal, annab neile, ja te lahkute igaüks oma pärandi juurde, mille Mooses andis teile Jordani teispool, päikesetõusu pool. Ja vastates Joosuale ütlesid nad: Kõik, mida sa meile käsid, me teeme, ja kõikidesse kohtadesse, kuhu sa meid lähetad, me läheme. Vastavalt kõigele, mida me kuulsime Mooseselt, kuuleme me sind, ainult olgu Issand, meie Jumal, sinuga nii, nagu ta oli Moosesega. Aga inimene, kes sulle salgaks, ja kes ei kuulaks sinu sõnu, mida sa talle käsid, surgu, kuid ole tugev ja vapper.

2

Ja Joosua, Nuuni poeg, saatis Sittimist välja kaks noort meest luurama, öeldes: Minge üles ja vaadake maa ja Jeeriho. Ja läinud kaks noort meest sisenes Jeerihosse ja sisenes prostituudi naise majja, kelle nimi oli Raahab, ja peatusid seal.

Ja see teatati Jeeriko kuningale, öeldes: siia on sisenenud Iisraeli poegade mehed, et maad välja nuhkida. Ja Jeeriko kuningas saatis ja ütles Raahabile: Too välja mehed, kes on läinud sinu majja öösel, sest nad on tulnud maad välja nuhkima. Ja naine, olles võtnud need kaks meest, peitis nad ning ütles neile: Mehed on tulnud minu juurde, Kui aga värav pimeduses suletud oli ja mehed välja läksid, ei tea ma, kuhu nad läinud on. Ajage nende järel taga, äkki tabate neid. See aga tõi nad katusele ja peitis nad linakõrte sisse, mis oli kuhjatud katusele. Ja mehed ajasid taga neid teed mööda Jordani poole koolmekohtadele, ja värav suleti.

Ja juhtus, kui jälitajad olid nende järel välja läinud, ja enne kui nemad magama läksid, läks tema nende juurde üles katusele. Ja ta ütles neile: Ma tean, et Issand on andnud teile selle maa, sest teie hirm on langenud meie peale. Oleme kuulnud, et Issand Jumal kuivatas punase mere teie palge eest ära, kui te Egiptuse maalt välja läksite, ja mida ta tegi kahele Amoriitide kuningale, kes olid teispool Jordanit, Siihonile ja Oogile, keda te hävitasite. Ja kui meie kuulsime, olime meie südames hämmastunud, ja ei seisnud enam vaimu üheski meist teie palge ees, sest Issand, teie Jumal, on Jumal taevas üleval ja maa peal all. Ja nüüd vanduge mulle Issanda Jumala nimel, et nagu ma teen teile halastust, nii teete ka teie halastust minu isa majas, Ja jätke ellu minu isa

maja, minu ema ja minu vennad, ja kogu minu maja, ja kõik, mis neil on, ja päästke minu hing surmast.

Ja mehed ütlesid talle: Meie hing teie asemel surma, ja tema ütles: Kui Issand annab teile linna üle, osutate mulle halastust ja tõde. Ja ta laskis nad akna kaudu alla. Ja ta ütles neile: Minge mäestikku, et teid ei kohtaks taga ajavad, ja peida end seal kolm päeva, kuni taga ajavad pöörduvad tagasi teie juurest, ja pärast seda lähete oma teele.

Ja mehed ütlesid temale: Me oleme süütud selle sinu vande suhtes. Vaata, meie sisenenud oleme linna ossa, ja sa paned märgi – selle punase nööri sa lasid alla aknasse, mille läbi sa lasid meid alla, aga oma isa ja oma ema ja oma vennad ja kogu oma isa maja sa kogud enda juurde oma majja. Ja igaüks, kes läheb välja sinu maja uksest, on ise süüdi, meie aga oleme süütud sinu vande suhtes, ja kõik, kes on sinuga koos sinu majas, nende eest oleme meie süüdi. Kui aga keegi meile ülekohut teeb või paljastab need meie sõnad, oleme süütud sinu selle vande suhtes. Ja ta ütles neile: Olgu teie sõna järgi, ja ta saatis nad minema, ning nad läksid. Ja nad tulid mäestikku ja jäid seal kolm päeva, ja jälitajad otsisid kõiki teid ega leidnud.

Ja kaks noort meest pöördusid tagasi, läksid mäest alla, ületasid Nuuni poja Joosua juurde ja jutustasid talle kõik sündmused, mis nendega juhtunud olid. Ja nad ütlesid Joosuale, et Issand on andnud kogu maa meie kätte, ja kõik, kes elavad selles maal, on meie ees sulanud.

3

Ja Joosua tõusis vara hommikul ja lahkus Sittimist, ja nad tulid Jordanini ning peatusid seal enne ületamist. Ja juhtus, et pärast kolme päeva läbisid kirjatundjad laagri, Ja nad käskisid rahvale, öeldes: Kui te näete meie Issanda Jumala lepingu kasti ja meie preestreid ning leviite seda kandmas, siis lahkuge oma kohtadest ja minge selle järel. Kuid olgu teie ja selle vahel kaugus nii suur kui kaks tuhat küünarnukka, ärge lähenege sellele, et te teaksite teed, mida te lähete, sest te ei ole seda teed läinud eile ega üleeile.

Ja Joosua ütles rahvale: Pühitsege end homseks, sest homme teeb Issand teie seas imelisi tegusid. Ja Joosua ütles preestritele: Tõstke üles Issanda lepingu lähker ja minge rahva ees. Ja preestrid tõstsid üles Issanda lepingu lähkri ja läksid rahva ees. Ja Issand ütles Joosuale: Sel päeval ma alustan sind ülendama kõigi Iisraeli poegade ees, et nad teaksid, et nagu ma olin Moosesega, nõnda ma olen ka sinuga. Ja nüüd käsi preestritele, kes kannavad lepingu laeka, öeldes: kui te sisenete Jordani vee osale, siis seisake Jordanis.

Ja Joosua ütles Iisraeli poegadele: Tulge siia ja kuulge meie Issanda Jumala sõna. Sellest te tunnete ära, et elav Jumal on teie seas ja ta hävitab meie eest kanaanlased ja hettlased ja perislased ja hiivlased ja amorlased ja girgaslased ja jebuuslased. Vaata, kogu maa Issanda lepingulaeka läbib

Jordani. Valige endale kaksteist meest Iisraeli pojad hulgast, üks igast suguharust. Ja saab olema nii, et kui puhkavad preestrite jalad, kes kannavad kogu maa Issanda lepingu laeka, Jordani vees, siis Jordani vesi kaob, aga allavooluv vesi seisatub.

Ja rahvas lahkus oma telkidest, et ületada Jordanit, aga preestrid kandsid Issanda lepingu laeka rahva ees. Kui aga preestrid, kes kandsid lepingu laeka, sisenes Jordani juurde, ja preestritest, kes kandsid Issanda lepingu laeka, jalad kastusid Jordani vee osasse, siis Jordani oli täis mööda kogu oma kalda, nagu nisu lõikuse päevadel. Ja veed, mis tulid ülevalt alla, seisid paigal; tardunud massina seisis see väga kaugel eemale kuni Kariathiarimi osani, aga allatulevad veed tulid alla Araba merre, soolamerresse, kuni need lõpuks lakkasid, ja rahvas seisis Jerihhot vastapidi. Ja preestrid, kes kandsid Issanda lepingu laeka, seisid kuival maal Jordani keskel, ja kõik Iisraeli pojad läksid üle kuiva maa kaudu, kuni kogu rahvas oli Jordani ületanud.

4

Ja kui kogu rahvas oli lõpetanud Jordani ületamise, siis ütles Issand Joosuale: Olles võtnud mehed rahva seast, ühe igast hõimust, Käskige neile ja võtke üles Jordani keskelt kaksteist valmis kivi, ja neid üle kandes koos teiega, pange need oma laagrisse, kuhu te seal ööbite.

Ja Joosua kutsus kokku kaksteist austusväärset meest Iisraeli

poegade hulgast, ühe igast hõimust, Ta ütles neile: Tooge ette minu Issanda palge ees Jordani keskele, ja igaüks võtku sealt kivi ning tõstku see oma õlgadele vastavalt Iisraeli kaheteistkümne suguharu arvule. nii et need oleksid teile pidevalt püsivaks märgiks, et kui sinu poeg küsib sinult homme, öeldes: mis tähendavad need kivid meile? Ja sina teed selgeks oma pojale, öeldes, et Jordani jõgi lakkas voolmast kogu maa Issanda lepingu laeka eest, kui see seda ületas, ja need kivid saavad teile mälestusmärgiks Iisraeli lastele igaveseks ajaks.

Ja Iisraeli pojad tegid nõnda, nagu Issand Joosuale käskis, ja võtsid üles kaksteist kivi Jordani keskelt, nagu Issand Joosuale käskis Iisraeli poegade ületamise lõpul, ja kandsid need endaga üle laagrisse ning asetasid need seal. Joosua püstitas aga ka teised kaksteist kivi Jordani jõkke, kohta, kus olid preestrite jalad, kes kandsid Issanda lepingu laeka, ja need on seal tänase päevani.

Preestrid, kes kandsid lepingu laeka, seisid Jordanis seni, kuni Joosua lõpetas kõik, mida Issand käskis rahvale kuulutada, ja rahvas ruttas ning ületas jõe. Ja sündis, kui kogu rahvas oli ületamise lõpetanud, et Issanda lepingu laeka ületas ja kivid nende ees. Ja Ruubeni pojad, Gaadi pojad ja Manasse hõimu pool ületasid valmistunult Iisraeli poegade ees, nagu Mooses neile käskis. Nelikümmend tuhat lahinguks valmis meest ületasid Issanda ees sõtta Jericho linna poole. Sel päeval suurendas Issand Joosuat kogu Iisraeli rahva ees, ja nad kartsid teda, nagu Moosest, kogu selle aja, kui ta elas.

Ja Issand ütles Joosuale, öeldes, Käsi preestritele, kes kannavad Issanda tunnistuse lepingu kasti, Jordanist välja astuda. Ja Joosua käskis preestritele, öeldes: Tulge välja Jordanist. Ja juhtus, kui preestrid, kes kandsid Issanda lepingu laeka, astusid välja Jordanist ja panid jalad maa peale, tormas Jordani vesi tagasi oma kohale ja voolas nagu eile ja üleeile läbi terve kalda.

Ja rahvas läks üles Jordanist esimese kuu kümnendal päeval, ja Iisraeli pojad laagritasid Gilgalis päikesetõusu pool Jeerihost. Ja need kaksteist kivi, mille ta võttis Jordanist, püstitas Joosua Gilgalis. öeldes: Kui teie pojad küsivad teilt: Mis on need kivid? Kuulutage oma poegadele, et Iisrael ületas selle Jordani kuiva maa peal. Kui Issand, meie Jumal, kuivatas Jordani vee nende eest ära, kuni nad üle läksid, nagu Issand, meie Jumal, tegi Punase merega, mille Issand, meie Jumal, kuivatas meie ees ära, kuni me läbi läksime, Nii et kõik maa rahvad võiksid teada, et Issanda jõud on tugev, ja et teie kummardaksite Issandat, meie Jumalat, igas tegus.

5

Ja juhtus, kui amoriitide kuningad, kes olid üle Jordani, ja Foiniikia kuningad, kes olid mere ääres, kuulsid, et Issand Jumal oli kuivatanud Jordani jõe Iisraeli poegade eest nende ületamisel, siis nende meeled sulanud ja nad olid hirmust löödud, ja neis ei olnud mingit mõistust Iisraeli poegade palge ees.

Sel ajal ütles Issand Joosuale: Tee endale kivinoad teravast kivist ja istudes ümberlõika Iisraeli pojad teist korda. Ja Joosua tegi teravad kivimõõgad ja ümberlõikas Iisraeli pojad kohas, mida kutsutakse Esinahkade Küngas. Kuid viisil, kuidas Joosua puhastas Iisraeli poegi, kes kunagi said teel, ja kes kunagi olid ümberlõikamata neist, kes olid välja tulnud Egiptusest, Kõik need ümber lõikas Joosua, sest nelikümmend kaks aastat rändas Iisrael kõrbes Mabdaritidis. Seetõttu olid enamik nende sõdalastest, kes olid välja tulnud Egiptuse maalt, ümberlõikamata – need, kes jätsid Jumala käsud kuulmata, kellele ta ka määras, et nad ei näeks seda maad, mille Issand vandus nende isadele andma, maad, mis voolab piima ja mett. Nende asemel aga asetas ta nende pojad, keda Joosua ümber lõikas, seetõttu et nad olid teel sündinud ümberlõikamatutena. Olles ümber lõigatud, olid nad seal vaikselt laagris istudes, kuni paranesid. Ja Issand ütles Joosuale, Nuuni pojale: Tänasel päeval olen ma eemaldanud Egiptuse häbistuse teie pealt, ja ta kutsus selle koha nimeks Gilgal.

Ja Iisraeli pojad pidasid paasapüha kuu neljateistkümnendal päeval õhtul Jeeriko läänepoolses osas, Jordanist tagapool, tasandikul. Ja nad sõid maa teraviljast hapnemata leiba ja värskeid. Sellel päeval lõppes manna pärast seda, kui nad olid söönud maa teraviljast, ja Iisraeli poegadele ei olnud enam mannat, kuid nad korjasid Palmipuude maa saaki sel aastal.

Ja juhtus, kui Joosua oli Jeerihos, ja üles vaadates nägi ta silmadega meest seismas tema ees, ja mõõk oli tõmmatud tema

käes, ja lähenedes ütles Joosua temale: Kas sa oled meie või vastaste poolt? Aga tema ütles talle: Mina olen Issanda väe ülemjuhataja, nüüd olen saabunud. Ja Joosua kukkus näoli maha maale ja ütles talle: Isand, mida sa käsid oma teenijale? Ja Issanda ülemjuhataja ütleb Joosuale: Võta sandaalid oma jalgadest, sest koht, millel sa nüüd seisad, on püha.

6

Ja Jericho oli suletud ja kindlustatud, ja mitte keegi ei läinud sealt välja ega sisenenud sinna. Ja Issand ütles Joosuale: Vaata, mina annan sulle Jeeriko oma kätte ja tema kuninga, kes seal on, võimsad mehed, kes on tugevad. Sina aga aseta selle ümber sõdalased ringikujuliselt. Ja kui te kõlate pasunat, siis laseb kogu rahvas koos hüüda, ja kui nad on hüüdnud, langevad linna müürid iseenesest, ja kogu rahvas siseneb tormates, igaüks otse linna.

Ja Joosua, Nuna poeg, läks preestrite juurde, Ja ta ütles neile: Käskige rahval minna ümber ja ümbritseda linna, ning sõjamehed möödugu relvastatud Issanda ees. Ja seitse preestrit, kellel on seitse püha pasunat, möödugu samuti Issanda ees ja puhugu jõuliselt, ning Issanda lepingu laeka järgnegu. Aga sõjamehed käigu ees ja preestrid, kes tulevad järel Issanda lepingulaeka taga, puhugu pasunaid. Aga rahvale käskis Joosua, öeldes: Ärge hüüdke ega kuulgu keegi teie häält, kuni tema teatab päeva hüüda, ja siis hüüate. Ja pärast seda, kui Jumala

lepingu laeka oli ümber käinud, läks see kohe tagasi laagrisse ja jäi seal ööbima.

Ja teisel päeval tõusis Joosua varahommikul üles ja preestrid võtsid üles Issanda lepingu laegas. Ja seitse preestrit, kes kandsid seitset pasunat, käisid ees Issanda ees, ja pärast neid tulid sõjamehed, ja ülejäänud rahvahulk käis Issanda lepingu laeka taga. Ja preestrid puhusid trompetitega, ja kogu ülejäänud rahvahulk ümbritses linna kuus korda lähedalt, ja läks jälle tagasi laagrisse, nii ta tegi kuue päeva jooksul.

Ja seitsmendal päeval tõusid nad üles koidikul ja marssisid sel päeval linna ümber seitse korda. Ja seitsmendal ringkäigul juhtus nii, et preestrid puhusid pasunaid, ja Joosua ütles Iisraeli poegadele: hüüdke välja, sest Issand on andnud teile linna. Ja linn saab olema neetud asi, see ja kõik, mis on selles, Issandale Sebaotile, välja arvatud Raahab prostituut – säästa tema ja kõik, mis on tema majas. Aga teie hoiduge väga pühendatud asjast, et te ei kaaluks ise võtta pühendatud asjast ja teeksite Iisraeli poegade laagri neetud asjaks ning hävitaksite meid. Ja iga hõbe või kuld, või pronks või raud on püha Issandale ja tuuakse Issanda aardekambrisse.

Ja preestrid puhusid trompetitega. Kui aga rahvas kuulis trompeteid, hüüdis kogu rahvas koos suure ja tugeva sõjahüüdega, ja kogu müür kukkus ümberringi kokku, ja kogu rahvas läks üles linna. Ja Joosua pühitses selle hävingule ning kõik, kes olid linnas, alates mehest kuni naiseni, alates noorukist

kuni vana meheni ja kuni vasikani ja veoloomani, mõõga suul.

Ja kahele noortele mehele, kes olid välja luuranud, ütles Joosua: Minge naise majja sisse ja tooge tema sealt välja koos kõigega, mis tal on. Ja kaks noort meest, kes olid linna välja luuranud, läksid naise majja ja tõid välja prostituudi Raahabi ning tema isa ja tema ema ning tema vennad ning tema sugulased ning kõik, mis tal oli, ja viisid ta Iisraeli leeri väljapoole. Ja linn põletati tulega koos kõigega, mis selles oli, välja arvatud hõbe ja kuld ja pronks ja raud, mis anti Issanda aardekambrisse viia.

Ja Joosua päästis elus prostituudi Raahabi ja kogu tema isakoja, ning ta asus elama Iisraelis tänase päevani, sest ta peitis luurajad, keda Joosua oli saatnud Jeerikhot luurama. Ja Joosua vandus sel päeval Issanda ees, öeldes: Neetud olgu mees, kes ehitab seda linna; oma esmasündinu hinnaga paneb ta selle aluse ja oma noorima hinnaga seab ta selle väravad. Ja nii tegi Uzzen Beetelistpärit: Abironi, oma esmasündinu hinnaga pani ta selle aluse ja oma noorima, kes säästi sai, hinnaga seadis ta selle väravad.

Ja Issand oli Joosuaga ning tema nimi oli tuntud kogu maal.

7

Ja Iisraeli pojad on eksinud suure eksimuse, ja nad omastasid endale pühitsetud asjast, ja Aahar, Harmi poeg, Sambri poeg,

Sera poeg Juuda suguharust võttis pühitsetud asjast, ja Issand vihastus vihaga Iisraeli poegade peale.

Ja Joosua saatis mehed Aisse, mis asub Beeteli lähedal, öeldes: Luurake välja Ai. Ja mehed läksid üles ja luurasid välja Ai. Nad pöördusid tagasi Joosua juurde ja ütlesid talle: Ärgu lähku üles kogu rahvas, vaid umbes kaks tuhat või kolm tuhat meest lähku üles ja piiratagu linn. Ära vii sinna kogu rahvast, sest neid on vähe. Ja umbes kolm tuhat meest läks üles, kuid nad põgenesid Ai meeste eest. Ja Ai mehed tapsid neist kolmkümmend kuus meest, ja taga ajasid neid väravast, ja purustasid neid nõlvakul, ja rahva süda ehmus, ja see sai nagu vesi.

Ja Joosua rebis oma rõivad ja langes maa peale nägu ette Issanda ees kuni õhtuni, tema ja Iisraeli vanemad, ja nad panid tolmu oma peade peale. Ja Joosua ütles: Ma palun, Issand, miks tõi su sulane selle rahva üle Jordani, et anda ta amoriidile ja hävitada meid? Kui me oleksime jäänud ja asunud elama Jordani äärde! Ja mida ma ütlen, kuna Iisrael pööras kaela oma vaenlase ees? Ja kui kanaanlane ja kõik maal elavad seda kuulevad, siis nad ümbritsevad meid ja hävitavad meid maalt, ja mida sa teed oma suure nimega?

Ja Issand ütles Joosuale: Tõuse üles! Miks sina oled langenud näoli maha? Rahvas on patustanud ja rikkunud lepingu, mille ma nendega tegin, varastades pühitsetud asjast ja pannes selle oma nõudesse. Ja Iisraeli pojad ei suuda vastu pidada oma vaenlaste palge ees, nad pöörduvad kaela oma vaenlaste ees,

sest nad said neetud asjaks. Ma ei jää enam teiega, kui te ei eemalda neetud asja enda seast. Tõustes pühitse rahvas ja ütle, et nad pühitseksid end homme. Neid asju ütleb Issand, Iisraeli Jumal: neetud asi on teie seas, te ei suuda vastu seista oma vaenlastele, kuni te eemaldaksite neetud asja enda seast. Ja teid kõiki kogutakse hommikul kokku vastavalt suguharudele, ja see suguharu, mille Issand näitab, toote vastavalt sugukonnadele, ja selle sugukonna, mille Issand näitab, toote vastavalt majale, ja selle maja, mille Issand vastu võtab, toote vastavalt mehele. Ja kes näidatakse, see põletatakse tules, ja kõik, mis tal on, sest ta rikkus Issanda lepingut ja tegi üleastumise Iisraelis.

Ja Joosua tõusis vara ja tõi rahva vastavalt hõimudele, ja Juuda hõim võeti välja. Ja ta toodi ette vastavalt suguharudele, ja Zerahi suguharu näidati. Ja ta toodi ette vastavalt mehele, ja võeti Aakar, Sambri poeg, Sera poeg.

Ja Joosua ütles Aharale: Anna täna au Issanda, Iisraeli Jumalale, ja tee tunnistus ning teata mulle, mida sa tegid, ja ära peida seda minu eest. Ja Aakar vastas Joosuale ja ütles: Tõesti, ma olen pattu teinud Issanda, Iisraeli Jumala ees, nõnda ja nõnda ma tegin. Ma nägin saagis peent kirjut rõivast ja kakssada hõbedast kaksdramma ning ühe kuldse keele viiekümne kaksdramma väärtuses, ja neid ihaldades võtsin need, ning vaata, need on peidetud minu telgis ja hõbe on peidetud nende alla. Ja Joosua saatis saadikuid, ja nad jooksid laagrisse telki, ja need asjad olid peidetud tema telki ning hõbe oli nende all. Ja nad tõid need välja telgist ja tõid need Joosua ja Iisraeli vanemate juurde, ja

asetasid need Issanda ette.

Ja Joosua võttis Aakari, Sera poja, ja tõi ta üles Akori orgu, ja tema pojad ja tema tütred, ja tema vasikad ja tema ikkeslooma, ja kõik tema lambad, ja tema telgi, ja kogu tema varanduse, ja kogu rahvas koos temaga, ja tõi nad üles Emek-Akorisse. Ja Joosua ütles Aakarile: Miks sa oled meid hävitanud? Issand hävitab sind nõnda nagu täna. Ja kogu Iisrael kividega loopis teda surnuks, ja nad kuhjasid tema peale suure kivihuniku, ja Issanda viha raev lakkas. Seetõttu nimetas ta seda kohta Emek-achor tänase päevani.

8

Ja Issand ütles Joosuale: Ära karda ega ole arg, võta endaga kaasa kõik sõjamehed ja tõuse ning mine üles Ai linna. Vaata, ma olen andnud sinu kätte Ai kuninga ja tema maa. Ja sa teed Aiga samamoodi, nagu sa tegid Jeerikooga ja tema kuningaga, ning loomade röövsaagi röövid endale, kuid sea endale varitsus linna taha.

Ja Joosua tõusis üles ja kogu sõjarahvas, et minna üles Ai vastu. Joosua valis aga kolmkümmend tuhat võimsat meest, tugevaid jõus, ja saatis nad öösel. Ja ta käskis neile, öeldes: Teie varitsege linna taga, ärge olge linnast kaugel ja te kõik olge valmis. Ja mina ja kõik need, kes on minuga, läheneme linnale, ja kui Ai elanikud tulevad meile vastu, nagu nad ka hiljuti tegid, siis me

põgeneme nende eest. Ja kui nad tuleksid välja meie järel, tõmbame me nad linnast ära, ja nad ütlevad: Need põgenevad meie eest, nagu varemgi. Teie aga tõusete varitsusest üles ja lähete linna. Vastavalt sellele sõnale te peate tegutsema; vaata, olen teile käsu andnud. Ja Joosua saatis nad ning nad läksid varitsusesse ja asusid Beeteli ja Ai vahele, Ai läänepoolsele küljele.

Ja Joosua tõusis varahommikul, külastas rahvast, ja tema ning vanemad läksid üles rahva ees Ai poole. Ja kõik sõdalastest koosnev rahvas läks koos temaga üles ning minnes jõudsid nad linna juurde idast. Ja linna varitsus merest, Ja juhtus, kui Ai kuningas nägi, ruttas ta ja läks välja neile vastu otse sõtta, ise ja kogu tema rahvas, kuid ta ise ei teadnud, et varitsus oli tema jaoks linna taga. Ja nägi, ja Joosua ning Iisrael taandusid nende eest. Ja nad jälitasid Iisraeli poegi, ja nemad ise lahkusid linnast. Ais ei jäetud maha kedagi, kes poleks taga ajanud Iisraeli, ja nad jätsid linna avatuks ning taga ajasid Iisraeli.

Ja Issand ütles Joosuale: Siruta oma käsi odaga, mis on sinu käes, linna poole, sest olen andnud selle sinu kätesse, ja varitsus tõuseb kiiresti nende kohast üles. Ja Joosua sirutas oma käe odaga linna poole. Ja varitsus tõusis kiiresti nende kohast ja läks välja, kui ta sirutas käe välja, ja nad sisenasid linna ja hõivasid selle ning kiirustades põletasid linna tules. Ja kui Ai elanikud vaatasid enda taha, nägid nad suitsu tõusmas linnast taevasse, ning neil ei olnud enam kuhugi põgeneda, ei siia ega sinna. Ja Joosua ja kogu Iisrael nägid, et varitsus oli võtnud linna ja et

linna suits tõusis taevasse, ning pöördudes ümber lõid nad Ai mehi. Ja need läksid linnast välja neile vastu, ning nad jäid laagri vahele, need ühelt poolt ja need teiselt poolt, ning lõid neid, kuni nende seast ei jäänud ühtegi ellujäänut ega põgenenud. Ja Ai kuninga võtsid nad elavana kinni ja tõid ta Joosua juurde.

Ja kui Iisraeli pojad lõpetasid kõigi tapmise Ais ja nende tapmise väljadel ning mäel languse juures, kus nad neid sealt lõpuni taga ajasid, siis pöördus Joosua tagasi Aisse ja lõi seda mõõga teraga. Ja langenuid sel päeval mehest kuni naiseni oli kaksteist tuhat – kõik Ai elanikud. Välja arvatud linnast saadud saagist võtsid Iisraeli pojad endale kõik, mida nad rüüstasid, vastavalt Issanda käsule, nii nagu Issand oli käskinud Joosuale.

Ja Joosua põletas linna tules ning tegi sellest asustamata künka igavikuks kuni selle päevani. Ja Ai kuningas poodi kahvlipuule, ja ta oli puu küljes kuni õhtuni, ja päikese loojumisel käskis Joosua, ja nad võtsid tema keha puult maha, ja viskasid selle auku, ja kuhjasid tema peale kivihuniku, mis on seal tänase päevani.

9

Kui aga kuulsid amoriitide kuningad, kes olid Jordanist sealpool, kes olid mäestikus, ja kes olid tasandikul, ja kes olid kogu suure mere rannikualadel, ja kes olid Anti-Liibanoni juures, ja hetitid,

ja kaananlased, ja perissilased, ja hivvilased, ja amoriidid, ja girgasilased, ja jebuuslased,

Nad kõik tulid kokku, et sõdida Joosua ja Iisraeli vastu.

Ja Gibeonis elavad kuulsid kõigest, mida Issand oli teinud Jeerihole ja Aile. Ja nemad ise tegid tõepoolest kavalalt: tulles varustasid nad end toiduga ja valmistasid end ette, võtsid vanad kotid oma õlgadele ning vanad, rebenenud ja kokku seotud veinilõõtsad. Ja nende kingade õõnsused ja nende sandaalid olid vanad ja paigatud nende jalgades, ja nende rõivad olid kulunud nende peal, ja nende toiduvarude leib oli kuiv ja hallitanud ja murenev.

Ja nad tulid Joosua juurde Iisraeli leerisse Gilgalis ja ütlesid Joosuale ja Iisraelile: Me oleme tulnud kaugest maast, ja nüüd tehke meiega leping. Ja Iisraeli pojad ütlesid Horiidile: Vaata, et sa ei ela minu seas, ja kuidas ma siis saan sinuga lepingut teha? Ja nad ütlesid Joosuale: Me oleme sinu teenrid. Ja Joosua ütles neile: Kust te olete ja kust te tulnud olete? Ja nad ütlesid: Väga kaugelt maast on tulnud sinu teenrid Issanda, sinu Jumala nimel, sest oleme kuulnud tema nime ja kõike, mida ta tegi Egiptuses, ja kui palju ta tegi amoriitide kuningatele, kes olid üle Jordani, Siihonile, amoriitide kuningale, ja Oogile, Baasani kuningale, kes elas Astarotis ja Edreeis. Ja kuulnud olles ütlesid meile meie vanemad ja kõik meie maal elavad, öeldes: võtke endale toiduvaru teele ja minge nendega kohtuma, ning ütlete neile: sinu teenrid me oleme, ja nüüd sõlmige meiega leping.

Need leivapalad – me varustasime end nendega soojalt päeval, mil läksime välja, et tulla teie juurde, aga nüüd on nad ära kuivanud ja muutunud hallitanud. Ja need veinilähkrid, mille me täitsime uutena, on lõhkenud, ja meie rõivad ning meie sandaalid on kulunud väga pika teekonna tõttu.

Ja valitsejad võtsid nende varusid ega küsinud Issandalt. Ja Joosua sõlmis nendega rahu ning nad tegid nendega lepingu, et neid säästa, ja koguduse valitsejad vandsid neile.

Ja see juhtus kolm päeva pärast seda, kui nendega oli tehtud leping: nad kuulsid, et need on nende lähedal ja et nad elavad nende seas. Ja Iisraeli pojad lahkusid ning tulid nende linnadesse; nende linnad aga olid Gabaon ja Kefirah ja Beerot ning Jarimi linnad. Ja Iisraeli pojad ei võidelnud nendega, sest kõik valitsejad olid vandunud neile Issanda, Iisraeli Jumala nimel, ja kogu kogudus nurises valitsejate peale.

Ja valitsejad ütlesid kogu kogudusele: Meie vandsime neile Issanda, Iisraeli Jumala nimel, ja nüüd ei saa me neid puudutada. Seda me teeme: haarame nad elusalt kinni ja säilitame nad, ning meie vastu ei tule viha vande pärast, mille me neile vannutasime. Nad jäävad elama ja saavad puulõhkujateks ning veekandajateks kogu kogudusele, nii nagu valitsejad neile ütlesid.

Ja Joosua kutsus nad kokku ja ütles neile: Miks te petsite mind, öeldes: Me oleme teist väga kaugel, aga teie olete naabrid nende

seas, kes elavad meie juures? Ja nüüd te olete neetud, ei lakka teie seast ori ega puidulõikaja ega veekandja minule ja minu Jumalale. Ja nad vastasid Joosuale, öeldes: Meile teatati, kui palju Issand, sinu Jumal, käskis oma teenrile Moosesele anda teile selle maa ja hävitada meid ja kõiki selle elanikke teie palge eest, ja me kartsime väga oma hingede pärast teie palge eest, ja me tegime selle asja. Ja nüüd vaata, meie oleme teie alamad; nagu teile meeldib ja nagu teile tundub, nii tehke meiega.

Ja nad tegid neile nõnda, ja Joosua päästis nad sel päeval Iisraeli poegade käest välja ning nad ei tapnud neid. Ja Joosua määras nad sel päeval puulõhkujateks ja veekandjaiks kogu kogudusele ja Jumala altarile, selle tõttu said Gibeoni elanikud altari puulõhkujateks ja veekandjaiks kuni tänase päevani, ja sellesse paika, mille Issand valib.

10

Kui aga Jeruusalemma kuningas Adonibezek kuulis, et Joosua võttis Ai ja hävitas selle täielikult, nagu nad tegid Jeerikolle ja selle kuningale, nii tegid nad ka Aile ja selle kuningale, ja et Gibeonis elavad olid läinud üle Joosua ja Iisraeli poole, Ja nad kartsid nende eest väga suuresti, sest ta teadis, et Gibeon oli suur linn, nagu üks kuningalinnadest, ja kõik selle mehed olid tugevad. Ja Jeruusalemma kuningas Adonibezek saatis Hebroni kuninga Elami poole ja Jarmuthi kuninga Pidoni poole ja Lachishi kuninga Jephtha poole ja Odollami kuninga Dabiri

poole, öeldes, Tulge, minge üles minu juurde ja aidake mind, ning sõdime Gibeoni vastu, sest nad on põgenenud üle Joosua ja Iisraeli poegade juurde. Ja viis jebuusiitide kuningat läksid üles: Jeruusalemma kuningas ja Hebroni kuningas ja Jarmuthi kuningas ja Laakishi kuningas ja Odollami kuningas, nemad ja kogu nende rahvas. Ja nad ümbritsesid Gibeoni ning piirdasid seda.

Ja Gibeonit elavad saatsid Joosua juurde Iisraeli laagrisse Gilgali, öeldes: ära raputa oma käsi oma teenrite pealt lahti, tule üles meie juurde kiiresti ja aita meid ning vabasta meid, sest kõik Amoriitide kuningad, kes elavad mäestikus, on kogunenud meie vastu. Ja Joosua läks üles Gilgalist, tema ja kogu sõdalasrahvas temaga, kõik jõus võimekad.

Ja Issand ütles Joosuale: Ära karda neid, sest ma olen andnud nad sinu kätte; ei jää nende seast mitte keegi alles teie ees.

Ja kuna Joosua tuli nende peale äkki, oli ta terve öö tulnud välja Gilgalist. Ja Issand ajas neid segadusse Iisraeli poegade eest ja Issand purustas neid suure purustamisega Gibeonas, ja nad ajasid neid taga Beth-Horoni tõusuteed ja lõid neid maha kuni Asekani ja Makkedani. Aga nende põgenemisel Iisraeli poegade eest Bet-Horoni laskumisel heitis Issand neile taevast rahekingi kuni Asekani, ja neid, kes surid rahekivide läbi, oli rohkem kui neid, keda Iisraeli pojad sõjas mõõgaga tapsid.

Siis rääkis Joosua Issandale sel päeval, kui Jumal andis amorlase

Iisraeli kätte, kui ta purustas neid Gibeonis ja nad purustati Iisraeli poegade eest, ja Joosua ütles: seisaku päike Gibeoni kohal ja kuu Ajaloni oru kohal. Ja päike ja kuu seisid paigal, kuni Jumal kaitses neid nende vaenlaste eest, ja päike seisis taeva keskel ega läinud loojangule ühe päeva lõpuni. Ja ei juhtunud sellist päeva ei varem ega hiljem, nii et Jumal kuulis inimest, sest Issand võitles koos Iisraeliga.

Ja need viis kuningat põgenesid ja peitusid koopasse Makedas. Ja Joosuale teatati, öeldes: Viis kuningat on leitud peidetuna koopas Makkedas. Ja Joosua ütles: Veeretage kivid koopa suu peale ja määrake mehed neid valvama. Teie aga ärge seiske paigal, ajades taga oma vaenlasi, ja haarake nende tagakaitse, ja ärge lubage neil siseneda oma linnadesse, sest Issand, meie Jumal, andis nad meie kätesse. Ja nii juhtus, kui Joosua ja kõik Iisraeli pojad lõpetasid nende väga suure tapmise lõpuni, et ellujäänud pääsesid kindlustatud linnadesse.

Ja kogu rahvas pöördus tagasi Joosua juurde Makedasse tervena, ja mitte keegi Iisraeli poegadest ei möiranud oma keelega.

Ja Joosua ütles: Avage koobas ja tooge need viis kuningat koopast välja. Ja nad tõid viis kuningat välja koopast: Jeruusalemma kuninga ja Hebroni kuninga ja Jarmuthi kuninga ja Laakishi kuninga ja Odollami kuninga. Ja kuna nad tõid neid välja Joosua juurde, kutsus Joosua kokku kogu Iisraeli ja sõja alustajad, kes käisid temaga kaasas, öeldes neile: minge ette ja pange oma jalad nende kaeltele, ja lähenedes panid nad oma

jalad nende kaeltele. Ja Joosua ütles neile: Ärge kartke neid ega olge hirmul, olge julgeid ja tugevad, sest nõnda teeb Issand kõigile teie vaenlastele, keda teie vastu võidlete. Ja Joosua tappis neid ja riputas neid viiele puule, ja nad rippusid puudel kuni õhtuni. Ja päikese loojumise ajal käskis Joosua, ja nad võtsid nad puudelt maha, ja viskasid nad koopasse, kuhu nad olid seal põgenenud, ja veeretasid kive koopa peale kuni tänase päevani.

Ja nad võtsid Makeda sel päeval ja tapsid selle mõõga teraga ning hävitasid täielikult iga hingava olendi, mis seal oli, ja mitte kedagi ei jäetud sinna alles päästetuna ega põgenenuna, ja nad tegid Makeda kuningaga samal viisil, nagu nad tegid Jerihhoo kuningaga.

Ja Joosua ja kogu Iisrael koos temaga läks Makedast Libnasse ning piiras Libnat. Ja Issand andis selle üle Iisraeli kätesse, ja nad võtsid selle ning selle kuninga, ja mõrvasid selle mõõga suuga, ja iga hingava olendi selles, ja ei jäetud selles ühtegi pääsenut ega põgenenut, ja nad tegid selle kuningaga samamoodi, nagu nad tegid Jeeriko kuningaga.

Ja Joosua ja kogu Iisrael temaga läks Lebnast Laakisse ning piiras seda. Ja Issand andis Lachishi Iisraeli kätesse. Ja nad võtsid selle teisel päeval ja mõrvasid selle mõõga teraga ja hävitasid selle täielikult samal viisil, nagu nad tegid Libnaga. Siis tõusis Elam, Gezeri kuningas, Lachishile appi tulema, ja Joosua lõi teda mõõga teraga, ja tema rahvast, kuni neist ei jäänud alles ühtegi ellujäänut ega põgenenud.

Ja Joosua läks koos kogu Iisraeliga Lahhisest Odollamisse ning piiras seda. Ja Issand andis selle üle Iisraeli kätte, ja nad võtsid selle samal päeval, ja mõrvasid selle mõõga suuga, ja iga hingava olendi hävitasid nad, samal viisil nagu nad tegid Laakisele.

Ja Joosua läks ära ja kogu Iisrael temaga Hebroni ning piiras seda. Ja nad lõid seda mõõga suul ning iga hingav olend, mis seal oli, ei jäetud ellu, samal viisil nagu nad tegid Odollamiga, hävitasid nad selle täielikult koos kõigega, mis seal oli.

Ja Joosua ja kogu Iisrael pöördus tagasi Debiri juurde ja piiras seda. Nad võtsid selle, ja tema kuninga, ja tema külad, ja lõid seda mõõga suuga, ja hävitasid selle täielikult, ja iga hingava olendi selles, ja ei jätnud sinna ühtegi ellujäänut, nagu nad tegid Hebronile ja tema kuningale, nii tegid nad Debirile ja tema kuningale.

Ja Joosua lõi kogu mäestikumaa, Negebi, tasandiku ja Asedoti ning nende kuningad, ei jätnud neist ühtegi ellujäänut, ja hävitas kõik hingava elu, nii nagu Issand, Iisraeli Jumal, oli käskinud. alates Kadešist Barneast kuni Gasani, kogu Gošen kuni Gibeonini. Ja kõiki nende kuningaid ja nende maad lõi Joosua korraga, sest Issand, Iisraeli Jumal, võitles Iisraeli eest.

11

Kui aga Asori kuningas Iabis kuulis, saatis ta Maroni kuninga Iobabi poole ja Symooni kuninga poole ja Aziphi kuninga poole, ja suure Siidoni kuningate poole, mäestikku ja Arabasse Keneroti vastas, ja tasandikule, ja Fenaeddorisse, ja rannikualade kanaanlaste juurde idast, ja rannikualade amoriitide juurde, ja hetiitide, perisiitide ja jebuusiitide juurde mägedel, ja hiividide juurde, ja nende juurde Hermoni all Massyma maal. Ja nemad läksid välja koos oma kuningatega, arvult nagu mere liiv, ja hobused ja vankrid väga paljud. Ja kõik kuningad tulid kokku ja nad saabusid ühte kohta ning laagritasid Maroni vee ääres, et sõdida Iisraeli vastu.

Ja Issand ütles Joosuale: Ära karda nende palget, sest homme sellel tunnil mina annan nad purustatud Iisraeli ette. Nende hobused sa halvad ja nende sõjavankrid sa põletad täielikult tules. Ja Joosua tuli koos kõigi sõdalastega äkitselt nende kallale Maroni vee juurde ning tungisid nende kallale mäestikus. Ja Issand andis nad Iisraeli alluvusse, ja lüües neid, ajasid taga kuni suure Siidoni ja kuni Maseronini ja kuni Massochi tasandikeni idas, ja lõid neid maha, kuni neist ei jäänud ühtegi ellujäänut. Ja Joosua tegi neile nii, nagu Issand oli talle käskinud: ta hamstrungas nende hobused ja põletas nende vankrid tulega.

Ja Joosua pöördus sel ajal tagasi ning hõivas Haasori ja selle kuninga; Haasor oli aga varem valitsenud kõiki neid kuningriike. Ja nad tapsid seal mõõgaga iga hingava olendi ja hävitasid täielikult kõik, ja seal ei jäetud ühtegi hingavat olendit, ja Hasori nad põletasid tules. Ja kõik nende kuningriikide linnad

ja nende kuningad võttis Joosua ja tappis nad mõõga suul, ja nad hävitasid täielikult, nii nagu käskis Mooses, Issanda teenija. Kuid Iisrael ei põletanud ühtegi kindlustatud linna, välja arvatud Hasori, mille ainsa Iisrael põletas. Ja kogu tema saagi rüüstasid Iisraeli pojad enestele, kuid neid kõiki hävitasid nad täielikult mõõga teraga, kuni hävitas neid; ei jätnud neist midagi hingavat. Nii nagu Issand käskis oma teenrile Moosesele, ja Mooses samuti käskis Joosuale, nii tegi Joosua. Ta ei rikkunud midagi kõigest, mida Mooses talle käskis.

Ja Joosua võttis kogu mäestiku maa ja kogu Negebi maa ja kogu Gošemi maa ja tasandiku ja lääneosa ja Iisraeli mäe ja madalikud. Maa-ala mäe juures alates Chelcha mäest ja see, mis tõuseb üles Seiri poole, ja kuni Baalgadini, ja Liibanoni tasandikud Hermoni mäe all – kõik nende kuningad ta võttis, hävitas ja tappis. Ja Joosua pidas nende kuningate vastu sõda paljude päevade jooksul.

Ja ei olnud linna, mida Iisrael ei oleks võtnud, kõik nad võtsid sõjas. Sest Issanda kaudu juhtus nii, et nende süda tugevdati minema sõtta Iisraeli vastu, et nad hävitatud saaksid, nii et neile ei antaks halastust, vaid et nad hävitatud saaksid, nagu Issand oli Moosesele öelnud.

Ja Joosua tuli sel ajal ja hävitas anakilased mäestikust, Hebronist, Debirist, Anabotist ja kogu Juudast koos nende linnadega, ja Joosua hävitas nad täielikult. Enakime ei jäetud Iisraeli poegade seast, välja arvatud Gazas, Gatis ja Asdodis jäeti.

Ja Joosua võttis kogu maa, nagu Issand oli Moosesele käskinud, ja Joosua andis selle pärandiks Iisraelile, jagatuna nende hõimude vahel, ja maa sai rahu sõjast.

12

Ja need on maa kuningad, keda Iisraeli pojad tapsid, ja nad said pärandiks nende maa teispool Jordanit päikesetõusu poolt, Arnoni orgust kuni Hermoni mäeni ja kogu Araba maa idast. Sihon, Amoriitide kuningas, kes elas Hešbonis, valitses alates Arnonist, mis asub orus, vastavalt osa orust, ja pool Gileadit kuni Jabokini, Ammoni poegade piirini. Ja Arabah kuni Chinnerethi mereni idas ja kuni Arabah mereni, Soolamereni, idast teed mööda Beth-jeshimothi suunas, alates Temanist Asedoth-Phasga all. Ja Og, Bashani kuningas, jäi alles hiiglastest, kes elas Ashtarothis ja Edreis, Valitseja Hermoni mäelt ja Sekhaist, ja kogu Bashan kuni Gergesi piirideni, ja Mahi, ja pool Gileadi Siihoni kuninga Heshboni piiridest. Mooses, Issanda sulane, ja Iisraeli pojad lõid neid, ja Mooses andis selle pärandiks Ruubenile, Gaadile ja poolele Manasse suguharust.

Ja need olid amoriitide kuningad, keda Joosua ja Iisraeli pojad tapsid Jordani teispool mere ääres Balagadis Liibanoni tasandikul ja kuni Chelcha mäeni, mis ulatub üles Seiri poole, ja Joosua andis selle Iisraeli hõimudele pärida vastavalt nende loosile. mäel ja tasandikul ja Arabahs ja Asedothis ja kõrbes ja Negevis, hetiitlane ja amoriitlane ja kaananlane ja perisiitlane ja

hiivlane ja jebuuslane.

Jeeriho kuningas ja Ai kuningas, mis on Beeteli lähedal, Jeruusalemma kuningas, Hebroni kuningas, Iirimuti kuningas, Laakise kuningas, kuningas Ailämi, kuningas Gazeri, kuningas Dabir, kuningas Gader, kuningas Hermath, kuningas Ader, Lebna kuningas, Odollami kuningas, Kuningas läks, kuningas Taphout, kuningas Opher, kuningas Ophek Arokist, kuningas Asom, kuningas Symoon, kuningas Mambroth, kuningas Aziph Kadeshi kuningas, Zahhaki kuningas, kuningas Maredoth, kuningas Iekom Karmelist, Odollami kuningas Pheneadorist, Galilea kuningas Gei. Tirzah kuningas, kõik need kuningad kakskümmend üheksa.

13

Ja Joosua oli eakas, päevades edenenud, ja Issand ütles Joosuale: sina oled päevades edenenud ja maad on palju järele jäänud pärandiks. Ja see on maa, mis jäeti maha: Vilistlaste piirid, gesirlane ja kaananlane, Alates asustamata maast, mis asub Egiptuse ees, kuni Akkaroni piirideni vasakult kanaaniitidest, loetakse viiele vilistiitide satraapiiale: gaasalastele ja asdodlastele ja askelonlastele ja gitlastele ja akkaronlastele ja euaionlastele. Temaanist ja kogu Kaanaani maast Gaasa ees, ja siidoni elanikud kuni Afekini, kuni amori rahva piirideni. ja kogu Galiathi maa vilistide käes, ja kogu Liibanon päikesetõusust Gilgalist Hermoni mäe all kuni Hamathi

sissepääsuni Kõik mäestikus elavad alates Liibanonist kuni Masereth Memphomaimini. Kõik siidoniased, mina nad hävitan Iisraeli eest, aga jaga see pärandiosana Iisraelile, nii nagu ma sulle käskisin.

Ja nüüd jaga see maa päranduseks üheksale hõimule ja Manasse poolele hõimule. Alates Jordanist kuni suure mereni päikeseloojangus annad sa selle, suur meri piiritleb. Kahele hõimule ja poolele Manasse hõimust, Ruubenile ja Gaadile, andis Mooses sealpool Jordanit päikese idasuunas, on andnud temale Mooses, Issanda sulane. alates Aroerist, mis asub Arnoni oja kaldal, ja linna, mis on oru keskel, ja kogu Misori Medebast alates, Kõik amoriitide kuninga Siihoni linnad, kes valitses Hešbonis kuni Ammoni järglaste piirideni, Ja Galaaditis ja Gesiiri piirid ja Mahhati, kogu Hermoni mägi ja kogu Basanitis kuni Ahhani, Kogu kuningriik Og Bashanis, kes valitses Ashtarothis ja Edreis, tema oli jäänud alles hiiglastest, ja Mooses lõi teda ja hävitas ta. Ja Iisraeli pojad ei hävitanud Gesirite, Mahatite ja Kaananlaste rahvast, ning Gesiri kuningas ja Mahati elasid Iisraeli poegade seas kuni tänase päevani.

Välja arvatud Levi hõimule ei antud pärandust, Issand, Iisraeli Jumal, on nende pärandus, nagu Issand neile ütles, ja see on jaotus, mille Mooses jagas Iisraeli poegadele Moabi Arabothis sealpool Jordanit Jeeriho vastas.

Ja Mooses andis Ruubeni hõimule vastavalt nende klannidele. Ja nende piirid ulatusid alates Aroerist, mis asub Arnoni oru

vastas, ja linnast, mis on Arnoni orus, ja kogu Misorist, kuni Hesbonini, ja kõik linnad, mis asuvad Misoris, ja Daibon, ja Bamoth-Baal, ja Meelbothi maja, ja Bashan, ja Bamoth, ja Mephaath ja Kiriathaim, ja Sebama, ja Serada ja Siion Enabi mäel, ja Beet-Peor, ja Asedot-Pisga, ja Beet-Jesimot, ja kõik Misori linnad ja kogu Sihoni, amoriitide kuninga kuningriik, keda Mooses lõi, nii tema kui ka Midiani juhid ja Evi ja Roboki ja Suri ja Uri ja Robe, Siioni valitseja, tapetud, ja Siioni elanikud.

Ja nad tapsid nägija Balaami, Beori poja, pöördepunktis.

Juhtus aga, et Ruubeni piirid olid Jordan piir. See oli Ruubeni poegade pärand vastavalt nende sugukonnadele, nende linnad ja nende talukohad.

Mooses andis aga Gaadi poegadele vastavalt nende suguharudele. Ja nende piirideks said Jaaser, kõik Gileadi linnad ja pool Ammoni poegade maad kuni Arabani, mis asub Aradi vastas. Ja alates Heshbonist kuni Arabothini vastavalt Mizpahile, ja Botanim, ja Maan kuni Diboni piirideni, ja Enadom ja Othargai ja Bainthanabra ja Sokchotha ja Saphan ja Sihoni, Heshboni kuninga, ülejäänud kuningriik, ja Jordan piiritleb kuni Chinnerethi mere osani Jordani teispool idas. See on Gaadi poegade pärand nende sugukondade ja linnade järgi; nende sugukondade järgi pöörduvad nad kaela oma vaenlaste ees tagasi, sest nende linnad ja talukohad said nende sugukondade järgi.

Ja Mooses andis poolele Manasse hõimust vastavalt nende sugukonnadele. Ja nende piirid ulatusid Maanist alates, hõlmates kogu Bashani kuningriiki ja kogu kuningas Ogi Bashani kuningriiki ning kõiki Jairi külasid, mis asuvad Bashanis – kuuskümmend linna. Ja pool Gileadist ja Ashtarothis ja Edreis asuvad Ogi kuningriigi linnad Bashanis Machiri poegadele, Manasse poegadele, ja poolele Machiri poegadest, Manasse poegadest, vastavalt nende suguharudele. Need, keda Mooses päris sealpool Jordanit Moabi Arabotis, sealpool Jordanit Jeeriho juures idas.

14

Ja need on need, kes jaotasid pärandina Iisraeli poegadele Kaanani maal, kellele jaotasid pärandina neile preester Eleasar ja Nuuni poeg Joosua ning Iisraeli poegade hõimude perekondade ülemad. Vastavalt loosidele nad pärisid, nii nagu Issand käskis Joosua kaudu üheksale suguharjale ja poolele suguharjale. Jordani kaugemalt kaldalt. Ja leviitidele ta ei andnud pärandosa nende seas, Sest Joosepi pojad olid kaks hõimu, Manasse ja Efraim, ja leviitidele ei antud osa maal, vaid ainult linnad, kus elada, ja nende karjale eraldatud maad ning nende kari. Nii nagu Issand käskis Moosesele, nõnda tegid Iisraeli pojad ja jaotasid maa.

Ja Juuda pojad lähenesid Joosua juurde Gilgalis, ja Kaaleb, Jefunne poeg, kenissiit, ütles talle: Sina tead sõna, mille Issand

rääkis Moosesele, Jumala mehele, minu ja sinu kohta Kaades-Barneas. Nelikümmend aastat vana olin ma, kui Mooses, Jumala teenija, saatis mind Kaadesh-Barneast maad välja nuhkima, ja vastasin talle sõna vastavalt tema mõttele. Mu vennad, kes minuga üles läksid, muutsid rahva südame, kuid mina olin täielikult otsustanud järgida Issandat, mu Jumalat. Ja Mooses vandus sel päeval, öeldes: Maa, millele sa astusid, saab sinule ja su lastele pärandiosaks igavesti, sest sa oled pühendunud järgima Issandat, meie Jumalat. Ja nüüd on Issand mind toitnud, nagu ta ütles, see on neljakümnes viies aasta sellest ajast, kui Issand rääkis seda sõna Moosesele, ja Iisrael käis kõrbes, ja nüüd vaata, mina olen täna kaheksakümmend viis aastat vana. Veel olen ma täna tugev, nagu siis, kui Mooses mind läkitas; samuti olen ma nüüd tugev minema välja ja sisenema sõtta. Ja nüüd palun sinult seda mäge, nagu Issand ütles sel päeval, sest sina oled kuulnud seda sõna sel päeval, nüüd aga on seal Anakiidid, kindlustatud ja suured linnad, kui seega Issand on minuga, siis hävitan ma neid, nii nagu Issand mulle ütles.

Ja Joosua õnnistas teda ja andis Hebroni Kaalebile, Jefunne pojale, Kenase pojale, pärandiosana. Seetõttu sai Hebron Kalebile, Jefunne poja, kenissläse, pärandiks kuni selle päevani, sest tema järgis Issanda, Iisraeli Jumala käsku. Hebroni nimi oli varem Argob linn, anakilaste pealinn, ja maa puhkas sõjast.

15

Ja Juuda hõimu piirid said vastavalt nende suguharudele Idumea piirilt, Sini kõrbest kuni Kadeseni, lõuna poole.

Ja nende piirid ulatusid lõunast kuni soolase mere osani, alates harjast, mis viib lõunasse. Ja see läbib Akrabini tõusu vastaspoolt, käib ümber Sena, tõuseb lõunast üles Kades-Barnea poole, väljub Aseronisse, tõuseb üles Saradasse ja väljub lääne poole Kadesest, Ja väljub Salmonasse ja läbib kuni Egiptuse orguni, ja tema piiride väljapääs saab merele, see on nende piirid lõunast.

Ja piirid idast: kogu soolane meri kuni Jordanini. Ja nende piirid põhjast, mere harjalt ja Jordani osast. Piir tõuseb Bethaglaamile, möödub põhjast Betharabahle ja tõuseb üles Ruubeni poja Baioni kivile. Ja piir tõuseb üles Achori oru neljandasse ossa, ja laskub alla Gilgali juurde, mis on Adummimi tõusu vastas, mis asub oru lõunaküljel, ja läbib Päikese allika vee juurest, ja selle väljapääs on Rogeli allikas. Ja piirjoon läheb üles Hinnomi orgu, jebuuslase seljatagusele lõuna poolt - see on Jeruusalemm - ja piirjoon läbib mäe tippu, mis on Hinnomi oru vastas mere poole, mis asub Refaiimi maa osas põhja pool. Ja piir läbib mäe tipust Naftoo veeallika juurde, ja läbib Efroni mäeni, ja piir viib Baalini, see on Jaarimi linn. Ja piir läheb ümber alates Baalist mere poole, ja möödub Assari mäele Jarini linna seljaku peale põhja poolt, see on Chaslon, ja läheb alla päikese linna poole, ja möödub lõuna poole, Ja piir läbib Ekroni tagakülje põhja poole, seejärel ulatuvad piirid Sukkotini, mööduvad piirialadest lõuna poole ja ulatuvad Libnani ning piiride väljapääs on mere poole.

Ja nende piirid alates merest, suur meri piiritleb. Need on Juuda poegade piirid ümberringi vastavalt nende suguharudele.

Ja Kaalebile, Jefunne pojale, anti osa Juuda poegade keskel Jumala käsu läbi, ja Joosua andis temale linna Arbok, Anaki pealinna - see on Hebron. Ja Kaaleb, Jefunne poeg, hävitas sealt Anaki kolm poega: Sesai ja Talmai ja Ahimani. Ja Kaaleb läks sealt üles nende vastu, kes elasid Debiiris, kuid Debiiri nimi oli varem Kirjade Linn.

Ja Kaaleb ütles: kes võtab ja vallutab Kirjade linna ning võtab selle valdusesse, sellele annan ma oma tütre Aksa naiseks. Ja Otniel, Kenazi poeg, Kalebi vend, võttis selle, ja ta andis temale oma tütre Aksa naiseks. Ja juhtus, et kui ta välja läks, siis ta andis temale nõu, öeldes: Ma palun oma isalt põldu, ja ta hüüdis eesli seljast, ja Kaaleb ütles talle: Mis sul on? Ja ta ütles temale: Anna mulle õnnistus, sest sa oled andnud mind Negebi maale, anna mulle Othniel. Ja ta andis talle ülemise Gonathlahi ja alumise Gonathlahi.

See on Juuda poegade hõimu pärandimaa. Nende linnad olid aga Juuda poegade hõimu poole Edomi piiridel kõrbes, ja Baseeleel, ja Ara, ja Hazor ja Ikam, ja Regma, ja Arouel ja Kadesh, ja Asorionain ja Mainam, ja Balmaana ja nende külad, ja linnad Asheron, see on Hazor, ja Siin, ja Salma ja Moladah, ja Seri ja Baalat, ja Cholasheola ja Beersheba ja nende külad ja nende talud, Bela, ja Bakok, ja Asom, ja Elboudad, ja Bethel, ja Hormah ja Ziklag, ja Macharim ja Sethennak, ja Labos, ja Sale, ja

Eromoth, kakskümmend üheksa linna, ja nende külad.

Tasandikul Ashtaol ja Zorah ja Eshtaol. Ja Õmmeldi ja Venitati ja Iluthoth ja Ämmaemand, ja Jermouth, ja Odollam, ja Membra, ja Saocho ja Iazeka, ja Sakarim ja Gadera koos nende talukohtadega, neljateist linna ja nende külad. Seneh, Adasan ja Magadalgad, ja Dalad, ja Mizpah ja Iachareel, Ja Basedoth, ja Ideadalea, ja Chabra, Maches ja Maachos, ja Gedor, ja Bagadiel, ja Noman, ja Machedan, kuusteist linna, ja nende külad, Lebna ja Ithak ja Enoch, ja Iana ja Nasib, ja Keilam, ja Akiezi, ja Kezib, ja Bathesar, ja Ailom, kümme linna, ja nende külad, Ekron ja selle külad ja nende talud, Ekronist Gemnani ja kõik, mis on Asedothi lähedal, ja nende külad, Asiedoth ja selle külad ning selle talud, Gaza ja selle külad ning selle talud kuni Egiptuse vooluveeni, ja suur meri eraldab.

Ja mäestikus Samir, ja Jether, ja Sokoh, Ja Voolav ja Kirjade linn, see on Debiir, ja Anon, ja Es, ja Man ja Aisam, ja Gosem, ja Halu, ja Hanna, ja Gilom, üksteist linna, ja nende külad, Airem, Remna ja Soma, ja Jemain, ja Baethachu ja Phakoua, Ja Euma ja linn Arbok, see on Hebron, ja Sorath – üheksa linna ja nende talud. Maon, ja Karmel, ja Ziph, ja Juttah, ja Jariel, Arikam ja Zakanaim ja Gibea ja Timna, üheksa linna ja nende külad, Ailoua ja Beth zur ja Geddon, ja Magaroth, ja Bethanam, ja Thekoum, kuus linna, ja nende külad, Kiriath-baal, see on linn Jarim, ja Sotheba – kaks linna ja nende talud. ja Baddargeis, ja Tharabaam ja Kiitmine, Ja Aiochioza ja Naflazon ja Sadoni linnad ja Arkades, seitse linna ja nende külad.

Ja jebusiitlane elas Jeruusalemmas, ja Juuda pojad ei suutnud neid hävitada, ja jebusiitlased elasid Jeruusalemmas kuni selle päevani.

16

Ja Joosepi poegade piirid said alguse Jordanist Jeeriho juures idast ja tõusevad üles Jeerihost mäestikku, kõrbesse, Beetelisse Luusasse. Ja läheb välja Beetelisse ja läheb mööda Ahatarthi piiridel. Ja see läbib mere poole Aptalimi piirideni kuni alumise Baithoronini, ja nende väljapääs on mere poole. Ja Joosepi pojad Efraim ja Manasse said pärandi.

Ja Efraimi poegade piirid määrati vastavalt nende hõimudele, ja nende pärandi piirid määrati idast Atarotist ja Erokist kuni ülemise Bait-Horonini ja Gasarani. Ja piirid tulevad mere peale Ikasmonisse Põhjast Soojadest, keerab ümber ida poole Thenasasse ja Sellesesse ning läheb mööda idast Ianokasse. ja Machosse, ja Atarotisse, ja nende külad, ja tuleb Jericho juurde ning läheb välja Jordani juurde. Ja haudast lähevad piirid mere poole Chelkana suunas, ja nende väljapääs on mere poole, see on Efraimi hõimu pärand vastavalt nende sugukonnadele.

Ja linnad, mis olid eraldatud Efraimi poegadele Manasse poegade pärandi vahel, kõik linnad ja nende külad. Ja Efraim ei hävitanud kanaanlast, kes elas Geseris, ja kanaanlane elas Efraimis kuni selle päevani, kuni Egiptuse kuningas Vaarao tuli

üles ja võttis selle ning põletas selle tules, ja kanaanlased ja perissilased ja Geseris elavad läbistati, ja Vaarao andis selle kaasavaraga oma tütrele.

17

Ja said olema Manasse poegade hõimu piirid, sest see oli esmasündinu Joosepile, Makirile, Manasse esmasündinule, Gileadi isale, sest mees oli sõdalane Gileaditis ja Basanitis. Ja nii juhtus Manasse ülejäänud poegadele vastavalt nende suguharudele: Iezeri poegadele, Kelezi poegadele, Ieziieli poegadele, Sühemi poegadele, Symarimi poegadele ja Oferi poegadele – need olid meessoost vastavalt nende suguharudele.

Ja Salpaadi pojal, Opheri pojal, ei olnud poegi, vaid tütred, ja need on Salpaadi tütarde nimed: Maala, Noua, Egla, Melcha ja Thersa. Ja nad seisid preester Eleazari ees ja Joosua ees ja valitsejate ees, öeldes: Jumal käskis Moosese käe läbi anda meile pärandus meie vendade keskel, ja neile anti Issanda käsu läbi loos nende isa vendade seas. Ja nende nöör langes alates Anassast ja Labeki tasandik Gileadi maast, mis on teispool Jordanit, Sest Manasse poegade tütred pärinesid päranduse oma vendade keskel, aga Gileadi maa sai ülejäänud Manasse poegadele.

Ja Manasse poegade piirid ulatusid Delehanathini, mis on Anathi poegade vastas, ja lähevad piiridele Jamini ja Jassibi poole

Taphthóthi allika juurde. Manassehile see kuulub, ja Tafet Manassehi piiridel kuulub Efraimi poegadele. Ja piirid lähevad alla Charani orgu lõuna poole vastavalt Jarieli orgu, tärpentinipuu Efraimi ja Manasse linna vahel, ja Manasse piirid põhja poole jõe suunas, ja tema väljapääs on meri. Lõunast Efraimile ja põhjas Manassele, ning meri on neile piiriks, ja põhjas kohtuvad nad Ašeriga ning Isaskariga idast. Ja Manassele saab olema Issaskaris ja Asseris Baitan ja nende külad, ning Dori elanikud ja selle külad, ning Megiddo elanikud ja selle külad, ning Mapheta kolmandik ja selle külad.

Ja Manasse pojad ei suutnud neid linnu hävitada, ja kaananlane hakkas selles maal elama. Ja juhtus, et kui Iisraeli pojad said võimsaks ja tegid kanaanlased alamateks, siis neid täielikult hävitada nad ei hävitanud.

Vastasid aga Joosepi pojad Joosuale, öeldes: Miks võtsid meile pärandiks ühe pärandosa ja ühe mõõdetud osa? Mina aga olen suur rahvas ja Jumal on õnnistanud mind. Ja Joosua ütles neile: Kui olete suur rahvas, siis minge üles metsa ja puhastage endale maa, kui Efraimi mägi teid kitsendab. Ja nad ütlesid: Efraimi mäestik ei meeldi meile, ja kaananlastel, kes seal elavad Beet-Seaanis ja selle külades Jisreeli orus, on valitud hobused ja raud. Ja Joosua ütles Joosepi poegadele: kui sa oled suur rahvas ja omad suurt jõudu, siis ei saa sinule olema ühte loosi. Sest mets saab olema sinu, kuna see on mets ja sa puhastada selle välja, ja see saab olema sinu, ja kui sa hävitad täielikult kaananlase, kuigi temale on valitud hobused, sina oled temast üle.

18

Ja kogu Iisraeli poegade kogudus kogunes Siilossa, ja nad püstitasid seal tunnistuse telgi, ja maa oli nende poolt allutatud.

Ja Iisraeli poegadest jäi järele seitse hõimu, kes ei olnud pärandust saanud. Ja Joosua ütles Iisraeli poegadele: Kui kaua te väsite pärima maad, mille andis Issand, meie Jumal? Andke välja teist kolm meest igast hõimust, ja tõusnud üles läbigu nad maa ning kirjeldagu seda minu ees, nagu on vaja seda jagada. Ja nad läksid tema juurde. Ja ta jagas neile seitse osa. Juuda piir jääb neile lõunasse ja Joosepi pojad jäävad neile põhja poole. Teie aga jagage maa seitsmeks osaks ja tooge need siia minu juurde, ning ma toon teile välja loosu Issanda, meie Jumala ees. Mitte sest ei ole osa Leevi poegadel teie seas, sest Issanda preesterlus on tema osa, ja Gaad ja Ruuben ja pool Manasse hõimu võtsid nende pärandi teispool Jordanit idapoole, mille andis neile Mooses, Issanda teenija.

Ja mehed tõusid ja läksid, ning Joosua käskis meestel, kes läksid maad uurima, öeldes: minge ja uurige maa ning tulge minu juurde, ja siin ma toon teile välja loosiheitmise Issanda ees Siilos. Ja nad läksid ja läbisid maa, ja nad nägid seda, ja nad kirjutasid seda vastavalt linnadele, seitse osa raamatusse, ja nad tõid selle Joosua juurde. Ja Joosua heitis neile loosu Siilos Issanda ees.

Ja esimesena läks välja Benjamini hõimu loos vastavalt nende suguharudele, ja nende loosi piirid läksid välja Juuda poegade ja Joosepi poegade vahele.

Ja nende piirid said alguse põhjast: Jordanist tõusevad piirid mööda Jeeriko seljataha põhja poolt ja tõusevad mäele mere poole, ning tema väljapääsuks saab Mabdaritis Bethon. Ja piir läbib sealt Luusa, Luusa seljaku lõunaküljele, see on Beetel, ja piir läheb alla Maataroob-Orehhi mäestikule, mis on alumise Beet-Horooni lõunaküljel.

Ja piir läbib ja möödub osast, mis vaatab mere poole lõunast, mäest Bait-Horoni ees lõuna suunas, ja selle väljapääs on Kirjat-Baalisse, see on Kirjat-Jearim, Juuda poegade linn; see on osa mere poole.

Ja lõunaosa alates Kariath Baalist, ja piir läbib Gasini Naphto veeallikani. Ja piirid lähevad alla ühele osale, see on Sonnami oru ees, mis on Emek Rephaimi osa põhjas, ja läheb alla Gaienna Jebousai seljale lõunast, läheb alla Rogeli allika juurde, Ja läbib Bait-Šemeshi allika ja möödub Galilooti, mis asub Aitamini tõusu vastas, ja laskub alla Ruubeni poegade Baioni kivile. Ja läbib Betaraba seljaku lõunaküljelt põhja poolt ning laskub piirini mere seljaku juurde põhja poolt. Ja piiride väljapääs saab olema Soolase mere harjal põhja pool Jordani osa juures lõunast. Need on piirid lõunast.

Ja Jordan märgib piiri idaküljelt, see on Benjamini poegade

pärand, selle piirid ümberringi vastavalt suguharudele.

Ja Benjamini poegade linnad nende sugukonnade järgi olid Jeeriko ja Betegai ja Amekasis, ja Baithabara, ja Sarai ja Besana, ja Aien, ja Phara ja Ephrathah, ja Caraphah, ja Chephirah, ja Moni, ja Gibeah, kaksteist linna, ja nende külad, Gibeon, Ramah ja Beeroth, ja Mass, ja Miron ja Amok, ja Phira, ja Kaphan, ja Nakan, ja Zelekan ja Thareela, Ja Jeebus, see on Jeruusalemm, ja Gabaot, Jaarim – kolmteist linna ja nende külad. See on Benjamini poegade pärand vastavalt nende sugukonnadele.

19

Ja teine loos läks välja Siimoni poegadele ning nende pärand jäi Juuda poegade osade vahele. Ja nende loosiks sai Beersheba, Samaa ja Moladah, ja Arsola, ja Bola ja Jason, ja Erthoula, ja Plaanid ja Horma, ja Sicelac, ja Baithmachereb ja Sarsusin, ja Batharoth ja nende väljad, kolmteist linna ja nende külad. Eremmon, ja Thalcha, ja Jether, ja Asan, neli linna ja nende külad, Nende linnade ümber kuni Balekini minnes Bamethi poole lõuna suunas, see on Simeoni poegade hõimu pärand vastavalt nende sugukonnadele. Siimeoni poegade hõimu pärand oli pärit Juuda loosist, sest Juuda poegade osa oli suurem kui nende oma, ja Siimeoni pojad pärisid osa nende loosi keskel.

Ja kolmas loos läks välja Sebulonile vastavalt nende suguharudele, nende pärandi piirid saavad olema Esedekgola,

nende piirid, Meri ja Magelda, ja see kohtub Betharabah juures oruga, mis on Jeknami ees. Ja pöördus tagasi Seddoukist vastassuunast idast Beet-Šemešist Haseelot-Aiti piiridele, ja läheb läbi Dabiroti, ja tõuseb üles Fanggaile. Ja sealt läheb ümber vastasküljelt idast Geba poole, linna Kattath poole, ja läheb läbi Rimmona poole Kaljuklibu. Ja piir läheb ümber põhja poole Hamathi juurde, ja nende väljapääs saab olema Ziphroni juures, ja Katanath, ja Nabaal, ja Symoon, ja Jericho ja Baithman. See on Sebuloni poegade hõimu pärand vastavalt nende suguharudele, linnad ja nende külad.

Ja Issacharile läks välja neljas loos. Ja nende piirideks said Iaziel, Chasaloth ja Sunam, ja Agis, Siona, Reeroth ja Anachereth ja Dabiron, ja Kishon ja Rebes, Remmas, Ieon, Tomman, Aimarek ja Bersaphes. Ja piirid kohtuvad Gathboril ja Salimil mere poole ning Beth-shemeshil, ja tema piiride väljapääsuks saab Jordan. See on Issachari poegade hõimu pärand vastavalt nende klannidele, nende linnad ja nende külad.

Ja viies loos läks välja Ašerile vastavalt nende suguharudele. Ja nende piirideks said Exeleketh, Aleph, Baithok ja Keaph. ja Elimelech, ja Ammiel, ja Maasah, ja liitub Karmeliga mere ääres ning Siioniga ja Labanathiga. Ja pöördub tagasi päikese idast ja Baitegenetist, ning liitub Zabuloniga ja Ekgaiga, ja Ftaieliga põhja poole, ning siseneb Saftaibaitme piiridesse ja Inaeliga, ning läbib Hobamasoneli. Ja Elbon, ja Raahab, ja Ememaon, ja Kanthan kuni suure Siidoni. Ja piir pöördub tagasi Raama poole ja ulatub kuni Masphassat allika ja türoslasteni, ja piir pöördub

tagasi Jasiph poole, ja tema väljapääs on meri, ja Apoleb ja Echozob. ja Archob, ja Aphek ja Rhaau. See on Asheri poegade hõimu pärand vastavalt nende klannidele, linnad ja nende külad.

Ja Naphtalile läks välja kuues loos. Ja nende piirideks said Moolam ja Mola ja Besemiin ja Arme ja Nabok ja Iephthamai kuni Dodamini, ja tema läbikäigud olid Jordani juures. Ja piir pöördub tagasi mere poole Aththaboris ning läbib sealt Iakana ja liitub Zebuluniga lõunast, ning Asher liitub mere ääres ja Jordan idast päikese poole.

Ja tüürlaste kindlustatud linnad: Tüüros ja Omathadaketh ja Kenereth, ja Armath, ja Arael ja Hazor, ja Purjud ja Assarion ja Asori allikas, ja Keroe, ja Megalaarim, ja Baiththame ja Thessamys. See on Naftali poegade hõimu pärand.

Ja Danile läks välja seitsmes loos. Ja nende piirideks said Sarath ja Asa ning Sammausi linnad, ja Salamise, ja Liiva ja Silatha, ja võttis Timna ja Ekroni, ja Alcatha, Begeton ja Gebeelan ja Azor, ja Banaibakat ja Gethremmon, Ja merest Haukkade piir Joppa naabruses. See on Daani poegade hõimu pärand vastavalt nende klannidele, nende linnad ja külad.

Ja Dani pojad läksid ja võitlesid Lachishi vastu ning hõivasid selle ja lõid seda mõõga teraga ning asusid sinna elama ja panid sellele nimeks Lasendán.

Ja nad läksid võtma valdusesse maa vastavalt nende piirile, ja Iisraeli pojad andsid Joosuale, Nuuni pojale, pärandi nende seas. Jumala käsu läbi nad andsid temale linna, mida ta palus, Thamnasarachi, mis asub Ephraimi mäestikus, ja ta ehitas linna ning elas seal.

Need on jagamised, mille Eleazar preester, Joosua Nuu poeg ja perekondade valitsejad Iisraeli suguharudes pärandiks andsid loosiga Siilos Issanda ees, tunnistuse telgi uste juures, ja nad läksid maad vallutama.

20

Ja Issand rääkis Joosuale, öeldes, Räägi Iisraeli poegadele, öeldes: andke varjupaikade linnad, millest ma teile rääkisin Moosese kaudu. Varjupaik mõrvarile, kes on löönud hinge tahtmatult, ja need linnad saavad teile varjupaigaks, ja mõrvar ei sure vere kätte maksja poolt, kuni ta seisab koguduse ees kohtus.

Ja ta eraldas Kadeshi Galileas Naftali mäestikus, ja Sikemi Efraimi mäestikus, ja linna Arboki, see on Hebron, Juuda mäestikus.

Ja Jordanist kaugemal andis ta Bosori kõrbes tasandikul Ruubeni hõimust, ja Aremothi Gileadis Gaadi hõimust, ja Gauloni Basanis Manasse hõimust.

Need linnad on määratud Iisraeli poegadele ja võõrale, kes elab nende juures, et sinna võiks põgeneda igaüks, kes lööb hinge tahtmatult, et ta ei sureks verekoostaja käe läbi, kuni ta seisab koguduse ees kohtus.

21

Ja Leevi poegade peaisad lähenesid preester Eleasari ja Nuuni poja Joosua ning Iisraeli hõimude perekondade peajuhtide poole, Ja nad ütlesid neile Šiilos Kaanani maal, öeldes: Issand käskis Moosese käe läbi anda meile linnu, kus elada, ja karjamaad meie loomadele. Ja Iisraeli pojad andsid Leviitidele Issanda käsu läbi pärandijagamisel linnad ja nende karjamaad.

Ja loos läks Kaahati rahvale, ning Aaroni poegadele, kes olid preestrid leviitide seast, anti Juuda hõimust, Simeoni hõimust ja Benjamini hõimust loosiga kolmteist linna.

Ja Kahati järelejäänud poegadele Efraimi hõimust ja Dani hõimust ja Manasse poole hõimust loosiga kümme linna.

Ja Geršoni poegadele anti Isaskari hõimust ja Ašeri hõimust ja Naftali hõimust ja Manasse poolest hõimust Baašanis kolmteist linna.

Ja Merari poegadele vastavalt nende klannidele anti loosiga kaksteist linna Ruubeni hõimust, Gaadi hõimust ja Sebuluni

hõimust.

Ja Iisraeli pojad andsid leviitidele linnad ja nende karjamaad, nii nagu Issand oli käskinud Moosesele, loosiheitega.

Ja Juuda poegade hõim ja Simeoni poegade hõim ning Benjamini poegade hõimust andsid need linnad, ja neid kutsuti Aaroni poegadele Kahati rahvast, Leevi poegadest, sest neile langes loos. Ja ta andis neile Kirjat-Arba, Anaki emakslinna – see on Heebron Juuda mäestikus –, aga karjamaad selle ümber, Ja linna väljad ja selle külad andis Joosua Kaaleb poja Jefunne poegadele valduseks.

Ja Aaroni poegadele andis ta varjupaikulinna tapjale, Hebroni, ja sellega eraldatud maad, ja Lemna, ja selle juurde kuuluvad eraldatud maad, Ja Ailomi ja sellele eraldatud alad, ja Tema ja sellele eraldatud alad, Ja Naeru ja selle eraldatud alad, ja Debiri ja selle eraldatud alad, Ja Asa koos selle eraldatud aladega, ja Tanu koos selle eraldatud aladega, ja Beet-Šemeš koos selle eraldatud aladega, üheksa linna nendest kahest hõimust. Ja Benjamini hõimult Gibeon koos selle eraldatud aladega ja Gath koos selle eraldatud aladega, Ja Anatot koos selle eraldatud aladega, ja Gamala koos selle eraldatud aladega, neli linna. Kõik Aaroni poegade preestrite linnad kokku kolmteist.

Ja Kahati poegade rahvastele, leviitidele, kes olid jäänud alles Kahati poegadest, sai nende preestrite linn Efraimi hõimust. ja nad andsid neile varjupaigalinna mõrtsukanu, Sihhemi, ja

sellele eraldatud alad, ja Gasara ning sellele kuuluva ja sellele eraldatud alad Ja Beet-horon koos tema eraldatud linnadega, neli linna. Ja Daani hõimust Elkothaim koos selle eraldatud aladega ning Gethedan koos selle eraldatud aladega. Ja Aijalon koos selle eraldatud aladega, ja Getheremmon koos selle eraldatud aladega – neli linna. Ja Manasse poolhõimust Taanach koos selle eraldatud aladega ja Iebatha koos selle eraldatud aladega, kaks linna. Kõik linnad kokku kümme ja nendega eraldatud alad Kahati poegade järelejäänud suguharudele.

Ja Gershoni poegadele, leviitidele, Manasse poolest hõimust anti linnad, mis olid eraldatud tapjatele: Gaulon Bashanis koos selle karjamaadega ja Bezer koos selle karjamaadega, kaks linna. Ja Issaskari hõimust Kisoni koos selle eraldatud aladega ning Debba koos selle eraldatud aladega, Ja Remmati ja selle eraldatud alad, ja Kirjade Allika ja selle eraldatud alad, neli linna. Ja Aaseri hõimust Basellathi ja selle eraldatud alad ning Dabboni ja selle eraldatud alad Ja Chelkat koos sellele eraldatud maadega ning Rahab koos sellele eraldatud maadega, kokku neli linna. Ja Naftali hõimust linna, mis oli eraldatud tapjale, Kaadeshi Galileas koos selle karjamaadega, ja Nemmathi koos selle karjamaadega, ja Temmoni koos selle karjamaadega, kolm linna. Kõik Gershoni linnad nende hõimude järgi, kolmteist linna.

Ja Merari poegade rahvale, ülejäänud leviitidele, Sebuluni hõimust Maan koos selle karjamaadega ja Kaades koos selle karjamaadega, Ja Sella ja tema karjamaad, kolm linna. Ja üle

Jordani Jeeriko kohal Ruubeni hõimust linna, mis oli mõrtsuka varjupaik, Bosori kõrbes, Miso ja selle karjamaad, ning Jaaseri ja selle karjamaad, Ja Dekmoni ja selle karjamaad, ja Mapha ja selle karjamaad, neli linna. Ja Gaadi hõimust varjupaikulinna mõrtsukale ja Raamoti Gileadis koos selle karjamaadega, Mahanaimi koos selle karjamaadega. ja Hešboni koos selle karjamaadega ja Jaeseri koos selle karjamaadega, kokku neli linna. Kõik linnad Merari poegadele vastavalt nende suguharudele, kes olid jäänud Leevi hõimust, ja piirideks said need kaksteist linna.

Kõik leviitide linnad Iisraeli poegade valduse keskel, nelikümmend kaheksa linnad ja nende karjamaad. Nende linnade ümber: linn ja karjamaad linna ümber kõigile neile linnadele.

Ja Issand andis Iisraelile kogu maa, mille ta oli vandunud andma nende isadele, ja nad said selle pärandiks ning asusid selles elama. Ja Issand andis neile rahu ümberringi, nagu ta vandus nende isadele, keegi ei tõusnud nende vastu kõigist nende vaenlastest, kõik nende vaenlased andis Issand nende kätte. Mitte ühtegi kõigist headest sõnadest, mida Issand rääkis Iisraeli poegadele, ei läinud kaduma; kõik täitus.

22

Siis kutsus Joosua kokku Ruubeni pojad ja Gaadi pojad ja poole

Manasse hõimu, Ja ta ütles neile: Teie olete kuulnud kõike, mida Mooses, Issanda teenija, teile käskis, ja olete kuuletunud minu häälele kõiges, mida ta teile käskis. Te ei ole jätnud maha oma vendi nende paljude päevade jooksul, kuni tänase päevani olete te hoidnud oma Jumala Issanda käsku. Nüüd aga andis Issand, meie Jumal, meie vendadele puhkuse, nii nagu ta neile ütles. Nüüd seega, pöördunud ära, minge oma majadesse ja oma valduse maale, mille Mooses teile andis Jordani teisel pool. Aga hoidke väga hoolikalt, et täita käske ja seadust, mille Mooses, Issanda teenija, meile käskis täita: armastada Issandat, meie Jumalat, käia kõigil tema teedel, hoida tema käske ja olla pühendunud temale ning teenida teda kogu oma mõistusega ja kogu oma hingega. Ja Joosua õnnistas neid ja saatis nad välja, ning nad läksid oma majadesse.

Ja poolele Manasse hõimust andis Mooses Basanitises, ja poolele andis Joosua koos tema vendadega Jordani teispool mere ääres, ja kui Joosua saatis nad välja nende majadesse ja õnnistas neid. Ja suure raha ja varandusega läksid nad ära oma majadesse, ja väga palju kariloomi, ja hõbedat, ja kulda, ja rauda, ja palju rõivaid, jaotasid nad vaenlaste saagi oma vendadega.

Ja Ruubeni pojad ja Gaadi pojad ja pool Manasse hõimu lahkusid Iisraeli poegadest Siilos Kaanani maal, et minna Gileadi maale, oma valdusesse, mille nad pärisid Issanda käsu läbi Moosese käe kaudu.

Ja nad tulid Jordani-äärse Gileadi, mis asub Kaanani maal, ja

Reubeni pojad ning Gadi pojad ning pool Manasse hõimu ehitasid seal Jordani äärde altari, suure altari, mida oli näha.

Ja Iisraeli pojad kuulsid ütlevat: Vaata, Ruubeni pojad ja Gaadi pojad ja pool Manasse hõimu on ehitanud altari Kaanani maa piiridele Gileadi juurde Jordani äärde, teisele poole Iisraeli poegadest. Ja kõik Iisraeli pojad olid kogunenud Siilossa, et üles minnes nende vastu sõdida.

Ja Iisraeli pojad saatsid Ruubeni poegade ja Gaadi poegade ja Manasse poole hõimu poegade juurde Gileadi maale ülempreester Aaroni poja Eleasari poja Piinehase. Ja kümme valitsejat koos temaga, üks valitseja iga perekonna majast kõigist Iisraeli suguharjudest; perekondade majade valitsejad on Iisraeli tuhande ülemad. Ja nad saabusid Ruubeni poegade juurde ja Gaadi poegade juurde ja Manasse hõimu poole juurde Gileadi maale, ja nad kõnelesid nendega öeldes, Seda ütleb kogu Issanda kogudus: mis on see üleastumine, mille te sooritasite Iisraeli Jumala ees, et täna Issandast ära pöörduda, olles ehitanud enestele altari, et saada Issandast ärataganuiks? Kas pole meile väike patt Peor, et me ei ole puhastatud sellest kuni selle päevani? Ja juhtus nuhtlus Issanda koguduses. Ja teie pöördusid täna Issandast eemale, ja kui te täna Issandast lahkute, siis homme tuleb viha kogu Iisraeli peale. Ja nüüd, kui teie valduse maa on väike, siis ületage Issanda valduse maale, kus seal asub Issanda telk, ja saage pärijateks meie seas, aga ärge saage Jumala vastu mässajateks ja teie ärge lahkuge Issandast selle läbi, et ehitate endale altari väljaspool Issanda,

meie Jumala altarit. Eks Aakar, Sera poeg, üleastas pühendatud asja suhtes, ja kogu Iisraeli koguduse peale tuli viha? Ja see üks ise suri oma pattude pärast.

Ja Ruubeni pojad ja Gaadi pojad ning pool Manasse hõimu vastasid ja kõnelesid Iisraeli tuhandeülemtele, öeldes Jumal Jumal Issand on, ja Jumal Jumal tema ise teab, ja Iisrael tema ise saab teada, kui äralangemises me oleme üleastunud Issanda ees, siis ärgu päästku ta meid sellel päeval. Ja kui me ehitasime endale altari, et lahkuda meie Issanda Jumala juurest, et tuua sellele põletusohvreid, et teha sellel päästeohvreid, siis Issand otsib selle välja.

Aga ettevaatuse pärast tegime meie seda, öeldes, et homme teie lapsed ei ütleks meie lastele: Mis teil on pistmist Issanda, Iisraeli Jumalaga? Ja Issand pani piiriks meie ja teie vahele Jordani, ja teil ei ole osa Issandas, ja teie pojad võõrandavad meie pojad, et nad ei kummardaks Issandat. Ja me ütlesime teha nii, et ehitada see altar mitte ohvriannete pärast ega ohverdamiste pärast, Aga nii, et see oleks tunnistus meie ja teie vahel ning meie põlvede vahel pärast meid, et teenida Issandat tema ees meie annidega ja meie ohvritega ning meie päästmisohvritega, ja et teie lapsed ei ütleks homme meie lastele: teil ei ole osa Issandas. Ja me ütlesime: kui kunagi juhtub, et nad räägivad meile või meie põlvedele homme, ja nad ütlevad: vaadake Issanda altari sarnasust, mille meie isad tegid mitte ohvriannete pärast ega ohvrite pärast, vaid see on tunnistus teie ja meie vahel ning meie poegade vahel. Ärgu saagu seega meile pöörduda ära

Issandast tänases päevas, lahkuda Issandast, et ehitada endale altar viljapakkumistele ja ohvritele Salamise ning päästeohvrile, välja arvatud Issanda altar, mis on tema telgi ees.

Ja kui preester Piinehas ja kõik Iisraeli koguduse valitsejad, kes olid koos temaga, kuulsid sõnu, mida kõnelesid Ruubeni pojad ja Gaadi pojad ja pool Manasse hõimu, siis see meeldis neile. Ja preester Piinehas ütles Ruubeni poegadele ja Gaadi poegadele ning Manasse poolele hõimule: Täna oleme teada saanud, et Issand on meiega, sest te ei eksinud Issanda ees eksimust ja te päästsite Iisraeli pojad Issanda käest. Ja Pinehas preester ja valitsejad pöördusid tagasi Ruubeni poegade juurest ja Gaadi poegade juurest ja Manasse poole suguharu juurest Gileadist Kaanani maale Iisraeli poegade juurde, ja nad vastasid neile sõnadega. Ja see meeldis Iisraeli poegadele, ja nad rääkisid Iisraeli poegadega, ja nad õnnistasid Iisraeli poegade Jumalat, ja nad ütlesid, et ei lähe enam nende vastu sõtta hävitama Ruubeni poegade ja Gaadi poegade ja Manasse poole suguharu maad, ja nad elasid seal.

Ja Joosua nimetas Ruubeni, Gaadi ja Manasse poole hõimu altari ning ütles, et see on tunnistuseks nende vahel, et Issand on nende Jumal.

23

Ja see juhtus paljude päevade pärast seda, kui Issand andis rahu

Iisraelile kõigist tema ümbritsevast vaenlastest, ja Joosua oli vana, elanud palju päevi. Ja Joosua kutsus kokku kõik Iisraeli pojad ja nende vanematekogud ja nende valitsejad ja nende kohtunikud ja nende kirjatundjad, ja ütles neile: Mina olen vananud ja elanud päevades kaugele. Teie aga olete näinud, kui palju Issand, meie Jumal, tegi kõigile neile rahvastele meie palge eest, sest Issand, teie Jumal, on see, kes võitles teie eest. Vaadake, et olen teile heitnud need rahvad, mis on teile järele jäetud, pärandiosadena teie suguharude vahel, alates Jordanist kõik rahvad, mille ma täielikult hävitatsin, ja suurest merest piiritleb see päikeseloojanguni.

Issand, meie Jumal, hävitab neid meie eest, kuni nad hukkuvad, ja saadab neile metsikud metsloomad, kuni ta hävitab neid ja nende kuningad teie eest, ja te pärite nende maa, nagu Issand, meie Jumal, teile kõneles. Olge seega väga tugevad hoidma ja tegema kõike, mis on kirjutatud Moosese seaduse raamatus, et te ei kalduksid kõrvale paremale ega vasakule, nii et te ei läheks nende rahvaste juurde, kes on järele jäetud, ja nende jumalate nimesid ei nimetata teie seas, ega te ei teeniks neid, ega te ei kummardaks neid, Aga te peate kinni meie Issandast Jumalast, nagu te olete teinud kuni selle päevani. Ja Issand hävitab teie palge eest suured ja tugevad rahvad, ning mitte keegi ei ole seisnud meie vastu kuni selle päevani. Üks teie hulgast ajatakka tuhat, sest Issand, meie Jumal, võitles teie eest, nagu ta meile ütles.

Ja hoidke väga meie Issanda Jumala armastamist. Kui te sest

pöördute tagasi ja liitute nende jäänud rahvastega, kes on teiega, ja sõlmite nendega abiellumisi ja segunesite nendega ja nemad teiega, Te teate, et Issand ei hävita enam neid rahvaid teie palge eest, ja nad saavad teile lõksudeks ja komistuskivideks ja naelteks teie kannades ja noolteks teie silmades, kuni te hukkute sellelt healt maalt, mille Issand, teie Jumal, teile andis.

Mina aga lahkun teed, nagu kõik maa peal, ja te tunnete oma südames ja oma hinges, sest mitte üks sõna ei ole langenud kõigist sõnadest, mida Issand, meie Jumal, ütles kõige kohta, mis meile kuulub, ei ole neist ükski ebaõnnestunud. Ja saab olema nii, et nagu on tulnud meie juurde kõik head sõnad, mida Issand teie kohta rääkis, nõnda toob Issand Jumal teie peale kõik kurjad sõnad, kuni ta hävitab teid ära selle hea maa pealt, mille Issand teile andis, Kui te rikute Issanda, meie Jumala lepingut, mille ta meile käskis, ja lähete teenima teisi jumalaid ja kummapdate neid.

24

Ja Joosua kogus kõik Iisraeli suguharud Siilo ning kutsus kokku nende vanemad ja nende kirjatundjad ja nende kohtunikud, ja seadis nad Jumala ette.

Ja Joosua ütles kogu rahvale: neid asju ütleb Issand, Iisraeli Jumal: jõe teisel pool elasid teie isad algusest peale, Terah, Aabrahami isa, ja Naahori isa, ja nad teenisid teisi jumalaid. Ja

ma võtsin teie isa Aabrahami jõe teiselt kaldalt, juhtasin teda läbi kogu maa, kordastasin tema järglasi ja andsin talle Iisaki. Ja Iisakile Jakobi ja Eesavi, ja andsin Eesavile Seiiri mäe pärida, ja Jakob ja tema pojad läksid alla Egiptusesse, ja said seal suureks ja arvukaks ja vägevaks rahvaks, ja egiptlased kohtlesid neid halvasti. Ja ma lõin Egiptust märkidega, mille ma tegin nende seas. Ja pärast seda ta viis välja meie isad Egiptusest, ja te läksite Punasesse merre, ja egiptlased ajasid taga meie isasid vankrites ja hobustega Punasesse merre. Ja me hüüdsime Issanda poole, ja ta andis pilve ja pimeduse meie ja egiptlaste vahele ning tõi nende peale mere ja kattis nad, ja teie silmad nägid, kui palju Issand tegi Egiptuse maal, ja te olite kõrbes palju päevi.

Ja ta tõi meid amoriitide maale, kes elasid Jordani teisel pool, ja Issand andis nad meie kätesse, ja te päriste nende maa ning hävitasite nad oma palge eest.

Ja Balak, Sippori poeg, Moabi kuningas, tõusis üles ja seadis end lahingusse Iisraeli vastu ning saatis ja kutsus Bileami meid neerama. Ja Issand, sinu Jumal, ei tahtnud sind hävitada, vaid õnnistas meid õnnistustega ja päästis meid nende kätest ning andis nad üle. Ja te ületasite Jordani ja tulite Jeerikosse, ning meie vastu võitlesid Jeerikos elavad amoriidid, kanaanlased, perissiidid, hiivlased, jebuuslased, heetlased ja girgaslased, kuid Issand andis nad meie kätte. Ja ta saatis teie ette herilase, ja see ajas meie eest minema kaksteist amoriitide kuningat, mitte sinu mõõgaga ega sinu vibuga.

Ja ta andis teile maa, mille nimel te ei vaevelnud, ja linnad, mida te ei ehitanud, ja te asustute nendesse, ja viinamäed ja oliiviaiad, mida te ei istutanud, neist te sööte.

Ja nüüd kartke Issandat ja teenige teda otsuses ja õigluses, ja eemaldage need võõrad jumalad, kellele meie isad teenisid jõe tagapool ja Egiptuses, ja teenige Issandat. Kui aga teile ei meeldi teenida Issandat, siis valige enestele täna, keda te teenite, kas oma isade jumalaid, kes olid jõe sealpool, või amoriitide jumalaid, kelle maal te elate, aga mina ja mu maja teenime Issandat, sest ta on püha.

Ja rahvas vastas ja ütles: Ärgu kunagi saagu meile osaks jätta maha Issand, et teenida teisi jumalaid. Issand, meie Jumal, tema on Jumal, tema tõi meid ja meie isad välja Egiptusest ning hoidis meid kogu teel, mida me käisime, ja kõigi rahvaste seas, kelle läbi me läksime. Ja Issand ajas välja amorrlase ja kõik rahvad, kes elasid maal meie ees, aga ka meie teenime Issandat, sest tema on meie Jumal.

Ja Joosua ütles rahvale: te ei ole võimelised teenima Issandat, sest Jumal on püha ja armukade, see ei jäta järele teie patte ega teie seadusetuid tegusid. Kui te jätaksite maha Issanda ja teeniksite teisi jumalaid, siis ta tuleb peale, kahjustab teid ja hävitab teid selle asemel, et ta on teinud teile head. Ja rahvas ütles Joosuale: Ei, vaid me teenime Issandat.

Ja Joosua ütles rahvale: Teie olete tunnistajad iseenda vastu, et

teie valisite Issanda, et teda teenida. Ja nüüd eemaldage võõrad jumalad, kes on teie seas, ja suunake oma süda Issanda, Iisraeli Jumala poole. Ja rahvas ütles Joosuale: Me teenime Issandat ja kuulame tema häält.

Ja Joosua tegi sel päeval lepingu rahvaga ning andis talle seaduse ja kohtu Siilos Iisraeli Jumala telgi ees. Ja ta kirjutas need sõnad Jumala seaduste raamatusse ja võttis suure kivi, ning Joosua püstitas selle terpentiinipuu juurde Issanda ette. Ja Joosua ütles rahvale: Vaata, see kivi saab teile tunnistuseks, sest tema on kuulnud kõike, mis Issand temale ütles, sest ta rääkis teile täna, ja see saab teile tunnistuseks viimsetel päevadel, kui te käitute valetult minu Issanda Jumala vastu. Ja Joosua saatis rahva laiali ning igaüks läks oma kohta. Ja Iisrael teenis Issandat kõik Joosua päevad ja kõik nende vanemate päevad, kes elasid kaua pärast Joosuat ja kes nägid kõiki Issanda tegusid, mida ta tegi Iisraelile.

Ja juhtus pärast neid sündmusi, et suri Joosua, Nuuni poeg, Issanda ori, olles sada kümme aastat vana. Ja nad matsid tema tema pärisosa piiridele Thamnasarachis Efraimi mäestikus, Gileadi mäest põhja pool.

Ja Iisraeli pojad tõid Joosepi luud välja Egiptusest ja matsid need Sihhemis, selles osas väljast, mille Jaakob omandas saja talle eest Amoriitidelt, kes elasid Sihhemis, ja andis selle Joosepile osaks.

Ja pärast neid sündmusi juhtus, et Eleazar, Aaroni poeg,

ülempreester, suri ja ta maeti Gibeasse, tema poja Piinehase omasse, mille ta sai Efraimi mäestikus.